

Παραδοτέο Γ': «Έκθεση αξιολόγησης»

στο πλαίσιο του έργου με τίτλο:
«Μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών
υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και
στο ΕΠ ΜΔΤ»

Εκπόνηση:

CMT Prooptiki
CONSULTING MANAGEMENT TRAINING

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ιούλιος 2019

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΚΤ						
Ο – Η Όνομα:	Γεώργιος	Επώνυμο:	Μπραουδάκης				
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:	Εμμανουήλ Μπραουδάκης						
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:	Βασιλική Μπραουδάκη						
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :	Δεκαεπτά Ιανουαρίου χίλια εννιακόσια πενήντα εννέα (17/01/1959)						
Τόπος Γέννησης:	Βρύσσες Αποκόρωνα Χανίων						
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:	T145725	Τηλ:	2107298192				
Τόπος Κατοικίας:	Ζωγράφου Αττικής	Οδός:	Ναπ. Ζέρβα	Αριθ:	54	ΤΚ:	15772
Αρ. Τηλεομοιούπου (Fax):	2107298197	Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):	gm@cmtprooptiki.gr				

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως Διαχειριστής και Νόμιμος Εκπρόσωπος της εταιρίας «**CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.**» με έδρα στην **Αθήνα, οδός Σπύρου Μερκούρη 38**, και η οποία είναι ανάδοχος του έργου με τίτλο «**Μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ ΜΔΤ**», δηλώνω υπεύθυνα και εν γνώσει των συνεπειών του νόμου ότι το αναθεωρημένο παραδοτέο «**Γ' Παραδοτέο - Τελική Έκθεση Αξιολόγησης**» αποτελεί πρωτότυπο έργο και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί άλλες πηγές πέρα από αυτές στις οποίες γίνεται αναφορά. Όπου υπάρχει αναπαραγωγή δεδομένων πινάκων και παραθεμάτων, αυτό δηλώνεται ρητά.

Ημερομηνία: 26-7-2019

Ο δηλών

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή.....	12
1.1	Περιβάλλον και στοιχεία υλοποίησης της δράσης	12
1.2	Αντικείμενο και στόχος του Παραδοτέου	16
1.3	Η μεθοδολογία εκπόνησης του Παραδοτέου	18
1.3.1	Παρουσίαση αξιολογικών ερωτημάτων Έργου	18
1.3.2	Διεξαγωγή ποιοτικών ερευνών	21
1.3.3	Ταυτότητα των ποσοτικών ερευνών	24
1.3.4	Μεθοδολογικά ζητήματα	43
2	Το φαινόμενο της έμφυλης βίας	44
3	Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων ανά κριτήριο αξιολόγησης και αξιολογικό ερώτημα	57
3.1	Το κριτήριο της Συνάφειας και της Καταλληλότητας - Αξιολόγηση των διαδικασιών σχεδιασμού των δράσεων	57
3.1.1	Συνάφεια και Καταλληλότητα – γενική βιβλιογραφική θεώρηση του κριτηρίου αξιολόγησης.....	57
3.1.2	Ποια είναι η συσχέτιση των δράσεων με τη στοχοθεσία των Ε.Π. και τις Εθνικές Στρατηγικές;.....	61
3.1.3	Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες; Καλύπτονται οι ανάγκες των ωφελούμενων γυναικών;	69
3.1.4	Υπήρξαν αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις, και ποια είναι τα αίτια τους; ...	82
3.1.5	Πόσο κατάλληλος ήταν ο επανασχεδιασμός για την αντιμετώπιση των αναγκών των γυναικών;.....	99
3.1.6	Έχουν επιλεγεί οι κατάλληλες κατηγορίες ωφελούμενων και ποιες κατηγορίες απουσιάζουν;	111
3.2	Το Κριτήριο της Αποτελεσματικότητας - Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τον ωφελούμενο πληθυσμό.....	119
3.2.1	Αποτελεσματικότητα - γενική βιβλιογραφική θεώρηση.....	119
3.2.2	Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι επιτυγχάνεται ο στόχος που έχει τεθεί (Ειδικοί Στόχοι και δείκτες εκροών-αποτελέσματος των Ε.Π.) για την βελτίωση της ποιότητας και τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες γυναίκες από τις δομές στήριξης;	127
3.2.2.1	Σε ποιόν βαθμό έχουν επιτευχθεί οι δείκτες των δράσεων, στη βάση των αρχικά τεθέντων στόχων; Ποια είναι η πρόοδος επιπέδου των τιμών επίτευξης των δεικτών εκροών των επιμέρους τύπων πράξεων (ξενώνες, συμβουλευτικά κέντρα); Που εντοπίζονται σημαντικές αποκλίσεις των πραγματοποιηθέντων σε σχέση με τον προγραμματισμό και ποιες είναι οι βασικές αιτίες;	127
3.2.2.2	Κατά πόσο προσφέρθηκαν βελτιωμένες - διευρυμένες υπηρεσίες σε κάθε ΠΕΠ;	152

3.2.2.3	Ποια είναι η συμβολή των υποστηρικτικών και οριζόντιων παρεμβάσεων εθνικής εμβέλειας στην λειτουργία των ξενώνων και των συμβουλευτικών κέντρων και της γραμμής SOS 15900;	174
3.2.2.4	Πόσο υποβοήθησε το προσωπικό η ηλεκτρονική βάση δεδομένων στην παροχή των υπηρεσιών;	184
3.2.3	Υλοποιείται η παρέμβαση σύμφωνα με το σχεδιασμό και αν όχι ποιοι εκτιμάται ότι είναι οι λόγοι;	192
3.2.3.1	Πόσο αποτελεσματική ήταν η δικτύωση των δομών με εξωτερικούς φορείς και μεταξύ τους;	192
3.2.3.2	Πόσο αποτελεσματικές είναι οι διαδικασίες διάχυσης και δημοσιότητας;	206
3.2.3.3	Πόσο αποτελεσματικές είναι οι διαδικασίες follow up μετά το τέλος της παροχής υπηρεσιών στις ωφελούμενες;	219
3.2.3.4	Οι υπηρεσίες λειτούργησαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές των Πράξεων και του κανονιστικού πλαισίου; Ποιες υπηρεσίες λειτούργησαν αποτελεσματικότερα ως προς την δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες;	228
3.2.3.4.1	Φιλοξενούμενα παιδιά ωφελούμενων γυναικών	259
3.3.	Το Κριτήριο της Αποδοτικότητας - Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τους στόχους των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων	265
3.3.1	Απορρόφηση διαθέσιμων πόρων	267
3.3.2	Ποιο είναι το κόστος ανά ωφελούμενη και ανά συνεδρία;	269
3.3.3	Είναι ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκής για την υλοποίηση της παρέμβασης;	289
3.4	Το Κριτήριο των Επιπτώσεων - Αξιολόγηση των επιπτώσεων των δράσεων	310
3.4.1	Πως οι υπηρεσίες του δικτύου μετά τη διεύρυνση της ομάδας στόχου συνετέλεσαν στην εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων;	310
3.4.2	Υπήρχαν διαφοροποιήσεις στην επίδραση των δράσεων μεταξύ κατηγοριών ωφελούμενων γυναικών; Διαπιστώνονται ανεπιθύμητες συνέπειες;	313
3.4.3	Διαπιστώνεται βελτίωση της ποιότητας ζωής και κοινωνικής αποκατάστασης των ωφελούμενων;	316
4	Αξιολογικά συμπεράσματα και Προτάσεις	323
4.1	Το περιβάλλον των δομών για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας	325
4.2	Αξιολογικά συμπεράσματα	329
4.3	Προτάσεις	343

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Συμβουλευτικά Κέντρα	13
Πίνακας 2: Ξενώνες Φιλοξενίας	14
Πίνακας 3 Κριτήρια και αξιολογικά ερωτήματα του αξιολογητικού έργου	19
Πίνακας 5: Ποιοτικές έρευνες	21
Πίνακας 6: Ποσοτικές έρευνες	24
Πίνακας 7: Συμβουλευτικά Κέντρα-Λόγος επίσκεψης στο Συμβουλευτικό Κέντρο	69
Πίνακας 8: Απάντηση ωφελούμενων από Ξενώνες Φιλοξενίας- Λόγος επίσκεψης στον Ξενώνα.....	70
Πίνακας 9: Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων από Συμβουλευτικά.....	71
Πίνακας 10: Ξενώνες Φιλοξενίας: Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων.....	73
Πίνακας 11: Ωφελούμενες: Εμπειρία από Συμβουλευτικά Κέντρα.....	76
Πίνακας 12: Εμπειρία ωφελούμενων από Συμβουλευτικά Κέντρα.....	76
Πίνακας 13: Ωφελούμενες: Εμπειρία από Ξενώνα Φιλοξενίας (Συνολική αποτίμηση)	77
Πίνακας 14: Στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων: Έχετε λάβει εκπαίδευση/επιμόρφωση από κάποιον ή κάποιους από τους εμπλεκόμενους φορείς (ΓΓΙΦ, ΚΕΘΙ, Δήμος, ΕΚΚΔΑ κλπ.);	83
Πίνακας 15: Στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας: Έχετε λάβει εκπαίδευση/επιμόρφωση από κάποιον ή κάποιους από τους εμπλεκόμενους φορείς (ΓΓΙΦ, ΚΕΘΙ, Δήμος, ΕΚΚΔΑ κλπ.);	83
Πίνακας 16: Θεωρείτε την εκπαίδευση/επιμόρφωση που έχετε λάβει επαρκή;.....	84
Πίνακας 17: Ξενώνες Φιλοξενίας: Επαρκής κατάρτιση των στελεχών σε σχέση με τις ανάγκες των ωφελούμενων	85
Πίνακας 18: Συμβουλευτικά Κέντρα: Θεωρείτε την εκπαίδευση/επιμόρφωση που έχετε λάβει επαρκή;.....	85
Πίνακας 19: Συμβουλευτικά Κέντρα: Εκπαιδευτικά προγράμματα	86
Πίνακας 20: Ξενώνες Φιλοξενίας: Εκπαιδευτικά προγράμματα	87
Πίνακας 21: Συμβουλευτικά Κέντρα: Επάρκεια επιστημονικής εποπτείας.....	89
Πίνακας 22: Συμβουλευτικά Κέντρα: Παροχή ψυχολογικής εποπτείας.....	89
Πίνακας 23: Ξενώνες: Παροχή ψυχολογικής εποπτείας.....	90
Πίνακας 24: Συμβουλευτικά Κέντρα: Ανάγκη ψυχολογικής εποπτείας	90
Πίνακας 25: Ξενώνες: Ανάγκη ψυχολογικής εποπτείας	91
Πίνακας 26: Συμβουλευτικά Κέντρα: Τα λειτουργικά εργαλεία της δομής που εργάζεστε επαρκούν για την διευκόλυνση της εργασίας σας (πχ Η/Υ, γραφική ύλη κλπ.).....	92
Πίνακας 27: Ξενώνες Φιλοξενίας: Τα λειτουργικά εργαλεία της δομής που εργάζεστε επαρκούν για την διευκόλυνση της εργασίας σας (πχ Η/Υ, γραφική ύλη κλπ.).....	93
Πίνακας 28: Συμβουλευτικά Κέντρα: Κτιριακή υποδομή	93
Πίνακας 29: Ξενώνες Φιλοξενίας: Κτιριακή υποδομή	94
Πίνακας 30: Μέλη ΟΔΕ: Φύλαξη Ξενώνων Φιλοξενίας	95
Πίνακας 31: Συμβουλευτικά Κέντρα: Βελτίωση βάσης.....	96
Πίνακας 32: Ξενώνες Φιλοξενίας: Βελτίωση βάσης ΕΕΤΑΑ	97
Πίνακας 33: Συμβουλευτικά Κέντρα: Διεύρυνση ομάδας στόχου.....	99
Πίνακας 34: Ξενώνες Φιλοξενίας: Διεύρυνση ομάδας στόχου	100

Πίνακας 35: Συμβουλευτικά Κέντρα: Απόψεις για τη διεύρυνση	101
Πίνακας 36: Ξενώνες Φιλοξενίας: Απόψεις για τη διεύρυνση	102
Πίνακας 37: Ξενώνες Φιλοξενίας: Οι γυναίκες από διαφορετικές ομάδες συνυπάρχουν αβίαστα ;	104
Πίνακας 38: Οι γυναίκες φεύγουν από τον Ξενώνα κατά βούληση;	105
Πίνακας 39: Ξενώνες Φιλοξενίας: 28. Πόσο συχνά αντιμετωπίζετε δυσκολίες κατά την εξυπηρέτηση γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων;	105
Πίνακας 40: Συμβουλευτικά Κέντρα: Πόσο συχνά αντιμετωπίζετε δυσκολίες κατά την εξυπηρέτηση γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων;	106
Πίνακας 41: Μέλη ΟΔΕ: Ανταποκρίνονται οι δεξιότητες των στελεχών στις ανάγκες των ωφελούμενων μετά τη διεύρυνση;.....	107
Πίνακας 42: Μέλη ΟΔΕ: Κατόπιν της διεύρυνσης της ομάδας στόχου, παρέχονται οι αιτούμενες υπηρεσίες στον ωφελούμενο πληθυσμό;	108
Πίνακας 43: Αρχικό αίτημα εργασιακή συμβουλευτική εκφρασμένο σε μέσο όρο συνέδριών και (τυπική απόκλιση) ανά περιφέρεια	109
Πίνακας 44: Πολλαπλή διάκριση νέων εξυπηρετούμενων- Τα ποσοστά προκύπτουν από το σύνολο των ωφελούμενων στη βάση της ΕΕΤΑΑ: 14.407	111
Πίνακας 45: Βία νέων εξυπηρετούμενων- Τα ποσοστά προκύπτουν από το σύνολο των ωφελούμενων στη βάση της ΕΕΤΑΑ: 14.407	112
Πίνακας 46: Παλαιές ωφελούμενες / Ποσοστό εμφάνισης πολλαπλών διακρίσεων- Αριθμός παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785	113
Πίνακας 47 Παλαιές ωφελούμενες/ Ποσοστό εμφάνισης ανά είδος βίας Αριθμός παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785	114
Πίνακας 48 : Δείκτης 05503 ανά δομή.....	130
Πίνακας 49 Δείκτης 05503 ανά ΠΕΠ	134
Πίνακας 50 Δείκτης 05503 ανά τύπο δομής	134
Πίνακας 51: Αποτελέσματα δείκτη 05502 ανά ΠΕΠ.	135
Πίνακας 52: Αποτελέσματα δείκτη 05502 ανά επενδυτική προτεραιότητα	135
Πίνακας 53: Αποτελέσματα δείκτη CO21 ανά ΠΕΠ.....	136
Πίνακας 54: Αποτελέσματα δείκτη CO21ανά επενδυτική προτεραιότητα	137
Πίνακας 55: Αποτελέσματα δείκτη CO22 ανά ΠΕΠ.....	137
Πίνακας 56: Αποτελέσματα δείκτη CO22 ανά επενδυτική προτεραιότητα	138
Πίνακας 57 Δείκτες εκροών ΕΠ ΜΔΤ.....	139
Πίνακας 58 Ποσοστό υλοποίησης δείκτη 05503 ανά πράξη	140
Πίνακας 59 Ποσοστό υλοποίησης δείκτη 05503 ανά ΠΕΠ	143
Πίνακας 60 Ποσοστό υλοποίησης δείκτη 05503 ανά τύπο δομής	144
Πίνακας 61 Επίτευξη δεικτών ΠΕΠ και ΕΠΔΜΤ.....	150
Πίνακας 62: Αποτελέσματα έρευνας δείκτη 05504 – Συχνότητες ανά κριτήριο	155
Πίνακας 63: Εκπαίδευση στα στελέχη ΣΚ.....	161
Πίνακας 64: Εκπαίδευση στα στελέχη Ξενώνων.....	162
Πίνακας 65: Ενημέρωση για τα μεθοδολογικά εργαλεία στα στελέχη ΣΚ.....	163
Πίνακας 66: Ενημέρωση για τα μεθοδολογικά εργαλεία στα στελέχη Ξενώνων	163
Πίνακας 67: Αποτελέσματα δείκτη αποτελέσματος 05504 ανά δομή	165

Πίνακας 68: Αποτελέσματα δείκτη αποτελέσματος 05504 ανά ΠΕΠ	172
Πίνακας 69: Αποτελέσματα δείκτη αποτελέσματος 05504 ανά επενδυτική προτεραιότητα	172
Πίνακας 70: Είδος κλήσης	176
Πίνακας 71: Αιτήματα	176
Πίνακας 72: Πολλαπλές διακρίσεις.....	177
Πίνακας 73: Είδος βίας.....	178
Πίνακας 74: Παραπομπή από γραμμή σε Ξενώνα.....	178
Πίνακας 75: Παραπομπή από γραμμή σε Συμβουλευτικά Κέντρα.....	179
Πίνακας 76- Σας παρέχετε επιστημονική εποπτεία;.....	180
Πίνακας 77 : Βαθμός ικανοποίησης με τη συνεργασία εντός του δικτύου με το ΚΕΘΙ.....	181
Πίνακας 78: Άποψη των Στελεχών των ΣΚ για την ΒΔ- Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	184
Πίνακας 79: Άποψη των Στελεχών των Ξενώνων για την ΒΔ- Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56.....	185
Πίνακας 80: Συμβουλευτικά Κέντρα- Συνεργασία στελεχών.....	192
Πίνακας 81: Ξενώνες Φιλοξενίας- Συνεργασία στελεχών	193
Πίνακας 82: Συνεργασία Συμβουλευτικών Κέντρων με φορείς -Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129.....	194
Πίνακας 83: Συνεργασία Ξενώνων Φιλοξενίας με φορείς- Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56.....	195
Πίνακας 84: Μέλη ΟΔΕ- Συνεργασία ανάμεσα σε φορείς-Αριθμός μελών ΟΔΕ: 61	200
Πίνακας 85:Μέλη ΟΔΕ- Συνεργασία ανάμεσα σε φορείς-Αριθμός μελών ΟΔΕ (Ν 61)	201
Πίνακας 86: Ξενώνες Φιλοξενίας - Αντίκτυπος των δράσεων δημοσιότητας στην ομάδα στόχου	206
Πίνακας 87: Ξενώνες Φιλοξενίας: Αντίκτυπος των δράσεων δημοσιότητας στην τοπική κοινωνία	207
Πίνακας 88: Ξενώνες Φιλοξενίας- Αντίκτυπος δράσεων δικτύωσης και τοπική κοινωνία ..	208
Πίνακας 89: Ξενώνες Φιλοξενίας: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δράσεις δικτύωσης/ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του δικτύου δομών έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο σε σχέση με την επισκεψιμότητα ή/και την απεύθυνση του επωφελούμενου πληθυσμού;.....	208
Πίνακας 90: Συμβουλευτικά Κέντρα: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οριζόντιες δράσεις δημοσιότητας που αναλαμβάνουν οι εμπλεκόμενοι φορείς έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην ομάδα στόχου σε σχέση με την επισκεψιμότητα ή/και την απεύθυνση του ωφελούμενου πληθυσμού (πχ tv spot, αφίσες, φυλλάδια κ.α.);.....	209
Πίνακας 91: Συμβουλευτικά Κέντρα: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δράσεις δημοσιότητας του δικτύου δομών έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία;	210
Πίνακας 92:Συμβουλευτικά Κέντρα: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δράσεις δικτύωσης/ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του δικτύου δομών έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία;	211

Πίνακας 93: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δράσεις δικτύωσης/ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του δικτύου δομών έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο σε σχέση με την επισκεψιμότητα ή/και την απεύθυνση του επωφελούμενου πληθυσμού;.....	211
Πίνακας 94: Μέλη ΟΔΕ: δράσεις δημοσιότητας.....	213
Πίνακας 95: Μέσω ποιου μέσου διάδοσης ενημερώθηκαν οι ωφελούμενες για την ύπαρξη του δικτύου. Νέες ωφελούμενες.....	216
Πίνακας 96: Μέσω ποιου μέσου διάδοσης ενημερώθηκαν οι ωφελούμενες για την ύπαρξη του δικτύου. Παλαιές ωφελούμενες.....	217
Πίνακας 97: Ξενώνες Φιλοξενίας- Μετά την ολοκλήρωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, προβλέπεται επικοινωνία για την επικαιροποίηση της κατάστασής της γυναίκας (διαδικασία follow up).....	220
Πίνακας 98: Ξενώνες Φιλοξενίας: Πραγματοποίηση follow up.....	220
Πίνακας 99: Συμβουλευτικά Κέντρα: Μετά την ολοκλήρωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, προβλέπεται επικοινωνία για την επικαιροποίηση της κατάστασής της γυναίκας (διαδικασία follow up).....	221
Πίνακας 100: Μέσος όρος (τυπική απόκλιση) συνολικού αριθμού follow-up ανά παλαιά ωφελούμενη διαχωρισμένα ανά περιφέρεια/ πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα-Αριθμός Παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785.....	222
Πίνακας 101: Μέσος όρος (τυπική απόκλιση) συνολικού αριθμού follow-up ανά νέα ωφελούμενη, διαχωρισμένα ανά περιφέρεια/ πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα -Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407.....	223
Πίνακας 102: Ποσοστό νέων και παλαιών ωφελούμενων που προγραμμάτισαν τουλάχιστον ένα follow-up, το ποσοστό για τις οποίες πραγματικά έγινε τουλάχιστον ένα ραντεβού και το ποσοστό για τις οποίες δεν πραγματοποιήθηκε τουλάχιστον ένα ραντεβού.	224
Πίνακας 103: Συμβουλευτικά: Εμπειρία ωφελούμενων με τη διαδικασία follow up.....	226
Πίνακας 104: Ξενώνες - Εμπειρία ωφελούμενων με τη διαδικασία follow up.....	226
Πίνακας 105: Αριθμός ωφελούμενων ανά περιφέρεια και πολλαπλή διάκριση.....	230
Πίνακας 106: Αρχικό αίτημα- νέες ωφελούμενες.....	231
Πίνακας 107: Αρχικό αίτημα- παλαιές ωφελούμενες.....	232
Πίνακας 108: Νέες ωφελούμενες- υπηρεσίες και κινήσεις.....	235
Πίνακας 109: Παλαιές ωφελούμενες- υπηρεσίες και κινήσεις.....	236
Πίνακας 110: Συνεδρίες Ωφελούμενες.....	237
Πίνακας 111: Κινήσεις Ανέργων - Νέες ωφελούμενες.....	238
Πίνακας 112: Κινήσεις μεταναστριών- Νέες ωφελούμενες.....	239
Πίνακας 113: Κινήσεις μονογονέων - Νέες ωφελούμενες.....	240
Πίνακας 114: Κινήσεις αιτουσών ασύλου- Νέες ωφελούμενες.....	241
Πίνακας 115: Κινήσεις προσφυγισσών- Νέες ωφελούμενες.....	242
Πίνακας 116: Κινήσεις ΑμεΑ- Νέες ωφελούμενες.....	243
Πίνακας 117: Κινήσεις Ρομά- Νέες ωφελούμενες.....	244
Πίνακας 118: Κινήσεις ενδοοικογενειακής βίας - Νέες ωφελούμενες.....	245
Πίνακας 119: Κινήσεις ανέργων- Παλαιές Ωφελούμενες.....	246
Πίνακας 120: Κινήσεις μονογονέων- Παλαιές ωφελούμενες.....	247
Πίνακας 121: Κινήσεις ενδοοικογενειακής βίας- Παλαιές ωφελούμενες.....	248

Πίνακας 122: Συμβουλευτικά Κέντρα: Ολοκλήρωση κύκλου παρεχόμενων υπηρεσιών.....	250
Πίνακας 123: Ξενώνες Φιλοξενίας-Ολοκλήρωση κύκλου παρεχόμενων υπηρεσιών	251
Πίνακας 124: Συμβουλευτικά Κέντρα: Μεθοδολογικά εργαλεία.....	255
Πίνακας 125: Ξενώνες Φιλοξενίας: Μεθοδολογικά εργαλεία.....	256
Πίνακας 126 Συνεδρίες ανά τύπο δομής- Ωφελούμενες βάση	258
Πίνακας 127: Απορροφητικότητα διαθέσιμων πόρων ανά ΠΕΠ	268
Πίνακας 128 Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο και μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο	270
Πίνακας 129 Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά Συμβουλευτικό Κέντρο	273
Πίνακας 130: Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο και μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά συνεδρία	275
Πίνακας 131 Μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία σε κάθε Συμβουλευτικό Κέντρο	276
Πίνακας 132: Ξενώνες Φιλοξενίας με το μεγαλύτερο και μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο.....	281
Πίνακας 133 Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο ανά Ξενώνα Φιλοξενίας	282
Πίνακας 134: Ξενώνες Φιλοξενίας με το μεγαλύτερο και μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά διανυκτέρευση	283
Πίνακας 135: Μοναδιαίο κόστος ανά διανυκτέρευση ανά Ξενώνα Φιλοξενίας	284
Πίνακας 136: Μοναδιαίο κόστος Ωφελούμενης και συνεδρίας σε κάθε ΠΕΠ	286
Πίνακας 137: Μοναδιαίο κόστος Ωφελούμενης και συνεδρίας στα Συμβουλευτικά Κέντρα	287
Πίνακας 138: Μοναδιαίο κόστος Ωφελούμενης και διαμονής στους Ξενώνες Φιλοξενίας	287
Πίνακας 139 Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο και μικρότερο Δείκτης Αποδοτικότητας	290
Πίνακας 140 Αποδοτικότητα ανά Συμβουλευτικό Κέντρο.....	294
Πίνακας 141 Ξενώνες Φιλοξενίας με το μεγαλύτερο και μικρότερο Δείκτη Αποδοτικότητας	297
Πίνακας 142 Αποδοτικότητα ανά Ξενώνα Φιλοξενίας	298
Πίνακας 143 Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ (Συμβουλευτικά Κέντρα)	302
Πίνακας 144 Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ (Ξενώνες Φιλοξενίας)	303
Πίνακας 145 Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ (Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας).....	304
Πίνακας 146: Αποδοτικότητα ανά τύπο δομής.....	305
Πίνακας 147: Μέσος όρος εργασιακής συμβουλευτικής	310
Πίνακας 148 Συγκριτικά στοιχεία μεταξύ των Συμβουλευτικών Κέντρων των Δήμων και του ΚΕΘΙ.	336
Πίνακας 149 Συγκριτικά στοιχεία μεταξύ των Ξενώνων Φιλοξενίας των Δήμων και του ΕΚΚΑ.	336

Κατάλογος γραφημάτων

Εικόνα 1: Φύλο στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων.....	25
Εικόνα 2:Φορέας εκπροσώπησης Συμβουλευτικών Κέντρων	25
Εικόνα 3:Συμβουλευτικά Κέντρα Δήμων	26

Εικόνα 4: Συμβουλευτικά Κέντρα ΚΕΘΙ	26
Εικόνα 5: Φύλο στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας	27
Εικόνα 6: Φορέας εκπροσώπησης στελεχών	28
Εικόνα 7: Ιδιότητα στελεχών Ξενώνων	28
Εικόνα 8: Χρόνια απασχόλησης στον Ξενώνα ανά περιφέρεια	29
Εικόνα 9: Εκπροσώπηση δομής- Μέλη ΟΔΕ	30
Εικόνα 10: Μέλη ΟΔΕ- Θέση στο διοικητικό συγχρηματοδοτούμενο έργο	30
Εικόνα 11: Συμμετοχή δομών στην έρευνα των ωφελούμενων	31
Εικόνα 12: Αριθμός ερωτηματολογίων	32
Εικόνα 13: Ομάδες ωφελούμενων βάσει μεθοδολογίας	33
Εικόνα 14: Ομάδες ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ	33
Εικόνα 15 Εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων της ποσοτικής έρευνας	34
Εικόνα 16 Εργασιακή κατάσταση νέων ωφελούμενων	34
Εικόνα 17: Αυτοπροσδιορισμός ωφελούμενων ΞΦ	35
Εικόνα 18: Αυτοπροσδιορισμός ωφελούμενων ΣΚ	35
Εικόνα 19: Εκπαιδευτική βαθμίδα ωφελούμενων σε Συμβουλευτικά Κέντρα	36
Εικόνα 20: Εκπαιδευτική βαθμίδα ωφελούμενων σε Ξενώνες Φιλοξενίας	36
Εικόνα 21: Εκπαιδευτικό επίπεδο νέων ωφελούμενων	37
Εικόνα 22: Οικογενειακή κατάσταση ωφελούμενων από πρωτογενή έρευνα	38
Εικόνα 23: Οικογενειακή κατάσταση ΕΕΤΑΑ	38
Εικόνα 24: Ηλικιακή ομάδα ΕΕΤΑΑ	39
Εικόνα 25: Ηλικιακή ομάδα ωφελούμενων από πρωτογενή έρευνα	39
Εικόνα 26: Βαθμός ικανοποίησης από Συμβουλευτικά Κέντρα- Αριθμός ωφελούμενων: 170	72
Εικόνα 27: Βαθμός ικανοποίησης από Ξενώνες Φιλοξενίας-Αριθμός ωφελούμενων: 58	74
Εικόνα 28: Βαθμός ικανοποίησης συνεργασίας Συμβουλευτικών Κέντρων με φορείς- Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	197
Εικόνα 29: Βαθμός ικανοποίησης συνεργασίας Ξενώνων Φιλοξενίας με φορείς- Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας : 56	198
Εικόνα 30: Βαθμός ικανοποίησης μελών ΟΔΕ για συνεργασία δικτύου με φορείς-Αριθμός μελών ΟΔΕ: 61	204
Εικόνα 31: Αριθμός παιδιών ωφελούμενων	259
Εικόνα 32: Ηλικιακή ομάδα παιδιών	259
Εικόνα 33: Υπηρεσίες σε παιδιά	260
Εικόνα 34: Ασχολίες παιδιών στους Ξενώνες	261
Εικόνα 35: Παιδιά και σύμβουλοι	261
Εικόνα 36 Δείκτης αποδοτικότητας Συμβουλευτικών Κέντρων ανά ΠΕΠ	300
Εικόνα 37 Δείκτης αποδοτικότητας Ξενώνων Φιλοξενίας ανά ΠΕΠ	301
Εικόνα 38: Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ (σύνολο Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας)	301
Εικόνα 39 Μοναδιαίο κόστος Συμβουλευτικών Κέντρων	306
Εικόνα 40 Μοναδιαίο κόστος Ξενώνων Φιλοξενίας	306

Εικόνα 41 Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων από την εργασιακή συμβουλευτική στα Συμβουλευτικά Κέντρα	311
Εικόνα 42 Διαφοροποιήσεις στις παρεχόμενες υπηρεσίες ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες ωφελούμενων	313
Εικόνα 43 Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων από επιλεγμένες υπηρεσίες που τους παρασχέθηκαν	316
Εικόνα 44: Εμπειρία ωφελούμενων από Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας	317
Εικόνα 45 Αποτίμηση των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων για τις επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των γυναικών μετά την εμπειρία τους στις δομές	318
Εικόνα 46: Διάγραμμα επιπτώσεων παρέμβασης	322

1 Εισαγωγή

1.1 Περιβάλλον και στοιχεία υλοποίησης της δράσης

Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ανέθεσε, μετά από διαγωνιστική διαδικασία, στην εταιρεία CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΕΠΕ την υλοποίηση του έργου «Μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ ΜΔΤ» κατόπιν της υπ' αριθμ. 99932/25-09-2018 (ΑΔΑ:ΨΧΦΦ465ΧΙ8-ΔΧΗ) απόφασης ανάθεσης έργου.

Αντικείμενο του έργου αποτελεί η ενδιάμεση μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας του Δικτύου Δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας και πολλαπλών διακρίσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, η οποία περιλαμβάνεται στους όρους των σχετικών προσκλήσεων των ΠΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020. Η εξεταζόμενη περίοδος αφορά στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο και ορίζεται η περίοδος από 1/12/2015 έως 31/12/2018. Στόχος της αξιολόγησης είναι η βελτίωση του παραγόμενου έργου.

Η ενδιάμεση μελέτη αξιολόγησης αφορά στην λειτουργία του ολοκληρωμένου πιλοτικού πανελλαδικού Δικτύου 61 δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων, το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013» και των ΠΕΠ και περιλαμβάνει 21 ξενώνες φιλοξενίας (19 ξενώνες φιλοξενίας επιμέρους Δήμων και 2 του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης) σε τοπικό επίπεδο, 39 Συμβουλευτικά Κέντρα σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (25 Συμβουλευτικά Κέντρα επιμέρους Δήμων και 14 της ΓΓΙΦ) και την Τηλεφωνική Γραμμή SOS 15900 η οποία είναι 24ωρης υποστήριξης πανελλαδικής εμβέλειας.

Η συνέχιση και η αναβάθμιση της λειτουργίας των 61 δομών του δικτύου υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων περιλαμβάνονται στο θεματικό στόχο 9 «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων» των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) 2014-2020 καθώς και στο θεματικό στόχο 11 «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημοσίων αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης» του Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020» που αφορά και στην λειτουργία της Τηλεφωνικής Γραμμής SOS 15900.

Αναλυτικά, στο πλαίσιο του έργου της ΓΓΙΦ «Λειτουργία δομών και υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης για την καταπολέμηση της βίας» για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, προβλέφθηκε η διεύρυνση της ομάδας των ωφελούμενων γυναικών ώστε να συμπεριλαμβάνονται και γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις με ιδιαίτερη έμφαση σε γυναίκες πρόσφυγες θύματα ή εν δυνάμει θύματα βίας και τα παιδιά τους λόγω και της μεγάλης προσφυγικής κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα.

Για τον καλύτερο συντονισμό έχει υπογραφεί Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων που δρουν στο πεδίο του προσφυγικού (ΓΓΙΦ, ΓΓ Υποδοχής, ΓΓ Δημόσιας Υγείας κ.ά.) και εντοπίζουν περιπτώσεις γυναικών προσφύγων στις οποίες μπορούν να παρασχεθούν οι υπηρεσίες του πανελλαδικού δικτύου δομών των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας.

Αναλυτικότερα, οι δράσεις που συγχρηματοδοτούνται κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο είναι οι εξής:

Συμβουλευτικά Κέντρα υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας/ πολλαπλών διακρίσεων και Ξενώνες Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας/ πολλαπλών διακρίσεων

Περιλαμβάνει τη συνέχιση της λειτουργίας για 3 έτη, από την ημερομηνία έναρξης της υλοποίησής τους:

- των 14 Συμβουλευτικών Κέντρων σε περιφερειακό επίπεδο με δικαιούχο το ΚΕΘΙ,
- των 25 Συμβουλευτικών Κέντρων σε τοπικό επίπεδο, με δικαιούχο τον εκάστοτε Δήμο,
- των 19 Ξενώνων Φιλοξενίας σε τοπικό επίπεδο, με δικαιούχο τον εκάστοτε Δήμο, και
- των 2 Ξενώνων Φιλοξενίας του ΕΚΚΑ στην Αττική και Θεσσαλονίκη, με δικαιούχο το ΕΚΚΑ.

Αναλυτικά οι δομές είναι οι ακόλουθες:

Πίνακας 1: Συμβουλευτικά Κέντρα

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος
5000557	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης	Δήμος Αλεξανδρούπολης
5000694	Συμβουλευτικό Κέντρο Κομοτηνής	ΚΕΘΙ
5000563	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Καβάλας	Δήμος Καβάλας
5000855	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βέροιας	Δήμος Βέροιας
5000786	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης	Δήμος Κατερίνης
5000543	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Σερρών	Δήμος Σερρών
5000619	Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	ΚΕΘΙ
5004062	Συνέχιση Λειτουργίας Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Καστοριάς	Δήμος Καστοριάς
5004314	Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Φλώρινας	Δήμος Φλώρινας
5004028	Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης	ΚΕΘΙ
5000569	Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων	Δήμος Αρταίων
5000604	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πρέβεζας	Δήμος Πρέβεζας
5000610	Συμβουλευτικό Κέντρο Ιωαννίνων	ΚΕΘΙ
5000586	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία/ Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Τρικκαίων
5000696	Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	ΚΕΘΙ
5000935	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	Δήμος Θηβαίων
5000973	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	Δήμος Χαλκιδέων
5000727	Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας	ΚΕΘΙ
5001004	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	Δήμος Πύργου
5000731	Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας	ΚΕΘΙ
5000957	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο Δήμου Καλαμάτας	Δήμος Καλαμάτας
5000978	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στο Δήμο Κορινθίων	Δήμος Κορινθίων
5000956	Συμβουλευτικό Κέντρο Τρίπολης	ΚΕΘΙ
5000534	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	Δήμος Ζακύνθου

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος
5000528	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλλονιά	Δήμος Κεφαλλονιάς
5000662	Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας	ΚΕΘΙ
5000882	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας	Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας
5000959	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	Δήμος Περιστερίου
5000971	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Φυλής	Δήμος Φυλής
5000889	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	Δήμος Χαλανδρίου
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας	ΚΕΘΙ
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Πειραιά	ΚΕΘΙ
5000572	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων Δήμου Χίου	Δήμος Χίου
5000640	Συμβουλευτικό Κέντρο Μυτιλήνης	ΚΕΘΙ
5000541	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Κω	Δήμος Κω
5000577	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου
5000608	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Σύρου	ΚΕΘΙ
5000757	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρεθύμνης	Δήμος Ρεθύμνης
5000677	Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου	ΚΕΘΙ

Πίνακας 2: Ξενώνες Φιλοξενίας

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος
5000571	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Κομοτηνής	Δήμος Κομοτηνής
5000675	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης	Δήμος Θεσσαλονίκης
5000559	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Ευόσμου Κορδελιού	Δήμος Ευόσμου- Κορδελιού
5000596	Αναβάθμιση ξενώνων για γυναίκες - θύματα βίας - Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	ΕΚΚΑ
5004182	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	Δήμος Κοζάνης
5000595	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών θυμάτων βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	Δήμος Ιωαννιτών
5000683	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βόλου	Δήμος Βόλου
5000584	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Λαρισαίων	Δήμος Λαρισαίων
5000813	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	Δήμος Λαμιέων
5000856	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αγρινίου	Δήμος Αγρινίου
5000738	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Πάτρας	Δήμος Πάτρας
5000936	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	Δήμος Τρίπολης
5000533	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	Δήμος Κέρκυρας
5000782	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων	Δήμος Αθηναίων
5001005	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Αχαρνών	Δήμος Αχαρνών
5000950	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους Δήμου Πειραιά	Δήμος Πειραιά
5000655	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	ΕΚΚΑ
5000587	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	Δήμος Λέσβου
5000568	Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου
5000767	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	Δήμος Ηρακλείου
5000910	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Χανίων	Δήμος Χανίων

Οι σχετικές Πράξεις έχουν ενταχθεί στα 13 ΠΕΠ, ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή της δομής, και ειδικότερα στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9.iii. «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών» (εκτός του ΠΕΠ ΑΜΘ και Κρήτης, στα οποία έχουν ενταχθεί στις Ε.Π. 9.i. και 9.iv, αντίστοιχα).

Οι Πράξεις υλοποιούνται με μέσα του εκάστοτε φορέα υλοποίησης και με ομοιογενή τρόπο στο σύνολο της χώρας, κατόπιν σχετικών υποδειγμάτων προσκλήσεων, τα οποία εκπονήθηκαν από την ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του ΥΠΕΣΔΑ και σε συνεργασία με τα ΠΕΠ, καθώς και με τη συνεχή εποπτεία και παρακολούθηση της ΓΓΙΦ και του ΚΕΘΙ.

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο η ενίσχυση του μοντέλου λειτουργίας των δομών και η αναβάθμιση/βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προκύπτει από τα ακόλουθα:

- την παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης
- την παροχή όλων των παραπάνω υπηρεσιών μετά από επικαιροποιημένη εκπαίδευση του προσωπικού
- τη διεύρυνση της ομάδας στόχου και σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις (π.χ. μετανάστριες, προσφύγισες, μονογονείς, ΑμεΑ, κ.λπ.)
- τη διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών» μέσω της εκπόνησης/επικαιροποίησης εγχειρίδιων, εργαλείων συμβουλευτικής καθώς και διοικητικών εγγράφων και εγγράφων τυποποίησης της λειτουργίας των δομών (π.χ. κανονισμός λειτουργίας, κώδικας δεοντολογίας κ.λπ.) που απαιτούνται για τη βελτίωση της λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας.
- την παρακολούθηση της πορείας της ωφελούμενης γυναίκας όχι μόνο καθ' όλη τη διάρκεια παροχής υποστηρικτικής υπηρεσίας αλλά και μετά από αυτήν (follow up).

Το Δίκτυο των Δομών οφείλει να παρέχει το σύνολο των προαναφερθέντων υπηρεσιών και η κάθε ωφελούμενη γυναίκα δύναται να ωφεληθεί σύμφωνα με τις ανάγκες της.

Ωφελούμενες των Πράξεων είναι οι γυναίκες που έχουν υποστεί και υφίστανται βία σε όλες τις μορφές (π.χ. μετανάστριες, πρόσφυγες, μονογονείς, ΑμεΑ, άνεργες κ.λπ.) καθώς και τα παιδιά τους, στην περίπτωση των Ξενώνων Φιλοξενίας.

Οριζόντιες Παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας

Η ΓΓΙΦ ως αρμόδιος φορέας σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ, την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του ΥΠΕΣΔΑ, την ΕΕΤΑΑ και τα ΠΕΠ, υλοποιεί 2 MIS που εμπεριέχονται στις οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας, συγκεκριμένα στην Πράξη «Οριζόντιες Παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας», η οποία έχει ενταχθεί στην Επενδυτική Προτεραιότητα 11.i. «*Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημοσίων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση*» του Ε.Π. ΜΔΤ 2014-2020 και αφορούν:

- Την επίβλεψη/παρακολούθηση και συντονισμό των Δομών του Δικτύου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

- Την επικαιροποίηση ή/και εκπόνηση εργαλείων και διοικητικών/τυποποιητικών εγγράφων λειτουργίας των δομών.
- Την συνέχιση της λειτουργίας της Τηλεφωνικής Γραμμής S.O.S. 15900 πανελλαδικής εμβέλειας.
- Το σχεδιασμό και την ανάπτυξη δράσεων δημοσιότητας σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Την βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ
- Την παροχή προγραμμάτων επιμόρφωσης στα στελέχη των δομών (ΕΚΔΔΑ)

Κατηγορία Πράξεων	Τίτλος Πράξης/MIS
ΕΠ ΜΔΤ	Οριζόντιες Παρεμβάσεις Εθνικής Εμβέλειας για την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών
Οριζόντιες Δράσεις ΓΠ/ΚΕΘΙ	<ul style="list-style-type: none">• «Οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών» με Κωδικό ΟΠΣ 5000490 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020»<ul style="list-style-type: none">○ Επίβλεψη/παρακολούθηση και συντονισμός των δομών δικτύου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας○ Λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής SOS 15900○ Εκπόνηση ή/και επικαιροποίηση εργαλείων και διοικητικών εγγράφων λειτουργίας των δομών○ Σχεδιασμός και ανάπτυξη δράσεων δημοσιότητας (ενημέρωση – ευαισθητοποίηση) σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο
Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ	<ul style="list-style-type: none">• Αναβάθμιση και λειτουργία βάσης δεδομένων των ωφελούμενων του δικτύου δομών πρόληψης και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας κατά των γυναικών με Κωδικό ΟΠΣ 5001091 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020»
Επιμόρφωση στελεχών από ΕΚΔΔΑ	<ul style="list-style-type: none">• Η παρούσα δράση επιμόρφωσης ανήκει σε ένα ευρύτερο πλαίσιο επιμορφωτικών προγραμμάτων/δράσεων που υπάγονται στο ΕΚΔΔΑ.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για το δίκτυο υπηρεσιών είναι 31.952.212,39 ευρώ, από τα οποία 15.153.538,77 ευρώ αφορά στα Συμβουλευτικά Κέντρα και τα 16.798.674,06 ευρώ στους Ξενώνες Φιλοξενίας. Συνολικά εκτιμούμε ότι έχει απορροφηθεί το 46% των διαθέσιμων πόρων (14.618.107,39 ευρώ). Ειδικότερα 49% των διαθέσιμων πόρων για τα Συμβουλευτικά Κέντρα και 43% για τους Ξενώνες Φιλοξενίας, δηλαδή 7.457.829,08 ευρώ και 7.160.278,31 ευρώ αντίστοιχα.

1.2 Αντικείμενο και στόχος του Παραδοτέου

Αντικείμενο του παρόντος αξιολογητικού έργου είναι η αξιολόγηση των δομών υποστήριξης γυναικών, η οποία αφορά στο ενδιάμεσο διάστημα λειτουργίας τους κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 1/12/2015-31/12/2018 με στόχο τη βελτίωση του παραγόμενου έργου. Σημειώνεται ότι η αξιολόγηση βασίστηκε στο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των

πράξεων, όπως διαμορφώθηκε μετά από την επέκταση της συνολικής διάρκειας τους και την τροποποίηση των αρχικών αποφάσεων ένταξης τους στο ΕΣΠΑ 2014-2020.

Στο πλαίσιο αυτό μελετώνται τα δεδομένα που είναι καταχωρημένα στη βάση της ΕΕΤΑΑ και αφορούν στις γυναίκες (15.742) και τα παιδιά τους (859 παιδιά) που έχουν εξυπηρετηθεί από τους Ξενώνες Φιλοξενίας, ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό των ωφελούμενων σε 16.601 άτομα. Ειδικότερα, οι γυναίκες χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: παλαιές ωφελούμενες (785 άτομα), συνεχιζόμενες (550) και νέες (14407). Οι παλαιές αφορούν στις γυναίκες οι οποίες επανήλθαν στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο στο δίκτυο με νέο αίτημα. Οι συνεχιζόμενες αφορούν στις γυναίκες πραγματοποίησαν μια τουλάχιστον συμβουλευτική στην τρέχουσα προγραμματική και προσήλθαν στο δίκτυο την προηγούμενη προγραμματική (μη μεταβαλλόμενος πληθυσμός-μικρό ποσοστό σε σχέση με το σύνολο των ωφελούμενων). Οι νέες αφορούν σε όσες ήλθαν πρώτη φορά στο δίκτυο εντός του υπό μελέτη χρονικού διαστήματος.

Με την έκδοση των τροποποιητικών αποφάσεων ένταξης, οι συγχρηματοδοτούμενες πράξεις υλοποιούνται πλέον με τους όρους και τις προδιαγραφές που ορίζονται σε αυτές και όχι στις παλαιότερες αποφάσεις ένταξης.

Ο βασικός στόχος της αξιολόγησης είναι η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες από το δίκτυο των δομών.

Οι ειδικοί στόχοι του έργου της αξιολόγησης είναι:

- Η αξιολόγηση του σχεδιασμού των πράξεων στην προγραμματική περίοδο 2014-2020,
- Η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και του τρόπου λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών των δομών στις ΠΕΠ,
- Η ανίχνευση τυχόν αστοχιών, προβλημάτων και ελλείψεων αναφορικά με το νέο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων,
- Η παροχή προτάσεων περί διορθωτικών κινήσεων εάν χρειαστεί, ή προτάσεων βελτίωσης του τρόπου υλοποίησης των δράσεων αυτών ή αντίστοιχων στο μέλλον,
- Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τις ωφελούμενες γυναίκες,
- Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων.

Το έργο του συμβούλου περιλαμβάνει:

1. την αξιολόγηση της **συνάφειας και της καταλληλότητας** των δράσεων του δικτύου των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο ως προς τον σχεδιασμό τους,
2. την αξιολόγηση της λειτουργίας του δικτύου των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου ως προς την **αποτελεσματικότητα** τους όσον αφορά:
 - i. τον βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί
 - ii. τους λόγους των αποκλίσεων από τους στόχους που έχουν τεθεί
 - iii. τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξη των στόχων

- iv. τους παράγοντες που επηρέασαν τα παρατηρούμενα αποτελέσματα
3. την αξιολόγηση της **αποδοτικότητας** των σχετικών παρεμβάσεων ως προς:
 - i. το κόστος υλοποίησης των σχετικών παρεμβάσεων
 - ii. την ρεαλιστικότητα του εκτιμώμενου προϋπολογισμού υλοποίησης των παρεμβάσεων
 - iii. την εκτίμηση του κόστους-οφέλους των σχετικών παρεμβάσεων
4. την αξιολόγηση των **επιπτώσεων** που έχουν οι δράσεις του δικτύου δομών υποστήριξης.

1.3 Η μεθοδολογία εκπόνησης του Παραδοτέου

Το γενικό πλαίσιο της μεθοδολογικής προσέγγισης, ενδεικτικά, περιλαμβάνει συνδυαστικά τις εξής παρακάτω μεθόδους συλλογής δεδομένων:

- Διενέργεια λεπτομερούς και συστηματικής καταγραφής ερευνών και πρόσφατων βιβλιογραφικών πηγών για τη συλλογή πληροφοριών και την επισκόπηση χρήσιμων δεδομένων.
- Διενέργεια πολυθεματικής ποσοτικής έρευνας, με συστηματική μεθοδολογία καταγραφής και συλλογής πληροφοριών.
- Διενέργεια ποιοτικής έρευνας με συστηματική μεθοδολογία ανάλυσης δεδομένων.

1.3.1 Παρουσίαση αξιολογικών ερωτημάτων Έργου

Για την αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών στήριξης, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, έχουν διαμορφωθεί τα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης, σύμφωνα με την πρόσκληση και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις του έργου:

- **Συνάφεια και καταλληλότητα**
- **Αποτελεσματικότητα**
- **Αποδοτικότητα**
- **Επιπτώσεις**

Βάσει των παραπάνω κριτηρίων και των ειδικών απαιτήσεων του παρόντος έργου, έχουν διαμορφωθεί μια σειρά αξιολογικών ερωτημάτων, τα οποία αποτυπώνουν με ποσοτικό και ποιοτικό τρόπο, τα αξιολογικά ευρήματα. Η σύνθεση αυτών των αξιολογικών ερωτημάτων παρουσιάζεται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί, ανά εξεταζόμενο κριτήριο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η δομή του παραδοτέου ακολουθεί τη δομή των αξιολογητικών ερωτημάτων, όπως αυτά παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα. Συγκεκριμένα κάθε αξιολογικό ερώτημα αποτελεί ένα κεφάλαιο του παραδοτέου εκτός από τις περιπτώσεις που σημειώνεται κάποια διαφοροποίηση.

Παράλληλα στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνονται οι διαφοροποιήσεις στα αξιολογικά ερωτήματα όπως προέκυψαν ύστερα από τις νέες ανάγκες του έργου. Σγκεκριμένα, κατά τη διεξαγωγή της αξιολόγησης κρίθηκε σκόπιμο ορισμένα εκ των ερωτημάτων να αναδιαμορφωθούν, χωρίς ωστόσο να στερούνται νοήματος και αποτελέσματος, προκειμένου να περιλαμβάνουν όλες τις διαστάσεις του κάθε ερωτήματος.

Πίνακας 3 Κριτήρια και αξιολογικά ερωτήματα του αξιολογητικού έργου

Κριτήριο	Γενικά Αξιολογικά Ερωτήματα	Ειδικά Αξιολογικά Ερωτήματα
Συνάφεια και καταλληλότητα	- Σε πιο βαθμό ο σχεδιασμός της παρέμβασης ήταν κατάλληλος να αντιμετωπίσει τις ανάγκες των ωφελούμενων γυναικών;	Ποια είναι η συσχέτιση των δράσεων με τη στοχοθεσία των Πράξεων, των Ε.Π. και τις Εθνικές Στρατηγικές
		Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες; Καλύπτονται οι ανάγκες των επωφελούμενων γυναικών;
		Υπήρξαν αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις, και ποια είναι τα αίτια τους;
		Πόσο κατάλληλος ήταν ο επανασχεδιασμός για την αντιμετώπιση των αναγκών των γυναικών;
		Έχουν επιλεγεί οι κατάλληλες κατηγορίες ωφελούμενων;
		Απουσιάζουν κάποιες κατηγορίες ωφελούμενων;
Αποτελεσματικότητα	- Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι επιτυγχάνεται ο στόχος που έχει τεθεί (Ειδικοί Στόχοι και δείκτες εκρών-αποτελέσματος των Ε.Π.) για την βελτίωση της ποιότητας και τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες γυναίκες από τις δομές υποστήριξης;	Σε ποιόν βαθμό έχουν επιτευχθεί οι δείκτες των δράσεων, στη βάση των αρχικά τιθέμενων στόχων; Ποια είναι η πρόοδος επίτευξης των τιμών επίτευξης των δεικτών εκρών των επιμέρους τύπων πράξεων (ξενώνες, συμβουλευτικά κέντρα); Που εντοπίζονται σημαντικές αποκλίσεις των πραγματοποιηθέντων σε σχέση με τον προγραμματισμό και ποιες είναι οι βασικές αιτίες;
		Κατά πόσο προσφέρθηκαν βελτιωμένες - διευρυμένες υπηρεσίες σε κάθε ΠΕΠ;
		Ποια είναι η συμβολή των υποστηρικτικών και οριζόντιων δράσεων εθνικής εμβέλειας στην λειτουργία των ξενώνων και των συμβουλευτικών κέντρων και την διαδικασία παραπομπής από την γραμμή SOS 15900 στα συμβουλευτικά κέντρα;
		Πόσο αποτελεσματικός είναι κάθε τύπος δομής ως προς την επίτευξη των στόχων, τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες; <i>Το συγκεκριμένο αξιολογητικό ερώτημα συμπεριλαμβάνεται στην ενότητα 3.2.2 του παραδοτέου (Σε ποιόν βαθμό έχουν επιτευχθεί οι δείκτες των δράσεων, στη βάση των αρχικά τεθέντων στόχων; Ποια είναι η πρόοδος επίτευξης των τιμών επίτευξης των δεικτών εκρών των επιμέρους τύπων πράξεων (ξενώνες, συμβουλευτικά κέντρα); Που εντοπίζονται σημαντικές αποκλίσεις των πραγματοποιηθέντων σε σχέση με τον προγραμματισμό και ποιες είναι οι βασικές αιτίες)</i>
		Πόσο υποβοήθησε το προσωπικό η ηλεκτρονική βάση δεδομένων στην παροχή των υπηρεσιών;
		Ποια είναι τα δυνατά και αδύνατα σημεία της υλοποίησης των δράσεων των δομών του δικτύου; <i>Η απάντηση του συγκεκριμένου αξιολογητικού ερωτήματος περιλαμβάνεται στην ενότητα 4 του παραδοτέου</i>
- Υλοποιείται η παρέμβαση σύμφωνα με τον σχεδιασμό και αν όχι ποιοι εκτιμάται ότι είναι οι λόγοι;	Πώς αξιολογείται το επίπεδο συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων μερών; <i>Το συγκεκριμένο ερώτημα απαντάται από το ειδικό ερώτημα του κριτηρίου της Αποτελεσματικότητας: "Πόσο αποτελεσματική ήταν η δικτύωση των δομών με εξωτερικούς φορείς αλλά και μεταξύ τους" (ενότητα 3.2.3 του παραδοτέου).</i>	
	Υπήρξαν προβλήματα κατά την υλοποίηση της δράσης και πώς αντιμετωπίστηκαν; <i>Το συγκεκριμένο ερώτημα απαντάται από το κριτήριο της Συνάφειας, συγκεκριμένα από το ειδικό ερώτημα "Υπήρξαν αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις, και ποια είναι τα αίτια τους;"» (Ενότητα 3.1.4 του παραδοτέου).</i>	
	Ωφελήθηκαν οι ομάδες στόχου σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό;	

Κριτήριο	Γενικά Αξιολογικά Ερωτήματα	Ειδικά Αξιολογικά Ερωτήματα
		<p><i>Το συγκεκριμένο ειδικό αξιολογητικό ερώτημα απαντάται από το κριτήριο της Συνάφειας-Καταλληλότητας, ειδικά από το ειδικό αξιολογητικό ερώτημα: "Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες; Καλύπτονται οι ανάγκες των ωφελούμενων γυναικών;" (ενότητα 3.1.3 του παραδοτέου). Επίσης από τα αξιολογητικά ερωτήματα του κριτηρίου των επιπτώσεων (ενότητα 3.4 του παραδοτέου).</i></p> <p>Οι υπηρεσίες λειτούργησαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές των Πράξεων και του κανονιστικού πλαισίου; Ποιες υπηρεσίες λειτούργησαν αποτελεσματικότερα;</p> <p>Πόσο αποτελεσματική ήταν η δικτύωση των δομών με εξωτερικούς φορείς αλλά και μεταξύ τους;</p> <p>Πόσο αποτελεσματικές είναι οι διαδικασίες διάχυσης και δημοσιότητας;</p> <p>Πόσο αποτελεσματικές είναι οι διαδικασίες follow-up μετά το τέλος της παροχής υπηρεσιών στις επωφελούμενες;</p>
Αποδοτικότητα	- Σε ποιο βαθμό η παρέμβαση υλοποιείται κατά τρόπο αποτελεσματικό σε σχέση με το κόστος; Οι επιθυμητές εκροές επιτεύχθηκαν με το λιγότερο κόστος;	<p>Σε ποιο βαθμό ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ήταν ρεαλιστικός;</p> <p>Ποιο είναι το κόστος ανά ωφελούμενη και ανά συνεδρία;</p> <p>Πώς αξιολογείται η συμβολή της δράσης ως προς την βιωσιμότητα των δομών;</p> <p><i>Το συγκεκριμένο ερώτημα απαντάται στα συνολικά συμπεράσματα (ενότητα 4 του παραδοτέου)</i></p>
Επιπτώσεις	- Πως η λειτουργία δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ συμβάλλει στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων των ΕΠ/ΠΕΠ που εντάσσεται («βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών») και των αντίστοιχων δεικτών αποτελέσματος;	<p>Ποιος ο βαθμός συμβολής των δράσεων σε σχέση με τους Ειδικούς Στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων;</p> <p>Ποιος ο βαθμός ικανοποίησής τους από την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών;</p> <p><i>Το συγκεκριμένο ερώτημα απαντάται από το κριτήριο της Συνάφειας, συγκεκριμένα από το ειδικό ερώτημα "Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες; Καλύπτονται οι ανάγκες των επωφελούμενων γυναικών;" (ενότητα 3.1.3 του παραδοτέου)</i></p> <p>Πώς αξιολογείται ο βαθμός ικανοποίησης των υπό διερεύνηση ομάδων από την υλοποίηση της δράσης;</p> <p>Υπήρχαν διαφοροποιήσεις στην επίδραση των δράσεων μεταξύ κατηγοριών ωφελούμενων γυναικών;</p> <p><i>Το συγκεκριμένο ερώτημα απαντάται από το κριτήριο της Συνάφειας, συγκεκριμένα από το ειδικό ερώτημα "Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες; Καλύπτονται οι ανάγκες των επωφελούμενων γυναικών;" (ενότητα 3.1.3 του παραδοτέου)</i></p>

1.3.2 Διεξαγωγή ποιοτικών ερευνών

Όπως παρουσιάστηκε αναλυτικά στο ερευνητικό διάγραμμα (Παραδοτέο Α) για το έργο της αξιολόγησης, το μεθοδολογικό πλαίσιο των ποιοτικών ερευνών περιλαμβάνει την διεξαγωγή μιας σειράς ποιοτικών ερευνών που συνοπτικά παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 4: Ποιοτικές έρευνες

Τίτλος έρευνας	Είδος έρευνας	Συμμετέχοντες/ Ερωτηματολόγια	Αριθμός ατόμων
Έρευνα σε στελέχη ΓΠΦ, ΚΕΘΙ, ΟΔΕ και Υπεύθυνες/ Υπεύθυνους έργου, ΕΥΣΕΚΤ, ΕΥΔ ΜΔΤ και ΠΕΠ, Επιτελική Δομή, ΥΠ.ΕΣ για την αξιολόγηση των διαδικασιών σχεδιασμού και υλοποίησης των δράσεων	Ποιοτική έρευνα με τη μέθοδο των ατομικών συνεντεύξεων σε βάθος	<ul style="list-style-type: none">• Στελέχη της ΕΥΣΕΚΤ, ΕΥΔ ΜΔΤ και ΠΕΠ• Στέλεχος της ΓΠΦ• Στελέχη του ΚΕΘΙ• Στελέχη της ΕΔ ΕΣΠΑ Υπ. ΕΣ	12 άτομα
Έρευνα για την λειτουργία της βάσης δεδομένων της ΕΕΤΑΑ	Ποιοτική έρευνα με τη μέθοδο των ατομικών συνεντεύξεων σε βάθος	<ul style="list-style-type: none">• Στέλεχος της ΕΕΤΑΑ που χειρίζεται την Βάση Δεδομένων	1 άτομο
Έρευνα, για την λειτουργία της γραμμής ΣΟΣ.	Ποιοτική έρευνα με τη μέθοδο των ατομικών συνεντεύξεων σε βάθος	<ul style="list-style-type: none">• Στέλεχος υπεύθυνο για την γραμμή ΣΟΣ 15900 (με συνέντευξη)	1 άτομο
Έρευνα για την αξιολόγηση των επιπτώσεων	Ποιοτική έρευνα με τη μέθοδο της εστιασμένης ομάδας συζήτησης μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας (focus group)	<ul style="list-style-type: none">• Επαγγελματίες που δεν εμπλέκονται στο δίκτυο και στελέχη του χώρου που εμπλέκονται στην λειτουργία των δομών	20 άτομα

Στις περιπτώσεις της ποιοτικής έρευνας κύριος στόχος ήταν η ανίχνευση των θεμάτων που οι ίδιοι οι συμμετέχοντες θεωρούσαν πιο σημαντικά να συζητήσουν για να καταγραφούν σε βάθος, με σαφήνεια και αξιοπιστία. Κυρίως να καταγραφούν ζητήματα που σχετίζονται με την προσωπική εμπειρία των συνεντευξιζόμενων γύρω από τα υπό διερεύνηση θέματα και να παραχθούν χρήσιμες πληροφορίες ή προτάσεις σχετικά με παραμέτρους που ενδέχεται να συμβάλλουν στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Για παράδειγμα, οι συμμετέχουσες/ συμμετέχοντες μπορεί να μην είναι σε άμεση επαφή με τη λειτουργία του δικτύου της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου, οπότε είναι χρήσιμο να τοποθετηθούν εκ του αποτελέσματος βάσει της παρούσας εμπειρίας τους, αναγνωρίζοντας την έλλειψη προσωπικής εμπειρίας της παρελθούσας κατάστασης.

Για την επιλογή των συνεντευξιζόμενων ελέγχθηκε ο ρόλος τους στο δίκτυο προκειμένου:

α) να διερευνηθεί σε βάθος η λειτουργία του δικτύου

β) για να έχει η έρευνα μία διασπορά ως προς τον παράγοντα της εμπειρίας

γ) για να συλλεχθούν πληροφορίες ως προς πεδία που οι συμμετέχοντες κρίνουν σκόπιμο να αναφέρουν στο πλαίσιο των θεματικών αξόνων της συζήτησης/συνέντευξης.

Συνεπώς ήταν επιστημολογικά και μεθοδολογικά σημαντικό να εξασφαλισθεί αυτή παράμετρος, αναζητώντας και τις πιθανές διαφορές που μπορεί να έχουν οι διαφορετικοί εμπλεκόμενοι, μέσα από το λόγο των οποίων ενδέχεται να αναδειχθούν ζητήματα από τη μία Προγραμματική Περίοδο στην άλλη, καθώς και προβληματισμοί σχετικά με την τρέχουσα Π.Π. Δεδομένου ότι οι ερευνητές δεν γνώριζαν κανέναν από τους δυνάμει συμμετέχοντες, εξασφαλίστηκε η αξιοπιστία της διαδικασίας και αυξήθηκε η αξιοπιστία της συλλογής δεδομένων.

Μια δεύτερη συνθήκη που εξασφαλίζει την αξιοπιστία μιας ποιοτικής μελέτης είναι οι συμμετέχουσες/ συμμετέχοντες να γνωρίζουν ότι η διαδικασία είναι ανώνυμη και εμπιστευτική. Σε κάθε μια από τις περιπτώσεις οι συμμετέχουσες/ συμμετέχοντες ενημερώθηκαν προφορικά για την ανώνυμη και εμπιστευτική φύση της διαδικασίας. Οι συμμετέχουσες/ συμμετέχοντες, στις περιπτώσεις που κρίθηκε αναγκαίο, διαβεβαιώθηκαν για την ανωνυμία της μελέτης καθώς και για τη χρήση της ηχογράφησης, αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας.

Για τους παραπάνω λόγους και με σκοπό να εξασφαλισθεί για κάθε μία ποιοτική έρευνα η επιστημονικά ορθή επιλογή του δείγματος και η ηθική και δεοντολογική αντιμετώπιση των συμμετεχουσών/ συμμετεχόντων, η διαδικασία επιλογής του δείγματος έγινε με τυχαία επιλογή, από τους καταλόγους που παρέδωσε η Αναθέτουσα Αρχή στον Ανάδοχο.

Focus Group

Στο focus group συμμετείχαν μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας τρεις κατηγορίες ατόμων και συνολικά 20 άτομα. Πρώτον, άτομα θεωρητικά εξειδικευμένα τα οποία δεν εμπλέκονται στο δίκτυο (6 άτομα), δεύτερον άτομα ειδικά καταρτισμένα τα οποία εμπλέκονται στο δίκτυο (10 άτομα) και τρίτον παρατηρητές της αξιολόγησης (4 άτομα). Υπό το συντονισμό ατόμου τόσο εξειδικευμένου στο χώρο της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας όσο και μέλος της ομάδας αξιολόγησης, πραγματοποιήθηκε συζήτηση μίας ώρας ανάμεσα στους συμμετέχοντες. Η θεματική που καλύφθηκε αφορούσε στα τρία ειδικά αξιολογικά ερωτήματα, όπως καταγράφονται στον **Error! Reference source not found.** (Πως οι υπηρεσίες του δικτύου μετά τη διεύρυνση της ομάδας στόχου συνετέλεσαν στην εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων; Υπήρχαν διαφοροποιήσεις στην επίδραση των δράσεων μεταξύ κατηγοριών ωφελούμενων γυναικών; Διαπιστώνονται ανεπιθύμητες συνέπειες; Διαπιστώνεται βελτίωση της ποιότητας ζωής και κοινωνικής αποκατάστασης των ωφελούμενων;). Κάθε ομιλητής λάμβανε το λόγο εφόσον επιθυμούσε να μιλήσει και κατά τη συζήτηση καλύφθηκαν άξονες τόσο θεωρητικοί όσο και εμπειρικοί. Για παράδειγμα οι μεν θεωρητικοί επί της έμφυλης βίας αναφέρθηκαν περισσότερο στο ζήτημα όπως το αντιλαμβάνονται εκτός δικτύου, ενώ τα στελέχη των Κέντρων συζήτησαν επί πραγματικών και απτών ζητημάτων όπως τα αντιλαμβάνονται μέσα από την καθημερινή τριβή τους με τις ωφελούμενες. Τέλος, οι αξιολογητές, παρακολουθώντας τη συζήτηση κατέγραψαν και ανέλυσαν τις κύριες θεματικές που συζητήθηκαν (θεματική ανάλυση) και στη συνέχεια κατέγραψαν εντός της έρευνας τα αντίστοιχα σημεία, όπως χαρακτηριστικά αναγράφεται στο κεφάλαιο των επιπτώσεων.

Στα επόμενα Κεφάλαια γίνεται αναλυτική παρουσίαση των ευρημάτων των συνεντεύξεων, βάσει αυτούσιων λεγομένων των συμμετεχόντων. Η ανάλυση των δεδομένων υλοποιήθηκε με τη χρήση της *θεματικής ανάλυσης (thematic analysis)*, ενός εργαλείου ανάλυσης στην ποιοτική έρευνα που χρησιμοποιείται προκειμένου τα δεδομένα να οργανωθούν με τρόπο που να χαρτογραφούν το θέμα που αναλύεται και συνεπώς σκιαγραφούν την ισχύουσα κατάσταση στο φορέα.

Οι συμμετέχουσες/ συμμετέχοντες και οι θεματικές

Η εμπειρία των συμμετεχόντων από την εμπλοκή τους στο δίκτυο και τα αποτελέσματα των δράσεων του δικτύου θεωρούνται, εν γένει, θετικά. Οι συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν στο ρόλο του κάθε συνεντευξιζόμενου/ης, καλύπτοντας κάθε διάσταση της λειτουργίας του δικτύου.

Σε γενικές γραμμές, οι θεματικές που συζητήθηκαν βάσει ημιδομημένου οδηγού συνέντευξης αφορούν στα εξής:

- **Σχεδιασμός και λειτουργία του δικτύου:** Η θεματική αφορούσε στο σχεδιασμό του δικτύου ήδη από την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο έως και την τρέχουσα (2014-2020). Πραγματοποιήθηκε διαχωρισμός των ειδών των δομών, Συμβουλευτικά και Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη διαφοροποίηση των δύο περιόδων. Η βασική αλλαγή που πραγματοποιήθηκε και αναφέρεται από το σύνολο των συνεντευξιζόμενων αφορά στη διεύρυνση της ομάδας των ωφελούμενων καθώς και στην προσθήκη των υπηρεσιών, της εργασιακής συμβουλευτικής.
- **Υπηρεσίες και Διεύρυνση:** Η θεματική αυτή αναπτύχθηκε από όλους τους εμπλεκόμενους καθώς η αλλαγή που επέφερε η διεύρυνση φαίνεται να επηρέασε κάθε διάσταση της λειτουργίας του δικτύου. Συγκεκριμένα προστέθηκαν ομάδες ωφελούμενων γυναικών οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της έμφυλης βίας, ξεφεύγοντας από τα όρια της κακοποίησης ή/και της ενδοοικογενειακής βίας. Η μεταβολή αυτή στο δίκτυο είχε ως συνέπεια την αναγκαία αλλαγή των υπηρεσιών και την προσθήκη σε αυτές της εργασιακής συμβουλευτικής, της οποίας θεμελιακή βάση αποτελεί η οπτική του φύλου και όχι το κοινωνικό-οικονομικό προφίλ των γυναικών.
- **Ελλείψεις:** Κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων αναδείχθηκε η θεματική των ελλείψεων, χωρίς ωστόσο να έχει αποτελέσει θεματική στους οδηγούς συνέντευξης. Ακολουθώντας έτσι τη ροή και τις αρχές της ποιοτικής έρευνας, οι συνεντευξιζόμενες/ συνεντευξιζόμενοι αναφέρθηκαν στις ελλείψεις, όπως τις εντοπίζουν από την εμπειρία τους και την εργασιακή τους δραστηριότητα σε σχέση με το δίκτυο. Μερικές από τις ελλείψεις αυτές, όπως για παράδειγμα η ανεπαρκής προσφορά διερμηνείας κατά την παροχή συμβουλευτικής σε γυναίκες πρόσφυγες, αναδεικνύουν μερικές προβληματικές του δικτύου όπως η αδυναμία παροχής υπηρεσιών σε μία ομάδα ωφελούμενων.
- **Δράσεις δημοσιότητας και δράσεις διάχυσης:** Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις δράσεις δημοσιότητας και διάχυσης καθώς αποτελούν τα κομβικά και απαραίτητα εργαλεία του δικτύου για την αξιολόγηση της λειτουργίας του. Συνολικά στόχος της θεματικής αυτής αποτέλεσε η διερεύνηση της δικτύωσης τόσο ανάμεσα στις δομές όλου του δικτύου όσο και με άλλους φορείς. Η σημαντικότητα της θεματικής αυτής έγκειται τόσο στην ευρωπαϊκή όσο και στην εθνική στοχοθεσία.

1.3.3 Ταυτότητα των ποσοτικών ερευνών

Στο πλαίσιο του έργου πραγματοποιήθηκαν μια σειρά από ποσοτικές έρευνες, που συνοπτικά παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 5: Ποσοτικές έρευνες

A/A	Τίτλος έρευνας	Είδος έρευνας	Συμμετέχουσες- Συμμετέχοντες/ Ερωτηματολόγια	Αριθμός ατόμων
1	Ποσοτική έρευνα πεδίου αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών από τα στελέχη	Ποσοτική έρευνα μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας on line συμπλήρωσης ερωτηματολογίων	<ul style="list-style-type: none"> •Μέλη ΟΔΕ των δήμων •Στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων •Στελέχη των Ξενώνων φιλοξενίας •Στελέχη γραμμής ΣΟΣ 	<ul style="list-style-type: none"> •61 Μέλη ΟΔΕ •127 Στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων •56 Στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας •5 στελέχη Γραμμής ΣΟΣ
2	Ποσοτική έρευνα πεδίου αξιολόγησης του δικτύου δομών από τις ωφελούμενες γυναίκες	Ποσοτική έρευνα μέσω της διαδικασίας που προβλέπεται στους Κανονισμούς Λειτουργίας της ΓΓΙΦ Με τη συμπλήρωση έντυπων ερωτηματολογίων, τα οποία θα παρατίθενται από τα στελέχη των δομών <i>Πρωταρχικό ζήτημα ήταν η αυστηρή διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων</i>	Ωφελούμενες οι οποίες έχουν συναινέσει για τη συμμετοχή τους στην έρευνα και emπίπτουν στη διαδικασία follow up, όπως αυτή υλοποιείται σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της ΓΓΙΦ	Το σύνολο των ερωτηματολογίων συμπληρώθηκαν στις δομές (228 ωφελούμενες συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια, από Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας)

Η ποσοτική έρευνα σε στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων, των Ξενώνων Φιλοξενίας και σε μέλη ΟΔΕ, πραγματοποιήθηκε με βάση την μεθοδολογία που είχε παρουσιασθεί αναλυτικά στο Ερευνητικό Διάγραμμα (Παραδοτέο Α του Έργου). Στο πλαίσιο διεξαγωγής των ερευνών αυτών δεν προέκυψαν δυσκολίες ή/και εμπόδια και η έρευνα ολοκληρώθηκε στο χρόνο, όπως αυτός είχε προκαθορισθεί από την πλευρά του Αξιολογητή.

Συνολικά, η ποσοτική έρευνα στα στελέχη των δομών και στα μέλη ΟΔΕ κάλυψε θεματικές όπως αυτή του βαθμού ικανοποίησης από τις παροχές των φορέων, του βαθμού ικανοποίησης από τις δράσεις δικτύωσης και ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης, προβληματισμούς –ευρύτερους και ειδικούς- από την εργασία τους στις δομές, την εμπειρία τους αναφορικά με τις ωφελούμενες, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται τη διεύρυνση.

Ποσοτική έρευνα σε στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων

Συγκεκριμένα, Απεστάλησαν 235 κωδικοί σε 39 Συμβουλευτικά Κέντρα (5-7 φάκελοι/κωδικοί ανά Κέντρο) των Δήμων και του ΚΕΘΙ. Συνολικά απάντησαν 129 στελέχη, ενώ σε όλα τα

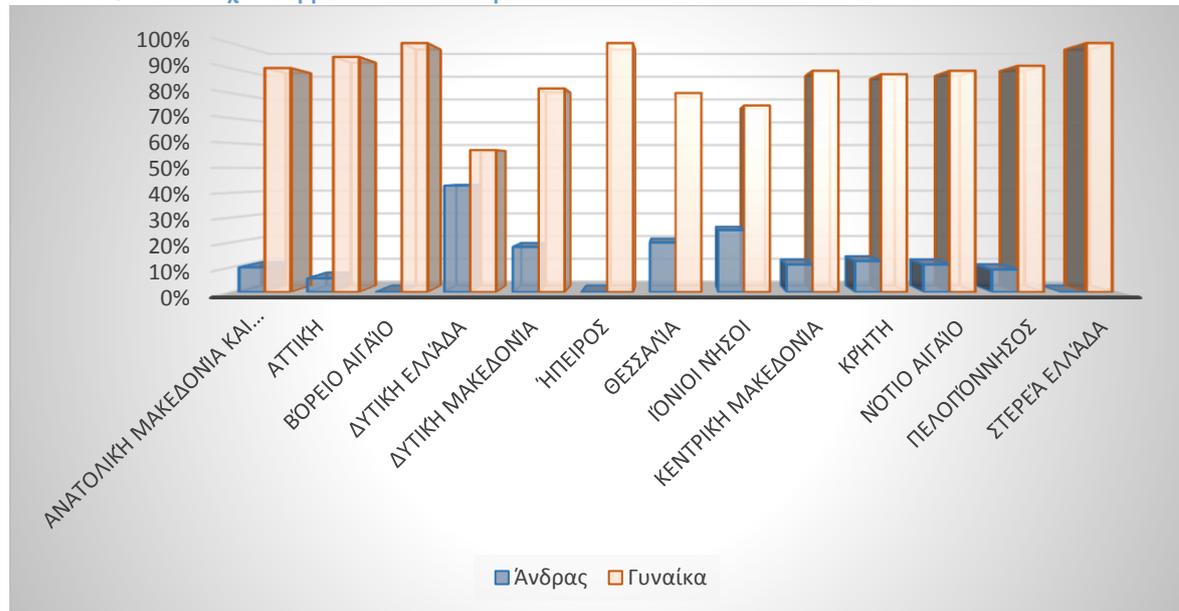
Κέντρα εργάζονται κατά μέσο όρο 127 άτομα (επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό), χωρίς να έχουν καταμετρηθεί τα Κέντρα: Λάρισα, Κερασίни, Κόρινθος, Θήβα, Φυλή.

Συμβουλευτικά Κέντρα	
Συμβουλευτικά Κέντρα	39
Εργάζονται *	127*
Απεστάλησαν Κωδικοί	235
Απάντησαν	129

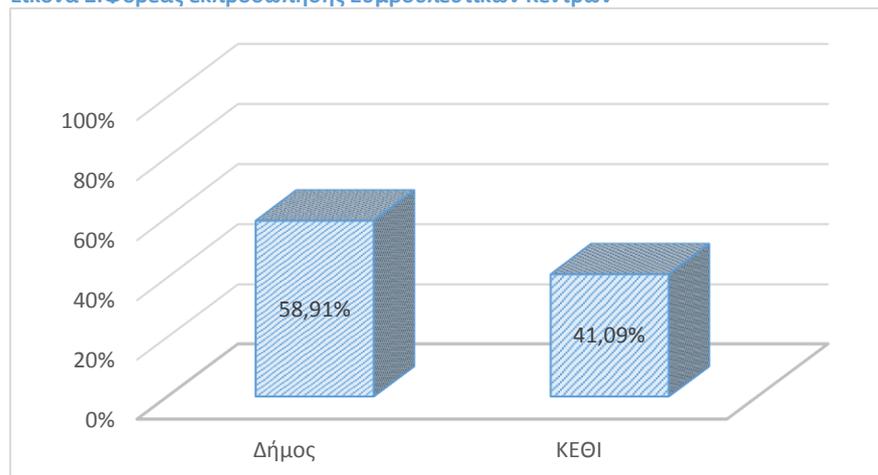
*Δεν έχουν καταμετρηθεί 5 Συμβουλευτικά Κέντρα. Αναμενόμενος συνολικός αριθμός εργαζόμενων 145 άτομα.

Σύμφωνα με τα δημογραφικά στοιχεία που προέκυψαν στα περισσότερα Συμβουλευτικά Κέντρα/περιφέρεια εργάζονται γυναίκες στελέχη, ενώ μικρά είναι τα ποσοστά των ανδρών στελεχών.

Εικόνα 1: Φύλο στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων

Εικόνα 2: Φορέας εκπροσώπησης Συμβουλευτικών Κέντρων

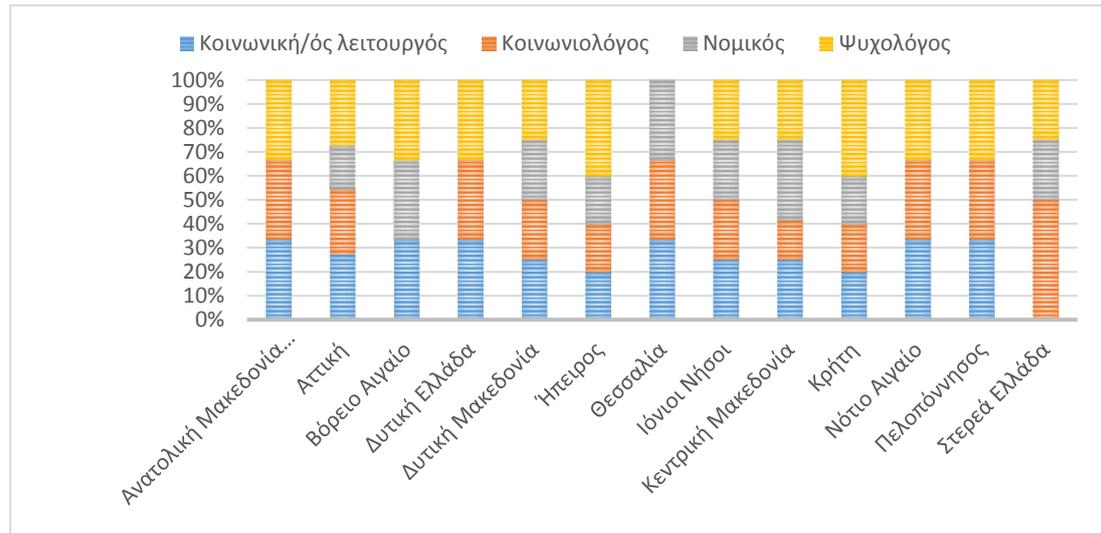

Στην Εικόνα 2 διαφαίνονται τα ποσοστά εκπροσώπησης των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων, αποτυπώνοντας την αντιπροσώπευση των Δήμων, η οποία είναι μεγαλύτερη από

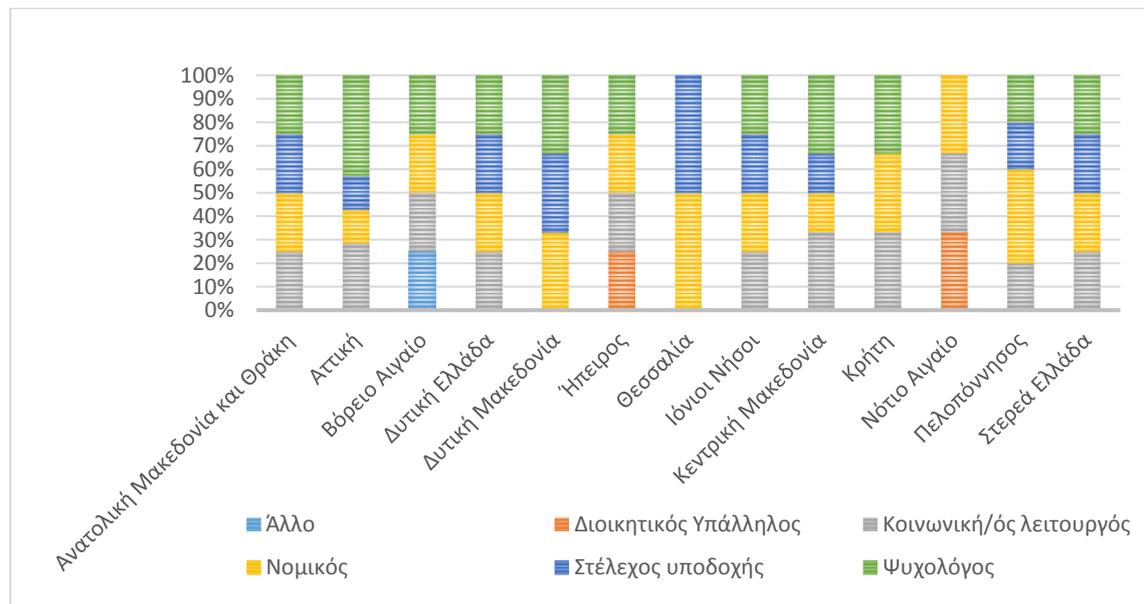
εκείνη του ΚΕΘΙ. Ωστόσο αυτό δεν αποτελεί εντυπωσιακό γεγονός καθώς τα Κέντρα που υποστηρίζονται από το ΚΕΘΙ είναι μόλις 14 από τα 39.

Παράλληλα ένα ακόμα δημογραφικό στοιχείο που παρουσιάζει ενδιαφέρον αφορά στην ιδιότητα των στελεχών και την αντιπροσωπευτικότητά τους ανά τις περιφέρειες. Όπως παρουσιάζεται στην Εικόνα 3, διακρίνονται περιφέρειες στις οποίες κάποιες ειδικότητες εκλείπουν, όπως στην περίπτωση της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στην οποία δεν καταγράφεται κάποιος νομικός. Αντίστοιχα συμβαίνει και στο Νότιο Αιγαίο και στην Πελοπόννησο.¹

Εικόνα 3: Συμβουλευτικά Κέντρα Δήμων

Εικόνα 4: Συμβουλευτικά Κέντρα ΚΕΘΙ

¹ Τα στατιστικά αυτά αποτελούν συμπληρωματικό στοιχείο αναφορικά με τις ελλείψεις στις νομικές υπηρεσίες, όπως παρουσιάζονται σε επόμενη ενότητα.

Ποσοτική έρευνα σε στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας

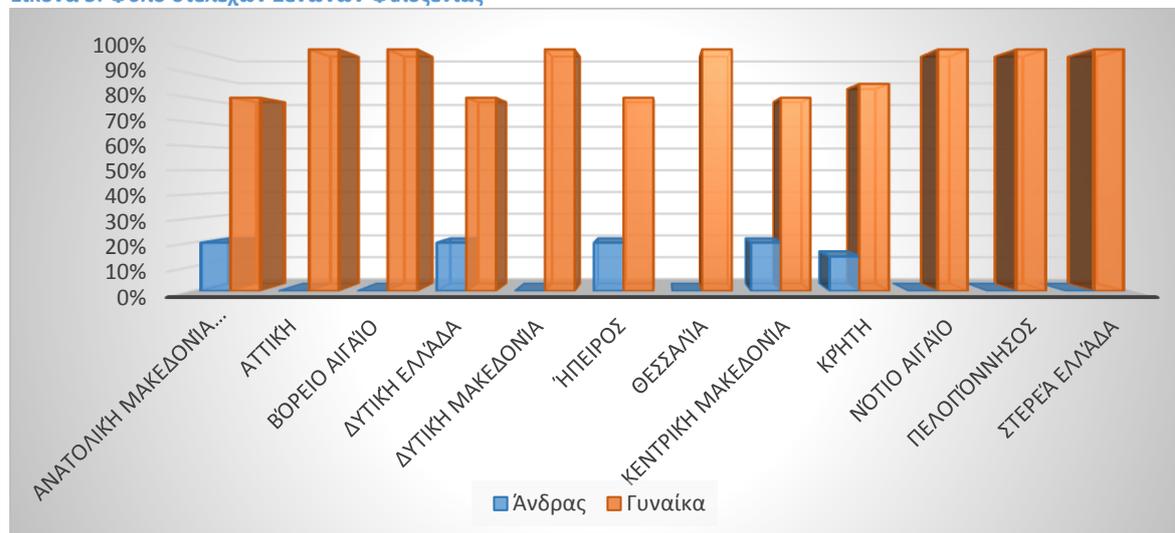
Στα στελέχη των Ξενώνων Φιλοξενίας απεστάλησαν 113 κωδικοί σε 19 Ξενώνες Φιλοξενίας (5-6 φάκελοι/κωδικός ανά Ξενώνα). Συνολικά απάντησαν 56 στελέχη, ενώ σε κάθε Κέντρο εργάζονται περίπου 4 άτομα, επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό (συνολικά 76 άτομα).

Ξενώνες Φιλοξενίας	
Ξενώνες	19
Εργάζονται	Έως τώρα από την καταμέτρηση 70*
Απεστάλησαν Κωδικοί	113
Απάντησαν	56

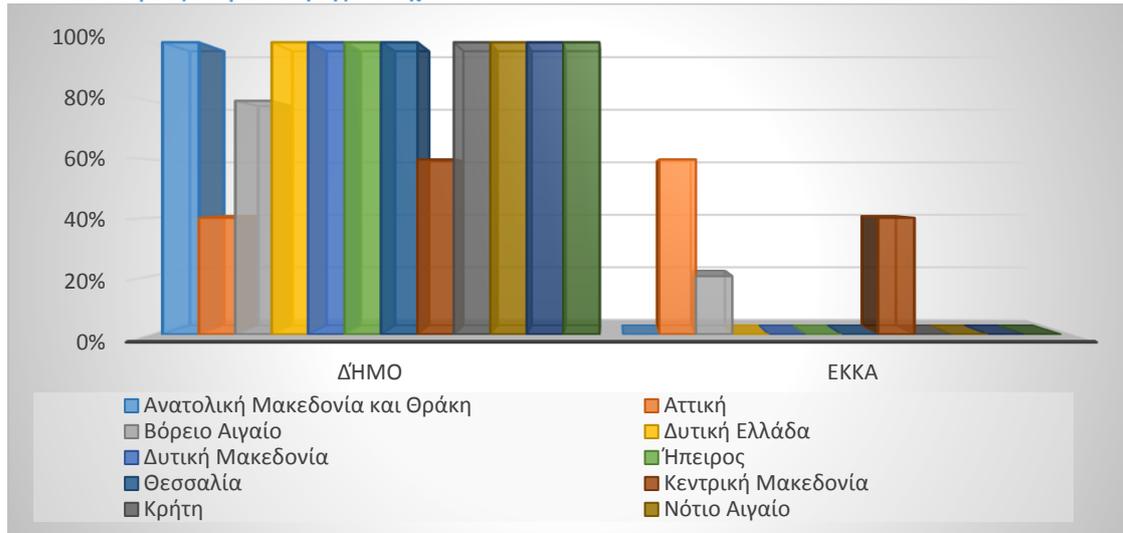
* Δεν έχουν καταμετρηθεί 4 Ξενώνες. Αναμενόμενος συνολικός αριθμός εργαζομένων 85

Όπως και στην περίπτωση των Συμβουλευτικών Κέντρων, έτσι και στους Ξενώνες Φιλοξενίας τα ποσοστά ανδρών στελεχών είναι περιορισμένα, ακόμα και αρκετά μικρότερα από την περίπτωση των στελεχών των Κέντρων.

Εικόνα 5: Φύλο στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας

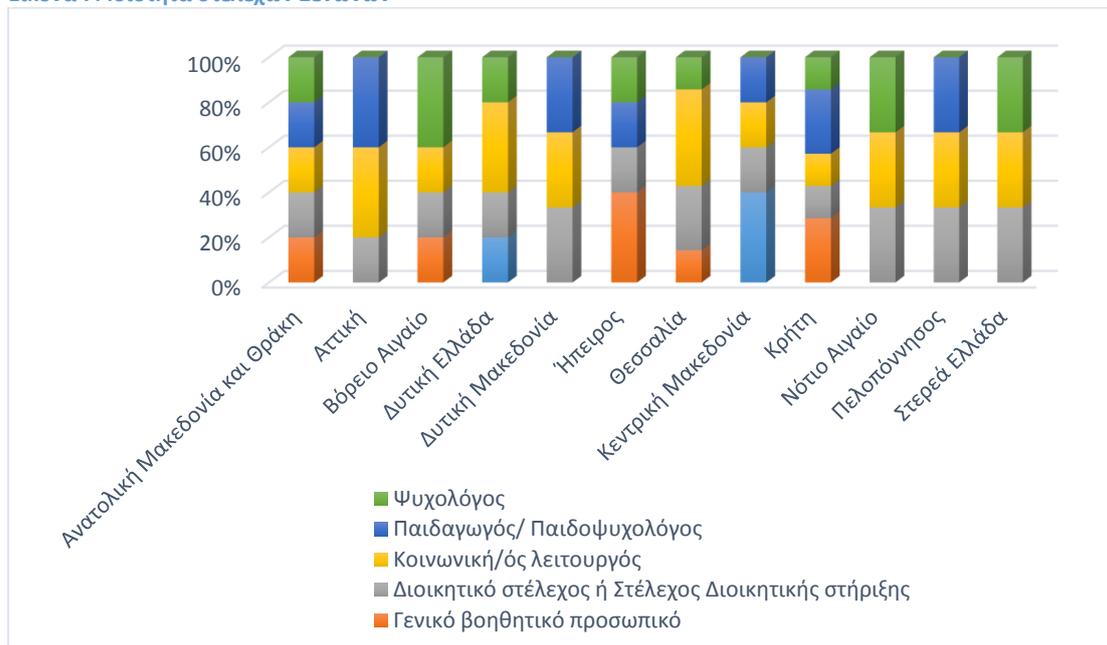
Εικόνα 6: Φορέας εκπροσώπησης στελεχών

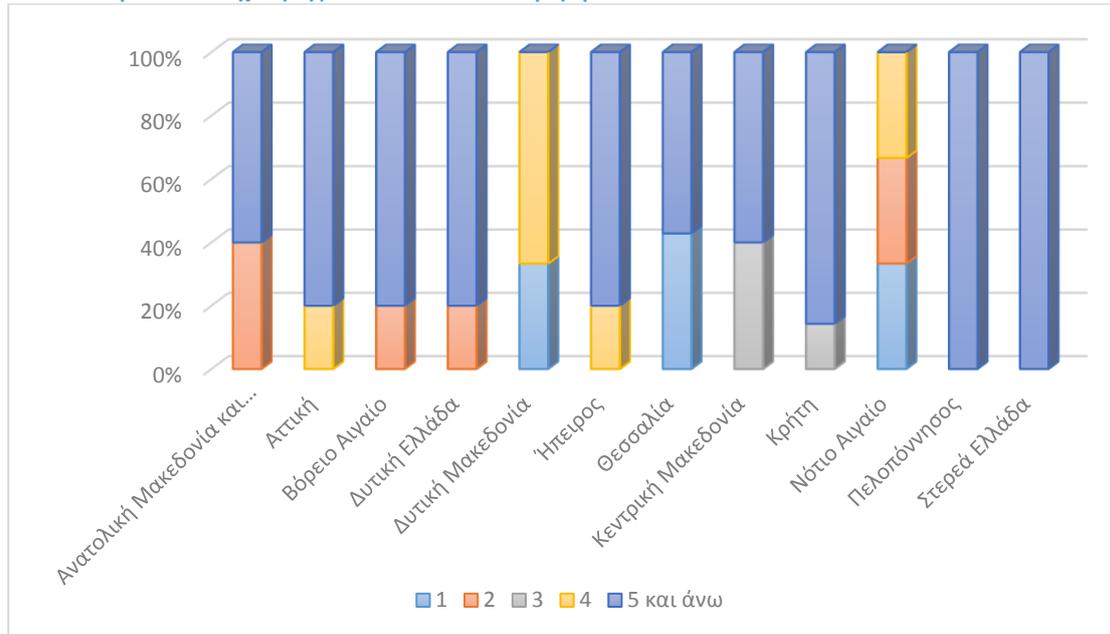
Στην Εικόνα 6 αποτυπώνονται τα ποσοστά εκπροσώπησης των στελεχών των Ξενώνων ανά περιφέρεια και φορέα. Όπως παρατηρείται οι δήμοι κατέχουν το μεγαλύτερο ποσοστό Ξενώνων, ενώ μόλις τρεις περιπτώσεις ανήκουν στο ΕΚΚΑ.

Όπως και στα Συμβουλευτικά Κέντρα, στην Εικόνα 7 διαφαίνονται οι ειδικότητες που στελεχώνουν τους Ξενώνες Φιλοξενίας, οι οποίες υπό περιπτώσεις είναι περιορισμένες, τουλάχιστον όσον αφορά στην ανταποκρισιμότητα στην έρευνα.

Εικόνα 7: Ιδιότητα στελεχών Ξενώνων

Εικόνα 8: Χρόνια απασχόλησης στον Ξενώνα ανά περιφέρεια

Οι Ξενώνες των περισσότερων περιφερειών, όπως παρουσιάζεται στην Εικόνα 8, στελεχώνονται από άτομα τα οποία εργάζονται στις δομές αυτές πάνω από 5 έτη. Το δεδομένο αυτό βοηθά στην κατανόηση των απαντήσεων υπό την οπτική των ατόμων που έχουν βιώσει τη διεύρυνση του δικτύου και αντιλαμβάνονται τις διαφορές ανάμεσα στο πριν και στο μετά, στις νέες υπηρεσίες και στις ελλείψεις αυτών. Κυρίως όμως βοηθούν υποδεικνύουν μία ευρύτερη αντίληψη και κατανόηση του δικτύου και του τρόπου λειτουργίας αυτού.

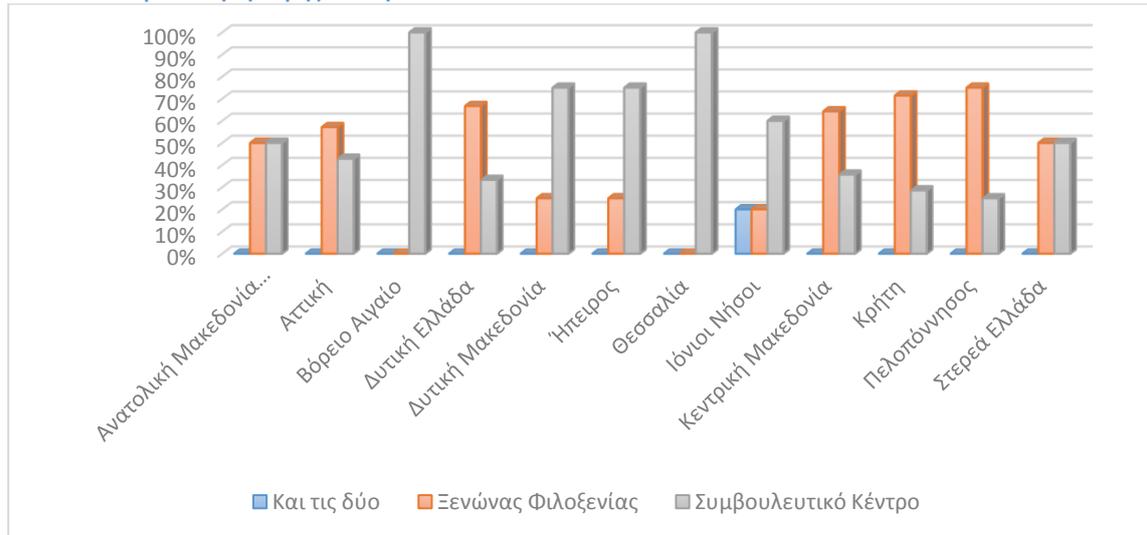
Ποσοτική έρευνα σε μέλη ΟΔΕ

Μέλη ΟΔΕ	
Απεστάλησαν	240
Απάντησαν	61
Πραγματικά ενεργοί	177 (περίπου)

Στις περιπτώσεις των μελών ΟΔΕ οι αριθμοί τίθενται υπό διαπραγμάτευση καθώς παρ' ότι καταγράφονται έως και 10 μέλη ΟΔΕ σε κάποιες δομές, ο πραγματικός αριθμός ενεργών μελών κυμαίνεται γύρω στο 3. Οι αριθμοί αυτοί προέκυψαν ύστερα από την πραγματοποίηση συνομιλιών με Υπεύθυνους Έργων οι οποίοι αναγνωρίζοντας την περιορισμένη συμβολή των μελών της ομάδας τους, παρέπεμψαν κωδικούς σε εκείνους οι οποίοι συμμετείχαν στο έργο και κατείχαν γνώση των λειτουργιών της δομής, ύστερα από συνεννόηση με τους αξιολογητές, ώστε να αποφευχθούν λανθασμένα συμπεράσματα που θα βασιζόνταν στην κρίση ατόμων εκτός του έργου.

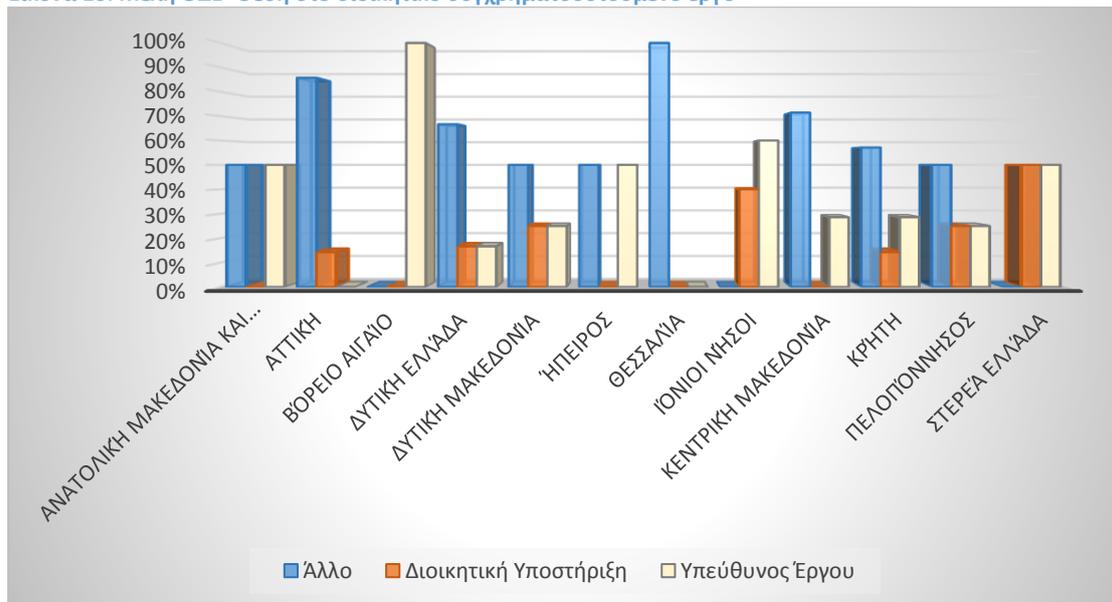
Από την Εικόνα 9 προκύπτει ότι μόνο σε μία περίπτωση, αυτή των Ιονίων Νήσων, τα μέλη ΟΔΕ είναι υπεύθυνα για δύο είδη δομών (Ξενώνες και Συμβουλευτικά Κέντρα). Αντίθετα, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα μέλη ΟΔΕ χωρίζονται αναλογικά με τη δομή, ενώ τα μεγαλύτερα ποσοστά μελών ΟΔΕ που ανταποκρίθηκαν αφορούν σε Συμβουλευτικά Κέντρα.

Εικόνα 9: Εκπροσώπηση δομής- Μέλη ΟΔΕ

Τέλος, αναφορικά με τα μέλη ΟΔΕ υπάρχει διαχωρισμός θέσης και ρόλου ανάμεσα στη διοικητική υποστήριξη και στην/στον Υπεύθυνη/ο Έργου, ο οποίος βασίζεται στα καθήκοντα και στη φύση αυτών. Ωστόσο, τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται σε αρμοδιότητες που αφορούν σε άλλη υποστήριξη του έργου και αμέσως μετά σε εκείνους που ασχολούνται με τη διοικητική υποστήριξη. Από τα ποιοτικά δεδομένα της ποσοτικής έρευνας στο πεδίο «Άλλο» συμπληρώνεται: «παρακολούθηση υλοποίησης, όρων χρηματοδότησης», «συμβουλευτική υποστήριξη», «συμμετοχή στις αποφάσεις έγκρισης ή μη φιλοξενίας γυναικών στο ξενώνα και αποφάσεις», «Συνεργασία για την καλύτερη λειτουργία του ξενώνα και την επίλυση προβλημάτων», «Σύνταξη πρακτικών ΟΔΕ, επικοινωνία με Διαχειριστική Αρχή, Ενημέρωση ΟΠΣ, Γενική Διοικητική Υποστήριξη», «Παρακολούθηση του προγράμματος του Ξενώνα, έλεγχος παρουσιολογίων, παρακολούθηση», «Εισηγείται οποιαδήποτε τροποποίηση των στοιχείων της απόφασης εκτέλεσης έργων με ίδια μέσα», κ.α.

Εικόνα 10: Μέλη ΟΔΕ- Θέση στο διοικητικό συγχρηματοδοτούμενο έργο

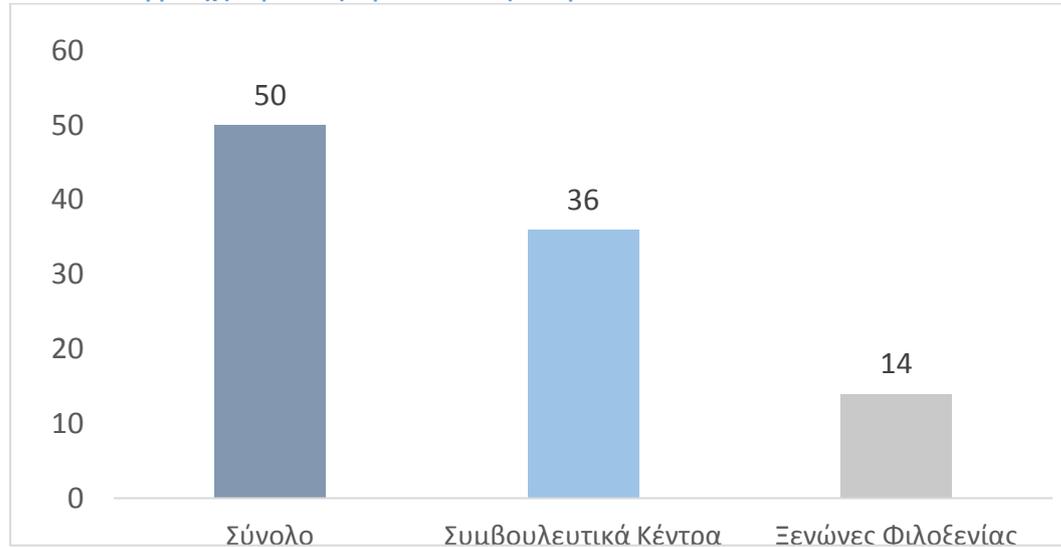

Ποσοτική έρευνα σε Ωφελούμενες

Ταυτόχρονα, διεξήχθη ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες του δικτύου, παλαιές και νέες, οι οποίες προσεγγίσθηκαν σύμφωνα με τη μεθοδολογία που έχει παρουσιασθεί στο Ερευνητικό Διάγραμμα (Παραδοτέο Β του Έργου). Στο πλαίσιο διεξαγωγής της έρευνας αυτής αντιμετωπίστηκαν δυσκολίες οι οποίες αφορούσαν στην εύρεση γυναικών από τα στελέχη, ιδιαίτερα σε σχέση με τους Ξενώνες Φιλοξενίας. Ύστερα από αλληπάλληλη επικοινωνία με τα στελέχη διαπιστώθηκε ότι οι ένα μεγάλο ποσοστό των ωφελούμενων, ύστερα από τη διαμονή τους στους Ξενώνες Φιλοξενίας, άλλοτε αλλάζουν πόλη και άλλοτε αλλάζουν χώρα, ανάλογα με την ομάδα στην οποία ανήκουν (για περισσότερα βλ. κεφάλαιο Συνάφεια και Καταλληλότητα).

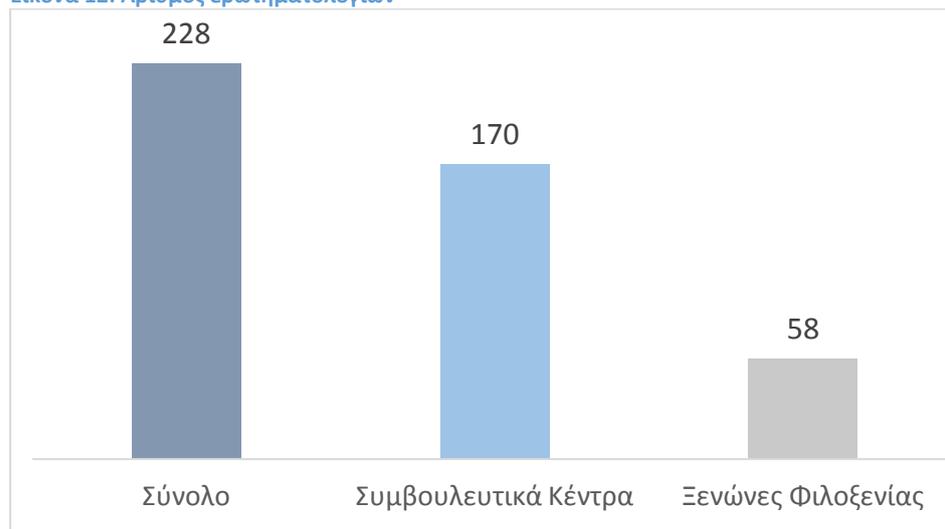
Για τις ωφελούμενες γυναίκες στάλθηκαν σε 59 δομές 649 ερωτηματολόγια (κάθε φάκελος περιελάμβανε 5 ελληνικά, 2 αραβικά, 2 φαρσί και 2 αλβανικά ερωτηματολόγια). Ερωτηματολόγια έχουν σταλεί από 36 Συμβουλευτικά Κέντρα και 14 Ξενώνες, ενώ τα ερωτηματολόγια από τις δομές αυτές είναι 170 και 58 αντίστοιχα. Σε κάποιες περιπτώσεις, όπως αυτή του Αγρινίου, τα στελέχη δήλωσαν ότι δεν ήταν σε θέση να πραγματοποιήσουν την έρευνα καθώς οι φιλοξενούμενες από την υπό μελέτη περίοδο είχαν βγει εκτός χώρας. Παρόμοια είναι η περίπτωση της Κέρκυρας όπου δεν υπήρχαν προσφύγισες, καθώς και της Ζακύνθου. Στο ίδιο πλαίσιο βρίσκεται και ο Ξενώνας Ηρακλείου, στον οποίο, σύμφωνα με τα στελέχη, δεν διαμένουν γυναίκες με πολλαπλές διακρίσεις, ενώ και μία Ρομά που αναζήτησε βοήθεια προέβη για λόγους ενδοοικογενειακής βίας.

Εικόνα 11: Συμμετοχή δομών στην έρευνα των ωφελούμενων

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Εικόνα 12: Αριθμός ερωτηματολογίων

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

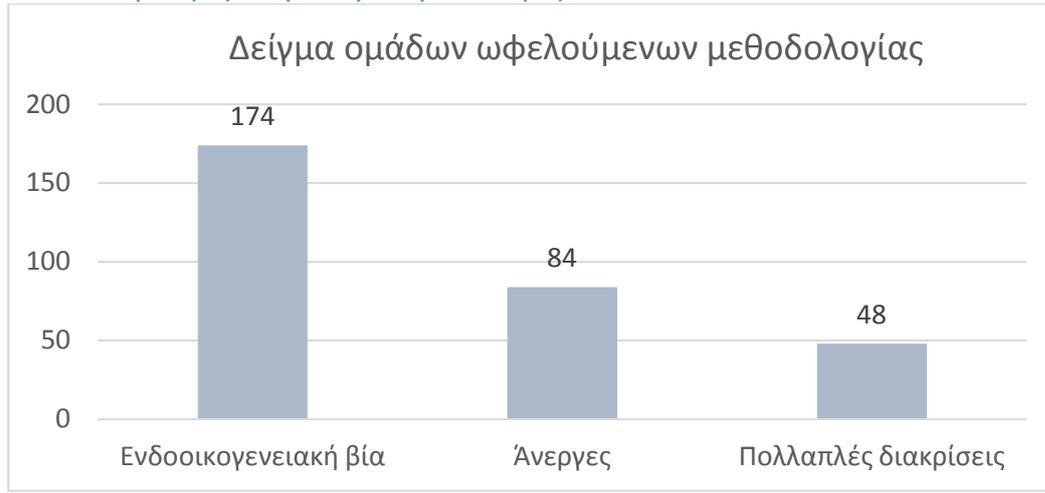
Συγκεκριμένα, ύστερα από επικοινωνία με τις περισσότερες δομές, ένα από τα εμπόδια με τα οποία ήρθαν αντιμέτωπα τα στελέχη ήταν η εύρεση γυναικών. Ιδιαίτερα στους Ξενώνες Φιλοξενίας, οι οποίοι αποτελούν ένα μεταιχμακό πλαίσιο, οι περισσότερες γυναίκες άλλοτε βρισκότουσαν σε διαφορετική πόλη, καθιστώντας την αποστολή των ερωτηματολογίων ριψοκίνδυνο εργαλείο, και άλλοτε βρισκότουσαν εκτός χώρα, καθιστώντας την πραγματοποίηση της έρευνας αδύνατη.

Ωφελούμενες	
Απεστάλησαν	649
Στόχος	150
Απάντησαν	228
Δομές που αποκρίθηκαν	50

Το εύρος που καλύφθηκε αναφορικά με τις τρεις ομάδες όπως περιγράφονται στο Παραδοτέο Β, είναι 48 απαντήσεις πολλαπλών διακρίσεων, 84 ανέργων και 174 ενδοοικογενειακής βίας.

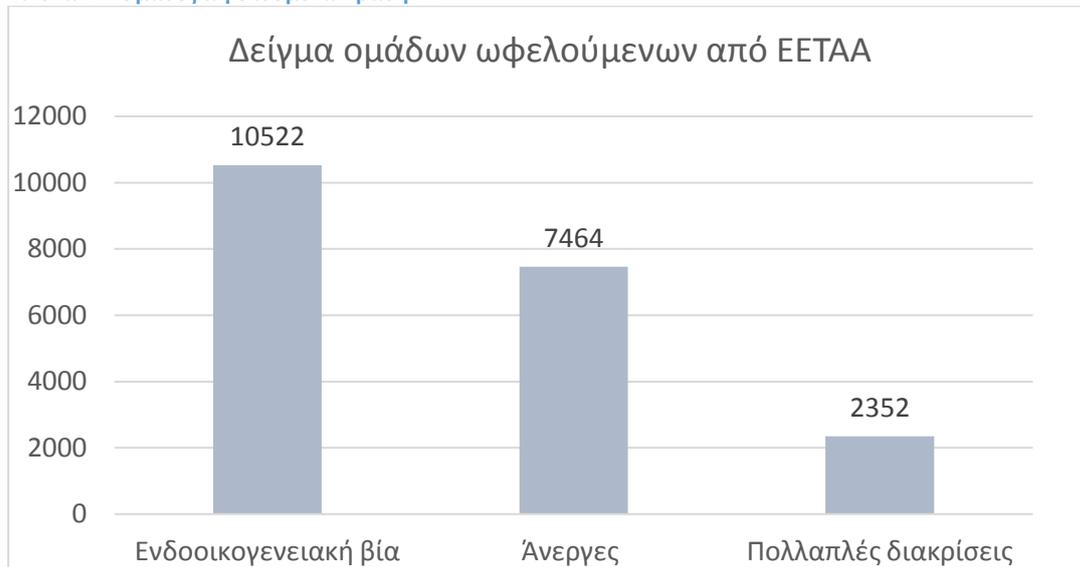
Στην Εικόνα 13 αποτυπώνεται η συνολική εικόνα της μελέτης βάσει των τριών ομάδων των ωφελούμενων όπως είχαν προσεγγισθεί από το Παραδοτέο Α. Παρατηρείται ότι οι πολλαπλές διακρίσεις φτάνουν τα 48 άτομα, οι άνεργες ωφελούμενες τα 84 και οι ωφελούμενες θύματα ενδοοικογενειακής βίας τα 174. Τα νούμερα αυτά βρίσκονται σε αναλογία με τα νούμερα της ηλεκτρονικής βάσης της ΕΕΤΑΑ, κατά την οποία οι πολλαπλές διακρίσεις είναι 2352, οι άνεργες 7464 και οι ενδοοικογενειακής βίας 10522.

Εικόνα 13: Ομάδες ωφελούμενων βάσει μεθοδολογίας

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Εικόνα 14: Ομάδες ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ²

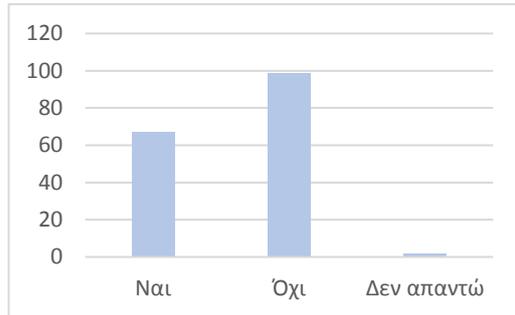

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

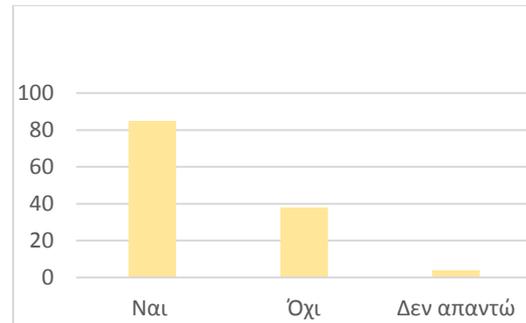
² Τα απόλυτα νούμερα του πίνακα δεν αθροίζονται καθώς η κάθε κατηγορία εμπλέκεται με την άλλη. Παράδειγμα, μία γυναίκα που έχει καταγραφεί ως θύμα ενδοοικογενειακής βίας μπορεί ταυτόχρονα να έχει καταγραφεί και ως άνεργη.

Εικόνα 15 Εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων της ποσοτικής έρευνας

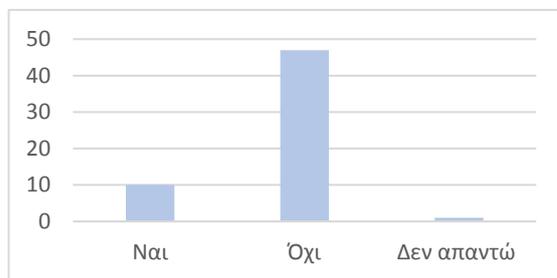
Εργαζόσασταν το διάστημα κατά το οποίο λαμβάνετε ή/και λαμβάνετε υπηρεσίες από το Συμβουλευτικό Κέντρο;

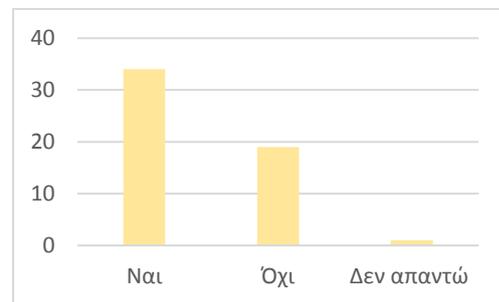
Αναζητούσατε ή/και αναζητάτε εργασία αυτό το διάστημα;

Εργαζόσασταν το διάστημα κατά το οποίο λαμβάνετε ή/και λαμβάνετε υπηρεσίες από τον Ξενώνα Φιλοξενίας

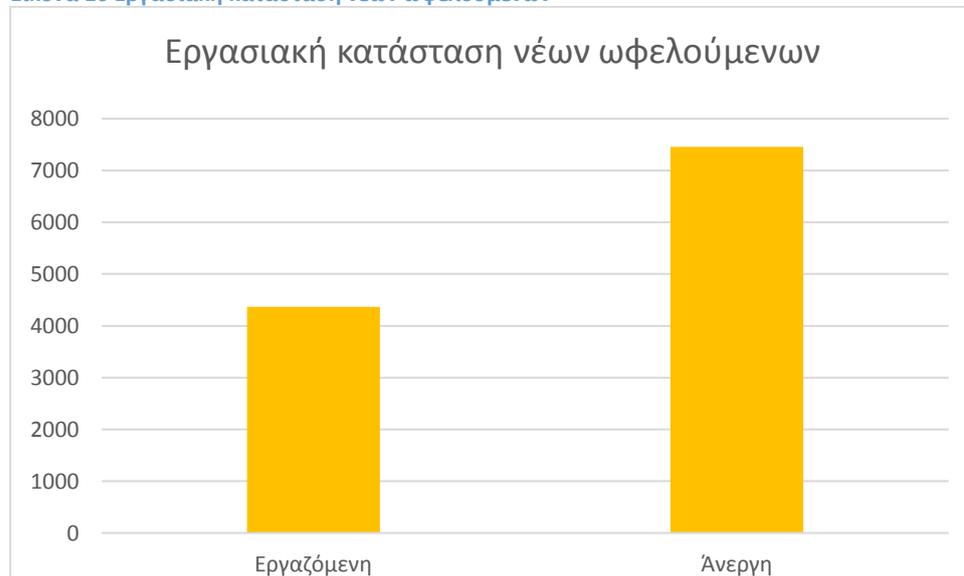

Αν όχι, αναζητούσατε ή/και αναζητάτε εργασία αυτό το διάστημα;

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Εικόνα 16 Εργασιακή κατάσταση νέων ωφελούμενων

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

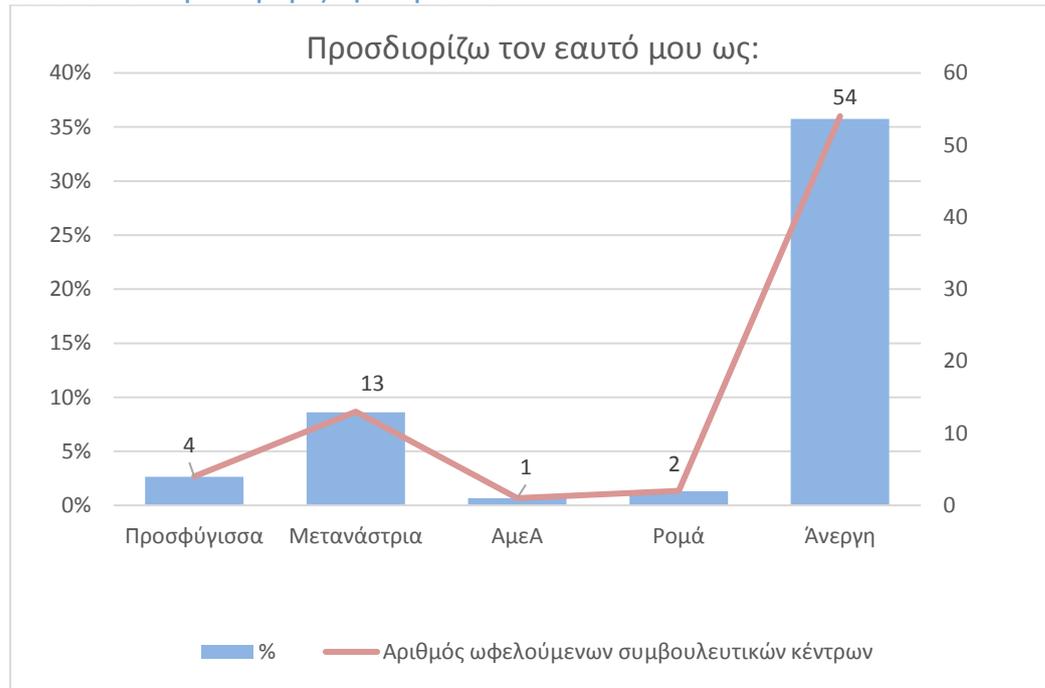
Όπως παρατηρείται από τις εικόνες αναφορικά με την εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν ή/και είναι άνεργες και αναζητούσαν ή/και συνεχίζουν να αναζητούν εργασία. Το ίδιο προκύπτει και από τα δεδομένα που καταγράφονται στη βάση της ΕΕΤΑΑ.

Εικόνα 17: Αυτοπροσδιορισμός ωφελούμενων ΞΦ

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Ξενώνες Φιλοξενίας))

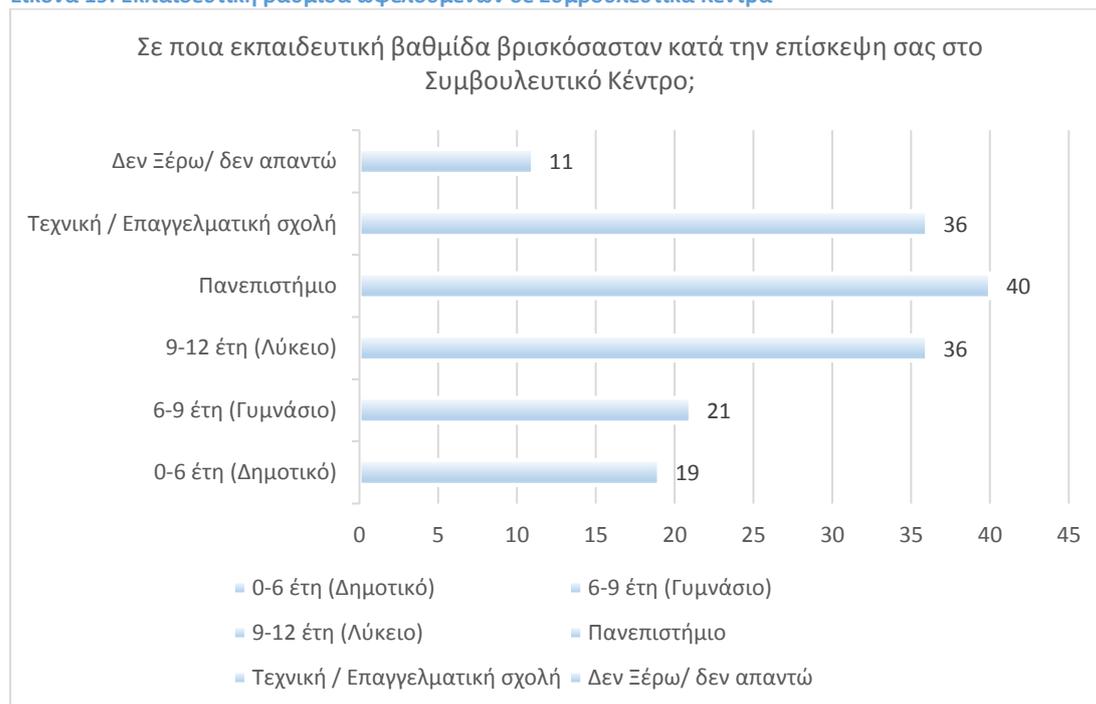
Εικόνα 18: Αυτοπροσδιορισμός ωφελούμενων ΣΚ

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Συμβουλευτικά Κέντρα))

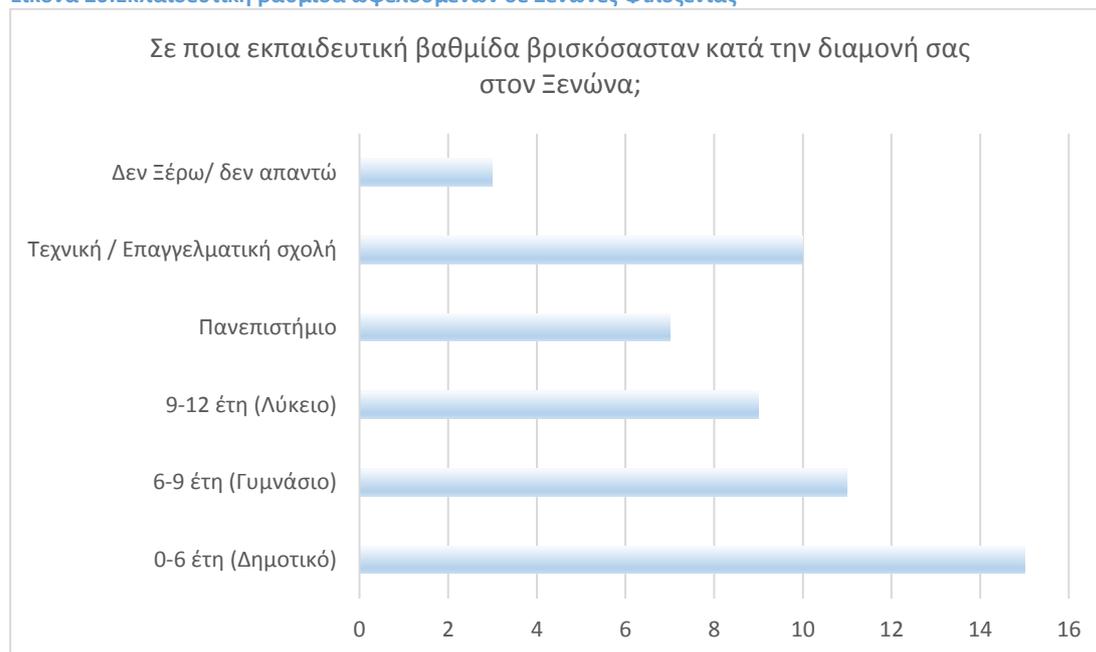
Το σημείο αυτό παρουσιάζει ενδιαφέρον, καθ' ότι στην πρωτογενή έρευνα οι προσφύγισσες αυτοπροσδιορίζονται ως μετανάστριες, ενώ στην ΕΕΤΑΑ καταγράφονται από τα στελέχη ως προσφύγισσες. Αυτό αποτελεί και το λόγο διαφορετικών ποσοστών ανάμεσα στις δομές και στη βάση της ΕΕΤΑΑ.

Εικόνα 19: Εκπαιδευτική βαθμίδα ωφελούμενων σε Συμβουλευτικά Κέντρα

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Εικόνα 20: Εκπαιδευτική βαθμίδα ωφελούμενων σε Ξενώνες Φιλοξενίας

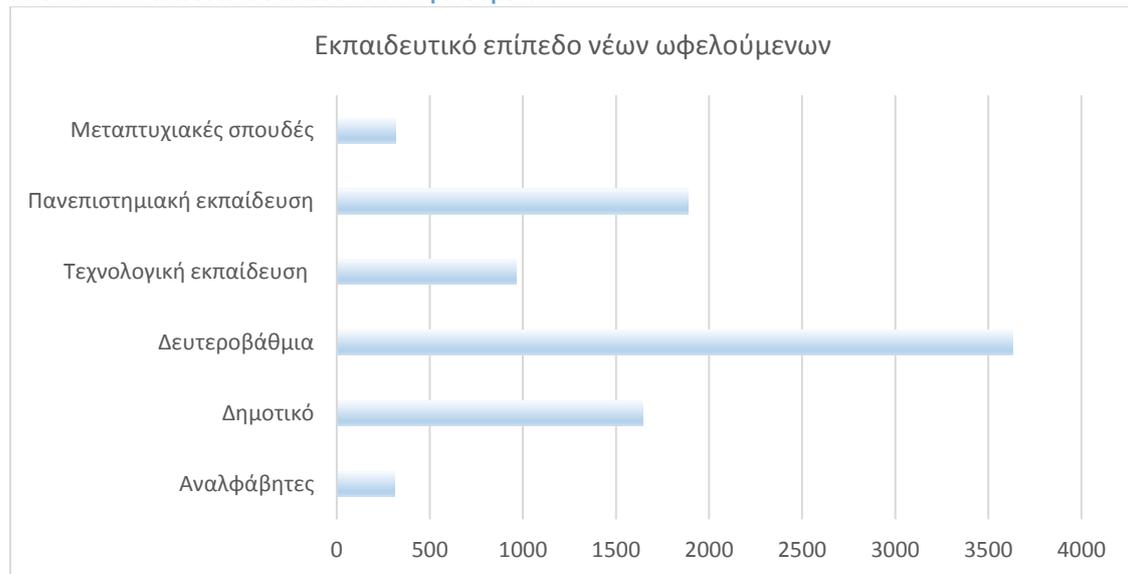
(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Όπως παρατηρείται από τις παραπάνω εικόνες διακρίνονται διαφοροποιήσεις ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των ωφελούμενων που επισκέπτονται Συμβουλευτικά Κέντρα και εκείνων που διαμένουν σε Ξενώνες Φιλοξενίας. Συγκεκριμένα, οι ωφελούμενες των Συμβουλευτικών Κέντρων παρουσιάζουν στην πλειοψηφία τους υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο (πανεπιστημιακή εκπαίδευση, μεταλυκειακή εκπαίδευση και απόφοιτες Λυκείου),

ενώ οι ωφελούμενες στους Ξενώνες Φιλοξενίας είναι κυρίως απόφοιτοι του δημοτικού και του Γυμνασίου. Συνολικά, οι μισές περίπου ωφελούμενες είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και μεταλυκειακής εκπαίδευσης, περίπου μια στις τρεις ωφελούμενες είναι απόφοιτοι Γυμνασίου ή Λυκείου και λιγότερες οι απόφοιτοι δημοτικού.

Αντίστοιχα από τη βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ προκύπτει ότι περισσότερες από μια στις τρεις είναι απόφοιτοι τεχνολογικές ή πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ή διαθέτουν μεταπτυχιακές σπουδές. Περίπου μια στις τρεις ωφελούμενες είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και λίγο λιγότερες οι απόφοιτοι δημοτικού και οι αναλφάβητες.

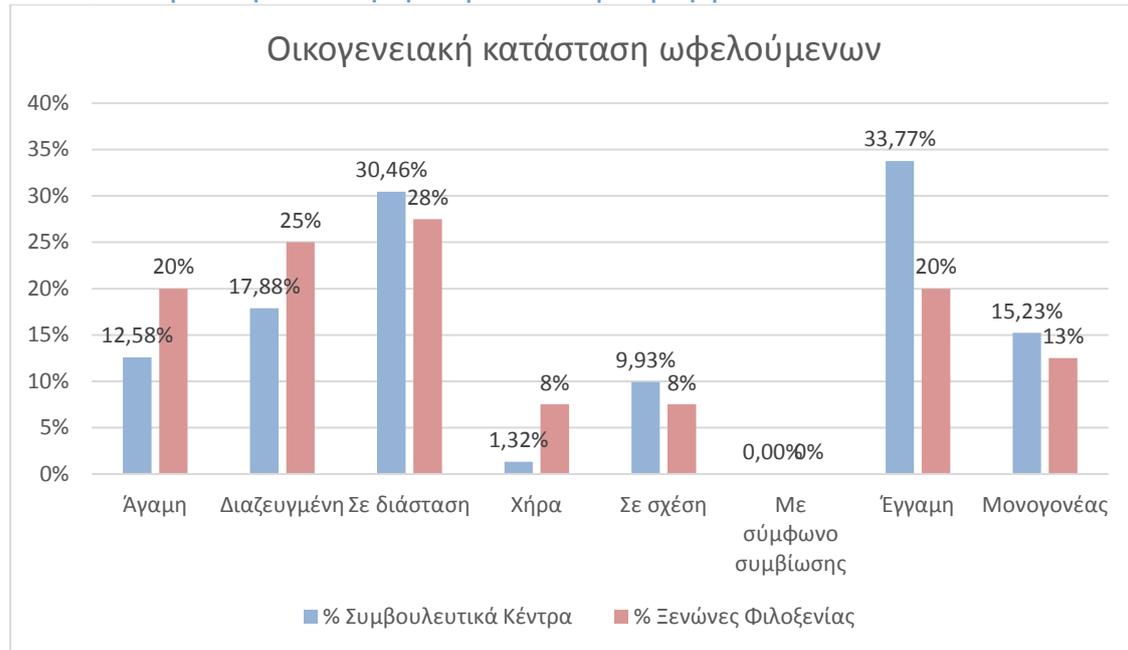
Εικόνα 21: Εκπαιδευτικό επίπεδο νέων ωφελούμενων

(Βάση δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

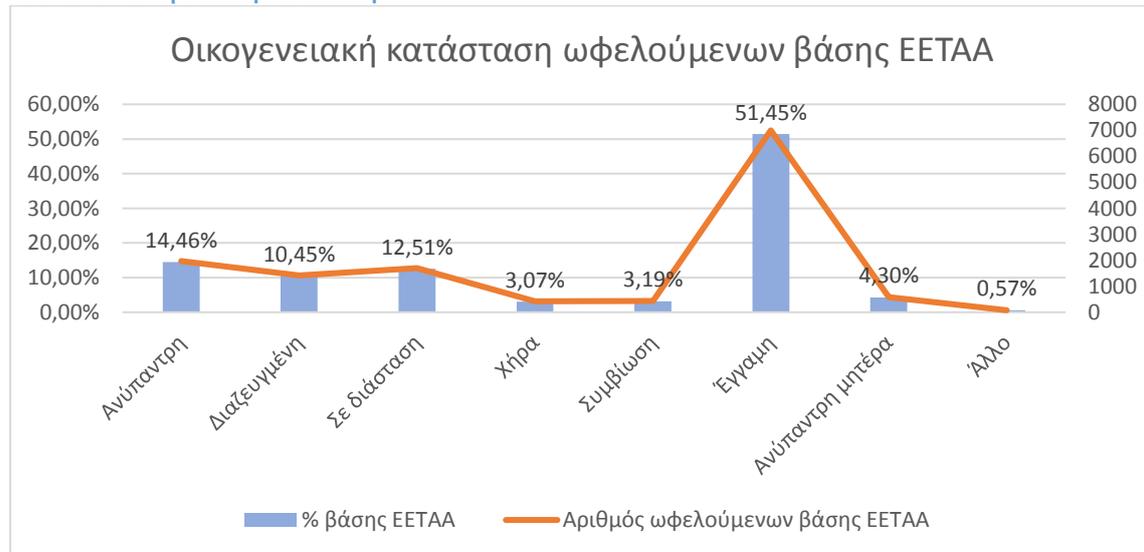
Στις Εικόνα 22 και Εικόνα 23 διαφαίνεται η οικογενειακή κατάσταση των ωφελούμενων τόσο όπως προέκυψε από την πρωτογενή έρευνα όσο και όπως προκύπτει από τη βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ. Όπως και παραπάνω, οι τάσεις είναι ίδιες στις έγγαμες γυναίκες, ενώ διαφοροποιούνται στην οικογενειακή κατάσταση της άγαμης, διαζευγμένης και σε διάσταση.

Εικόνα 22: Οικογενειακή κατάσταση ωφελούμενων από πρωτογενή έρευνα

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

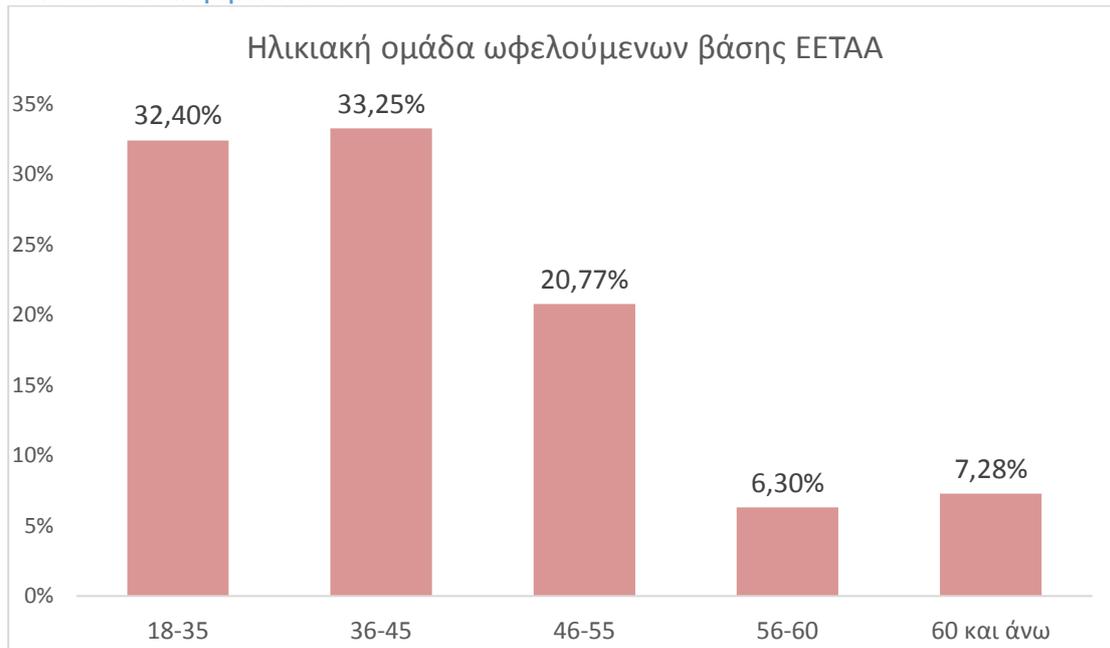
Εικόνα 23: Οικογενειακή κατάσταση ΕΕΤΑΑ

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

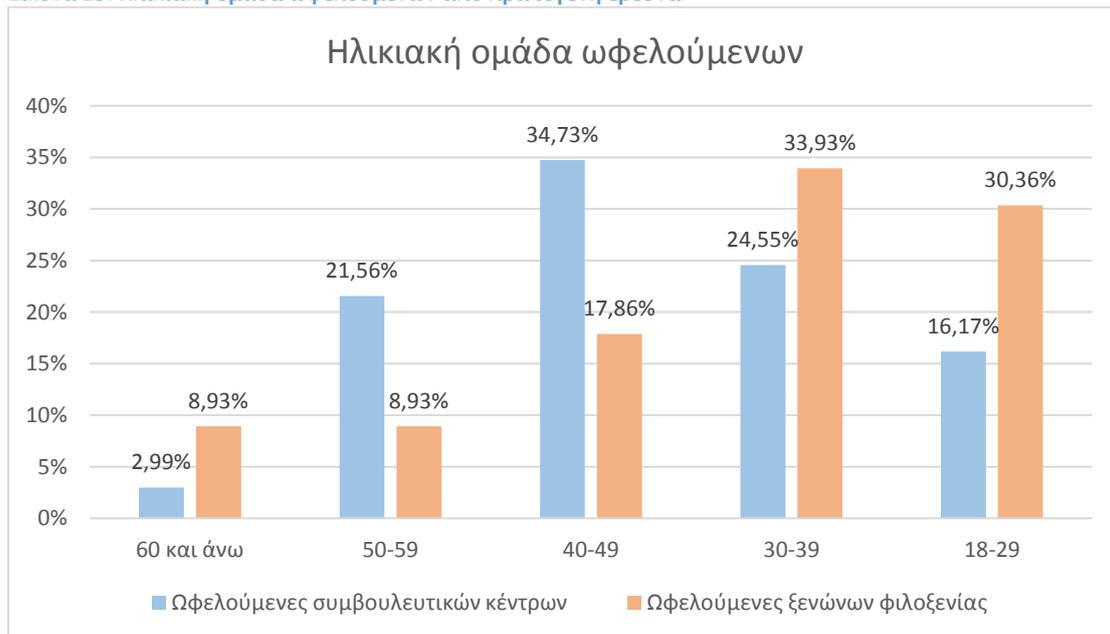
Αντίστοιχα οι ηλικιακές ομάδες ωφελούμενων αποτυπώνονται στις Εικόνες 24 και 25. Και στις δύο περιπτώσεις οι τάσεις είναι παρόμοιες με τις νέες ηλικίες να καταγράφονται πιο συχνά σε σχέση με τις μεγαλύτερες.

Εικόνα 24: Ηλικιακή ομάδα ΕΕΤΑΑ

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Εικόνα 25: Ηλικιακή ομάδα ωφελούμενων από πρωτογενή έρευνα

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Επίσης σημειώνεται ότι οι ωφελούμενες με φιλοξενούμενα παιδιά στη βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ είναι 483 και της ποσοτικής έρευνας που διεξήχθη στο πλαίσιο της αξιολόγησης είναι 34.

Συνολικά, η ποσοτική έρευνα στις ωφελούμενες κάλυψε τη θεματική του βαθμού ικανοποίησης από κάθε υπηρεσία την οποία ενδέχεται να είχαν ή/και συνεχίζουν να

λαμβάνουν, την εμπειρία τους από τις δομές, καθώς και βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά.

Επιπρόσθετα, ένα εμπόδιο σχετικά με τη διεξαγωγή δεδομένων ήταν ο αριθμός του δείγματος των ωφελούμενων γυναικών. Για την αντιμετώπισή του προχωρήσαμε στην εξαντλητική καταγραφή και επεξεργασία των στοιχείων του συνολικού δείγματος, βάσει των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, επί του συνόλου των γυναικών που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο που στάλθηκε. Γενικά επιδιώχθηκε όχι η ποσοτική αύξηση του αριθμού, αλλά η ουσιαστική καταγραφή των χαρακτηριστικών του δείγματος και των ιδίων των απαντήσεων. *Στόχος των ποιοτικών ερευνών εξάλλου δεν είναι η αριθμητική διεύρυνση του δείγματος, αλλά η εστίαση στις υπό μελέτη ιδιότητες του υπό μελέτη πληθυσμού και στην ικανότητά του να παρέχει χρήσιμα και αξιόπιστα συμπεράσματα*³. Παρά ταύτα η γενίκευση πρέπει να γίνει προσεκτικά λόγω του περιορισμένου αριθμού των υποκειμένων, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να προσδιοριστεί αριθμητικά – ποσοτικά επί του συνολικού πληθυσμού, λόγω του μεγάλου «σκοτεινού αριθμού» της βίας και των έμφυλων διακρίσεων.

Αναφορικά με τα χαρακτηριστικά των γυναικών του δείγματος καταβλήθηκε προσπάθεια, ώστε να τηρηθεί μια αναλογία στην ηλικία, την κοινωνική ομάδα, την εθνότητα, ώστε να εξασφαλιστούν συμμετοχές από διάφορες εθνότητες, ηλικιακές ομάδες και ομάδες πολλαπλών διακρίσεων. Στην ερευνητική πράξη, ειδικά δε όταν αυτή προσεγγίζει και μελετά ευάλωτες ομάδες πληθυσμών, το εκάστοτε δείγμα μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού, ανεξάρτητα από το μέγεθός του, λόγω της δυσκολίας της προσέγγισης των πληθυσμών αυτών και της αυξημένης ευαλωτότητας που παρουσιάζουν. Οι Faulkner και συν.⁴ αναφέρουν ότι άσχετα αν ο αριθμός των υποκειμένων είναι μικρός ή μεγάλος, θα πρέπει το επιλεγμένο δείγμα να είναι πραγματικά αντιπροσωπευτικό του συνολικού πληθυσμού ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά που μελετώνται (στη δεδομένη περίπτωση π.χ. γυναίκες που έχουν υποστεί συντροφική βία) και στην βάση αυτή εξασφαλίζεται η μερική γενίκευση των αποτελεσμάτων.

Επιπλέον λόγω της αυξημένης δυσκολίας στην πρόσβαση ευάλωτων πληθυσμών, η ανίχνευση έστω και σχετικά περιορισμένων δειγμάτων συμβάλλει ερευνητικά και επιστημονικά στα ήδη υπάρχοντα δεδομένα και προσθέτει κάθε φορά νέα στοιχεία για επεξεργασία από την επιστημονική κοινότητα. Συγκεκριμένα βασικός στόχος της ανάλυσης στις εν λόγω ερευνητικές εργασίες είναι η δόμηση και οργάνωση των δεδομένων για την παραγωγή νέας γνώσης, μέσω πρωτογενών στοιχείων ή και δευτερογενών πηγών ή δεδομένων, ανεξαρτήτως δειγμάτων⁵. Σε αυτές τις ερευνητικές προσεγγίσεις είναι πιο σημαντικό να ανιχνευτούν μέσα από τις συνεντεύξεις ή και άλλα δεδομένα συγκεκριμένες συμπεριφορές, αξίες, πεποιθήσεις και γεγονότα, γύρω από την υπό μελέτη διάσταση⁶, ώστε στη συνέχεια να οδηγηθούμε σε συμπεράσματα μέσω των σχέσεων που διέπουν τις κατηγορίες της κάθε έρευνας⁷. Για το λόγο αυτό από την ομαδοποίηση των απαντήσεων έγινε

³ Franklin C., Jordan C., « Qualitative approaches to the generation of knowledge », in: Grinnell R. (ed.), *Social Work Research and Evaluation. Quantitative and Qualitative Approaches*, USA, F.E. Peacock Publishers Inc., 1997, pp. 106 – 140.

⁴ Faulkner και συν., ό.π., σελ. 30.

⁵ Howard, Sharp, ό.π., σελ., 154 και σελ. 188.

⁶ Blalock H., *Social Statistics*, USA, McGraw Hill Book Company Inc., 1960, σελ. 28.

⁷ Hayes, ό.π., σελ. 17.

προσπάθεια να καθοριστεί ένα κεντρικό νόημα και κάποια συμπεράσματα σε κάθε κατηγορία/ ερώτηση, που να εκφράζουν τον υπό έρευνα πληθυσμό⁸.

Όσον αφορά στην ποσοτική έρευνα, η αρχική υπόθεση ότι η συλλογή δεδομένων για περιπτώσεις «ενδοοικογενειακής βίας» αποτελεί μία πολύπλοκη διαδικασία λόγω των μεθοδολογικών προβλημάτων, εν μέρει επιβεβαιώθηκε στην παρούσα έρευνα. Τέτοιες πληθυσμιακές υπό-ομάδες βιβλιογραφικά ονομάζονται «Hard-To-Reach», δηλαδή είναι «δύσκολο να εντοπιστούν» και εν τέλει να συμμετάσχουν λόγω της κοινωνικής και φυσικής τους τοποθεσίας, ευπάθειας, και γενικά της κρυφής φύσης που δημιουργείται εξαιτίας του φαινομένου της βίας, η οποία στερεοτυπικά αποτελεί ζήτημα ιδιωτικό. Η διαδικασία δειγματοληψίας σε τέτοιες ευαίσθητες υπό-ομάδες διαφέρει εξ ορισμού από έρευνες που αφορούν το γενικό πληθυσμό και λιγότερο περιορισμένες ομάδες. Σε γενικές ομάδες πληθυσμού μία στρωματοποιημένη δειγματοληψία διασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος αλλά δε μπορούσε να εφαρμοστεί πλήρως σε ευαίσθητες ομάδες όπως στη παρούσα έρευνα. Στη παρούσα έρευνα στάλθηκαν ίσος αριθμός (11) ερωτηματολογίων ανά δομή. Με το περιορισμό των απεσταλμένων ερωτηματολογίων ανά δομή, προφυλασσόμαστε από τη δημιουργία μη αντιπροσωπευτικού δείγματος λόγω πλήρης συμμετοχής κάποιων δομών έναντι άλλων.

Μεταξύ των διαθέσιμων τρόπων για να πραγματοποιηθεί η δειγματοληψία σε τέτοιους «Hard-To-Reach» πληθυσμούς όπως πχ. δειγματοληψία «snowball», «respondent driven», «indigenous field worker», «facility-based», «targeted », «time location (space)», «conventional cluster» και η «capture re-capture»⁹, βάσει των περιορισμών της υπάρχουσας έρευνας, ο τύπος δειγματοληψίας που πραγματοποιήθηκε εντός κάθε δομής είναι η «facility-based», η «time location (space)» και η «targeted» μεθοδολογία¹⁰. Θα πρέπει να τονισθεί ότι όλες οι παραπάνω μέθοδοι μπορούν να βοηθήσουν στη συγκέντρωση μεγαλύτερου αριθμού γυναικών αλλά δημιουργούν ένα μη τυχαίο και άρα μερικώς αντιπροσωπευτικό δείγμα μεταξύ των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των γυναικών.

Συγκεκριμένα για τη μελέτη των ωφελούμενων, υπολογίσθηκε εκ των υστέρων ότι για να πραγματοποιηθούν αποτελεσματικές στατιστικές συγκρίσεις σε επίπεδο πληθυσμού για να υπάρχει στατιστική δύναμη ίση με 80%, σε ένα επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 5%, μία πιθανή διαφοροποίηση της τάξεως του 15% σε μία συνεχής διατεταγμένη μεταβλητή απαιτεί ένα δείγμα ίσο με τουλάχιστον 49, ενώ μία διαφοροποίηση της τάξεως τους 10% απαιτεί ένα δείγμα ίσο με 110 άτομα¹¹. Ο τελικός αριθμός ερωτηματολογίων ο οποίος ανέρχεται σε άνω

⁸ Cohen, Manion, ό.π., σελ. 393 – 394.

⁹ - Shaghghi A, Bhopal RS, Sheikh A. Approaches to Recruiting “ Hard -To- Reach ” Populations into Research : A Review of the Literature. 2011;1(2):86–94.

- Marpsat M. Survey Methods for Hard-to-Reach Populations : Introduction to the Special Survey methods for hard-to-reach populations : introduction to the special issue. 2015;(Nov).

- Fugier J, Sargeant M. Sampling hard to reach populations. J Adv Nurs. 1997;26:790–7.

¹⁰ Southern DA, Lewis S, Maxwell CJ, Dunn JR, Noseworthy TW, Corbett G, et al. Sampling ‘ hard-to-reach ’ populations in health research : yield from a study targeting Americans living in Canada. 2008;6:1–6.

¹¹ Rosner B. *Fundamentals of Biostatistics*. 7th ed. Boston, MA: Brooks/Cole; 2011.

των 200 επιτρέπει τον εντοπισμό διαφοροποιήσεων της τάξης του 10% σε επίπεδο πληθυσμού με στατιστική δύναμη ίση με 95%, σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας ίσος με 5% ή διαφοροποίησης μέχρι και της τάξης του 7% με στατιστική δύναμη ίση με 80%.

Υπό το πρίσμα της παραπάνω προβληματικής η μελέτη και η διερεύνηση των ιδιαίτερων συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί και έχουν επηρεάσει σημαντικά το θέμα των πολλαπλών διακρίσεων, καθώς επίσης και των αλλαγών που έχουν συντελεστεί σε ό,τι αφορά στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, **αναμένεται να προσφέρει σημαντικές πληροφορίες που θα οδηγήσουν στην καταγραφή σχετικών προτάσεων πολιτικής, ανάδειξη καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας.** Ειδικότερα, εξαιρετικά σημαντικό για την άρτια διερεύνηση του αντικειμένου της έρευνας και την παραγωγή αξιόπιστων προϊόντων είναι το γεγονός ότι η μεθοδολογία έχει σχεδιαστεί εξ αρχής κατά τρόπο, **που προσεγγίζεται ολιστικά και πολύπλευρα την υπό μελέτη διάσταση μέσω της συνδυαστικής ανάπτυξης ερευνητικών μεθόδων.** Με βάση τα ανωτέρω γίνεται κατανοητό ότι η εναρμόνιση, τόσο σε θεωρητικό, όσο και σε πρακτικό επίπεδο, αφορά την επεξεργασία ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων, με στόχο την επισήμανση των πολιτικών της ΕΕ αλλά και σε εθνικό επίπεδο την ανάδειξη της κοινωνικής και οικονομικής διάστασης του θέματος.

Επομένως η εκτίμηση όλων των σχετικών μεταβλητών περιέχει τόσο διαμορφωτικά όσο και αθροιστικά στοιχεία, εστιάζοντας στην επίτευξη των στόχων και στη διεξαγωγή συμπερασμάτων και καλών πρακτικών, μέσω συγκεκριμένων δεικτών, με σκοπό τη διάχυση. Επομένως επιδιώχθηκε εξ αρχής η εξαντλητική καταγραφή των –ποσοτικών και ποιοτικών - δεδομένων και διαδικασιών, βάση και της αρχικής στοχοθεσίας και κυρίως με κριτήρια αναφορικά με τη:

- Διασφάλιση ότι η παραγόμενη γνώση και τα πορίσματα είναι σύμφωνα με υψηλά πρότυπα ποιότητας και έχουν τον αντίστοιχο αντίκτυπο αναφορικά με την υιοθέτηση ευνοϊκών πρακτικών στο υπό μελέτη θέμα.
- Διερεύνηση της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Διαμόρφωση συγκεκριμένων επισημάνσεων που θα συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη και αρτιότερη υλοποίηση συναφών νέων δράσεων στο μέλλον, για τις οποίες το συγκεκριμένο έργο θα λειτουργήσει σαν βάση εργασίας και σημείο αναφοράς.

Ουσιαστικά λοιπόν η ερευνητική διαδικασία επιδιώκει, θεωρητικά και ερευνητικά με έγκυρο μεθοδολογικά, συστηματικό και οργανωμένο τρόπο να καθορίσει τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα και τις επιπτώσεις των δράσεων που έχουν αναπτυχθεί υπό το πρίσμα των στόχων τους.

1.3.4 Μεθοδολογικά ζητήματα

Δυσκολίες στην ποσοτική έρευνα προς τα στελέχη, τα μέλη ΟΔΕ και τις ωφελούμενες γυναίκες

Κατά την υλοποίηση της ποσοτικής έρευνας προς τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων, των Ξενώνων Φιλοξενίας, της Γραμμής SOS, των μελών ΟΔΕ δεν παρουσιάστηκε κάποιο πρόβλημα. Η online έρευνα λειτούργησε όπως αναμενόταν, με μεγάλη συμμετοχή από την πλευρά των επαγγελματιών και στελεχών που απευθυνόταν, και κατά την διάρκεια της όποιο ζήτημα προέκυπτε αντιμετωπιζόνταν άμεσα από το helpdesk που είχε οργανώσει ο Ανάδοχος.

Αντίθετα, η έρευνα προς τις γυναίκες εξαρχής συγκέντρωσε τον προβληματισμό όλων των συμμετεχόντων πλευρών όσον αφορά στην υλοποίηση της, με τις δυσκολίες που αναφέρθηκαν σε προηγούμενη παράγραφο (2.1.3). Θεωρήθηκε δύσκολη η προσέγγιση των γυναικών που είχαν λάβει υπηρεσίες σε παλαιότερο χρονικό διάστημα η οποία προσέγγιση θα έπρεπε να γίνει με εχεμύθεια. Για την υλοποίηση της ποσοτικής έρευνας προς τις ωφελούμενες γυναίκες υπήρχε στενή συνεργασία με το ΚΕΘΙ, την ΓΓΙΦ και όλες τις δομές ώστε να προσεγγιστούν όσο το δυνατόν περισσότερες γυναίκες που είχαν λάβει υπηρεσίες κατά την περίοδο αξιολόγησης. Με την βοήθεια του helpdesk έγινε δυνατό να προσεγγισθεί ένας σημαντικός αριθμός γυναικών που αντιπροσωπεύουν όλες τις κατηγορίες των γυναικών που μελετώνται (θύματα ενδοοικογενειακής βίας, πολλαπλές διακρίσεις). Προσεγγίσθηκαν προσφύγισσες, μετανάστριες που προέρχονται από αρκετές χώρες που απάντησαν το ερωτηματολόγιο, το οποίο είχε μεταφραστεί σε τρεις διαφορετικές γλώσσες- αραβικά, φαρσί, αλβανικά.¹² Παρ' όλα αυτά τα προβλήματα που ανέκυψαν αντιμετωπίστηκαν και ο αριθμός συμπληρωμένων ερωτηματολογίων που συγκεντρώθηκε ήταν επαρκής για την ομαλή διεξαγωγή συμπερασμάτων μεθοδολογικά ορθών.

Σημειώνεται ότι το helpdesk λειτούργησε στα γραφεία της εταιρείας, όπου ειδικά ενημερωμένο προσωπικό απαντούσε στα τηλεφωνήματα που γίνονταν από τις δομές και ενημέρωνε τα στελέχη για ό,τι χρειαζόντουσαν, όπως για παράδειγμα πώς να προχωρήσουν με τη συμπλήρωση του προσωπικού κωδικού και στη συνέχεια του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου ή/και πόσο διάστημα θα διαρκέσει η έρευνα στις ωφελούμενες, οι οποίες σε περίπτωση που χρειαζόταν και επιθυμούσαν μπορούσαν και εκείνες να καλέσουν στο helpdesk το οποίο διέθετε διερμηνέα για φαρσί και αραβικά. Η διάρκεια λειτουργίας του helpdesk ήταν ίση με εκείνη της κάθε έρευνας, ενώ αποτελούταν και από ειδικό σε τεχνικά ζητήματα για την επίλυση τυχόν προβλημάτων με το δίκτυο ή/και την πλατφόρμα.

¹² Οι γλώσσες αυτές επιλέχθηκαν βάσει των δεδομένων της ΕΕΤΑΑ, κατά τα οποία μετά την ελληνική, τα πιο αυξημένα ποσοστά καταγραφών εντοπίζονται από περιοχές αραβόφωνων, φαρσόφωνων και αλβανόφωνων.

2 Το φαινόμενο της έμφυλης βίας

Η έμφυλη βία είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που εμφανίζεται σε όλες τις ηλικιακές, θρησκευτικές, εθνοτικές ομάδες, ενώ τα θύματά της προέρχονται από όλες τις κοινωνικές τάξεις και από όλα τα μορφωτικά επίπεδα. Δεν υπάρχουν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι αφορά σε συγκεκριμένες κοινωνικές, θρησκευτικές, επαγγελματικές και άλλα ομάδες. Έμφυλη βία υπάρχει σε όλες τις χώρες και αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για την ισότητα ανδρών και γυναικών, ενώ αναγνωρίζεται ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Βασικές αιτίες εντοπίζονται κυρίως στα χαρακτηριστικά του κοινωνικού φύλου που οι κοινωνίες αποδίδουν και αναμένουν να υιοθετήσουν από τους άνδρες και τις γυναίκες. Συγκεκριμένα οι άνδρες κοινωνικοποιούνται έτσι ώστε να υιοθετούν διάφορες συμπεριφορές που τους κάνουν, ενώ πιστεύουν ότι είναι από τη φύση καθορισμένο ή ότι είναι φυσιολογικό να συμπεριφέρονται με πιο επιθετικούς και βίαιους τρόπους. Ο «ανδρισμός» ή η έννοια της «αρρενωπότητας» συνδέονται συχνά με την επιθετικότητα, το θάρρος, τη σωματική δύναμη, τον έλεγχο των συναισθημάτων, τις ηγετικές ικανότητες, κ.λπ. Τα παραδοσιακά «ανδρικά» χαρακτηριστικά και οι «ανδρικοί» ρόλοι θεωρούνται πιο σημαντικά από εκείνα που συνήθως αποδίδονται σε μια γυναίκα η οποία πρέπει να είναι συνεσταλμένη, υπάκουη, ευπρεπής, ευγενική, και ανιδιοτελής. Κύριος παράγοντας επομένως για την πρόκληση της βίας είναι τα πολιτισμικά πρότυπα της ανθρώπινης επικοινωνίας που συχνά βοηθούν στο να εκδηλωθεί και να υιοθετηθεί η βία ως τρόπος συμπεριφοράς.

Η έμφυλη βία μπορεί να είναι σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική, οικονομική ή κοινωνικοπολιτισμική. Για να γίνουν κατανοητές οι βασικές της αιτίες πρέπει να εξεταστούν μέσα στο πλαίσιο των έμφυλων νορμών, αξιών και πεποιθήσεων που στηρίζουν ανισοτιμες ιεραρχίες εξουσίας μεταξύ ανδρών και γυναικών, αλλά ακόμη και μεταξύ ανδρών ή μεταξύ γυναικών. Αυτές οι ιεραρχίες εξουσίας δεν καθιστούν απλώς δυνατή την έμφυλη βία, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργούν ένα περιβάλλον όπου αυτή γίνεται ανεκτή ή θεωρείται ακόμα και αποδεκτή. Δράστες μπορεί να είναι μέλη της οικογένειας ή της κοινότητας, καθώς και άτομα που ενεργούν εκ μέρους πολιτισμικών, θρησκευτικών ή κρατικών θεσμών.

Η έμφυλη βία επηρεάζει τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες, αλλά πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια, αντανακλώντας την υποδεέστερη θέση τους στην κοινωνία. Διαφορετικές ομάδες ανδρών και γυναικών, όπως όσοι και όσες ανήκουν σε σεξουαλικές μειονότητες, είναι επίσης πιθανό να επηρεάζονται δυσανάλογα από την έμφυλη βία. Στην Ευρώπη, σήμερα, οι άνδρες απολαμβάνουν μεγαλύτερο κύρος από τις γυναίκες στη δημόσια ζωή και βρίσκονται σε ισχυρότερη θέση ως προς τη δυνατότητά τους να ορίζουν την πολιτική ατζέντα και το δημόσιο λόγο:

Το 2009, οι γυναίκες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη αμείβονταν κατά μέσο όρο με ακαθάριστο μέσο ωρομίσθιο χαμηλότερο κατά 17% από τους άνδρες για την ίδια εργασία (EC Eurostat Service, 2010).

Γυναίκες είναι μόνο ένα στα δέκα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών εταιρειών (περίπου 12%), και το ίδιο ισχύει μόνο για το 3% των ηγετικών

θέσεων, π.χ. προέδρου ή διευθύνοντα συμβούλου (European Commission's Network to Promote Women in Decision-making in Politics and the Economy, 2011).

Κατά μέσο όρο, οι γυναίκες έχουν το 25% των εδρών στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Commission's Network to Promote Women in Decision-making in Politics and the Economy, 2011).

Στοιχεία από 24 ευρωπαϊκές χώρες δείχνουν ότι οι γυναίκες αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στο νοικοκυριό, (σε ορισμένες περιπτώσεις μέχρι και 20 επιπλέον ώρες την εβδομάδα) σε σχέση με τους άνδρες συντρόφους τους (Voicu, 2008).

Ορισμός και χαρακτηριστικά της έμφυλης βίας

Πολλές προσπάθειες έχουν γίνει από τη διεθνή βιβλιογραφία για τον ορισμό της βίας γενικά. Ο Loseke (Χατζηφωτίου, 2005) δίνει έναν επαρκώς ολοκληρωμένο ορισμό αφού περιγράφει τη βία ως την επιθετική συμπεριφορά που εκφράζεται με ψυχολογικό, σωματικό, σεξουαλικό και λεκτικό τρόπο και είναι από ανεπιθύμητη μέχρι προσβλητική και ταπεινωτική για κάθε άτομο, ενώ θεωρεί ότι περιλαμβάνει ακραίες μορφές βιαιότητας, την χαρακτηρίζει η επανάληψη, προκαλεί σωματικές και ψυχολογικές πληγές και αποτελεί ηθελημένη συμπεριφορά από το θύτη που επιθυμεί να επιβάλλει τον έλεγχο και τη συμμόρφωση του θύματος.

Ειδικότερα για την έμφυλη βία, η διεθνής σύμβαση του ΟΗΕ, γνωστή και ως CEDAW (Convention on the Elimination of all forms of Discrimination Against Women), περιλαμβάνει τον πλέον αποδεκτό ορισμό της έμφυλης βίας ως μιας μορφής βίας που κατευθύνεται προς τις γυναίκες λόγω του φύλου τους, ή ως μια μορφή βίας που πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες (βλ. <http://www.un.org/womenwatch>). Στην Ελλάδα, η αρχική σύμβαση κυρώθηκε το 1983 (Ν. 1342/1983) και το προαιρετικό της πρωτόκολλο το 2001 (Ν. 2952/2001).

Ως έμφυλη βία επομένως ορίζεται εκείνη η μορφή βίας που συνδέεται με την άσκηση εξουσίας σε βάρος των γυναικών ως αποτέλεσμα της πρόσληψης της θέσης τους ως κατώτερης στην κοινωνική και οικογενειακή ιεραρχία. Αποτελεί δε μια μορφή εξουσίας, που θεωρείται ως απόρροια των έμφυλων ανισοτήτων στη συγκρότηση των κοινωνιών, η οποία με τη σειρά της συμβάλλει περαιτέρω στην αναπαραγωγή των ανισοτήτων αυτών και εκφράζεται με τις εξής βασικές και ακραίες μορφές 1) Ενδοοικογενειακή βία 2) Βιασμός, σεξουαλική επίθεση και σεξουαλική παρενόχληση 3) Εξαναγκαστικοί γάμοι, ακρωτηριασμοί γυναικείων γεννητικών οργάνων, εγκλήματα «τιμής», εμπορία ανθρώπων.

Η Εθνική Έκθεση της Ελλάδος για το 4^ο Παγκόσμιο συνέδριο του ΟΗΕ για τις γυναίκες στο Πεκίνο (1994) αναφέρει ότι η βία κατά των γυναικών ασκείται με πολλαπλές μορφές συμπεριφοράς που θίγουν τη σωματική υπόσταση, την ψυχική υγεία και την πνευματική οντότητα των γυναικών. Η American Psychological Association (1996) όρισε την βία προς τις γυναίκες σαν ένα σύνολο βίαιων συμπεριφορών που περιλαμβάνει μια ποικιλία σωματικών, σεξουαλικών και ψυχολογικών μεθόδων κακομεταχείρισης, που εφαρμόζονται στα πλαίσια μιας συντροφικής σχέσης από ένα πρόσωπο προς εάν άλλο με στόχο ο ένας να κερδίσει με αθέμιτο τρόπο δύναμη ή να επιβάλλει με υποτιμητικό τρόπο τον έλεγχο, τη δύναμη και την εξουσία του προς το άλλο πρόσωπο.

Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ορίζει «τη βία που προκαλείται σε μια γυναίκα από έναν σύντροφο ή πρώην σύντροφο ως ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών (Domestic Violence Against Women, DVAW) ή ως κρυφή συντροφική βία (Intimate Partner Violence, IPV). Ο ορισμός της ενδοοικογενειακής βίας, βάσει του άρθρου 113, της Διακήρυξης του Πεκίνου αφορά «κάθε πράξη που καταλήγει ή θα μπορούσε να καταλήξει σε φυσική, σεξουαλική, ή ψυχολογική βλάβη ή κάνει τη γυναίκα να υποφέρει και περιλαμβάνονται οι απειλές τέτοιων πράξεων, ο καταναγκασμός και η στέρηση της ελευθερίας, είτε αυτά συμβαίνουν στην ιδιωτική είτε στη δημόσια ζωή». Τα Ηνωμένα Έθνη (1989) ορίζουν την βία κατά των γυναικών σαν ένα σύνολο βίαιων πράξεων που διαπράττονται από έναν άνδρα προς μια γυναίκα στα πλαίσια της συμβίωσής τους. Επίσης το φαινόμενο δεν περιορίζεται στη συζυγική οικογένεια, αλλά αφορά και άτομα που συμβιώνουν.

Οι μορφές της βίας περιλαμβάνουν τη σωματική κακοποίηση, τη σεξουαλική, την ψυχολογική, τη συναισθηματική και την οικονομική (Conseil de l'Europe, 1990). Η Walker αναφέρει τις τεχνικές καταναγκασμού των γυναικών (αρχική έκπληξη, αδυναμία πρόβλεψης των επεισοδίων κακοποίησης, υπερβολική ζηλοτυπία, ασυνήθιστη σεξουαλικότητα, ακριβείς αναμνήσεις των επεισοδίων κακοποίησης, διάθεση για απόκρυψη της κατάστασης, ποτό, έντονη ψυχολογική κακομεταχείριση, απειλές για την οικογένεια της γυναίκας, παντοδυναμία, γνώση του ενδεχόμενου θανάτου). Επίσης η βία προς τις γυναίκες συναντάται με τη μορφή της σωματικής, της σεξουαλικής και της ψυχολογικής κακομεταχείριση. Η τελευταία ταυτίζεται με την κοινωνική απομόνωση, τις απειλές και την οικονομική αποστέρηση. Οι τρεις μεγάλες κατηγορίες βίας συχνά συνδυάζονται και τα θύματα υπόκεινται ταυτόχρονα σε σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία.

Η μέχρι τώρα εξέταση του θέματος αναδεικνύει το γεγονός ότι η βία κατά των γυναικών μπορεί να λάβει πολλές μορφές και αφορά όλα τα κοινωνικά στρώματα. Συχνά όμως η γυναίκα προτιμά τη σιωπή, αναλογιζόμενη την οδυνηρή διαδικασία ή το διασυρμό που θα επιφέρει μια καταγγελία. Ως συνέπεια των παραπάνω παραβιάζονται σημαντικά βασικά ανθρώπινα δικαιώματα των θυμάτων, ενώ προκαλούνται συνέπειες στη δυνατότητά τους να συμμετέχουν πλήρως στην απασχόληση, την κοινωνική ζωή και την ευημερία της ευρύτερης κοινωνίας.

Οι κύριοι παράγοντες που οδηγούν διαφορετικές κατηγορίες ατόμων σε κατάσταση κοινωνικού αποκλεισμού μπορεί να σχετίζονται (ΚΕΘΙ 2013) με:

- τις διακρίσεις λόγω φύλου, όπως ύπαρξη παραδοσιακών αντιλήψεων και στερεοτύπων
- σωματικές αναπηρίες ή ψυχικές ασθένειες
- την εθνότητα ή/και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες
- οικονομικούς παράγοντες (π.χ. εισοδηματικά κριτήρια)
- τις γεωγραφικές συνθήκες και τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά.

Σύμφωνα δε με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016 – 2020, η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων επικεντρώνει το ενδιαφέρον της πολιτικής της παρέμβασης στις γυναίκες που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες ή υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, στις οποίες συγκαταλέγονται, ενδεικτικά, οι:

- Γυναίκες στα όρια φτώχειας

- Γυναίκες αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών
- Άστεγες γυναίκες
- Γυναίκες Ρομά
- Μετανάστριες
- Γυναίκες πρόσφυγες ή αιτούσες άσυλο
- Γυναίκες θύματα βίας, βασανιστηρίων ή εμπορίας ανθρώπων
- Γυναίκες με αναπηρία/χρόνιες παθήσεις
- Τοξικοεξαρτημένες γυναίκες
- Κρατούμενες ή Αποφυλακισμένες γυναίκες
- Ηλικιωμένες γυναίκες
- Μακροχρόνια Άνεργες γυναίκες

Όποιο και αν είναι το πλαίσιο προσέγγισης και η αιτιολόγηση για τη βία κατά των γυναικών, δεν αμφισβητούνται οι πολλαπλές επιπτώσεις στα θύματά της, αλλά και στην κοινωνία γενικότερα (Council of Europe, 2006). Σε επίπεδο ατόμου προκαλεί φόβο, πόνο και άγχος, μειώνει τη δυνατότητα συνεισφοράς των γυναικών στην οικογένεια, στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Σε επίπεδο κοινωνίας επιβαρύνει το σύστημα των κοινωνικών υπηρεσιών, το νομικό σύστημα και το σύστημα υγείας και στερεί από το κάθε κράτος εργατικό δυναμικό. Υπάρχει λοιπόν ένα τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος, το οποίο δεν επιβαρύνει μόνο τον ιδιωτικό βίο, αλλά και ολόκληρο το κοινωνικό σύνολο.

Επίσης αν εξετάσουμε το φαινόμενο της βίας μακροπρόθεσμα, ένα ακόμα πρόβλημα για τις κοινωνίες είναι η μεταφορά του, από τα θύματα ή τους θύτες, στις επόμενες γενιές, κυρίως μέσω του μηχανισμού της μάθησης π.χ. η μητέρα – θύμα ασκεί βία στα παιδιά της και τα διαπαιδαγωγεί με βάση αυτό το μοντέλο. Η μακροχρόνια έκθεση μιας γυναίκας σε βίαιο περιβάλλον προκαλεί σωματικές, αλλά και εξίσου σοβαρές ψυχολογικές συνέπειες (Σκλάβου, 2007). Επομένως οι μορφές της αποτελούν προσδιοριστικούς παράγοντες των συνεπειών που επιφέρει, δηλαδή τις άμεσες (ανθρωποκτονίες, χτυπήματα, σωματικές βλάβες κ.α.) και τις έμμεσες ή μακροχρόνιες επιπτώσεις (υιοθέτηση αυτοκαταστροφικής, βίαιης ή αντικοινωνικής συμπεριφοράς, αυτοκτονίες ή απόπειρες αυτοκτονιών, χρήση ουσιών κ.α.). Λανθασμένα η ενδοοικογενειακή βία επιβεβαιώνεται από τα ορατά επακόλουθα, δηλαδή από το αν εντοπίζονται τραύματα ή κακώσεις κ.α. (Gelles, Strauss, 1988).

Έτσι παραβλέπονται τα ψυχολογικά προβλήματα που προκαλεί η έμμεση, η ψυχολογική βία (καταστροφές περιουσιακών στοιχείων, προσβολές, έκφραση θυμού, βρισιές, καυγάδες κ.α.) και η εκδήλωσή της σε καθημερινή βάση με φαινομενικά μη βίαιες μορφές (σιωπή, αποφυγή, παραμέληση, κλοπές, αντιδικίες, συνεχείς διαφωνίες κ.α.). Ακολουθεί η αναλυτική περιγραφή των μορφών και των συνεπειών της βίας. Η σωματική αφορά την πρόκληση κακώσεων από μώλωπες και κατάγματα έως και πολύ σοβαρούς τραυματισμούς που οδηγούν σε προσωρινές ή/και μόνιμες αναπηρίες ή ακόμα και σε θάνατο. Το θύμα υπόκειται σε ξυλοδαρμούς με κλωτσιές, μπουνιές, χτυπήματα με αντικείμενα ή όπλα, στραμπουλήγματα ή σπασίματα άκρων, σπρωξίματα, φράξιμο της αναπνοής, τράβηγμα των μαλλιών, πρόκληση τραυματισμών από τσιγάρα, καυτά υγρά, μαχαίρια σε διάφορα σημεία του προσώπου και του σώματος κ.α. (Pickup, Williams, Sweetman, 2001).

Η σεξουαλική βία περιλαμβάνει τον εξαναγκασμό της γυναίκας σε ερωτική πράξη ή στο να ικανοποιεί τις ασυνήθιστες ή διαστροφικές ερωτικές επιθυμίες του δράστη, χωρίς τη

συναίνεσή της. Οι κυριότερες μορφές σεξουαλικής κακοποίησης είναι ο βιασμός, η αισχρή φρασεολογία, η χρήση αντικειμένων κατά τη διάρκεια της ερωτικής πράξης, το ομαδικό σεξ με άγνωστα ή οικεία πρόσωπα του ίδιου ή του αντίθετου φύλου, η συνεχής σεξουαλική δραστηριότητα, οι κτηνοβασίες, ο εξαναγκασμός του θύματος σε σεξουαλική πράξη με τρίτο πρόσωπο, στην οποία ο θύτης είναι παρατηρητής κ.α. Μια ακόμα συνηθισμένη συμπεριφορά που συνδέεται με τη σεξουαλική κακοποίηση είναι η ζηλοτυπία και οι σκηνές στο σπίτι ή σε δημόσιους χώρους.

Ο όρος ψυχολογική βία (Hirigoyen, 2000) είναι αρκετά ευρύς και περιλαμβάνει όλες τις τεχνικές εξαναγκασμού και πίεσης που υφίσταται η κακοποιημένη γυναίκα. Από την οικονομική αποστέρηση και τη στέρηση αγορών ακόμα και ειδών πρώτης ανάγκης, μέχρι και άλλες εκδηλώσεις που αφορούν τη στέρηση ελευθερίας και πρωτοβουλιών, την απομόνωση από τον οικείο και οικογενειακό περίγυρο, την απαγόρευση συμμετοχής σε κοινωνικές δραστηριότητες, το συνεχές έλεγχο, την καταστροφή αγαπημένων πραγμάτων, τις ύβρεις και την απαξιωτική συμπεριφορά, τις προσβολές ή τη δυσμενή κριτική παρουσία τρίτων και τις απειλές για τη σωματική ακεραιότητα και τη ζωή του θύματος, των παιδιών ή αγαπημένων προσώπων.

Πιο ειδικές μορφές βίας έχουν αναφερθεί σε μειονοτικούς πληθυσμούς και ειδικά σε γυναίκες αλλοδαπές ή ανήλικα κορίτσια και αφορούν σε καταναγκαστικούς γάμους, βιασμούς σε καιρό πολέμου ή σε καταστάσεις ανομίας σε καιρό ειρήνης, ακρωτηριασμούς γεννητικών οργάνων, θρησκευτικές ιεροτελεστίες, τελετουργίες που αφορούν την καθαρότητα του σώματος, εμπόριο γυναικών με στόχο τη σεξουαλική εκμετάλλευση και άλλα (Σκλάβου,

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Σήμερα είναι κοινός τόπος ότι η έμφυλη βία είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που εμφανίζεται σε όλες τις κουλτούρες και αφορά όλα τα δόγματα. Το φαινόμενο είναι αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης οικολογικών και πολιτιστικών παραγόντων, οι οποίοι επηρεάζουν τελικά την κοινωνική συμπεριφορά¹³. Ανάλογη είναι και η ενασχόληση των επιστημών για τη μελέτη της γένεσης της βίας και τη διαγενεακή κληρονομικότητά της, δηλαδή τη μεταφορά της από γενιά σε γενιά (Αγάθωνος – Γεωργοπούλου, 1990).

Έρευνα που έγινε στο Ηνωμένο Βασίλειο σε δείγμα 1.353 ατόμων άνω των 13 ετών έδειξε ότι ενώ τα ποσοστά κοριτσιών και αγοριών που ανέφεραν ότι είχαν βιώσει συναισθηματική και σωματική βία στις ρομαντικές τους σχέσεις ήταν παρόμοια, τα κορίτσια ανέφεραν συχνότερα ότι είχαν υποστεί σοβαρές μορφές κακοποίησης αλλά και ότι η βία ήταν επαναλαμβανόμενη

¹³ Βλ. αναλυτικά στα: Chatzifotiou S., Dobash R., «The “Last Violent Event”: The Experience of Greek Battered Women», *South European Society & Politics*, vol. 3, 2001a, pp. 58 – 82, Chatzifotiou S., Dobash R., «Seeking Informal Support. Marital Violence against Women in Greece», *Violence Against Women: An International and Interdisciplinary Journal*, vol. 7, no 9, 2001b, pp. 1024 – 1050, Levinson D., *Family Violence in Cross Cultural Perspective*, USA, Sage, 1989, Petridou E., Browne A., Lichter E., Dedoukou X., Alexe D., Dessypris N., «What distinguishes unintentional injuries from injuries due to intimate partner violence: a study in Greek ambulatory care settings», *Injury Prevention*, vol. 8, 2002, pp. 197 – 201.

και παρέμενε στο ίδιο επίπεδο ή εντεινόταν με την πάροδο του χρόνου (Barter, Mc Carry, Berridge, Evans, 2009).

Ο έμφυλος εκφοβισμός είναι η πιο συνηθισμένη μορφή σχολικής βίας στις ΗΠΑ. Έρευνες σε εθνικό επίπεδο δείχνουν ότι το 80% των εφήβων στις ΗΠΑ θα υποστούν κάποια μορφή έμφυλου εκφοβισμού μέχρι να αποφοιτήσουν από το λύκειο (Anagnostopoulos, Buchanan, Pereira, Lichty, 2009).

Διακρατική έρευνα που πραγματοποιήθηκε με 1.850 κορίτσια, ηλικίας 18-24 ετών, στην Ελλάδα, την Κύπρο, τη Μάλτα, τη Λιθουανία και τη Λετονία έδειξε ότι 10-16% των συμμετεχουσών ανέφεραν ότι, κατά τη διάρκεια ραντεβού, είχαν κάποιας μορφής ανεπιθύμητη σεξουαλική εμπειρία, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού ή της απόπειρας βιασμού (Mediterranean Institute for Gender Studies, 2008).

Σε έρευνα που συμμετείχαν 486 Ελληνίδες έφηβες (15-21 ετών), σχεδόν η 1 στις 2 ανέφερε ότι είχε υποστεί κάποια μορφή βίας (σωματική, ψυχολογική ή σεξουαλική) από τον ερωτικό της σύντροφο είτε στην τωρινή είτε σε προηγούμενη σχέση της (Πενταράκη, 2003).

Σύμφωνα με τον ΟΗΕ (2003), τουλάχιστον 1 στις 3 γυναίκες σε όλο τον κόσμο έχει κακοποιηθεί σωματικά ή σεξουαλικά από άνδρα σε κάποια στιγμή της ζωής της (συνήθως από οικείο πρόσωπο).

Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, οι γυναίκες ηλικίας 15-44 ετών κινδυνεύουν περισσότερο από βιασμό ή ενδοοικογενειακή βία, παρά από καρκίνο, τροχαίο ατύχημα, πόλεμο ή ελονοσία, συνδυαστικά.

Στην Ευρώπη, υπολογίζεται ότι το 1/5 με 1/4 όλων των γυναικών έχουν υποστεί σωματική βία τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της ενήλικης ζωής τους, και πάνω από το 1/10 έχουν κακοποιηθεί σεξουαλικά με χρήση βίας (Council of Europe, 2011).

Στην Ιταλία, υπολογίζεται ότι το 32% των γυναικών ηλικίας 16-70 ετών έχουν υποστεί σωματική ή σεξουαλική ανδρική βία κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Οι νεότερες γυναίκες, δηλαδή όσες είναι 16-24 ετών, είναι πιο πιθανό να πέσουν θύματα βίας (Istituto Nazionale di Statistica, 2006).

Η Browne (1993) αναφέρει ότι, βάσει ερευνών, στην Αμερική 2 – 3 εκατομμύρια γυναίκες κακοποιούνται κάθε χρόνο από το σύντροφό τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του National Institute of Justice (2004) το 1998 οι γυναίκες καταγράφηκαν ως θύματα σε 1,5 εκ. βίαια εγκλήματα που διαπράχθηκαν από συντρόφους ή πρώην συντρόφους.

Κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (2006), τα έτη 1982 – 1999, το ποσοστό των γυναικών που έπεσαν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης ανερχόταν από 10 – 69%, ενώ οι θάνατοι γυναικών 45 – 65 ετών από συζυγική βία ξεπερνούν τους θανάτους από καρκίνο.

Στην Ελλάδα, βάσει παλαιότερων στατιστικών στοιχείων που δημοσίευσε η Γενική Γραμματεία Ισότητας (2004) για τις κακοποιημένες γυναίκες που απευθύνθηκαν στα συμβουλευτικά κέντρα Αθήνας και Πειραιά, σε δείγμα 425 γυναικών οι 64 (15%) ήταν αλλοδαπές και οι 361 (85%) Ελληνίδες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών ήταν έγγαμες, άνεργες, απόφοιτες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και συμβίωναν με το δράστη, ο οποίος

στην πλειοψηφία των ερωτώμενων ήταν ο σύζυγος. Αναφορικά με την κακοποίηση οι περισσότερες γυναίκες θύματα ανέφεραν άσκηση σωματικής, σεξουαλικής και ψυχολογικής βίας ταυτόχρονα.

Σε έρευνα της Παπαμιχαήλ (2005) στον ελληνικό πληθυσμό για το θέμα της κακοποίησης των γυναικών από τους συντρόφους τους δίνει μια ενδεικτική εικόνα της έκτασης του προβλήματος. Το 43,2% των ερωτώμενων ανέφερε ότι γνωρίζει κάποιο συγγενικό πρόσωπο που υπήρξε θύμα βίας, 5 στους 10 εντοπίζουν τα θύματα στο φιλικό τους περιβάλλον, ενώ τέλος το 13,5% έκανε λόγο για προσωπική εμπειρία βίας (οι 8 στους 10 γυναίκες).

Οι Petridou et al. (2002) σε σχετική έρευνα διαπίστωσαν επίσης ότι η βία, με θύματα κυρίως τις γυναίκες, είναι διαδεδομένη στην Ελλάδα και συναντάται συχνότερα στις αγροτικές περιοχές. Επίσης συμπέραναν ότι τα επεισόδια βίας λαμβάνουν χώρα αργά το απόγευμα ή τη νύχτα, στο σπίτι και είναι αυξημένα τα Σαββατοκύριακα ή στις αργίες και τις γιορτές.

Σε τηλεφωνική έρευνα που έγινε στον Καναδά σε δείγμα 12.300 γυναικών, ηλικίας άνω των δεκαοχτώ, η βία συνδέεται άμεσα με την κοινωνική απομόνωση του θύματος (Johnson, 1998). Άλλοι προγνωστικοί παράγοντες της βίας είναι οι εμπειρίες κακοποίησης του θύματος ή του θύτη στην παιδική ηλικία, η σεξουαλική ζήλια του θύτη και κοινωνικοί παράγοντες όπως η ηλικία, το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό επίπεδο και η οικονομική κατάσταση.

Ο διεθνής οργανισμός του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο οποίος σήμερα απαριθμείται από συνολικά 47 κράτη-μέλη διαμόρφωσε σχετικά πρόσφατα ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για την *Πρόληψη και καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας*, η οποία είναι γνωστή και ως «*Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης*».¹⁴ Η Σύμβαση αυτή περιλαμβάνει συστάσεις προς τα κράτη-μέλη που την υπέγραψαν για όλες τις μορφές βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης και αυτής που διαπράττεται εντός της οικογένειας, ενώ προβλέπει σειρά μέτρων για την πρόληψη της βίας, την προστασία των θυμάτων και τη δίωξη των δραστών. Αποτελεί ουσιαστικά το πρώτο κείμενο με δεσμευτικό χαρακτήρα για τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθιερώνοντας ένα νομικό οπλοστάσιο για την προστασία των γυναικών από πράξεις βίας και θεσπίζοντας ένα διεθνή μηχανισμό για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης σε εθνικό επίπεδο.¹⁵

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες συστάσεις της Σύμβασης, αφορούν στους παρακάτω άξονες:

Πρόληψη: περιλαμβάνονται πολιτικές που συμβάλουν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού, προκειμένου να κατανοήσει όλους τους διαφορετικούς τρόπους εκδήλωσης των μορφών βίας κατά των γυναικών. Στις πολιτικές αυτές περιλαμβάνεται: η προώθηση στην επίσημη εκπαιδευτική διαδικασία θεματολογίας προώθησης της Αρχής της ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα, η εκπαίδευση επαγγελματιών που ασχολούνται με τα θύματα και τους δράστες των πράξεων βίας και η εκπαίδευση των χαρακτηρισμένων δραστών ενδοοικογενειακής βίας για να υιοθετήσουν εφεξής μια μη βίαιη συμπεριφορά.

¹⁴Αριθμός Σύμβασης 210, έτους 2011.

¹⁵Σύμφωνα με τη Σύμβαση η παρακολούθηση εφαρμογής ανατίθεται σε *Ομάδα ειδικών σε δράση κατά της βίας εναντίον των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας*, γνωστής ως GREVIO (Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence).

Προστασία και υποστήριξη: περιλαμβάνονται νομοθετικά και άλλα μέτρα, τα οποία καθιερώνουν κατάλληλους μηχανισμούς συνεργασίας ανάμεσα σε όλους τους κρατικούς και μη φορείς που έχουν ρόλο στην προστασία και υποστήριξη των θυμάτων και των μαρτύρων πράξεων βίας (δικαστές, εισαγγελείς, Αρχές Επιβολής του Νόμου, τοπικές Αρχές, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και άλλοι οργανισμοί). Επιδιώκεται μία ενιαία προσέγγιση στον χειρισμό των θυμάτων, καθώς προβλέπεται στη Σύμβαση ρητά ο στόχος της δυνατότητας μιας σειράς υπηρεσιών προστασίας και υποστήριξης να παρέχονται ακόμα και στον ίδιο χώρο. Στα μέτρα υποστήριξης περιλαμβάνονται η πρόσβαση σε υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες, η επαρκής και έγκαιρη πληροφόρηση των θυμάτων, η νομική και ψυχολογική συμβουλευτική, η οικονομική βοήθεια, η στέγαση, η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η βοήθεια για εύρεση εργασίας.

Ενίσχυση του ουσιαστικού Δικαίου: αφορά στη θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων, με τις οποίες παρέχονται στα θύματα τα λεγόμενα «διορθωτικά μέτρα», έναντι των κρατών τους που αποτυγχάνουν στο καθήκον τους να λάβουν τα απαραίτητα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που προαναφέρθηκαν. Με την επικύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης τα θύματα αποκτούν το δικαίωμα να διεκδικήσουν αποζημίωση τόσο από τους δράστες, όσο και από το ίδιο το κράτος. Επίσης τα κράτη οφείλουν να ποινικοποιήσουν συγκεκριμένες συμπεριφορές βίας όπως η παρενοχλητική παρακολούθηση, η σεξουαλική παρενόχληση, ο αναγκαστικός γάμος, ο ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων, η αναγκαστική άμβλωση και στέρωση, κ.ά.

Βελτίωση της έρευνας και της δίωξης/ Προστατευτικά μέτρα: προβλέπεται η υποχρέωση των κρατών να διασφαλίσουν ότι οι έρευνες και δικαστικές διαδικασίες διεξάγονται χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Στη Σύμβαση αναφέρεται ο όρος «αξιολόγηση κινδύνου» προβλέποντας ότι σε όλα τα στάδια της ανακριτικής έρευνας αξιολογείται η διακινδύνευση του θύματος και αναπροσαρμόζονται αναλόγως τα προστατευτικά μέτρα εκτάκτου ή περιοριστικού χαρακτήρα (π.χ. απομάκρυνση δράστη από την κατοικία της οικογένειας).

Οι επιπτώσεις της έμφυλης βίας στις γυναίκες γενικά και σε ειδικούς πληθυσμούς

Οι επιπτώσεις της βίας έχουν εντοπιστεί και αναλυθεί σε θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο, τόσο στο γενικό πληθυσμό, όσο και στους μειονοτικούς πληθυσμούς. Στη χώρα μας δυστυχώς ο συγκεκριμένος τομέας έχει ελάχιστα μελετηθεί, ενώ είναι σχεδόν ανύπαρκτες οι έρευνες για τις αλλοδαπές. Οι υπάρχουσες προσπάθειες αφορούν τη συλλογή γενικών στοιχείων και επικεντρώνονται στον πληθυσμό των Ελληνίδων.

Γενικά μπορούμε μέσα από τη μελέτη της βιβλιογραφίας και τη θεωρητική ανασκόπηση του θέματος να οδηγηθούμε στη διεξαγωγή ορισμένων γενικών συμπερασμάτων. Η σωματική βία προκαλεί μεγάλη σωματική καταπόνηση, η οποία επιφέρει άμεσα προβλήματα υγείας ή μακροπρόθεσμα σοβαρές βλάβες. Οι πιο συχνές ενδείξεις είναι οι πονοκέφαλοι, οι τραυματισμοί, οι εκχυμώσεις, τα σπασίματα, οι κακώσεις, ενώ στις σοβαρότερες περιπτώσεις συγκαταλέγονται οι χρόνιοι πόνοι, τα καρδιακά, γαστρεντερολογικά, γυναικολογικά, ορθοπεδικά κ.α. προβλήματα, οι αναπηρίες και ο απώλεια της ζωής. Οι κακοποιημένες γυναίκες γενικά έχουν άσχημη υγεία, κάνουν χρήση των υπηρεσιών υγείας

και επισκέπτονται τα νοσοκομεία πολύ πιο συχνά από τον υπόλοιπο πληθυσμό (Native American Circle, 1998).

Η σεξουαλική βία μπορεί επίσης να θέσει σε μεγάλο κίνδυνο την υγεία και τη ζωή του θύματος. Έχει διαπιστωθεί μεγάλη σύνδεση της σεξουαλικής βίας με τη μετάδοση του ιού του AIDS και άλλων μεταδιδόμενων ή γυναικολογικών νοσημάτων (Koenig et al., 2003). Κατά τους Ellseberg et al. (1999) οι συνέπειες της ψυχολογικής βίας έχουν πολύ μεγαλύτερη διάρκεια από τη σωματική και τη σεξουαλική, ακόμη και όταν αυτές παύουν να υφίστανται. Η έρευνα δύο φάσεων των Burgess & Holmstrom σε θύματα βιασμών αναδεικνύει τη μονιμότητα των ψυχολογικών τραυμάτων. Τέσσερα με έξι χρόνια μετά την πρώτη επικοινωνία τους με τις γυναίκες, 1 στις 4 (26%) ανέφερε ότι δεν είχε ακόμη συνέλθει. Για αυτό και συχνά οδηγούνται στη χρήση ουσιών και την κατανάλωση αλκοόλ. Οι μελέτες επιβεβαιώνουν τη χρήση ουσιών, πριν ή μετά τα βίαια επεισόδια, αλλά και μακροπρόθεσμα, αφού η γυναίκα εγκαταλείψει το βίαιο σύντροφο.

Η ψυχίατρος J.L.Herman (1980) χρησιμοποίησε τον όρο «διαταραχή μετατραυματικού στρες» (Post Traumatic Stress Disorder), για να περιγράψει τις ψυχολογικές συνέπειες στα θύματα βιασμών, αιμομιξίας και στις γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Τα συμπτώματα κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες. Στην υπερδιέγερση (hyperarousal), την παρεμβολή (intrusion) και τη συρρίκνωση (constriction). Η υπερδιέγερση υποδηλώνει τη συνεχή αναμονή του κινδύνου, η παρεμβολή την ανεξίτηλη σφραγίδα του τραύματος, ενώ η συρρίκνωση την «αντίδραση μουδιάσματος», δηλαδή την παράδοση του θύματος. Η Walker θεωρεί ότι οι δευτερογενείς, ψυχολογικές συνέπειες της βίας, έχουν τόσο έντονη επίδραση στην προσωπικότητα του θύματος που κάνει λόγο για «το σύνδρομο της κακοποιημένης γυναίκας».

Η μεγάλη επιρροή της ψυχολογικής βίας επιβεβαιώνεται και μέσα από τις έννοιες της αβοηθησίας, της παθητικοποίησης και της αδυναμίας που αναφέρθηκαν ως συνέπειες της βίας σε πολλές έρευνες. Οι όροι αυτοί αναλύονται στα πλαίσια της θεωρίας της Μαθημένης Αβοηθησίας (Learned Helplessness)¹⁶ και αφορούν τις πεποιθήσεις που έχει ένα άτομο ή που αποκτά σταδιακά για τον έλεγχο των καταστάσεων. Οι κακοποιημένες γυναίκες πιστεύουν ότι δεν μπορούν να έχουν τον έλεγχο των αντιδράσεων του θύτη ή των αποτελεσμάτων τους. Διαπιστώνουν ότι οποιαδήποτε συμπεριφορά και αν υιοθετήσουν το αποτέλεσμα, η άσκηση βίας, θα είναι ίδιο. Σταδιακά λοιπόν παθητικοποιούνται, γίνονται υπάκουες και θεωρούν τον εαυτό τους αδύναμο, ακόμα και αν αυτό δεν ισχύει. Αποκτούν αρνητικές, και συχνά λανθασμένες, αντιλήψεις για το τι μπορούν να κάνουν, αφού η παρατεταμένη παραμονή ενός ατόμου σε βίαιο περιβάλλον επιφέρει μεταβολές στην προσωπικότητα και τον τρόπο σκέψης του και προκαλεί το αίσθημα της αβοηθησίας.

Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται ισχυροί συναισθηματικοί δεσμοί ανάμεσα στο θύτη και στο θύμα που αιτιολογούν την ψυχολογική εξάρτηση της γυναίκας, όπως αναφέρθηκε και στα ερευνητικά στοιχεία. Στα πλαίσια της «ψυχολογικής αιχμαλωσίας» εντάσσεται και ο περιορισμός του θύματος από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, με αποτέλεσμα να διακόπτονται οι συναισθηματικοί δεσμοί και να εξαλείφεται κάθε πιθανότητα παροχής

¹⁶ Seligman M., *Helplessness on Depression, Development and Death*, San Francisco, W.h. Freeman and Company, 1975, σελ. 9.

βοήθειας. Επίσης ο θύτης φροντίζει να καταστρέφει και τις εσωτερικές αναπαραστάσεις της γυναίκας, όπως τα αγαπημένα αντικείμενα, ενώ σταδιακά αλλάζει τις πεποιθήσεις που η ίδια έχει γύρω από τα πράγματα. Για παράδειγμα η συνεχής επιτήρηση μετονομάζεται σε αγάπη και ενδιαφέρον ή υιοθετείται μια στάση άρνησης του προβλήματος και αντικοινωνικής συμπεριφοράς.

Πέραν των σωματικών τραυματισμών, οι γυναίκες με ιστορικό σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης έχουν υψηλά επίπεδα σωματοποιημένων διαταραχών, κατάθλιψης, γενικευμένου ή/και φοβικού άγχους, δυσκολιών στις διαπροσωπικές σχέσεις και παράνοιας. Η Bacqué (2004) συσχετίζει τις ψυχοσωματικές επιπτώσεις στα θύματα ενδοοικογενειακής βίας με τις μετατραυματικές συνέπειες του πένθους. Στα προαναφερθέντα προστίθενται και η απώλεια ελέγχου των σκέψεων, η διάσπαση της προσωπικότητας, οι δυσκολίες μάθησης και συγκέντρωσης κ.α., ως επακόλουθα της ψυχολογικής βίας. Η σωματική, η σεξουαλική και κυρίως η ψυχολογική βία βάζουν σοβαρά και την καθημερινότητα των θυμάτων και προκαλούν προβλήματα στην κοινωνική αλληλεπίδραση και στην κοινωνική τους ένταξη. Ένα τραυματικό γεγονός, όπως η συζυγική βία, πέραν των όποιων άλλων συνεπειών, δυσχεραίνει την κοινωνική ένταξη της γυναίκας και γενικότερα διαταράσσει τις σχέσεις της με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Συχνό φαινόμενο είναι και η πρόκληση προβλημάτων στο χώρο εργασίας. Η γυναίκα κατηγορείται ότι απατά ή ότι έχει πρόθεση να απατήσει το δράστη με τον εργοδότη ή με συναδέλφους της. Ο βίαιος σύντροφος τους βλέπει ως αντίζηλους και μπορεί να τους προκαλεί προβλήματα ή να εκτοξεύει απειλές εναντίον τους. Το αποτέλεσμα είναι να παρεμποδίζεται η γυναίκα να πάει στη δουλειά ή να εκπληρώσει συγκεκριμένες εργασιακές υποχρεώσεις (π.χ. επαγγελματικά ραντεβού ή γεύματα εργασίας), σε μια προσπάθεια απομόνωσης και ελέγχου. Πολλές γυναίκες σταδιακά οδηγήθηκαν σε αναγκαστική παραίτηση ή απολύθηκαν (Swanberg, Logan, 2005).

Τα προαναφερθέντα συμβάλλουν στην παρεμπόδιση της ένταξης των γυναικών, συρρικνώνουν την ικανότητα προσαρμογής τους και προκαλούν σημαντική έκπτωση στις καθημερινές τους δραστηριότητες¹⁷. Οι κακοποιημένες γυναίκες ακόμα και όταν καταφέρουν να αποδεσμευτούν από το βίαιο σύντροφο, έχουν την αίσθηση ότι δεν είναι ικανές να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες και να συντηρήσουν τον εαυτό και τα παιδιά τους (Χαρίτου – Φατούρου, Τατά – Άρσελ, Καββαδία, Χλιόβα, 2003).

Όσα περιγράφηκαν παραπάνω ως επακόλουθα της βίας ισχύουν και για τις περιπτώσεις των μεταναστριών ή/και των προσφύγων γυναικών. Συμπερασματικά, αναφέρονται εν συντομία:

¹⁷ Davis J., Lyon E., *Safety Planning with Battered Women. Complex lives/ difficult choices*, London New Delhi, Sage Publications, 1999, σελ. 29.

Κοινές επιπτώσεις ενδ. βίας στο γενικό πληθυσμό γυναικών και στις γυναίκες πρόσφυγες και μετανάστριες
Επιπτώσεις στη σωματική υγεία
άμεσες σωματικές συνέπειες (τραύματα, σπασίματα, εκχυμώσεις, καψίματα κ.α.)
μακροχρόνιες σωματικές συνέπειες (πονοκέφαλοι, χρόνιοι πόνοι, νευρολογικά, καρδιακά, γαστρεντερολογικά προβλήματα κ.α.)
χρήση ουσιών και κατανάλωση αλκοόλ
Επιπτώσεις στη σεξουαλική και την αναπαραγωγική υγεία
μολύνσεις του ουροποιητικού ή των γεννητικών οργάνων
αποβολή κύησης ή αιμορραγίες ρήξη μήτρας
πρόωρη κύηση
μεταδιδόμενα νοσήματα, AIDS
καταναγκασμός σε σεξουαλική πράξη, φυσιολογική ή μη
προβλήματα κατά την κύηση ή μετά στείριότητα
Επιπτώσεις στην ψυχική υγεία
διαταραχές στον ύπνο και στη λήψη τροφής
κατάθλιψη
αυτοκτονικοί ιδεασμοί και απόπειρες αυτοκτονίας
μετατραυματικό στρες
αδυναμία σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων
άγχος και στρες
άρνηση, απόσυρση, σύγχυση
αίσθημα αβοηθησίας
προσβολές, απειλές
μειωμένη αυτοπεποίθηση
φόβος, εξάρτηση και αίσθημα αδυναμίας
κατηγορίες προς τον εαυτό
παθητικότητα και αποδοχή της βίας
θυματοποίηση
αίσθημα ντροπής
άρνηση βοήθειας
παραμέληση εαυτού

Επιπτώσεις της ενδ. βίας που αφορούν αποκλειστικά τις αλλοδαπές γυναίκες

Οι έρευνες συγκλίνουν στο γεγονός ότι οι πιθανότητες να υποστεί ενδ. βία μια αλλοδαπή γυναίκα είναι περισσότερες από ότι για μια γυναίκα του γενικού πληθυσμού

Επιπτώσεις στην υγεία: οι σωματικές βλάβες είναι σοβαρότερες και η επιβάρυνση της υγείας μεγαλύτερη

Επιπτώσεις στη σεξουαλική και την αναπαραγωγική υγεία: το ίδιο ισχύει και για τις επιπτώσεις της σεξουαλικής βίας

Επιπτώσεις στην ψυχική υγεία: μεγαλύτερη ένταση και διάρκεια των ψυχολογικών συνεπειών

Επιπτώσεις στην καθημερινή ζωή που επηρεάζουν βασικούς τομείς της καθημερινής δραστηριότητας, της κοινωνικής ένταξης και εντείνουν την κοινωνική απομόνωση

(Σκλάβου, 2007).

Επομένως οι διαφορές στην ένταση, το είδος και τη βαρύτητα των επιπτώσεων της βίας στις αλλοδαπές γυναίκες που συνθέτουν και το φαινόμενο των πολλαπλών διακρίσεων στον εν λόγω πληθυσμό, αφορούν στα εξής:

Οι σωματικές επιπτώσεις και η επιβάρυνση της υγείας είναι μεγαλύτερες, καθώς τα επεισόδια βίας παρουσιάζονται με μεγαλύτερη συχνότητα και ένταση, λόγω της πολιτισμικής αποδοχής της βίας, επίσης υπάρχουν περισσότερες πιθανότητες ανθρωποκτονιών, αυτοκτονιών, εγκλημάτων τιμής (αναφέρονται μεγάλα ποσοστά ξυλοδαρμών, ανθρωποκτονιών, αυτοκτονιών και εθισμού σε ουσίες, επίσης διώξεις από τις αρχές σε περίπτωση καταγγελίας, προστασία του θύτη από το νομικό και το κοινωνικό πλαίσιο κ.α.).

Οι κοινωνικοπολιτισμικοί παράγοντες των χωρών καταγωγής των γυναικών (πεποιθήσεις, θρησκεία, ήθη, έθιμα, οικονομικές συνθήκες, υπάρχον πολιτεύμα, αντιλήψεις αναφορικά με το φύλο, την ανατροφή των παιδιών, τις θέσεις και τους ρόλους ανδρών και γυναικών μέσα στην οικογένεια), συχνά προδιαγράφουν την ύπαρξη κρουσμάτων ενδοοικογενειακής βίας ανάμεσα στο ζευγάρι. Επίσης οι επικρατούσες αντιλήψεις και οι γραπτοί ή άγραφοι νόμοι μιας κοινωνίας οδηγούν τις γυναίκες στο να ανέχονται τη βία, να χάνουν την πίστη στις δυνατότητές τους και στον έλεγχο που μπορούν να ασκήσουν σε μια κατάσταση.

Το ίδιο ισχύει και για τη συχνότητα και τη βαρύτητα των κρουσμάτων σεξουαλικής βίας, λόγω της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και των βιασμών, ενώ παρουσιάζονται διαφοροποιήσεις στα είδη της σεξουαλικής βίας, λόγω των αναγκαστικών γάμων και των επώδυνων θρησκευτικών σεξουαλικών τελετουργιών.

Οι αλλοδαπές που υφίστανται σεξουαλική κακοποίηση, αντιμετωπίζουν παθολογικές παθήσεις που επιδρούν στην αναπαραγωγική τους ζωή (σύφιλη, γονόρροια, κονδυλώματα, χλαμύδια κ.α.) ή/και μπορούν να επιφέρουν το θάνατο (μολυσματική ηπατίτιδα, αιμορραγίες, AIDS, καρκίνος της μήτρας από σεξουαλικά μεταδιδόμενο ιό κ.α.). Επιπροσθέτως οι συνέπειες της σεξουαλικής βίας είναι μεγαλύτερες λόγω της έλλειψης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στη χώρα καταγωγής, της αδυναμίας πρόσβασης στο σύστημα υγείας στη χώρα υποδοχής ή της άγνοιας για τη διαδικασία που απαιτείται.

Η ψυχολογική επιβάρυνση από την έκθεση στη βία είναι μεγαλύτερη, λόγω προηγούμενων εμπειριών βίας στη χώρα καταγωγής ή κατά τη διάρκεια της άφιξης στη χώρα υποδοχής, της αδυναμίας πρόσβασης σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας, της δυσκολίας στην επικοινωνία και της άρνησης της βίας λόγω της πολιτισμικής παραδοχής.

Η κοινωνική απομόνωση, στην οποία υποβάλλονται οι γυναίκες δυσχεραίνει επιπλέον την αποδέσμευσή τους, αφού η όποια αλλαγή επέρχεται μέσα από την αλληλεπίδραση με άλλους και εντείνει την ψυχολογική βία. Η κατάσταση αυτή για τις αλλοδαπές διαμορφώνεται σε συνάρτηση με την ηλικία, τη χώρα καταγωγής, την κοινωνική τάξη και το μορφωτικό επίπεδο, τις αντιλήψεις για την ισότητα των δυο φύλων, το οικονομικό επίπεδο και το επάγγελμα, τη νομική κατάσταση, τα έγγραφα παραμονής, τη δυνατότητα επικοινωνίας με το σύντροφο, τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων κ.α.

Οι αλλοδαποί είναι μια ομάδα με έντονες διαφοροποιήσεις, ακόμα και ανάμεσα στις υποομάδες που την αποτελούν. Συγκεκριμένα υπάρχουν αποκλίσεις στον τρόπο αντίληψης και χειρισμού θεμάτων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής, το μεταναστευτικό καθεστώς, το λόγο της μετανάστευσης, τη γλώσσα, τις πολιτισμικές, εθνικές, θρησκευτικές και φυλετικές διαφοροποιήσεις, τις παρελθούσες τραυματικές εμπειρίες, την κατάσταση της υγείας και το εκπαιδευτικό επίπεδο (Family Violence Preventive Fund, 2005). Βάσει των

προαναφερομένων στοιχείων όμως, οι επιπτώσεις της ενδοοικογενειακής βίας στην κοινωνική ένταξη των αλλοδαπών γυναικών είναι κοινές για τους εξής τομείς:

- Πρόσβαση και χρήση των υπηρεσιών υγείας και των διαθέσιμων πηγών κοινωνικής βοήθειας (π.χ. νοσοκομεία, επιδόματα)
- Γνώση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων (νομικά, εργασιακά κα.)
- Κοινωνικές σχέσεις και συναναστροφές (σχέσεις με ομοεθνείς και γηγενείς)
- Συμμετοχή σε δραστηριότητες και πολιτισμικά ή θρησκευτικά δρώμενα (σύλλογοι, ομάδες, διοργανώσεις)
- Εκτέλεση καθημερινών δραστηριοτήτων/ υποχρεώσεων (δουλειές σπιτιού, ψώνια, φροντίδα παιδιών)
- Συναισθηματική ισορροπία (έλξη από βίαια άτομα, αποδέσμευση από το δράστη, έλεγχος ζωής και λήψη αποφάσεων)
- Εργασία (εύρεση εργασίας, προσπάθειες αναζήτησης, χρόνος ανεργίας, παραγωγικότητα, σχέσεις στο εργασιακό περιβάλλον)
- Εκπαίδευση (παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προγραμμάτων κατάρτισης, σπουδές σε εκπαιδευτικά ιδρύματα)
- Οικονομική κατάσταση (οικονομικά προβλήματα, εξασφάλιση εισοδήματος)
- Κοινωνικές δεξιότητες (αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση, τρόπος επικοινωνίας και επίλυσης θεμάτων)
- Φροντίδα άλλων μελών της οικογένειας (παιδιά, ηλικιωμένοι, γονείς)
- Διαμονή (μόνιμη κατοικία, μετανάστευση σε άλλη χώρα)
- Νομική κάλυψη (πρόσβαση στο νομικό σύστημα και σε αστυνομικά τμήματα, διασφάλιση καθεστώτος παραμονής, απαραίτητα έγγραφα)
- Επικοινωνία (εκμάθηση της ομιλούσας γλώσσας, επικοινωνία σε άλλη κοινή γλώσσα)
- Γνωριμία με τον πολιτισμό και τις παραδόσεις της χώρας υποδοχής (ήθη, έθιμα, ιστορία, συνήθειες)

3 Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων ανά κριτήριο αξιολόγησης και αξιολογικό ερώτημα

Στο κεφάλαιο 4 παρατίθενται τα στοιχεία και αποτελέσματα της έρευνας συνολικά. Η παράθεση των ευρημάτων της αξιολόγησης γίνεται ανά κριτήριο και αξιολογικό ερώτημα όπως αυτά τέθηκαν στο τεύχος εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Καθώς η υλοποίηση της έχει ολοκληρωθεί στο παρόν παραδοτέο παρουσιάζεται το σύνολο των ευρημάτων της ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας καθώς και τα ευρήματα όπως προέκυψαν από την ανάλυση στοιχείων του ΟΠΣ και της ηλεκτρονικής βάσης της ΕΕΤΑΑ.

3.1 Το κριτήριο της Συνάφειας και της Καταλληλότητας - Αξιολόγηση των διαδικασιών σχεδιασμού των δράσεων

Το κριτήριο των Συνάφειας και της Καταλληλότητας προσδιορίζεται από το παρακάτω γενικό αξιολογητικό ερώτημα:

Σε ποιο βαθμό ο σχεδιασμός της παρέμβασης ήταν κατάλληλος να αντιμετωπίσει τις ανάγκες των ωφελούμενων γυναικών;

Στη συνέχεια του κεφαλαίου παρατίθενται τα πορίσματα της αξιολόγησης για κάθε ειδικό αξιολογητικό ερώτημα του κριτηρίου της Συνάφειας και της Καταλληλότητας.

3.1.1 Συνάφεια και Καταλληλότητα – γενική βιβλιογραφική θεώρηση του κριτηρίου αξιολόγησης

Η συνάφεια και καταλληλότητα ως δείκτης αφορά κυρίως στην ορθή αποτύπωση των δεδομένων μια έρευνας ώστε να αναδεικνύεται η καταλληλότητα μιας παρέμβασης και το ότι αυτή βρίσκεται σε άμεση συσχέτιση και ανταποκρίνεται στις ανάγκες του πληθυσμού στόχου. Πέρα από την ορθότητα της διαδικασίας συλλογής ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων, ο δείκτης της συνάφειας και καταλληλότητας αφορά άμεσα και τα ίδια τα υποκείμενα της έρευνας και τη διαδικασία συλλογής δεδομένων, αναφορικά με την ορθότητα πάντα των παραγόμενων αποτελεσμάτων – εκροών. Στη βάση αυτή και προκειμένου να επιχειρήσουμε μια προσπάθεια βιβλιογραφικής υποστήριξης του εν λόγω δείκτη παρατίθενται συμπληρωματικά στο θεωρητικό μέρος της έρευνας που έχει αποτυπωθεί με σαφήνεια στα παραδοτέα της Β' Έκθεσης, συνοδευτικά με μια αναλυτική παράθεση βιβλιογραφικών τίτλων και ερευνητικών δεδομένων, παλαιότερων και πρόσφατων.

Η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της έρευνας δε τόσο ως προς το γενικό, όσο και ως προς το ειδικό περιεχόμενο, το σκοπό, τους επιμέρους στόχους, τις διαδικασίες υλοποίησης και τη μεθοδολογία οργάνωσης και σχεδιασμού των προβλεπόμενων δράσεων είναι μεθοδολογικά ορθή, επαρκώς τεκμηριωμένη, ανταποκρίνεται σε πραγματικές ανάγκες και αφορά μια ρεαλιστική διάσταση των προβλημάτων των πολλαπλών διακρίσεων και της έμφυλης βίας.

Γενικά επομένως, όποιο και αν είναι το πλαίσιο προσέγγισης και η αιτιολόγηση για τη βία κατά των γυναικών, δεν αμφισβητούνται οι πολλαπλές επιπτώσεις στα θύματά της, αλλά και στην κοινωνία γενικότερα. Σε επίπεδο ατόμου προκαλεί φόβο, πόνο και άγχος, μειώνει τη δυνατότητα συνεισφοράς των γυναικών στην οικογένεια, στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Σε επίπεδο κοινωνίας επιβαρύνει το σύστημα των κοινωνικών υπηρεσιών, το νομικό σύστημα και το σύστημα υγείας και στερεί από το κάθε κράτος εργατικό δυναμικό. Υπάρχει λοιπόν ένα τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος, το οποίο δεν επιβαρύνει μόνο τον ιδιωτικό βίο, αλλά και ολόκληρο το κοινωνικό σύνολο.

Η σημαντικότητα του θέματος αναδεικνύεται και από την επισκόπηση πρόσφατων ερευνών, που η μελέτη τους συνδέεται άμεσα με τη συνάφεια. Συγκεκριμένα:

Η έμφυλη βία επηρεάζει τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες, αλλά πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια, αντανakλώντας την υποδεέστερη θέση τους στην κοινωνία. Διαφορετικές ομάδες ανδρών και γυναικών, όπως όσοι και όσες ανήκουν σε σεξουαλικές μειονότητες, είναι επίσης πιθανό να επηρεάζονται δυσανάλογα από την έμφυλη βία. Στην Ευρώπη, σήμερα, οι άνδρες απολαμβάνουν μεγαλύτερο κύρος από τις γυναίκες στη δημόσια ζωή και βρίσκονται σε ισχυρότερη θέση ως προς τη δυνατότητά τους να ορίζουν την πολιτική ατζέντα και το δημόσιο λόγο:

- Το 2009, οι γυναίκες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη αμείβονταν κατά μέσο όρο με ακαθάριστο μέσο ωρομίσθιο χαμηλότερο κατά 17% από τους άνδρες για την ίδια εργασία (EC Eurostat Service, 2010).
- Γυναίκες είναι μόνο ένα στα δέκα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών εταιρειών (περίπου 12%), και το ίδιο ισχύει μόνο για το 3% των ηγετικών θέσεων, π.χ. προέδρου ή διευθύνοντα συμβούλου (European Commission's Network to Promote Women in Decision-making in Politics and the Economy, 2011).
- Κατά μέσο όρο, οι γυναίκες έχουν το 25% των εδρών στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Commission's Network to Promote Women in Decision-making in Politics and the Economy, 2011).
- Στοιχεία από 24 ευρωπαϊκές χώρες δείχνουν ότι οι γυναίκες αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στο νοικοκυριό, (σε ορισμένες περιπτώσεις μέχρι και 20 επιπλέον ώρες την εβδομάδα) σε σχέση με τους άνδρες συντρόφους τους (Voicu, 2008).
- Σε πρόσφατη μεγάλη έρευνα της FRA για πρώτη φορά η βία κατά των γυναικών μελετάται στα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασίζεται σε 42.000 γυναίκες από όλη την ΕΕ, οι οποίες ρωτήθηκαν αναφορικά με τις εμπειρίες σωματικής, σεξουαλικής και ψυχολογικής βίας, συμπεριλαμβανομένης και της ενδοοικογενειακής βίας. επιπλέον η έρευνα περιλάμβανε και ερωτήσεις - πληροφορίες αναφορικά με τη σεξουαλική παρενόχληση και τον ρόλο που διαδραματίζουν οι νέες τεχνολογίες στις εμπειρίες γυναικών που έχουν κακοποιηθεί και αναλογικά προχωρά σε συγκεκριμένες προτάσεις σε διάφορα πεδία που η βία απαντάται και πλήττει τις γυναίκες όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η εργασία, οι νομοθετικές ρυθμίσεις και άλλα (European Union Agency for Fundamental Rights, 2015).

Επίσης αν εξετάσουμε το φαινόμενο της βίας μακροπρόθεσμα, ένα ακόμα πρόβλημα για τις κοινωνίες είναι η μεταφορά του, από τα θύματα ή τους θύτες, στις επόμενες γενιές, κυρίως μέσω του μηχανισμού της μάθησης π.χ. η μητέρα – θύμα ασκεί βία στα παιδιά της και τα διαπαιδαγωγεί με βάση αυτό το μοντέλο. Επομένως οι μορφές της αποτελούν προσδιοριστικούς παράγοντες των συνεπειών που επιφέρει, δηλαδή τις άμεσες (ανθρωποκτονίες, χτυπήματα, σωματικές βλάβες κ.α.) και τις έμμεσες ή μακροχρόνιες επιπτώσεις (υιοθέτηση αυτοκαταστροφικής, βίαιης ή αντικοινωνικής συμπεριφοράς, αυτοκτονίες ή απόπειρες αυτοκτονιών, χρήση ουσιών κ.α.). Επομένως η συνάφεια και καταλληλότητα ως δείκτης έχει άμεση συσχέτιση με τη βιβλιογραφική επεξεργασία του θέματος και τα βασικά συμπεράσματα του θεωρητικού μέρους:

- Το πρόβλημα της έμφυλης βίας αποτελεί ένα σύνθετο φαινόμενο που περιλαμβάνει διάφορους παράγοντες, οι οποίοι αλληλοδιαπλέκονται και αλληλοεπιδρούν στην καθημερινότητα των θυμάτων. Η αντιμετώπιση του επιβάλλει τη διενέργεια ερευνητικών μελετών για τη διερεύνηση και άλλων διαστάσεων του θέματος και στη συνέχεια τη συνεργασία των αρμόδιων φορέων στη διατύπωση σειράς προτάσεων, για την πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου.
- Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της βίας κατά των γυναικών πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία: τη φυλή/ εθνότητα, το οικονομικό επίπεδο, τη δομή της πατρικής ή συζυγικής οικογένειας, τυχόν προηγούμενη εμπειρία βίας, τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες στην αντιμετώπιση θεμάτων, τη δυνατότητα χρήσης και πρόσβασης που έχουν οι γυναίκες θύματα και οι θύτες σε αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς και άλλα.
- Η έμφυλη βία είναι ένα σύνθετο πρόβλημα που προκαλείται από μια πληθώρα παραγόντων που αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους. Ως εκ τούτου είναι δύσκολο να προσεγγιστεί αποκλειστικά και μόνο από μια θεωρητική κατεύθυνση και για την κατανόησή του επιβάλλεται μια διεπιστημονική προσέγγιση.
- Η έμφυλη βία συναντάται στις γυναίκες διαφόρων ηλικιών, εθνοτήτων, ανεξαρτήτως εκπαιδευτικού, μορφωτικού, θρησκευτικού, κοινωνικού status, παρά το γεγονός ότι αποτελεί ένα κρυμμένο πρόβλημα, λόγω κοινωνικών, οικονομικών, πολιτισμικών και άλλων παραγόντων.
- Το περιβάλλον ανάπτυξης διδάσκει συγκεκριμένα πρότυπα και αποδίδει στις γυναίκες συγκεκριμένους τρόπους συμπεριφοράς και χαρακτηριστικά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να τις μετατρέπει σε «εν δυνάμει» θύματα και συχνά να νομιμοποιεί την άσκηση βίας και στα μάτια των υπολοίπων. Η αδιαμφισβήτητη ανδρική κυριαρχία φαίνεται ότι μαθαίνεται στα παιδιά από τα πρώτα χρόνια της ζωής τους μέσω των χαρακτηριστικών του βιολογικού και του κοινωνικού φύλου που αποδίδονται στα αγόρια και στα κορίτσια. Γενικά η δομική βία ανά τον κόσμο μεταφέρεται από γενιά σε γενιά ως μαθημένη συμπεριφορά
- Το φαινόμενο της έμφυλης βίας και γενικά των διακρίσεων, εκτός από τις ψυχολογικές συνέπειες έχει και πολλαπλές κοινωνικές διαστάσεις για το θύμα πράγμα που ενισχύει την αδυναμία αντίδρασής του. Η ανάγκη απόκρυψης της πραγματικότητας συνάδει

στην παθητικοποίηση τόσο του θύματος όσο και του κοινωνικού του περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα το πρόβλημα να διαιωνίζεται και σταδιακά να παγιώνεται.

- Η άσκηση βίας, σε οποιαδήποτε μορφή της για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα με σταθερή συχνότητα εμφάνισης και αυξανόμενη ένταση παρεμποδίζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων των θυμάτων και επηρεάζει σοβαρά την κοινωνική τους ένταξη, με αποτέλεσμα να υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, περιορισμούς και απομόνωση.
- Τα κοινωνικό-πολιτισμικά συστήματα κάθε κοινωνίας είναι σε μια συνεχή αλληλεπίδραση με δυο βασικές διαδικασίες: την κατασκευή της πραγματικότητας και τη νοηματοδότησή της. Στη βάση αυτή κάθε πολιτισμός δημιουργεί ένα σύστημα αξιών και κανόνων στα πλαίσια του φυσικού, κοινωνικού και ηθικού συστήματός του. Οι ρόλοι των ανθρώπων, οι κώδικες επικοινωνίας και όλο το κοινωνικό οικοδόμημα αποτελούν ένα πολιτισμό δημιουργημένο και κάθε σύγκρουση εκλαμβάνεται ως απειλή για το σύνολο της κοινωνίας.
- Η πατριαρχική οικογένεια είναι ένα από τα κοινωνικά σχήματα που έχει τις ρίζες της στις κοινωνικές κατασκευές. Η δευτερεύουσα θέση της γυναίκας στην κοινωνία και η άσκηση βίας αποτελούν ένα οικουμενικό – διαπολιτισμικό θέμα, αλλά ο κάθε πολιτισμός τις θεσμοθετεί και τις συντηρεί με το δικό του τρόπο. Πολλές κοινωνίες δε έχουν θεμελιώσει στις δομές τους μηχανισμούς εξουσίας με αποτέλεσμα η βία κατά των γυναικών να έχει φυσική και δομική μορφή. Η δεύτερη έχει αφομοιωθεί σε τέτοιο βαθμό που ο εντοπισμός της είναι δύσκολος για αυτό και συχνά οι γυναίκες αποδίδουν τον εγκλωβισμό τους στη βίαιη σχέση στις ίδιες ή σε άλλους παράγοντες όπως η καθημερινότητα ή τα συναισθήματά τους για το βίαιο σύντροφο.
- Ειδικά για τις αλλοδαπές γυναίκες, φαίνεται ότι δεν συμβάλλει στη βία μόνο η κατάσταση στη χώρα καταγωγής, αλλά και η διαδικασία της μετανάστευσης και οι συνθήκες στη χώρα υποδοχής. Δηλαδή οι αλλοδαπές γυναίκες αντιμετωπίζουν επιπλέον εμπόδια, πέραν της ίδιας της κακοποίησης, εξαιτίας των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής, θρησκείας, εθνότητας κ.α. που συχνά υφίστανται σε μια άλλη χώρα. Επιπροσθέτως το μετατραυματικό στρες από παρελθούσες αρνητικές εμπειρίες, το άγχος της μετεγκατάστασης, το πολιτισμικό σοκ (ειδικά όταν η χώρα προέλευσής τους δεν έχει ομοιότητα με την ευρωπαϊκή κουλτούρα), η αλλαγή των ρόλων μέσα στην οικογένεια ή στην κοινωνία γενικότερα, οι πρώιμοι γάμοι, τα παιδιά, ο χωρισμός της οικογένειας από άλλους συγγενείς ή οικεία πρόσωπα.
- Η εξέταση του θέματος αναδεικνύει το γεγονός ότι η βία κατά των γυναικών μπορεί να λάβει πολλές μορφές και αφορά όλα τα κοινωνικά στρώματα. Συχνά όμως η γυναίκα προτιμά τη σιωπή, αναλογιζόμενη την οδυνηρή διαδικασία ή το διασυρμό που θα επιφέρει μια καταγγελία. Ως συνέπεια των παραπάνω παραβιάζονται σημαντικά βασικά ανθρώπινα δικαιώματα των θυμάτων, ενώ προκαλούνται συνέπειες στη δυνατότητά τους να συμμετέχουν πλήρως στην απασχόληση, την κοινωνική ζωή και την ευημερία της ευρύτερης κοινωνίας.

Επομένως η βασική ιδέα και φιλοσοφία της εν λόγω έρευνας ανταποκρίνεται επαρκώς και με πολύ εύστοχο τρόπο στις σύγχρονες προκλήσεις και αφορά σε ένα μεγάλο κομμάτι εν δυνάμει ενδιαφερομένων από την επιστημονική κοινότητα αλλά και από την ευρύτερη

κοινωνία, παρέχοντας ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα. Συνεπώς από την εν λόγω μελέτη προέκυψαν, όπως γενικά αναμενόταν:

- Σημαντικά πρωτογενή ερευνητικά αποτελέσματα που προήλθαν από την επεξεργασία των δεδομένων τόσο από την συνολική ποσοτική όσο και από την ποιοτική έρευνα.
- Σημαντικά δευτερογενή ερευνητικά αποτελέσματα από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας, των ερευνών, των πολιτικών σε θέματα για τη βία κατά των γυναικών γενικά και ειδικά από την οπτική της διαπολιτισμικής διάστασης, καθώς και από την ένταξη της διάστασης του φύλου στα δεδομένα της έρευνας συνολικά.
- Στοχευμένες προτάσεις και τεκμηριωμένα συμπεράσματα, με βάση τα αποτελέσματα των παραπάνω ερευνών με στόχο την κάλυψη των αναγκών των στελεχών, των γυναικών ωφελούμενων, όπως αυτές αναδείχθηκαν από την ποσοτική και ποιοτική καταγραφή.
- Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα δεδομένα που συλλέχθηκαν και άρα και τα πορίσματα χαρακτηρίζονται αντίστοιχα από αυξημένη εγκυρότητα και αξιοπιστία, καθώς:
 - i. συνδυάζονται μεθοδολογικές προσεγγίσεις,
 - ii. συλλέγονται δεδομένα από μεγάλα δείγματα και
 - iii. συνεργάζονται φορείς με διαφορετικό προφίλ και αντικείμενο δραστηριότητας.

Ουσιαστικά η εν λόγω έρευνα συνολικά επεδίωξε, θεωρητικά και ερευνητικά, με έγκυρο μεθοδολογικά, συστηματικό και οργανωμένο τρόπο να καθορίσει τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα και τις επιπτώσεις των δράσεων που έχουν αναπτυχθεί εντός του δικτύου, υπό το πρίσμα των στόχων του και της διαμόρφωσης των τελικών εκροών. Στο πλαίσιο αυτό διαπιστώνεται ότι αποδεικνύεται αυξημένη συνάφεια και καταλληλότητα στην εν λόγω ερευνητική διαδικασία και τα αποτελέσματά της, καθώς απαντούνται ερωτήματα που προκύπτουν μέσα από τους στόχους της ίδιας της έρευνας, με συστηματοποιημένη διαδικασία, δηλαδή μία διαδικασία που προϋποθέτει την υιοθέτηση/ανάπτυξη της κατάλληλης μεθοδολογικής προσέγγισης, τα οποία είναι επίκαιρα, άμεσα σχετιζόμενα με τη διεξαγωγή βασικών συμπερασμάτων και τη διαδικασία της αξιολόγησης που επιδιώκεται συνολικά.

3.1.2 Ποια είναι η συσχέτιση των δράσεων με τη στοχοθεσία των Ε.Π. και τις Εθνικές Στρατηγικές;

Για την αξιολόγηση της συνάφειας των δράσεων με τις στρατηγικές καταρτίσαμε μήτρα συνάφειας. Επίσης, συλλέξαμε στοιχεία που προέκυψαν από την ποιοτική έρευνα. Έτσι κάναμε αποτίμηση της συνάφειας και συνέργειας των δράσεων με τους στόχους των σχετικών στρατηγικών. Συγκεκριμένα:

- τη στοχοθεσία των ΠΕΠ και του Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020»,
- τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ενσωμάτωση, και
- τους στόχους της Εθνικής στρατηγικής και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020 (ΕΣΔΙΦ).

Οι συγκεκριμένοι στόχοι που μελετήθηκαν ως προς τη συνάφεια με τις δράσεις του δικτύου και των οριζόντιων παρεμβάσεων παρατίθενται παρακάτω.

Ο Θεματικός Στόχος 9 με τις επενδυτικές προτεραιότητες 9.i, 9.iii και 9.iv σχετίζονται με τις δράσεις του δικτύου δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας που συγχρηματοδοτούνται από τα 13 ΠΕΠ. Επίσης, ο Θεματικός Στόχος 11 και συγκεκριμένα η επενδυτική προτεραιότητα 11.i σχετίζονται με τις οριζόντιες παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΠ ΜΔΤ.

Το «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020» είναι εθνικής εμβέλειας και οι στρατηγικοί στόχοι που τέθηκαν για την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο είναι οι εξής:

- Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών, με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και τις γυναίκες μετανάστριες και γυναίκες πρόσφυγες
- Η πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στην οικογένεια, την εργασία και την κοινωνία
- Η στήριξη της απασχόλησης των γυναικών και η άρση των συνεπειών της μείωσης της ανδρικής απασχόλησης όσον αφορά στις έμφυλες ταυτότητες και τις σχέσεις των δύο φύλων
- Η προώθηση της ισότητας στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τα μέσα ενημέρωσης και τον αθλητισμό
- Η άρση των έμφυλων ανισοτήτων στην υγεία
- Η ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων

Οι Στόχοι της «Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ενσωμάτωση» είναι οι εξής:

- Στήριξη του εισοδήματος ώστε να διασφαλίζεται αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων χωρίς επαρκείς πόρους για την κάλυψη αναγκών
- Σύνδεση με την αγορά εργασίας μέσω ενεργητικών μέτρων απασχόλησης
- Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες, ώστε να είναι δυνατή η παροχή συμβουλών, υγειονομικής περίθαλψης, φροντίδας, ψυχολογικής και κοινωνικής αποκατάστασης σε ανθρώπους που έχουν ιδιαίτερη ανάγκη από τέτοιου είδους υπηρεσίες και δεν έχουν τα μέσα ή τη γνώση να ωφεληθούν από αυτές.

Μήτρα Συνάφειας										
Θέμα	Στοχοθεσία	Υπηρεσίες δικτύου δομών (Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων Φιλοξενίας) υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας (ΠΕΠ)						Οριζόντιες Παρεμβάσεις (ΕΠ ΜΔΤ)		Βαθμός συνάφειας
		Υπηρεσίες ενημέρωσης και εξειδικευμένης πληροφόρησης (ισχύει και για οριζόντιες παρεμβάσεις ΕΠΜΔΤ)	Υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής συμβουλευτικής (ισχύει και για οριζόντιες δρ. ΕΠΜΔΤ)	Υπηρεσίες νομικής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	Υπηρεσίες παραπομπής, συνοδείας, παραπομπής σε πρόγραμμα Νομικής Βοήθειας	Υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης, υποστήριξης για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας	Υπηρεσίες ασφαλούς διαμονής που περιλαμβάνει στέγη και διατροφή των γυναικών και των παιδιών τους	Υπηρεσίες παραπομπής στα Συμβουλευτικά Κέντρα καθώς και σε υπηρεσίες υγείας και άλλους συνεργαζόμενους φορείς	Παροχή υπηρεσιών μετά από επικρατούμενη εκπαίδευση του προσωπικού	
Θεματικός Στόχος 9 «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων» των 13 ΠΕΠ 2014-2020	Επενδυτική Προτεραιότητα 9.i: «Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηριότητας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης»	✓		✓	✓	✓				4
	Επενδυτική Προτεραιότητα 9.iii: «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών»	✓	✓	✓	✓	✓	✓			6
	Επενδυτική Προτεραιότητα 9.iv: «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής	✓	✓	✓	✓	✓	✓			6

Μήτρα Συνάφειας										
Θέμα	Στοχοθεσία	Υπηρεσίες δικτύου δομών (Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων Φιλοξενίας) υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας (ΠΕΠ)						Οριζόντιες Παρεμβάσεις (ΕΠ ΜΔΤ)		Βαθμός συνάφειας
		Υπηρεσίες ενημέρωσης και εξειδικευμένης πληροφόρησης (ισχύει και για οριζόντιες παρεμβάσεις ΕΠΜΔΤ)	Υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής συμβουλευτικής (ισχύει και για οριζόντιες δρ. ΕΠΜΔΤ)	Υπηρεσίες νομικής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	Υπηρεσίες παραπομπής, συνοδείας, παραπομπής σε πρόγραμμα Νομικής Βοήθειας	Υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης, υποστήριξης για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας	Υπηρεσίες ασφαλούς διαμονής που περιλαμβάνει στέγη και διατροφή των γυναικών και των παιδιών τους	Υπηρεσίες παραπομπής στα Συμβουλευτικά Κέντρα καθώς και σε υπηρεσίες υγείας και άλλους συνεργαζόμενους φορείς	Παροχή υπηρεσιών μετά από επικρατούμενη εκπαίδευση του προσωπικού	
	περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας»									
Θεματικός Στόχος 11 «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημοσίων αρχών και των ενδιαφερομένων μερών και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης» του ΕΠ ΜΔΤ 2014-2020»	Επενδυτική Προτεραιότητα 11.ι. «Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημοσίων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση»							✓	✓	2
	Στήριξη του εισοδήματος				✓	✓				2

Μήτρα Συνάφειας										
Θέμα	Στοχοθεσία	Υπηρεσίες δικτύου δομών (Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων Φιλοξενίας) υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας (ΠΕΠ)						Οριζόντιες Παρεμβάσεις (ΕΠ ΜΔΤ)		Βαθμός συνάφειας
		Υπηρεσίες ενημέρωσης και εξειδικευμένης πληροφόρησης (ισχύει και για οριζόντιες παρεμβάσεις ΕΠΜΔΤ)	Υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής συμβουλευτικής (ισχύει και για οριζόντιες δρ. ΕΠΜΔΤ)	Υπηρεσίες νομικής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	Υπηρεσίες παραπομπής, συνοδείας, παραπομπής σε πρόγραμμα Νομικής Βοήθειας	Υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης, υποστήριξης για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας	Υπηρεσίες ασφαλούς διαμονής που περιλαμβάνει στέγη και διατροφή των γυναικών και των παιδιών τους	Υπηρεσίες παραπομπής στα Συμβουλευτικά Κέντρα καθώς και σε υπηρεσίες υγείας και άλλους συνεργαζόμενους φορείς	Παροχή υπηρεσιών μετά από επικρατούμενη εκπαίδευση του προσωπικού	
Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ενσωμάτωση	Σύνδεση με την αγορά εργασίας					✓		✓		2
	Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
Εθνική Σχέδιο Δράσης Ισότητα των Φύλων 2016-2020	Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών, με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και τις μετανάστριες/ πρόσφυγες	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	Η πρόληψη και αντιμετώπιση βίας κατά γυναικών στην οικογένεια, την εργασία και την κοινωνία	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	Η στήριξη της απασχόλησης των γυναικών και η άρση των συνεπειών της μείωσης της ανδρικής απασχόλησης όσον					✓				1

Μήτρα Συνάφειας										
Θέμα	Στοχοθεσία	Υπηρεσίες δικτύου δομών (Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων Φιλοξενίας) υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας (ΠΕΠ)					Οριζόντιες Παρεμβάσεις (ΕΠ ΜΔΤ)			Βαθμός συνάφειας
		Υπηρεσίες ενημέρωσης και εξειδικευμένης πληροφόρησης (ισχύει και για οριζόντιες παρεμβάσεις ΕΠΜΔΤ)	Υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής συμβουλευτικής (ισχύει και για οριζόντιες δρ. ΕΠΜΔΤ)	Υπηρεσίες νομικής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	Υπηρεσίες παραπομπής, συνοδείας, παραπομπής σε πρόγραμμα Νομικής Βοήθειας	Υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης, υποστήριξης για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας	Υπηρεσίες ασφαλούς διαμονής που περιλαμβάνει στέγη και διατροφή των γυναικών και των παιδιών τους	Υπηρεσίες παραπομπής στα Συμβουλευτικά Κέντρα καθώς και σε υπηρεσίες υγείας και άλλους συνεργαζόμενους φορείς	Παροχή υπηρεσιών μετά από επικρατούμενη εκπαίδευση του προσωπικού	
	αφορά στις έμφυλες ταυτότητες και τις σχέσεις των δύο φύλων									
	Η πρόωθηση της ισότητας στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τα μέσα ενημέρωσης και τον αθλητισμό	✓								1
	Η άρση των έμφυλων ανισοτήτων στην υγεία	✓	✓					✓		3
	Η ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων	✓				✓				2
	Σύνολο	9	6	6	7	10	5	6	4	52

Από τον παραπάνω πίνακα συμπεραίνουμε ότι:

- Υπάρχει άμεση συνάφεια των δράσεων του δικτύου δομών με την στοχοθεσία των ΕΠ. Τα 11 από τα 13 ΠΕΠ έχουν εντάξει τις δράσεις των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων στην επενδυτική προτεραιότητα 9.iii, ενώ το ΠΕΠ Ανατολική Μακεδονία & Θράκη¹⁸ και το ΠΕΠ Κρήτης έχουν συνδέσει τις δράσεις με τις επενδυτικές προτεραιότητες 9.i και 9.iv, αντίστοιχα. Μπορούμε να εξάγουμε ως αποτέλεσμα ότι η συνάφεια με τις 9.iii και 9.iv είναι πιο άμεση από ότι στην 9.i. Αυτό γιατί η επενδυτική προτεραιότητα 9.i έχει στόχο που σχετίζεται πιο αποκλειστικά με την απασχόληση σε αντίθεση με τις άλλες δύο που προσανατολίζονται περισσότερο στην κοινωνική ένταξη.
- Σχετικά με τις οριζόντιες παρεμβάσεις του ΕΠ ΜΔΤ, υπάρχει συνάφεια με τον Θεματικό Στόχο 11 και την επενδυτική προτεραιότητα 11.i .
- Αναφορικά με την Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη, παρατηρείται ότι οι δράσεις ικανοποιούν πλήρως τον στόχο βελτίωσης των συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες, καθώς οι δομές παρέχουν στην ομάδα-στόχο υπηρεσίες ψυχολογικής, νομικής, εργασιακής, κοινωνικής στήριξης αλλά και ασφαλούς διαμονής. Επίσης, ικανοποιείται στόχος για στήριξη του εισοδήματος αλλά και της εισόδου στην αγορά εργασίας με την διεύρυνση της ομάδας στόχου και την προσθήκη υπηρεσιών.
- Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών, με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και τις μετανάστριες και πρόσφυγες, και η πρόληψη και αντιμετώπιση βίας κατά γυναικών στην οικογένεια, την εργασία και την κοινωνία είναι οι στόχοι του Εθνικού Σχεδίου δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020 που ικανοποιούνται πλήρως και άμεσα από τις δράσεις του δικτύου. Επίσης, και οι υπόλοιποι στόχοι της Στρατηγικής ικανοποιούνται από κάποιες υπηρεσίες των δράσεων.

Διαφαίνεται, επίσης και από τα ευρήματα της ποιοτικής έρευνας στελέχη της ΕΥΣΕΚΤ, ότι η λειτουργία των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας και πολλαπλών διακρίσεων συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων.

«θεωρούμε ότι, συμβάλλει..καταρχήν είναι μία από τον σχεδιασμό των προγραμμάτων αλλά και από μία μεγάλη δουλειά έτσι, που έγινε σε προγραμματικό επίπεδο το 2017, ε προσαρμοστήκανε δράσεις, δείκτες με ειδικούς στόχους, άρα θεωρούμε ότι είμαστε σε, τουλάχιστον σε επίπεδο προγραμματισμού, σε πλήρης συνάφεια ειδικού στόχου δράσης και δεικτών».

Ο προγραμματισμός εν όψει της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου πραγματοποιήθηκε με γνώμονα την διεύρυνση της ομάδας στόχου, ώστε να καλύπτει γυναίκες με ανάγκες που δεν συνδέονται απευθείας με την ενδοοικογενειακή βία και νοούνται εν δυνάμει θύματα βίας. Η παροχή υπηρεσιών συνδέεται άμεσα με την πολιτική βούληση της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας, τη βαρύτητα που θέλει να δώσει σε συγκεκριμένες δράσεις, τις αποφάσεις σε επίπεδο κεντρικών θεσμικών φορέων, όπως η ΓΓΙΦ. Με την διεύρυνση της ομάδας στόχου και την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών, επιδιώχθηκε η εγκαθίδρυση και η εφαρμογή μέσω

¹⁸ Το ΠΕΠ Ανατολική Μακεδονία & Θράκη δεν περιλαμβάνει την Ε.Π. 9.iii και γι' αυτό η δράση έχει ενσωματωθεί στην 9.i.

του δικτύου των δομών ενός περισσότερο ολοκληρωμένου πλαισίου παροχών, περισσότερο προσαρμοσμένων στις ανάγκες της ομάδας στόχου.. Έτσι η στοχοθεσία επεκτάθηκε σε πεδία πέραν της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών σε εκπαίδευση, στην εργασία, στην υγεία.

Με την προσαρμογή των δράσεων και των δεικτών με τους ειδικούς στόχους, θεωρείται ότι σε επίπεδο προγραμματισμού υπάρχει πλήρης συνάφεια ειδικού στόχου δράσης και δεικτών με τις δράσεις του δικτύου.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Αναφορικά στις επενδυτικές προτεραιότητες, η συνάφεια με τις 9.iii και 9.iv είναι πιο άμεση από ότι στην 9.i διότι η 9.i στοχεύει στην απασχόληση σε αντίθεση με τις άλλες δύο που προσανατολίζονται περισσότερο στην κοινωνική ένταξη.

Σχετικά με τις οριζόντιες παρεμβάσεις του ΕΠ ΜΔΤ, υπάρχει συνάφεια με τον Θεματικό Στόχο 11 και την επενδυτική προτεραιότητα 11.i.

Οι δράσεις ικανοποιούν πλήρως τον στόχο της Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη που αναφέρεται στην βελτίωσης των συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες.

Συμπερασματικά, η παρέμβαση που αξιολογείται συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων των ΠΕΠ και του ΕΠ ΜΔΤ. Υπάρχει άμεση συνάφεια των δράσεων του δικτύου δομών με την στοχοθεσία των ΕΠ.

3.1.3 Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες; Καλύπτονται οι ανάγκες των ωφελούμενων γυναικών;

Τα στοιχεία που παρατίθενται στη συνέχεια προκύπτουν από την ποσοτική έρευνα που διεξήχθη στις ωφελούμενες, οι οποίες, όσες ανταποκρίθηκαν μέσω Συμβουλευτικών Κέντρων, στο σύνολο ήταν 170. Για την απάντηση του ερωτήματος αυτού, λήφθηκε υπόψη η έρευνα που διεξήχθη στις γυναίκες καθώς αποτελεί το μοναδικό εργαλείο το οποίο διερευνά το βαθμό ικανοποίησης των ωφελούμενων.

Προκειμένου να διερευνηθεί ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων γυναικών, χρήζει πρωτίστως αναφοράς ο λόγος για τον οποίο επέλεξαν να επισκεφθούν το Συμβουλευτικό Κέντρο. Συγκεκριμένα, όπως παρατηρείται στον Πίνακα 6 οι περισσότερες που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα επέλεξαν να επισκεφθούν ένα Συμβουλευτικό Κέντρο για να μιλήσουν για την κατάσταση τους (78.57%) και για να λάβουν υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης (73.81%). Τα ποσοστά αυτά καταδεικνύουν τις ανάγκες των ωφελούμενων και τις προτεραιότητες τους σε σχέση με τις ανάγκες. Για παράδειγμα, το μικρότερο ποσοστό συναντάται στη βελτίωση της σχέσης με τους συντρόφους και το μεγαλύτερο στην ανάγκη να επικοινωνήσουν το πρόβλημά τους με κάποιον.

Πίνακας 6: Συμβουλευτικά Κέντρα-Λόγος επίσκεψης στο Συμβουλευτικό Κέντρο

Αριθμός Ωφελούμενων: 170	Ναι	Όχι
Χρειαζόμουν ή/και χρειάζομαι κάποιον για να μιλήσω για την κατάσταση που βιώνω	78.57% (116)	21.43% (33)
Ένωθα ή/και νιώθω ότι η κατάσταση που βίωνα έπρεπε να σταματήσει	57.74% (84)	42.26% (65)
Ήθελα ή/και θέλω να βελτιώσω τη σχέση μου με το σύζυγο/σύντροφο μου	14.29% (22)	85.71% (127)
Έπρεπε να σωθώ και χρειαζόμουν βοήθεια από αλλού	29.76% (42)	70.24% (107)
Ένωθα μόνη	36.9% (54)	63.1% (95)
Φοβόμουν	34.52% (51)	65.48% (98)
Έπρεπε να βρω εργασία και χρειαζόμουν συμβουλές	23.21% (34)	76.79% (115)
Ήθελα να συνεχίσω τη φοίτηση μου ή/και τις σπουδές μου	4.76% (8)	95.24% (141)
Για να λάβω ψυχολογική στήριξη	73.81% (107)	26.19% (42)
Για να λάβω νομικές συμβουλές	47.02% (71)	52.98% (78)
Για να λάβω στήριξη για τα παιδιά μου	20.83% (33)	79.17% (116)
Για να παραπεμφθώ σε Ξενώνα	4.76% (8)	95.24% (141)
Παραπέμφθηκα από άλλους	8.33% (12)	91.67% (137)

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Συμβουλευτικά Κέντρα))

Παράλληλα, ο Πίνακας 7 παρουσιάζει τις επιλογές των γυναικών στην ερώτηση για ποιο λόγο βρέθηκαν στον Ξενώνα. Συγκεκριμένα το μεγαλύτερο ποσοστό, όπως και παραπάνω χρειαζόταν να μιλήσει σε κάποιον για την κατάσταση που βίωνε, ενώ παράλληλα η άμεση ανάγκη ήταν να σταματήσει η ζωή της γυναίκας και των παιδιών της να βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο. Σε αντίφαση με αυτά έρχεται η επιθυμία των γυναικών να βελτιώσουν τη σχέση τους με τον σύζυγο/σύντροφο τους μέσα από την παραμονή τους στον Ξενώνα, δεδομένο το οποίο συμπληρώνεται και από τις απαντήσεις των στελεχών (βλ. παρακάτω- καταλληλότητα επανασχεδιασμού). Ο φόβος που βίωναν, όπως διαφαίνεται, ήταν καθοριστικός, προκειμένου οι ίδιες και τα παιδιά τους να βρουν ένα ασφαλές καταφύγιο και να ενδυναμωθούν συνολικά. Παρ' ότι στους Ξενώνες οι γυναίκες παραπέμπονται και δεν επισκέπτονται, η ανάγκη να επικοινωνήσουν το πρόβλημα τους είναι μεγάλη και προέρχεται από την ανάγκη διακοπής του βιώματος με τη βία.

Πίνακας 7:Απάντηση ωφελούμενων από Ξενώνες Φιλοξενίας- Λόγος επίσκεψης στον Ξενώνα

Αριθμός Ωφελούμενων: 58	Ναι	Όχι
Χρειαζόμουν ή/και χρειάζομαι κάποιον για να μιλήσω για την κατάσταση που βιώνω	54.39% (21)	45.61% (18)
Ένωθα ή/και νιώθω ότι η κατάσταση που βίωνα έπρεπε να σταματήσει	59.65% (22)	40.35% (17)
Ήθελα ή/και θέλω να βελτιώσω τη σχέση μου με το σύζυγο/σύντροφο μου	66.67% (24)	33.33% (15)
Έπρεπε να σωθώ και χρειαζόμουν βοήθεια από αλλού	47.37% (19)	52.63% (20)
Ένωθα μόνη	31.58% (14)	68.42% (25)
Φοβόμουν	52.63% (23)	47.37% (16)
Έπρεπε να βρω εργασία και να ανεξαρτητοποιηθώ οικονομικά	47.37% (18)	52.63% (21)
Ήθελα να νιώσω πιο δυνατή ψυχολογικά	56.14% (23)	43.86% (18)
Έλαβα στήριξη για τα παιδιά μου	33.33% (14)	66.67% (25)
Παραπέμφθηκα έως ότου μεταφερθώ σε κάποια άλλη δομή	5.26% (1)	94.74% (38)

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Ξενώνες Φιλοξενίας))

Όπως προκύπτει, το μεγαλύτερο ποσοστό ωφελούμενων αποφάσισαν να απευθυνθούν σε κάποια δομή (Συμβουλευτικό Κέντρο ή/και Ξενώνα Φιλοξενίας) κυρίως για να λάβουν υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης, είτε για την προσωπική βελτίωση και την απεμπλοκή τους από την κατάσταση που βίωναν, είτε για τη βελτίωση της σχέσης με το σύντροφο.

Σε συνέχεια του αρχικού αιτήματος, όπως καταγράφεται από τις ίδιες τις ωφελούμενες, από τα δεδομένα του επόμενου πίνακα προκύπτει ότι οι ωφελούμενες που ανταποκρίθηκαν στην ποσοτική έρευνα διαφαίνονται ως πολύ ή/και πλήρως ικανοποιημένες. Τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στο βαθμό «πλήρως ικανοποιημένη», τα οποία και ξεπερνούν το

50% σε όλα τα επιμέρους ερωτήματα του πίνακα, ενώ τα αμέσως επόμενα εντοπίζονται στο βαθμό «πολύ ικανοποιημένη».

Ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από την εμπειρία τους με τα Συμβουλευτικά Κέντρα (Πίνακας 8) χαρακτηρίζεται ως μεγάλος από κάθε υπηρεσία την οποία έλαβαν, ενώ λίγες είναι οι περιπτώσεις που δεν έχουν απαντήσει για κάποια υπηρεσία, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της Συνοδείας (εφόσον χρειάστηκε).¹⁹

Πίνακας 8: Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων από Συμβουλευτικά

Αριθμός Ωφελούμενων: 170	Δεν απαντώ	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πλήρως
Υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης	0%	0,72%	0,72%	4,32%	27,34%	66,91%
Υπηρεσίες Κοινωνικής στήριξης	0%	0%	0,93%	4,63%	28,7%	65,74%
Υπηρεσίες σχετικές με την εκπαίδευση	2,27%	0%	2,27%	13,64%	18,18%	63,64%
Υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής	4,48%	0%	1,49%	5,97%	25,37%	62,69%
Υπηρεσίες νομικής στήριξης	6,25%	1,04%	4,17%	6,25%	18,75%	63,54%
Συμβουλευτική σχετικά με τα παιδιά μου	11,69%	0%	1,3%	6,49%	23,38%	57,14%
Συνεργασία με τα στελέχη του Συμβουλευτικού Κέντρου (ευγένεια, σεβασμός, ισοτιμία)	0%	0,68%	0%	4,08%	16,33%	78,91%
Έγκαιρη ενημέρωση/πληροφόρηση	0,7%	0%	1,4%	3,5%	17,48%	76,92%
Ποιότητα συμβουλευτικής στήριξης από το επιστημονικό προσωπικό	2,1%	0%	0%	5,59%	18,18%	74,13%
Εμπιστευτικότητα / εχεμύθεια	0,7%	0%	0%	2,1%	18,88%	78,32%
Τήρηση της προγραμματισμένης ώρας των ραντεβού	0%	0%	0%	1,4%	18,18%	80,42%
Τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας του Συμβουλευτικού Κέντρου	0,7%	0,7%	0%	3,5%	21,68%	73,43%
Ευκολία πρόσβασης στο Συμβουλευτικό Κέντρο	0,71%	2,14%	2,86%	7,86%	22,14%	64,29%
Άνεση των χώρων του Συμβουλευτικού Κέντρου	1,42%	0,71%	2,13%	9,93%	21,99%	63,83%
Πληροφόρηση/ενημέρωση	0,74%	0,74%	2,22%	2,22%	22,22%	71,85%
Επαφή / παραπομπή σε άλλους φορείς & υπηρεσίες (π.χ. Αστυνομία, κοινωνικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υγείας, κ.λπ.)	16,13%	0%	0,81%	3,23%	21,77%	58,06%
Συνοδεία (εφόσον χρειάστηκε)	50%	1,16%	0%	1,16%	8,14%	39,53%
Αριθμός συνεδριών που έχετε πραγματοποιήσει	5,22%	1,49%	0%	21,64%	14,18%	57,46%

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Συμβουλευτικά Κέντρα))

¹⁹ Π.χ. συνοδεία σε μονάδα υγείας προκειμένου να διενεργηθούν οι απαραίτητες εξετάσεις εισαγωγής στον ξενώνα, σε κοινωνική υπηρεσία, σε αστυνομικό τμήμα, σε άλλη υπηρεσία και σύμφωνα με το αίτημα και τις ανάγκες των γυναικών

Εικόνα 26:Βαθμός ικανοποίησης από Συμβουλευτικά Κέντρα- Αριθμός ωφελούμενων: 170

Στα ίδια επίπεδα ικανοποίησης κυμαίνονται και οι ωφελούμενες οι οποίες έχουν λάβει υπηρεσίες από Ξενώνες Φιλοξενίας (Πίνακας 9). Όπως και στα Κέντρα, έτσι και στην περίπτωση των Ξενώνων οι ωφελούμενες διαφαίνονται ως πλήρως ή/και πολύ ικανοποιημένες, ενώ λίγα είναι τα ποσοστά απόκρισης που ανευρίσκονται στο «Καθόλου ικανοποιημένη». Ωστόσο, χρήζει αναφοράς ότι όσον αφορά στην παροχή νομικών υπηρεσιών καταγράφονται τα μεγαλύτερα ποσοστά στο πεδίο «καθόλου ικανοποιημένη», δεδομένο το οποίο συμπληρώνεται και από τις απαντήσεις των στελεχών.

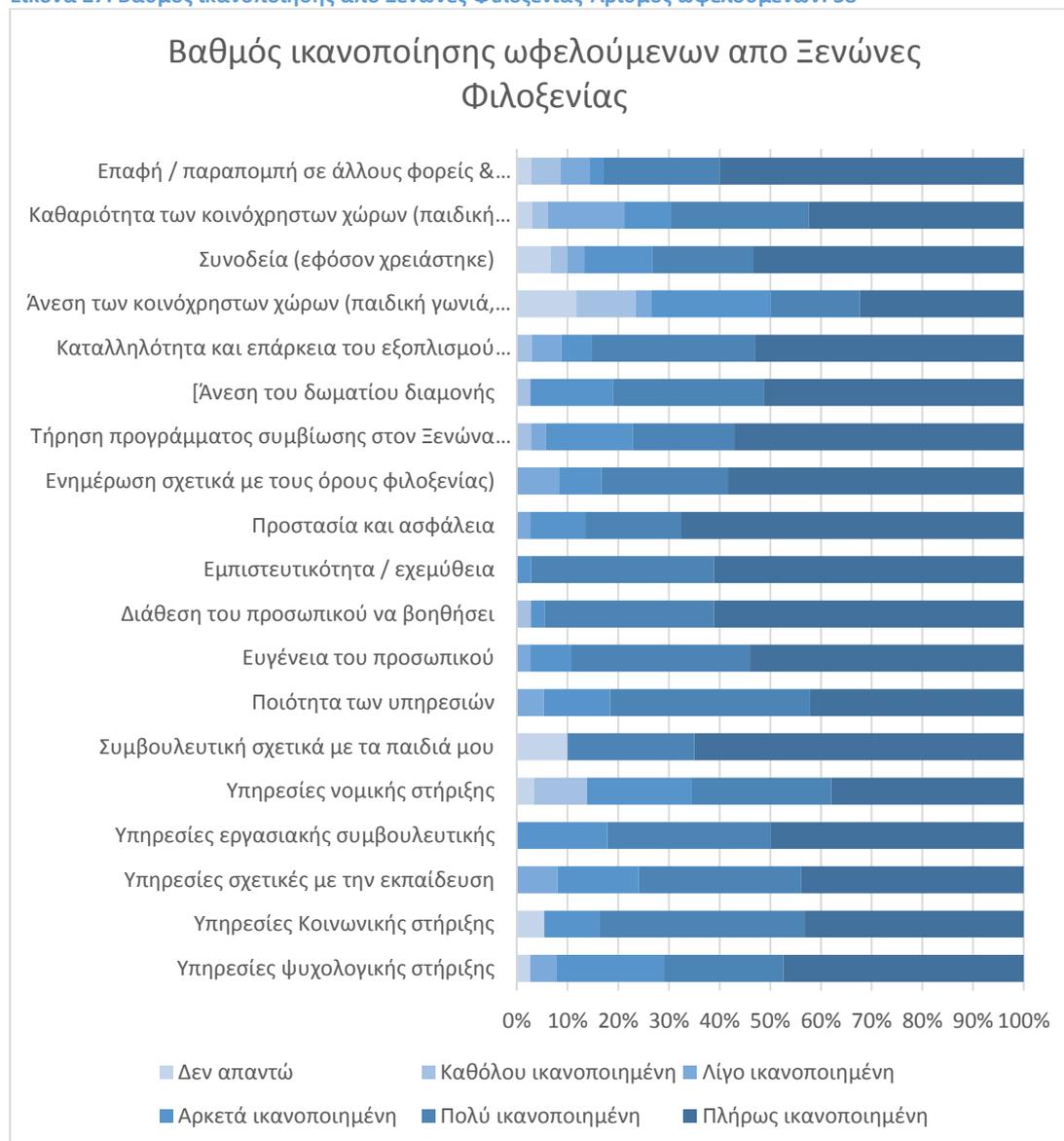
Συγκεκριμένα, καθώς σύμφωνα με τις απαντήσεις των στελεχών, οι προσφύγισσες είναι εκείνες οι οποίες δεν λαμβάνουν τις νομικές υπηρεσίες όπως αναμένεται, πραγματοποιήθηκε χωριστή ανάλυση αναφορικά με τις πολλαπλές διακρίσεις και τις νομικές υπηρεσίες.

Πίνακας 9: Ξενώνες Φιλοξενίας: Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων

Αριθμός Ωφελούμενων: 58	Δεν απαντώ	Καθόλου	Κανονισμένη			
			Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πλήρως
Υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης	2,63%	0%	5,26%	21,05%	23,68%	47,37%
Υπηρεσίες Κοινωνικής στήριξης	5,41%	0%	0%	10,81%	40,54%	43,24%
Υπηρεσίες σχετικές με την εκπαίδευση	0%	0%	8%	16%	32%	44%
Υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής	0%	0%	0%	17,86%	32,14%	50%
Υπηρεσίες νομικής στήριξης	3,45%	10,34%	0%	20,69%	27,59%	37,93%
Συμβουλευτική σχετικά με τα παιδιά μου	10%	0%	0%	0%	25%	65%
Ποιότητα των υπηρεσιών	0%	0%	5,26%	13,16%	39,47%	42,11%
Ευγένεια του προσωπικού	0%	0%	2,7%	8,11%	35,14%	54,05%
Διάθεση του προσωπικού να βοηθήσει	0%	2,78%	0%	2,78%	33,33%	61,11%
Εμπιστευτικότητα / εχεμύθεια	0%	0%	0%	2,78%	36,11%	61,11%
Προστασία και ασφάλεια	0%	0%	2,7%	10,81%	18,92%	67,57%
Ενημέρωση σχετικά με τους όρους φιλοξενίας)	0%	0%	8,33%	8,33%	25%	58,33%
Τήρηση προγράμματος συμβίωσης στον Ξενώνα (ώρες γευμάτων, ύπνου, κοινής ησυχίας, καθαριότητας, κλπ.)	0%	2,86%	2,86%	17,14%	20%	57,14%
Άνεση του δωματίου διαμονής	0%	2,7%	0%	16,22%	29,73%	51,35%
Καταλληλότητα και επάρκεια του εξοπλισμού στο δωμάτιο διαμονής	0%	2,94%	5,88%	5,88%	32,35%	52,94%
Άνεση των κοινόχρηστων χώρων (παιδική γωνιά, κήπος, κλπ.)	11,76%	11,76%	2,94%	23,53%	17,65%	32,35%
Συνοδεία (εφόσον χρειάστηκε)	6,67%	3,33%	3,33%	13,33%	20%	53,33%
Καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων (παιδική γωνιά, κήπος, κλπ.)	3,03%	3,03%	15,15%	9,09%	27,27%	42,42%
Επαφή / παραπομπή σε άλλους φορείς & υπηρεσίες (π.χ. Αστυνομία, κοινωνικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υγείας, κλπ.)	2,86%	5,71%	5,71%	2,86%	22,86%	60%

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Ξενώνες Φιλοξενίας))

Εικόνα 27: Βαθμός ικανοποίησης από Ξενώνες Φιλοξενίας-Αριθμός ωφελούμενων: 58

Και στις δύο περιπτώσεις δομών, Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες, οι υπηρεσίες τις οποίες έλαβαν οι ωφελούμενες σε σχέση με το λόγο για τον οποίο επισκέφθηκαν το Κέντρο ή παραπέμφθηκαν στον Ξενώνα, διαφαίνονται ως ικανοποιητικές για την κάλυψη των αναγκών τους. Η επιθυμία τους για παράδειγμα να μιλήσουν σε κάποιον,²⁰ όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, καλύπτεται από τα ποσοστά όπως εμφανίζονται στους πίνακες. Οι υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης, καθώς και οι υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης που παρέχονται στις γυναίκες, φαίνεται, να εναρμονίζονται με τον αρχικό λόγο επίσκεψής τους στα Κέντρα καθώς και με τις ανάγκες τους. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση των Ξενώνων Φιλοξενίας.

Ωστόσο, ένα σημείο το οποίο αναδύεται ως προβληματική, συνάδοντας με τις αναφορές των στελεχών των Ξενώνων (δεδομένο το οποίο συνδέεται και με τις δράσεις δικτύωσης), αφορά στο ποσοστό ικανοποίησης των γυναικών σε σχέση με τις υπηρεσίες νομικής στήριξης. Από

²⁰ Χρήζει αναφοράς η προστασία και η ασφάλεια που παρέχονται στους Ξενώνες, καθ' ότι πρόκειται για περιπτώσεις οι οποίες καταφεύγουν στους Ξενώνες διότι οι ζωές τους βρίσκονται σε κίνδυνο.

τον Πίνακα 9 διαφαίνεται ότι οι συγκεκριμένες υπηρεσίες που παρέχονται δεν ικανοποιούν τις γυναίκες ή/και ενδεχομένως τις ανάγκες τους, ενώ οι καταγραφές των στελεχών σχετικά με τις υπηρεσίες νομικής στήριξης επιβεβαιώνουν αυτά τα –σχετικά χαμηλά- ποσοστά, συγκεκριμενοποιώντας την ομάδα στην οποία ανήκουν οι ωφελούμενες των οποίων οι νομικές ανάγκες δεν ικανοποιούνται, δηλαδή οι προσφύγισες. Όπως δηλώνουν χαρακτηριστικά τα στελέχη «Σε μας είναι απαραίτητη η συνεργασία με επιτόπιους διερμηνείς, φορέα που να αναλαμβάνει ουσιαστικά τη νομική στήριξη των γυναικών προσφύγων και φορέα για μαθήματα ελληνικών και άλλων γλωσσών», «Έλλειψη επιτόπιας διερμηνείας, ΜΚΟ που να αναλαμβάνουν τη νομική στήριξη, καθώς η νομική συμβουλευτική που παρέχει το ΣΚ είναι πολύ επιφανειακή και οι γυναίκες πρόσφυγες έχουν επιπλέον ανάγκες συνοδείας π.χ. στο Πρωτοδικείο για αιτήσεις και κατά την ακρόασή τους, τις οποίες τουλάχιστον το ΣΚ της πόλης μας δεν αναλαμβάνει και της επωμίζονται τελικά τα στελέχη του Ξενώνα», «Η οικονομική κατάσταση της χώρας και η ανεργία δυσκολεύει την εξυπηρέτηση ανέργων και αστέγων γυναικών, ενώ εξαιτίας της έλλειψης φυσικής παρουσίας διερμηνέων αδυνατούμε να παρέχουμε νομική στήριξη σε προσφύγισες».

Σε συνέχεια των πινάκων μέσα στους οποίους σκιαγραφείται ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων, παρατίθενται αναφορές των ωφελούμενων όπως τις κατέγραψαν οι ίδιες στις ερωτήσεις ανοικτού τύπου: «Είμαι πάρα πολύ ευχαριστημένη και είμαι ευγνώμων που υπάρχει αυτό το κέντρο, βρίσκω λύσεις συμπαράσταση και στήριξη στα προβλήματά μου», «Η δομή αυτή απαρτίζεται από επαγγελματίες με άρτια κατάρτιση κατά την γνώμη μου, με ενδιαφέρον για την δουλειά τους κ σε ό,τι με αφορά ο χρόνος που πέρασα στη συμβουλευτική ήταν από τους καλύτερους κ πιο πυκνούς σε συνειδητοποιήσεις της ζωής μου», «Στο κέντρο γίνεται σημαντική, αξιοπρεπής και πολλή δουλειά, να συνεχίσετε έτσι για να βοηθάτε να στηρίζετε και να παρέχετε όποια βοήθεια σας ζητούν κάθε φορά, Δεν έχω σκοντάψει σε τίποτα αρνητικό όλον τον καιρό που επισκέπτομαι το κέντρο. Να συνεχίσετε έτσι !! Μπράβο!!!», «Η ψυχολόγος μου είναι πολύ καλή και μου κάνει καλό. Είχα ζητήσει παραπομπή σε νομικό αλλά δεν έμεινα ευχαριστημένη ούτε από το χ ούτε από το χ.», «Θα ήθελα να πω ότι η ψυχολόγος δεν ήταν συνεπής στα ραντεβού της, δεν της είχα εμπιστοσύνη, είχε ένα ύφος που με έκανε να νιώθω μειονεκτικά και αυτός είναι ο λόγος που σταμάτησα να πηγαίνω στο κέντρο συμβουλευτικής», «όλα τέλεια. δεν έχω λόγια. ήταν πάντα δίπλα μου σε ότι χρειαζόμουν».

Από την άλλη πλευρά, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει μία περίπτωση, τα ενδεχόμενα κενά της νομικής στήριξης καλύπτονται –αποτελεσματικά- από τις άλλες υπηρεσίες: «Μου είχε πάρει το παιδί ο άντρας μου παράνομα και το πήρα πίσω με τη βοήθεια της κοινωνικής λειτουργού και της αστυνομίας».

Ωστόσο, παρ' ότι οι προηγούμενοι πίνακες αποτυπώνουν το βαθμό ικανοποίησης των ωφελούμενων, στη συνέχεια παρατίθενται συμπληρωματικά στοιχεία από την έρευνα στις ίδιες, τα οποία υποδηλώνουν μία ακόμα διάσταση της εμπειρίας τους με το δίκτυο. Ο επόμενος πίνακας δείχνει μία συνολική αποτίμηση όχι μόνο της ικανοποίησης των γυναικών, αλλά και της συνολικής εμπειρίας τους από τα Συμβουλευτικά Κέντρα. Συγκεκριμένα, τα ποσοστά που καταγράφονται σε σχέση με την παραπομπή κάποιου άλλου ατόμου αλλά και τον κίνδυνο που ενδέχεται να έχουν διατρέξει επισκεπτόμενες κάποιο Κέντρο, είναι πολύ μεγάλα, αναδεικνύοντας μία ακόμα διάσταση του βαθμού ικανοποίησης και της εμπειρίας με τα Κέντρα.

Πίνακας 10: Ωφελούμενες: Εμπειρία από Συμβουλευτικά Κέντρα

Αριθμός Ωφελούμενων: 170	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Θα προτείνατε σε κάποιον δικό σας άνθρωπο να επισκεφθεί το Συμβουλευτικό Κέντρο εφόσον το χρειάζεται (π.χ. φίλη ή/και συγγενή);	0% (0)	99.39% (163)	0.61% (1)
Έχει τύχει να χρειαστεί να παραπεμφθείτε σε κάποιον Ξενώνα, αλλά να μην το έχετε κάνει λόγω των παιδιών σας;	0.63% (1)	4.43% (7)	94.94% (150)
Έχετε κινδυνεύσει ποτέ επειδή επισκέπτεστε το Συμβουλευτικό Κέντρο;	4.97% (8)	0.62% (1)	94.41% (152)

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Συμβουλευτικά Κέντρα))

Στον Πίνακα 11 καταγράφονται οι απαντήσεις των ωφελούμενων από την εμπειρία τους με τα Κέντρα. Χρήζει ωστόσο αναφοράς ότι οι απαντήσεις αυτές σκιαγραφούν τις επιλογές των ωφελούμενων σχετικά με τις διαθέσιμες απαντήσεις και όχι την αρνητική απάντηση σε σχέση με την τοποθέτηση που τους έχει δοθεί ως επιλογή. Συγκεκριμένα, οι παρακάτω τοποθετήσεις αποτελούν απαντήσεις πολλαπλών επιλογών, και έτσι, το 11.31% απάντησε στην τοποθέτηση «Βρήκα δουλειά». Αντίστοιχα, το 3.57% απάντησε στην τοποθέτηση «Συνεχίζω το σχολείο» υποδεικνύοντας ότι η συνέχιση του σχολείου αποτελεί δεδομένο το οποίο αναφέρεται στο 3.57% του συνόλου των γυναικών που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο. Επιπρόσθετα, την τοποθέτηση «Το σχέδιο δράσης που υλοποιήσαμε με τους Συμβούλους με βοήθησε και η ζωή μου οργανώνεται σταδιακά»²¹ φαίνεται να επέλεξε το 49.4% των ωφελούμενων.

Πίνακας 11: Εμπειρία ωφελούμενων από Συμβουλευτικά Κέντρα

Αριθμός Ωφελούμενων: 170	Έχουν επιλεγεί ²²
Έλαβα όποιες υπηρεσίες χρειαζόμουν	62.5% (105)
Έλαβα όσες υπηρεσίες χρειαζόμουν	54.76% (92)
Μίλησα για τους προβληματισμούς μου και βρήκα λύσεις	72.62% (122)
Βρήκα δουλειά	11.31% (19)
Συνεχίζω το σχολείο	3.57% (6)
Συμμετέχω σε εκπαιδευτικά προγράμματα (π.χ. του ΟΑΕΔ)	2.38% (4)
Μπήκα στο πανεπιστήμιο	1.79% (3)
Σπουδάζω σε κάποιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK)	1.19% (2)
Το σχέδιο δράσης που υλοποιήσαμε με τους Συμβούλους με βοήθησε και η ζωή μου οργανώνεται σταδιακά	49.4% (83)

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Συμβουλευτικά Κέντρα))

Ο Πίνακας 12 καταδεικνύει την εμπειρία των ωφελούμενων από τους Ξενώνες Φιλοξενίας ως συνολική αποτίμηση, όπως και στην περίπτωση των Κέντρων. Συγκεκριμένα, όπως και παραπάνω, οι τοποθετήσεις που καταγράφονται στον πίνακα αφορούν τοποθετήσεις

²¹ Για περισσότερα βλ. Οδηγός «απόδρασης» από μία βίαιη σχέση (2015), Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας, Αθήνα

²² Αποτελούν τις απαντήσεις που επέλεξαν οι γυναίκες κατά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου

πολλαπλής επιλογής, δεδομένο το οποίο καταδεικνύει και τις διαφοροποιήσεις στα ποσοστά αντιπροσωπευτικότητας των γυναικών. Χαρακτηριστικό αποτελεί το παράδειγμα «Δυσκολεύτηκα να βρω ένα μέρος να μείνω» το οποίο απάντησε το 8.77% των ωφελούμενων που ανταποκρίθηκαν στα ερωτηματολόγια των Ξενώνων Φιλοξενίας. Το δεδομένο αυτό δηλώνει, καταρχάς, τον αριθμό των ωφελούμενων που χρειάστηκαν έναν μετέπειτα τόπο εγκατάστασης (μετά τον Ξενώνα) και έπειτα την ύπαρξη δυσκολιών με τις οποίες ήρθαν αντιμέτωπες προκειμένου να βρουν ένα μέρος να μείνουν μετά την παραμονή τους στον Ξενώνα Φιλοξενίας.

Πίνακας 12: Ωφελούμενες: Εμπειρία από Ξενώνα Φιλοξενίας (Συνολική αποτίμηση)

Αριθμός Ωφελούμενων: 58		Έχουν επιλεγεί
Έλαβα όποιες υπηρεσίες χρειαζόμουν		63.16% (36)
Έλαβα όσες υπηρεσίες χρειαζόμουν		68.42% (39)
Μίλησα για τους προβληματισμούς μου και πήρα λύσεις		70.18% (40)
Βρήκα δουλειά		31.58% (18)
Συνεχίζω το σχολείο		7.02% (4)
Συμμετέχω σε εκπαιδευτικά προγράμματα (π.χ. του ΟΑΕΔ)		8.77% (5)
Μπήκα στο πανεπιστήμιο		0%
Σπουδάζω σε κάποιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)		8.77% (5)
Το σχέδιο δράσης που υλοποιήσαμε με τους Συμβούλους με βοήθησε και η ζωή μου οργανώνεται σταδιακά		47.37% (27)
Δυσκολεύτηκα να βρω ένα μέρος να μείνω		8.77% (5)
Δεν είχα που να πάω		7.02% (4)
Ξαναγύρισα στο σπίτι που διέμενα πριν τον Ξενώνα		10.53% (6)
Με βοήθησαν οι κοινωνικές υπηρεσίες να αποκατασταθώ		14.04% (8)
Μένω σε σπίτι που βρήκα μόνη μου		42.11% (24)
Παραπέμφθηκα σε άλλη κοινωνική δομή φιλοξενίας		10.53% (6)

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Ξενώνες Φιλοξενίας))

Σχετικά με τις απαντήσεις αυτές, το «Μένω σε σπίτι που βρήκα μόνη μου» που απάντησε το 42.11% επιδέχεται υποθετικών, και μη σαφών, εξηγήσεων και απαντήσεων. Έτσι, μπορεί να διεξαχθεί το συμπέρασμα ότι δεν αναγκάστηκαν όλες οι ωφελούμενες που αποκρίθηκαν στη μελέτη να βρουν κάποιο σπίτι. Το ίδιο συμβαίνει και το 0% του «Μπήκα στο πανεπιστήμιο». Ιδιαίτερα όσον αφορά σε αυτή την τοποθέτηση, μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση παρατηρείται ότι ναι μεν η βία δεν αποτελεί φαινόμενο που αφορά σε πληθυσμό με συγκεκριμένο κοινωνικό-οικονομικό προφίλ, ωστόσο οι περισσότερες γυναίκες που επιλέγουν υποστήριξη από τέτοιου είδους δομές ανήκουν σε χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα. Έτσι, θεωρείται αναμενόμενο το αποτέλεσμα του 0%, καθώς η πανεπιστημιακή εκπαίδευση δεν αποτελεί κατάσταση που αφορά στις ωφελούμενες που απάντησαν στα ερωτηματολόγια. Αντίστοιχα, το 8.77% του «Συμμετέχω σε εκπαιδευτικά προγράμματα (π.χ. του ΟΑΕΔ)», επιδέχεται της υποθετικής απάντησης σχετικά με τη φύση του φορέα ΟΑΕΔ και το κοινωνικό-οικονομικό και εκπαιδευτικό προφίλ των ωφελούμενων από τους Ξενώνες

Φιλοξενίας. Η σχέση ανάμεσα σε αυτά τα δύο άπτεται μόνο θεωρητικών προσεγγίσεων και βιβλιογραφικών συνθέσεων. Έτσι, από τη μία πλευρά αναδεικνύεται η δικτύωση των δομών και η παροχή υπηρεσιών στις ωφελούμενες, από την άλλη αναδεικνύεται η μεγαλύτερη επιθυμία των ωφελούμενων για εύρεση εργασίας ή/και συμμετοχή τους σε προγράμματα του ΟΑΕΔ και η μικρότερη επιθυμία για είσοδο στο πανεπιστήμιο. Παρόμοια συμβαίνει με τις λοιπές τοποθετήσεις στις οποίες κλήθηκαν να απαντήσουν οι ωφελούμενες, ενώ ακόμα μερικές υποθέσεις εξηγούν τη μη επιλογή αυτών. Για παράδειγμα, ενδέχεται οι ωφελούμενες να μην είδαν την απάντηση, καθώς και να μην ενδιαφέρθηκαν για αυτήν. Αναφορικά με τις κοινωνικές υπηρεσίες που βοήθησαν ένα μικρό ποσοστό να αποκατασταθεί, όπως αναφέρθηκε και σε άλλα σημεία, η απάντηση αυτή απευθύνεται σε περιπτώσεις που πράγματι χρειάζονται βοήθεια και από άλλες υπηρεσίες. Για παράδειγμα η υπηρεσία ασύλου δεν απευθύνεται σε όλες τις γυναίκες, αλλά μόνο σε εκείνες που χρειάζονται άσυλο.

Ωστόσο και στις δύο περιπτώσεις δομών (Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας) διαφαίνονται ποσοστά τα οποία δεν έλαβαν όσες και όποιες υπηρεσίες χρειαζόταν, ενώ το σχέδιο υλοποίησης με τους συμβούλους δεν φαίνεται να ικανοποίησε τις περισσότερες γυναίκες. Αφενός τα υπολειπόμενα ποσοστά εντάσσονται στο πλαίσιο της παραπάνω επιχειρηματολογίας, σχετικά με την συσχέτιση της απάντησης με τις ανάγκες της γυναίκας. Επιπρόσθετα, το σχέδιο δράσης αφορά σε μια διαδικασία η οποία απαιτεί χρόνο, και έτσι μπορεί να είναι εν εξελίξει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της αξιολόγησης, αλλά επιπλέον απαιτεί ουσιαστική προσπάθεια τόσο από την πλευρά των συμβούλων όσο και από την πλευρά των γυναικών. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί, ότι οι γυναίκες που υφίστανται βία αποτελούν ιδιαίτερες περιπτώσεις και όπως αναφέρεται και σε άλλο σημείο, ο κύκλος της βίας είναι μεγάλος. Το γεγονός ότι λαμβάνουν υπηρεσίες και υποστήριξη από το δίκτυο δεν συντελεί αυτόματα στο γεγονός της οργάνωσης της ζωής τους και στην ολοκληρωτική αλλαγή αυτής. Αφετέρου μέσα από αυτές τις απαντήσεις προκύπτει ότι, πράγματι, το δίκτυο δεν ικανοποίησε τις ανάγκες όλων των γυναικών. Από τη μία πλευρά αυτό σημαίνει ότι οι ανάγκες των γυναικών ενδέχεται να είναι περισσότερες από αυτές που μπορεί, στη δεδομένη χρονική στιγμή, να καλύψει το δίκτυο, από την άλλη πλευρά αντιμετωπίζοντας και εξατομικεύοντας την κάθε περίπτωση οι ανάγκες διαφαίνονται τόσες ώστε σε καμία περίπτωση το εκάστοτε δίκτυο δεν θα μπορούσε να ανταποκριθεί. Χαρακτηριστικά, μία γυναίκα αναφέρει στην ποσοτική έρευνα που διεξήχθη στις ίδιες ότι επισκέφθηκε τον Ξενώνα καθώς το σπίτι της ήταν ποτισμένο με μούχλα. Η απάντηση αυτή ναι μεν μπορεί να περιλαμβάνει μια πληθώρα άλλων, σοβαρότερων λόγων, εντός της, ωστόσο το δίκτυο δεν θα μπορούσε να ανταπεξέλθει, καθώς δεν είναι ο ρόλος του τέτοιος, στη διατήρηση του σπιτιού της γυναίκας. Ακόμα, μία γυναίκα αναφέρει ότι θα επιθυμούσε να λάβει υπηρεσίες λογιστή. Και εδώ, ναι μεν η υπηρεσία αυτή θα μπορούσε να ενταχθεί στο δίκτυο, ωστόσο δεν διαφαίνεται ως μια σημαντική υπηρεσία για την πορεία και εξέλιξη της γυναίκας στον κύκλο της βίας.

Επιπρόσθετα λαμβάνοντας υπόψη τις εικόνες σχετικά με το εκπαιδευτικό και μορφωτικό επίπεδο των ωφελούμενων (Εικόνα 19, Εικόνα 20, Εικόνα 21), οι οποίες σκιαγραφούν το εκπαιδευτικό επίπεδο και την εργασιακή κατάσταση τους, τόσο όπως προέκυψε από την ποσοτική έρευνα στις ίδιες όσο και από τα στοιχεία της βάσης της ΕΕΤΑΑ, διαπιστώνονται ελλιπείς σχέσεις ανάμεσα στο αποτέλεσμα και την κατάσταση των ωφελούμενων μετά τη λήψη υπηρεσιών από το δίκτυο. Συγκεκριμένα δημιουργούνται δύο άξονες ανάλυσης των

δεδομένων αυτών. Ο πρώτος αφορά στην κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων όπως οι ίδιες υποστηρίζουν (έλαβα όσες και όποιες υπηρεσίες χρειαζόμουν). Ο δεύτερος άξονας αφορά στα χαμηλά ποσοστά απαντήσεων που δόθηκαν σχετικά με την εύρεση εργασίας, την εισαγωγή στο πανεπιστήμιο, τη συνέχιση του σχολείου ή/και την παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Τα δεδομένα αυτά έρχονται σε αντίθεση με τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και το χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο που δηλώνονται στα πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα, γεγονός το οποίο ερμηνεύεται ποικιλοτρόπως. Αναλυτικά, προκύπτει ότι η προσπάθεια δημιουργίας αιτιοκρατικών σχέσεων, ιδιαίτερα στην περίπτωση των κακοποιημένων γυναικών αλλά και στην περίπτωση κάθε ευάλωτης ομάδας, χρήζει προσοχής, καθώς όπως υποστηρίζεται βιβλιογραφικά στην πλειοψηφία των κοινωνικών μελετών το θετικιστικό/ ντετερμινιστικό μοντέλο δεν εφαρμόζεται (στις περιπτώσεις αυτές δεν ισχύει η σχέση $A=B$, αλλά η σχέση $A \rightarrow B \rightarrow \Gamma \rightarrow \Delta$ κλπ.). Αντίθετα, υποστηρίζεται, όπως δείχνουν και τα παρόντα δεδομένα, ότι πρόκειται για ενδεχόμενα και σχέσεις οι οποίες άπτονται των ερμηνευτικών και όχι των κανονιστικών προσεγγίσεων. Για παράδειγμα, το γεγονός ότι μία ωφελούμενη δηλώνει άνεργη δεν ισούται με την προσπάθεια εύρεσης εργασίας, ούτε τη συνέχιση του σχολείου (η σχέση $A=B$ δεν υποστηρίζεται). Αντίθετα, χρήζει επισταμένης διερεύνησης ο λόγος για τον οποίο βρίσκεται στην ανεργία αλλά και οι διαφορετικές βιογραφικές παρεμβολές και εμπειρίες, οι οποίες δηλώνουν την έντονη ψυχολογικοποίηση της σύγχρονης βιογραφίας καθώς και τον εμποτισμό προταγμάτων όπως αυτά διαμορφώνονται από τις διαφορετικές θεσμικές παρεμβάσεις. Επιπλέον, τα δεδομένα αυτά υποστηρίζονται από μία ποικιλία βιβλιογραφικών αναφορών τις οποίες απασχολεί η ανεργία και η σχέση με τη βία, καθώς και το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Παρ' όλα αυτά σύγχρονες έρευνες δείχνουν ότι η βία δεν αφορά σε ένα φαινόμενο που εντοπίζεται σε χαμηλές κοινωνικές τάξεις και μορφωτικά επίπεδα, αλλά αφορά σε ένα φαινόμενο που ανευρίσκεται σε κάθε κοινωνική, μορφωτική και οικονομική βαθμίδα.

Στο πλαίσιο αυτό οφείλει κανείς να λάβει υπόψη ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως και παραπάνω, δεν σχετίζονται άμεσα με το αποτέλεσμα όπως παρουσιάστηκε από τις απαντήσεις των ωφελούμενων. Δηλαδή, το γεγονός ότι καμία ωφελούμενη από τις 228 που συμμετείχαν στην πρωτογενή έρευνα δεν μπήκε στο πανεπιστήμιο, δεν σχετίζεται με την ποιότητα παροχής υπηρεσιών, αλλά με μία σειρά βιογραφικών παραγόντων οι οποίοι επηρεάζουν τις αποφάσεις και τον τρόπο ζωής. Αυτό διαφαίνεται και από τις περιπτώσεις Ρομά γυναικών, με τις οποίες τα στελέχη υποστηρίζουν ότι αντιμετωπίζουν προβλήματα. Το γεγονός αυτό δεν συμβολίζει μια ενδεχόμενη χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών στις περιπτώσεις που οι φάκελοι των γυναικών κλείνουν νωρίτερα ή ακόμα και σε αυτές που δεν παρακολουθούν εκπαιδευτικά προγράμματα ή δεν ανταποκρίνονται εν γένει στις παρεχόμενες υπηρεσίες, αλλά αντίθετα αφήνει να αναδειχθούν οι διαφορετικοί τρόποι ζωής και τα διαφορετικά κοινωνικό-πολιτισμικά υπόβαθρα καθώς και η δυσκολία ένταξης, τουλάχιστον της συγκεκριμένης ομάδας, στο θεσμικά διαμεσολαβημένο δυτικό πρότυπο ζωής.

Παρ' ότι μέσα από τη συμβουλευτική διαδικασία παρέχονται εννοιολογικά σχήματα που άπτονται των προταγμάτων της εργασιακής και της προσωπικής εξέλιξης (θα ανέμενε κανείς την είσοδο έστω και μίας γυναίκας στο πανεπιστήμιο προκειμένου να διαφανεί η διαφορά από το πριν στο μετά), διαφαίνεται ότι τα εργαλεία αυτά χρήζουν προσαρμογής στις ανάγκες του εκάστοτε ατόμου, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες πολιτισμικές καταβολές. Για το

λόγο αυτό τα θετικιστικά μοντέλα χρήζουν εμπλουτισμού από τις ερμηνευτικές κοινωνιολογικές παραδόσεις, οι οποίες συμβάλουν, μέσα από την ανάγνωση των καθημερινών εμπειριών, στην ανάδειξη προσωπικών και κοινωνικών μεταβολών, οι οποίες στη συνέχεια συμβάλουν στην κατανόηση φαινομένων και τρόπων διαχείρισης, ερμηνευτικών σχημάτων και συμβολισμών.

Έτσι, συνολικά προκύπτει ότι οι ωφελούμενες διαφαίνονται ως ικανοποιημένες, ωστόσο ενυπάρχουν ζητήματα εντός του δικτύου τα οποία χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης και προσοχής. Πιο αναλυτικά, όπως υποστηρίζεται βιβλιογραφικά, η θεματική της ενδοοικογενειακής βίας αποτελεί ένα πολυσύνθετο ζήτημα το οποίο δεν άπτεται μόνο ψυχολογικών ή κοινωνικών ή/και άλλων παραγόντων, ούτε και μονοδιάστατων τρόπων αντιμετώπισης. Ωστόσο, στο σύνθετο αυτό πλαίσιο, εντάσσεται η διεύρυνση που πραγματοποιήθηκε στο δίκτυο η οποία αναδεικνύει την προβληματική των διαφορετικών κοινωνικών και πολιτισμικών υποβάθρων ανάμεσα στις γυναίκες, καθώς και τους τρόπους προσέγγισης αυτών. Ωστόσο, η προβληματική αυτή αποτελεί λογικό επακόλουθο ως μέρος ενός διευρυμένου δικτύου το οποίο συνδέεται με διαφορετικές υπηρεσίες και φορείς (βλ. κεφάλαιο Αποτελεσματικότητα). Επιπλέον, όπως διαπιστώνεται στη συνέχεια, το προσφυγικό κύμα και η οικονομική και κοινωνική κρίση, διαφαίνονται ως παράγοντες που δημιούργησαν νέες ανάγκες και απαιτήσεις, τις οποίες το δίκτυο κλήθηκε να αντιμετωπίσει, άλλοτε επιτυχώς και υπό περιπτώσεις ανεπιτυχώς, όπως χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στις περιπτώσεις της νομικής στήριξης στις προσφύγισες.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Οι περισσότερες γυναίκες που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα επέλεξαν να επισκεφθούν ένα Συμβουλευτικό Κέντρο για να μιλήσουν για την κατάσταση τους, αλλά και για να λάβουν υπηρεσίες, πρώτα ψυχολογικής στήριξης και έπειτα συμβουλευτικής στήριξης. Όσον αφορά στο λόγο για τον οποίο βρέθηκαν στον Ξενώνα, η πλειοψηφία αναφέρει ότι ήθελε να μιλήσει σε κάποιον για την κατάσταση που βίωνε, με την επιθυμία να σταματήσει η κατάσταση αυτή. Εν αντιθέσει εκφράστηκε η ανάγκη των γυναικών να βελτιώσουν τη σχέση τους με τον σύζυγο/σύντροφο τους μέσα από την παραμονή τους στον Ξενώνα, δεδομένο το οποίο συμπληρώνεται και από τις απαντήσεις των στελεχών.

Οι ωφελούμενες γυναίκες που ανταποκρίθηκαν στην ποσοτική έρευνα ήταν πολύ ή/και πλήρως **ικανοποιημένες από τις παρεχόμενες υπηρεσίες** των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας. Είναι μικρά τα ποσοστά απόκρισης στο «καθόλου ικανοποιημένη». Οι υπηρεσίες τις οποίες έλαβαν οι ωφελούμενες σε σχέση με το λόγο για τον οποίο επισκέφθηκαν το Κέντρο ή παραπέμφθηκαν στον Ξενώνα, διαφαίνονται ως ικανοποιητικές για την κάλυψη των αναγκών τους σε Κέντρα και Ξενώνες. Οι υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης που παρέχονται στις γυναίκες, φαίνεται, να εναρμονίζονται με τον αρχικό λόγο επίσκεψής τους.

Παρουσιάζεται **περιορισμένος βαθμός ικανοποίησης των γυναικών** αναφορικά με τις υπηρεσίες **νομικής στήριξης**, καθώς φαίνεται ότι δεν ικανοποιούν τις γυναίκες ή/και δεν καλύπτουν τις ανάγκες τους. Αντίστοιχα οι καταγραφές των στελεχών σχετικά με τις υπηρεσίες νομικής στήριξης επιβεβαιώνουν τον περιορισμένο βαθμό ικανοποίησης, ειδικά όσον αφορά στις μετανάστριες και προσφύγισες ωφελούμενες.

Σε μια συνολική αποτίμηση της ικανοποίησης των γυναικών και αξιολόγησης της συνολικής τους εμπειρίας από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες Φιλοξενίας **διαφαίνεται υψηλός βαθμός ικανοποίησης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες**. Οι ωφελούμενες μπορεί να επιθυμούν περισσότερες υπηρεσίες (είδη και συχνότητα υπηρεσιών), ωστόσο τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης δεν είναι εφικτό να ικανοποιηθούν στο σύνολο τους, δεδομένου ότι οι σύμβουλοι αξιολογούν τις ανάγκες κάθε ωφελούμενης και παρέχουν τις ανάλογες υπηρεσίες. Τέλος το σχέδιο δράσης που υλοποιούν οι σύμβουλοι με τις γυναίκες, αποτελεί ένα σημείο που πρέπει διερευνηθεί περαιτέρω από τους υπευθύνους της παρέμβασης στις επόμενες φάσεις της λειτουργίας τους δικτύου.

3.1.4 Υπήρξαν αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις, και ποια είναι τα αίτια τους;

Σε συνέχεια του προηγούμενου ερωτήματος, μέσα από την έρευνα που διεξήχθη στα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων, των Ξενώνων Φιλοξενίας και των μελών Ομάδας Διοίκησης Έργου, ανέκυψαν ανάγκες και ελλείψεις του δικτύου, οι οποίες ενδέχεται να οφείλονται στις νέες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες που διαμορφώνονται στο ευρύτερο κοινωνικό πεδίο. Συγκεκριμένα, η πρώτη προβληματική αφορά στα εκπαιδευτικά προγράμματα.

1. Εκπαιδευτικά/ Επιμορφωτικά προγράμματα

Η εκπαίδευση και επιμόρφωση που έλαβαν ή/και συνεχίζουν να λαμβάνουν τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων αποτελεί έναν από τους περισσότερο καθοριστικούς παράγοντες τόσο για τη λειτουργία των Κέντρων και των Ξενώνων, όσο, ακόμα παραπάνω, για την εξυπηρέτηση όλων των ομάδων των ωφελούμενων γυναικών. Όπως παρουσιάζεται από τα ευρήματα της ποσοτικής έρευνας που διεξήχθη στα στελέχη των Κέντρων, το μεγαλύτερο ποσοστό έχει λάβει εκπαίδευση/ επιμόρφωση από φορείς όπως το ΕΚΚΔΑ, η ΓΓΙΦ, η ΕΕΤΑΑ, το ΚΕΘΙ, αλλά και από προσωπικές επιμορφωτικές επιλογές όπως ΜΠΣ. Η εκπαίδευση αυτή, ωστόσο, όπως καταγράφουν τα ίδια τα στελέχη, διαφαίνεται ως ελλιπής, ιδιαίτερα όσον αφορά στις νέες ομάδες ένταξης όπως αυτή των προσφυγισσών (Πίνακας 13). Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιήθηκαν είναι τα εξής:

- Επιμόρφωση στελεχών της ΓΓΙΦ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας κατά των γυναικών στην Αθήνα το 2014.
- Ανάπτυξη δομών και υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας (2η τεχνική συνάντηση).
- 1^ο πανελλήνιο συνέδριο δομών αυτοδιοίκησης καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών «Η αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στο επίκεντρο της κεντρικής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης», ΓΓΙΦ.
- Εκπαίδευση στελεχών των συμβουλευτικών κέντρων της ΓΓΙΦ «Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε γυναίκες θύματα κακοποίησης» (ΕΚΔΔΑ)
- Εκπαίδευση στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων της ΓΓΙΦ από το ΕΚΔΔΑ, το 2017.
- Εκπαιδευτικό σεμινάριο στην Αθήνα 2-6 Ιουλίου 2018 για την "Εργασιακή Απασχόληση" (ΕΚΚΔΑ)
- Ακόμα, εκτός από τα παραπάνω πραγματοποιήθηκαν και Τεχνικές Συσκέψεις της ΕΕΤΑΑ στην Αθήνα στις 12/9/2013 και στις 31/3/2014

Πίνακας 13: Στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων: Έχετε λάβει εκπαίδευση/επιμόρφωση από κάποιον ή κάποιους από τους εμπλεκόμενους φορείς (ΓΓΙΦ, ΚΕΘΙ, Δήμος, ΕΚΚΔΑ κλπ.);

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	90% (9)	10% (1)
Αττική	94.44% (17)	5.56% (1)
Βόρειο Αιγαίο	100% (7)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	100% (7)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	72.73% (8)	27.27% (3)
Ήπειρος	100% (9)	0% (0)
Θεσσαλία	80% (4)	20% (1)
Ιόνιοι Νήσοι	87.5% (7)	12.5% (1)
Κεντρική Μακεδονία	94.44% (17)	5.56% (1)
Κρήτη	87.5% (7)	12.5% (1)
Νότιο Αιγαίο	100% (9)	0% (0)
Πελοπόννησος	100% (11)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	100% (8)	0% (0)
Σύνολο	93.02% (120)	6.98% (9)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Αντίστοιχα, στους Ξενώνες Φιλοξενίας, τα περισσότερα στελέχη διαφαίνεται να έχουν λάβει εκπαίδευση, πέραν των στελεχών της Δυτικής Μακεδονίας και του Νοτίου Αιγαίου, η πλειοψηφία των οποίων δεν έχει λάβει εκπαίδευση (Πίνακας 14). Συνολικά, το μεγαλύτερο ποσοστό των στελεχών των Ξενώνων που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα έχει λάβει εκπαίδευση, ωστόσο πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διακυμάνσεις ανάμεσα στις περιφέρειες, στις οποίες υπάρχουν ποσοστά που δεν έχουν λάβει εκπαίδευση.

Ακόμα αξίζει να σημειωθεί ότι το 28.57% των στελεχών που δηλώνει ότι δεν έχει λάβει εκπαίδευση, ενδέχεται, να αφορά σε στελέχη τα οποία ξεκίνησαν να εργάζονται στο δίκτυο σε χρόνο μεταγενέστερο της υλοποίησης των εκπαιδευτικών/επιμορφωτικών προγραμμάτων. Αυτό, υπογραμμίζει την ευρύτερη ανάγκη των στελεχών για διαρκή επιμόρφωση προκειμένου οι εκπαιδευτικές ανάγκες τους καλυφθούν σε σχέση με τις ανάγκες των ωφελούμενων.

Πίνακας 14: Στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας: Έχετε λάβει εκπαίδευση/επιμόρφωση από κάποιον ή κάποιους από τους εμπλεκόμενους φορείς (ΓΓΙΦ, ΚΕΘΙ, Δήμος, ΕΚΚΔΑ κλπ.);

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Αττική	0% (0)	40% (2)	60% (3)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)
Ήπειρος	20% (1)	60% (3)	20% (1)
Θεσσαλία	0% (0)	57.14% (4)	42.86% (3)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Κρήτη	0% (0)	71.43% (5)	28.57% (2)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)
Πελοπόννησος	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Σύνολο	1.79% (1)	69.64% (39)	28.57% (16)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Στους επόμενους πίνακες (Πίνακας 15 και Πίνακας 16) καταγράφονται τα ποσοστά επάρκειας της εκπαίδευσης, όπως την αντιλαμβάνονται τα στελέχη των Ξενώνων Φιλοξενίας. Συγκεκριμένα, όπως διαφαίνεται στον Πίνακα 15 το 43,59% των στελεχών των Ξενώνων Φιλοξενίας θεωρούν την εκπαίδευση που έλαβαν επαρκή και το 51,28% ως μη επαρκή. Διαφοροποιήσεις καταγράφονται και μεταξύ των περιφερειών δεδομένου ότι σε πέντε περιφέρειες (Βόρειο Αιγαίο, Ήπειρος, Θεσσαλία, Κεντρική Μακεδονία, Νότιο Αιγαίο) περισσότεροι από ένα στα δύο στελέχη θεωρούν την εκπαίδευση ως μη επαρκή και σε 5 περιφέρειες (Αν. Μακεδονία και Θράκη, Αττική, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη και Πελοπόννησος) περισσότερα από 1 στα δύο στελέχη θεωρούν την εκπαίδευση ως μη επαρκή. Αυτό το εύρημα σχετίζεται σίγουρα με το γεγονός ότι υπάρχουν στελέχη που δεν έχουν λάβει εκπαίδευση και συνεπώς οι εκπαιδευτικές ανάγκες τους δεν καλύπτονται. Επίσης, με τις ολοένα αυξανόμενες επιμορφωτικές ανάγκες που ανακύπτουν εξαιτίας των διαφορετικών πληθυσμών με τους οποίους έρχονται αντιμέτωποι. Πράγματι, όπως θίγεται και σε άλλα σημεία της παρούσας αξιολόγησης, οι ανάγκες των προσφυγισσών διαφέρουν από εκείνες των γυναικών που έχουν υποστεί ενδοοικογενειακή βία καλώντας τα στελέχη να χρησιμοποιούσαν γνωστικά εργαλεία που άπτονται μιας πληθώρας θεωρητικών προσεγγίσεων και διαρκή αναπροσαρμογή. Συγκεκριμένα, τα στελέχη των Ξενώνων αναφέρουν στις ερωτήσεις ανοικτού τύπου σχετικά με την εκπαίδευση/ επιμόρφωση που έλαβαν: «Χρειάζεται εκπαίδευση και ενημέρωση για το προσφυγικό», ενώ στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων συμπληρώνουν στο πλαίσιο έκφρασης αναγκών όπως αυτές διαμορφώνονται κατά την εργασιακή τους εμπειρία στα Κέντρα «Περισσότερη εκπαίδευση και επιμόρφωση σε προσφυγικό και εργασιακό», «περισσότερα εκπαιδευτικά σεμινάρια σχετικά με την εκπαίδευση και τις προσφύγισες». Συνολικά σύμφωνα με τα δεδομένα της ερώτησης «Θεωρείτε την εκπαίδευση/επιμόρφωση που έχετε λάβει επαρκή», η εκπαίδευση που έλαβαν ή/και λαμβάνουν τα στελέχη χρήζει ενίσχυσης και εμπλουτισμού, ιδιαίτερα όσον αφορά σε ζητήματα όπως αυτό του προσφυγικού.

Αντίθετα (Πίνακας 16), η προσωπική κατάρτιση των στελεχών ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ωφελούμενων, στο μεγαλύτερο ποσοστό των περιφερειών, πλην εκείνων της Δυτικής Μακεδονίας, της Θεσσαλίας, του Νοτίου Αιγαίου, της Ηπείρου και της Στερεάς Ελλάδας. Τα δεδομένα αυτά, ιδιαίτερα της Θεσσαλίας, αναδεικνύουν τη συσχέτιση ανάμεσα στα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρέχονται και στην κατάρτιση των στελεχών.

Πίνακας 15: Θεωρείτε την εκπαίδευση/επιμόρφωση που έχετε λάβει επαρκή;

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας : 56	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	75% (3)	25% (1)
Αττική	0% (0)	0% (0)	100% (2)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (4)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	100% (1)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	33.33% (1)	0% (0)	66.67% (2)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (4)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (5)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (1)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	50% (1)	50% (1)
Σύνολο	2.56% (1)	2.56% (1)	43.59% (17)	51.28% (20)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Πίνακας 16: Ξενώνες Φιλοξενίας: Επαρκής κατάρτιση των στελεχών σε σχέση με τις ανάγκες των ωφελούμενων

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Αττική	0% (0)	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Δυτική Μακεδονία	33.33% (1)	33.33% (1)	0% (0)	33.33% (1)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	40% (2)	60% (3)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	28.57% (2)	71.43% (5)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Κρήτη	0% (0)	14.29% (1)	85.71% (6)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (3)
Σύνολο	1.79% (1)	3.57% (2)	57.14% (32)	37.5% (21)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Αντίστοιχα, στον Πίνακα 17 αποτυπώνονται οι απόψεις των στελεχών των Κέντρων σχετικά με την επάρκεια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που έχουν λάβει. Συγκεκριμένα, όπως και στους Ξενώνες, τα ποσοστά διαφοροποιούνται ανάμεσα στις περιφέρειες, με τα μεγαλύτερα από αυτά να εντοπίζονται στην ανεπάρκεια, πλην δεδομένων περιπτώσεων όπως αυτή της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, του Νοτίου Αιγαίου κλπ. Ωστόσο, από τους πίνακες αυτούς προκύπτει η διαφοροποίηση ανάμεσα στα Κέντρα και στους Ξενώνες, καθ' ότι στην ίδια περιφέρεια πχ της Ηπείρου, στους Ξενώνες Φιλοξενίας τα επιμορφωτικά προγράμματα διαφαίνονται ανεπαρκή, ενώ στα Κέντρα επαρκή. Το δεδομένο αυτό αποκαλύπτει τις διαφορετικές ανάγκες που καλούνται τα αντιμετωπίσουν τα στελέχη σε σχέση με τις ωφελούμενες, καθώς και τα διαφορετικά πλαίσια εντός των οποίων τα δύο αυτά είδη δομών λειτουργούν.

Πίνακας 17: Συμβουλευτικά Κέντρα: Θεωρείτε την εκπαίδευση/επιμόρφωση που έχετε λάβει επαρκή;

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	22.22% (2)	77.78% (7)
Αττική	0% (0)	11.76% (2)	35.29% (6)	52.94% (9)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	28.57% (2)	71.43% (5)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	28.57% (2)	42.86% (3)	28.57% (2)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	37.5% (3)	62.5% (5)
Ήπειρος	0% (0)	11.11% (1)	66.67% (6)	22.22% (2)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	75% (3)	25% (1)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	0% (0)	57.14% (4)	42.86% (3)
Κεντρική Μακεδονία	11.76% (2)	5.88% (1)	35.29% (6)	47.06% (8)

Κρήτη	14.29% (1)	0% (0)	28.57% (2)	57.14% (4)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	66.67% (6)	33.33% (3)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	36.36% (4)	63.64% (7)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	12.5% (1)	50% (4)	37.5% (3)
Σύνολο	2.5% (3)	5.83% (7)	42.5% (51)	49.17% (59)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Ο Πίνακας 18 συγκεντρώνει τα στοιχεία σχετικά με τις απόψεις των στελεχών επί των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν τα εκπαιδευτικά προγράμματα διαφαίνονται ως χρήσιμα προκειμένου να ανταπεξέλθουν καλύτερα στις απαιτήσεις της θέσης τους. Επιπλέον, μέσω των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα στελέχη παρέχονται τα εργαλεία για τη διαχείριση δύσκολων περιπτώσεων. Ωστόσο, σε αντίθεση με ό,τι αναφέρθηκε νωρίτερα για τις ανάγκες επιπλέον επιμόρφωσης αναφορικά με τον προσφυγικό πληθυσμό, στο παρόν σημείο αναφέρεται ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα καλύπτουν τις ανάγκες όπως αυτές διαμορφώθηκαν μετά τη διεύρυνση. Παρ' όλα αυτά υποστηρίζουν ότι τα σεμινάρια χρήζουν μεγαλύτερης συχνότητας.

Πίνακας 18: Συμβουλευτικά Κέντρα: Εκπαιδευτικά προγράμματα

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Ναι	Όχι
Με βοηθούν προκειμένου να ανταπεξέλθω καλύτερα στις απαιτήσεις της θέσης μου	83.72% (108)	16.28% (21)
Μου παρέχουν τα απαραίτητα εργαλεία προκειμένου να διαχειριστώ τα δύσκολα περιστατικά	51.94% (67)	48.06% (62)
Μου είναι αδιάφορα	0.78% (1)	99.22% (128)
Αναγκάζομαι να τα παρακολουθήσω προκειμένου να παραμείνω στη θέση μου	0.78% (1)	99.22% (128)
Δεν καλύπτουν τις ανάγκες όπως αυτές προέκυψαν μετά τη διεύρυνση της ομάδας στόχου	20.93% (27)	79.07% (102)
Χρειάζεται να είναι πιο συχνά	62.79% (81)	37.21% (48)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Στο ίδιο πλαίσιο κινούνται και οι απαντήσεις των στελεχών των Ξενώνων Φιλοξενίας. Παρ' ότι τα ποσοστά διαφέρουν μεταξύ τους, εντούτοις οι τάσεις των απαντήσεων παραμένουν οι ίδιες (Πίνακας 19). Όπως φαίνεται από τα δεδομένα τα περισσότερα στελέχη υποστηρίζουν ότι τα εκπαιδευτικά/επιμορφωτικά προγράμματα είναι βοηθητικά σε σχέση με τις απαιτήσεις της θέσης τους, αλλά χρειάζεται να γίνονται πιο συχνά (67.86%). Παρ' ότι τα περισσότερα στελέχη καλύπτονται από τις θεματικές των σεμιναρίων (67.86%), σημαντικό είναι το ποσοστό των στελεχών που συμφωνούν ότι τα σεμινάρια/προγράμματα δεν καλύπτουν τις ανάγκες τους όπως προέκυψαν μετά τη διεύρυνση της ομάδας.

Πίνακας 19: Ξενώνες Φιλοξενίας: Εκπαιδευτικά προγράμματα

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Ναι	Όχι
Με βοηθούν προκειμένου να ανταπεξέλθω καλύτερα στις απαιτήσεις της θέσης μου	75% (42)	25% (14)
Μου παρέχουν τα απαραίτητα εργαλεία προκειμένου να διαχειριστώ τα δύσκολα περιστατικά	46.43% (26)	53.57% (30)
Μου είναι αδιάφορα	0% (0)	100% (56)
Αναγκάζομαι να τα παρακολουθήσω προκειμένου να παραμείνω στη θέση μου	3.57% (2)	96.43% (54)
Δεν καλύπτουν τις ανάγκες όπως αυτές προέκυψαν μετά τη διεύρυνση της ομάδας στόχου	32.14% (18)	67.86% (38)
Χρειάζεται να είναι πιο συχνά	67.86% (38)	32.14% (18)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Από τους δύο τελευταίους πίνακες διεξάγεται ένα συνολικό συμπέρασμα επί των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των ελλείψεων αυτών, τα οποία, όπως αναφέρεται, χρήζουν θεματικού εμπλουτισμού, αναφορικά με το προσφυγικό, καθώς και συχνότητας προκειμένου το δίκτυο, μέσω των στελεχών, να επιδεικνύει ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις νέες, κάθε φορά, εμφανιζόμενες κοινωνικές ανάγκες. Ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά κοινωνικό-πολιτισμικά υπόβαθρα που καλούνται τα στελέχη να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν, τα εκπαιδευτικά σεμινάρια αναδεικνύονται ως κρίσιμα και ζωτικά για τη λειτουργικότητα και ανταποκρισιμότητα του δικτύου στις ανάγκες των ωφελούμενων.

Τα ευρήματα της έρευνας, όπως παρουσιάζονται στους παραπάνω δύο πίνακες εξηγούν επίσης και το χαμηλό βαθμό επάρκειας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων (51,28% των στελεχών στους Ξενώνες Φιλοξενίας και 49,17% στα Συμβουλευτικά Κέντρα) από τα στελέχη που συμμετείχαν στην έρευνα και συγκεκριμένα:

- Η παροχή των απαραίτητων εργαλείων για τη διαχείριση δύσκολων περιστατικών (48,06% των ερωτώμενων από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και 53,75% από τους Ξενώνες Φιλοξενίας),
- Η κάλυψη των αναγκών τους λόγω της διεύρυνσης της ομάδας στόχου (20,93% των ερωτώμενων από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και 32,14% από τους Ξενώνες Φιλοξενίας),
- Η συχνότητα υλοποίησης τους καθώς το 62,97% των ερωτώμενων από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και το 67,86% από τους Ξενώνες Φιλοξενίας επιθυμούν πιο συχνή υλοποίηση.

2. Επιστημονική και Ψυχολογική Εποπτεία

Όπως προβλέπεται στο Κανονιστικό Πλαίσιο: «Οι δομές του Δικτύου επιβλέπονται/παρακολουθούνται επιστημονικά και συντονίζονται από το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ). Βασικοί στόχοι της Επιστημονικής Εποπτείας είναι η υιοθέτηση και η παρακολούθηση της εφαρμογής ενιαίου τρόπου οργάνωσης/λειτουργίας των δομών του Δικτύου, καθώς και η αποτελεσματική διασύνδεσή τους προς όφελος των γυναικών.

Επίσης, η πολύπλευρη στήριξη των δομών του Δικτύου και των στελεχών για την άμεση ανταπόκρισή τους στις σύνθετες ανάγκες των εξυπηρετούμενων γυναικών, καθώς και η απρόσκοπτη εργασία των στελεχών των δομών του Δικτύου, προκειμένου να διασφαλίζεται η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.».

Επιπρόσθετα, προβλέπεται για τα στελέχη ψυχολογική εποπτεία και συγκεκριμένα «στις συναντήσεις ψυχολογικής εποπτείας παρουσιάζονται οι δυσκολίες που καλούνται οι εργαζόμενες/οι να αντιμετωπίσουν – δίνεται επίσης η δυνατότητα για προβληματισμό και διάλογο πάνω στις προσεγγίσεις της συμβουλευτικής διαδικασίας. Η εποπτεία πραγματοποιείται από εξειδικευμένες/ους επιστήμονες και απευθύνεται σε όλα τα στελέχη. Η ψυχολογική εποπτεία, μέσω της παρουσίασης και της συζήτησης των περιπτώσεων, συμβάλλει στην κατανόηση της συμβουλευτικής σχέσης και των συναισθημάτων αντιμεταβίβασης, στην άντληση επιστημονικών απόψεων αναφορικά με την εξέλιξη της συμβουλευτικής σχέσης, στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η εποπτεία υποστηρίζει την/τον σύμβουλο, ενθαρρύνοντάς την/τον και θέτοντας ασφαλή πλαίσια και όρια, τα οποία λειτουργούν ως προϋποθέσεις για μια αποτελεσματική εξέλιξη της σχέσης με την εξυπηρετούμενη, αλλά και ως μηχανισμός προστασίας της/του συμβούλου από το ενδεχόμενο υπερβάσεων ή/και επαγγελματικής εξουθένωσης (burn out). Μέσω της ψυχολογικής εποπτείας ανατροφοδοτείται η συμβουλευτική διαδικασία και η όλη ενισχυτική διαδικασία λειτουργεί ως ενδοϋπηρεσιακό πρόγραμμα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και γι' αυτό τον λόγο είναι απαραίτητο να συμμετέχουν ενεργητικά όλα τα στελέχη.

Από την ποσοτική έρευνα στα στελέχη, πέραν της επιμόρφωσης των στελεχών, ένα ακόμα ζήτημα που ανέκυψε σχετικά με τυχόν ελλείψεις, αφορά στην επιστημονική εποπτεία που λαμβάνουν τα στελέχη των Κέντρων και των Ξενώνων. Και ενώ στις δομές παρέχεται επιστημονική εποπτεία²³ για την οποία τα ποσοστά σχετικά με την επάρκεια της φτάνουν και το 100% σε περιφέρειες όπως αυτή της Ηπείρου ή/και των Ιόνιων Νήσων αναφορικά με τα Συμβουλευτικά Κέντρα, στην περίπτωση της ψυχολογικής εποπτείας, η οποία διαφαίνεται κρίσιμης σημασίας για τα στελέχη, τα ποσοστά λήψης της υπηρεσίας αυτής από τα στελέχη αλλά και η επάρκεια της, δεδομένο το οποίο δεν μπορεί να καταμετρηθεί για λόγους μη παροχής της υπηρεσίας, είναι αρκετά χαμηλά.

²³ Η επιστημονική εποπτεία εντάσσεται στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου με τίτλο «Οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών- κωδικός ΟΠΣ 5000490, στο επιχειρησιακό πρόγραμμα (μεταρρύθμιση δημόσιου τομέα 2014-2020)». Οι οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας συμπληρώνουν και υποστηρίζουν τη λειτουργία του πανελλαδικού δικτύου δομών που αποτελείται από τα Κέντρα και τους Ξενώνες οι οποίοι χρηματοδοτούνται από τις πράξεις των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Στο πλαίσιο της συνέργειας και της συμπληρωματικότητας των πράξεων αυτών διασφαλίζεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του προγράμματος δράσης προς όφελος των γυναικών για την αντιμετώπιση της βίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό επιστημονικοί επόπτες/επόπτριες ορίζονται από το φορέα Κ.Ε.Θ.Ι, προκειμένου να υποστηρίξουν επιστημονικά τις δομές του δικτύου. Αρμοδιότητες των στελεχών αυτών αποτελούν: επιτόπιες επισκέψεις επιστημονικής εποπτείας ανά δίμηνο στις δομές του δικτύου, καθημερινή τηλεφωνική/ηλεκτρονική επικοινωνία με τα στελέχη των δομών, επικοινωνία με την ΟΔΕ του δήμου εφόσον κρίνεται απαραίτητο, διαχείριση έκτακτων περιπτώσεων ωφελούμενων και των παιδιών τους εκτός ωραρίου, κ.α.

Πίνακας 20: Συμβουλευτικά Κέντρα: Επάρκεια επιστημονικής εποπτείας

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	90% (9)	10% (1)
Αττική	11.76% (2)	11.76% (2)	58.82% (10)	17.65% (3)
Βόρειο Αιγαίο	14.29% (1)	14.29% (1)	0% (0)	71.43% (5)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	66.67% (4)	33.33% (2)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	20% (2)	30% (3)	50% (5)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	100% (8)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	0% (0)	100% (7)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	17.65% (3)	0% (0)	64.71% (11)	17.65% (3)
Κρήτη	0% (0)	14.29% (1)	85.71% (6)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	11.11% (1)	0% (0)	88.89% (8)	0% (0)
Πελοπόννησος	30% (3)	0% (0)	50% (5)	20% (2)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	40% (2)	60% (3)	0% (0)
Σύνολο	8.47% (10)	6.78% (8)	66.1% (78)	18.64% (22)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Συγκεκριμένα, στην ερώτηση προς τα στελέχη των Κέντρων, αν σας παρέχεται ψυχολογική εποπτεία, το μεγαλύτερο ποσοστό των περιφερειών αναφορικά με τα Συμβουλευτικά Κέντρα (Πίνακας 21), απάντησε Όχι ενώ μόνο στις περιφέρειες της Αττικής (22.22%) και της Κεντρικής Μακεδονίας (94.44%) το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε Ναι. Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις των Ξενώνων (Πίνακας 22), η συντριπτική πλειοψηφία των περιφερειών απάντησε Όχι.

Πίνακας 21: Συμβουλευτικά Κέντρα: Παροχή ψυχολογικής εποπτείας

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	100% (10)
Αττική	5.56% (1)	22.22% (4)	72.22% (13)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (7)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (7)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	100% (11)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	100% (9)
Θεσσαλία	0% (0)	40% (2)	60% (3)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	50% (4)	50% (4)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	94.44% (17)	5.56% (1)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	100% (8)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (9)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (11)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (8)
Σύνολο	0.78% (1)	20.93% (27)	78.29% (101)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Πίνακας 22: Ξενώνες: Παροχή ψυχολογικής εποπτείας

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	100% (5)
Αττική	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Βόρειο Αιγαίο	20% (1)	0% (0)	80% (4)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (5)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	100% (3)
Ήπειρος	0% (0)	20% (1)	80% (4)
Θεσσαλία	0% (0)	100% (7)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Κρήτη	0% (0)	42.86% (3)	57.14% (4)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (3)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (3)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (3)
Σύνολο	1.79% (1)	35.71% (20)	62.5% (35)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Ωστόσο, τα στελέχη των Κέντρων ερωτήθηκαν για το αν χρειάζονται ψυχολογική εποπτεία και η θετική απάντηση ήταν συντριπτική (Πίνακας 23). Το ίδιο συνέβη και με τα στελέχη των Ξενώνων Φιλοξενίας (Πίνακας 24), πλην των περιπτώσεων της Θεσσαλίας και της Κεντρικής Μακεδονίας, όπου τα στελέχη των περιφερειών αυτών δεν έχουν απαντήσει καθ' όσον αναφέρουν λαμβάνουν την εποπτεία που χρειάζονται.

Πίνακας 23: Συμβουλευτικά Κέντρα: Ανάγκη ψυχολογικής εποπτείας

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	90% (9)	10% (1)
Αττική	0% (0)	92.31% (12)	7.69% (1)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	85.71% (6)	14.29% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	100% (7)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	18.18% (2)	81.82% (9)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	100% (9)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	100% (4)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	100% (1)
Κρήτη	0% (0)	87.5% (7)	12.5% (1)
Νότιο Αιγαίο	11.11% (1)	77.78% (7)	11.11% (1)
Πελοπόννησος	0% (0)	81.82% (9)	18.18% (2)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	100% (8)	0% (0)
Σύνολο	2.97% (3)	89.11% (90)	7.92% (8)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Πίνακας 24: Ξενώνες: Ανάγκη ψυχολογικής εποπτείας

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Αττική	0% (0)	0% (0)	100% (1)
Βόρειο Αιγαίο	25% (1)	75% (3)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	100% (4)	0% (0)
Θεσσαλία	--% (0)	--% (0)	--% (0)
Κεντρική Μακεδονία	--% (0)	--% (0)	--% (0)
Κρήτη	0% (0)	100% (4)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Πελοπόννησος	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Σύνολο	2.86% (1)	91.43% (32)	5.71% (2)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Πράγματι, όπως καταγράφεται σε ερωτήσεις ανοικτού τύπου κατά την ποσοτική έρευνα, στελέχη τόσο από Ξενώνες Φιλοξενίας όσο και από Συμβουλευτικά Κέντρα αναφέρουν «Να πραγματοποιείται η ψυχολογική εποπτεία και να υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες εκπαίδευσης», «Απαραίτητη είναι η ψυχολογική εποπτεία και στη δομή που εργαζομαι η οποία ουδέποτε έχει λάβει χώρα», «Να γίνουν ξενώνες σε περισσότερες πόλεις και να έχουμε ψυχολογική εποπτεία», «Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΚΑΙ ΣΑΦΩΣ ΕΚΦΡΑΣΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΑΠΟ ΚΑΙΡΟ ΑΛΛΑ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ». Η παροχή της υπηρεσίας αυτής διαφαίνεται ως σημαντική για τη μετέπειτα παροχή υπηρεσιών στις ωφελούμενες γυναίκες. Ωστόσο, από την ποιοτική έρευνα στους αρμόδιους φορείς προκύπτει η δυσκολία εύρεσης στελεχών για την ανάληψη ευθύνης της εποπτείας. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε ότι τα στελέχη που εργάζονται στις δομές έχουν ήδη υψηλά προσόντα, δεδομένο το οποίο δυσχεραίνει την εύρεση ατόμων με ακόμα υψηλότερα τυπικά προσόντα για την εποπτεία των στελεχών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις και τη φύση εργασίας των στελεχών η ψυχολογική εποπτεία αναδεικνύεται σε κρίσιμη σημασίας παράγοντα για την ομαλή και αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών.

3. Λειτουργικά εργαλεία και υποδομές

Μία ακόμα προβληματική που ανακύπτει αναφορικά με τυχόν ελλείψεις ή/και προβλήματα, αφορά στη λειτουργικότητα της δομής τόσο σε σχέση με τα λειτουργικά εργαλεία όσο και με την κτηριακή υποδομή, αλλά και με την τοποθεσία της δομής. Συγκεκριμένα, τα λειτουργικά εργαλεία αφορούν σε αντικείμενα που χρησιμοποιούν καθημερινά τα στελέχη όπως γραφική ύλη, ηλεκτρονικοί υπολογιστές κλπ. Αναφορικά με τα Συμβουλευτικά Κέντρα, όπως διαφαίνεται από τον Πίνακα 25, τα λειτουργικά εργαλεία παρουσιάζονται ως επαρκή για τα στελέχη, ενώ σε περιπτώσεις όπως η Πελοπόννησος οι ελλείψεις είναι περισσότερες.

Πίνακας 25: Συμβουλευτικά Κέντρα: Τα λειτουργικά εργαλεία της δομής που εργάζεστε επαρκούν για την διευκόλυνση της εργασίας σας (πχ Η/Υ, γραφική ύλη κλπ.)

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	30% (3)	70% (7)
Αττική	5.56% (1)	0% (0)	72.22% (13)	22.22% (4)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	42.86% (3)	57.14% (4)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	85.71% (6)	14.29% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	18.18% (2)	72.73% (8)	9.09% (1)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	66.67% (6)	33.33% (3)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	0% (0)	75% (6)	25% (2)
Κεντρική Μακεδονία	5.56% (1)	0% (0)	72.22% (13)	22.22% (4)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	87.5% (7)	12.5% (1)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (9)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	9.09% (1)	18.18% (2)	72.73% (8)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	62.5% (5)	37.5% (3)
Σύνολο	1.55% (2)	2.33% (3)	66.67% (86)	29.46% (38)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Αντίθετα, στις περιπτώσεις των Ξενώνων Φιλοξενίας (Πίνακας 26) η ανεπάρκεια των εργαλείων για τη διευκόλυνση της εργασίας των στελεχών είναι μεγαλύτερη από την επάρκεια, σε περιφέρειες όπως η Κεντρική Μακεδονία να αγγίζουν το 100% της ανεπάρκειας.

Πίνακας 26: Ξενώνες Φιλοξενίας: Τα λειτουργικά εργαλεία της δομής που εργάζεστε επαρκούν για την διευκόλυνση της εργασίας σας (πχ Η/Υ, γραφική ύλη κλπ.)

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν απαντώ	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Αττική	0% (0)	40% (2)	60% (3)
Βόρειο Αιγαίο	20% (1)	60% (3)	20% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Ήπειρος	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Θεσσαλία	0% (0)	42.86% (3)	57.14% (4)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	100% (5)
Κρήτη	0% (0)	100% (7)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (3)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Σύνολο	1.79% (1)	58.93% (33)	39.29% (22)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Στο ίδιο πλαίσιο αξιολογείται η κτιριακή υποδομή των Κέντρων και των Ξενώνων (Αντιμετωπίζετε προβλήματα ως προς την κτιριακή υποδομή και τις λειτουργίες στον εργασιακό σας χώρο; Πχ υγρασία, θέρμανση κλπ.), με τα Συμβουλευτικά Κέντρα να εκφράζουν ανά περιφέρεια την ικανοποίηση τους ή/και τη δυσαρέσκεια τους (Πίνακας 27). Συγκεκριμένα στην περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα στελέχη σχετικά με την κτιριακή υποδομή αγγίζουν το 100%, ενώ αντίστοιχα υψηλό είναι το ποσοστό στη Θεσσαλία (80%).

Πίνακας 27: Συμβουλευτικά Κέντρα: Κτιριακή υποδομή

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	100% (10)	0% (0)
Αττική	0% (0)	5.56% (1)	50% (9)	44.44% (8)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	14.29% (1)	0% (0)	85.71% (6)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (7)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	54.55% (6)	45.45% (5)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	33.33% (3)	66.67% (6)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	0% (0)	75% (6)	25% (2)
Κεντρική Μακεδονία	5.56% (1)	0% (0)	44.44% (8)	50% (9)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	50% (4)	50% (4)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	77.78% (7)	22.22% (2)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	54.55% (6)	45.45% (5)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	12.5% (1)	25% (2)	62.5% (5)
Σύνολο	0.78% (1)	2.33% (3)	50.39% (65)	46.51% (60)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Στους Ξενώνες Φιλοξενίας τα κτιριακά προβλήματα διαφαίνονται ως περισσότερα καθώς τα ποσοστά που καταγράφονται είναι αρκετά υψηλά. Για παράδειγμα στην Ανατολική

Μακεδονία και Θράκη, στην Αττική και στην Κεντρική Μακεδονία αγγίζουν το 100% (Πίνακας 28). Ωστόσο, όπως αναφέρουν στελέχη και από τις δύο κατηγορίες δομών «Παρότι έχει ανταποκριθεί ο φορέας για την επίλυση των κτηριακών ζητημάτων (π.χ. υγρασία, θέρμανση - ψύξη), αυτά παραμένουν και δυσκολεύουν την εργασιακή καθημερινότητα των εργαζομένων», «υφίστανται από την αρχή λειτουργίας κτηριακά και υγειονομικά ζητήματα που δεν επιλύονται οριστικά».

Πίνακας 28: Ξενώνες Φιλοξενίας: Κτηριακή υποδομή

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν απαντώ	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Αττική	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Δυτική Μακεδονία	33.33% (1)	0% (0)	66.67% (2)
Ήπειρος	0% (0)	40% (2)	60% (3)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	100% (7)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Κρήτη	0% (0)	57.14% (4)	42.86% (3)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Σύνολο	1.79% (1)	62.5% (35)	35.71% (20)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται η τοποθεσία της εκάστοτε δομής η οποία άλλοτε διευκολύνει και άλλοτε δυσχεραίνει την πρόσβαση στα στελέχη, αλλά και στις ωφελούμενες όπως οι ίδιοι οι εργαζόμενοι αναφέρουν «Η τοποθεσία της δομής δεν είναι στο κέντρο της πόλης και δυσκολεύει κυρίως τις γυναίκες που έρχονται από την άλλη πλευρά της πόλης που διανύουν πολύ μεγάλη απόσταση», «Η τοποθεσία της δομής είναι καλή (στο κέντρο της πόλης, όχι σε φανερό σημείο) αλλά υπάρχει αρκετός εξωτερικός θόρυβος και έλλειψη κλειστής αίθουσας συμβουλευτικής.», «Η τοποθεσία του ΣΚ, καθώς και η κτηριακή του υποδομή χρήζουν βελτίωσης», «Η τοποθεσία της δομής μου είναι μακριά από το κέντρο της πόλης και πολλές ωφελούμενες δυσκολεύονται κατά πολύ στην πρόσβαση αυτής δεδομένου και του βαρύ και του μακρύ σε χρόνο χειμώνα της περιοχής μου.». Επιπλέον κατά τα διενέργεια της αξιολόγησης σχετικά με την αποδοτικότητα ανέκυψε ότι συγκεκριμένοι Ξενώνες (π.χ. Κοζάνη) και συγκεκριμένα Κέντρα είναι σε τέτοιο σημείο τοποθετημένα ώστε η πρόσβαση είναι δύσβατη για τις γυναίκες έχοντας ως αποτέλεσμα την υπολειτουργία τους και τη χαμηλή αποτελεσματικότητά τους (βλ. κεφάλαιο αποδοτικότητα).

Ένα ακόμα ζήτημα που απασχολεί τα στελέχη αφορά στη φύλαξη των δομών, ιδιαίτερα στους Ξενώνες Φιλοξενίας, οι οποίοι στο μεγαλύτερο ποσοστό φυλάσσονται επαρκώς. Το ίδιο υποστηρίζουν και τα μέλη ΟΔΕ (Πίνακας 29). Παρ' όλα αυτά στις ερωτήσεις ανοικτού τύπου, τα ίδια τα στελέχη αναφέρουν «Σημείο προβληματισμού είναι η φύλαξη Στην περίπτωση του δικού μας Ξενώνα βρισκόμαστε σε διαδικασία φύλαξης για τις νυκτερινές ώρες και τις αργίες από ιδιωτική φύλαξη, ενώ στο Ξενώνα εργάζονται τρεις συμβασιούχοι φύλακες», «Για τη

φύλαξη του Ξενώνα απαιτείται εκπαίδευση των φυλάκων ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σε περιπτώσεις κρίσης», «Επιπλέον προσωπικό φύλαξης.».

Πίνακας 29: Μέλη ΟΔΕ: Φύλαξη Ξενώνων Φιλοξενίας

Αριθμός μελών ΟΔΕ: 61	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	75% (3)	25% (1)
Αττική	0% (0)	0% (0)	42.86% (3)	57.14% (4)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	50% (1)	0% (0)	50% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	83.33% (5)	16.67% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	100% (4)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	25% (1)	50% (2)	25% (1)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (2)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	40% (2)	40% (2)	20% (1)
Κεντρική Μακεδονία	7.14% (1)	7.14% (1)	28.57% (4)	57.14% (8)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	42.86% (3)	57.14% (4)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (4)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (2)
Σύνολο	1.64% (1)	8.2% (5)	42.62% (26)	47.54% (29)

(Ποσοτική έρευνα στα μέλη ΟΔΕ)

Ωστόσο, όπως παρατηρείται το ζήτημα της φύλαξης αφορά σε ένα πολυδιάστατο ζήτημα το οποίο άπτεται πολλαπλών παραγόντων, όπως η εκπαίδευση όπως αναφέρθηκε παραπάνω, αλλά και το προσωπικό, καθώς και ο προϋπολογισμός του συνολικού έργου. Όμως οφείλει να σημειωθεί ότι η φύλαξη αποτελεί σημαντικό ζήτημα στην περίπτωση των Ξενώνων τόσο για τα ίδια τα στελέχη όσο κυρίως για τις ωφελούμενες και τα παιδιά τους. Από την άλλη πλευρά οι ίδιες οι γυναίκες, στην ποσοτική έρευνα που διεξήχθη στις ίδιες νιόθουν πλήρως ικανοποιημένες (67.86%) με την τοποθεσία της δομής που επισκέπτονται ή/και διαμένουν, ενώ δεν αναφέρονται σε κάποιο προβληματισμό σχετικά με τη φύλαξη (Πίνακας 9).

Επιπλέον όπως αναφέρεται στις συνεντεύξεις αποτελεί κομβικό σημείο η αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων όλο το 24ωρο και ανά πάσα στιγμή για την υποστήριξη των συμβούλων να αντιμετωπίσουν δύσκολες καταστάσεις, καθώς και η διασφάλιση της προστασίας των εργαζομένων.

«κόκκινο κουμπί, ακριβώς, το οποίο είναι στην ουσία συνδεδεμένο με το πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα της πόλης ή του χωριού ή του σημείου που εδράζει ο ξενώνας, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, δηλαδή ένας δράστης είναι από κάτω ή απειλεί ή γίνεται μια φασαρία ή οτιδήποτε, γιατί αυτά είναι πάρα πολύ συνήθη περιστατικά, μπορεί το κουμπί να πατηθεί, να ενεργοποιηθεί το αντίστοιχο σημείο στο αστυνομικό τμήμα και ο αξιωματικός της αστυνομίας.. υπηρεσίας συγγνώμη, οφείλει να στείλει μια ομάδα ή ένα περιπολικό ή κάπου πάνω σε αυτό το σημείο έτσι ώστε να δούμε τι συμβαίνει».

4. Ηλεκτρονική Βάση

Ένας τελευταίος προβληματισμός που ανέκυψε αφορά στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που λειτουργεί η ΕΕΤΑΑ, η οποία παρουσιάζεται ως διευκολυντική και χρήσιμη για τα στελέχη και των δύο ειδών δομών, ωστόσο, όπως αναφέρουν χρήζει βελτίωσης. Συγκεκριμένα, όπως παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα, το μεγαλύτερο ποσοστό των στελεχών των Κέντρων υποστηρίζει τη βελτίωση της βάσης δεδομένων, ιδιαίτερα στις περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (90%), Δυτικής Μακεδονίας (90.91%), Κρήτης (87.5%) και Στερεάς Ελλάδας (87.5%).

Πίνακας 30: Συμβουλευτικά Κέντρα: Βελτίωση βάσης

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων 129	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	90% (9)	10% (1)
Αττική	72.22% (13)	27.78% (5)
Βόρειο Αιγαίο	71.43% (5)	28.57% (2)
Δυτική Ελλάδα	85.71% (6)	14.29% (1)
Δυτική Μακεδονία	90.91% (10)	9.09% (1)
Ήπειρος	55.56% (5)	44.44% (4)
Θεσσαλία	60% (3)	40% (2)
Ιόνιοι Νήσοι	75% (6)	25% (2)
Κεντρική Μακεδονία	66.67% (12)	33.33% (6)
Κρήτη	87.5% (7)	12.5% (1)
Νότιο Αιγαίο	55.56% (5)	44.44% (4)
Πελοπόννησος	72.73% (8)	27.27% (3)
Στερεά Ελλάδα	87.5% (7)	12.5% (1)
Σύνολο	74.42% (96)	25.58% (33)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Αντίστοιχα, στους Ξενώνες Φιλοξενίας τα ποσοστά ανάμεσα στο Ναι και στο Όχι διακρίνονται από μία ισοψηφία, καθώς αλληλοσυμπληρώνονται ανά τις περιφέρειες, ιδιαίτερα όπως καταδεικνύεται στον Πίνακα 31, αλλά επί του συνόλου το μεγαλύτερο ποσοστό αναγνωρίζεται στο Όχι. Ωστόσο, τα στελέχη καταγράφουν «*χρειάζονται αλλαγές στη βάση δεδομένων*», «*σημαντικές διαφοροποιήσεις στον τρόπο καταχώρησης στοιχείων των συμβουλευόμενων γυναικών στην βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ.*», «*Η ηλεκτρονική βάση δεδομένων χρήζει βελτίωσης*».

Πίνακας 31: Ξενώνες Φιλοξενίας: Βελτίωση βάσης ΕΕΤΑΑ

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	40% (2)	60% (3)
Αττική	60% (3)	40% (2)
Βόρειο Αιγαίο	80% (4)	20% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	100% (5)
Δυτική Μακεδονία	33.33% (1)	66.67% (2)
Ήπειρος	20% (1)	80% (4)
Θεσσαλία	57.14% (4)	42.86% (3)
Κεντρική Μακεδονία	20% (1)	80% (4)
Κρήτη	14.29% (1)	85.71% (6)
Νότιο Αιγαίο	33.33% (1)	66.67% (2)
Πελοπόννησος	66.67% (2)	33.33% (1)
Στερεά Ελλάδα	66.67% (2)	33.33% (1)
Σύνολο	39.29% (22)	60.71% (34)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Σημειώνεται ωστόσο ότι οι ερωτήσεις σχετικά με τη βάση αφορούν στις τεχνικές αδυναμίες, κυρίως, του πληροφοριακού συστήματος. Επισημαίνεται ότι οι αδυναμίες αφορούν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο που αντιστοιχεί τόσο στις διαδικασίες εντός των δομών και εντός του δικτύου, όσο και στην έλλειψη σαφών οδηγιών και τυποποίησης της διαχείρισης των δεδομένων που καταχωρούνται. Η όποια βελτίωση του πληροφοριακού συστήματος δεν συνοδεύεται από διοικητικές-λειτουργικές παρεμβάσεις.

Συνολικά, παρατηρώντας τις τρεις ποσοτικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στα στελέχη και στα μέλη ΟΔΕ, οι ελλείψεις που ανακύπτουν εντός του δικτύου είναι διακριτές και συγκεκριμενοποιημένες. Ωστόσο, παρ' ότι τα μέλη ΟΔΕ ερωτήθηκαν για τις πτυχές αυτές που αναδείχθηκαν ως ελλείψεις από τα στελέχη, οι ίδιοι εξέφρασαν απόψεις αντίθετες από εκείνες των στελεχών, καταδεικνύοντας τις ελλείψεις ως παροχές, δηλαδή ως κάτι που τα στελέχη λαμβάνουν. Για παράδειγμα στην ερώτηση αν χρειάζονται τα στελέχη ψυχολογική εποπτεία, το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε όχι, ενώ στην ερώτηση αν η ηλεκτρονική βάση χρειάζεται βελτίωση ένα μεγάλο ποσοστό απάντησε δεν ξέρω. Απαντήσεις τέτοιου είδους όμως, στην περίπτωση αυτή, ήταν αναμενόμενες καθ' ότι ο ρόλος των μελών ΟΔΕ, παρ' ότι διακριτός και συγκεκριμένος, δεν υπεισέρχεται στις λεπτομέρειες της καθημερινής τριβής και εργασίας. Παρ' όλα αυτά όπως αναφέρουν τα στελέχη υπάρχει «καλή συνεργασία με την ΟΔΕ» και σε περιπτώσεις έκτακτων περιστατικών τα μέλη ενημερώνονται και πράττουν σύμφωνα με τις ανάγκες.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Η εκπαίδευση/ επιμόρφωση που έλαβαν ή/και συνεχίζουν να λαμβάνουν τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων αποτελεί έναν από τους καθοριστικούς παράγοντες τόσο για τη λειτουργία τους, όσο και για την **βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών** που παρέχουν στις ωφελούμενες σε όλη την Ελλάδα. Όπως παρουσιάζεται από τα ευρήματα τα στελέχη έχουν λάβει εκπαίδευση/επιμόρφωση από φορείς όπως ΕΚΚΔΑ, ΓΓΙΦ, ΕΕΤΑΑ, ΚΕΘΙ. Η εκπαίδευση αυτή, ωστόσο, **χρήζει βελτίωσης σε επιμέρους θεματικές**, ιδιαίτερα όσον αφορά στις νέες ομάδες όπως αυτή των προσφυγισσών. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα αξιολογούνται ως χρήσιμα προκειμένου τα στελέχη να ανταπεξέλθουν αποτελεσματικότερα στις εκάστοτε απαιτήσεις, ενώ συχνά παρέχονται εργαλεία για τη διαχείριση δύσκολων περιστατικών. **Είναι απαραίτητος ο θεματικός εμπλουτισμός τους με έμφαση στην πολιτισμική διάσταση της βίας, καθώς και η αύξηση της συχνότητας των εκπαιδευτικών ευκαιριών, προκειμένου το δίκτυο, μέσω των στελεχών, να επιδεικνύει ευελιξία και αποτελεσματικότητα.**

Η εποπτεία, όπως προέκυψε και από τις ποιοτικές συνεντεύξεις αποτελεί ένα **βασικό εργαλείο αύξησης** της αποτελεσματικότητας, αυτοπροστασίας των εργαζομένων και μείωσης του εργασιακού στρες των στελεχών. Ένα ζήτημα που ανέκυψε σχετικά με ελλείψεις, αφορά στην Ψυχολογική Εποπτεία που λαμβάνουν τα στελέχη των Κέντρων και των Ξενώνων, η οποία άπτεται ζητημάτων διαχείρισης από τον αρμόδιο φορέα.

Μία ακόμα προβληματική που ανακύπτει αναφορικά με τυχόν ελλείψεις ή/και προβλήματα, αφορά στη λειτουργικότητα της εκάστοτε δομής, σε σχέση με τα λειτουργικά εργαλεία, την κτιριακή υποδομή και την χωροταξική τοποθεσία της δομής. Αναφορικά με τα Συμβουλευτικά Κέντρα, τα λειτουργικά εργαλεία παρουσιάζονται ως επαρκή για τα στελέχη. Σημειώνονται σοβαρές ελλείψεις εργαλείων κυρίως στους Ξενώνες και κυρίως στην επαρχία. Το ίδιο φαίνεται να ισχύει και για τις κτιριακές υποδομές των Κέντρων και των Ξενώνων, κυρίως στην επαρχία. Ένα ακόμα ζήτημα που απασχολεί τα στελέχη αφορά στη **φύλαξη των δομών** στους Ξενώνες Φιλοξενίας, οι οποίοι επιβάλλεται να φυλάσσονται επαρκώς.

Επιπλέον, η λειτουργία της βάσης χρήζει βελτιώσεων τόσο στην τυποποίηση της οργάνωσης της διαχείρισης των καταχωρούμενων δεδομένων όσο και στο τεχνικό επίπεδο με νέα ψηφιακά εργαλεία.

3.1.5 Πόσο κατάλληλος ήταν ο επανασχεδιασμός για την αντιμετώπιση των αναγκών των γυναικών;

Η διεύρυνση της ομάδας στόχου αποτελεί μία εκ των κυριότερων αλλαγών στη νέα προγραμματική περίοδο. Για το λόγο αυτό, ως θεματική, διερευνήθηκε ποσοτικά προκειμένου να αξιολογηθεί ως δράση, αλλά και να αναδειχθούν τυχόν δυνατά ή/και αδύνατα σημεία της. Έτσι, όσον αφορά σε κάποιους άξονες, όπως αυτοί προκύπτουν από το συνολικό επανασχεδιασμό, δεν αποκóπτονται από την προηγούμενη θεματική η οποία αφορά στις ελλείψεις και στα προβλήματα. Για παράδειγμα, όπως αναλύεται στη συνέχεια, μία παράμετρος που αναδεικνύεται αφορά στην έλλειψη διεργασιών (για την ικανοποίηση των αιτημάτων των γυναικών προσφύγων) για την ικανοποίηση από το δίκτυο, πρακτική η οποία προκύπτει ύστερα από τον επανασχεδιασμό.

Παρ' όλα αυτά, τα στελέχη τόσο των Συμβουλευτικών Κέντρων όσο και των Ξενώνων Φιλοξενίας, δεδομένης της καθημερινής εμπειρίας τους με τις ωφελούμενες και το δίκτυο όπως αναδιαμορφώθηκε μετά τη διεύρυνση, ερωτήθηκαν εάν συμφωνούν με τη διεύρυνση της ομάδας στόχου. Συγκεκριμένα, τα στελέχη των Κέντρων (Πίνακας 32) συμφωνούν με τη διεύρυνση, ενώ μικρά είναι τα ποσοστά που δεν συμφωνούν, όπως αυτό των Ιόνιων Νήσων (25%) ή/και που δεν απαντούν, όπως στην Πελοπόννησο (27.27%).

Πίνακας 32: Συμβουλευτικά Κέντρα: Διεύρυνση ομάδας στόχου

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	10% (1)	0% (0)	80% (8)	10% (1)
Αττική	0% (0)	16.67% (3)	72.22% (13)	11.11% (2)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (7)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	85.71% (6)	14.29% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	9.09% (1)	90.91% (10)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	100% (9)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	0% (0)	75% (6)	25% (2)
Κεντρική Μακεδονία	5.56% (1)	5.56% (1)	77.78% (14)	11.11% (2)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	87.5% (7)	12.5% (1)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (9)	0% (0)
Πελοπόννησος	27.27% (3)	0% (0)	72.73% (8)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	12.5% (1)	87.5% (7)	0% (0)
Σύνολο	3.88% (5)	4.65% (6)	83.72% (108)	7.75% (10)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Αντίστοιχα, στους Ξενώνες Φιλοξενίας (Πίνακας 33) οι απαντήσεις κυμαίνονται περίπου στα ίδια επίπεδα, με τα μεγαλύτερα ποσοστά να βρίσκονται σε συμφωνία με τη διεύρυνση αυτή. Συγκεκριμένες, και πάλι, είναι οι περιπτώσεις που δεν συμφωνούν, όπως αυτή της Κεντρικής Μακεδονίας (40%) ή/και της Αττικής (60%).

Πίνακας 33: Ξενώνες Φιλοξενίας: Διεύρυνση ομάδας στόχου

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	20% (1)	0% (0)	60% (3)	20% (1)
Αττική	0% (0)	20% (1)	20% (1)	60% (3)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	20% (1)	80% (4)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	33.33% (1)	33.33% (1)	33.33% (1)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	100% (7)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	20% (1)	40% (2)	40% (2)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	71.43% (5)	28.57% (2)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Σύνολο	1.79% (1)	8.93% (5)	73.21% (41)	16.07% (9)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Ακόμα πιο συγκεκριμένα, ο Πίνακας 34 καταδεικνύει διαφορετικές απόψεις πάνω στο ζήτημα της διεύρυνσης από τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων. Τα περισσότερα στελέχη συμφωνούν ότι η διεύρυνση έπρεπε να γίνει ώστε να εξυπηρετούνται περισσότερες γυναίκες, αλλά ακόμα παραπάνω χρήζει περαιτέρω διεύρυνσης. Ωστόσο, ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό πιστεύει ότι η διεύρυνση δεν έχει παγιωθεί ακόμα καθώς το δίκτυο είναι ακόμα αναγνωρίσιμο ως δίκτυο για κακοποιημένες γυναίκες, δεδομένο το οποίο υποδεικνύει προβληματισμούς σχετικά με τις δράσεις διάχυσης. Πράγματι, τα ποιοτικά δεδομένα συμβάλλουν στην κατανόηση της προβληματικής αυτής.

Όπως και στα Κέντρα, έτσι και στους Ξενώνες Φιλοξενίας, τα στελέχη συμφωνούν με τη διεύρυνση της ομάδας στόχου και με το γεγονός ότι έπρεπε να έχει γίνει νωρίτερα προκειμένου να εξυπηρετηθούν περισσότερες γυναίκες, καθώς και με την τοποθέτηση ότι η ομάδα στόχου χρήζει περαιτέρω διεύρυνσης. Ωστόσο, σε αντίθεση με τα Κέντρα, στους Ξενώνες παρουσιάζονται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η άποψη ότι η διεύρυνση δεν έπρεπε να έχει γίνει καθώς το δίκτυο δεν μπορεί να εξυπηρετήσει την αλλαγή αυτή (Πίνακας 35), ωστόσο τα συνολικά ποσοστά παραμένουν χαμηλά συγκριτικά με την διεύρυνση που έπρεπε να έχει λάβει χώρα. Συνολικά, η διεύρυνση του δικτύου αποτελεί αποδεκτή και σωστή, για τα στελέχη, πρακτική η οποία επωφελεί πολλές ομάδες γυναικών οι οποίες ενδέχεται να βιώνουν έμφυλες διακρίσεις και διαφορετικές μορφές βίας. Ωστόσο, η θεματική αυτή συνδέεται και με την καταλληλότητα επιλογής των ομάδων ύστερα από τη διεύρυνση, καθώς από τις απαντήσεις των πινάκων αυτών, και συγκεκριμένα από την τοποθέτηση «χρήζει περαιτέρω διεύρυνσης», προκύπτει το περιθώριο για ένταξη εντός του δικτύου επιπλέον ομάδων ωφελούμενου πληθυσμού.

Πίνακας 34: Συμβουλευτικά Κέντρα: Απόψεις για τη διεύρυνση

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Άλλο	Δεν έπρεπε να γίνει γιατί το δίκτυο δεν μπορεί να τις εξυπηρετήσει	Δεν έχει παγιωθεί ακόμα, καθώς το δίκτυο είναι περισσότερο αναγνωρίσιμο ως δίκτυο για κακοποιημένες γυναίκες και όχι «κακοποιημένων/πολλαπλών διακρίσεων»	Δημιουργεί πρόβλημα στα στελέχη καθώς δεν μπορούν να διαχειριστούν τις διαφορετικές ανάγκες	Έπρεπε να γίνει ώστε να εξυπηρετούνται περισσότερες γυναίκες	Χρήζει περαιτέρω διεύρυνσης
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	50% (5)	0% (0)	40% (4)	10% (1)
Αττική	5.56% (1)	0% (0)	33.33% (6)	0% (0)	27.78% (5)	33.33% (6)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	14.29% (1)	0% (0)	85.71% (6)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	28.57% (2)	0% (0)	71.43% (5)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	36.36% (4)	0% (0)	45.45% (5)	18.18% (2)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (9)	0% (0)
Θεσσαλία	20% (1)	0% (0)	20% (1)	0% (0)	60% (3)	0% (0)
Ιόνιοι Νήσοι	12.5% (1)	0% (0)	12.5% (1)	0% (0)	75% (6)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	5.56% (1)	5.56% (1)	44.44% (8)	5.56% (1)	27.78% (5)	11.11% (2)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	37.5% (3)	0% (0)	62.5% (5)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	11.11% (1)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	77.78% (7)	11.11% (1)
Πελοπόννησος	27.27% (3)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	63.64% (7)	9.09% (1)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	50% (4)	0% (0)	50% (4)	0% (0)
Σύνολο	6.2% (8)	0.78% (1)	27.13% (35)	0.78% (1)	55.04% (71)	10.08% (13)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Πίνακας 35: Ξενώνες Φιλοξενίας: Απόψεις για τη διεύρυνση

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Άλλο	Δεν έπρεπε να γίνει γιατί το δίκτυο δεν μπορεί να τις εξυπηρετήσει	Δεν έχει παγιωθεί ακόμα, καθώς το δίκτυο είναι περισσότερο αναγνωρίσιμο ως δίκτυο για κακοποιημένες γυναίκες για «κακοποιημένων/πολλαπλών διακρίσεων»	Δημιουργεί πρόβλημα στα στελέχη καθώς δεν μπορούν να διαχειριστούν τις διαφορετικές ανάγκες	Έπρεπε να γίνει ώστε να εξυπηρετούνται περισσότερες γυναίκες	Χρήζει περαιτέρω διεύρυνσης
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	20% (1)	20% (1)	20% (1)	0% (0)	40% (2)	0% (0)
Αττική	20% (1)	40% (2)	20% (1)	0% (0)	20% (1)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)
Ήπειρος	0% (0)	20% (1)	40% (2)	0% (0)	40% (2)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	85.71% (6)	14.29% (1)
Κεντρική Μακεδονία	20% (1)	20% (1)	0% (0)	0% (0)	40% (2)	20% (1)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	57.14% (4)	42.86% (3)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	0% (0)	66.67% (2)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)	0% (0)
Σύνολο	5.36% (3)	8.93% (5)	10.71% (6)	1.79% (1)	55.36% (31)	17.86% (10)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Ακόμα, στο σημείο αυτό διαπιστώνονται και εντάσσονται περιπτώσεις ελλείψεων οι οποίες αφορούν συγκεκριμένα στον επανασχεδιασμό του δικτύου. Έτσι, ενώ η διεύρυνση αποτελεί δράση θετικά αξιολογούμενη από τα στελέχη, με προτάσεις συμπερίληψης και άλλων ομάδων, όπως αυτή των ανδρών, καθώς και της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας (από το δίκτυο εξυπηρετούνται γυναίκες διαφορετικού σεξουαλικού προσανατολισμού ή γυναίκες που βρίσκονται στη διαδικασία μετάβασης, και έτσι η αναφορά στη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα άπτεται της ευρύτερης προσέγγισης της κοινότητας ανεξαρτήτως φύλου), εντούτοις ανακύπτουν προβληματισμοί όπως αυτός της παρουσίας ή/και έλλειψης διερμηνέων, καθώς και της συνύπαρξης εντός των Ξενώνων των διαφορετικών ομάδων πληθυσμού.

Συγκεκριμένα, τα στελέχη και από τα δύο είδη δομών αναφέρουν σχετικά με την εξυπηρέτηση προσφυγισσών «Θα έπρεπε να προηγηθεί μια έρευνα για την τοπική κοινωνία που εδρεύει ο κάθε ξενώνας, σχετικά με τις παροχές και τις ευκαιρίες που υπάρχουν προς όφελος του προσφυγικού πληθυσμού, πριν οριστεί ο αριθμός φιλοξενίας σε κάθε δομή. Δηλαδή, αν εδρεύουν ΜΚΟ, αν υπάρχουν διερμηνείς, αν λειτουργούν προγράμματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας κλπ.», «Πολύ μεγαλύτερες δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων γυναικών προσφύγων, καθώς δεν υπάρχει επαρκής υποστήριξη στην περιοχή του Ξενώνα μας, κυρίως διερμηνείς, αλλά και ΜΚΟ που να αναλαμβάνουν τη νομική εκπροσώπησή τους και μαθήματα ελληνικών και άλλων ξένων γλωσσών», «Εκπαίδευση στη συνεργασία με διερμηνείς για την εξυπηρέτηση προσφυγισσών», «στην εξυπηρέτηση των προσφυγισσών τα προβλήματα εναπόκεινται στην έλλειψη υπηρεσιών που τους αφορούν όπως και άλλες δομές όπου μπορούν να απασχοληθούν οι ίδιες και τα παιδιά τους.», «στις προσφύγισσες υπάρχει έλλειμμα στον τομέα της μετάφρασης», «για τον προσφυγικό πληθυσμό στην περιοχή μας δεν υπάρχουν υπηρεσίες που να βοηθούν στο έργο μας», «οι προσφύγισσες λόγω έλλειψης φυσικής παρουσίας διερμηνέα η συνεννόηση καθίσταται δύσκολη» κ.α. Στο πλαίσιο αυτό καταγράφονται και οι απόψεις των συμμετεχόντων στο focus group, οι οποίοι υποστήριξαν ότι στο δίκτυο χρήζει ενίσχυσης ιδιαίτερα η νομική στήριξη, καθ' ότι ζητείται από τις ωφελούμενες, ενώ η παρουσία διερμηνέων καθ' όλη την ημερήσια λειτουργία των Κέντρων θεωρείται απαραίτητη.

Παρατηρείται ότι η εξυπηρέτηση από μέρους των στελεχών διαφορετικών ομάδων γυναικών δεν αποτελεί εμπόδιο. Ωστόσο αποτελεί εμπόδιο από τη μία πλευρά η κατανόηση των αναγκών των νέων εισαχθέντων στο δίκτυο γυναικών, αλλά και η επικοινωνία με αυτές τόσο εξαιτίας γλωσσικών περιορισμών και διαφορών όσο και εξαιτίας του κοινωνικό-πολιτισμικού υπόβαθρου. Πράγματι, μέσα από τις αφηγήσεις των επιστημονικών εποπτριών και των συντονιστριών του δικτύου τα δεδομένα αυτά εμπλουτίζονται.

Παρ' όλα αυτά, και πριν αξιολογηθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες και η καταλληλότητα αυτών, χρήζει διευκρίνισης και αναφοράς ο τρόπος με τον οποίο τα στελέχη αντιλαμβάνονται την παροχή υπηρεσιών και τις ενδεχόμενες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σε σχέση με τις γυναίκες που ανήκουν στην ομάδα των πολλαπλών διακρίσεων. Αρχικά, όσον αφορά στους Ξενώνες Φιλοξενίας, τα στελέχη ρωτήθηκαν για το κατά πόσον οι γυναίκες από διαφορετικές ομάδες συνυπάρχουν αβίαστα.

Ο Πίνακας 36 καταδεικνύει τις απόψεις των στελεχών βάσει της καθημερινής εμπειρίας τους. Συγκεκριμένα, σε περιφέρειες όπως η Αττική ή/και η Πελοπόννησος, η προβληματική συνύπαρξη αγγίζει το 100%, ενώ στη Δυτική Ελλάδα και στην Ήπειρο (80% αντίστοιχα) η συνύπαρξη πραγματοποιείται αβίαστα.

Οι ανοικτές απαντήσεις επιβεβαιώνουν τα ποσοστά αυτά, καθώς τα στελέχη καταγράφουν «Οι άστεγες γυναίκες, οι γυναίκες Ρομά και οι γυναίκες πρόσφυγες ανήκουν σε διαφορετικές κοουλτούρες και παρουσιάζουν δυσκολίες ενσωμάτωσης και ένταξης στον χώρο του Ξενώνα λόγω του διαφορετικού πολιτισμικού περιβάλλοντος», «Οι Ρομά λόγω δυσκολιών προσαρμογής στο πλαίσιο του Ξενώνα, δυσκολεύονται να ακολουθήσουν κανόνες», «Οι γυναίκες πρόσφυγες επιθυμούν τη μετάβαση τους σε μεγαλύτερες πόλεις ενώ οι Ρομά αδυνατούν να συμμορφωθούν με τον κανονισμό», «δυσκολίες προσαρμογής (Ρομά, προσφύγισσες)» κ.α.

Πίνακας 36: Ξενώνες Φιλοξενίας: Οι γυναίκες από διαφορετικές ομάδες συνυπάρχουν αβίαστα ;

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Αττική	0% (0)	0% (0)	100% (5)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	80% (4)	20% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Ήπειρος	20% (1)	80% (4)	0% (0)
Θεσσαλία	14.29% (1)	57.14% (4)	28.57% (2)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Κρήτη	0% (0)	57.14% (4)	42.86% (3)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (3)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)
Σύνολο	3.57% (2)	53.57% (30)	42.86% (24)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Ο Πίνακας 37 καταδεικνύει τα ποσοστά, σύμφωνα με τα οποία, οι γυναίκες φεύγουν από τον Ξενώνα κατά βούληση, υποστηρίζοντας τα ποιοτικά δεδομένα των ποσοστών αυτών, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω. Το δεδομένο αυτό αναδεικνύει τους Ξενώνες Φιλοξενίας ως μία ιδιαίτερη μορφή φιλοξενίας γυναικών, η οποία κατά βάση διαφοροποιείται από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και ως επί το πλείστο αποτελεί ένα ενδιάμεσο πλαίσιο κάλυψης τη ανάγκης της στέγασης. Λαμβάνοντας υπόψη τα υψηλά επίπεδα ικανοποίησης των γυναικών, δεν προκύπτει ότι το εύρημα αυτό μπορεί να συσχετιστεί με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στις ωφελούμενες. Άλλωστε ο Ξενώνας Φιλοξενίας αποτελεί ένα μέρος, το οποίο υπό όρους και προϋποθέσεις, παρέχει στέγαση και υποστήριξη σε γυναίκες που το έχουν ανάγκη και δεν είναι σε καμία περίπτωση δεν ομοιάζει με δομές εγκλεισμού.

Πίνακας 37: Οι γυναίκες φεύγουν από τον Ξενώνα κατά βούληση;

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	60% (3)	40% (2)
Αττική	20% (1)	80% (4)
Βόρειο Αιγαίο	80% (4)	20% (1)
Δυτική Ελλάδα	80% (4)	20% (1)
Δυτική Μακεδονία	100% (3)	0% (0)
Ήπειρος	20% (1)	80% (4)
Θεσσαλία	42.86% (3)	57.14% (4)
Κεντρική Μακεδονία	80% (4)	20% (1)
Κρήτη	42.86% (3)	57.14% (4)
Νότιο Αιγαίο	33.33% (1)	66.67% (2)
Πελοπόννησος	100% (3)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	66.67% (2)	33.33% (1)
Σύνολο	57.14% (32)	42.86% (24)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Στο ίδιο πλαίσιο, τα στελέχη ερωτήθηκαν για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σε σχέση με την εξυπηρέτηση των γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων. Από τους Ξενώνες Φιλοξενίας τα ποσοστά διαφέρουν ανά πολλαπλή διάκριση. Στον Πίνακα 38 αποτυπώνονται τα συνολικά ποσοστά των Ξενώνων σε σχέση με τη διαχείριση περιστατικών αναφορικά με την πολλαπλή διάκριση. Όπως παρατηρείται τα ποσοστά διαφοροποιούνται, ωστόσο Πολύ Συχνά τα στελέχη αντιμετωπίζουν προβλήματα με τις προσφύγισες, γεγονός το οποίο αιτιολογείται παραπάνω αναφορικά με την έλλειψη διερμηνείας. Επιπλέον, προβλήματα ανακύπτουν και με τις γυναίκες Ρομά και τις άστεγες, σε μικρότερη συχνότητα.

Πίνακας 38: Ξενώνες Φιλοξενίας: 28. Πόσο συχνά αντιμετωπίζετε δυσκολίες κατά την εξυπηρέτηση γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων;

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Αρκετά Συχνά	Μερικές Φορές	Πάντα	Πολύ Συχνά	Ποτέ
Θύματα έμφυλης βίας	25% (14)	46.43% (26)	1.79% (1)	16.07% (9)	10.71% (6)
Άστεγες	16.07% (9)	50% (28)	8.93% (5)	12.5% (7)	12.5% (7)
Ρομά	16.07% (9)	41.07% (23)	5.36% (3)	12.5% (7)	25% (14)
ΑμεΑ	8.93% (5)	41.07% (23)	1.79% (1)	10.71% (6)	37.5% (21)
Άνεργες	28.57% (16)	48.21% (27)	1.79% (1)	12.5% (7)	8.93% (5)
Προσφύγισες	21.43% (12)	19.64% (11)	25% (14)	21.43% (12)	12.5% (7)
Άλλο	8.93% (5)	26.79% (15)	3.57% (2)	1.79% (1)	58.93% (33)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Αντίστοιχα, στα Συμβουλευτικά Κέντρα (Πίνακας 39), παρ' ότι η συχνότητα δεν είναι μεγάλη, προβλήματα ανακύπτουν μερικές φορές με τα θύματα έμφυλης βίας (66.67%) και τις άνεργες (53.49%). Το γεγονός αυτό αιτιολογείται καθώς όπως αναφέρουν τα στελέχη οι περισσότερες από τις γυναίκες αυτές, είτε γυρίζουν στην προηγούμενη κατάσταση, είτε διακόπτουν καθ' ότι περίμεναν πιο άμεσα αποτελέσματα, είτε αναγκάζονται να εγκαταλείψουν και να μην

επιδεικνύουν συνέπεια στα ραντεβού τους εξαιτίας της αναζήτησης εργασίας. Χαρακτηριστικά καταγράφουν «Συνήθως λόγω εύρεσης εργασίας», «Δεν είναι ακόμα έτοιμες για προσωπική αλλαγή, χρειάζονται ενδυνάμωση, διαχείριση των φόβων τους και σχέδιο ζωής, βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο», Ωράριο λόγω εύρεσης εργασίας είτε λόγω παιδιών και αδυναμίας να προσέλθουν στο ΣΚ λόγω απόστασης (οικονομικοί παράγοντες)», «Οι άνεργες επιθυμούν άμεση εργασία και όταν αυτό δεν πραγματοποιείται απογοητεύονται και σταματούν την συμβουλευτική.», «Οι άστεγες επειδή συχνά μετακινούνται και δεν έχουν σταθερό σημείο κατοικίας.», «Γυναίκες έμφυλης βίας-ανετοιμότητα και απροθυμία σε ορισμένες περιπτώσεις για ανάληψη ευθύνης των αποφάσεων που θα οδηγήσουν στις "επιθυμητές" όπως εκείνες τις ορίζουν μέσα από την συμβουλευτική διαδικασία, αλλαγές.», «Οι Ρομά και οι προσφύγισσες έχουν πιο επιτακτικές υλικές ανάγκες τις οποίες δε μπορεί να εξυπηρετήσει το Σ.Κ.», κ.α.

Ένα μέρος της απάντησης αφορά πράγματι στο ότι τα στελέχη προσλήφθηκαν μετά τις εκπαιδεύσεις, το οποίο αποτελεί ένα πραγματικό και αντικειμενικό γεγονός ή και πρόβλημα. Ένα άλλο σκέλος της απάντησης σχετίζεται πιθανόν με τη συνολική δυσκολία που οι επαγγελματίες αντιμετωπίζουν με τον εν λόγω πληθυσμό, όποια και αν είναι η αναπηρία (σωματική, κινητική, διανοητική, χρόνιο νόσημα κτλ.). Οι γυναίκες ΑΜΕΑ αντιμετωπίζουν πολύ περισσότερες διακρίσεις, καθώς τα προβλήματά τους εντείνονται από την μειονεξία που αντιμετωπίζουν, όπως άλλωστε συμβαίνει και σε όλους τους ευάλωτους πληθυσμούς (π.χ. αλλοδαπές). Δυστυχώς η θεωρία που υιοθετείται από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον θέλει τα άτομα με αναπηρία να είναι άρρωστα, τα οδηγεί σε αποκλεισμό από το κοινωνικό σύνολο, τους στερεί το δικαίωμα για εργασία, εκπαίδευση, διασκέδαση και συμμετοχή στα κοινά, με αποτέλεσμα να τους υποχρεώνει να ζουν απομονωμένοι και δεν τους δίνει τα περιθώρια να εξελιχθούν και να καθορίσουν οι ίδιοι το επίπεδο της ζωής τους. Επομένως κάτι τέτοιο δυσκολεύει διπλά την εργασία των συμβούλων και χρειάζεται συνεχή υποστήριξη και επιμόρφωση στο έργο τους.²⁴

Πίνακας 39: Συμβουλευτικά Κέντρα: Πόσο συχνά αντιμετωπίζετε δυσκολίες κατά την εξυπηρέτηση γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων;

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Αρκετά Συχνά	Μερικές Φορές	Πάντα	Πολύ Συχνά	Ποτέ
Θύματα έμφυλης βίας	13.95% (18)	66.67% (86)	0.78% (1)	4.65% (6)	13.95% (18)
Άστεγες	15.5% (20)	50.39% (65)	1.55% (2)	4.65% (6)	27.91% (36)
Ρομά	13.95% (18)	44.96% (58)	1.55% (2)	5.43% (7)	34.11% (44)
ΑμεΑ	6.2% (8)	45.74% (59)	3.1% (4)	44.96% (58)	6.2% (8)
Άνεργες	12.4% (16)	53.49% (69)	2.33% (3)	6.98% (9)	24.81% (32)
Προσφύγισσες	17.05% (22)	36.43% (47)	3.1% (4)	7.75% (10)	35.66% (46)
Άλλο	5.43% (7)	26.36% (34)	9.3% (12)	1.55% (2)	57.36% (74)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

²⁴ Μπαλούρδος, Δ., Σαρρής, Ν., Τραμουντάνης, Α., Χρυσάκης, Μ. (Επιμ.) (2014). Ευάλωτες Κοινωνικά Ομάδες (ΕΚΟ) και διακρίσεις στην αγορά εργασίας. Αθήνα: Παπαζήσης.

Ωστόσο, τα μέλη ΟΔΕ ερωτήθηκαν για το κατά πόσον ανταποκρίνονται οι δεξιότητες των στελεχών στις ανάγκες των ωφελούμενων μετά τη διεύρυνση και όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 40, το μεγαλύτερο ποσοστό πιστεύει ότι οι δεξιότητες των στελεχών καλύπτουν τις ανάγκες, δεδομένο το οποίο συμπληρώνεται και από τις απόψεις των ίδιων των στελεχών όπως τις εξέφρασαν σχετικά με τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τις νέες ανάγκες.

Πίνακας 40: Μέλη ΟΔΕ: Ανταποκρίνονται οι δεξιότητες των στελεχών στις ανάγκες των ωφελούμενων μετά τη διεύρυνση;

Αριθμός μελών ΟΔΕ: 61	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	75% (3)	25% (1)
Αττική	0% (0)	0% (0)	100% (7)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (2)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	83.33% (5)	16.67% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	100% (4)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	25% (1)	75% (3)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	100% (2)	0% (0)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	20% (1)	80% (4)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	14.29% (2)	7.14% (1)	71.43% (10)	7.14% (1)
Κρήτη	0% (0)	14.29% (1)	85.71% (6)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (4)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (2)	0% (0)
Σύνολο	3.28% (2)	6.56% (4)	85.25% (52)	4.92% (3)

(Ποσοτική έρευνα στα μέλη ΟΔΕ)

Όπως γίνεται αντιληπτό, ο επανασχεδιασμός του δικτύου αφορά σε ένα πολυδιάστατο ζήτημα το οποίο προκειμένου να απαντηθεί χρήζει ενδελεχούς διερεύνησης. Συγκεκριμένα, οι παρεχόμενες υπηρεσίες αφορούν σε μία ακόμα διάσταση αυτού του θέματος.

Έτσι, πέραν της παροχής διερμηνείας (για την κάλυψη των αναγκών των γυναικών προσφύγων) και του σχεδιασμού και της ανταπόκρισης του δικτύου στο επιτακτικό αυτό ζήτημα, ο νέος σχεδιασμός αφορά και στην παροχή άλλων υπηρεσιών, όπως αυτή της εργασιακής συμβουλευτικής, ώστε να ανταποκρίνεται το δίκτυο στις ανάγκες των άνεργων γυναικών και την έμφυλη διάκριση που υφίστανται αναφορικά με την εργασία.

Χαρακτηριστικά τα στελέχη καταγράφουν «*διαφοροποιήσεις στον φιλοξενούμενο πληθυσμό (άνεργες, γυναίκες πρόσφυγες, ΑΜΕΑ και πολλαπλών διακρίσεων) και την παροχή εργασιακής συμβουλευτικής στις φιλοξενούμενες.*», «*Η διαφορές που παρατηρήθηκαν στη δεύτερη προγραμματική περίοδο ήταν σχετικές με το δείγμα των γυναικών που εξυπηρετούσε ο Ξενώνας. Προστέθηκαν στα θύματα βίας και οι πολλαπλές διακρίσεις (άνεργες, μονογονείς, πρόσφυγες κ.λπ.). Προστέθηκε η εργασιακή συμβουλευτική για τις ωφελούμενες και με την ανάληψη της διαχείρισης από την Περιφέρεια Κρήτης οι διαδικασίες χρηματοδότησης και ελέγχου γίνονται ταχύτερα και αποτελεσματικότερα.*», «*Η διεύρυνση της ομάδας στόχου και σε γυναίκες που αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις, η προσθήκη*

της εργασιακής συμβουλευτικής στις παρεχόμενες υπηρεσίες.», «Εργασιακή συμβουλευτική, Διεύρυνση των ομάδων στόχων που απευθύνεται η δομή.», κ.α.

Στην ερώτηση αν μετά τη διεύρυνση παρέχονται οι αιτούμενες υπηρεσίες στον ωφελούμενο πληθυσμό, τα μέλη ΟΔΕ, όπως καταδεικνύεται στον Πίνακας 41, υποστηρίζουν ότι οι αιτούμενες υπηρεσίες παρέχονται, και μόνο ένα μικρό ποσοστό στην Κρήτη και στην Κεντρική Μακεδονία δεν συμφωνούν.

Πίνακας 41: Μέλη ΟΔΕ: Κατόπιν της διεύρυνσης της ομάδας στόχου, παρέχονται οι αιτούμενες υπηρεσίες στον ωφελούμενο πληθυσμό;

Αριθμός μελών ΟΔΕ : 61	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	100% (4)
Αττική	0% (0)	0% (0)	100% (7)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (2)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (6)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	100% (4)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	100% (4)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	100% (2)
Ιόνιοι Νήσοι	20% (1)	20% (1)	60% (3)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	7.14% (1)	92.86% (13)
Κρήτη	0% (0)	14.29% (1)	85.71% (6)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	100% (4)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	100% (2)
Σύνολο	1.64% (1)	4.92% (3)	93.44% (57)

(Ποσοτική έρευνα στα μέλη ΟΔΕ)

Από την άλλη πλευρά, τα μέλη ΟΔΕ, στην ερώτηση αν υπάρχει ζήτηση για άλλες υπηρεσίες από τις ωφελούμενες, ανέφεραν «εξεύρεση κατοικίας», «εξεύρεση εργασίας», «Σύνδεση με τις προνοιακές δομές».

Όμως, από την ηλεκτρονική βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ και τα στοιχεία που παρείχε στον αξιολογητή, προκύπτει ότι σε σύνολο 1176 γυναικών που έθεσαν ως αρχικό αίτημα την εργασιακή συμβουλευτική, κατά μέσο όρο, όπως παρατηρείται στον Πίνακας 42, κάθε γυναίκα έχει λάβει ραντεβού ανά περιφέρεια. Συγκεκριμένα, στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, κάθε γυναίκα (παλαιά) έχει λάβει κατά μέσο όρο 3.48 ραντεβού εργασιακής συμβουλευτικής, δεδομένο το οποίο προκαλεί εντύπωση συγκρινόμενο με την Αττική, στην οποία κάθε γυναίκα (παλαιά) έχει λάβει κατά μέσο όρο 1.5 ραντεβού εργασιακής συμβουλευτικής.

Πίνακας 42: Αρχικό αίτημα εργασιακή συμβουλευτική εκφρασμένο σε μέσο όρο συνεδριών και (τυπική απόκλιση) ανά περιφέρεια

Αριθμός Νέων και Παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407 και 785	(Παλαιές)Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	(Νέες)Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	3.48(5.05)	2.49(4.85)
Αττική	1.5(2.6)	1.37(2.53)
Βόρειο Αιγαίο	4.08(5.35)	3.7(6.36)
Δυτική Ελλάδα	3.51(5.23)	2.92(5.85)
Δυτική Μακεδονία	2.04(3.75)	2.91(5.72)
Ήπειρος	3.08(4.35)	4.19(7.29)
Θεσσαλία	2.89(3.87)	1.7(3.21)
Ιόνια νησιά	1.38(1.76)	1.38(2.53)
Κεντρική Μακεδονία	2.38(3.64)	1.85(3.72)
Κρήτη	2.54(4.06)	2.31(4.53)
Νότιο Αιγαίο	1.76(2.78)	1.5(2.91)
Πελοπόννησος	2.6(3.97)	2.81(5.55)
Στερεά Ελλάδα	1.32(1.89)	1.23(1.87)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Συνολικά, η αξιολόγηση της καταλληλότητας του επανασχεδιασμού αφορά σε ένα πολυδιάστατο ζήτημα. Συγκεκριμένα το δίκτυο, ύστερα από τη διεύρυνση, καλείται να αντιμετωπίσει και να διαχειριστεί μία πολλαπλότητα αναγκών και αιτημάτων, όπως αυτή του προσφυγικού ή/και εκείνη της ανεργίας. Όμως, η αντιμετώπιση των νέων αναγκών καλεί σε εξεύρεση νέων εργαλείων προκειμένου το δίκτυο να ανταποκριθεί επαρκώς. Έτσι, ενώ ο επανασχεδιασμός αξιολογείται ως κατάλληλος και ως κάτι όχι μόνο που έπρεπε να γίνει, αλλά και που αξιοποιήθηκε από τις ωφελούμενες (βλ. εργασιακή συμβουλευτική), η πολλαπλότητα των πεδίων που καλείται να καλύψει χρήζει διαρκούς εξέλιξης και συνεχούς εμπλουτισμού, αλλά και κατανόησης των ιδιαίτερων αναγκών της κάθε ομάδας. Για παράδειγμα, η ένταξη των Ρομά σε ένα κανονιστικό πλαίσιο όπως αυτό του Ξενώνα, καταλήγει ως μία ανεπιτυχής προσπάθεια, δεδομένο το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί στο μέλλον, μέσα από πρακτικές κατανόησης, για βελτιωμένες, και πιο κοντά στις ανάγκες της κάθε ομάδας, υπηρεσίες.

Στο πλαίσιο αξιολόγησης του επανασχεδιασμού του δικτύου λαμβάνεται υπόψη και η λειτουργία της Γραμμής ΣΟΣ. Σύμφωνα με την έρευνα που διεξήχθη στα στελέχη της γραμμής διεξάγεται το συμπέρασμα ότι ο επανασχεδιασμός δεν ήταν κατάλληλος καθώς στην γραμμή απευθύνονταν κυρίως γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Επιπλέον η γραμμή, όπως αναφέρουν τα στελέχη, δεν μπορεί να υποστηρίξει προσφύγισες ή/και μετανάστριες που δεν ομιλούν την ελληνική γλώσσα καθώς δεν υπάρχουν διερμηνείς. Ακόμα παραπάνω σχετικά με τον πληθυσμό αυτό τα αιτήματα είναι ελάχιστα και παραπέμπονται, ενώ υπάρχει έλλειμμα εκπαίδευσης σε αυτόν τον τομέα. Τέλος, υπάρχει θετική άποψη για την διεύρυνση του στόχου πληθυσμού αλλά τα στελέχη πιστεύουν ότι δεν χρειάζεται περαιτέρω διεύρυνση.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Η διεύρυνση της ομάδας στόχου αποτελεί την κύρια αλλαγή στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Παρατηρείται ότι η εξυπηρέτηση από μέρους των στελεχών διαφορετικών ομάδων γυναικών δεν αποτελεί εμπόδιο. Ωστόσο, μία παράμετρος που προέκυψε κατά την υλοποίηση είναι η παροχή υπηρεσιών σε μετανάστριες και προσφύγισες. Στον σχεδιασμό δεν υπήρχε πρόβλεψη για διερμηνείς στο δίκτυο. Αποτελεί εμπόδιο η κατανόηση των αναγκών των νέων εισαχθέντων στο δίκτυο γυναικών, αλλά και η επικοινωνία με αυτές τόσο εξαιτίας γλωσσικών περιορισμών και διαφορών όσο και εξαιτίας του κοινωνικό-πολιτισμικού υπόβαθρου.

Επιπλέον, προβλήματα ανακύπτουν και με τις γυναίκες Ρομά και τις άστεγες, σε μικρότερη συχνότητα. Όπως γίνεται αντιληπτό, ο επανασχεδιασμός του δικτύου αφορά σε ένα πολυδιάστατο ζήτημα το οποίο χρήζει ενδελεχούς διερεύνησης.

3.1.6 Έχουν επιλεγεί οι κατάλληλες κατηγορίες ωφελούμενων και ποιες κατηγορίες απουσιάζουν;

Για τη διερεύνηση της παρούσας θεματικής τα ποσοστά της Βάσης Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ διαφαινόνται ως τα περισσότερο χρήσιμα. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις ανά έτος στις νέες ωφελούμενες και ανά περιφέρεια στις παλαιές. Οι πίνακες που ακολουθούν σκιαγραφούν τα αποτελέσματα όπως αυτά προέκυψαν ύστερα από συγκριτικές αναλύσεις. Στο πλαίσιο αυτό χρήζει διευκρίνισης η διαφοροποίηση ανάμεσα στις νέες ωφελούμενες και τις παλαιές. Συγκεκριμένα, οι νέες ωφελούμενες αφορούν στις γυναίκες που έλαβαν έστω και μία υπηρεσία από τις 01/12/2015 έως και 31/12/2018. Αντίθετα, οι παλαιές ωφελούμενες αφορούν στις γυναίκες που έλαβαν έστω και μία υπηρεσία πριν από τις 01/12/2015 και επανήλθαν σε κάποια δομή του δικτύου μετά τις 01/12/2015.

Παρατηρώντας τους επόμενους τέσσερις πίνακες, αρχικά διαπιστώνεται ετησίως μία αύξηση των ποσοστών σε σχέση με τις νέες ωφελούμενες, αλλά και διαφορές σε σχέση με τις παλαιές ωφελούμενες. Ωστόσο, παρ' όλες τις διαφορές στα ποσοστά, διαπιστώνεται μία σύγκλιση η οποία εντοπίζεται στην κατηγορία «Άλλο». Και στις δύο περιπτώσεις ωφελούμενων (νέες και παλαιές), στην περίπτωση του «Άλλο», αναφορικά με το είδος της βίας, το ποσοστό παραμένει 0%, ενώ στην περίπτωση του «Άλλο» αναφορικά με τις πολλαπλές διακρίσεις το ποσοστό στην περίπτωση των παλαιών ωφελούμενων είναι 1.4% και στην περίπτωση των νέων είναι 2.48%. Το μηδενικό ποσοστό στο ζήτημα της βίας αποκαλύπτει το γεγονός της κάλυψης όλων των περιπτώσεων βίας εκ μέρους του δικτύου και την καταλληλότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των αναγκών των κακοποιημένων γυναικών (τα ποσοστά αφορούν στο σύνολο των ωφελούμενων (14407)).

Πίνακας 43: Πολλαπλή διάκριση νέων εξυπηρετούμενων- Τα ποσοστά προκύπτουν από το σύνολο των ωφελούμενων στη βάση της ΕΕΤΑΑ: 14.407²⁵

Πολλαπλή διάκριση	2015	2016	2017	2018	Σύνολο
Μονογονέας	0.07% (10)	1.01% (145)	2.33% (335)	2.93% (422)	6.33% (912)
Άνεργη	0.92% (132)	13.74% (1980)	17.88% (2576)	19.27% (2776)	51.81% (7464)
Πρόσφυγας	0.00% (0)	0.76% (109)	1.41% (203)	2.12% (306)	4.29% (618)
Άσυλο	0.00% (0)	0.28% (41)	0.77% (111)	1.28% (184)	2.33% (336)
Μετανάστρια	0.01% (1)	0.27% (39)	0.48% (69)	0.64% (92)	1.40% (201)
Ρομά	0.01% (1)	0.19% (18)	0.42% (81)	0.32% (49)	0.94% (149)
ΑΜΕΑ	0.01% (1)	0.12% (28)	0.56% (61)	0.34% (46)	1.03%(136)
Άλλο	0.01% (2)	0.20% (29)	1.08% (155)	1.19% (171)	2.48% (357)
Σύνολο	1.02% (147)	16.58% (2389)	24.93% (3591)	28.08% (4046)	70.61% (10173)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

²⁵ Για επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τις πολλαπλές διακρίσεις στις νέες ωφελούμενες ανά περιφέρεια βλ. Πίνακας 104

Πίνακας 44: Βία νέων εξυπηρετούμενων- Τα ποσοστά προκύπτουν από το σύνολο των ωφελούμενων στη βάση της ΕΕΤΑΑ: 14.407

Βία	2015	2016	2017	2018	Σύνολο
Ενδοοικογενειακή βία	1.54% (222)	20.12% (2899)	23.97% (3453)	27.40% (3948)	73.03% (10522)
Σεξουαλική παρενόχληση	0.01% (1)	0.32% (46)	0.41% (59)	0.59% (85)	1.33% (191)
Trafficking	0.01% (1)	0.10% (15)	0.19% (28)	0.06% (8)	0.36% (52)
Βιασμός	0.01% (1)	0.31% (45)	0.36% (52)	0.52% (75)	1.20% (173)
Πορνεία	0.00% (0)	0.01% (2)	0.03% (5)	0.01% (2)	0.06% (9)
Άλλο	0.00% (0)	0.00% (0)	0.00% (0)	0.00% (0)	0.00% (0)
Σύνολο	1.56% (225)	20.87% (3007)	24.97% (3597)	28.58% (4118)	75.98% (10947)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Από τους δύο παραπάνω πίνακες προκύπτει ότι το 70.61% του πληθυσμού των ωφελούμενων που είναι καταγεγραμμένες στη βάση της ΕΕΤΑΑ υφίστανται τουλάχιστον μία πολλαπλή διάκριση. Με άλλα λόγια, μία γυναίκα Ρομά μπορεί ταυτόχρονα να έχει δηλωθεί και ως άνεργη. Το ίδιο συμβαίνει και με την περίπτωση της βίας (Πίνακας 44), βάσει των δεδομένων της ΕΕΤΑΑ, το 75.98% έχει υποστεί τουλάχιστον μία μορφή κακοποίησης. Δηλαδή μία γυναίκα που έχει υποστεί ενδοοικογενειακή βία μπορεί ταυτόχρονα να έχει δηλωθεί και ως θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης. Τα υπολειπόμενα ποσοστά των πολλαπλών διακρίσεων δηλώνουν ότι οι συγκεκριμένες ωφελούμενες (δηλαδή το 29.39%) δεν έχουν υποστεί ή δεν έχουν δηλώσει ότι έχουν υποστεί κάποια από αυτές τις κατηγορίες πολλαπλών διακρίσεων. Αυτό σημαίνει ότι οι κατηγορίες που προσφέρει η βάση περιορίζονται ή δεν περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά που ενδέχεται να έχουν οι γυναίκες και για τα οποία να εντάσσονται στις πολλαπλές διακρίσεις. Το δεδομένο αυτό συμπληρώνει και επιβεβαιώνει την παραπάνω θέση σχετικά με την επιλογή «Άλλο». Αναφορικά με τα υπολειπόμενα ποσοστά βίας (δηλαδή το 24.02%), δηλώνει ότι οι γυναίκες δεν έχουν υποστεί ή δεν έχουν δηλώσει ότι έχουν υποστεί κάποια μορφή βίας.

Πίνακας 45: Παλαιές ωφελούμενες / Ποσοστό εμφάνισης πολλαπλών διακρίσεων- Αριθμός παλαιών
 Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785

Περιφέρεια	Μονογονέας	Άνεργη	Πρόσφυγας	Αιτούσα ασύλου	Μετανάστρια	ΑμεΑ	Ρομά	Άλλο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	8.33% (4)	8.33% (4)	27.08% (13)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Αττική	3.31% (6)	3.31% (6)	12.71% (23)	0% (0)	0% (0)	1.1% (2)	0.55% (1)	0.55% (1)
Βόρειο Αιγαίο	15.38% (4)	15.38% (4)	30.77% (8)	0% (0)	0% (0)	3.85% (1)	0% (0)	7.69% (2)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	12.24% (6)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	2.04% (1)	6.12% (3)
Δυτική Μακεδονία	3.7% (1)	3.7% (1)	22.22% (6)	0% (0)	0% (0)	3.7% (1)	0% (0)	3.7% (1)
Ήπειρος	12.68% (9)	12.68% (9)	36.62% (26)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	1.41% (1)	0% (0)
Θεσσαλία	2.22% (1)	2.22% (1)	31.11% (14)	0% (0)	0% (0)	6.67% (3)	2.22% (1)	0% (0)
Ιόνια νησιά	10% (5)	10% (5)	16% (8)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	2% (1)
Κεντρική Μακεδονία	4.76% (4)	4.76% (4)	19.05% (16)	0% (0)	0% (0)	1.19% (1)	0% (0)	1.19% (1)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	7.69% (4)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	9.8% (5)	9.8% (5)	29.41% (15)	0% (0)	0% (0)	3.92% (2)	3.92% (2)	3.92% (2)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	10.45% (7)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	1.49% (1)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	8.82% (3)	8.82% (3)	5.88% (2)	0% (0)	0% (0)	2.94% (1)	0% (0)	0% (0)
Σύνολο	5.35% (42)	5.35% (42)	18.85% (148)	0% (0)	0% (0)	1.4% (11)	0.89% (7)	1.4% (11)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Πίνακας 46 Παλαιές ωφελούμενες/ Ποσοστό εμφάνισης ανά είδος βίας Αριθμός παλαιών Ωφελούμενων
 βάση ΕΕΤΑΑ: 785

Περιφέρεια	Ενδοοικογενειακή βία	Σεξουαλική παρενόχληση	Trafficking	Βιασμός	Πορνεία	Άλλο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	72.92% (35)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Αττική	78.45% (142)	1.1% (2)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	88.46% (23)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	83.67% (41)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	81.48% (22)	3.7% (1)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Ήπειρος	87.32% (62)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Θεσσαλία	62.22% (28)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Ιόνια νησιά	46% (23)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	65.48% (55)	2.38% (2)	0% (0)	1.19% (1)	0% (0)	0% (0)
Κρήτη	73.08% (38)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	72.55% (37)	3.92% (2)	0% (0)	1.96% (1)	0% (0)	0% (0)
Πελοπόννησος	59.7% (40)	0% (0)	0% (0)	1.49% (1)	0% (0)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	50% (17)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Σύνολο	71.72% (563)	0.89% (7)	0% (0)	0.38% (3)	0% (0)	0% (0)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Εάν στις περιπτώσεις της βίας κατά των γυναικών σε οποιαδήποτε μορφή της διαπιστώνεται πολλαπλή θυματοποίηση, το πρόβλημα εντείνεται υπερβολικά όταν αναφερόμαστε στις πιο ευπαθείς ομάδες, μιας από τις οποίες είναι τα θύματα trafficking. Η συγκεκριμένη ομάδα είναι εξαιρετικά ευάλωτη από πολλές απόψεις. Επίσης αποτελεί μια από τις ομάδες που είναι πολύ δύσκολη στο να την προσεγγίσει κανείς ερευνητικά αλλά και το να φτάσει ο πληθυσμός της σε υπηρεσίες διότι η προβληματική του θέματος δεν αφορά μόνο στη σωματική ή σεξουαλική βία προς μια γυναίκα. Αφορά σε πολύ σοβαρά θέματα στα οποία διακυβεύεται η σωματική ακεραιότητα και η ζωή ακόμη του θύματος αλλά και συχνά των παιδιών ή και άλλου συγγενικού περιβάλλοντος. Είναι πολύ συχνές πρακτικές οι απειλές, η απομόνωση, οι σοβαροί τραυματισμοί, η απαγωγή αγαπημένων προσώπων, η αναγκαστική εκπόρνευση νεαρών κοριτσιών από τους γονείς τους, ο φόβος απέλασης ή και παρακράτησης νομικών εγγράφων και άλλες εξαιρετικά βάνανυες μέθοδοι. Επιπλέον ο καταναγκασμός και η ομηρεία των γυναικών αυτών συχνά είναι τέτοια που επιβάλλει να μην υπάρχει καμία επαφή με κανένα υποστηρικτικό δίκτυο. Πρόκειται για μια από τις πιο σοβαρές συνθήκες βίας που δεν καταγράφονται σε πραγματικά μεγέθη ούτε από αριθμούς που αποτυπώνονται μέσα από συλλήψεις, καταγραφές και άλλα. Τα θύματα που καταγράφηκαν εντός του δικτύου

φαίνεται ότι, παρά τον μικρό αριθμό τους, δηλώνουν ικανοποίηση και οι ανάγκες τους καλύπτονται. Η πιθανότητα προσέγγισης του εν λόγω πληθυσμού μέσω του δικτύου θα ήταν η εφαρμογή και λειτουργία προγραμμάτων street work με συνέπεια και σταθερότητα από πολύ έμπειρους και ικανούς επαγγελματίες.

Από την άλλη πλευρά, παρ' ότι χαμηλό, το ποσοστό στις πολλαπλές διακρίσεις καταδεικνύει την έλλειψη κατηγοριοποιήσεων στο δίκτυο σε σχέση με τον αυτοπροσδιορισμό των ωφελούμενων, δηλαδή αναφορικά με το πώς προσδιορίζουν τον εαυτό τους (π.χ. προσφύγισσα, ΛΟΑΤΚΙ κλπ.). Αναλυτικά, διαφαίνεται η ύπαρξη προσδιορισμών τις οποίες το δίκτυο δεν περιλαμβάνει στις πολλαπλές διακρίσεις, ενώ οι υπηρεσίες που ενδέχεται να χρειάζονται μπορούν να χαρακτηριστούν ως ελλιπείς καθ' ότι δεν ταυτίζονται με κάποια συγκεκριμένη ομάδα. Για παράδειγμα, η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, η οποία δεν περιλαμβάνεται ως ομάδα στο δίκτυο, ενδέχεται να χρήζει ιδιαίτερης και διαφοροποιημένης από τις άλλες κατηγορίες ωφελούμενων, υπηρεσίας, η οποία εξαιτίας της έλλειψης της κατηγορίας δεν μπορεί να διακριθεί στις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες του δικτύου. Παρ' ότι ο συλλογισμός διαφαίνεται περίπλοκος, η σημαντικότητα του έγκειται στην εμπειρία των ωφελούμενων με το δίκτυο και στην κάλυψη από μέρους του των αναγκών τους. Τα δεδομένα αυτά συμπληρώνονται και επιβεβαιώνονται από την εστιασμένη συζήτηση (focus group) που πραγματοποιήθηκε ανάμεσα σε εμπειρογνώμονες και στελέχη.

Συνολικά, όπως αναδεικνύεται από τα καταγεγραμμένα ποσοστά οι διακρίσεις και οι μορφές της βίας φαίνεται να πληρούν τους διαφορετικούς αυτόπροσδιορισμούς των γυναικών, σε αντίθεση με τις πολλαπλές διακρίσεις, οι οποίες διαφαίνονται ως ελλειμματικές, δεδομένο το οποίο συμπληρώνεται και από τον Πίνακα 35 και Πίνακα 36, σύμφωνα με τους οποίους (όπως καταγράφονται οι απόψεις των στελεχών του δικτύου) το δίκτυο χρήζει περαιτέρω διεύρυνσης.

Επιπλέον, αναφορικά με τα θύματα trafficking τα οποία απασχολούν ιδιαίτερα τη διεθνή και εθνική κοινότητα, η εμπορία ανθρώπων, εκδοχή της οποίας αποτελεί η σεξουαλική εκμετάλλευση, θεωρείται δραστηριότητα του οργανωμένου εγκλήματος και μάλιστα από τα πλέον προσοδοφόρα, μαζί με το εμπόριο ναρκωτικών και όπλων, ενώ δεν αποκλείεται οι σωματέμποροι να μην ανήκουν μόνο σε μεγάλα διεθνή κυκλώματα, αλλά και σε μικρότερα τοπικά. Αποτελεί ένα από τα δυσκολότερα εγκλήματα, αφού τόσο η οργάνωση, όσο και ο τρόπος τέλεσής του, κάνουν δύσκολο το να εντοπιστεί και να εξαρθρωθεί. Το trafficking γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση έχει αποτελέσει αντικείμενο ιδιαίτερης μελέτης, πρώτον γιατί αποτελεί την πιο διαδεδομένη μορφή trafficking στο δυτικό κόσμο – και στη χώρα μας – και, δεύτερον γιατί υπάρχουν πτυχές του φαινομένου ιδιαίτερα σε σχέση με τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των θυμάτων οι οποίες σχετίζονται άμεσα με το φύλο τους. Το trafficking των γυναικών είναι με άλλα λόγια μια από τις σύγχρονες μορφές βίας κατά των γυναικών στον τομέα του βιοπορισμού τους.

Η παράνομη διακίνηση και εμπορία γυναικών από τρίτους δεν είναι νέο φαινόμενο. Έως το 1970 και ιδιαίτερα στη δεκαετία του 1990 το φαινόμενο προσέλαβε μεγάλες διαστάσεις στην Ασία και την Ευρώπη λόγω των τεράστιων κερδών που απέφερε. Στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 90 το trafficking εμφανίζεται ως ένα ευρύτατο κοινωνικό και

οικονομικό φαινόμενο που επεκτείνεται σε όλη την ελληνική επικράτεια, με πελατεία άνδρες από το σύνολο των κοινωνικών τάξεων, μορφωτικών επιπέδων και κατηγοριών.

Τα μέσα που χρησιμοποιούνται μπορεί να είναι οι απειλές, η χρήση βίας, η εξαπάτηση, η παραπλάνηση, η απαγωγή, ο καταναγκασμός και η κατάχρηση εξουσίας. Το βέβαιο είναι πως ο διακινητής φροντίζει πάντα να απομακρύνει το άτομο από το οικείο περιβάλλον, για να το χειριστεί και να το εκμεταλλευτεί με τον τρόπο που θέλει. Υπάρχει, δηλαδή, εκμετάλλευση των αδυναμιών του, αφού πρόκειται για άτομα που είναι κοινωνικά απομονωμένα, άτομα που μπορεί ήδη να έχουν θυματοποιηθεί στο παρελθόν ή άτομα που μπορεί να προέρχονται από οικογένειες των οποίων η δομή είναι ήδη διαλυμένη ή να ανήκουν σε ευπαθείς πληθυσμούς (βλ. αλλοδαπές γυναίκες).

Η σχέση της διεθνικής σωματεμπορίας και της μετανάστευσης είναι άμεση και εμφανής, δηλαδή,

- Η μετανάστευση και η μετακίνηση γυναικείων πληθυσμών, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες των κυβερνήσεων για καταστολή της μετανάστευσης και μετακίνησης με πολιτικές απαγόρευσης, τοποθετούν τις γυναίκες σε καταστάσεις που είτε παραμένουν απροστάτευτες είτε μερικώς προστατευμένες από το νόμο. Αυτήν την πραγματικότητα εκμεταλλεύονται οι διεθνο-σωματέμποροι.
- Το στοιχείο που ξεχωρίζει τη διεθνική σωματεμπορία από άλλες μορφές μετανάστευσης είναι ο καταναγκασμός και/ή εξαπάτηση.
- Υπάρχει αιτιατή σχέση μεταξύ πολιτικών και νόμων για τη μετανάστευση και της διεθνικής σωματεμπορίας.
- Οι στόχοι του δικτύου, προκειμένου να προσεγγίσουν το φαινόμενο-πρόβλημα, δεδομένων των χαμηλών ποσοστών στο δείγμα των γυναικών, πρέπει να αφορούν στην παρακάτω προβληματική:
- Ποιες δράσεις περιλαμβάνει το trafficking (στρατολόγηση, μεταφορά, μετακίνηση, εγκατάσταση ή παραλαβή προσώπων)
- Ποια είναι τα μέσα άσκησης του trafficking (απειλή, άσκηση βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, απαγωγή, δόλος, εξαπάτηση, κατάχρηση της δύναμης, κατάχρηση μιας τρωτής ή ευάλωτης θέσης, προσφορά ή αποδοχή οικονομικού ή άλλου όφελους)
- Ποιοι είναι οι σκοποί του trafficking (εκμετάλλευση της πορνείας των άλλων ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, την εξαναγκαστική εργασία ή παροχή υπηρεσιών, τη διαμόρφωση συνθηκών σκλαβιάς ή παρόμοιων με αυτήν πρακτικών, τη διαμόρφωση συνθηκών δουλείας (δεσμευτική παροχή υπηρεσιών) ή τη λήψη σωματικών οργάνων).

Επιπλέον, όπως έχει ήδη αναφερθεί ως απάντηση στα πλαίσια της έρευνας, το δίκτυο οφείλει να οργανώσει συντονισμένες και στοχευμένες δράσεις street work από εξειδικευμένες ομάδες επαγγελματιών, προκειμένου να προσεγγίσει και να συνδράμει επιτυχώς τις γυναίκες και τους άνδρες θύματα στον εν λόγω πληθυσμό.²⁶

²⁶ Λάζος, Γ. (2002). Πορνεία και Διεθνή Σωματεμπορία στη Σύγχρονη Ελλάδα. Αθήνα: Πολιτεία.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Όπως αναδεικνύεται από τα καταγεγραμμένα ποσοστά οι διακρίσεις και οι μορφές της βίας φαίνεται να πληρούν τους διαφορετικούς αυτόπροσδιορισμούς των γυναικών, σε αντίθεση με τις πολλαπλές διακρίσεις, οι οποίες διαφαίνονται ως ελλειμματικές. Το ποσοστό στις πολλαπλές διακρίσεις καταδεικνύει την έλλειψη κατηγοριοποιήσεων στο δίκτυο σε σχέση με τον αυτόπροσδιορισμό των ωφελούμενων. Συγκεκριμένα, ενώ παρατηρούνται όλες οι περιπτώσεις βίας, ακόμα και σε χαμηλά ποσοστά όπως οι περιπτώσεις trafficking, διαφαίνεται η ύπαρξη προσδιορισμών τις οποίες το δίκτυο δεν περιλαμβάνει στις πολλαπλές διακρίσεις, ενώ οι υπηρεσίες που ενδέχεται να χρειάζονται μπορούν να χαρακτηριστούν ως ελλιπείς καθ' ότι δεν ταυτίζονται με κάποια συγκεκριμένη ομάδα. Για παράδειγμα, η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, η οποία δεν περιλαμβάνεται ως ομάδα στο δίκτυο, ενδέχεται να χρήζει ιδιαίτερης και διαφοροποιημένης από τις άλλες, υπηρεσίες, η οποία εξαιτίας της έλλειψης της κατηγορίας δεν μπορεί να διακριθεί στις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες του δικτύου. Αντίθετα το γεγονός ότι οι περιπτώσεις των θυμάτων trafficking υπάρχουν στο δίκτυο, ακόμα και σε πολύ μικρά ποσοστά, μετατρέπει σχεδόν αυτόματα το δίκτυο σε ένα χώρο στον οποίο οι γυναίκες που έχουν υποστεί ή συνεχίζουν να υφίστανται trafficking μπορούν να απευθυνθούν. Το δίκτυο διαφαίνεται ως ένας χώρος ανοιχτός προς όλες τις γυναίκες που έχουν υποστεί κάποια μορφή σεξουαλικής βίας, σε αντίθεση με τις περιπτώσεις των οποίων η κατηγοριοποίηση δεν ανευρίσκεται στο δίκτυο.

Σύνοψη συμπερασμάτων για το κριτήριο της συνάφειας και καταλληλότητας

Από την μελέτη του Κριτηρίου της Συνάφειας και της Καταλληλότητας συμπεραίνεται ότι η λειτουργία του δικτύου των δομών συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων των ΠΕΠ και του ΕΠ ΜΔΤ. Υπάρχει άμεση συνάφεια των δράσεων του δικτύου δομών με την στοχοθεσία των ΕΠ και τις Στρατηγικές (Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ενσωμάτωση, Εθνική Σχέδιο Δράσης Ισότητα των Φύλων 2016-2020).

Συνολικά, η ικανοποίηση των γυναικών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες στα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες Φιλοξενίας βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα. Χαμηλότερος βαθμός ικανοποίησης των γυναικών εντοπίζεται αναφορικά με τις υπηρεσίες νομικής στήριξης.

Σχετικά με τις ελλείψεις, μελετήθηκε η εκπαίδευση και επιμόρφωση που λαμβάνουν τα στελέχη των δομών και διαπιστώθηκε ότι είναι απαραίτητη και χρήσιμη για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών. Κατά πλειοψηφία τα στελέχη έχουν λάβει εκπαίδευση/ επιμόρφωση από φορείς η οποία όμως χαρακτηρίζεται ελλιπής, ιδιαίτερα όσον αφορά στις νέες ομάδες όπως αυτή των προσφυγισσών. Είναι απαραίτητος ο θεματικός εμπλουτισμός τους κυρίως στην πολιτισμική διάσταση της βίας και η αύξηση της συχνότητας των εκπαιδευτικών ευκαιριών. Σημειώνονται ελλείψεις λειτουργικών εργαλείων κυρίως στους Ξενώνες και κυρίως στην επαρχία. Το ίδιο φαίνεται να ισχύει και για τις κτιριακές υποδομές των Κέντρων και των Ξενώνων, κυρίως στην επαρχία. Ένα ακόμα

ζήτημα που απασχολεί τα στελέχη αφορά στη φύλαξη των δομών στους Ξενώνες Φιλοξενίας.

Σχετικά με την διεύρυνση της ομάδας στόχου παρατηρείται ότι η εξυπηρέτηση από μέρους των στελεχών διαφορετικών ομάδων γυναικών, πραγματοποιείται όπως σχεδιάστηκε από τα στελέχη. Ωστόσο, μία παράμετρος που προέκυψε κατά την υλοποίηση είναι η παροχή υπηρεσιών σε μετανάστριες και προσφύγισες. Απαιτείται επαναπρογραμματισμός για να προστεθούν υπηρεσίες σχετικές με τις γυναίκες αυτές.

3.2 Το Κριτήριο της Αποτελεσματικότητας - Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τον ωφελούμενο πληθυσμό

Το κριτήριο της Αποτελεσματικότητας προσδιορίζεται από τα παρακάτω γενικά αξιολογητικά ερωτήματα:

- I. Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι επιτυγχάνεται ο στόχος που έχει τεθεί (Ειδικοί Στόχοι και δείκτες εκρών-αποτελέσματος των Ε.Π.) για την βελτίωση της ποιότητας και τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες γυναίκες από τις δομές στήριξης;
- II. Υλοποιείται η παρέμβαση σύμφωνα με το σχεδιασμό και αν όχι ποιοι εκτιμάται ότι είναι οι λόγοι;

Στη συνέχεια του κεφαλαίου παρατίθενται τα πορίσματα της αξιολόγησης για κάθε ειδικό αξιολογητικό ερώτημα του κριτηρίου της Συνάφειας και της Καταλληλότητας.

3.2.1 Αποτελεσματικότητα - γενική βιβλιογραφική θεώρηση

Ο δείκτης της αποτελεσματικότητας προκύπτει από τη σύγκριση των στόχων της δικτύου συνολικά, σε σχέση με τα αποτελέσματα (άμεσα και μακροπρόθεσμα), ώστε οι στόχοι που τίθενται να είναι μετρήσιμοι, εφικτοί και ρεαλιστικοί. Είναι ένας σύνθετος δείκτης, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει μια σειρά από διαστάσεις, οι οποίες πρέπει να μετρούν το εκάστοτε παραγόμενο αποτέλεσμα και ειδικότερα τη χρησιμοποίηση των παραγωγικών πόρων και υπηρεσιών με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο. Τέλος, μια πολύ σημαντική διάσταση της αποτελεσματικότητας είναι η εξαγωγή καλών πρακτικών.

Μια γενική θεώρηση του δείκτη, μπορεί να αφορά στη διατύπωση νέων υποθέσεων που ενδέχεται να παρουσιαστούν από την ανάλυση των ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων και ο στόχος είναι να μπορέσουμε να τις προωθήσουμε στα πλαίσια της παρούσας αξιολόγησης ως συνέπεια δοκιμαστικών εντυπώσεων, εφαρμόζοντας στα δεδομένα την υποθετική-επαγωγική μέθοδο. Δηλαδή την ύπαρξη προτάσεων διατυπωμένων με σαφήνεια, αφού υπολογίσουμε ποια επαληθεύσιμα συμπεράσματα θα μπορούσαν να υπάρξουν λογικά από αυτές και τον έλεγχό τους. Λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες αδυναμίες στη συγκέντρωση και ανάλυση των στοιχείων της έρευνας, καθώς και τα εμπόδια που παρουσιάστηκαν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, η αποτελεσματικότητα ελέγχει συνολικά την απόδοση, στα πλαίσια τόσο των ποιοτικών και ποσοτικών απαντήσεων των υποκειμένων της έρευνας, όσο και στα πλαίσια των διεργασιών που θα προκύψουν από το focus group της έρευνας. Εξάλλου ο λεγόμενος διασταυρούμενος έλεγχος των δεδομένων, όσον αφορά τον εν λόγω δείκτη, αποτελεί έναν τρόπο επικύρωσης των καταγραφών γενικά και πιστοποίησης των ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων.

Το δίκτυο φαίνεται ότι λειτουργεί στα πλαίσια της διασφάλισης και προάσπισης των δικαιωμάτων. Βάσει των ανωτέρω παραδοχών κάθε Αρχή/Υπηρεσία/Δομή φαίνεται ότι τηρεί τη βασική της δέσμευση να εφαρμόσει και να προωθήσει εκείνες τις πολιτικές ισότητας που θα επιτρέψουν την ένταξη της οπτικής του φύλου, όχι μόνο στα κείμενα και στις

νομοθετήσεις αλλά και στην ίδια την καθημερινότητα των γυναικών και γενικά των ωφελούμενων. Εξάλλου η διάσταση της οπτικής του φύλου ορίζεται ως η ενεργή πολιτική, σύμφωνα με την οποία οι πολιτικές αποφάσεις και δεσμεύσεις πριν υλοποιηθούν, σχεδιάζονται με κύρια μέριμνα την ανάλυση των περιπτώσεων που θα έχουν σε άντρες και γυναίκες. Το δίκτυο συνολικά φαίνεται, μέσα από την αξιολόγηση του δείκτη της αποτελεσματικότητας, ότι λειτουργεί με αυτή την αρχή, προωθώντας συνεχώς στρατηγικές και πολιτικές στα πλαίσια ερευνών, δράσεων, δημοσίου διαλόγου, νομοθεσίας, κατανομής πόρων, σχεδιασμού, εφαρμογής και παρακολούθησης προγραμμάτων με στόχο την εισαγωγή της οπτικής του φύλου σε διάφορες όψεις των πολιτικών και των διαδικασιών λήψης αποφάσεων. Επιπλέον διαφαίνεται η μέριμνα σε όλα τα στάδια των δράσεων, της λήψης μέτρων που αφορούν ειδικά στο σκοπό της ισότητας, ανοικτά και ενεργά από τα στελέχη των υπηρεσιών, ξενώνων κτλ. Εντοπίζεται ξεκάθαρα η παραδοχή ότι η έμφυλη βία είναι ένα φαινόμενο που εμφανίζεται σε όλες τις ηλικιακές, θρησκευτικές, εθνοτικές ομάδες, ενώ τα θύματά της προέρχονται από όλες τις κοινωνικές τάξεις και από όλα τα μορφωτικά επίπεδα. Δεν υπάρχουν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι αφορά σε συγκεκριμένες κοινωνικές, θρησκευτικές, επαγγελματικές και άλλα ομάδες. Έμφυλη βία υπάρχει σε όλες τις χώρες και αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για την ισότητα ανδρών και γυναικών, ενώ αναγνωρίζεται ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κύριος παράγοντας για την πρόκληση της βίας είναι τα πολιτισμικά πρότυπα της ανθρωπίνης επικοινωνίας που συχνά βοηθούν στο να εκδηλωθεί και να υιοθετηθεί η βία ως τρόπος συμπεριφοράς.

Η έμφυλη βία επηρεάζει τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες, αλλά πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια, αντανakλώντας την υποδεέστερη θέση τους στην κοινωνία. Διαφορετικές ομάδες ανδρών και γυναικών, όπως όσοι και όσες ανήκουν σε σεξουαλικές μειονότητες, είναι επίσης πιθανό να επηρεάζονται δυσανάλογα από την έμφυλη βία. Ως έμφυλη βία επομένως ορίζεται εκείνη η μορφή βίας που συνδέεται με την άσκηση εξουσίας σε βάρος των γυναικών ως αποτέλεσμα της πρόσληψης της θέσης τους ως κατώτερης στην κοινωνική και οικογενειακή ιεραρχία. Αποτελεί δε μια μορφή εξουσίας, που θεωρείται ως απόρροια των έμφυλων ανισοτήτων στη συγκρότηση των κοινωνιών, η οποία με τη σειρά της συμβάλλει περαιτέρω στην αναπαραγωγή των ανισοτήτων αυτών και εκφράζεται με τις εξής βασικές και ακραίες μορφές 1) Ενδοοικογενειακή βία 2) Βιασμός, σεξουαλική επίθεση και σεξουαλική παρενόχληση 3) Εξαναγκαστικοί γάμοι, ακρωτηριασμοί γυναικείων γεννητικών οργάνων, εγκλήματα «τιμής», εμπορία ανθρώπων.

Στη βάση αυτή οι υπηρεσίες του δικτύου ενέταξαν στη λογική του νέες ομάδες εν δυνάμει ωφελούμενων γυναικών, προκειμένου να συμβάλλουν στην αλλαγή των στερεοτύπων για τη βία, τις διακρίσεις και την καταπίεση προς τις γυναίκες και άλλες ομάδες. Αυτό χρειάστηκε χρόνο προκειμένου να ενταχθεί στη φιλοσοφία και τη λογική του δικτύου, πράγμα που είναι απόλυτα φυσιολογικό ως διαδικασία μετασχηματισμού, εφόσον κάθε προτεινόμενη αλλαγή σε προκαθορισμένες αντιλήψεις προσκρούει συχνά σε υπάρχοντα πρότυπα εξουσίας και κυρίαρχα αντιληπτικά μοντέλα. Σε κάθε περίπτωση η αλλαγή αυτή και η διεύρυνση των ομάδων αξιολογείται ως δομική αλλαγή που συνιστά έναν δυναμικό παράγοντα στη διαδικασία μετασχηματισμού της επικρατούσας κατάστασης σε μια έμφυλη πραγματικότητα.

Εξάλλου οι κύριοι παράγοντες που οδηγούν διαφορετικές κατηγορίες ατόμων σε κατάσταση κοινωνικού αποκλεισμού μπορεί να σχετίζονται (ΚΕΘΙ 2013):

- με τις διακρίσεις λόγω φύλου, όπως ύπαρξη παραδοσιακών αντιλήψεων και στερεοτύπων
- με σωματικές αναπηρίες ή ψυχικές ασθένειες
- με την εθνότητα ή/και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες
- με οικονομικούς παράγοντες (π.χ. εισοδηματικά κριτήρια)
- με τις γεωγραφικές συνθήκες και τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά.

Το φαινόμενο είναι αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης οικολογικών και πολιτιστικών παραγόντων, οι οποίοι επηρεάζουν τελικά την κοινωνική συμπεριφορά. Οι αλλοδαποί είναι μια ομάδα με έντονες διαφοροποιήσεις, ακόμα και ανάμεσα στις υποομάδες που την αποτελούν. Συγκεκριμένα υπάρχουν αποκλίσεις στον τρόπο αντίληψης και χειρισμού θεμάτων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής, το μεταναστευτικό καθεστώς, το λόγο της μετανάστευσης, τη γλώσσα, τις πολιτισμικές, εθνικές, θρησκευτικές και φυλετικές διαφοροποιήσεις, τις παρελθούσες τραυματικές εμπειρίες, την κατάσταση της υγείας και το εκπαιδευτικό επίπεδο (Family Violence Preventive Fund, 2005). Η πατριαρχική οικογένεια είναι ένα από τα κοινωνικά σχήματα που έχει τις ρίζες της στις κοινωνικές κατασκευές. Η δευτερεύουσα θέση της γυναίκας στην κοινωνία και η άσκηση βίας αποτελούν ένα οικουμενικό – διαπολιτισμικό θέμα, αλλά ο κάθε πολιτισμός τις θεσμοθετεί και τις συντηρεί με το δικό του τρόπο π.χ. μέσω του θεσμού της πατριαρχίας, των θρησκευτικών τελετών με τις έννοιες της «μιαρότητας» και «καθαρότητας» κ.α. Πολλές κοινωνίες δε έχουν θεμελιώσει στις δομές τους μηχανισμούς εξουσίας με αποτέλεσμα η βία κατά των γυναικών να έχει φυσική και δομική μορφή (AIHRC, 2006). Η δεύτερη έχει αφομοιωθεί σε τέτοιο βαθμό που ο εντοπισμός της είναι δύσκολος για αυτό και συχνά οι γυναίκες αποδίδουν τον εγκλωβισμό τους στη βίαιη σχέση στις ίδιες ή σε άλλους παράγοντες όπως η καθημερινότητα ή τα συναισθήματά τους για το βίαιο σύντροφο.

Βάσει των προαναφερομένων στοιχείων όμως, **οι επιπτώσεις της ενδοοικογενειακής βίας στην κοινωνική ένταξη των μεταναστριών και προσφυγισσών** γυναικών είναι κοινές για τους εξής τομείς:

- Πρόσβαση και χρήση των υπηρεσιών υγείας και των διαθέσιμων πηγών κοινωνικής βοήθειας (π.χ. νοσοκομεία, επιδόματα)
- Γνώση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων (νομικά, εργασιακά κ.α.)
- Κοινωνικές σχέσεις και συναναστροφές (σχέσεις με ομοεθνείς και γηγενείς)
- Συμμετοχή σε δραστηριότητες και πολιτισμικά ή θρησκευτικά δρώμενα (σύλλογοι, ομάδες, διοργανώσεις)
- Εκτέλεση καθημερινών δραστηριοτήτων/ υποχρεώσεων (δουλειές σπιτιού, ψώνια, φροντίδα παιδιών)
- Συναισθηματική ισορροπία (έλξη από βίαια άτομα, αποδέσμευση από το δράστη, έλεγχος ζωής και λήψη αποφάσεων)

- Εργασία (εύρεση εργασίας, προσπάθειες αναζήτησης, χρόνος ανεργίας, παραγωγικότητα, σχέσεις στο εργασιακό περιβάλλον)
- Εκπαίδευση (παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προγραμμάτων κατάρτισης, σπουδές σε εκπαιδευτικά ιδρύματα)
- Οικονομική κατάσταση (οικονομικά προβλήματα, εξασφάλιση εισοδήματος)
- Κοινωνικές δεξιότητες (αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση, τρόπος επικοινωνίας και επίλυσης θεμάτων)
- Φροντίδα άλλων μελών της οικογένειας (παιδιά, ηλικιωμένοι, γονείς)
- Διαμονή (μόνιμη κατοικία, μετανάστευση σε άλλη χώρα)
- Νομική κάλυψη (πρόσβαση στο νομικό σύστημα και σε αστυνομικά τμήματα, διασφάλιση καθεστώτος παραμονής, απαραίτητα έγγραφα)
- Επικοινωνία (εκμάθηση της ομιλούσας γλώσσας, επικοινωνία σε άλλη κοινή γλώσσα)
- Γνωριμία με τον πολιτισμό και τις παραδόσεις της χώρας υποδοχής (ήθη, έθιμα, ιστορία, συνήθειες)

Ανάλογη δε είναι και η ενασχόληση των επιστημών για τη μελέτη της γένεσης της βίας και τη διαγενεακή κληρονομικότητά της, δηλαδή τη μεταφορά της από γενιά σε γενιά. Για αυτό και συχνά οι δράσεις του δικτύου εντοπίζονται και εστιάζουν πέρα από τις ίδιες τις ωφελούμενες, στην οικογένεια, στην κοινότητα, και σε επίπεδο θεσμικών φορέων, κρατικών υπηρεσιών και οργάνων επιβολής του νόμου.

Παρεμβάσεις γίνονται επίσης και στα θέματα της αγοράς εργασίας και στην προσπάθεια εισαγωγής πολιτικών ισότητας και συμφιλίωσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Η επαγγελματική θέση της γυναίκας χαρακτηρίζεται ακόμη και σήμερα από αντιφάσεις και αδιέξοδα, διότι η νομοθετική ισότητα και οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις δεν προεξοφλούν στην καθημερινή πρακτική την ισότιμη πρόσβαση και εξέλιξη των δύο φύλων στην αγορά εργασίας. Εξάλλου, το ζήτημα της ίσης αμοιβής, ίσης μεταχείρισης στις εργασιακές σχέσεις και των προστατευτικών διατάξεων που αφορούν την εργαζόμενη γυναίκα συνιστούν ένα πολύ μικρό μέρος στο σύνολο των κανόνων του Εργατικού Δικαίου, σαν να πρόκειται για μία μικρή κατηγορία εργαζομένων. Οι έντονες διαφοροποιήσεις των εργασιών κατά φύλο παγίωσαν έναν αυθαίρετο, συμβατικό διαχωρισμό των θέσεων εργασίας σε «ανδρικές» και «γυναικείες». Υπάρχουν συγκεκριμένοι τομείς της οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης, οι οποίοι κυριαρχούνται συνήθως από γυναίκες, όπως οι κοινωνικές υπηρεσίες, τα παραϊατρικά επαγγέλματα και η εκπαίδευση, ενώ στα κατασκευαστικά επαγγέλματα, την βιομηχανία και τις μεταφορές έχουν μεγαλύτερη διείσδυση οι άνδρες. Οι γυναίκες συγκριτικά με τους άνδρες κατέχουν θέσεις εργασίας με ελάχιστη αυτονομία, χαμηλότερο γόητρο, λιγότερη εμπλοκή σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων και μεγαλύτερη εποπτεία από τους άνδρες. Οι άνδρες έχουν, ακόμη, διπλάσιες πιθανότητες σε σύγκριση με τις γυναίκες να κατέχουν θέσεις διευθυντών και τριπλάσιες για θέσεις γενικών διευθυντών. Η διαίρεση αυτή των αρμοδιοτήτων κατά φύλο εφαρμόστηκε κυρίως για να αποκλείσει τις γυναίκες από τα ανώτερα και όχι από τα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Η γυναίκα κατά κόρον απορροφήθηκε σε επίπονα, άχαρα και κακοπληρωμένα επαγγέλματα.

Η λογική του δικτύου συνολικά και η φιλοσοφία που διέπει τις δράσεις του φαίνεται να εναρμονίζεται σε μεγάλο βαθμό με την πολιτική και τη φιλοσοφία των εκάστοτε νομικών κειμένων και ρυθμίσεων για τη βία σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Τα εμπόδια είναι πολλά και τα στελέχη συχνά αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες στην άσκηση του έργου τους. Η κατάσταση στην χώρα μας στην παρούσα φάση εξακολουθεί, αν και τυπικά ακούγεται ότι απομακρύνεται από την κορύφωση της κοινωνικής και οικονομική κρίσης, να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Οι γραφειοκρατικές διαδικασίες, η έλλειψη ή η υπολειτουργία των δομών, η υποστελέχωση των υπηρεσιών, τα σοβαρά χωροταξικά προβλήματα των υπηρεσιών, η εναλλαγή προσώπων σε θέσεις απασχόλησης στους φορείς, τα προβλήματα στη λειτουργία από το ίδιο το δίκτυο (π.χ. λειτουργία Βάσης Δεδομένων), η έλλειψη πόρων, η έλλειψη σταθερής εκπαίδευσης και ψυχολογικής εποπτείας των στελεχών, ειδικά επάνω στα χαρακτηριστικά νέων ομάδων (π.χ. αλλοδαπές γυναίκες) είναι μερικά από τα πιο σοβαρά προβλήματα που καταγράφηκαν και ενδέχεται να μειώνουν την αποτελεσματικότητα σε μικρο και μακρο κλίμακα.

Φαίνεται όμως ότι η ικανοποίηση που εκφράζουν οι ωφελούμενες από τη λειτουργία των δομών του δικτύου, από τη συνεργασία τους με τα στελέχη και από τις παρεχόμενες υπηρεσίες που λαμβάνουν είναι "πολύ ικανοποιητική" και σε πολλές περιπτώσεις ο βαθμός ικανοποίησης είναι αυξημένος. Το δίκτυο από την επεξεργασία των δεδομένων, αναδεικνύεται ότι λειτουργεί οργανωμένα και προς όφελος του πληθυσμού του στα εξής:

- διασφάλιση της πρόσβασης σε πόρους - υλικούς, κοινωνικούς ή ανθρώπινους - που θέτουν το πλαίσιο συνεργασίας με τα στελέχη, καλύπτουν βασικές ανάγκες των γυναικών ή και των παιδιών τους και κάνουν εφικτή τη δυνατότητα επιλογών
- δουλεύουν από κοινού σε επίπεδο ανάληψης δράσεων και πρωτοβουλιών, δηλαδή θέτουν στόχους και ενεργούν προς αυτούς
- καταγράφονται επιτεύγματα στη συνεργασία με τις γυναίκες, άλλα μικρά άλλα μεγάλα, ανάλογα με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης.

Στη βάση αυτή, ορίζεται χωρίς να μπορεί να προσδιοριστεί στο περιεχόμενό της και εξατομικεύοντας σε κάθε περιστατικό, η έννοια της ενδυνάμωσης. Η συνεργασία των στελεχών με τις ωφελούμενες αφορά σε μεγάλο βαθμό το συγκεκριμένο στόχο - επίτευγμα. Σαφώς και ο όρος διαφοροποιείται ως προς εσωτερική του, αλλά στην πράξη μεταφράζεται στην προσπάθεια εύρεσης επιλογών και στην προσπάθεια μετάβασης από μια κατάσταση αδυναμίας σε μια κατάσταση στόχων και αλλαγών. Επομένως αφορά κατά βάση στην επέκταση της δυνατότητας των ανθρώπων να προχωρήσουν σε επιλογές στρατηγικής σημασίας για τη ζωή τους, σε θέματα που πρότερα υστερούσαν (Kabeer, 2004).

Πέρα λοιπόν από το κομμάτι της συμβουλευτικής διαδικασίας και της συμμετοχικής ενδυνάμωσης (Parpart, 2002), το ανθρώπινο δυναμικό των υπηρεσιών του δικτύου καταβάλλει σοβαρές προσπάθειες, υπερνικώντας πρακτικά και άλλου είδους ζητήματα, τόσο σε επίπεδο οργάνωσης και συντονισμού όσο και στην καθημερινή επαγγελματική πράξη, προκειμένου να επιτευχθούν:

Πρόληψη: περιλαμβάνονται δράσεις που συμβάλουν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού, προκειμένου να κατανοήσει όλους τους διαφορετικούς τρόπους εκδήλωσης των

μορφών βίας κατά των γυναικών. Στις πολιτικές αυτές περιλαμβάνεται: η προώθηση στην επίσημη εκπαιδευτική διαδικασία θεματολογίας προώθησης της Αρχής της ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα, η εκπαίδευση επαγγελματιών που ασχολούνται με τα θύματα και τους δράστες των πράξεων βίας και η εκπαίδευση των χαρακτηρισμένων δραστών ενδοοικογενειακής βίας για να υιοθετήσουν εφεξής μια μη βίαιη συμπεριφορά.

Προστασία και υποστήριξη των θυμάτων: περιλαμβάνονται μηχανισμούς συνεργασίας ανάμεσα σε όλους τους κρατικούς και μη φορείς που έχουν ρόλο στην προστασία και υποστήριξη των θυμάτων και των μαρτύρων πράξεων βίας (δικαστές, εισαγγελείς, Αρχές Επιβολής του Νόμου, τοπικές Αρχές, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και άλλοι οργανισμοί). Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται η πρόσβαση σε υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες, η επαρκής και έγκαιρη πληροφόρηση των θυμάτων, η νομική και ψυχολογική συμβουλευτική, η οικονομική βοήθεια, η στέγαση, η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η βοήθεια για εύρεση εργασίας.

Ενίσχυση του ουσιαστικού Δικαίου: εντάσσουν στη φιλοσοφία και στις δράσεις τους νέες διαστάσεις παρεμβάσεων, ώστε να ποινικοποιήσουν συγκεκριμένες συμπεριφορές βίας όπως η παρενοχλητική παρακολούθηση, η σεξουαλική παρενόχληση, ο αναγκαστικός γάμος, ο ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων, η αναγκαστική άμβλωση και στείρωση, κ.ά.

Βελτίωση των προστατευτικών μέτρων: επιδιώκεται η «αξιολόγηση κινδύνου», προβλέποντας ότι σε όλα τα στάδια της παρέμβασης προς τις ωφελούμενες, από την αρχική προσέγγιση ως και την μεταπαρακολούθηση (follow up), ώστε να αξιολογείται η διακινδύνευση του θύματος και να αναπροσαρμόζονται αναλόγως ή λήψη αποφάσεων και τα όποια προστατευτικά μέτρα εκτάκτου ή περιοριστικού χαρακτήρα (π.χ. απομάκρυνση δράστη από την κατοικία της οικογένειας).

Δικτύωση- δράσεις δημοσιότητας σε φορείς και υπηρεσίες: Η μέτρηση της επιτυχίας μιας ενέργειας δημοσιότητας συνδέεται άμεσα με το περιεχόμενο που προβάλλεται και το κόστος της δημοσιότητας, οι δε δράσεις που επιλέγονται να είναι ανάλογες με την πορεία της παρέμβασης και εστιασμένες σε ορατά αποτελέσματα, αναφορικά με κάθε στόχο. Επίσης τα κριτήρια που χαρακτηρίζουν ως επιτυχημένη μια δράση πληροφόρησης δεν μπορεί να μεταφράζονται μηχανιστικά και αυτόματα σε ποσοτικούς ή ποιοτικούς δείκτες που αφορούν στο πλήθος των συμμετοχών, στην ποιότητα των προτάσεων, αλλά να εστιάζονται στη αξιολόγηση των επιπτώσεων της δημοσιότητας στην αναγνωσιμότητα ενός έργου, στην αναμνησιμότητα του και στην αντιλαμβανόμενη συμβολή του στην καθημερινή ζωή ενός πολίτη.

Δεδομένων των παραπάνω, φαίνεται ότι οι δράσεις δικτύωσης, καθώς και οι δράσεις δημοσιότητας, παρ' ότι διαφορετικές προσεγγίσεις, συμβάλλουν σημαντικά στην:

- Αύξηση της προβολής των προτύπων, των μελετών, των κατευθυντήριων γραμμών, της ανταλλαγής των καλών πρακτικών και των αποτελεσμάτων της εκάστοτε δράσης και του δικτύου γενικά
- Αλλαγή στάσεων, συμπεριφορών και αντιλήψεων γύρω από το θέμα της ισότητας και των έμφυλων διακρίσεων

- Ευαισθητοποίηση σχετικά με συγκεκριμένα θέματα, με σκοπό την αλλαγή στάσεων, νοοτροπιών και συμπεριφορών
- Διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων καθώς και των δομών εντός του δικτύου
- Προβολή καλών πρακτικών και των δεδομένων που κατά καιρούς εξάγονται.

Προκειμένου να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν πολιτικές απαιτείται ενημέρωση, εισαγωγή καλών πρακτικών και χρήση αυτών μέσω της επιστημονικής αποτίμησης και αξιολόγησής τους από έμπειρους φορείς. Ειδικά στην καθημερινή επαγγελματική πράξη και ζωή δε στις επιχειρήσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα οι γυναίκες αντιμετωπίζουν μια σειρά από δυσκολίες. Αυτές αφορούν τις συνθήκες εργασίας και συγκεκριμένα τα ωράρια, την δυσκολία πρόσβασης σε επαρκείς γονικές άδειες και την περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες φύλαξης παιδιών, συμβουλευτικής κλπ. στα πλαίσια των μεγάλων επιχειρήσεων. Ακόμα, πρόβλημα αποτελεί η ελλιπής πληροφόρηση των γυναικών και των ανδρών για τα δικαιώματά τους σε πολιτικές φιλικές προς την οικογενειακή ζωή. Στα παραπάνω φαίνεται ότι στοχεύουν και λειτουργούν ικανοποιητικά οι δράσεις διάχυσης και δημοσιότητας του δικτύου.

Στη συνέχεια όσον αφορά τις θεωρητικές προσεγγίσεις, τις οποίες οφείλει να λαμβάνει υπόψιν μια τέτοιας εμβέλειας έρευνα, έχουμε ήδη προαναφέρει στην βιβλιογραφική επισκόπηση του θέματος ότι πολλές ερμηνευτικές προσεγγίσεις έχουν διατυπωθεί για τη μελέτη και την ανάλυση του φαινομένου της βίας και των διακρίσεων λόγω του φύλου. Ο Okun (1986) τις χωρίζει στις ψυχαναλυτικές, τις θεωρίες μάθησης, τις θεωρίες του ελέγχου, τις κοινωνιολογικές και τις φεμινιστικές θεωρίες, ενώ οι Mignon et al. (2002) τις συνοψίζουν στις ψυχιατρικές, τις συμπεριφοριστικές, τις γνωστικές, τη θεωρία της υποκοουλτούρας της βίας, τις φεμινιστικές, τη θεωρία της κοινωνικοποίησης των δύο φύλων, τη θεωρία της κοινωνικής μάθησης, τη θεωρία των πόρων, της κοινωνικής συναλλαγής, των οικογενειακών συστημάτων, των συναισθηματικών δεσμών και τη θεωρία της ανακολουθίας της κοινωνικής τάξης. Στη συνέχεια γίνεται επιγραμματική αναφορά στις βασικές θεωρίες και τις προσεγγίσεις που η κάθε μια αναπτύσσει.

Κοινωνιολογικές Θεωρίες

- Η Θεωρία των Κοινωνικά Στρεσογόνων Παραγόντων (SocialStressModels)
- Η Θεωρία του Πολιτιστικού Μοντέλου
- Η Θεωρία του Κοινωνικού και Βιολογικού Φύλου

Ψυχολογικές Θεωρίες

- Το Μοντέλο της Ατομικής Ψυχολογίας
- Η Κοινωνική Μάθηση
- Η Θεωρία της Επικέντρωσης στα Ειδικά Χαρακτηριστικά του Θύματος
- Το Μοντέλο της Αλληλεπίδρασης
- Η θεωρία της προσκόλλησης
- Η Συμπεριφοριστική προσέγγιση της επιθετικότητας

- Η Γνωσιακή προσέγγιση της βίας
- Η Θεωρία της Μαθημένης Αβοηθησίας
- Το Σύνδρομο της Κακοποιημένης Γυναίκας

Τα Πολυπαραγοντικά Μοντέλα ανάλυσης της βίας

Οι Οικολογικές – Πολιτιστικές Θεωρίες

Η Φεμινιστική Θεωρία - Το Πατριαρχικό Μοντέλο

Οι Βιολογικές Θεωρίες Προδιάθεσης στη Βία

Εγκληματολογικές Θεωρίες

Επάνω σε αυτές τις θεωρίες έχει αναπτυχθεί έντονη κριτική που φαίνεται αν οδηγεί στην παραδοχή ότι τα πολυπαραγοντικά μοντέλα ανάλυσης της βίας είθισται τα τελευταία χρόνια να θεωρούνται ως οι πλέον κατάλληλες προσεγγίσεις για την αιτιολόγηση του προβλήματος. Πολλοί συγγραφείς (Αγάθωνος – Γεωργοπούλου, 1990; Martin, 1981; Browne & Herbert, 1999; Levinson, 1989; Strauss, 1980; Natarajan, 2002; Χατζηφωτίου, 2005; Timmerman & Emmelkamp, 2005) υποστηρίζουν την άποψη ότι η βία είναι ένα σύνθετο φαινόμενο και ως εκ τούτου οι ρίζες του προβλήματος δεν μπορούν να εντοπιστούν μεμονωμένα από μια προσέγγιση. Το πλήθος των παραγόντων που αλληλεπιδρούν και συνδυάζονται ενδέχεται να προέρχεται από κοινωνιολογικά, ψυχολογικά, πολιτισμικά, οικολογικά ή άλλα αίτια.

Η μελέτη της βιβλιογραφίας, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι μια πολυπαραγοντική ανάλυση της βίας αποτελεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος. Συγκεκριμένα τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τη μέχρι τώρα θεωρητική μελέτη του θέματος συνοψίζονται στα εξής:

- Η έμφυλη βία είναι ένα σύνθετο πρόβλημα που προκαλείται από μια πληθώρα παραγόντων που αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους. Ως εκ τούτου είναι δύσκολο να προσεγγιστεί αποκλειστικά και μόνο από μια θεωρητική κατεύθυνση και για την κατανόησή του επιβάλλεται μια διεπιστημονική προσέγγιση.
- Η έμφυλη βία συναντάται στις γυναίκες διαφόρων ηλικιών, εθνοτήτων, ανεξαρτήτως εκπαιδευτικού, μορφωτικού, θρησκευτικού, κοινωνικού status, παρά το γεγονός ότι αποτελεί ένα κρυμμένο πρόβλημα, λόγω κοινωνικών, οικονομικών, πολιτισμικών και άλλων παραγόντων.
- Το περιβάλλον ανάπτυξης διδάσκει συγκεκριμένα πρότυπα και αποδίδει στις γυναίκες συγκεκριμένους τρόπους συμπεριφοράς και χαρακτηριστικά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να τις μετατρέπει σε «εν δυνάμει» θύματα και συχνά να νομιμοποιεί την άσκηση βίας και στα μάτια των υπολοίπων. Η αδιαμφισβήτητη ανδρική κυριαρχία φαίνεται ότι μαθαίνεται στα παιδιά από τα πρώτα χρόνια της ζωής τους μέσω των χαρακτηριστικών του βιολογικού και του κοινωνικού φύλου που αποδίδονται στα αγόρια και στα κορίτσια. Γενικά η δομική βία ανά τον κόσμο μεταφέρεται από γενιά σε γενιά ως μαθημένη συμπεριφορά
- Το φαινόμενο της έμφυλης βίας και γενικά των διακρίσεων, εκτός από τις ψυχολογικές συνέπειες έχει και πολλαπλές κοινωνικές διαστάσεις για το θύμα

πράγμα που ενισχύει την αδυναμία αντίδρασής του. Η ανάγκη απόκρυψης της πραγματικότητας συνάδει στην παθητικοποίηση τόσο του θύματος όσο και του κοινωνικού του περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα το πρόβλημα να διαιωνίζεται και σταδιακά να παγιώνεται.

- Η άσκηση βίας, σε οποιαδήποτε μορφή της για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα με σταθερή συχνότητα εμφάνισης και αυξανόμενη ένταση παρεμποδίζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων των θυμάτων και επηρεάζει σοβαρά την κοινωνική τους ένταξη, με αποτέλεσμα να υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, περιορισμούς και απομόνωση.

3.2.2 Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι επιτυγχάνεται ο στόχος που έχει τεθεί (Ειδικοί Στόχοι και δείκτες εκροών-αποτελέσματος των Ε.Π.) για την βελτίωση της ποιότητας και τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες γυναίκες από τις δομές στήριξης;

3.2.2.1 Σε ποιόν βαθμό έχουν επιτευχθεί οι δείκτες των δράσεων, στη βάση των αρχικά τεθέντων στόχων; Ποια είναι η πρόοδος επιπέδου των τιμών επίτευξης των δεικτών εκροών των επιμέρους τύπων πράξεων (ξενώνες, συμβουλευτικά κέντρα); Που εντοπίζονται σημαντικές αποκλίσεις των πραγματοποιηθέντων σε σχέση με τον προγραμματισμό και ποιες είναι οι βασικές αιτίες;

Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα προϋποθέτει την μελέτη των δεικτών που τέθηκαν κατά τον προγραμματισμό. Μελετήθηκαν αρχικά οι **δείκτες εκροών** στα ΠΕΠ και το ΕΠΜΔΤ για να διαπιστώσουμε την πορεία υλοποίησης με γνώμονα του άμεσους στόχους. Σημειώνεται ότι για την διεξαγωγή αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων λήφθηκαν υπόψη στοιχεία από τη βάση της ΕΕΤΑΑ ως πιο επικαιροποιημένα, ενώ δεν λαμβάνονται υπόψη το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας.

Οι δείκτες εκροών που ερευνήθηκαν για τις δράσεις των ΠΕΠ είναι οι εξής:

- CO21: αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση
- CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο
- 05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών
- 05503: Αριθμός επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών
- Οι δείκτες εκροών που εξετάστηκαν για τις δράσεις που υλοποιούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμισης Δημοσίου Τομέα» είναι οι εξής:
- T4616: Αριθμός Έργων Ενίσχυσης Επιτελικών Λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης, περιλαμβανομένων μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης εφαρμογής δημόσιων πολιτικών.

- T4620: Αριθμός έργων απλοποίησης εσωτερικών διαδικασιών φορέων του Δημοσίου Τομέα.
- T4621: Αριθμός έργων απλοποίησης διαδικασιών και προτυποποίησης υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Μελέτη δεικτών εκροών που ερευνήθηκαν για τις δράσεις των ΠΕΠ

Δείκτης 05503

Ο σημαντικότερος δείκτης είναι ο **«05503: Αριθμός επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών»**. Ο δείκτης αποτελέσματος 05503 εξετάζει τον αριθμό ατόμων που λαμβάνουν / επωφελούνται από μία τουλάχιστον υπηρεσία από τις υποστηριζόμενες δομές.

Σύμφωνα με την ταυτότητα του δείκτη, τον ορισμό και την μέθοδο υπολογισμού, υπολογίζονται τα άτομα που λαμβάνουν μία τουλάχιστον από τις κάτωθι υπηρεσίες ανά είδος Δομής:

A. Από τα Συμβουλευτικά Κέντρα: Υπηρεσίες ενημέρωσης και εξειδικευμένης πληροφόρησης, Υπηρεσίες ψυχολογικής συμβουλευτικής, Υπηρεσίες κοινωνικής συμβουλευτικής, Υπηρεσίες νομικής συμβουλευτικής και πληροφόρησης, Υπηρεσίες παραπομπής ή/και συνοδείας, Υπηρεσίες παραπομπής σε πρόγραμμα Νομικής Βοήθειας (legal aid), Υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης.

B. Από τους Ξενώνες Φιλοξενίας των Δήμων: Υπηρεσίες ασφαλούς διαμονής που περιλαμβάνει στέγη και διατροφή των γυναικών και των παιδιών τους, Υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης, Υπηρεσίες παραπομπής ή/και συνοδείας, Υπηρεσίες νομικής συμβουλευτικής, με παραπομπή στα Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών, Υπηρεσίες υποστήριξης εργασιακής συμβουλευτικής.

Γ. Από τους Ξενώνες Φιλοξενίας του ΕΚΚΑ: Οι παραπάνω υπηρεσίες των Ξενώνων Φιλοξενίας των Δήμων και πρόσθετα Υπηρεσίες εκμάθησης γλώσσας, Υπηρεσίες ενισχυτικής διδασκαλίας.

Κατά την έρευνα του δείκτη λάβαμε στοιχεία από δύο πηγές: α) μέσω των στοιχείων του ΟΠΣ, και β) μέσω της Βάσης Δεδομένων που διατηρεί η ΕΕΤΑΑ. Συγκεκριμένα, λάβαμε από την Αναθέτουσα Αρχή (ΕΥΣ ΕΚΤ) στοιχεία του ΟΠΣ συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των ωφελούμενων γυναικών ανά δομή, όπως αυτά προκύπτουν από τα στοιχεία των απολογιστικών εκθέσεων που στέλνονται από τις δομές στους χειριστές των Διαχειριστικών Αρχών των ΠΕΠ και από την άλλη πλευρά υπολογίζουμε από την Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ τους ξεχωριστούς κωδικούς σε αύξοντα αριθμό που λαμβάνουν οι ωφελούμενες γυναίκες κατά τη διαδικασία υποδοχής τους.

Συγκεντρώνοντας τους αριθμούς ωφελούμενων όπως προκύπτουν από τις δύο πηγές πληροφόρησης προκύπτει ότι από τη βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ 16.601 ενώ από τα ΟΠΣ 15.749. Ιδιαίτερα για τα στοιχεία της Βάσης Δεδομένων, προσθέσαμε τις **νέες υποδοχές** (ωφελούμενες που πρωτοήλθαν κατά την περίοδο που εξετάζουμε), τις **συνεχιζόμενες** (ωφελούμενες που πρωτοήλθαν πριν την 1/12/2015 αλλά συνέχισαν να λαμβάνουν υπηρεσίες και μετέπειτα) και τις **παλαιές** (ωφελούμενες που πρωτοπήραν κωδικό/αύξοντα

αριθμό πριν την συγκεκριμένη ημερομηνία και αφού διέκοψαν τις συνεδρίες επανήλθαν εκ νέου κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Ο υπολογισμός έγινε βάσει ξεχωριστών φύλλων excel που δόθηκαν από την ΕΕΤΑΑ.

Κατά την έρευνα της απόκλισης και συγκεκριμένα μετά από τηλεφωνική επαφή με στελέχη των δομών και χειριστών των ΠΕΠ προέκυψε ότι:

- Τα στοιχεία για τον αριθμό των ωφελούμενων στη Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ προκύπτουν μετά από την καταγραφή των στοιχείων κάθε γυναίκας που έρχεται σε επαφή με τα στελέχη της δομής και ζητά συγκεκριμένες υπηρεσίες. Οι γυναίκες λαμβάνουν εφάπαξ κωδικό/αύξοντα αριθμό (ΑΑ) ο οποίος τους ακολουθεί σε κάθε κίνηση τους στην δομή ακόμη και αν διακόψουν τις συνεδρίες για κάποιο χρονικό διάστημα. Αυτή η μέθοδος καταγραφής είναι πλέον ασφαλής και αποδίδει με ακρίβεια τον πραγματικό αριθμό των γυναικών που επωφελήθηκαν από τις υπηρεσίες των δομών.
- Τα στοιχεία που αποστέλλονται από τις δομές προς τα ΠΕΠ (και εν συνεχεία καταχωρούνται στο ΟΠΣ ως επίσημα στοιχεία) προκύπτουν από τις μηνιαίες απολογιστικές εκθέσεις των δομών. Αυτές οι εκθέσεις, σύμφωνα με στελέχη δομών, μέχρι ενός σημείου (κάποια χρονική στιγμή εντός 2017) δεν προκύπταν απευθείας από τη Βάση Δεδομένων αλλά αποστέλλονταν χειρόγραφα από τα στελέχη. Καταγραφόταν δηλαδή στην έκθεση ο αριθμός των ωφελούμενων ακόμη και από μεμονωμένες σημειώσεις των στελεχών (προσωπικά αρχεία των στελεχών). Ως αποτέλεσμα, από τη Βάση Δεδομένων εμφανίζεται μεγαλύτερος αριθμός ωφελούμενων στα Συμβουλευτικά Κέντρα, αφού από τα προσωπικά στοιχεία δεν συμπεριλάμβαναν ωφελούμενες που ήρθαν σε επαφή με την δομή τηλεφωνικά, καθώς σύμφωνα με την δική τους κρίση δεν αποτελούσαν άμεσα «ωφελούμενη» (χαρακτηριστικό παράδειγμα ΣΚ Δήμου Αθηναίων & Πειραιά). Το τελευταίο διάστημα (2017 και εξής) αυτό το πρόβλημα εξομαλύνθηκε καθώς η Βάση Δεδομένων εξάγει αυτόματα τις απολογιστικές εκθέσεις και ο αριθμός ωφελούμενων που καταλήγει στα ΠΕΠ και στο ΟΠΣ είναι ο ίδιος με αυτόν της Βάσης Δεδομένων. Μέχρι την εξομάλυνση του προβλήματος, είναι σαφές ότι δημιουργήθηκε η απόκλιση των στοιχείων.

Δείκτης 05503 ανά δομή

Για την μελέτη του δείκτη καταλήξαμε στον παρακάτω πίνακα που περιέχει τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό ανά δομή (γυναίκες στα Συμβουλευτικά Κέντρα, γυναίκες και παιδιά στους Ξενώνες Φιλοξενίας). Για τον υπολογισμό του ωφελούμενου πληθυσμού τόσο στα Συμβουλευτικά Κέντρα όσο και τους Ξενώνες Φιλοξενίας βασιστήκαμε στα στοιχεία που δίνει η Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ. Με αυτό τον τρόπο, οι εκτιμήσεις και οι υπολογισμοί της αξιολόγησης βασίζονται στα πλέον επικαιροποιημένα και ρεαλιστικά μεγέθη του φυσικού αντικείμενου της παρέμβασης.

Πίνακας 47 : Δείκτης 05503 ανά δομή

ΠΕΠ	Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος Πράξης	Είδος δομής	Σύνολο εξυπηρετούμενο υ πληθυσμού (01.12.2015-31.12.2018)
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	5000557	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης	Συμβουλευτικό Κέντρο	309
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	5000694	Συμβουλευτικό Κέντρο Κομοτηνής	Συμβουλευτικό Κέντρο	353
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	5000563	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Καβάλας	Συμβουλευτικό Κέντρο	464
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	5000571	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Κομοτηνής	Ξενώνας Φιλοξενίας	104
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000855	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βέροιας	Συμβουλευτικό Κέντρο	315
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000786	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης	Συμβουλευτικό Κέντρο	202
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000543	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Σερρών	Συμβουλευτικό Κέντρο	344
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000619	Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	Συμβουλευτικό Κέντρο	1121
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000675	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης	Ξενώνας Φιλοξενίας	98
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000559	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Ευόσμου Κορδελιού	Ξενώνας Φιλοξενίας	121
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000596	Αναβάθμιση ξενώνων για γυναίκες - θύματα βίας - Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	Ξενώνας Φιλοξενίας	81
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5004062	Συνέχιση Λειτουργίας Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Καστοριάς	Συμβουλευτικό Κέντρο	92

ΠΕΠ	Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος Πράξης	Είδος δομής	Σύνολο εξυπηρετούμενο υ πληθυσμού (01.12.2015-31.12.2018)
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5004314	Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Φλώρινας	Συμβουλευτικό Κέντρο	84
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5004028	Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης	Συμβουλευτικό Κέντρο	172
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5004182	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	Ξενώνας Φιλοξενίας	27
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	5000569	Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων	Συμβουλευτικό Κέντρο	232
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	5000604	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πρέβεζας	Συμβουλευτικό Κέντρο	308
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	5000610	Συμβουλευτικό Κέντρο Ιωαννίνων	Συμβουλευτικό Κέντρο	474
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	5000595	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	Ξενώνας Φιλοξενίας	85
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5000586	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία/ Δήμος Τρικκαίων	Συμβουλευτικό Κέντρο	264
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5000696	Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	Συμβουλευτικό Κέντρο	442
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5000683	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βόλου	Ξενώνας Φιλοξενίας	131
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5000584	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Λαρισαίων	Ξενώνας Φιλοξενίας	122
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000935	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	Συμβουλευτικό Κέντρο	118
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000973	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	Συμβουλευτικό Κέντρο	134
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000727	Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας	Συμβουλευτικό Κέντρο	388
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000813	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	Ξενώνας Φιλοξενίας	76
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5001004	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	Συμβουλευτικό Κέντρο	132
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000731	Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας	Συμβουλευτικό Κέντρο	611
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000856	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αργινίου	Ξενώνας Φιλοξενίας	112
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000738	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Πάτρας	Ξενώνας Φιλοξενίας	131

ΠΕΠ	Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος Πράξης	Είδος δομής	Σύνολο εξυπηρετούμενο υ πληθυσμού (01.12.2015-31.12.2018)
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5000957	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο Δήμου Καλαμάτας	Συμβουλευτικό Κέντρο	270
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5000978	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στο Δήμο Κορινθίων	Συμβουλευτικό Κέντρο	226
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5000956	Συμβουλευτικό Κέντρο Τρίπολης	Συμβουλευτικό Κέντρο	357
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5000936	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	Ξενώνας Φιλοξενίας	40
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5000534	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	Συμβουλευτικό Κέντρο	188
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5000528	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλλονιά	Συμβουλευτικό Κέντρο	147
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5000662	Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας	Συμβουλευτικό Κέντρο	318
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5000533	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	Ξενώνας Φιλοξενίας	53
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000882	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας	Συμβουλευτικό Κέντρο	724
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000959	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	Συμβουλευτικό Κέντρο	572
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000971	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Φυλής	Συμβουλευτικό Κέντρο	278
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000889	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	Συμβουλευτικό Κέντρο	640
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας	Συμβουλευτικό Κέντρο	1060
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Πειραιά	Συμβουλευτικό Κέντρο	873
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000782	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων	Ξενώνας Φιλοξενίας	144
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5001005	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Αχαρνών	Ξενώνας Φιλοξενίας	44
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000950	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους Δήμου Πειραιά	Ξενώνας Φιλοξενίας	75
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000655	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	Ξενώνας Φιλοξενίας	131
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000572	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων Δήμου Χίου	Συμβουλευτικό Κέντρο	388

ΠΕΠ	Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος Πράξης	Είδος δομής	Σύνολο εξυπηρετούμενο υ πληθυσμού (01.12.2015-31.12.2018)
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000640	Συμβουλευτικό Κέντρο Μυτιλήνης	Συμβουλευτικό Κέντρο	229
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000587	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	Ξενώνας Φιλοξενίας	66
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000541	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Κω	Συμβουλευτικό Κέντρο	223
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000577	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Συμβουλευτικό Κέντρο	293
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000608	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Σύρου	Συμβουλευτικό Κέντρο	306
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000568	Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Ξενώνας Φιλοξενίας	70
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	5000757	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρεθύμνης	Συμβουλευτικό Κέντρο	314
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	5000677	Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου	Συμβουλευτικό Κέντρο	649
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	5000767	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	Ξενώνας Φιλοξενίας	92
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	5000910	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Χανίων	Ξενώνας Φιλοξενίας	184
			Σύνολο	16.601

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Ανά ΠΕΠ και ανά τύπο δομής η εικόνα διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 48 Δείκτης 05503 ανά ΠΕΠ

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ-ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	1230
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2282
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	375
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	1099
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	959
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	716
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	986
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	893
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	706
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	4541
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	683
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	892
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	1239
ΣΥΝΟΛΟ	16601

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Πίνακας 49 Δείκτης 05503 ανά τύπο δομής

ΔΟΜΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ- ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)
Συμβουλευτικά Κέντρα	14614
Ξενώνες Φιλοξενίας	1987
ΣΥΝΟΛΟ	16601

Δείκτης 05502

Ο δείκτης **05502 «Αριθμός υποστηριζόμενων δομών»** μετρά τις δομές που ενισχύονται/ συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και ωφελούνται άμεσα από την εν λόγω χρηματοδότηση. Είναι ειδικός δείκτης εκκρών προγράμματος για φορείς (programme specific output indicator for entities) και μετράται σε επίπεδο πράξης. Η κάθε δομή μετράται μία φορά στο επίπεδο της πράξης. Άρα αν η ίδια δομή ενισχυθεί από 2 πράξεις, θα μετρηθεί 2 φορές στο δείκτη στο επίπεδο της επενδυτικής προτεραιότητας (μία φορά σε κάθε πράξη). Πηγή της πληροφόρησης είναι το Πληροφοριακό Σύστημα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (Παρατηρητήριο). Ο δείκτης αθροίζεται από το επίπεδο της πράξης στο επίπεδο της επενδυτικής προτεραιότητας.

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του δείκτη 05502 ανά ΠΕΠ

Πίνακας 50: Αποτελέσματα δείκτη 05502 ανά ΠΕΠ.

ΠΕΠ	Δομές που υποστηρίζονται
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	4
Αττική	10
Βόρειο Αιγαίο	3
Δυτική Ελλάδα	4
Δυτική Μακεδονία	4
Ήπειρος	4
Θεσσαλία	4
Κεντρική Μακεδονία	7
Κρήτη	4
Νότιο Αιγαίο	4
Πελοπόννησος	4
Στερεά Ελλάδα	4
Ιόνια Νησιά	4
Σύνολο	60

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του δείκτη 05502 ανά επενδυτική προτεραιότητα.

Πίνακας 51: Αποτελέσματα δείκτη 05502 ανά επενδυτική προτεραιότητα

Επενδυτική Προτεραιότητα	Δομές που υποστηρίζονται
9 i : «Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης» (ΠΕΠ Ανατολική Μακεδονία & Θράκη)	4
9 iii : «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών»	52
9 iv : «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας» (ΠΕΠ Κρήτης)	4
Σύνολο	60

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Δείκτης CO21

Ο δείκτης εκρών CO21 υπολογίζει τον «αριθμό έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση». Στο δείκτη CO21 μετρώνται τα έργα που έχουν σαφή στόχο τη βελτίωση της εργασιακής κατάστασης των γυναικών, και κατ' αυτόν τον τρόπο, την «καταπολέμηση της εξάπλωσης της φτώχειας στο γυναικείο πληθυσμό, τη μείωση των διακρίσεων που βασίζονται στο φύλο, την καταπολέμηση των σχετικών με το φύλο στερεοτύπων στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση και την

κατάρτιση, την προαγωγή της συμφιλίωσης της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής για όλους καθώς και την ίση κατανομή των ευθυνών φροντίδας μεταξύ ανδρών και γυναικών».

Σύμφωνα με την ταυτότητα του δείκτη «στις περισσότερες περιπτώσεις, μία πράξη (operation) περιλαμβάνει ένα έργο (project) και οι δύο όροι ταυτίζονται νοηματικά, αλλά δύναται να υπάρχουν και περιπτώσεις στις οποίες μία πράξη μπορεί να περιλαμβάνει διαφορετικά έργα που υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς». Σε αυτήν την περίπτωση ανήκει η πράξη με κωδ. ΟΠΣ 5000729 που περιλαμβάνει τα δύο ΣΚ Αθήνας και Πειραιά που δικαιούχος είναι το ΚΕΘΙ. Όπως επιβεβαιώνεται και στο Δελτίο Επίτευξης Δεικτών της πράξης, λογίζονται ως δύο έργα.

Από την περιγραφή του δείκτη, συμπεραίνουμε ότι όποια δομή παρέχει υπηρεσίες προς τους σκοπούς αυτούς πληροί τις προϋποθέσεις ώστε το αντίστοιχο έργο να αθροίζεται στο σύνολο του δείκτη. Τα αποτελέσματα του δείκτη που παραθέτουμε παρακάτω έχουν λάβει υπόψη τους στοιχεία της μελέτης του δείκτη αποτελέσματος 05504, ιδιαίτερα τη μελέτη του κριτηρίου «Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης», που άμεσα συνδέεται με τις υλοποιημένες συνεδρίες προς γυναίκες που ήθελαν να αποκτήσουν πρόσβαση στην απασχόληση.

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του δείκτη CO21 ανά ΠΕΠ.

Πίνακας 52: Αποτελέσματα δείκτη CO21 ανά ΠΕΠ.

ΠΕΠ	Δομές που υποστηρίζονται Σε παρένθεση οι δομές που δεν υποστηρίζονται
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	4
Αττική	7 (3)
Βόρειο Αιγαίο	3
Δυτική Ελλάδα	4
Δυτική Μακεδονία	4
Ήπειρος	4
Θεσσαλία	3 (1)
Κεντρική Μακεδονία	7
Κρήτη	4
Νότιο Αιγαίο	4
Πελοπόννησος	4
Στερεά Ελλάδα	4*
Ιόνια Νησιά	3 (1)
Σύνολο	55

* Πρέπει να σημειωθεί ότι ο CO21 υπολογίζεται σύμφωνα με τα Δελτία Επίτευξης Δεικτών σε 12 από τα 13 ΠΕΠ. Στις 4 σχετικές πράξεις του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας ο δείκτης δεν περιλαμβάνεται. Όπως αναφέρθηκε από τα στελέχη της ΕΥΔ του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, «στις συγκεκριμένες δράσεις μετρούν και τον κοινό δείκτη εκροών CO21, παρόλο που δεν είναι επιχειρησιακός, κατόπιν οδηγιών της ΕΥΣΣΑ και ΕΥΣΕΚΤ».

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του δείκτη CO21 ανά επενδυτική προτεραιότητα.

Πίνακας 53: Αποτελέσματα δείκτη CO21ανά επενδυτική προτεραιότητα

Επενδυτική Προτεραιότητα	Δομές που υποστηρίζονται
9 i : «Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης» (ΠΕΠ Ανατολική Μακεδονία & Θράκη)	4
9 iii : «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών»	47
9 iv : «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας» (ΠΕΠ Κρήτης)	4
Σύνολο	55

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Δείκτης CO22

Ο δείκτης εκροών CO22 αφορά τον **«Αριθμό έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο»**. Ο δείκτης μετράει τον αριθμό των έργων που αφορούν/στοχεύουν σε δημόσιες διοικήσεις ή υπηρεσίες, ώστε να αποτιμηθεί η στήριξη του ΕΚΤ για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Κάθε έργο μπορεί να μετρηθεί μόνο μία φορά στο δείκτη CO22 σε επίπεδο πράξης, δηλαδή αν ένα έργο ωφελεί άμεσα π.χ. δύο δημόσιες υπηρεσίες θα μετρηθεί μόνο μία φορά στο δείκτη. Ωστόσο, εάν μία δημόσια διοίκηση ή δημόσια υπηρεσία υποστηρίζεται από π.χ. δύο έργα στην ίδια πράξη, τότε ο δείκτης CO22 θα λάβει τιμή 2 στην εν λόγω πράξη (περίπτωση ΣΚ Αθήνας και Πειραιά).

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του δείκτη CO22 ανά ΠΕΠ.

Πίνακας 54: Αποτελέσματα δείκτη CO22 ανά ΠΕΠ.

ΠΕΠ	Δομές που υποστηρίζονται
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	4
Αττική	10
Βόρειο Αιγαίο	3
Δυτική Ελλάδα	4
Δυτική Μακεδονία	4
Ήπειρος	4
Θεσσαλία	4
Κεντρική Μακεδονία	7
Κρήτη	4
Νότιο Αιγαίο	4
Πελοπόννησος	4
Στερεά Ελλάδα	4
Ιόνια Νησιά	4
Σύνολο	60

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του δείκτη CO22 ανά επενδυτική προτεραιότητα.

Πίνακας 55: Αποτελέσματα δείκτη CO22 ανά επενδυτική προτεραιότητα

Επενδυτική Προτεραιότητα	Δομές που υποστηρίζονται
9 i : «Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης» (ΠΕΠ Ανατολική Μακεδονία & Θράκη)	4
9 iii : «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών»	52
9 iv : «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας» (ΠΕΠ Κρήτης)	4
Σύνολο	60

Μελέτη δεικτών εκρών που ερευνήθηκαν για τις δράσεις του ΕΠΜΔΤ

Δείκτης T4616

Ο δείκτης T4616 «Αριθμός Έργων Ενίσχυσης Επιτελικών Λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης, περιλαμβανομένων μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης εφαρμογής δημόσιων πολιτικών» μετρά το πλήθος των δράσεων δημιουργίας και υποστήριξης της λειτουργίας μηχανισμών και ανάπτυξης εργαλείων τεκμηρίωσης για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων πολιτικών.

Τα παρακάτω έργα υπολογίζονται σε αυτόν τον δείκτη:

- 5000490 «Οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών».
- 5001091 «Αναβάθμιση και λειτουργία βάσης δεδομένων των ωφελούμενων του δικτύου δομών πρόληψης και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας κατά των γυναικών».

Δείκτης T4620

Ο δείκτης T4620 «Αριθμός έργων απλοποίησης εσωτερικών διαδικασιών φορέων του Δημοσίου Τομέα». αφορά έργα απλοποίησης εσωτερικών διαδικασιών φορέων του δημόσιου τομέα που προβλέπονται στην Κατηγορία Δράσης A.2.1 "Δράσης εφαρμογής αναδιοργανώσεων των φορέων του Δημοσίου Τομέα και βελτίωσης της λειτουργίας τους" του Προγράμματος.

Το παρακάτω έργο υπολογίζεται σε αυτόν τον δείκτη:

- 5000490 «Οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών»

Δείκτης T4621

Ο δείκτης T4621 «Αριθμός έργων απλοποίησης διαδικασιών και προτυποποίησης υπηρεσιών προς τους πολίτες» αφορά έργα απλοποίησης διαδικασιών και προτυποποίησης υπηρεσιών προς τους πολίτες που προβλέπονται στο πλαίσιο της Κατηγορίας Δράσης Α.2.2 "Δράσης μείωσης διοικητικών βαρών απλούστευσης και προτυποποίησης υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις" του Προγράμματος.

Το παρακάτω έργο υπολογίζεται σε αυτόν τον δείκτη:

- 5000490 «Οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών»

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα των δεικτών.

Πίνακας 56 Δείκτες εκρών ΕΠ ΜΔΤ

Δείκτης	Τιμή
T4616: Αριθμός Έργων Ενίσχυσης Επιτελικών Λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης, περιλαμβανομένων μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης εφαρμογής δημόσιων πολιτικών.	2
T4620: Αριθμός έργων απλοποίησης εσωτερικών διαδικασιών φορέων του Δημοσίου Τομέα.	1
T4621: Αριθμός έργων απλοποίησης διαδικασιών και προτυποποίησης υπηρεσιών προς τους πολίτες.	1

Αποκλίσεις από τον αρχικό προγραμματισμό

Σημαντικές αποκλίσεις παρατηρούμε στον δείκτη 05503 που υπολογίζει τον αριθμό των ωφελούμενων στις δομές. Στον παρακάτω πίνακα υπολογίζεται το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη 05503 σε κάθε δομή. Παρατηρείται ότι σε δύο Συμβουλευτικά Κέντρα ήδη έχει ξεπεραστεί η τιμή στόχου. Συγκεκριμένα στο Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου το ποσοστό είναι 114.40 % και στο Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου 213.33%, δηλαδή έχει υποδεχθεί υπερδιπλάσιες γυναίκες από την τιμή στόχου. Σε πολύ καλή θέση ως προς την επίτευξη του δείκτη είναι το Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου (83,64%), το Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας (76,00%), το Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας (94%) και το Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης (93.42%).

Στις λοιπές δομές η επίτευξη των τιμών βρίσκεται σε αρκετά καλό επίπεδο, σαφώς μικρότερο σε σχέση με τις προαναφερθείσες δομές, αλλά καλύπτοντας τον αρχικά τιθέμενο στόχο. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Ξενώνα φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσ/νίκης ο οποίος έχει ποσοστό υλοποίησης του δείκτη 47,65%, το οποίο ωστόσο και αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα χαμηλό. Σε αντίστοιχη θέση βρίσκεται ο Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και παιδιών τους Δήμου Πειραιά ο οποίος έχει 50,00% τιμή στόχου.

Πίνακας 57 Ποσοστό υλοποίησης δείκτη 05503 ανά πράξη

ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (01.12.2015-31.12.2018)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	5000557	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης	480	309	64,38%
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	5000694	Συμβουλευτικό Κέντρο Κομοτηνής	400	353	88,25%
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	5000563	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Καβάλας	600	464	77,33%
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	5000571	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Κομοτηνής	120	104	86,67%
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000855	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βέροιας	500	315	63,00%
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000786	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης	250	202	80,80%
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000543	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Σερρών	500	344	68,80%
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000619	Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	1200	1121	93,42%
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000675	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης	170	98	57,65%
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000559	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Ευόσμου Κορδελιού	180	121	67,22%
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5000596	Αναβάθμιση ξενώνων για γυναίκες - θύματα βίας - Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσ/νίκης	170	81	47,65%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5004062	Συνέχιση λειτουργίας Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Καστοριάς	150	92	61,33%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5004314	Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Φλώρινας	143	84	58,74%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5004028	Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης	220	172	78,18%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5004182	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	40	27	67,50%
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	5000569	Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων	400	232	58,00%
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	5000604	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πρέβεζας	400	308	77,00%
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	5000610	Συμβουλευτικό Κέντρο Ιωαννίνων	550	474	86,18%

ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (01.12.2015-31.12.2018)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	5000595	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	140	85	60,71%
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5000586	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία/ Δήμος Τρικκαίων	400	264	66,00%
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5000696	Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	550	442	80,36%
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5000683	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βόλου	170	131	77,06%
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5000584	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Λαρισαίων	163	122	74,85%
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000935	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	220	118	53,64%
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000973	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	220	134	60,91%
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000727	Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας	400	388	97,00%
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000813	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	100	76	76,00%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5001004	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	400	132	33,00%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000731	Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας	650	611	94,00%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000856	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αγρινίου	100	112	112,00%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5000738	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Πάτρας	125	131	104,80%
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5000957	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο Δήμου Καλαμάτας	380	270	71,05%
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5000978	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στο Δήμο Κορινθίων	320	226	70,63%
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5000956	Συμβουλευτικό Κέντρο Τρίπολης	400	357	89,25%
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	5000936	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίτολης	65	40	61,54%
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5000534	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	290	188	64,83%

ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (01.12.2015-31.12.2018)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5000528	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλλονιά	240	147	61,25%
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5000662	Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας	360	318	88,33%
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5000533	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	90	53	58,89%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000882	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας	900	724	80,44%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000959	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	500	572	114,40%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000971	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Φυλής	500	278	55,60%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000889	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	300	640	213,33%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας & Συμβουλευτικό κέντρο Πειραιά	2200	1933	87,86%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000782	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων	150	144	96,00%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5001005	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Αχαρνών	150	44	29,33%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000950	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και παιδιών τους Δήμου Πειραιά	150	75	50,00%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5000655	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	250	131	52,40%
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000572	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων Δήμου Χίου	420	388	92,38%
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000640	Συμβουλευτικό Κέντρο Μυτιλήνης	350	229	65,43%
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000587	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	100	66	66,00%
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000541	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Κω	340	223	65,59%
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000577	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	380	293	77,11%
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000608	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Σύρου	340	306	90,00%
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5000568	Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	80	70	87,50%
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	5000757	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών	540	314	58,15%

ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (01.12.2015-31.12.2018)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503
		Θυμάτων βίας Δήμου Ρεθύμνης			
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	5000677	Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου	667	649	97,30%
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	5000767	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	110	92	83,64%
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	5000910	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Χανίων	150	184	122,67%
ΣΥΝΟΛΟ			20.833	16.601	79,69%

(Βάση δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Σε περιφερειακό επίπεδο, το μεγαλύτερο επίπεδο επίτευξης του δείκτη είναι στο ΠΕΠ Αττικής (90,85%) και το χαμηλότερο στο ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας (67,81%). Είναι εμφανές ότι στις πολυπληθείς περιφέρειες είναι ευκολότερη η επίτευξη του στόχου των ωφελούμενων ατόμων.

Στο σύνολο της χώρας το ποσοστό υλοποίησης ανέρχεται στο 79,69%. Στο υπόλοιπο διάστημα μέχρι το τέλος της χρηματοδότησης της παρέμβασης κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο αναμένεται όλες οι δομές να συνεχίσουν με την επίτευξη των τιμών στόχου (οι περισσότερες πράξεις ολοκληρώνονται στις 30.11.2020 και ορισμένες στις 30.06.2021).

Πίνακας 58 Ποσοστό υλοποίησης δείκτη 05503 ανά ΠΕΠ

ΠΕΠ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (01.12.2015-31.12.2018)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	1600	1230	76,88%
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2970	2282	76,84%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	553	375	67,81%
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	1490	1099	73,76%
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1283	959	74,75%
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	940	716	76,17%
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1275	986	77,33%
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1165	893	76,65%
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	980	706	72,04%
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5100	4541	89,04%
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	870	683	78,51%
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1140	892	78,25%
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	1467	1239	84,46%
ΣΥΝΟΛΟ	20833	16601	79,69%

Πίνακας 59 Ποσοστό υλοποίησης δείκτη 05503 ανά τύπο δομής

ΔΟΜΗ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (01.12.2015- 31.12.2018)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΗ 05503
Συμβουλευτικά Κέντρα	18060	14614	80,92%
Ξενώνες Φιλοξενίας	2533	1987	78,44%

Παρατηρείται από τον πίνακα ότι οι Ξενώνες Φιλοξενίας υστερούν ελαφρώς ως προς την επίτευξη του δείκτη σε σύγκριση με τα Συμβουλευτικά Κέντρα, δεδομένο το οποίο επεξηγείται και από την ούτως ή άλλως διαφορετική λειτουργική φύση τους. Από τον Δεκέμβριο του 2015 έως το τέλος του 2018 οι Ξενώνες φιλοξένησαν 1890 γυναίκες και παιδιά, αριθμός που αντιπροσωπεύει περίπου το 74,62% της τιμής στόχου που έχει τεθεί αρχικά.

Μικρή απόκλιση παρατηρείται στον δείκτη εκρών CO21 που υπολογίζει τον αριθμό έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση. Συγκεκριμένα, 5 δομές δεν παρέχουν υπηρεσίες προς αυτόν τον σκοπό (3 στην Αττική, 1 στα Ιόνια Νησιά και 1 στην Θεσσαλία).

Αναφορικά με τις δύο δομές, Ξενώνας Αχαρνών και Ξενώνας Κέρκυρας, έχουν διαπιστωθεί μια σειρά από προβλήματα που είχαν σαν αποτέλεσμα τη διακύβευση της λειτουργίας τους και τα οποία αφορούν στα παρακάτω:

- ελλείψεις στη συνεργασία και στην οργάνωση με τα εμπλεκόμενα τμήματα (Τμήμα κοινωνικής πολιτικής, πολιτικών ισότητας φύλων κλπ.)
- αλληλεμπλοκή πολλών τμημάτων του δικαιούχου σε κάποιες ενέργειες
- αδικαιολόγητη καθυστέρηση στις ενέργειες ανάληψης νομικής δέσμευσης και στο χρονοδιάγραμμα του υποέργου 2 (υπηρεσίες φύλαξης)
- αδικαιολόγητη καθυστέρηση στις ενέργειες ανάληψης νομικής δέσμευσης και στα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης του υποέργου 3 (σίτιση ωφελούμενων)
- ελλιπής ενημέρωση από τον δικαιούχο σχετικά με τη διαδρομή ελέγχου των δαπανών και των χρηματοοικονομικών δεσμεύσεων της Πράξης και μη τήρηση της υποχρέωσης του για μηνιαία υποβολή των Δ.Δ.Δ
- Ελλιπής ενημέρωση από τον δικαιούχο σχετικά με την εξέλιξη της πράξης

3.2.2.1.1 Αποτίμηση της αποτελεσματικότητας με βάση το παράρτημα Evaluation Matrix των δομών

A. Ξενώνες Φιλοξενίας

Όπως προκύπτει από την ανάλυση, η αστικότητα αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα για τις εκροές και τους δείκτες των παρεμβάσεων. Για αυτό το λόγο πραγματοποιείται ομαδοποίηση των Ξενώνων Φιλοξενίας σε τρεις κατηγορίες αστικότητας.

- Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται οι Ξενώνες Φιλοξενίας με τα χαμηλότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη. Συνολικά, πρόκειται για ΞΦ που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές καλύτερα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση το παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τους Ξενώνες Φιλοξενίας») και τα οποία βρίσκονται στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη, σε ορισμένες επαρχιακές πόλεις με μεγάλο πληθυσμό (Λάρισα, Ηράκλειο) ή σε «μεσαίου» μεγέθους επαρχιακές πόλεις (Χανιά, Βόλος).
- Στη δεύτερη περιλαμβάνονται οι Ξενώνες Φιλοξενίας με μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη κοντά στο μέσο όρο του (από μείον έως συν 25% περίπου) και των οποίων σε γενικές γραμμές τα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κοντά στο μέσο όρο, με βάση το παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τους Ξενώνες Φιλοξενίας»). Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται ΞΦ τόσο από περιοχές μεγάλης αστικότητας αλλά και από περιοχές μεσαίας ή μεγάλης αστικότητας.
- Στην τρίτη κατηγορία περιλαμβάνονται οι Ξενώνες Φιλοξενίας με τα υψηλότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη. Συνολικά πρόκειται για Ξενώνες Φιλοξενίας που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κάτω από το μέσο όρο, με βάση το παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τους Ξενώνες Φιλοξενίας») και τα οποία βρίσκονται συνήθως στις μικρότερες επαρχιακές πόλεις (Μυτιλήνη, Τρίπολη που εμφανίζουν και το μεγαλύτερο μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη), ή σε «μεσαίου» μεγέθους επαρχιακές πόλεις (Ρόδος, Κοζάνη), με εξαίρεση το ΞΦ Ιωαννίνων.

Στο δίκτυο των Ξενώνων Φιλοξενίας περιλαμβάνονται δομές με μεγάλη διαφοροποίηση όσον αφορά στον επιδιωκόμενο αριθμού του ωφελούμενου πληθυσμού, κατά βάση σχετιζόμενο με τον πληθυσμό στην περιοχή εγκατάστασης του (δυναμικότητα δομής). Ενδεικτικά ο Ξενώνας Φιλοξενίας Κοζάνης έχει τιμή στόχο 40 ωφελούμενα άτομα, ενώ ο Ξενώνας Φιλοξενίας του ΕΚΚΑ στην Αθήνα 250 ωφελούμενα άτομα). Συγκεκριμένα:

- Στην πρώτη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας (Ξενώνες Φιλοξενίας που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές καλύτερα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τους Ξενώνες Φιλοξενίας»), η δυναμικότητα τους (με βάση τον αριθμό ωφελούμενων του σχεδιασμού του κάθε έργου) είναι από 110 (Ηράκλειο) έως 250 (ΞΦ του ΕΚΚΑ στην Αθήνα).
- Στη δεύτερη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας (Ξενώνες Φιλοξενίας που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κοντά στο μέσο όρο, με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τους Ξενώνες Φιλοξενίας»), η δυναμικότητα τους (με βάση τον αριθμό ωφελούμενων του σχεδιασμού του κάθε έργου) είναι από 100 (Αργίριο) έως 180 (Εύοσμος).
- Στην τρίτη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας (Ξενώνες Φιλοξενίας που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κάτω από το μέσο όρο, με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τους Ξενώνες Φιλοξενίας»), η

δυναμικότητα τους (με βάση τον αριθμό ωφελούμενων του σχεδιασμού του κάθε έργου) είναι από 40 (Κοζάνη) έως 140 (Ιωάννινα).

Ο δείκτης αποτελεσματικότητας ως ποσοστό επίτευξης του επιδιωκόμενου αριθμού ωφελούμενων είναι 0,72 και κρίνεται ικανοποιητικός. Εκτίμηση της αξιολόγησης είναι ότι ο δείκτης θα υπερκαλυφθεί. Ο δείκτης αποτελεσματικότητας εμφανίζει σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των δομών και ανεξάρτητα του βαθμού αστικότητας της περιοχής. Συνεπώς υπάρχει διαφοροποίηση σε σχέση με τα συμπεράσματα της αποτελεσματικότητας για τους Ξενώνες Φιλοξενίας, παρά το γεγονός ότι όπως θα αναλυθεί σε επόμενη ενότητα το μοναδιαίο κόστος και ο δείκτης αποδοτικότητας των ΞΦ επηρεάζονται από το βαθμό αστικότητας της περιοχής. Συγκεκριμένα παρατηρούμε ότι:

- Στην πρώτη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας περιλαμβάνονται 5 ΞΦ σε Αττική, Θεσσαλονίκη και μεγάλα αστικά κέντρα (Ηράκλειο και Λάρισα) και ΞΦ από μεσαίας αστικότητας περιοχές (Χανιά και Βόλος). Η αποτελεσματικότητα κυμαίνεται από 0,48 (ΞΦ του ΕΚΚΑ στην Αθήνα) έως 1,23 (Χανιά που έχει ήδη ξεπεράσει των επιδιωκόμενο αριθμό ωφελούμενου πληθυσμού). Τρεις από τους ΞΦ σε αυτή την κατηγορία εμφανίζουν και τις μεγαλύτερες τιμές στο δείκτη «Διανυκτερεύσεις ανά ωφελούμενο άτομο», συγκεκριμένα οι ΞΦ του ΕΚΚΑ στη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα (70,71 και 67,60 διανυκτερεύσεις αντίστοιχα, γεγονός που εξηγείται και από την βαρύτητα των περιστατικών που καλούνται να εξυπηρετήσουν) και ο ΞΦ του Πειραιά (66,87). Συνολικά το δείκτης αποτελεσματικότητας σε αυτή την κατηγορία είναι 0,69
- Στη δεύτερη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας περιλαμβάνονται 4 ΞΦ σε Αττική, Θεσσαλονίκη και μεγάλα αστικά κέντρα (Πάτρα), 2 ΞΦ από μεσαίας αστικότητας περιοχές (Αγρίνιο και Λαμία) και 1 ΞΦ από περιοχή μικρής αστικότητας (Κομοτηνή). Η αποτελεσματικότητα κυμαίνεται από 0,58 (Θεσσαλονίκη) έως 1,12 (Αγρίνιο). Συνολικά το δείκτης αποτελεσματικότητας σε αυτή την κατηγορία είναι 0,48, υψηλότερος από τις άλλες δύο κατηγορίες.
- Στην τρίτη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας περιλαμβάνονται 1 ΞΦ σε μεγάλο αστικό κέντρο (Ιωάννινα), 2 ΞΦ από μεσαίας αστικότητας περιοχές (Ρόδος και Κοζάνη) και 2 ΞΦ από περιοχή μικρής αστικότητας (Μυτιλήνη και Τρίπολη). Η συνολική αποτελεσματικότητα είναι χαμηλότερη (0,52), με χαμηλότερες τιμές στα Ιωάννινα (0,61), στην Τρίπολη (0,62) και στη Μυτιλήνη (0,66).

B. Συμβουλευτικά Κέντρα

Όπως προκύπτει από την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τα Συμβουλευτικά Κέντρα», η αστικότητα αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα για τις εκροές και τους δείκτες των παρεμβάσεων. Για αυτό το λόγο πραγματοποιείται ομαδοποίηση των Συμβουλευτικών Κέντρων σε τρεις κατηγορίες αστικότητας.

- Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται τα Συμβουλευτικά Κέντρα με τα χαμηλότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη. Συνολικά, πρόκειται για ΣΚ που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές καλύτερα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα

- «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τα Συμβουλευτικά Κέντρα») και τα οποία βρίσκονται στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη και στις μεγαλύτερες επαρχιακές πόλεις.
- Στη δεύτερη περιλαμβάνονται τα Συμβουλευτικά Κέντρα με μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη κοντά στο μέσο όρο του (από μείον έως συν 25% περίπου) και των οποίων σε γενικές γραμμές τα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κοντά στο μέσο όρο, με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τα Συμβουλευτικά Κέντρα»). Πρόκειται για ΣΚ που βρίσκονται σε «μεσαίου» μεγέθους επαρχιακές πόλεις.
 - Στην τρίτη κατηγορία περιλαμβάνονται τα Συμβουλευτικά Κέντρα με τα υψηλότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη. Συνολικά πρόκειται για Συμβουλευτικά Κέντρα που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κάτω από το μέσο όρο, με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τα Συμβουλευτικά Κέντρα») και τα οποία βρίσκονται συνήθως στις μικρότερες επαρχιακές πόλεις.

Στο δίκτυο των Συμβουλευτικών Κέντρων περιλαμβάνονται δομές με μεγάλη διαφοροποίηση όσον αφορά στον επιδιωκόμενο αριθμό του ωφελούμενου πληθυσμού, κατά βάση σχετιζόμενο με τον πληθυσμό στην περιοχή εγκατάστασης του (δυναμικότητα δομής). Ενδεικτικά το Συμβουλευτικό Κέντρο Φλώρινας έχει τιμή στόχο 143 ωφελούμενες, ενώ το Συμβουλευτικό Κέντρο Αθήνας 1.300 ωφελούμενες). Συγκεκριμένα:

- Στην πρώτη κατηγορία Συμβουλευτικών Κέντρων (Συμβουλευτικά Κέντρα που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές καλύτερα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τα Συμβουλευτικά Κέντρα»), η δυναμικότητα τους (με βάση τον αριθμό ωφελούμενων του σχεδιασμού του κάθε έργου) είναι από 300 (Χαλάνδρι) έως 1300 (Αθήνα).
- Στη δεύτερη κατηγορία Συμβουλευτικών Κέντρων (Συμβουλευτικά Κέντρα που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κοντά στο μέσο όρο, με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τα Συμβουλευτικά Κέντρα»), η δυναμικότητα τους (με βάση τον αριθμό ωφελούμενων του σχεδιασμού του κάθε έργου) είναι από 220 (Κοζάνη) έως 600 (Καβάλα).
- Στην Τρίτη κατηγορία Συμβουλευτικών Κέντρων (Συμβουλευτικά Κέντρα που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κάτω από το μέσο όρο, με βάση την ανάλυση του πίνακα στο παράρτημα «εξειδικευμένο Evaluation Matrix για τα Συμβουλευτικά Κέντρα»), η δυναμικότητα τους (με βάση τον αριθμό ωφελούμενων του σχεδιασμού του κάθε έργου) είναι από 143 (Φλώρινα) έως 550 (Λάρισα).

Ο δείκτης αποτελεσματικότητας ως ποσοστό επίτευξης του επιδιωκόμενου αριθμού ωφελουμένων είναι 0,61 και κρίνεται ικανοποιητικός. Εκτίμηση της αξιολόγησης είναι ότι ο δείκτης θα υπερκαλυφθεί. Ο βαθμός αστικότητας της περιοχής στην οποία είναι εγκατεστημένη η δομή φαίνεται ότι επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της, δεδομένου ότι:

- Στην πρώτη κατηγορία Συμβουλευτικών Κέντρων, η αποτελεσματικότητα είναι από 0,8 (Κερασίνοι-Δραπετσώνα) έως 2,13 (Χαλάνδρι). Σημειώνεται ότι το Χαλάνδρι και το Περιστέρι έχουν ήδη ξεπεράσει τον επιδιωκόμενο αριθμό ωφελούμενων αφού εμφανίζουν δείκτη αποτελεσματικότητας 2,13 και 1,14 αντίστοιχα.
- Στη δεύτερη κατηγορία Συμβουλευτικών Κέντρων η αποτελεσματικότητα είναι από 0,56 (Φυλή) και 0,58 (Ρέθυμνο) έως 0,97 (Λαμία) και (0,92 (Χίος)).
- Στην τρίτη κατηγορία Συμβουλευτικών Κέντρων η αποτελεσματικότητα είναι σημαντικά χαμηλότερη, με χαμηλότερες τιμές στην Τρίπολη (0,33), στη Θήβα (0,65) και στην Άρτα (0,54).

Με βάση τα παραπάνω, ο βαθμός αστικότητας της περιοχής στην οποία βρίσκεται ένα Συμβουλευτικό Κέντρο είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει την αποτελεσματικότητά του. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνεται και από την αποτύπωση της αποτελεσματικότητας ανά ΠΕΠ, όπου μόνο η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία εμφανίζουν δείκτη αποτελεσματικότητας ίσο ή μεγαλύτερο του μέσου όρου της χώρας.

Ένας ακόμα παράγοντας που επηρεάζει την αποτελεσματικότητα των Συμβουλευτικών Κέντρων είναι η διάρκεια λειτουργίας τους, δεδομένου ότι τα 3 ΣΚ που λειτουργούν 24 μήνες (έναντι 37 των υπολοίπων) συμπεριλαμβάνονται στην 3^η κατηγορία ΣΚ.

Από τις επαφές, τις συνεντεύξεις και τις επικοινωνίες που πραγματοποιήθηκαν με στελέχη των δομών, καταγράφηκαν επιπρόσθετοι λόγοι που επιδρούν στην αποτελεσματικότητα τόσο των Ξενώνων Φιλοξενίας όσο και των Συμβουλευτικών Κέντρων. Χαρακτηριστικά προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Η τοποθεσία των δομών. Συγκεκριμένα όταν η δομή δεν βρίσκεται σε περιοχή με εύκολη πρόσβαση από τις ωφελούμενες δυσχεραίνεται η συνολική διαδικασία υποστήριξης. Χαρακτηριστικό αποτελεί το παράδειγμα της Κοζάνης όπου η δομή

βρισκόταν εκτός πόλης και για το λόγο αυτό όλες οι ωφελούμενες εξυπηρετούνται από το καλοκαίρι του 2017, όταν και μεταφέρθηκε σε προσβάσιμη περιοχή. Άλλο παράδειγμα αποτελεί η Ζάκυνθος όπου το Κέντρο βρίσκεται εκτός πόλης και η συγκοινωνία δεν εξυπηρετεί. Αντίστοιχα στη Χαλκίδα το Κέντρο βρίσκεται σε κωμόπολη αντί για το κέντρο της πόλης.

- Δυσχέρειες στις διαδικασίες πρόσληψης λόγω των γραφειοκρατικών διαδικασιών. Συγκεκριμένα έχουν διαπιστωθεί περιπτώσεις υποστελέχωσης δομών λόγω καθυστέρησης των προσλήψεων γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την παροχή των υπηρεσιών και τη λειτουργία του δικτύου. Ιδιαίτερα όσον αφορά στους Ξενώνες τέτοια ενδέχεται να περιορίζουν τις παραπομπές των ωφελούμενων από τα Συμβουλευτικά Κέντρα. Το φαινόμενο αυτό εκτιμάται περισσότερο αυξημένο σε επαρχιακές –απομακρυσμένες- περιοχές (νησιωτικές περιοχές) όπου σαφέστατα η υπολειτουργία του Κέντρου επηρεάζει τη συνολική αποτύπωση της εικόνας της λειτουργίας του δικτύου. Το ίδιο παρατηρείται και στη γραμμή, για την οποία τα στοιχεία της ΕΕΤΑΑ δείχνουν χαμηλούς αριθμούς σε παραπομπές Ξενώνων.
- Έλλειψη διερμηνείας και συνεπώς δυσκολίας στην εξυπηρέτηση μεταναστριών και προσφυγισσών ωφελούμενων
- Δυσχέρειες και καθυστερήσεις στη διαδικασία ανάθεσης των υπηρεσιών φύλαξης στους Ξενώνες Φιλοξενίας. Εντοπίζονται περιπτώσεις Ξενώνων οι οποίοι, εξαιτίας της αδυναμίας των καθυστερήσεων στις διαδικασίες ανάθεσης της φύλαξης έμειναν ουσιαστικά ανενεργοί ή υπολειτουργούσαν για μεγάλα χρονικά διαστήματα.
- Ο βαθμός αστικότητας της περιοχής φαίνεται ότι αποτελεί έναν ακόμα παράγοντα επιρροής της λειτουργίας των δομών, ιδιαίτερα στην περίπτωση των Κέντρων, όπως αναλύεται παραπάνω. Ακόμα και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η λειτουργία των Κέντρων υποστηρίζεται θερμά από τις τοπικές αρχές και υλοποιούν δράσεις δημοσιότητας και δικτύωσης, η πρόσβαση των ωφελούμενων δεν είναι επαρκής λόγω των ιδιαίτερων κοινωνικών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών της περιοχής και συνεπώς του στιγματισμού των Κέντρων.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Σημειώνεται ότι για τον υπολογισμό του ωφελούμενου πληθυσμού στα Συμβουλευτικά Κέντρα και στους Ξενώνες Φιλοξενίας βασιστήκαμε στα στοιχεία που δίνει η Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ και ότι στους Ξενώνες Φιλοξενίας συμπεριλαμβάνονται οι γυναίκες και τα παιδιά. Επίσης, για τα στοιχεία που αφορούν στις δαπάνες των δομών βασιστήκαμε στα στοιχεία του ΟΠΣ, για ορισμένες όμως δομές έγινε επικαιροποίηση τους είτε από τα στελέχη των επιμέρους ΕΥΔ των ΠΕΠ ή των ίδιων των στελεχών των δομών. Με αυτό τον τρόπο, οι εκτιμήσεις και οι υπολογισμοί της αξιολόγησης βασίζονται στα πλέον επικαιροποιημένα και ρεαλιστικά μεγέθη του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της παρέμβασης.

Η πορεία υλοποίησης των δεικτών κρίνεται ικανοποιητική και αναμένεται στο τέλος της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου η υλοποίηση να είναι ίση ή και να ξεπερνά το 100% των τιμών στόχου στις περισσότερες περιπτώσεις. Επίσης, υστερεί ο δείκτης CO21 καθώς 5 δομές δεν παρέχουν υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης.

Ο παρακάτω πίνακας αθροίζει τα ευρήματα αναφορικά στην επίτευξη των ποσοτικών δεικτών στο σύνολο των δράσεων.

Πίνακας 60 Επίτευξη δεικτών ΠΕΠ και ΕΠΑΜΤ

Δείκτης	Επίτευξη	Σχόλια
CO21: αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση (ΠΕΠ)	55 /60	5 δομές δεν παρέχουν υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης.
CO22: Αριθμός έργων που αφορούν σε δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο (ΠΕΠ)	60/60	Όλες οι δομές πληρούν τις προϋποθέσεις
05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών (ΠΕΠ)	60/60	Όλες οι δομές πληρούν τις προϋποθέσεις
05503: Αριθμός επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών (ΠΕΠ)	16.601 (ΕΕΤΑΑ)	Με την επέκταση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου όλες οι δομές έχουν επιτύχει υψηλά ποσοστά ολοκλήρωσης του δείκτη. Όλες οι δομές είναι πάνω από το 50% (από 1/12/2015 μέχρι 31/12/2018) και με την επέκταση έχουν ακόμα δύο χρόνια (μέχρι το τέλος του 2020) για να αυξήσουν το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη. Εκτίμηση της αξιολόγησης είναι ότι ο δείκτης 5503 θα υπερκαλυφτεί από όλες τις δομές και στο σύνολο της παρέμβασης.
T4616: Αριθμός έργων ενίσχυσης Επιτελικών Λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης, περιλαμβανομένων μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης εφαρμογής δημόσιων πολιτικών (ΕΠΑΜΤ)	2/2	Και τα δύο έργα (οριζόντιες παρεμβάσεις και λειτουργία ΒΔ) πληρούν τις προϋποθέσεις
T4620: Αριθμός έργων απλοποίησης εσωτερικών διαδικασιών φορέων του Δημοσίου Τομέα (ΕΠΑΜΤ)	1/1	Οι οριζόντιες παρεμβάσεις είναι το έργο που πληροί τις προϋποθέσεις του δείκτη.
T4621: Αριθμός έργων απλοποίησης διαδικασιών και προτυποποίησης υπηρεσιών προς τους πολίτες (ΕΠΑΜΤ)	1/1	Οι οριζόντιες παρεμβάσεις είναι το έργο που πληροί τις προϋποθέσεις του δείκτη.

Επιπρόσθετα, εκτίμηση της αξιολόγησης είναι ότι με την υλοποίηση της παρέμβασης επιτυγχάνονται και οι ποιοτικοί στόχοι των επιμέρους εθνικών στρατηγικών. Συγκεκριμένα:

- Της Εθνικής Στρατηγική για την Κοινωνική Ενσωμάτωση, κυρίως όσον αφορά τη σύνδεση με την αγορά εργασίας και τη βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες.
- Της Εθνικής στρατηγικής για την ισότητα των φύλων, όπως αποτυπώνεται στο Σχέδιο Δράσης Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Συγκεκριμένα με το σύνολο των προτεραιοτήτων της στρατηγικής κυρίως αναφορικά με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών καθώς και την πρόληψη και αντιμετώπιση της έμφυλης βίας σε κάθε διάσταση του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού πεδίου.

3.2.2.2 Κατά πόσο προσφέρθηκαν βελτιωμένες - διευρυμένες υπηρεσίες σε κάθε ΠΕΠ;

Το ερώτημα αυτό απαντάται με την μελέτη του δείκτη αποτελέσματος 05504. Ο δείκτης αποτελέσματος 05504 εξετάζει αν το δίκτυο δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας, και συγκεκριμένα οι 60 δομές που λειτουργούν ή λειτούργησαν κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο, παρέχουν διευρυμένες ή βελτιωμένες υπηρεσίες.

Οι κατηγορίες/είδη των παρεχόμενων υπηρεσιών για να θεωρούνται ότι οι δομές παρέχουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες, είναι οι εξής:

1. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης (τόσο στα ΣΚ όσο και στους Ξενώνες ως διευρυμένη υπηρεσία).
2. Παροχή όλων των ήδη προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από εκπαίδευση του προσωπικού (ως βελτιωμένες υπηρεσίες).
3. Διεύρυνση της ομάδας στόχου και σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις (π.χ. μετανάστριες, προσφύγισες, μονογονείς, ΑμεΑ, κ.λπ.).
4. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών» μέσω της εκπόνησης/επικαιροποίησης εγχειρίδιων, εργαλείων συμβουλευτικής καθώς και διοικητικών εγγράφων και εγγράφων τυποποίησης της λειτουργίας των δομών (π.χ. κανονισμός λειτουργίας, κώδικας δεοντολογίας κ.λπ.) που απαιτούνται για τη βελτίωση της λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων.
5. Μετάπαρακολούθηση της πορείας της ωφελούμενης γυναίκας όχι μόνο καθ' όλη τη διάρκεια παροχής υποστηρικτικής υπηρεσίας αλλά και μετά από αυτήν (follow up) από Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες.

Για να θεωρείται ότι μία δομή παρέχει βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες πρέπει να ικανοποιούνται όλες οι παραπάνω συνθήκες.

Για τον υπολογισμό του δείκτη 05504, βρήκαμε τα κατάλληλα στοιχεία που επαληθεύουν αν οι δομές (Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες των Δήμων, του ΚΕΘΙ και του ΕΚΚΑ) παρέχουν τις παραπάνω κατηγορίες υπηρεσίες.

Για την «Α. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης» εξετάζουμε από την **Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ** εάν η κάθε δομή έχει παράσχει έστω μία φορά σε μία ωφελούμενη την υπηρεσία της εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης. Συγκεκριμένα, ερευνήθηκε από την βάση δεδομένων αν το αρχικό αίτημα περιλάμβανε την εργασιακή συμβουλευτική και πληροφόρηση καθώς και αν πραγματοποιήθηκαν οι συνεδρίες αυτές.

Για την «Β. Παροχή όλων των ήδη προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από εκπαίδευση του προσωπικού» εξετάζουμε από τα αποτελέσματα της **ποσοτικής έρευνας** προς τα στελέχη των δομών εάν έχουν συμμετάσχει σε εκπαιδευτικά προγράμματα. Στο ερωτηματολόγιο που απευθύνονταν στα στελέχη των δομών υπήρχε σχετικό ερώτημα και από τις απαντήσεις που λάβαμε σημειώσαμε για κάθε δομή αν τα στελέχη εκπαιδεύτηκαν κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο. Συγκεκριμένα, ερωτήθηκαν αν έχουν λάβει εκπαίδευση/επιμόρφωση από κάποιον από τους εμπλεκόμενους φορείς. Αν προκύπτει έστω

ένας εκπαιδευμένος ανά δομή, από τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας στα στελέχη των δομών, θεωρείται ότι πληρείται το κριτήριο.

Για την «Γ. Διεύρυνση της ομάδας στόχου και σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις» εξετάζεται από την **Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ** εάν η κάθε δομή έχει παράσχει υπηρεσίες σε γυναίκες ωφελούμενες που ανήκουν στην κατηγορία «πολλαπλών διακρίσεων». Συγκεκριμένα, ερευνήθηκε από την βάση δεδομένων ο αριθμός γυναικών που ανήκουν στην κατηγορία "πολλαπλών διακρίσεων", όπως καταγράφηκε στο έντυπο υποδοχής. Η κατηγορία των "πολλαπλών διακρίσεων" περιλαμβάνει τις περιπτώσεις γυναικών που είναι μονογονείς, άνεργες, προσφύγισες, μετανάστριες, αιτούσες ασύλου, ΑμεΑ, Ρομά ή άλλο που δεν συνδέεται απευθείας με περιστατικό ενδοοικογενειακής βίας.

Για την «Δ. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών» εξετάζουμε από τα αποτελέσματα της **ποσοτικής έρευνας** προς τα στελέχη των δομών εάν κατά την εργασία τους ενημερώθηκαν για τα διάφορα μεθοδολογικά εργαλεία (Κανονισμός Λειτουργίας, Οδηγοί Συμβουλευτικής, Οδηγοί Εργασιακής Συμβουλευτικής κ.α.). Στο ερωτηματολόγιο υπήρχε σχετικό ερώτημα και από τις απαντήσεις που λάβαμε σημειώσαμε για κάθε δομή αν τα στελέχη είχαν την σχετική ενημέρωση. Συγκεκριμένα, ρωτήθηκαν αν κατά την εργασία τους στη δομή ενημερώθηκαν για τα διάφορα μεθοδολογικά εργαλεία (Κανονισμός Λειτουργίας, Οδηγοί Συμβουλευτικής, Οδηγοί Εργασιακής Συμβουλευτικής κ.α.). Εκλαμβάνουμε ως θετική την απόκριση τους αν απάντησαν ότι ενημερώθηκαν από την διοίκηση, διάβασαν μόνοι τους, έμαθαν στην πράξη ή ενημερώθηκαν από άλλη πηγή εντός δικτύου. Αρνητικές απαντήσεις εκλαμβάνονται όσες αναφέρουν απευθείας ότι δεν γνωρίζουν τον κανονισμό.

Για την «Ε. Παρακολούθηση της πορείας της ωφελούμενης γυναίκας (follow up)» εξετάζουμε από την **Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ** εάν η κάθε δομή έχει πραγματοποιήσει την διαδικασία του follow up μετά το πέρας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, ερευνήθηκε και καταγράφηκε με βάση τα στοιχεία που εξάγονται από την βάση δεδομένων, ο αριθμός γυναικών στις οποίες πραγματοποιήθηκε συνεδρία follow up.

Στον παρακάτω πίνακα καταγράφονται τα αποτελέσματα της έρευνας για τον δείκτη 05504. Συγκεκριμένα:

- Για το **κριτήριο Α**, αναφέρεται ο αριθμός των γυναικών που ζήτησαν την υπηρεσία με το αρχικό αίτημα και η συχνότητα παροχής της υπηρεσίας. Για αυτό το κριτήριο υπάρχουν 2 στήλες που καταγράφουν τις συχνότητες των αρχικών αιτημάτων και την παροχή της υπηρεσίας. **Το κριτήριο πληρείται για κάθε δομή αν ο αριθμός που αντιστοιχεί στον αριθμό γυναικών που έλαβαν την συγκεκριμένη υπηρεσία είναι μεγαλύτερος του 0.**
- Για το **κριτήριο Β**, δεδομένου ότι οι απαντήσεις που δόθηκαν δεν αντιπροσωπεύουν το σύνολο των εργαζομένων, καθώς δεν συμμετείχαν όλα τα στελέχη στην ποσοτική έρευνα, δεν κρίνουμε σκόπιμο να σημειώσουμε την συχνότητα όπως προκύπτει από την έρευνα μας. Σημειώνουμε ότι η έρευνα (με σύμφωνη γνώμη του αναδόχου και της Αναθέτουσας Αρχής) δεν ζητούσε από τα στελέχη να αναφέρουν την συγκεκριμένη δομή που εργάζονται και αυτό δεν ευνοούσε στο να καταλήξουμε σε συγκεκριμένα αποτελέσματα ανά δομή. Έτσι, λάβαμε άλλα στοιχεία για να

προσδιορίσουμε τα αποτελέσματα ανά δομή αναφορικά στην εκπαίδευση των στελεχών. Λάβαμε υπόψιν την περιφέρεια που ανήκει, αν είναι στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων ή Ξενώνων, αν η δομή τους ανήκει σε Δήμο, στο ΚΕΘΙ ή στο ΕΚΚΑ, την ειδικότητα και τα χρόνια προϋπηρεσίας ώστε να καταλήξουμε σε αποτέλεσμα για κάθε δομή. Ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που τα αποτελέσματα είναι ομαδοποιημένα (κυρίως σε ΣΚ Δήμων) λάβαμε υπόψιν τον αριθμό των απαντήσεων και τις ειδικότητες των στελεχών ώστε να καταλήξουμε σε σαφές συμπέρασμα αν πληρείται το κριτήριο για την εκάστοτε δομή. **Το κριτήριο πληρείται για κάθε δομή αν υπάρχει έστω ένας εκπαιδευμένος υπάλληλος.**

- Για το **κριτήριο Γ**, αναφέρεται ο αριθμός των γυναικών που ανήκουν στην κατηγορία "πολλαπλών διακρίσεων" όπως γράφτηκε στο έντυπο υποδοχής στην ΒΔ της ΕΕΤΑΑ. **Το κριτήριο πληρείται για κάθε δομή αν ο αριθμός που αντιστοιχεί στον αριθμό γυναικών που ανήκουν στην κατηγορία «πολλαπλών διακρίσεων» είναι μεγαλύτερος του 0.**
- Για το **κριτήριο Δ**, δεδομένου ότι οι απαντήσεις που δόθηκαν δεν αντιπροσωπεύουν το σύνολο των εργαζομένων (δεν συμμετείχαν όλα τα στελέχη στην ποσοτική έρευνα), δεν κρίνουμε σκόπιμο να σημειώσουμε την συχνότητα όπως προκύπτει από την έρευνα μας. Η έρευνα έγινε με παρόμοιο τρόπο όπως και στο κριτήριο Β. **Το κριτήριο πληρείται για κάθε δομή αν υπάρχει έστω ένα στέλεχος που έχει υπόψιν του το «Ενιαίο Σύστημα Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών».**
- Για το **κριτήριο Ε**, αναφέρεται ο αριθμός των γυναικών στις οποίες πραγματοποιήθηκε συνεδρία follow up, όπως προκύπτει από στοιχεία της ΒΔ της ΕΕΤΑΑ. **Το κριτήριο πληρείται για κάθε δομή αν ο αριθμός που αντιστοιχεί στον αριθμό γυναικών που είχαν συνεδρία follow up είναι μεγαλύτερος του 0.**

Πίνακας 61: Αποτελέσματα έρευνας δείκτη 05504 – Συχνότητες ανά κριτήριο

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΙΚΑΟΥΧΟΣ	ΔΟΜΗ	Αριθμός ωφελούμενων	Α		B	Γ	Δ	E
					Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	Αρχικά αιτήματα για εργασιακή συμβουλευτική και πληροφόρηση από ΒΔ της ΕΕΤΑΑ	Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από εκπαίδευση του προσωπικού	Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις	Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»	Εφαρμογή της διαδικασίας follow up
						Αριθμός γυναικών που έλαβαν υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής (αριθμός Νέων Υποδοχών, Συνεχιζόμενων, Παλαιών που επανήλθαν) από στοιχεία ΒΔ της ΕΕΤΑΑ	Από την ποσοτική έρευνα στα στελέχη των δομών και συγκεκριμένα πως απάντησαν τα στελέχη όταν Ερωτήθηκαν αν έχουν λάβει εκπαίδευση από κάποιον από τους εμπλεκόμενους φορείς.	Αριθμός γυναικών που ανήκουν στην κατηγορία "πολλαπλών διακρίσεων" όπως γράφτηκε στο έντυπο υποδοχής στην ΒΔ της ΕΕΤΑΑ	Από την ποσοτική έρευνα στα στελέχη των δομών και συγκεκριμένα πως απάντησαν τα στελέχη όταν ερωτήθηκαν αν ενημερώθηκαν για τα διάφορα μεθοδολογικά εργαλεία.	Αριθμός γυναικών στις οποίες πραγματοποιήθηκε συνεδρία follow up από στοιχεία ΒΔ της ΕΕΤΑΑ.
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ										
5000557	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης	Δήμος Αλεξανδρούπολης	Συμβουλευτικό Κέντρο	309	28	9 (3 Νέες, 1 Συνεχιζόμενη, 5 Παλαιά)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	48	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	5
5000694	Συμβουλευτικό Κέντρο Κομοτηνής	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	353	18	31 (27 Ν, 1 Σ, 3 Π)	3/4 (3 στελέχη στα 4 που συμμετείχαν στην έρευνα απάντησαν ΝΑΙ)	52	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	6
5000563	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Καβάλας	Δήμος Καβάλας	Συμβουλευτικό Κέντρο	464	131	103 (95 Ν, 1 Σ, 7 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	164	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	9
5000571	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Κομοτηνής	Δήμος Κομοτηνής	Ξενώνας Φιλοξενίας	51	21	7 (4 Ν, 2 Σ, 1 Π)	4/5 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ	8	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	25
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ										
5000855	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βέροιας	Δήμος Βέροιας	Συμβουλευτικό Κέντρο	315	73	25 (17 Ν, 1 Σ, 7 Π)	11/12 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ	104	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	93

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΙΚΑΟΥΧΟΣ	ΔΟΜΗ	Αριθμός ωφελούμενων	A	B	Γ	Δ	E	
5000786	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης	Δήμος Κατερίνης	Συμβουλευτικό Κέντρο	202	9	9 (8 Ν, 0 Σ, 1 Π)		12	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	23
5000543	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Σερρών	Δήμος Σερρών	Συμβουλευτικό Κέντρο	344	57	60 (55 Ν, 3 Σ, 2 Π)		101	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	91
5000619	Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	1121	15	61 (34 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	83	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	52
5000675	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης	Δήμος Θεσσαλονίκης	Ξενώνας Φιλοξενίας	46	9	10 (10 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	6	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	8
5000559	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Ευόσμου Κορδελιού	Δήμος Ευόσμου-Κορδελιού	Ξενώνας Φιλοξενίας	57	6	9 (9 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	8	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	7
5000596	Αναβάθμιση ξενώνων για γυναίκες - θύματα βίας - Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	ΕΚΚΑ	Ξενώνας Φιλοξενίας	42	0	3(1 Ν, 0 Σ, 2 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	3	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	6
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ										
5004062	Συνέχιση λειτουργίας Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Καστοριάς	Δήμος Καστοριάς	Συμβουλευτικό Κέντρο	92	13	16 (14 Ν, 2 Σ, 0 Π)	5/8 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ (2 ψυχολόγοι και 2 κοινωνιολόγοι απάντησαν θετικά)	25	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	7
5004314	Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Φλώρινας	Δήμος Φλώρινας	Συμβουλευτικό Κέντρο	84	5	13 (9 Ν, 3 Σ, 1 Π)		22	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	7
5004028	Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	172	6	13 (10 Ν, 2 Σ, 1 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	36	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	9
5004182	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	Δήμος Κοζάνης	Ξενώνας Φιλοξενίας	13	4	5 (5 Ν, 0 Σ, 0 Π)	1/3 στελέχη απάντησε ΝΑΙ	4	4/5 στελέχη απάντησαν θετικά	8
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ										
5000569	Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων	Δήμος Αρταίων	Συμβουλευτικό Κέντρο	232	70	32 (22 Ν, 0 Σ, 10 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	74	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	19
5000604	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πρέβεζας	Δήμος Πρέβεζας	Συμβουλευτικό Κέντρο	279	139	145 (140 Ν, 0 Σ, 5 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	105	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	88
5000610	Συμβουλευτικό Κέντρο Ιωαννίνων	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	474	21	22 (20 Ν, 0 Σ, 2 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	75	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	12

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΙΚΑΟΥΧΟΣ	ΔΟΜΗ	Αριθμός ωφελούμενων	A	B	Γ	Δ	E	
5000595	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	Δήμος Ιωαννιτών	Ξενώνας Φιλοξενίας	36	7	9 (7 Ν, 1 Σ, 1 Π)	3/4 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ	2	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	5
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ										
5000586	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία/ Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Τρικκαίων	Συμβουλευτικό Κέντρο	264	39	34 (24 Ν, 1 Σ, 9 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	18	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	16
5000696	Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	442	40	36 (32 Ν, 1 Σ, 3 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	60	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	17
5000683	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βόλου	Δήμος Βόλου	Ξενώνας Φιλοξενίας	85	0	0 (0 Ν, 0 Σ, 0 Π)	4/7 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ	16	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	5
5000584	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Λαρισαίων	Δήμος Λαρισαίων	Ξενώνας Φιλοξενίας	77	2	8 (8 Ν, 0 Σ, 0 Π)		13	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	16
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ										
5000935	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	Δήμος Θηβαίων	Συμβουλευτικό Κέντρο	118	0	4 (4 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	37	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	2
5000973	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	Δήμος Χαλκιδέων	Συμβουλευτικό Κέντρο	134	4	2 (2 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	11	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	10
5000727	Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	388	16	11 (10 Ν, 0 Σ, 1 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	44	Όλοι/ες/ες απάντησαν θετικά	3
5000813	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	Δήμος Λαμιέων	Ξενώνας Φιλοξενίας	29	3	4 (4 Ν, 0 Σ, 0 Π)	2/3 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ	5	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	13
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ										
5001004	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	Δήμος Πύργου	Συμβουλευτικό Κέντρο	132	6	13 (12 Ν, 0 Σ, 1 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	54	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	5
5000731	Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	611	71	85 (77 Ν, 0 Σ, 8 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	104	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	37
5000856	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αργινίου	Δήμος Αργινίου	Ξενώνας Φιλοξενίας	58	5	6 (6 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες/ες απάντησαν θετικά	5	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	7

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΙΚΑΟΥΧΟΣ	ΔΟΜΗ	Αριθμός ωφελούμενων	A	B	Γ	Δ	Ε	
5000738	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Πάτρας	Δήμος Πάτρας	Ξενώνας Φιλοξενίας	77	15	12 (10 Ν, 1 Σ, 1 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	16	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	15
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ										
5000957	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο Δήμου Καλαμάτας	Δήμος Καλαμάτας	Συμβουλευτικό Κέντρο	270	12	13 (9 Ν, 0 Σ, 4 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	2	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	7
5000978	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στο Δήμο Κορινθίων	Δήμος Κορινθίων	Συμβουλευτικό Κέντρο	226	4	11 (9 Ν, 2 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	0	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	19
5000956	Συμβουλευτικό Κέντρο Τρίπολης	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	357	47	92 (78 Ν, 4 Σ, 10 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	50	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	6
5000936	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	Δήμος Τρίπολης	Ξενώνας Φιλοξενίας	19	3	6 (6 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	0	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	2
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ										
5000534	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	Δήμος Ζακύνθου	Συμβουλευτικό Κέντρο	188	2	5 (4 Ν, 1 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά 4/4	10	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	35
5000528	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλλονιά	Δήμος Κεφαλλονιάς	Συμβουλευτικό Κέντρο	147	1	7 (4 Ν, 2 Σ, 1 Π)		10	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	22
5000662	Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	318	10	21 (17 Ν, 2 Σ, 2 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	52	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	14
5000533	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	Δήμος Κέρκυρας	Ξενώνας Φιλοξενίας	28	2	0 (0 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Δεν απάντησαν	4	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	6
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ										
5000882	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας	Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	Συμβουλευτικό Κέντρο	699	27	50 (46 Ν, 1 Σ, 3 Π)	11/12 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ	83	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	63
5000959	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	Δήμος Περιστερίου	Συμβουλευτικό Κέντρο	572	18	0 (0 Ν, 0 Σ, 0 Π)		3	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	19
5000971	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Φυλής	Δήμος Φυλής	Συμβουλευτικό Κέντρο	278	5	6 (5 Ν, 0 Σ, 1 Π)		54	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	23
5000889	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	Δήμος Χαλανδρίου	Συμβουλευτικό Κέντρο	640	15	20 (18 Ν, 0 Σ, 2 Π)		32	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	63

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΙΚΑΟΥΧΟΣ	ΔΟΜΗ	Αριθμός ωφελούμενων	A	B	Γ	Δ	E	
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικά Κέντρα	1060	31	15 (13 Ν, 1 Σ, 1 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά 7/7	75	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	76
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Πειραιά	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικά Κέντρα	873	10	22 (22 Ν, 0 Σ, 0 Π)		38	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	39
5021585	Συμβουλευτικό Κέντρο Ελευσίνας		Συμβουλευτικά Κέντρα		-	-	-	-	-	-
5000782	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων	Δήμος Αθηναίων	Ξενώνας Φιλοξενίας	74	3	0 (0 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	4	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	0
5001005	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Αχαρνών	Δήμος Αχαρνών	Ξενώνας Φιλοξενίας	27	1	1 (1 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Δεν απάντησαν. Έχει κλείσει	3	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	1
5000950	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους Δήμου Πειραιά	Δήμος Πειραιά	Ξενώνας Φιλοξενίας	44	9	0 (0 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	7	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	26
5000655	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	ΕΚΚΑ	Ξενώνας Φιλοξενίας	64	9	29 (22 Ν, 5 Σ, 2 Π)	3/3 απάντησαν ότι ΔΕΝ έλαβαν εκπαίδευση	8	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	1
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ										
5000572	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων Δήμου Χίου	Δήμος Χίου	Συμβουλευτικό Κέντρο	388	100	122 (110 Ν, 4 Σ, 8 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	169	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	57
5000640	Συμβουλευτικό Κέντρο Μυτιλήνης	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	229	11	11 (9 Ν, 1 Σ, 1 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	59	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	19
5000587	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	Δήμος Λέσβου	Ξενώνας Φιλοξενίας	30	8	15 (15 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	16	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	10
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ										
5000541	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Κω	Δήμος Κω	Συμβουλευτικό Κέντρο	223	11	2 (2 Ν, 0 Σ, 0 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	79	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	17
5000577	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου	Συμβουλευτικό Κέντρο	293	14	32 (19 Ν, 3 Σ, 10 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	43	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	18
5000608	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Σύρου	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	306	5	18 (17 Ν, 0 Σ, 1 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	45	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	40
5000568	Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου	Ξενώνας Φιλοξενίας	45	6	5 (4 Ν, 1 Σ, 0 Π)	1/3 στελέχη απάντησε ΝΑΙ	16	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	8

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ/ ΜΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΙΚΑΟΥΧΟΣ	ΔΟΜΗ	Αριθμός ωφελούμενων	A	B	Γ	Δ	E	
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ										
5000757	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρεθύμνης	Δήμος Ρεθύμνης	Συμβουλευτικό Κέντρο	314	29	35 (28 Ν, 2 Σ, 5 Π)	4/5 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ	27	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	31
5000677	Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου	ΚΕΘΙ	Συμβουλευτικό Κέντρο	649	18	74 (62 Ν, 6 Σ, 6 Π)	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	38	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	48
5000767	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	Δήμος Ηρακλείου	Ξενώνας Φιλοξενίας	57	4	14 (14 Ν, 0 Σ, 0 Π)	5/7 στελέχη απάντησαν ΝΑΙ	8	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	10
5000910	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Χανίων	Δήμος Χανίων	Ξενώνας Φιλοξενίας	136	8	21 (20 Ν, 1 Σ, 0 Π)		19	Όλοι/ες απάντησαν θετικά	32

(Βάση δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Κριτήριο Α (Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης):

Πέντε δομές δεν πληρούν το κριτήριο αυτό. Στον ξενώνα φιλοξενίας του Δήμου Βόλου δεν έχουν παραπεμφθεί ωφελούμενες σε υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής αν και έχουν εξυπηρετηθεί εκεί άνεργες γυναίκες. Στους ξενώνες της Κέρκυρας, του Πειραιά και της Αθήνας, αν και υπήρχαν αιτήματα για εργασιακή συμβουλευτική, δεν έχουν γίνει συνεδρίες με ωφελούμενες.

Ωστόσο, σημαντικό είναι το γεγονός ότι περιλαμβάνεται και ένα Συμβουλευτικό Κέντρο στις δομές που δεν πληρούν το κριτήριο αυτό. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Περιστερίου είχε 18 αρχικά αιτήματα για αυτήν την υπηρεσία αλλά δεν έγινε καμία συνεδρία.

Κριτήριο Β (Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από εκπαίδευση του προσωπικού):

Τέσσερις δομές δεν πληρούν το κριτήριο. Στον Ξενώνα Φιλοξενίας του ΕΚΚΑ στο Ίλιο, από την ποσοτική έρευνα προκύπτει ότι τα ερωτηθέντα άτομα (3) δεν είχαν λάβει εκπαίδευση. Στους παρακάτω παραθέτουμε τα αποτελέσματα στη συγκεκριμένη ερώτηση που αναλύσαμε.

Πίνακας 62: Εκπαίδευση στα στελέχη ΣΚ

ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ: Έχετε λάβει εκπαίδευση/επιμόρφωση από κάποιον ή κάποιους από τους εμπλεκόμενους φορείς (ΓΓΦ, ΚΕΘΙ, Δήμος, ΕΚΚΔΑ);	Ναι	Όχι	Σύνολο
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	9	1	10
Αττική	17	1	18
Βόρειο Αιγαίο	7	0	7
Δυτική Ελλάδα	7	0	7
Δυτική Μακεδονία	8	3	11
Ήπειρος	9	0	9
Θεσσαλία	4	1	5
Ιόνιοι Νήσοι	7	1	8
Κεντρική Μακεδονία	17	1	18
Κρήτη	7	1	8
Νότιο Αιγαίο	9	0	9
Πελοπόννησος	11	0	11
Στερεά Ελλάδα	8	0	8
Σύνολο	120	9	129

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Πίνακας 63: Εκπαίδευση στα στελέχη Ξενώνων

ΣΤΕΛΕΧΗ ΞΕΝΩΝΩΝ: Έχετε λάβει εκπαίδευση/ επιμόρφωση από κάποιον ή κάποιους από τους εμπλεκόμενους φορείς (ΓΓΙΦ, ΚΕΘΙ, Δήμος, ΕΚΚΔΑ);	Ναι	Όχι	Σύνολο
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	4	1	5
Αττική	2	3	5
Βόρειο Αιγαίο	4	1	5
Δυτική Ελλάδα	5	0	5
Δυτική Μακεδονία	1	2	3
Ήπειρος	3	2	5
Θεσσαλία	4	3	7
Κεντρική Μακεδονία	5	0	5
Κρήτη	5	2	7
Νότιο Αιγαίο	1	2	3
Πελοπόννησος	3	0	3
Στερεά Ελλάδα	2	1	3
Σύνολο	39	17	56

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Κριτήριο Γ (Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις):

Δύο δομές δεν θεωρούνται ότι παρέχουν «διευρυμένες/βελτιωμένες υπηρεσίες», σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία. Συγκεκριμένα στο Συμβουλευτικό Κέντρο του Δήμου Κορίνθου και στον Ξενώνα Φιλοξενίας Τρίπολης δεν προκύπτει από τη Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ ότι εξυπηρετήθηκαν ωφελούμενες πολλαπλών διακρίσεων. **Θα πρέπει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι τα στελέχη των δομών αυτών κατέγραψαν όλα τα περιστατικά ως «βίας» και όχι «πολλαπλών διακρίσεων», έπειτα από σχετική οδηγία της ΕΥΔ του ΠΕΠ Πελοποννήσου προς το προσωπικό των δομών καθώς στην απόφαση ένταξης δεν περιλαμβάνεται δείκτης με τον αριθμό των ωφελούμενων με πολλαπλές διακρίσεις.**

Κριτήριο Δ (Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»):

Όλες οι δομές πληρούν αυτό το κριτήριο. Από τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας στο συγκεκριμένο ερώτημα που αναλύσαμε προκύπτουν οι παρακάτω πίνακες.

Πίνακας 64: Ενημέρωση για τα μεθοδολογικά εργαλεία στα στελέχη ΣΚ

ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ: Ενημερωθήκατε για τα διάφορα μεθοδολογικά εργαλεία (Κανονισμός Λειτουργίας, Οδηγοί Συμβουλευτικής, Οδηγοί Εργασιακής Συμβουλευτικής κ.α.);	Διάβασα μόνη/ο μου	Έμαθα στην πράξη	Με ενημέρωσε η διοίκηση	Υπάρχει κατάλληλη ενημέρωση από διαφορετικές πηγές εντός του δικτύου	Δεν γνωρίζω τον κανονισμό	Άλλο (ενημέρωση με άλλο τρόπο)	Σύνολο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	2	0	2	6	0	0	10
Αττική	5	0	3	9	0	1	18
Βόρειο Αιγαίο	2	0	0	5	0	0	7
Δυτική Ελλάδα	2	0	1	4	0	0	7
Δυτική Μακεδονία	5	0	1	4	0	1	11
Ήπειρος	0	0	2	6	0	1	9
Θεσσαλία	2	0	0	3	0	0	5
Ιόνιοι Νήσοι	1	0	3	4	0	0	8
Κεντρική Μακεδονία	8	0	6	3	0	1	18
Κρήτη	3	1	0	4	0	0	8
Νότιο Αιγαίο	2	0	2	5	0	0	9
Πελοπόννησος	2	0	3	3	0	3	11
Στερεά Ελλάδα	4	0	1	3	0	0	8
Σύνολο	38	1	24	59	0	7	129

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Πίνακας 65: Ενημέρωση για τα μεθοδολογικά εργαλεία στα στελέχη ξενώνων

ΣΤΕΛΕΧΗ ΞΕΝΩΝΩΝ: Ενημερωθήκατε για τα διάφορα μεθοδολογικά εργαλεία (Κανονισμός Λειτουργίας, Οδηγοί Συμβουλευτικής, Οδηγοί Εργασιακής Συμβουλευτικής κ.α.);	Διάβασα μόνη/ο μου	Έμαθα στην πράξη	Με ενημέρωσε η διοίκηση	Υπάρχει κατάλληλη ενημέρωση από διαφορετικές πηγές εντός του δικτύου	Δεν γνωρίζω τον κανονισμό	Άλλο (ενημέρωση με άλλο τρόπο)	Σύνολο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	3	0	0	2	0	0	5
Αττική	0	1	1	3	0	0	5
Βόρειο Αιγαίο	3	0	1	1	0	0	5
Δυτική Ελλάδα	1	0	0	4	0	0	5
Δυτική Μακεδονία	1	1	0	0	0	1	3
Ήπειρος	0	0	0	3	1	1	5
Θεσσαλία	1	0	3	2	0	1	7
Κεντρική Μακεδονία	2	0	2	1	0	0	5
Κρήτη	1	1	2	3	0	0	7
Νότιο Αιγαίο	1	0	0	2	0	0	3
Πελοπόννησος	1	0	0	2	0	0	3
Στερεά Ελλάδα	2	0	0	1	0	0	3
Ιόνια Νησιά	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	16	3	9	24	1	3	56

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Κριτήριο Ε (Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»):

Σημαντικά είναι τα αποτελέσματα αναφορικά στο follow up. Συνολικά είχαν προγραμματιστεί συνεδρίες με 1.372 ωφελούμενες και εν τέλει πραγματοποιήθηκαν συνεδρίες με 1.318 γυναίκες. Με 759 έγινε μόνο μία συνεδρία, με 288 έγιναν 2 συνεδρίες, με 115 έγιναν 3 και με 146 έγιναν 4 και περισσότερες.

Μόνο η νέα δομή του Συμβουλευτικού Κέντρου του Δήμου Καρδίτσας δεν έχει κάνει συνεδρίες follow up. Δεν έχουν καταχωρηθεί δραστηριότητες follow up στην Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ, καθώς είναι μικρό το χρονικό διάστημα που εξυπηρετούνται εκεί ωφελούμενες γυναίκες.

Στον επόμενο πίνακα σημειώνεται ανά δομή αν καλύπτονται οι 5 παραπάνω συνθήκες/κριτήρια με ένα (✓). Όπου σημειώνεται το σύμβολο (✓) επαληθεύεται επακριβώς από τις πηγές της έρευνας ότι παρέχεται η συγκεκριμένη υπηρεσία. Σε περιπτώσεις που δεν επαληθεύεται εξετάζονται και άλλες πηγές της έρευνας.

Πίνακας 66: Αποτελέσματα δείκτη αποτελέσματος 05504 ανά δομή

Δομή / MIS	Κατηγορία Πράξεων	α. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	β. Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από επικαιροποιημένη εκπαίδευση του προσωπικού	γ. Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις	δ. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»	ε. Εφαρμογή της διαδικασίας follow up	Καλύπτονται ΟΛΑ τα κριτήρια (α-ε);
ΠΕΠ «Ανατολική Μακεδονία Θράκη 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης με Κωδικό ΟΠΣ 5000557 στο ΠΕΠ «Ανατολική Μακεδονία Θράκη 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Καβάλας με Κωδικό ΟΠΣ 5000563 στο ΠΕΠ «Ανατολική Μακεδονία Θράκη 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Κομοτηνής με Κωδικό ΟΠΣ 5000694 στο ΠΕΠ «Ανατολική Μακεδονία Θράκη 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Κομοτηνής με Κωδικό ΟΠΣ 5000571 στο ΠΕΠ «Ανατολική Μακεδονία Θράκη 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
ΠΕΠ «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Βέροιας με Κωδικό ΟΠΣ 5000855 στο ΠΕΠ «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης με Κωδικό ΟΠΣ 5000786 στο ΠΕΠ «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Σερρών με Κωδικό ΟΠΣ 5000543 στο ΠΕΠ «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης με Κωδικό ΟΠΣ 5000619 στο ΠΕΠ «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης με Κωδικό ΟΠΣ 5000675 στο ΠΕΠ «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1

Δομή / MIS	Κατηγορία Πράξεων	α. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	β. Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από επικαιροποιημένη εκπαίδευση του προσωπικού	γ. Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις	δ. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»	ε. Εφαρμογή της διαδικασίας follow up	Καλύπτονται ΟΛΑ τα κριτήρια (α-ε);
Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών Δήμου Κορδελιού Ευόσμου με Κωδικό ΟΠΣ 5000559 στο ΠΕΠ «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης με Κωδικό ΟΠΣ 5000596 στο ΠΕΠ «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»	Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ	✓	✓	✓	✓	✓	1
ΠΕΠ «Δυτική Μακεδονία 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Καστοριάς με Κωδικό ΟΠΣ 5004062 στο ΠΕΠ «Δυτική Μακεδονία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Φλώρινας με Κωδικό ΟΠΣ 5004314 στο ΠΕΠ «Δυτική Μακεδονία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης με Κωδικό ΟΠΣ 5004028 στο ΠΕΠ «Δυτική Μακεδονία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας Φιλοξενίας στο δήμο Κοζάνης με Κωδικό ΟΠΣ 5004182 στο ΠΕΠ «Δυτική Μακεδονία 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
ΠΕΠ «Ήπειρος 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων με Κωδικό ΟΠΣ 5000569 στο ΠΕΠ «Ήπειρος 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Πρέβεζας με Κωδικό ΟΠΣ 5000604 στο ΠΕΠ «Ήπειρος 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Ιωαννίνων με Κωδικό ΟΠΣ 5000610 στο ΠΕΠ «Ήπειρος 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1

Δομή / MIS	Κατηγορία Πράξεων	α. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	β. Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από επικαιροποιημένη εκπαίδευση του προσωπικού	γ. Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις	δ. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»	ε. Εφαρμογή της διαδικασίας follow up	Καλύπτονται ΟΛΑ τα κριτήρια (α-ε);
Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ιωαννιτών με Κωδικό ΟΠΣ 5000595 στο ΠΕΠ «Ηπειρος 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
ΠΕΠ «Θεσσαλία 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Τρικκαίων με Κωδικό ΟΠΣ 5000586 στο ΠΕΠ «Θεσσαλία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας με Κωδικό ΟΠΣ 5000696 στο ΠΕΠ «Θεσσαλία 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας στο Δήμο Βόλου με Κωδικό ΟΠΣ 5000683 στο ΠΕΠ «Θεσσαλία 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	0	✓	✓	✓	✓	0
Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας στο Δήμο Λαρισαίων με Κωδικό ΟΠΣ 5000584 στο ΠΕΠ «Θεσσαλία 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
ΠΕΠ «Στερεά Ελλάδα 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Θηβαίων με Κωδικό ΟΠΣ 5000935 στο ΠΕΠ «Στερεά Ελλάδα 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Χαλκιδέων με Κωδικό ΟΠΣ 5000973 στο ΠΕΠ «Στερεά Ελλάδα 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας με Κωδικό ΟΠΣ 5000727 στο ΠΕΠ «Στερεά Ελλάδα 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας δήμου Λαμιέων με Κωδικό ΟΠΣ 5000813 στο ΠΕΠ «Στερεά Ελλάδα 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
ΠΕΠ «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»							

Δομή / MIS	Κατηγορία Πράξεων	α. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	β. Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από επικαιροποιημένη εκπαίδευση του προσωπικού	γ. Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις	δ. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»	ε. Εφαρμογή της διαδικασίας follow up	Καλύπτονται ΟΛΑ τα κριτήρια (α-ε);
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Πύργου με Κωδικό ΟΠΣ 5001004 στο ΠΕΠ «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας με Κωδικό ΟΠΣ 5000731 στο ΠΕΠ «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αγρινίου με Κωδικό ΟΠΣ 5000856 στο ΠΕΠ «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Πάτρας με Κωδικό ΟΠΣ 5000738 στο ΠΕΠ «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
ΠΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Καλαμάτας με Κωδικό ΟΠΣ 5000957 στο ΠΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Κορινθίων με Κωδικό ΟΠΣ 5000978 στο ΠΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	0	✓	✓	0
Συμβουλευτικό Κέντρο Τρίπολης με Κωδικό ΟΠΣ 5000956 στο ΠΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας δήμου Τρίπολης με Κωδικό ΟΠΣ 5000936 στο ΠΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	0	✓	✓	0
ΠΕΠ «Ιόνια Νησιά 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Ζακύνθου με Κωδικό ΟΠΣ 5000534 στο ΠΕΠ «Ιόνια Νησιά 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1

Δομή / MIS	Κατηγορία Πράξεων	α. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	β. Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από επικαιροποιημένη εκπαίδευση του προσωπικού	γ. Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις	δ. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»	ε. Εφαρμογή της διαδικασίας follow up	Καλύπτονται ΟΛΑ τα κριτήρια (α-ε);
Συμβουλευτικό κέντρο Κεφαλλονιάς με Κωδικό ΟΠΣ 5000528 στο ΠΕΠ «Ιόνια Νησιά 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας με Κωδικό ΟΠΣ 5000662 στο ΠΕΠ «Ιόνια Νησιά 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας στο Δήμο Κέρκυρας με Κωδικό ΟΠΣ 5000533 στο ΠΕΠ «Ιόνια Νησιά 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	0	0	✓	✓	✓	0
ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»							
Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας με Κωδικό ΟΠΣ 5000882 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Περιστερίου με Κωδικό ΟΠΣ 5000959 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	0	✓	✓	✓	✓	0
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Φυλής με Κωδικό ΟΠΣ 5000971 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Χαλανδρίου με Κωδικό ΟΠΣ 5000889 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας με Κωδικό ΟΠΣ 5000729 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Πειραιά με Κωδικό ΟΠΣ 5000729 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Ελευσίνας	Συμβουλευτικό Κέντρο	-	-	-	-	-	0
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων με Κωδικό ΟΠΣ 5000782 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	0	✓	✓	✓	0	0

Δομή / MIS	Κατηγορία Πράξεων	α. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	β. Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από επικαιροποιημένη εκπαίδευση του προσωπικού	γ. Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις	δ. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»	ε. Εφαρμογή της διαδικασίας follow up	Καλύπτονται ΟΛΑ τα κριτήρια (α-ε);
Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας στον Δήμο Αχαρνών με Κωδικό ΟΠΣ 5001005 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	0	✓	✓	✓	0
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Πειραιά με Κωδικό ΟΠΣ 5000950 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	0	✓	✓	✓	✓	0
Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Αττικής με Κωδικό ΟΠΣ 5000655 στο ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»	Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ	✓	0	✓	✓	✓	0
ΠΕΠ «Βόρειο Αιγαίο 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Χίου με Κωδικό ΟΠΣ 5000572 στο ΠΕΠ «Βόρειο Αιγαίο 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Μυτιλήνης με Κωδικό ΟΠΣ 5000640 στο ΠΕΠ «Βόρειο Αιγαίο 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας Λέσβου με Κωδικό ΟΠΣ 5000587 στο ΠΕΠ «Βόρειο Αιγαίο 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
ΠΕΠ «Νότιο Αιγαίο 2014-2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Κω με Κωδικό ΟΠΣ 5000541 στο ΠΕΠ «Νότιο Αιγαίο 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Ρόδου με Κωδικό ΟΠΣ 5000577 στο ΠΕΠ «Νότιο Αιγαίο 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό κέντρο Σύρου με Κωδικό ΟΠΣ 5000608 στο ΠΕΠ «Νότιο Αιγαίο 2014-2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Ρόδου με Κωδικό ΟΠΣ 5000568 στο ΠΕΠ «Νότιο Αιγαίο 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1

Δομή /MIS	Κατηγορία Πράξεων	α. Παροχή υπηρεσιών εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης	β. Παροχή προσφερόμενων υπηρεσιών μετά από επικαιροποιημένη εκπαίδευση του προσωπικού	γ. Διεύρυνση της ομάδας στόχου σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις	δ. Διασφάλιση ενός «Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών»	ε. Εφαρμογή της διαδικασίας follow up	Καλύπτονται ΟΛΑ τα κριτήρια (α-ε);
ΠΕΠ «Κρήτη 2014- 2020»							
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Ρεθύμνης» με Κωδικό ΟΠΣ 5000757 στο ΠΕΠ «Κρήτη 2014- 2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου με Κωδικό ΟΠΣ 5000677 στο ΠΕΠ «Κρήτη 2014- 2020»	Συμβουλευτικό Κέντρο ΚΕΘΙ	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου με Κωδικό ΟΠΣ 5000767 στο ΠΕΠ «Κρήτη 2014-2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Χανίων με Κωδικό ΟΠΣ 5000910 στο ΠΕΠ «Κρήτη 2014- 2020»	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου	✓	✓	✓	✓	✓	1

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του δείκτη αποτελέσματος 05504 ανά ΠΕΠ.

Πίνακας 67: Αποτελέσματα δείκτη αποτελέσματος 05504 ανά ΠΕΠ

ΠΕΠ	Δομές στο σύνολο	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	4	4
Αττική	10	5
Βόρειο Αιγαίο	3	3
Δυτική Ελλάδα	4	4
Δυτική Μακεδονία	4	4
Ήπειρος	4	4
Θεσσαλία	4	3
Κεντρική Μακεδονία	7	7
Κρήτη	4	4
Νότιο Αιγαίο	4	4
Πελοπόννησος	4	2
Στερεά Ελλάδα	4	4
Ιόνια Νησιά	4	3
Σύνολο	60	51

Τέλος, ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του δείκτη αποτελέσματος 05504 ανά επενδυτική προτεραιότητα.

Πίνακας 68: Αποτελέσματα δείκτη αποτελέσματος 05504 ανά επενδυτική προτεραιότητα

Επενδυτική Προτεραιότητα	Δομές στο σύνολο	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες
9 i : «Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηρίας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης» (ΠΕΠ Ανατολική Μακεδονία & Θράκη)	4	4
9 iii : «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών»	52	43
9 iv : «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας» (ΠΕΠ Κρήτης)	4	4
Σύνολο	60	51

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Σε μεγάλο βαθμό το δίκτυο δομών παρέχει τις διευρυμένες και βελτιωμένες υπηρεσίες αφού σε υψηλό ποσοστό παρέχονται υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής, παρέχονται υπηρεσίες μετά από εκπαίδευση του προσωπικού, εξυπηρετούν γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, διασφαλίζεται το «Ενιαίο Σύστημα Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών» και εφαρμόσουν την διαδικασία follow up. **51 δομές πληρούν τα κριτήρια, άρα κρίνονται ότι παρέχουν «διευρυμένες/βελτιωμένες υπηρεσίες».** Από αυτές 37 είναι Συμβουλευτικά Κέντρα και 14 είναι Ξενώνες Φιλοξενίας. Από τις δέκα δομές που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις, 3 είναι συμβουλευτικά κέντρα και 7 είναι ξενώνες. Παρατηρείται ότι οι ξενώνες παρουσιάζουν μεγαλύτερη αστοχία στην πλήρωση των κριτηρίων.

Προτείνεται οι δικαιούχοι (ΚΕΘΙ, ΕΚΚΑ και Δήμοι), πρωτίστως όσοι λειτουργούν τις 10 δομές που δεν πληρούν τα κριτήρια, **να προσανατολίσουν τις ενέργειες τους ώστε να καλύψουν αυτές τις αστοχίες.** Η εκπαίδευση των στελεχών θα πρέπει να είναι για τα στελέχη **προτεραιότητα**, κυρίως για όσους δεν έχουν λάβει εκπαίδευση. Επίσης, να γίνουν συνεδρίες εργασιακής συμβουλευτικής στις δομές που δεν έχουν ακόμη παράσχει τέτοιες υπηρεσίες. Τέλος, θα πρέπει οι δομές του ΠΕΠ Πελοποννήσου **να εισάγουν με ορθό τρόπο τα στοιχεία στην Βάση Δεδομένων, συγκεκριμένα όσον αφορά στην κατηγοριοποίηση των περιστατικών σε «βίας» και «πολλαπλών διακρίσεων».**

3.2.2.3 Ποια είναι η συμβολή των υποστηρικτικών και οριζόντιων παρεμβάσεων εθνικής εμβέλειας στην λειτουργία των ξενώνων και των συμβουλευτικών κέντρων και της γραμμής SOS 15900;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό απαιτεί την αξιολόγηση των οριζόντιων παρεμβάσεων εθνικής εμβέλειας.

Λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής SOS 15900

Από την ποσοτική έρευνα στα στελέχη της γραμμής SOS 15900, όπου συμμετείχαν 5 από τα στελέχη, η πλειοψηφία των οποίων είναι ψυχολόγοι, εξάγουμε τα ακόλουθα ευρήματα:

- Όλα τα στελέχη που συμμετείχαν στην έρευνα έχουν λάβει εκπαίδευση από εμπλεκόμενους φορείς. Συγκεκριμένα, έχουν λάβει μέρος στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του ΕΚΔΔΑ. Πιστεύουν ότι τους βοηθούν προκειμένου να ανταπεξέλθουν καλύτερα στις απαιτήσεις της θέσης τους. Ωστόσο, στην πλειοψηφία τους (60%) δεν θεωρούν επαρκή σε αριθμό τα εκπαιδευτικά προγράμματα.
Υπάρχει ανάγκη επιμόρφωσης σε συνδυασμό με τη διεύρυνση του πληθυσμού στόχου αφού πιστεύουν ότι δεν καλύπτουν τις ανάγκες όπως αυτές προέκυψαν μετά τη διεύρυνση. Καθώς η εκπαίδευση που έχουν λάβει αφορούσε περισσότερο σε συμβουλευτική και υποστήριξη γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας, τα στελέχη της τηλεφωνικής γραμμής αντιμετωπίζουν δυσκολίες στους υπόλοιπους πληθυσμούς, λόγω μη επαρκούς κατάρτισης.
- Υπάρχει θετική άποψη για την διεύρυνση του στόχου πληθυσμού αλλά τα στελέχη πιστεύουν ότι δεν χρειάζεται περαιτέρω διεύρυνση.
- Η διεύρυνση της ομάδας στόχου δεν έχει παγιωθεί ακόμα, καθώς το δίκτυο είναι περισσότερο αναγνωρίσιμο ως δίκτυο για κακοποιημένες γυναίκες και όχι «κακοποιημένων/πολλαπλών διακρίσεων». Η διεύρυνση της ομάδας στόχου στις γυναίκες πρόσφυγες/μετανάστριες δεν είναι λειτουργική για τη Γραμμή SOS 15900, καθώς δεν υπήρχαν, ούτε προς το παρόν υπάρχουν κλήσεις από αυτόν τον πληθυσμό, με αποτέλεσμα να στερούνται τα συμβουλευτικά κέντρα και οι ξενώνες τους διερμηνείς που δουλεύουν στην Γραμμή SOS 15900, χωρίς αντικείμενο.
- Δεν πραγματοποιούνται διεπιστημονικές συναντήσεις μεταξύ των στελεχών της Γραμμής και των στελεχών του δικτύου.
- Τα 4 από τα 5 στελέχη θα επιθυμούσαν να μπορούν να πραγματοποιούνται συνεδρίες μέσω της Γραμμής.
- Παρ' ότι δεν προβλέπεται παραπομπή σε Ξενώνα Φιλοξενίας, όλα τα στελέχη συμφωνούν ώστε να μπορούν να παραπέμπουν τις γυναίκες σε κάποιο Ξενώνα. Ωστόσο, υπάρχουν δυσκολίες στην αναζήτηση και εύρεση Ξενώνα σε συγκεκριμένη περιοχή. Επίσης, η παραπομπή σε Ξενώνες εκτός ωραρίου είναι προβληματική. Παρ' όλα αυτά δεν αναφέρεται κάποια δυσαρέσκεια σε σχέση με τις παραπομπές στα Συμβουλευτικά Κέντρα.
- Μετά τις δράσεις δημοσιότητας παρατηρείται σημαντική αύξηση των κλήσεων στην Γραμμή.
- Τα 4 από τα 5 στελέχη θεωρούν ότι η Γραμμή, όπως είναι σχεδιασμένη, δεν είναι αποδοτική.
- Από την άλλη πλευρά, παράγεται ένα αντιφατικό δεδομένο καθώς τα στελέχη θεωρούν ότι κατά τη διάρκεια μίας κλήσης, καθίσταται δύσκολη η παροχή συμβουλευτικής στη γυναίκα, ιδιαίτερα με βάση τα παροντικά εργαλεία (λόγος γίνεται για τα μεθοδολογικά και κατά

συνέπεια εννοιολογικά εργαλεία που κατέχουν και χρησιμοποιούν τα στελέχη, δηλαδή θεωρητικές προσεγγίσεις και γνώσεις σχετικές με το έργο και τη θέση τους).

- Η πλειοψηφία πιστεύει ότι τα μεθοδολογικά εργαλεία (Κανονισμός Λειτουργίας Οδηγοί Συμβουλευτικής, Οδηγοί Εργασιακής Συμβουλευτικής κ.α.) πρέπει να είναι πιο λεπτομερή σε σχέση με τα καθήκοντα διότι θεωρούν ότι δεν τους καλύπτουν πλήρως και ότι δεν συμβαδίζουν απόλυτα με τις ανάγκες των γυναικών.
- Τα στελέχη υποστηρίζουν ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται δεν είναι επαρκείς και όπως χρειάζεται να είναι. Δεν μπορούν, λόγω χρονικού περιθωρίου, να καλύψουν όσα ζητήματα έχει ο ωφελούμενος πληθυσμός. Ωστόσο, η εφαρμογή των υπηρεσιών των στελεχών στην καθημερινότητα τους θεωρείται ότι δεν χρήζει διαφορετικής προσέγγισης. Οι υπηρεσίες που παρέχονται διακατέχονται από την οπτική του φύλου η οποία δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε περίπτωση, όπως υποστηρίζεται από τα στελέχη.
- Η γραμμή δεν είναι σε θέση να εξυπηρετήσει θύματα πολλαπλών διακρίσεων, μετανάστριες-προσφύγισες. Τα αιτήματα από αυτόν τον πληθυσμό είναι ελάχιστα και παραπέμπονται στις δομές όπου η εξυπηρέτηση θα είναι άμεση, ενώ η πλειοψηφία των περιπτώσεων είναι θύματα έμφυλης βίας. Όπως υποστηρίζεται, υπάρχει έλλειμμα εκπαίδευσης στον τομέα των πολλαπλών διακρίσεων.
- Τα στελέχη πιστεύουν ότι η αμοιβή τους δεν αναλογεί στα καθήκοντα τους.
- Δεν παρέχεται συστηματικά ψυχολογική εποπτεία. Η Γραμμή λειτουργεί με μειωμένο προσωπικό, με συνέπεια την ψυχολογική εξάντληση των στελεχών. Υπάρχει αίσθημα εγκατάλειψης του προσωπικού και των αναγκών τους και θεωρούν ότι ματαιώνεται το έργο τους.

Οι γυναίκες που καλούν στη Γραμμή, στην πλειονότητά τους βρίσκονται σε κάποια συναισθηματική και ψυχική κρίση. Τους παρέχεται άμεση πληροφόρηση, καθοδήγηση σχετικά με τις ενδεδειγμένες κινήσεις που η καθεμία, ανάλογα με την περίπτωση, χρειάζεται να κάνει, και ενθάρρυνση να κάνουν το επόμενο βήμα. Εκτός από τις υπηρεσίες παραπομπής (ανάλογα με το αίτημα της κάθε γυναίκας), οι σύμβουλοι της Γραμμής παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες συμβουλευτικής, με ενσυναίσθηση, άνευ όρων αποδοχή και προσφέροντας ανακούφιση και ενδυνάμωση στις γυναίκες που τηλεφωνούν.

Στο παρόν η Γραμμή κρίνεται υποστελεχωμένη καθώς υπάρχουν 8 στελέχη από τα 12 που προβλέπει ο Κανονισμός Λειτουργίας Τηλεφωνικής Γραμμής SOS 15900. Ωστόσο η αναφερόμενη υποστελέχωση, δεν οφείλεται σε κάποια αμέλεια του Φορέα Υλοποίησης αλλά στην παροχή προβλεπόμενων από την εργατική νομοθεσία μακροχρόνιων αδειών του προσωπικού (π.χ. άδειες κήρης και λοχείας). Υπάρχουν μεγάλα **περιθώρια βελτίωσης του τρόπου λειτουργίας της Γραμμής SOS 15900** και είναι απαραίτητο να δοθούν κίνητρα για να εξελίσσεται η υπηρεσία και τα στελέχη της. Συγκεκριμένα:

- Υπάρχει ανάγκη για θέση επιστημονικά υπεύθυνου/ης ώστε οι ποικίλες ανάγκες να αναγνωρίζονται και να καλύπτονται. Θα πρέπει να γίνει πρόβλεψη για αυτήν την θέση για παροχή ψυχολογικής εποπτείας.
- Είναι απαραίτητες οι μηνιαίες συναντήσεις των στελεχών της γραμμής, γνωριμία και τακτικές συναντήσεις με στελέχη άλλων δομών του δικτύου ώστε όλο το δίκτυο να λειτουργεί πιο αποτελεσματικά.

- Τα παρεχόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα χρειάζεται να είναι πιο συχνά. Κρίνεται απαραίτητη η επιμόρφωση να καλύπτει όλο τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και ιδιαίτερα σε σχέση με τις μετανάστριες, τις προσφύγισες και τα θύματα πολλαπλών διακρίσεων.
- Θα πρέπει να υπάρχει απευθείας διασύνδεση με τις δομές φιλοξενίας. Αυτό γινόταν στο παρελθόν αλλά σύμφωνα με τα στελέχη έχει ατονήσει.
- Είναι απαραίτητο να εφαρμόζεται διαδικασία follow up των περιστατικών των κακοποιημένων γυναικών.
- Είναι αναγκαίες περισσότερες δράσεις δημοσιοποίησης της λειτουργίας της Γραμμής.

Από τους παρακάτω πίνακες παρατηρούνται ανά έτη οι κλήσεις που δέχθηκε η γραμμή ΣΟΣ, το είδος των κλήσεων, δηλαδή αν προέρχονται από γυναίκες που έχουν υποστεί κακοποίηση ή υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Πίνακα 69 οι περισσότερες κλήσεις που δέχθηκε η γραμμή αφορούσαν σε περιστατικά βίας, ανεξάρτητα από τη χρονιά, ενώ παρατηρείται σημαντική αύξηση στις κλήσεις σε σχέση με το χρόνο.

Πίνακας 69: Είδος κλήσης

Είδος Κλήσης	2018	2017	2016	01/12/2015 – 31/12/2015
Περιστατικό βίας	4.820	4367	3.572	306
Ενημέρωση	498	363	259	18
Φάρσα	8	4	0	0
Μη σχετικό	672	498	326	33
<Χωρίς στοιχεία	0	0	0	0

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Ο Πίνακας 70 σκιαγραφεί το είδος των αιτημάτων των γυναικών που κάλεσαν σε σχέση με το χρόνο. Συγκεκριμένα, τα μεγαλύτερα ποσοστά ανευρίσκονται στη νομική συμβουλευτική και στην ψυχοκοινωνική στήριξη, ενώ σε σχέση με το χρόνο τα αιτήματα αυτά αυξάνονται, ιδιαίτερα αναφορικά με τη νομική συμβουλευτική. Όσον αφορά στην ανεύρεση εργασίας, τα νούμερα αυξάνονται σε σχέση με τα έτη, ωστόσο παραμένουν σχετικά χαμηλά.

Πίνακας 70: Αιτήματα

Αιτήματα	2018	2017	2016	01/12/2015 – 31/12/2015
Νομική συμβουλευτική	1.517	1.066	782	63
Νομική βοήθεια	294	227	137	16
Φιλοξενία	327	272	152	9
Ψυχοκοινωνική στήριξη	1.892	1.558	1.177	82
Ανεύρεση εργασίας	31	18	18	3
Άλλο	374	271	167	13
<Χωρίς στοιχεία>	139	503	572	41
Σύνολα (πολλαπλών επιλογών)	4.574	3.915	3.005	227

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Ο Πίνακας 71 αποτυπώνει μία ενδιαφέρουσα διάσταση της γραμμής ΣΟΣ η οποία αφορά στις πολλαπλές διακρίσεις. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται και από τα ίδια τα στελέχη που εργάζονται στη γραμμή, οι κλήσεις που δέχονται από μετανάστριες, προσφύγισες, ΑμεΑ κλπ. είναι περιορισμένες έως και εξαιρετικά χαμηλές, ενώ οι κλήσεις που δέχονται σε σχέση με τη βία (βλ. Πίνακας 72) είναι σαφώς πιο αυξημένες. Ένα ακόμα ενδιαφέρον δεδομένο που προκύπτει αφορά το χρόνο. Όπως διαφαίνεται σε σχέση με το χρόνο δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις, σε αντίθεση με τις περιπτώσεις βίας, οι οποίες αυξάνονται ανά έτος.

Ένα ακόμα ενδιαφέρον στοιχείο όπως παρατηρείται από τους πίνακες αυτούς αφορά στην καταλληλότητα του επανασχεδιασμού του δικτύου αλλά και στην καταλληλότητα της επιλογής των ομάδων των ωφελούμενων, όπως συζητήθηκε παραπάνω. Αναφορικά με τη γραμμή προκύπτει ότι όσον αφορά στη βία, ο σχεδιασμός είναι κατάλληλος, αλλά όσον αφορά στις πολλαπλές διακρίσεις χρήζει περισσότερης βελτίωσης. Αυτό έρχεται σε αντίφαση με τις δηλώσεις των στελεχών, ωστόσο όπως ανακύπτει από τα στοιχεία της βάσης της ΕΕΤΑΑ, οι κλήσεις που λαμβάνουν από ομάδες των πολλαπλών διακρίσεων είναι περιορισμένες. Ακόμα παραπάνω όμως, το «χωρίς στοιχεία» της βάσης αφήνει ανοιχτά περιθώρια για παραπάνω προβληματισμό.

Πίνακας 71: Πολλαπλές διακρίσεις

Ευάλωτες ομάδες	2018	2017	2016	01/12/2015 – 31/12/2015
Μειονότητες (απροσδιόριστο)	1	1	3	0
Με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	3	1	0	0
Με θρησκευτικές ιδιαιτερότητες	2	0	0	0
Ρομά	5	1	0	0
Μουσουλμάνα	0	1	1	0
Ιδιαιτερότητες φύλο	0	2	0	0
Ιδιαιτερότητες σεξουαλικού προσανατολισμού	1	0	0	0
Αναπηρία	20	26	15	3
ΔΓ/ΔΑ	3	0	0	0
Άλλο	2	1	0	0
<Χωρίς στοιχεία>	3.301	3.067	2.458	184
Σύνολα (πολλαπλών επιλογών)	3.338	3.100	2.477	187

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Πίνακας 72: Είδος βίας

Είδος βίας	2018	2017	2016	01/12/2015 – 31/12/2015
Ενδοοικογενειακή	2.916	2.498	1.954	148
Σεξουαλική παρενόχληση	124	77	42	2
Βιασμός	33	24	20	0
Πορνεία	1	1	1	0
Trafficking	2	2	3	1
Απροσδιόριστο	99	193	19	0
Άλλο	135	76	50	7
Σύνολα	3.368	3.114	2.487	187

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Από τους Πίνακας 73 και Πίνακας 74 διαφαίνονται οι παραπομπές που πραγματοποιήθηκαν από τη γραμμή ΣΟΣ σε σχέση με τις νέες ωφελούμενες (14407) στις δομές του δικτύου. Συγκεκριμένα παραπέμφθηκαν 24 γυναίκες σε Ξενώνες Φιλοξενίας της Ελλάδας και 1614 γυναίκες σε Συμβουλευτικά Κέντρα. Ο μικρός αριθμός παραπομπών στους Ξενώνες αποτελεί αναμενόμενο δεδομένο, καθ' ότι η γραμμή, μόνο υπό αναγκαίες περιπτώσεις, παραπέμπει σε κάποιο Ξενώνα. Αντίθετα, μία εκ των βασικότερων λειτουργιών της γραμμής είναι η παραπομπή στα Κέντρα. Επιπλέον, οι παραπομπές σε σχέση με το πλήθος των κλήσεων που δέχθηκε η γραμμή αξιολογούνται ως ικανοποιητικές, ιδιαίτερα να λάβει κανείς υπόψη ότι μέσα στις κλήσεις περιλαμβάνονταν και περιστατικά απλής ενημέρωσης κλπ.

Πίνακας 73: Παραπομπή από γραμμή σε Ξενώνα

Δομή	Παραπομπή από γραμμή SOS
ΞΕ Δ. Αργινίου	2
ΞΕ Δ. Αθηναίων	3
ΞΕ Δ. Βόλου	1
ΞΕ Δ. Ηρακλείου Κρήτης	2
ΞΕ Δ. Θεσσαλονίκης	1
ΞΕ Δ. Ιωαννιτών	2
ΞΕ Δ. Κομοτηνής	1
ΞΕ Δ. Λαμιέων	1
ΞΕ Δ. Λαρισαίων	2
ΞΕ Δ. Λέσβου	1
ΞΕ Δ. Πατρέων	2
ΞΕ Δ. Πειραιώς	1
ΞΕ Δ. Τρίπολης	1
ΞΕ Δ. Χανίων	4
Σύνολο	24

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Πίνακας 74: Παραπομπή από γραμμή σε Συμβουλευτικά Κέντρα

Δομή	Παραπομπή από γραμμή SOS	Δομή	Παραπομπή από γραμμή SOS
ΣΚ Αθήνας (Πολύκεντρο)	172	ΣΚ Δ. Ρόδου	12
ΣΚ Δ. Αλεξανδρούπολης	10	ΣΚ Δ. Σερρών	14
ΣΚ Δ. Αρταίων	7	ΣΚ Δ. Τρικκαίων	13
ΣΚ Δ. Βέροιας	13	ΣΚ Δ. Φλώρινας	3
ΣΚ Δ. Ζακύνθου	5	ΣΚ Δ. Φυλής	24
ΣΚ Δ. Θηβαίων	12	ΣΚ Δ. Χαλανδρίου	129
ΣΚ Δ. Καβάλας	28	ΣΚ Δ. Χαλκιδέων	30
ΣΚ Δ. Καλαμάτας	31	ΣΚ Δ. Χίου	11
ΣΚ Δ. Κατερίνης	19	ΣΚ Ηρακλείου	61
ΣΚ Δ. Κερασινίου-Δραπετσώνας	109	ΣΚ Θεσσαλονίκης	234
ΣΚ Δ. Κεφαλονιάς	1	ΣΚ Ιωαννίνων	37
ΣΚ Δ. Κορινθίων	20	ΣΚ Κέντρου Γυναικών Καρδίτσας	1
ΣΚ Δ. Κω	1	ΣΚ Κέρκυρας	16
ΣΚ Δ. Περιστερίου	138	ΣΚ Κοζάνης	8
ΣΚ Δ. Πρέβεζας	7	ΣΚ Κομοτηνής	18
ΣΚ Δ. Πύργου	3	ΣΚ Λαμίας	17
ΣΚ Δ. Ρεθύμνης	12	ΣΚ Λάρισας	56
ΣΚ Πειραιά	215	ΣΚ Μυτιλήνης	14
ΣΚ Σύρου-Ερμούπολης	9	ΣΚ Πάτρας	69
ΣΚ Τρίπολης	35	Σύνολο	1614

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Συνολικά διαπιστώνεται ότι η γραμμή ΣΟΣ λειτουργεί αποτελεσματικά σε σχέση με το είδος της βίας, ωστόσο χρήζει επανασχεδιασμού τόσο σε σχέση με τα στελέχη, αλλά ακόμα παραπάνω σε σχέση με τις γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις. Ενδεχομένως, μία προβληματική που ανακύπτει αφορά στη γλώσσα των δράσεων δημοσιότητας αλλά και εξυπηρέτησης, ενώ ένας λόγος που οι κλήσεις περιορίζονται σε σχέση με τη διάσταση των πολλαπλών διακρίσεων ενδέχεται να οφείλεται και στην περιορισμένη λειτουργικότητα της γραμμής, δηλαδή την παροχή συνεδριών διαμέσου του τηλεφώνου.

Επίβλεψη/παρακολούθηση και συντονισμός των δομών δικτύου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας

Την επιστημονική εποπτεία του δικτύου των δομών την έχει αναλάβει το ΚΕΘΙ. Σύμφωνα με τα ευρήματα της ποσοτικής έρευνας του έργου, τα στελέχη των δομών θεωρούν, ότι τους παρέχετε επιστημονική εποπτεία σε ποσοστό 91,47% .

Πίνακας 75- Σας παρέχετε επιστημονική εποπτεία;

ΠΕΠ	Ναι	Όχι	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	100% (10)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Αττική	94.44% (17)	0% (0)	5.56% (1)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	100% (7)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	85.71% (6)	14.29% (1)	0% (0)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	90.91% (10)	0% (0)	0% (0)	9.09% (1)
Ήπειρος	88.89% (8)	11.11% (1)	0% (0)	0% (0)
Θεσσαλία	100% (5)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Ιόνιοι Νήσοι	87.5% (7)	0% (0)	12.5% (1)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	94.44% (17)	5.56% (1)	0% (0)	0% (0)
Κρήτη	87.5% (7)	12.5% (1)	0% (0)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	100% (9)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
Πελοπόννησος	90.91% (10)	9.09% (1)	0% (0)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	62.5% (5)	25% (2)	12.5% (1)	0% (0)
Σύνολο	91.47% (118)	5.43% (7)	2.33% (3)	0.78% (1)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Επιπρόσθετα, το 66,1% των στελεχών θεωρούν ότι η επιστημονική εποπτεία που τους παρέχεται είναι επαρκής. Αντίστοιχα, το 18,6% των στελεχών δεν κρίνουν επαρκή την εποπτεία (Πίνακας 20: Συμβουλευτικά Κέντρα: Επάρκεια επιστημονικής εποπτείας).

Από την έρευνα προκύπτει ότι τα στελέχη των δομών είναι ικανοποιημένα ή πολύ ικανοποιημένα (42,74% και 37,1% αντίστοιχα) με το επίπεδο της συνεργασίας με το ΚΕΘΙ, που έχει αναλάβει την επιστημονική εποπτεία (Πίνακας 76). Μικρό είναι το συνολικό ποσοστό δυσαρέσκειας, παρ' όλα αυτά εμφανίζεται ποσοστό περίπου 12 % των στελεχών των δομών στην Κεντρική Μακεδονία που είναι πολύ δυσαρεστημένοι από τη συνεργασία με το ΚΕΘΙ και 9% των στελεχών στην Πελοπόννησο που είναι δυσαρεστημένοι. Ουδέτερο ως προς το βαθμό ικανοποίησης είναι 17% των στελεχών, με τα μεγαλύτερα ποσοστά να εμφανίζονται στο Βόρειο Αιγαίο (57%), την Πελοπόννησο (45%) την Αττική (33%), τη Δυτική και την Κεντρική Μακεδονία (18%).

Δεδομένου ότι οι έξι επόπτριες του ΚΕΘΙ αναλαμβάνουν αποκλειστικά την εποπτεία συγκεκριμένων δομών εδραιώνεται μία πολύχρονη, διαρκής συνεργασία μεταξύ αυτών και των στελεχών των δομών, με καθημερινή τηλεφωνική επικοινωνία και συχνές επισκέψεις των εποπτριών στις δομές (κάθε έναν ή δύο μήνες). Όπως γίνεται κατανοητό δημιουργούνται στενές επαγγελματικές και διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ τους που βοηθούν στην καθημερινότητα της δουλειάς των στελεχών των δομών. Αυτό φαίνεται από τα αποτελέσματα της έρευνας που κατά τα 2/3 δήλωσε ότι η επιστημονική εποπτεία είναι επαρκής και κατά 4/5 ότι είναι ικανοποιημένοι ή πολύ ικανοποιημένοι από την συνεργασία. Τα μεμονωμένα περιστατικά δυσαρέσκειας ή ακόμα και ουδέτερης άποψης οφείλονται σε αδυναμία συνεργασίας μεταξύ στελεχών και εποπτριών ΚΕΘΙ. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και διορθωτικών παρεμβάσεων

προκειμένου να επιλυθούν αστοχίες στις περιοχές της Αττικής, του Βορείου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Πελοποννήσου.

Πίνακας 76 : Βαθμός ικανοποίησης με τη συνεργασία εντός του δικτύου με το ΚΕΘΙ

ΠΕΠ	Πολύ δυσανεστημένη/ο	Δυσανεστημένη/ος	Ούτε ικανοποιημένη/ος Ούτε δυσανεστημένη/ος	Ικανοποιημένη/ος	Πολύ ικανοποιημένη/ος
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0%	0%	0%	28.57%	71.43%
Αττική	0%	0%	33.33%	38.89%	27.78%
Βόρειο Αιγαίο	0%	0%	57.14%	0%	42.86%
Δυτική Ελλάδα	0%	0%	0%	83.33%	16.67%
Δυτική Μακεδονία	0%	0%	18.18%	72.73%	9.09%
Ήπειρος	0%	0%	0%	22.22%	77.78%
Θεσσαλία	0%	20%	0%	20%	60%
Ιόνιοι Νήσοι	0%	0%	0%	62.5%	37.5%
Κεντρική Μακεδονία	11.76%	0%	17.65%	58.82%	11.76%
Κρήτη	0%	0%	0%	25%	75%
Νότιο Αιγαίο	0%	0%	11.11%	44.44%	44.44%
Πελοπόννησος	0%	9.09%	45.45%	0%	45.45%
Στερεά Ελλάδα	0%	0%	0%	87.5%	12.5%
Σύνολο	1.61%	1.61%	16.94%	42.74%	37.1%

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Από τις ποιοτικές έρευνες με τις επόπτριες των δομών προκύπτει ότι η συνεργασία ανάμεσα στις δομές με το ΚΕΘΙ, την ΟΔΕ, τους συμβούλους φαίνεται ικανοποιητική και αποδοτική σε μεγάλο βαθμό, γεγονός που συμβάλλει στο να υπάρχει κατάλληλος σχεδιασμός στις παρεμβάσεις των δράσεων.

«χωρίς το ΚΕΘΙ να είναι, αυτό ακριβώς λέμε από την αρχή στις συναντήσεις, δεν είναι ελεγκτικός μηχανισμός το ΚΕΘΙ, είναι υποστηρικτικός, έχει έρθει ουσιαστικά να βοηθήσει, να επιτελέσετε καλύτερα το έργο σας. Οπότε να σας στηρίξει σε αυτό που κάνετε κι ουσιαστικά βλέπεις τα σημεία... μια επιδίωξη δική μας να τους πούμε ότι πρέπει να λειτουργούμε σαν ομάδα, όλα στο τραπέζι, αν έχει πρόβλημα μία σύμβουλος με κάποια άλλη δεν χρειάζεται να το πει στην επόπτρια εκτός, ή με την ΟΔΕ, χρειάζεται να μπει στο τραπέζι και να συζητηθεί ενώπιον όλων».

«Και στο πλαίσιο των οριζοντίων, πέρα από τον επιστημονικό συντονισμό και παρακολούθηση του κοινού πλαισίου το λέμε τώρα κάπως έτσι, από μέσα έχει πάρα πολλά πράγματα που μπορούμε να τα συζητήσουμε».

«Το δίκτυο αυτό στήθηκε με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, αυτό θεωρήθηκε, επειδή το πρόγραμμα, το εθνικό πρόγραμμα για την πρόληψη της βίας, κατά της βίας των γυναικών, το

έχω παρουσιάσει αρκετά ως χώρα, παντού αναγνωρίζεται, ειδικά επειδή η οικονομική κρίση ήτανε και ευρωπαϊκή και διεθνής, όλοι περάσαμε μέσα από αυτό, αλλά εμείς επειδή είχαμε ήδη το 2007, μπορέσαμε μέσα στην εποχή της κρίσης, που διόγκωνε την βία κατά των γυναικών, μπορέσαμε εκείνη την εποχή να στήσουμε και τις δομές, αναγνωρίστηκε ως πολύ μεγάλη, πολύ καλή πρακτική ότι χρηματοδοτηθήκαμε από εκεί. Μπορέσαμε γι' αυτό το λόγο να κάνουμε και την διεύρυνση. Δηλαδή το '14 πήραμε, ενώ υποτίθεται ότι το πρόγραμμα θα ήταν μέχρι το '14, μπορέσαμε να κάνουμε παράταση μέχρι το '19, '20 και τώρα περιμένουμε να δούμε τι θα κάνουμε παρακάτω, γιατί όπως και να το κάνουμε όλα αυτά είναι, θέλει πολλούς πόρους αυτό το πράγμα και μακάρι να μπορούμε να εκμεταλλευόμαστε ευρωπαϊκούς πόρους για να το χρηματοδοτούμε».

«η ομάδα, σαν ομάδα διοίκησης έργου, αρμοδιότητες σε σχέσεις συνεργασίας, έρχεται πολύ συχνά στο τραπέζι συζήτησης στις επιτόπιες, δηλαδή η ομάδα διοίκησης έργου ενέκρινε τον τάδε σχεδιασμό δικτυώσεων ή δεν τον ενέκρινε. Ή για παράδειγμα κάνουμε επιστημονικές συναντήσεις μαζί τους στο πλαίσιο και τις λειτουργίες της δομής, ...άλλα στελέχη σου λένε ότι απευθύνομαι μονάχα στην υπεύθυνη έργου».

Παρ' όλα αυτά, όπως έχει ήδη επισημανθεί και σε προηγούμενο σημείο (βλ. σελ. 84-84, ενότητα 2), εντοπίζεται έλλειψη στην ψυχολογική εποπτεία και η ανάγκη και η ζήτηση από μέρους των στελεχών για την παροχή της υπηρεσίας αυτής. Τίθεται, επομένως, υπό διακύβευση μία διάσταση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του δικτύου όσον αφορά σε έναν άξονα των οριζόντιων παρεμβάσεων, δηλαδή στην παροχή μίας ιδιαίτερα χρήσιμης και κρίσιμης υπηρεσίας προς τα στελέχη.

Σημειώνεται ότι σε επόμενη ενότητα της αξιολόγησης, μελετώνται διεξοδικά οι διαδικασίες που σχετίζονται με την:

- Εκπόνηση ή/και επικαιροποίηση εργαλείων και διοικητικών εγγράφων λειτουργίας των δομών (Κανονισμό Λειτουργίας Οδηγοί Συμβουλευτικής, Οδηγοί Εργασιακής Συμβουλευτικής κ.α.)
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη δράσεων δημοσιότητας (ενημέρωση – ευαισθητοποίηση) σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Στην γραμμή ΣΟΣ δεν έχει λειτουργήσει η διεύρυνση της ομάδας στόχου, καθώς αντιμετωπίζονται σχεδόν αποκλειστικά περιστατικά βίας· τα τηλεφωνήματα που αφορούν σε άλλες περιπτώσεις (άνεργες, προσφύγισες, κλπ.) είναι ελάχιστα. Τα μεθοδολογικά εργαλεία και τα εκπαιδευτικά προγράμματα δεν είναι επαρκή για τα στελέχη ενώ δεν λαμβάνουν ψυχολογική εποπτεία. Οι υπηρεσίες προς κάθε γυναίκα ξεχωριστά θα μπορούσε να είναι πιο ολοκληρωμένες καθώς λόγω χρονικού περιθωρίου δεν καλύπτονται όσα ζητήματα έχουν οι γυναίκες και δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση συνεδρίας μέσω της Γραμμής. Παρ' όλα αυτά αξιολογείται ως αποτελεσματική λαμβάνοντας υπόψη τις παραπομπές που πραγματοποιεί και το πλήθος των κλήσεων που λαμβάνει.

Σχετικά με την οριζόντια δράση συντονισμού/παρακολούθησης του δικτύου κρίνεται ότι η επιστημονική εποπτεία που παρέχεται από τις επόπτριες του ΚΕΘΙ είναι επαρκής από την

πλειοψηφία των στελεχών των δομών. Η συνεργασία μεταξύ ΚΕΘΙ και δομών αξιολογείται ως ικανοποιητική από τα στελέχη των ΣΚ και ΞΦ με ελάχιστες εξαιρέσεις που δηλώνουν δυσαρέσκεια η ουδέτερη στάση, τις οποίες ο αρμόδιος φορέας οφείλει να διερευνήσει και να εστιάσει τις βελτιωτικές του κινήσεις. Αντίθετα, εντοπίζεται σημαντική έλλειψη στην ψυχολογική εποπτεία για την οποία πρέπει να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα.

3.2.2.4 Πόσο υποβόηθηκε το προσωπικό η ηλεκτρονική βάση δεδομένων στην παροχή των υπηρεσιών;

Η ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων είναι ένα πολύτιμο εργαλείο στην καθημερινότητα των στελεχών του δικτύου όπως και των επιστημονικών εποπτριών του ΚΕΘΙ και της γραμμής SOS. Η άποψη των στελεχών του δικτύου είναι σημαντική για τη μελέτη της αξιολόγησης.

Σύμφωνα με την ποσοτική έρευνα στα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων, πιστεύουν ότι η ΒΔ είναι πολύ χρήσιμη (53,5%) ωστόσο οι περισσότεροι πιστεύουν ότι χρήζει βελτιώσεων (74,4%). Εφόσον ο αριθμός των στελεχών που θεωρεί ότι χρήζει βελτίωσης είναι μεγαλύτερος από αυτούς που θεωρούν ότι δεν είναι χρήσιμη, τα ποσοστά αυτά δηλώνουν ότι μέρος όσων τάσσονται υπέρ της χρησιμότητας της βάσης θεωρούν ότι η τωρινή μορφή της μπορεί να βελτιωθεί.

Πολύ μικρό είναι το ποσοστό των στελεχών που θέλουν να αντικατασταθεί από άλλη μέθοδο (5,4%). Επιπλέον παρατηρείται ότι ανάμεσα στις περιφέρειες τα ποσοστά διαφοροποιούνται με την Κεντρική Μακεδονία να υποστηρίζει στην πλειοψηφία της ότι η βάση χρήζει βελτίωσης. Το ίδιο συμβαίνει και με όλες τις περιφέρειες.

Πίνακας 77: Άποψη των Στελεχών των ΣΚ για την ΒΔ- Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129

ΠΕΠ	Η Βάση Δεδομένων είναι πολύ χρήσιμη	Η Βάση Δεδομένων είναι αδιάφορη	Η Βάση Δεδομένων Χρειάζεται χρόνο και επιβαρύνει το έργο μου	Η Βάση Δεδομένων Χρήζει βελτίωσης	Θα προτιμούσα κάποια άλλη μέθοδο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	50% (5)	0% (0)	30% (3)	90% (9)	10% (1)
Αττική	38.89% (7)	5.56% (1)	33.33% (6)	72.22% (13)	16.67% (3)
Βόρειο Αιγαίο	57.14% (4)	0% (0)	14.29% (1)	71.43% (5)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	71.43% (5)	14.29% (1)	0% (0)	85.71% (6)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	54.55% (6)	0% (0)	36.36% (4)	90.91% (10)	9.09% (1)
Ήπειρος	77.78% (7)	0% (0)	0% (0)	55.56% (5)	0% (0)
Θεσσαλία	60% (3)	0% (0)	0% (0)	60% (3)	0% (0)
Ιόνιοι Νήσοι	50% (4)	0% (0)	12.5% (1)	75% (6)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	44.44% (8)	5.56% (1)	27.78% (5)	66.67% (12)	0% (0)
Κρήτη	50% (4)	0% (0)	0% (0)	87.5% (7)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	44.44% (4)	0% (0)	33.33% (3)	55.56% (5)	11.11% (1)
Πελοπόννησος	81.82% (9)	0% (0)	36.36% (4)	72.73% (8)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	37.5% (3)	0% (0)	37.5% (3)	87.5% (7)	12.5% (1)
Σύνολο	53.49% (69)	2.33% (3)	23.26% (30)	74.42% (96)	5.43% (7)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Αντίστοιχα, τα στελέχη των Ξενώνων Φιλοξενίας πιστεύουν ότι η βάση είναι πολύ χρήσιμη (44.64%), ενώ μικρότερο ποσοστό (σε σχέση με τα στελέχη των Κέντρων) πιστεύουν ότι η βάση χρήζει βελτίωσης. Παρ' όλα αυτά όπως παρατηρείται και από τους δύο πίνακες για τα περισσότερα στελέχη του δικτύου η βάση αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο και δεν είναι αδιάφορη αλλά ούτε και θα προτιμούσαν κάποια άλλη μέθοδο για την καταχώρηση των δεδομένων.

Πίνακας 78: Άποψη των Στελεχών των Ξενώνων για την ΒΔ- Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56

ΠΕΠ	Η Βάση Δεδομένων είναι πολύ χρήσιμη	Η Βάση Δεδομένων είναι αδιάφορη	Η Βάση Δεδομένων Χρειάζεται χρόνο και επιβαρύνει το έργο μου	Η Βάση Δεδομένων Χρήζει βελτίωσης	Θα προτιμούσα κάποια άλλη μέθοδο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	60% (3)	0% (0)	20% (1)	40% (2)	0% (0)
Αττική	20% (1)	0% (0)	40% (2)	60% (3)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	60% (3)	0% (0)	0% (0)	80% (4)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	80% (4)	0% (0)	20% (1)	0% (0)	20% (1)
Δυτική Μακεδονία	33.33% (1)	33.33% (1)	33.33% (1)	33.33% (1)	0% (0)
Ήπειρος	60% (3)	20% (1)	40% (2)	20% (1)	0% (0)
Θεσσαλία	28.57% (2)	0% (0)	28.57% (2)	57.14% (4)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	40% (2)	20% (1)	20% (1)
Κρήτη	57.14% (4)	0% (0)	0% (0)	14.29% (1)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	66.67% (2)	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	0% (0)
Πελοπόννησος	33.33% (1)	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	33.33% (1)	0% (0)	66.67% (2)	66.67% (2)	0% (0)
Σύνολο	44.64% (25)	3.57% (2)	23.21% (13)	39.29% (22)	3.57% (2)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Σημαντικό στοιχείο για την ορθή λειτουργία της βάσης αποτελεί η ίδια η εμπειρία των ανθρώπων που διαμόρφωσαν τη Βάση Δεδομένων και την δούλεψαν αρχικά, ώστε στη συνέχεια να μεταβληθεί και να εξελιχθεί. Επομένως γίνεται λόγος για το χρόνο που χρειάζεται ένα εργαλείο να μεταβληθεί, να δοκιμαστεί και να αναπροσαρμοστεί ανάλογα με τις εκάστοτε αλλαγές, ώστε το προσωπικό να αποκτήσει εμπειρία και τεχνογνωσία. Εννοείται δε, ότι είναι ένα δυναμικό εργαλείο, το οποίο δεν έχει οριστικοποιηθεί ως προς τη χρήση και την εφαρμογή του, επομένως η ανάγκη προσαρμογής του σε νέα δεδομένα και σε μεταβαλλόμενες συνθήκες είναι από μόνη της μια «προβληματική» κατάσταση.

Κατά την επεξεργασία των στοιχείων της βάσης διαπιστώθηκε από την Ομάδα Έργου ότι ακολουθούνται διαφορετικές πρακτικές για την καταχώρηση των ωφελούμενων από τις υπηρεσίες των Ξενώνων Φιλοξενίας στη βάση δεδομένων, που όμως δεν επηρεάζει σημαντικά τον δείκτη εκροών 05503.

Από την ποιοτική έρευνα προκύπτει ότι:

Η βάση δεδομένων έχει λάθη και αβλεψίες, οι οποίες διορθώθηκαν σε έναν πρώτο χρόνο αλλά στη συνέχεια προκύπτει από τις συνεντεύξεις ότι επιβάλλεται επανασχεδιασμός και επικαιροποίηση, όσον αφορά τους δείκτες, τις παραμέτρους της βάσης και τα ίδια τα δεδομένα.

«ένα δίκτυο με πολλά παρακλάδια, με πολλές δικτυώσεις και δεν το εννοώ μόνο από την έννοια, με την έννοια της δικτύωσης που έχουνε πάρα πολλές επαφές, αλλά είναι ένα δίκτυο, το οποίο κάνει πάρα πολλά πράγματα ταυτόχρονα για να εξυπηρετήσει τελικά τις

ανάγκες ενός συγκεκριμένου φαινομένου. Και όλο αυτό το πράγμα, το να αποτυπωθεί μέσα σε μία βάση, θεωρώ ότι είναι δύσκολο».

«ότι έχουμε συζητήσει κατά καιρούς το κομμάτι ότι δεν υπάρχει σημείο να περνούν τα στελέχη τις ευαισθητοποιήσεις».

«τώρα θέλουμε να ζητήσουμε να κάνουμε μία συνάντηση μαζί τους για να δούμε λιγάκι για τα θέματα των γυναικών προσφύγων, αν μπορεί να υπάρξει ένα ξεχωριστό πεδίο, για να μπορούμε να υπολογίζουμε ξεχωριστά τις δράσεις για τις γυναίκες πρόσφυγες».

«προβλήματα μας φέρνουν τα στελέχη και μετά με τους αρμόδιους που διαχειρίζονται την συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ, πως μπορούν να τροποποιηθούν κάποια κομμάτια, να βάλουμε κι άλλα πεδία, όλο αυτό είναι και σε εξέλιξη».

Στα αρχικά προβλήματα που διορθώθηκαν στην βάση δεδομένων φαίνεται να υπάρχει δυσκολία στην κωδικοποίηση ορισμένων δεδομένων, στην εμφάνιση των δράσεων ευαισθητοποίησης (οι οποίες δεν καταγράφονται), στην διεξαγωγή απολογιστικών στοιχείων των στελεχών, στην καταχώρηση των στοιχείων, είτε λόγω φόρτου εργασίας, είτε δυσκολίας στον συντονισμό και την επεξεργασία των δεδομένων από τον εκάστοτε σύμβουλο, καθώς η χρήση της βάσης είναι θέμα τεχνικών γνώσεων αλλά και συνέπειας, ως προς τη συμπλήρωση δεδομένων.

«είχαμε ζητήσει εξαρχής ότι όλες οι δικτυώσεις και οι αξιολογήσεις να περνάνε στη database με τα στοιχεία που έχουμε στους απολογισμούς. Ο στόχος από το '12 ήταν μέσα από την database να βγαίνουν και οι απολογισμοί των στελεχών. Δηλαδή αν μιλήσετε με στελέχη, θα δείτε ότι χάνουν αρκετό χρόνο στην καταγραφή του μηνιαίου απολογισμού που κάνουν».

«Από κει και πέρα πολλά πράγματα είναι σε ανοιχτό, είναι περιγραφή. Εκεί το πρόβλημα είναι αλλού, ότι δεν ανταποκρίνονται με την ίδια θέρμη όλα τα στελέχη. Ίσως όλα τα στελέχη δεν έχουν την εκπαίδευση ή την διάθεση ή τον χρόνο. Απ' ότι ενημερώνομαι κιάλας και με βάση το, έχουμε δουλειά να κάνουμε ακόμα».

«Δηλαδή εμείς λέμε ότι θα χούμε εξυπηρετήσει 500 γυναίκες πρόσφυγες στις δομές, και οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που πληρώνονται με το κομμάτι, λένε έχουνε 7000 συνεδρίες. Δηλαδή εμείς μετράμε την γυναίκα και δεν μετράμε πόσες φορές την είδαμε, τι υπηρεσίες της δώσαμε κτλ. και ο άλλος σου λέει εγώ την είδα τόσες φορές, την είδαν τόσα στελέχη μου. Όλο αυτό το θέμα των στοιχείων είναι πολύπλοκο και δεν είναι μόνο σε επίπεδο δικό μας. Δηλαδή, ακόμα και με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Ισότητας των Φύλων, παλεύει για να βγάλει δείκτες που να μπορούν να είναι ίδιοι για όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και να έχουμε κάποια στοιχεία κοινά. Και αυτό άλλωστε, η μόνη έρευνα που έχουμε για την βία κατά των γυναικών πανευρωπαϊκά, είναι η έρευνα που το 2014, που ήταν έρευνα του πεδίου, δεν ήτανε διοικητικά στοιχεία».

Σημαντικό στοιχείο είναι ότι δεν καταγράφονται οι συνεδρίες με ωφελούμενους τα παιδιά.

«και οι συνεδρίες των συμβούλων των παιδοψυχολόγων επίσης δεν φαίνονται. Δεν μπορούνε να φαίνονται. Βάζουνε συνεδρία με την μητέρα αν κάνανε, αλλά ότι κάνανε τα παιδιά δεν φαίνονται.»

Δεν καταγράφονται στην βάση πολλά στοιχεία που σχετίζονται με την δικτύωση. Η μόνη εναλλακτική των στελεχών είναι τα αναφέρουν στις απολογιστικές εκθέσεις τους παραβλέποντας την βάση.

«Τα χαρακτηριστικά της δικτύωσης όμως, αν είναι ευαισθητοποίηση, αν είναι διάδοση, αν είναι νέα επαφή.. δεν είναι όμοια αυτά τα πράγματα. Δεν τα έβαλα. Έβαλα όλα τα στοιχεία, δηλαδή έγινε μ' αυτόν το φορέα αυτή η δικτύωση, μ' αυτούς τους συμβούλους, μ' αυτόν τον υπεύθυνο, απλώς δεν εξάγονται τα στοιχεία με τον τρόπο που υπήρχανε στα word».

Οι σύμβουλοι όμως φαίνεται ότι αξιολογούν πολύ θετικά την ύπαρξη της βάσης και την θεωρούν εργαλείο δουλειάς που προσθέτει ανατροφοδότηση και μια εικόνα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

«Πηγαίνουνε από φορείς, από εμάς, από τη ΓΠΦ και επεξεργάζεται τα αποτελέσματα που θέλει ο καθένας, γιατί μπορούν να βγουν πολλά αποτελέσματα».

«αλλά είναι...δυναμική και η database, όπως είναι δυναμικό το δίκτυο, και η database πρέπει να ακολουθεί».

«Είναι σαν να είναι ένα ηλεκτρονικό αρχείο, που είναι πάρα πολύ καλό να υπάρχει γιατί έχουν πρόσβαση και καταγράφει περισσότερο διοικητικά. Γιατί, ο φυσικός φάκελος, που είναι ένα διεθνές εργαλείο υποστήριξης υπάρχει και είναι πιο σημαντικό από την ηλεκτρονική βάση, με την έννοια ότι είναι η βασική δουλειά, είναι ένα εργαλείο που είναι κοινό και είναι και εργαλείο δουλειάς. Η βάση έχει νόημα να υπάρχει για να μπορείς να καταγράφει ηλεκτρονικά και να μπορεί να είναι ένα πρώτο στάδιο επεξεργασίας δεδομένων. Που για να επεξεργαστείς δεδομένα έτσι κι αλλιώς χρειάζεται να είναι καταγεγραμμένα».

«σαφώς κάνει ψυχολογική στήριξη. Αλλά τα συντριπτικά περιστατικά που παίρνουν στην γραμμή είναι ενδοοικογενειακή βία, δεν έχουμε στατιστικά στοιχεία της γραμμής, αλλά το ογδόντα τοις εκατό είναι ενδοοικογενειακή βία. Μπορεί να είναι και θύμα πολλαπλής διάκρισης μια γυναίκα που είναι θύμα ενδοοικογενειακής βίας».

Επομένως, διαφαίνεται έντονη η ανάγκη εισαγωγής ή επαναπροσδιορισμού διαφόρων στοιχείων αναφορικά με τη βάση. Θέματα όπως ο απαιτούμενος τεχνικός εξοπλισμός, η εκπαίδευση των συμβούλων, η δικτύωση ανάμεσα στις δομές και ο τρόπος αποτύπωσης αυτής μέσα στη βάση, ο συγχρονισμός των συμβούλων, η πολυπλοκότητα του δικτύου και η ανάγκη κάλυψης πολλών και διαφορετικών αναγκών των γυναικών, η διαφορετικότητα της λειτουργίας των Ξενώνων από τα Συμβουλευτικά Κέντρα, η εισαγωγή νέων διαστάσεων και στοιχείων μέσα στην βάση, δηλαδή της έννοιας του φύλου, οι πολλαπλές διακρίσεις, τα άτομα που ανήκουν σε συγκεκριμένες ομάδες και υφίστανται διακρίσεις, όπως οι ΛΟΑΤΚΙ και οι αλλοδαπές γυναίκες.

«δεν ξέρανε και οι σύμβουλοι, μάθανε και τη δουλειά και κάνω και τον διαχωρισμό συμβουλευτικών κέντρων ΚΕΘΙ και συμβουλευτικών κέντρων δήμων. Οι μεν είχανε τεχνογνωσία, εμπειρία σε ό,τι αφορά το αντικείμενό τους, δεν λέω το τεχνικό κομμάτι σε σχέση με τη βάση. Οι δομές των δήμων όμως πρωτοξεκίνησανε, τότε δεν ξέρανε δηλαδή πως θα κάνουνε κάποια πράγματα, τι θα κάνουνε, τι σημαίνει το ένα, υπήρχανε πολλά

γραφειοκρατικά προβλήματα σε ότι αφορά την υποδομή, τους εργαζόμενους, τις συμβούλους, ειδικότητες, υπήρχανε διάφορα πράγματα».

«είχε τις δομές μόνο για την ενδοοικογενειακή βία. Άρα όλα τα έντυπα ήταν προσανατολισμένα σε αυτό το πράγμα. Κάναμε μια προσπάθεια, είχε γίνει ομάδα έργου κτλ., κάναμε μια προσπάθεια να το ανοίξουμε κάπως όλο αυτό, σκοντάψαμε εκεί σε μία συμφωνία με τις συμβούλους από το ΚΕΘΙ».

«Το οποίο κάποια στιγμή, γι' αυτό πιέζουνε και οι της διαχειριστικής. Γιατί η χρηματοδότηση αφορά το plus, όχι τη βάση. Η βάση χρηματοδοτήθηκε κάποτε, πρέπει να κάνουμε κάτι να αναλάβει το κράτος, όχι..».

Επίσης ένα ακόμη θέμα αφορά στην καταχώρηση στοιχείων, η οποία γίνεται από τον εκάστοτε επαγγελματία π.χ. ο νομικός τα νομικά, ο ψυχολόγος τις συνεδρίες κτλ. Αρχικά λοιπόν η καταχώρηση ήταν προσωποποιημένη, γεγονός που προκάλεσε πολλά θέματα στη διαδικασία λόγω απουσιών, αδειών κτλ..

«Για να έχει κάποιος πρόσβαση στην εφαρμογή, στέλνει mail, ο υπεύθυνος της δομής, δηλαδή από τον δήμο στέλνουν mail στον mail της εφαρμογής, κάνουμε εμείς του χρήστες, έτσι τους καταγράφουμε, μπαίνει ο χρήστης, δεν έχει τη δυνατότητα..».

«Όμως αυτό που είπε η κυρία ψ και εγώ συμφωνώ μαζί της, είναι ότι μέσα στην, πέρα από την βάση υπάρχει και η ζωή. Δηλαδή, δεν μπορούμε να τα βάζουμε όλα σε κουτάκια, είναι δύσκολο η κάθε περίπτωση που έρχεται σε μία δομή, να μπει σε ένα κουτί μιας βάση και μετά να την κάνουν περίπτωση ή να την κάνουμε μοτίβο. Και εκεί έρχεται...».

«ανάλογα με την ειδικότητά του έπρεπε να βλέπει ή να μπορεί να κάνει κάποια πράγματα. Δηλαδή η σύμβουλος υποδοχής μπορούσε μόνο να περάσει στοιχεία από το έντυπο υποδοχής. Η κοινωνική λειτουργός μόνο το κοινωνικό ιστορικό. Η ψυχολόγος μόνο τα συνεδρίες ψυχολογικής στήριξης. Ο νομικός μόνο το νομικό. Και γίναν όλα στην αρχή, όλα κλειστά, πάρα πολύ ωραία, πολύς κόπος για να κάνεις αυτές τις κατηγοριοποιήσεις, να ελέγχεις. Δεν θα βλέπει τα ψυχολογικά, δεν θα βλέπει το ένα..»

Σημαντικό στοιχείο για την ορθή λειτουργία της βάσης αποτέλεσε η ίδια η εμπειρία των ανθρώπων που διαμόρφωσαν τη βάση δεδομένων και την δούλεψαν αρχικά, ώστε στη συνέχεια να μεταβληθεί και να εξελιχθεί. Επομένως γίνεται λόγος για το χρόνο που χρειάζεται ένα εργαλείο να μεταβληθεί, να δοκιμαστεί και να αναπροσαρμοστεί ανάλογα με τις εκάστοτε αλλαγές, ώστε το προσωπικό να αποκτήσει εμπειρία και τεχνογνωσία. Εννοείται δε, ότι είναι ένα δυναμικό εργαλείο, το οποίο δεν έχει οριστικοποιηθεί ως προς τη χρήση και την εφαρμογή του, επομένως η ανάγκη προσαρμογής του σε νέα δεδομένα και σε μεταβαλλόμενες συνθήκες είναι από μόνη της μια «προβληματική» κατάσταση.

«Θα με πάρουν τηλέφωνο και θα μου πούνε βγάζει δύο παιδιά εδώ, ενώ εγώ έχω 15 παιδιά. Θα ρωτήσω εγώ, γιατί βάλατε στο πεδίο φιλοξενείται, στο παιδί; Πως θα ξέρει η εφαρμογή αν.. επειδή έχεις δηλώσει ότι έχει τρία παιδιά; Ναι, έχεις δηλώσει τρία παιδιά, αλλά δεν σημαίνει ότι φιλοξενούνται και τα τρία τα παιδιά. Μπορεί ναι, αλλά μπορεί και όχι. Γι' αυτό τώρα τ' χουνε μάθει αυτό.».

«Την παρακολουθούμε και στενά, ή τα ΑΑ για παράδειγμα, αν μία γυναίκα...ένα στέλεχος, μας πει το ΑΑ 452 με απασχολεί, πρέπει να δούμε κάτι. Ή για παράδειγμα, θέλουνε οι

γυναίκες κάποιες βεβαιώσεις παρακολούθησης συναντήσεων ή πρόσβασης στο φυσικό φάκελο, μπορεί να γίνει μία ταυτοποίηση ότι εντάξει, πόσες...διοικητικά δηλαδή τουλάχιστον να παρακολουθήσεις αν γίνονται ορθά κάποιες διαδικασίες».

Ο φόρτος εργασίας των συμβούλων που πρέπει να περνάνε στοιχεία και συχνά σε μορφή που δεν είναι συμβατή με τη βάση, αλλά και με τη μορφή κωδικοποίησης δεδομένων π.χ. αρχεία word. Στην εξαγωγή στοιχείων ανάλογα με τους δείκτες καταχώρησης, πρέπει να υπάρχει συνάφεια ανάμεσα στα δεδομένα που πρέπει να εξαχθούν και στα ζητούμενα αλλά και στα στοιχεία που καταχωρούνται.

«έχουνε πολύ φόρτο εργασίας, αντικειμενικά, για το αντικείμενό τους εννοώ αυτό καθ' αυτό. Είναι σύμβουλοι, κάνουν συνεδρίες. Και τις υποχρεώνουμε να περνάνε στοιχεία με τέτοια λεπτομέρεια, είδατε περνάνε κινήσεις...».

«τα στελέχη μας λίγο παραπονούνται ότι έχουμε αρκετή γραφειοκρατία. Παραπονούνται, το ξέρουμε. Αλλά νομίζω τώρα που είναι δεύτερος χρόνος, νομίζω όμως ότι έχει ωφελήσει γενικότερα το έργο αυτή η γραφειοκρατία. Τους ζητάμε αρκετά απολογιστικά πράγματα όταν κάνουμε αυτές τις δικτυώσεις και τις ευαισθητοποιήσεις. Δηλαδή αρκετούς απολογισμούς του τύπου, τι έγινε σε αυτή τη συνάντηση που πήγες, πως πήγε; Πόσα άτομα ήταν; Φωτογραφίες, υλικό που παρέδωσαν αυτές ή τις παρουσιάσεις τους, όλα αυτά. Κι όλο αυτό τους κάνει αρκετό κόπο και καμιά φορά γκρινιάζουν. Ωστόσο, τώρα που το παρατηρώ έτσι στη δεύτερη χρονιά, τους έχει βοηθήσει να δουλεύουν έτσι, πολύ συστηματικά πάνω σ' αυτά. Και ειδικά όσες έμπειρες και δεν είναι φυγόπονες έτσι σύμβουλοι, νομίζω ότι δεν υπάρχει παράπονο πια».

«μπορεί να υπάρχει μια ενδεχομένως καθυστέρηση της συμπλήρωσης της βάσης ή των παραδοτέων, αλλά είναι ενημερωμένα αυτά που πρέπει να είναι ενημερωμένα, γιατί και η περιφέρεια με τα παραδοτέα που χρειάζεται ή τα μηνιαία με τις συμπληρώσεις, φυσικά πρέπει να είναι ο κάθε δικαιούχος συνεπής, ως προς τη συμπλήρωση και την τήρηση των αρχείων. Επίσης, σ' αυτό το κομμάτι, το ΚΕΘΙ τουλάχιστον έχει δεχτεί πάρα πολλούς διαχειριστικούς ελέγχους είτε στα συμβουλευτικά του και στο πλαίσιο των οριζόντιων, στα 14 συμβουλευτικά και στο πλαίσιο των οριζόντιων παρεμβάσεων που ανήκουμε εμείς ως εργαζόμενοι».

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Συνολικά, η Βάση Δεδομένων που λειτουργεί η ΕΕΤΑΑ κρίνεται σε μεγάλο βαθμό πρακτική και χρήσιμη από τα στελέχη του δικτύου των δομών, ωστόσο είναι απαραίτητο να υπάρξουν βελτιώσεις, όπως επισημάνθηκε και σε προηγούμενη ενότητα. Οι σύμβουλοι αξιολογούν πολύ θετικά την ύπαρξη της βάσης και την θεωρούν εργαλείο δουλειάς που προσθέτει ανατροφοδότηση και μια σαφή σκιαγράφιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Είναι ένα δυνατό εργαλείο, το οποίο δεν έχει οριστικοποιηθεί ως προς τη χρήση και την εφαρμογή του, επομένως η ανάγκη προσαρμογής του στα νέα δεδομένα και σε μεταβαλλόμενες συνθήκες είναι από μόνη της μια «προβληματική» κατάσταση. Σημαντικό στοιχείο για την ορθή λειτουργία της βάσης αποτέλεσε η ίδια η εμπειρία των ανθρώπων που τη διαμόρφωσαν και την δούλεψαν αρχικά, ώστε στη συνέχεια να μεταβληθεί και να εξελιχθεί.

Όπως προκύπτει από την ποιοτική έρευνα, η βάση δεδομένων είχε λάθη και αβλεψίες, οι οποίες διορθώθηκαν σε έναν πρώτο χρόνο. Αυτό δείχνει ότι το δίκτυο με ευθύνη του αρμόδιου φορέα παρέχει οδηγίες προς τη διαχειριστική αρχή της βάσης, προσέγγιση η οποία δεν αξιολογείται ως ορθολογική.

Ωστόσο, επιβάλλεται επανασχεδιασμός και επικαιροποίηση, όσον αφορά στους δείκτες, στις παραμέτρους της βάσης και στα ίδια τα δεδομένα και κυρίως στη δημιουργία ενός κοινού τρόπου καταχώρησης αυτών. Στα αρχικά προβλήματα που διορθώθηκαν στη βάση δεδομένων ήταν η κωδικοποίηση ορισμένων δεδομένων, στην εμφάνιση των δράσεων ευαισθητοποίησης και στην διεξαγωγή απολογιστικών στοιχείων των στελεχών. Παραμένουν όμως ανοιχτά ζητήματα για την λειτουργία της βάσης.

Επιπλέον, να ληφθεί η υπόψη ότι τα γενικότερα ζητήματα που προκύπτουν σχετικά με την ηλεκτρονική βάση δεδομένων αφορούν σε προβλήματα πρωτότυπων διαδικασιών και τυποποίησης διαχείρισης και όχι στην ίδια την πλατφόρμα.

Θέματα όπως ο απαιτούμενος τεχνικός εξοπλισμός, η εκπαίδευση των συμβούλων, η δικτύωση ανάμεσα στις δομές και ο τρόπος αποτύπωσης αυτής μέσα στη βάση, η πολυπλοκότητα του δικτύου και η ανάγκη κάλυψης πολλών και διαφορετικών αναγκών των γυναικών, η διαφορετικότητα της λειτουργίας των Ξενώνων από τα Συμβουλευτικά Κέντρα, η εισαγωγή νέων διαστάσεων και στοιχείων μέσα στην βάση, δηλαδή της έννοιας του φύλου, οι πολλαπλές διακρίσεις, τα άτομα που ανήκουν σε συγκεκριμένες ομάδες και υφίστανται διακρίσεις, όπως οι ΛΟΑΤΚΙ και οι μετανάστριες ή/και προσφύγισες.

Σύνοψη συμπερασμάτων γενικού αξιολογητικού ερωτήματος: Σε ποιο βαθμό εκτιμάται ότι επιτυγχάνεται ο στόχος που έχει τεθεί (Ειδικόι Στόχοι και δείκτες εκροών-αποτελέσματος των Ε.Π.) για την βελτίωση της ποιότητας και τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες γυναίκες από τις δομές στήριξης;

Η πορεία υλοποίησης των δεικτών κρίνεται ικανοποιητική και αναμένεται στο τέλος της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου η υλοποίηση να είναι ίση ή και να ξεπερνά το 100% των τιμών στόχου στις περισσότερες περιπτώσεις. Σε ορισμένους Ξενώνες χρήζει προσοχής ο δείκτης αριθμού ωφελούμενων 05503, ώστε να αυξηθεί το ποσοστό επίτευξης του δείκτη. Ενδέχεται οι περισσότερες παραπομπές από τα Συμβουλευτικά Κέντρα προς τους Ξενώνες αυτούς, που κυρίως βρίσκονται σε πόλεις της επαρχίας, να συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητά τους. Επίσης, ο δείκτης υστερεί ο δείκτης C021 καθώς 5 δομές δεν παρέχουν υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης.

Σε μεγάλο βαθμό το δίκτυο δομών παρέχει τις διευρυμένες και βελτιωμένες υπηρεσίες αφού παρέχονται υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής, υπηρεσίες μετά από εκπαίδευση του προσωπικού, εξυπηρετούν γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, διασφαλίζεται το «Ενιαίο Σύστημα Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών» και εφαρμόσουν την διαδικασία follow up. Διευρυμένες και βελτιωμένες υπηρεσίες σύμφωνα με τα κριτήρια του δείκτη 05504, χαρακτηρίζονται 51 δομές. Από αυτές 37 είναι Συμβουλευτικά Κέντρα και 14 είναι Ξενώνες Φιλοξενίας. Από τις δέκα δομές που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις, 3 είναι συμβουλευτικά κέντρα και 7 είναι ξενώνες.

Στην Γραμμή λειτουργεί περιορισμένα η διεύρυνση της ομάδας στόχου αφού αντιμετωπίζουν κυρίως περιστατικά βίας. Επιδέχεται βελτιώσεων και εμπλουτισμού αναφορικά με τις πολλαπλές διακρίσεις. Ωστόσο λειτουργεί αποτελεσματικά σε σχέση με τις παραπομπές στα Κέντρα και στους Ξενώνες (εφόσον καθίσταται αναγκαία η παραπομπή στους τελευταίους).

Η Βάση Δεδομένων που λειτουργεί η ΕΕΤΑΑ κρίνεται σε μεγάλο βαθμό πρακτική και χρήσιμη από τα στελέχη του δικτύου των δομών, ωστόσο είναι απαραίτητες οι βελτιώσεις σε σχέση με το λειτουργικό και ψηφιακό σύστημα, ιδιαίτερα αναφορικά με τη σχεδίαση-τυποποίηση-διαχείριση της πληροφορίας.

3.2.3 Υλοποιείται η παρέμβαση σύμφωνα με το σχεδιασμό και αν όχι ποιοι εκτιμάται ότι είναι οι λόγοι;

3.2.3.1 Πόσο αποτελεσματική ήταν η δικτύωση των δομών με εξωτερικούς φορείς και μεταξύ τους;

Αναφορικά με τη δικτύωση ανάμεσα στις δομές και στα στελέχη, η ποσοτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα Συμβουλευτικά Κέντρα, στους Ξενώνες Φιλοξενίας και στα μέλη ΟΔΕ, επιχειρεί να παρέχει τις απαντήσεις στο ερώτημα. Συγκεκριμένα, όπως διαφαίνεται από τους επόμενους πίνακες (Πίνακας 79 και Πίνακας 80), ανάμεσα στα στελέχη του ίδιου Κέντρου και Ξενώνα πραγματοποιούνται διεπιστημονικές συναντήσεις οι οποίες διακατέχονται ως επί το πλείστο από μία σταθερότητα σε σχέση με τη συχνότητα, ιδιαίτερα όσον αφορά στα Συμβουλευτικά Κέντρα, ενώ στους Ξενώνες η συχνότητα φαίνεται να αποσταθεροποιείται. Παράλληλα πραγματοποιούνται οργανωτικές/διοικητικές συναντήσεις στα Κέντρα (96.12%) και στους Ξενώνες (85.71%), ενώ η συχνότητα αυτών στα Κέντρα είναι περισσότερο σταθερή (83.72%) απ' ότι στους Ξενώνες (58.93%). Τέλος, τα στελέχη του δικτύου πραγματοποιούν και διεπιστημονικές συνεργασίες, περισσότερο στα Συμβουλευτικά Κέντρα (79.07%) απ' ότι στους Ξενώνες (55.36%). Η διαφοροποίηση στα ποσοστά αυτά σχετίζεται και με την, ενίοτε, υποστελέχωση των δομών, η οποία οφείλεται σε ποικίλους παράγοντες (π.χ. άδειες εγκυμοσύνης).

Πίνακας 79: Συμβουλευτικά Κέντρα- Συνεργασία στελεχών

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Δεν απαντώ	Ναι	Όχι
Πραγματοποιούνται διεπιστημονικές συναντήσεις μεταξύ των στελεχών του Κέντρου σας;	3.1%	96.12%	0.78%
Υπάρχει σταθερότητα ως προς τη συχνότητα των παραπάνω συναντήσεων;	3.1%	86.82%	10.08%
Πραγματοποιούνται οργανωτικές/διοικητικές συναντήσεις μεταξύ των στελεχών του Κέντρου;	3.1%	96.12%	0.78%
Υπάρχει σταθερότητα ως προς τη συχνότητα των παραπάνω συναντήσεων;	3.1%	83.72%	13.18%
Πραγματοποιούνται διεπιστημονικές συνεργασίες κατά ειδικότητα μεταξύ των στελεχών στο σύνολο του δικτύου;	5.43%	79.07%	15.5%

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Πίνακας 80: Ξενώνες Φιλοξενίας- Συνεργασία στελεχών

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Δεν απαντώ	Δεν ξέρω	Ναι	Όχι
Πραγματοποιούνται διεπιστημονικές συναντήσεις μεταξύ των στελεχών του Κέντρου σας;	0%	0%	91.07%	8.93%
Υπάρχει σταθερότητα ως προς τη συχνότητα των παραπάνω συναντήσεων;	0%	0%	58.93%	37.5%
Πραγματοποιούνται οργανωτικές/διοικητικές συναντήσεις μεταξύ των στελεχών του Κέντρου;	0%	0%	85.71%	14.29%
Υπάρχει σταθερότητα ως προς τη συχνότητα των παραπάνω συναντήσεων;	0%	1.79%	58.93%	39.29%
Πραγματοποιούνται διεπιστημονικές συνεργασίες κατά ειδικότητα μεταξύ των στελεχών στο σύνολο του δικτύου;	3.57%	8.93%	55.36%	32.14%

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Όσον αφορά στη συνεργασία του δικτύου με άλλους φορείς, τα Στελέχη ερωτήθηκαν για όλες τις ενδεχόμενες συνεργασίες, ενώ κατέγραψαν περιπτώσεις συνεργασιών που θα επιθυμούσαν να έχουν προκειμένου η λειτουργία του δικτύου να εξυπηρετεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ωφελούμενες. Συγκεκριμένα, οι απαντήσεις των Στελεχών στην ερώτηση «Συνεργάζεστε με τους ακόλουθους φορείς», παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα (Πίνακας 81). Όπως παρατηρείται τα Συμβουλευτικά Κέντρα συνεργάζονται με όλους τους αναφερόμενους φορείς, ενώ μικρά είναι τα ποσοστά που δεν αναφέρουν την έλλειψη συνεργασίας μαζί τους. Επιπλέον το μεγαλύτερο ποσοστό συνεργασίας καταγράφεται με τα Κέντρα Κοινότητας (96.9%) (παρ' ότι τα τελευταία δεν αποτελούν άμεσους φορείς συνεργασίας) τους Ξενώνες Φιλοξενίας (96.9%) και τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Στήριξης (96.9%) δεδομένο το οποίο επιβεβαιώνεται και από τις καταγραφές των στελεχών στις ανοικτές ερωτήσεις. Χαρακτηριστικά αναφέρουν «Γίνονται δράσεις δημοσιότητας και δικτύωσης (ημερίδες ενημέρωσης, παρουσιάσεις σε πολιτιστικούς συλλόγους, συνεργασίες με εμπλεκόμενους φορείς έχοντας πρόσωπα αναφοράς σε κάποιους φορείς, συναντήσεις με φορείς για ενημέρωση, καθώς και προγράμματα σε σχολεία για τη βία σε σχέση με το φύλο)».

Ιδιαίτερα όμως όσον αφορά στα Κέντρα κοινότητας, η συνεργασία θεωρείται αναμενόμενη καθ' ότι βασίζονται σε ένα παρόμοιο πλαίσιο δράσης.

Πίνακας 81: Συνεργασία Συμβουλευτικών Κέντρων με φορείς -Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129

Συνεργάζεσθε με τους ακόλουθους φορείς;	Ναι	Όχι
Τους φορείς απασχόλησης (πχ ΟΑΕΔ, επιμελητήρια, κλπ.)	89.92% (116)	10.08% (13)
Τα αστυνομικά τμήματα	98.45% (127)	1.55% (2)
Τα Κέντρα Κοινότητας	96.9% (125)	3.1% (4)
Τις Εισαγγελικές Αρχές	93.8% (121)	6.2% (8)
Τους Ξενώνες Φιλοξενίας	96.9% (125)	3.1% (4)
Τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Στήριξης	96.9% (125)	3.1% (4)
ΜΚΟ	89.15% (115)	10.85% (14)
Διοικητικές υπηρεσίες του Δήμου	93.8% (121)	6.2% (8)
Διοικητικές υπηρεσίες Περιφέρειας	77.52% (100)	22.48% (29)
Εκπαιδευτική κοινότητα (π.χ. σχολεία)	91.07% (51)	8.93% (5)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Στα ίδια περίπου ποσοστά κυμαίνονται και οι Ξενώνες Φιλοξενίας, οι οποίοι συνεργάζονται κατά μεγάλο βαθμό με τους αναφερόμενους φορείς (Πίνακας 82). Ωστόσο, στην περίπτωση των ξενώνων ένα μεγάλο ποσοστό καταγράφεται με τις ΜΚΟ (89.29%), δεδομένο το οποίο σε περιπτώσεις Ξενώνων υποστηρίζεται μεν, αποκαλύπτοντας ωστόσο μια άλλη διάσταση της συνεργασίας αυτής «με τις προσφύγισες λόγω έλλειψης φυσικής παρουσίας διερμηνέα η συνεννόηση καθίσταται δύσκολη, απαιτείται η συνεργασία με τις ΜΚΟ», «Όσον αφορά τις προσφύγισες παρατηρείται συχνά το φαινόμενο να έρχονται με συνοδεία από κάποια ΜΚΟ που διαπίστωσε το πρόβλημα της βίας, χωρίς οι ίδιες να είναι έτοιμες ή να επιθυμούν να κάνουν κάτι για τη βία που υφίστανται», «Πολύ μεγαλύτερες δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των ωφελομένων γυναικών προσφύγων, καθώς δεν υπάρχει επαρκής υποστήριξη στην περιοχή του Ξενώνα μας, κυρίως διερμηνείς, αλλά και ΜΚΟ που να αναλαμβάνουν τη νομική εκπροσώπησή τους και μαθήματα ελληνικών και άλλων ξένων γλωσσών».

Οι λοιπές συνεργασίες με τους Ξενώνες Φιλοξενίες έχουν αυξημένα ποσοστά, όπως τα αστυνομικά τμήματα και οι διοικητικές υπηρεσίες του δήμου, καθώς και τα συμβουλευτικά κέντρα. Η δικτύωση αυτή και η συνεργασία θεωρείται δεδομένη ένεκα της φύσης του δικτύου και των δράσεων που έχουν αναλάβει προς υλοποίηση, ωστόσο ο βαθμός ικανοποίησης από τις συνεργασίες αυτές αποτυπώνει την περισσότερο ουσιαστική δράση και εικόνα της κατάστασης.

Πίνακας 82: Συνεργασία Ξενώνων Φιλοξενίας με φορείς- Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56

Συνεργάζεσθε με τους ακόλουθους φορείς;	Ναι	Όχι
Τους φορείς απασχόλησης (πχ ΟΑΕΔ, επιμελητήρια, κλπ.)	76.79% (43)	23.21% (13)
Τα Κέντρα Κοινότητας	85.71% (48)	14.29% (8)
Τα Αστυνομικά Τμήματα	91.07% (51)	8.93% (5)
Τις Εισαγγελικές Αρχές	83.93% (47)	16.07% (9)
Τα Συμβουλευτικά Κέντρα	92.86% (52)	7.14% (4)
Τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Στήριξης	91.07% (51)	8.93% (5)
Τους φορείς Ψυχικής Υγείας	82.14% (46)	17.86% (10)
Τους φορείς προστασίας και στήριξης παιδιών	85.71% (48)	14.29% (8)
ΜΚΟ	89.29% (50)	10.71% (6)
Διοικητικές υπηρεσίες του Δήμου	94.64% (53)	5.36% (3)
Διοικητικές υπηρεσίες Περιφέρειας	78.57% (44)	21.43% (12)
Εκπαιδευτική κοινότητα (π.χ. σχολεία)	91.07% (51)	8.93% (5)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Όμως τα στελέχη ερωτήθηκαν και για το βαθμό ικανοποίησης τους από τη συνεργασία τους με φορείς όχι μόνο εκτός δικτύου, αλλά και εντός αυτού. Συγκεκριμένα απάντησαν στην ερώτηση «Προσδιορίστε το βαθμό ικανοποίησης σας σε σχέση με τους φορείς που συνεργάζεσθε».

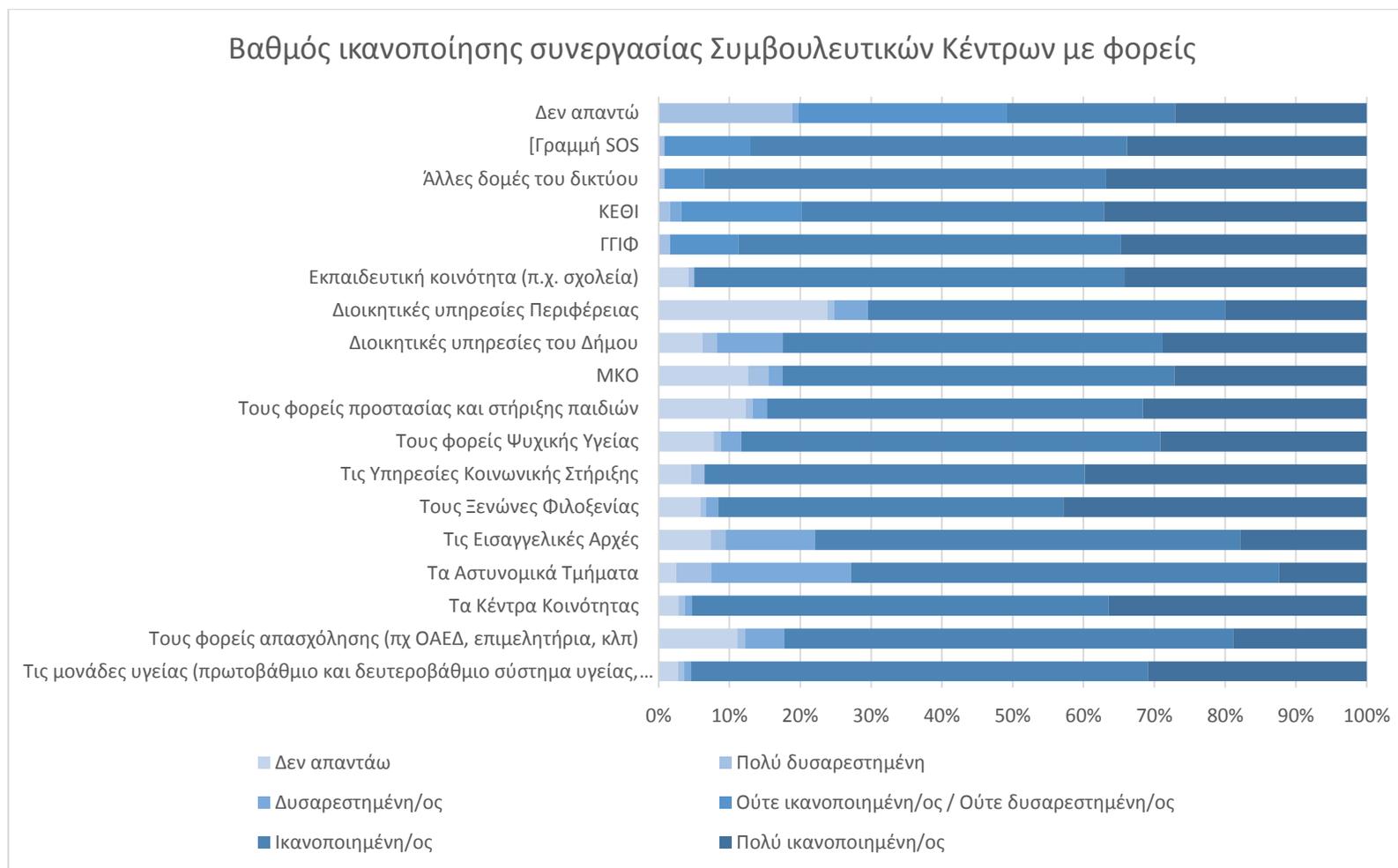
Στην περίπτωση των Συμβουλευτικών Κέντρων τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στο «ικανοποιημένη/ος», αφήνοντας να διακριθεί ο γενικότερος βαθμός ικανοποίησης από τη συνεργασία με άλλους φορείς, εντός και εκτός δικτύου. Ωστόσο παρατηρείται ότι ενώ στις περιπτώσεις των φορέων εκτός δικτύου δεν καταγράφονται απαντήσεις στο «Ούτε ικανοποιημένη/ος ούτε δυσαρεστημένη/ος», στις περιπτώσεις εντός δικτύου, οι οποίες αφορούν στη συνεργασία με τη ΓΓΙΦ, το ΚΕΘΙ, άλλες δομές του δικτύου και τη γραμμή SOS, τα ποσοστά απάντησης στη συγκεκριμένη κατηγορία ανέρχεται έως και το 16.94%. Η ουδετερότητα αυτή αφήνει να αναδειχθούν τα περιθώρια βελτίωσης τόσο σε σχέση με τη δικτύωση ως διαδικασία όσο και με τις παροχές προς τα στελέχη από μέρος του κεντρικού φορέα

Επιπλέον, σημαντική είναι η αναφορά σε σχέση με τη συνεργασία με αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές. Ο βαθμός ικανοποίησης των στελεχών για τις συνεργασίες αυτές διαφαίνεται ως μέτριος (Εικόνα 28), δεδομένο το οποίο επιβεβαιώνεται και από άλλες έρευνες οι οποίες αφορούν αποκλειστικά στη συνεργασία στελεχών με τις αρχές αυτές (βλ. Ariadne- Developing and supporting multi-sectoral police reporting Procedures to prevent and respond to domestic violence against women). Όπως παρατηρείται από τους παραπάνω πίνακες αλλά και τις επόμενες εικόνες, το δίκτυο εν γένει και η εκάστοτε δομή συνεργάζονται με τις αρχές (εισαγγελικές και αστυνομικές), ωστόσο η συνεργασία αυτή επιδέχεται βελτίωσης. Αυτό συμβαίνει τόσο διότι η συνεργασία μεταβάλλεται αναλογικά με τη δομή και την εισαγγελική αρχή, όσο και διότι άπτεται των προσωπικών χαρακτηριστικών του εκάστοτε στελέχους και εισαγγελέα ή/και αστυνομικού. Έτσι, ενώ η συνεργασία λαμβάνεται ως «δεδομένη» στο πλαίσιο της δικτύωσης και της αντιμετώπισης της έμφυλης βίας, η ποιότητα της συνεργασίας αλλά και η συχνότητα είναι καταστάσεις που χρήζουν και επιδέχονται βελτίωσης.

Στο πλαίσιο ανάλυσης για τη συνεργασία και τη δικτύωση εντάσσεται η σχετική κοινωνιολογική βιβλιογραφία η οποία συζητά τα ζητήματα εξατομίκευσης και την αλλαγή της έννοιας της

κοινότητας στη σύγχρονη εποχή. Συγκεκριμένα, παρ' ότι το νήμα που συνδέει τις θεωρίες αυτές με την αξιολόγηση του δικτύου διαφαίνεται αχνό, η παρουσία του και η κρισιμότητα του είναι ιδιαίτερα έντονη. Η εξατομίκευση (βλ. Beck, 2015· Lasch, 2006· Giddens, 1999), αφορά σε ένα πολύπλοκο ζήτημα, βάσει του οποίου εννοιολογικά και ερμηνευτικά σχήματα που διαμορφώνονται μέσα από τις κοινωνικές και θεσμικές διεργασίες, αναδιαμορφώνουν τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους και τους άλλους στο πλαίσιο της κοινότητας και της συνεργασίας. Για την ακρίβεια, η κοινότητα με την παραδοσιακή έννοια μεταβάλλεται και μετατρέπεται σε ένα είδος εξατομικευμένης ομάδας, όπου το κάθε άτομο λειτουργεί ατομικιστικά και ωφελμιστικά. Στο πλαίσιο αυτό η συνεργασία επαναπροσδιορίζεται εννοιολογικά και περιορίζεται εντός των ατομικών ορίων δράσης. Στην περίπτωση του υπό αξιολόγηση δικτύου οι συνεργασίες εντός και εκτός αυτού λαμβάνουν θετικό πρόσημο παραμένοντας ωστόσο στα όρια του απαραίτητου. Το σημείο υπέρβασης του ορίου, εκείνο που θα μεταβάλει στην ουσία την παρούσα κατάσταση, άπτεται συνολικών θεσμικών μεταβολών και εννοιολογικών επαναπροσδιορισμών.

Εικόνα 28:Βαθμός ικανοποίησης συνεργασίας Συμβουλευτικών Κέντρων με φορείς- Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Εικόνα 29: Βαθμός ικανοποίησης συνεργασίας Ξενώνων Φιλοξενίας με φορείς- Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας : 56

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Όπως και στα Συμβουλευτικά Κέντρα, έτσι και στους Ξενώνες Φιλοξενίας (Εικόνα 29), τα μεγαλύτερα ποσοστά εντοπίζονται στο «ικανοποιημένη/ος», ενώ αντίστοιχα μεγάλα ποσοστά εμφανίζονται στο «Πολύ ικανοποιημένη/ος». Σε αντίθεση με τα Κέντρα δεν εντοπίζονται ποσοστά ουδετερότητας (ούτε ικανοποιημένη/ος ούτε δυσαρεστημένη/ος). Ωστόσο, και στις δύο περιπτώσεις δομών παρατηρείται η σχετικά περιορισμένη ικανοποίηση, όπως προκύπτει συγκριτικά με τους άλλους φορείς, με τις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η αξιολόγηση όπως έγινε από τις ωφελούμενες σχετικά με τη δικτύωση των Κέντρων και των Ξενώνων, των οποίων ο βαθμός ικανοποίησης όπως βιώνουν οι ίδιες (επαφή/παραπομπή σε άλλους φορείς & υπηρεσίες), καταγράφεται ως «Πλήρως ικανοποιημένες» με 58.06% (Συμβουλευτικά) και 60% (Ξενώνες) αντίστοιχα.

Επίσης ένα στοιχείο της αποτελεσματικότητας είναι η λειτουργία των φορέων και η σωστή συνεργασία μεταξύ τους, πρόκειται για ένα άτυπο ή δομημένο δίκτυο φορέων και υπηρεσιών που αν δεν λειτουργεί σωστά φαινομενικά μειώνεται η απόδοση στη λειτουργία π.χ. των ξενώνων με αποτέλεσμα τα νούμερα να είναι μειωμένα, είτε στον γενικό πληθυσμό, είτε σε ειδικούς πληθυσμούς. Επίσης ο χρόνος φιλοξενίας των γυναικών και η μεταπαρακολούθηση των περιστατικών όπως προκύπτει από τις ποιοτικές έρευνες με στελέχη του ΚΕΘΙ:

«πάντα στο μυαλό μας ότι αυτές οι δομές φιλοξενίας δεν είναι ξενοδοχεία. Υπάρχει το τρίμηνο της αρχικής παραμονής, το τρίμηνο με απόφαση της ομάδας διοίκησης έργου του δήμου, γιατί οι δήμοι ουσιαστικά έχουν, τρέχουν τους ξενώνες, ε.. μπορούν να αποφασίσουν και την παράταση πέρα από τρεις μήνες, δηλαδή μπορεί να δοθεί και...να δοθούν παρατάσεις ανάλογα με την περίπτωση της γυναίκας. Οπότε ουσιαστικά, η δομή αυτή, οι δομές φιλοξενίας, είναι της γυναίκας ένα εφαλτήριο, εγώ θα το έλεγα, για να ενδυναμωθεί, για να μπορέσει να βρει δουλειά, στα σταθεί στα πόδια της και να επιλέξει τι θα κάνει. Δεν έχει νόημα δηλαδή να περιφέρεται τρίμηνα, τρίμηνα, τρίμηνα ή σε άλλες δομές φιλοξενίας ή να είναι τρίμηνα, τρίμηνα, τρίμηνα, στην ίδια δομή φιλοξενίας. Αν χρειαστεί και δεν μπορεί να σταθεί στα πόδια της, να ορθοποδήσει σαφώς και θα μείνει».

«τι κάνουμε γι' αυτές τις άλλες γυναίκες; Που δεν μας εμφανίζονται κιόλας και δεν, πώς να στο πω, το ίδιο, για εμένα, το ίδιο θέμα είναι αν μια γυναίκα δεν μπορεί να πάρει και το δεύτερο παιδί της μαζί, με μία κυρία η οποία κινδυνεύει και έχει δερματικό νόσημα και δεν μπορεί να κολλήσει και τις υπόλοιπες φιλοξενούμενες και τα φιλοξενούμενα άτομα».

«για τους δικαστικούς δεν μπορεί να το συλλάβει το μυαλό τους, όπως και το νομικό πλαίσιο, ότι ένας άνθρωπος βάλλεται εναντίον άλλου ανθρώπου και αυτός ο άνθρωπος δεν αντιδράει. Δεν κυκλοφορεί στο μυαλό τους αυτό το πράγμα. Οπότε, είναι απορριπτικοί και απέναντι στον δράστη και απέναντι στο θύμα. Με το που τους βλέπουμε πρέπει να βγάζουνε καντήλες, και στους δύο. Σου λέει τώρα τι τους έχω αυτούς εδώ, αφού είναι δεδομένο τι έχω να τους κάνω ως πούμε. Γι' αυτό και πολλές φορές οι γυναίκες λένε ότι, ενώ ως πούμε μπορεί να παίρνουνε δικαστικές αποφάσεις που τις ευνοούν, έχουνε περάσει τέτοιο μαρτύριο μέσα στο δικαστήριο που αισθάνονται ότι τους έχουν απορρίψει και τους έχουνε μειώσει, ενώ μπορεί να έχουνε μια δικαστική

απόφαση που να μην έχει βγει άλλη ας πούμε στο δικαστικό σύστημα. Ωστόσο επειδή εισπράττουνε αυτή τη μειωτική στάση των δικαστικών απέναντί τους, προκύπτει αυτό. Αλλά άμα πας και δεις τις αποφάσεις κτλ. λες, μα πως γίνεται; Οπότε εγώ, εγώ... αλλά είναι και μέσα από την εμπειρία μου περισσότερο αυτό, δεν έχει να κάνει με κάποια επιστημονικά δεδομένα ας πούμε, νομίζω ότι έχει να κάνει με αυτό το πράγμα, ότι τους υποτιμούνε τόσο πολύ τους εμπλεκόμενους σε αυτό το πράγμα, που δεν μπορούνε να τους καταλάβουνε. Δηλαδή η δικιά μας η δουλειά είναι η κατανόηση, ακόμα και αν διαφωνούμε με αυτή τη συνθήκη, πρέπει να κατανοήσουμε ως σύμβουλοι».

«Αν δεν υπάρχει συνεργασία και αν η αστυνομία δεν κάνει ας πούμε, για παράδειγμα, στο λέω πολύ απλοϊκά την δουλειά της, ή η εισαγγελία, ε, δεν θα μπορέσει το θύμα trafficking να προσεγγίσει ας πούμε τον ξενώνα φιλοξενίας. Ε, βέβαια και από την άλλη μεριά. Όταν θα μπορεί να υπάρχει μια ευαισθητοποίηση από το δίκτυο, έτσι ώστε να ξέρει..να ξέρουνε η ομάδα στόχος ότι υπάρχει. Είναι βέβαια, πως το λένε, και από την μία και από την άλλη μεριά. Εμείς αυτό που είδαμε, το παρατηρήσαμε και το γράφει και μέσα στην μελέτη αποτίμησης, ότι δεν..το μεγάλο πρόβλημα, ότι δεν υπάρχουνε επωφελούμενες θύματα trafficking».

Ταυτόχρονα, τα μέλη ΟΔΕ ερωτήθηκαν για τη συνεργασία του δικτύου με άλλους φορείς και όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 83, οι απαντήσεις αναδεικνύουν αφενός τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αντιληπτή ως διαδικασία αναφορικά με το έργο των στελεχών και των μελών ΟΔΕ, το οποίο δεν επιβαρύνεται από τις συνεργασίες, αφετέρου όμως καταδεικνύουν ζητήματα γραφειοκρατίας και οργάνωσης/ διοίκησης τα οποία, ενίοτε, παρακωλύουν την επιτέλεση των διαδικασιών.

Πίνακας 83: Μέλη ΟΔΕ- Συνεργασία ανάμεσα σε φορείς-Αριθμός μελών ΟΔΕ: 61

Η συνεργασία ανάμεσα στους φορείς για τη λειτουργία του δικτύου	Ναι	Όχι
Δυσχεραίνει το έργο των στελεχών	1.64% (1)	98.36% (60)
Δυσχεραίνει το έργο των μελών ΟΔΕ	0% (0)	100% (61)
Καθίσταται δυσχερής εξαιτίας των γραφειοκρατικών πολυπλοκοτήτων	11.48% (7)	88.52% (54)
Είναι απαραίτητη ως διαδικασία προκειμένου το δίκτυο να λειτουργεί σωστά	60.66% (37)	39.34% (24)
Διεξάγεται χωρίς κωλύματα	32.79% (20)	67.21% (41)
Είναι ζήτημα οργάνωσης	24.59% (15)	75.41% (46)
Είναι ζήτημα ατομικής υπευθυνότητας	22.95% (14)	77.05% (47)

(Ποσοτική έρευνα στα μέλη ΟΔΕ)

Στο ίδιο πλαίσιο, τα μέλη ΟΔΕ ερωτήθηκαν για τις συνεργασίες με άλλους φορείς αναφορικά με τη σημαντικότητα και την αποτελεσματικότητα τους ως διαδικασίες σε σχέση με το δίκτυο (Πίνακας 84). Όπως διαφαίνεται από τις απαντήσεις, τα μέλη ΟΔΕ, θεωρούν ότι πρόκειται για μια απαραίτητη μεν αλλά όχι τόσο αποτελεσματική διαδικασία για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου, η οποία δεν αυξάνει την αποδοτικότητα των δομών. Τα δεδομένα αυτά αντικρούονται από τα ποιοτικά δεδομένα που παρείχαν τα στελέχη. Συγκεκριμένα η συνεργασία με άλλους φορείς καθίσταται απαραίτητη προκειμένου οι ωφελούμενες να

εξυπηρετούνται ολοκληρωμένα, όπως άλλωστε διαπιστώνεται και στους επόμενους πίνακες. Επιπλέον, ένα από τα σημαντικά δεδομένα που προκύπτουν αφορά στη διεξαγωγή της συνεργασίας του δικτύου με άλλους φορείς η οποία διέπεται από κωλύματα, όπως εκφράζουν τα στελέχη. Τα κωλύματα αυτά αφορούν σε διαφορετικά ζητήματα όπως η γραφειοκρατία αλλά και η οργάνωση και η υπευθυνότητα τόσο του κάθε στελέχους εντός και εκτός δικτύου όσο και του εκάστοτε φορέα.

Πίνακας 84:Μέλη ΟΔΕ- Συνεργασία ανάμεσα σε φορείς-Αριθμός μελών ΟΔΕ (N 61)

Η συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς του δικτύου	Ναι	Όχι
Είναι απαραίτητη	80.33% (49)	19.67% (12)
Είναι προτιμότερο ο κάθε ένας να έχει χωριστό και ανεξάρτητο ρόλο	1.64% (1)	98.36% (60)
Είναι αποτελεσματική	1.64% (1)	98.36% (60)
Αυξάνει την αποδοτικότητα	39.34% (24)	60.66% (37)
Εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία των δομών	0% (0)	100% (61)

(Ποσοτική έρευνα στα μέλη ΟΔΕ)

Σε αντίθεση με τα στελέχη των δομών, οι απαντήσεις των μελών ΟΔΕ για το βαθμό ικανοποίηση τους από τη συνεργασία με άλλους φορείς, φαίνεται να διαφέρουν. Συγκεκριμένα, οι ουδέτερες απαντήσεις είναι περισσότερο αυξημένες σε σχέση με τις απαντήσεις των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων, ενώ η ικανοποίηση για τη συνεργασία με άλλους φορείς είναι μεγαλύτερη, όπως συμβαίνει και με τη δυσaréσκεια, η οποία είναι μικρότερη από αυτή που εκφράζουν τα στελέχη. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να ερμηνευθούν υπό την οπτική των μελών των ομάδων ΟΔΕ, ο οποίος διαφαίνεται ως δυσλειτουργικός σχετικά με το μέγεθος. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται και σε άλλο σημείο της παρούσας αναφοράς, τα μέλη των ομάδων διοίκησης έργου είναι περισσότερα από όσα η εκάστοτε δομή χρειάζεται, έχοντας ως αποτέλεσμα την ενασχόληση μερικών από αυτών με τα ουσιαστικά ζητήματα της δομής και της μη ενασχόλησης των άλλων. Συγκεκριμένα, σε δομή η οποία μετρά 7 μέλη ΟΔΕ, μόνο τα 2 ασχολούνται με το ουσιαστικό έργο.

Ακόμα, από τις απαντήσεις που κατέγραψαν τα στελέχη στις ερωτήσεις ανοικτού τύπου ανέφεραν ότι η συνεργασία με εισαγγελικές αρχές ή/και δικηγορικούς συλλόγους θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη. Χαρακτηριστικά αναφέρουν «*θεωρώ σκόπιμη τη συνεργασία με το δικηγορικό σύλλογο*», «*τοπικούς δικηγορικούς συλλόγους*», «*Ναι, συγκεκριμένα με δικηγορικούς συλλόγους, την ΔΙΟΤΙΜΑ, και ΜΚΟ που παρέχουν δωρεάν νομική στήριξη*», «*Συνεργασία με τις γυναίκες νομικούς του Δικηγορικού Συλλόγου/ Τήρηση της εχεμύθειας και του απορρήτου/ Συνεργασία με την Κοινωνική Υπηρεσία του Φύλου*», «*Οπότε θεωρώ σκόπιμη την στενότερη συνεργασία των Συμβουλευτικών Κέντρων με τα Αστυνομικά Τμήματα και τις Εισαγγελικές Αρχές*».

Σύμφωνα με τα ποιοτικά δεδομένα απαιτείται ένα κοινό πλαίσιο λειτουργίας στη συνεργασία με τους συμβούλους, κοινά εργαλεία εργασίας, η διά δράση με τους συμβούλους, το θέμα της δικτύωσης και της ευαισθητοποίησης για την ανάδειξη της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις γυναίκες. Επιπρόσθετα η δικτύωση μπορεί να επιτευχθεί και με άλλους τρόπους μέσω των συμβούλων π.χ. με άρθρα και επιστημονικές δημοσιεύσεις.

«και αρχίζεις μετά και κάνεις τον τρίτο κύκλο δικτύωσης που πας σε σχολεία..να σε ΔΕΠΠΣ, ΠΕΠΙΣ ας πούμε, ήρθαμε σε δικτύωση με όλους αυτούς και έχουμε κάνει και δράσεις κ.ο.κ.».

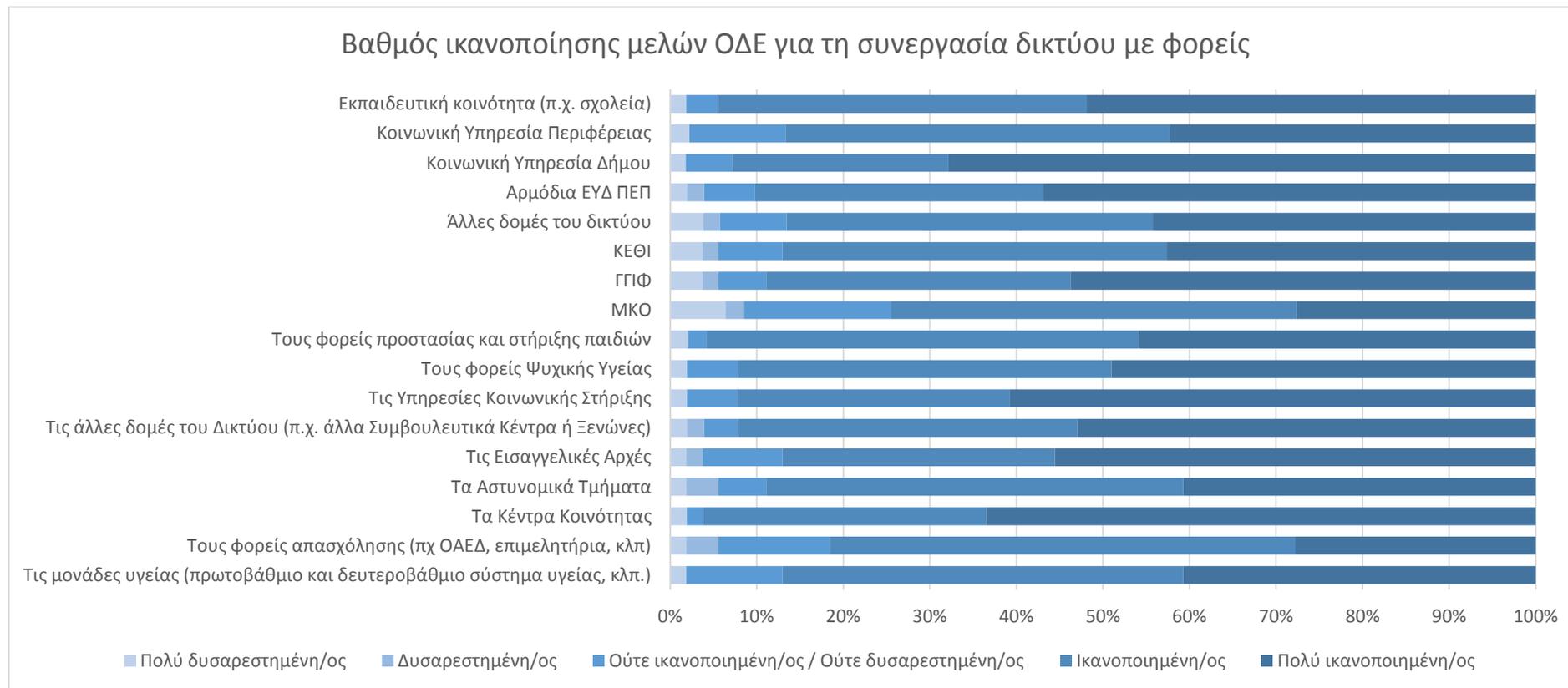
«Ωστόσο, για να μπορέσει ένα εργαλείο να είναι αποτελεσματικό θα πρέπει καταρχήν σύμβουλος και συμβουλευόμενος να συναντώνται κάπου. Αυτή τη συνάντηση έχει να την κάνει διαπολιτισμική, έτσι; Οκay. Βάζεις και, προσθέτεις, συμπληρώνεις και μια μεθοδολογία σε ότι αφορά την διαπολιτισμική. Από κει και πέρα την κουλτούρα του κόσμου, έτσι; Των γυναικών, δεν αλλάζει με μία μεθοδολογία, γι' αυτό ακόμα και στις δικές μας τις δομές και για τον πληθυσμό τον γηγενή ας πούμε, που δεν είναι τόσο σύντομα ερχόμενοι από, ερχόμενες από άλλη κουλτούρα, γιατί είναι και αυτό ένα θέμα, ότι έχουμε έναν πληθυσμό που είναι 3-4 χρόνια στην Ελλάδα, έτσι; Και κουβαλάει πίσω του κοινωνικά στερεότυπα χρόνων, όπως και εμείς. Ακόμα και εμείς εδώ χρειαζόμαστε και την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και την συνεργασία, δηλαδή την δικτύωση με τους φορείς για να πούμε ότι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα, δεν είναι δηλαδή ότι okay πηγαίνεις στα θύματα, τα βοηθάς και τελειώσε το πρόβλημα. Αν δεν βγεις στην κοινότητα, να μιλήσεις για την αλλαγή των ρόλων κτλ.».

Επιπρόσθετα, στην ομαδική συζήτηση που πραγματοποιήθηκε με εμπειρογνώμονες και στελέχη του δικτύου, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη δικτύωση των δομών. Συγκεκριμένα, όπως υποστήριξαν οι συμμετέχοντες, η δικτύωση είναι πολύ σημαντική αναφορικά με τη συνολική υποστήριξη των ωφελούμενων, ενώ παρατέθηκαν προτάσεις για μία ακόμα καλύτερη λειτουργία της δικτύωσης. Για παράδειγμα θεωρείται σκόπιμη η συνεργασία και η δικτύωση με παραπάνω φορείς υγείας, αλλά και η συνεργασία και η δικτύωση ειδικών της Ελλάδας με αντίστοιχους ειδικούς τους εξωτερικού.

Στο πλαίσιο συζήτησης για τη συνεργασία ανάμεσα στους φορείς, τόσο αναφορικά με τα μέλη ΟΔΕ όσο και με τα στελέχη, προκύπτει μία συνολική προσέγγιση του ζητήματος. Συγκεκριμένα, λόγος γίνεται για τη θεωρία του Crozier περί οργάνωσης των δικτύων και της γραφειοκρατίας. Το δίκτυο των δομών αποτελεί ένα καλά οργανωμένο δίκτυο, ένας άξονας της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας του οποίου σχετίζεται άμεσα με τη δικτύωση. Το δίκτυο προκειμένου να λειτουργήσει αποτελεσματικά σε σχέση με τη δικτύωση χρήζει ανάλυσης σχετικά με τους σημαντικούς και καθοριστικούς δρώντες οι οποίοι χωρίζονται, όπως αναλύει και ο Crozier, σε τρεις κατηγορίες: τους θεσμικούς δρώντες, τους τοπικούς δρώντες και τους βασικούς δρώντες. Οι θεσμικοί δρώντες είναι το κράτος, η ανώτατη διοίκηση και όλοι όσοι εμπλέκονται με τη δημιουργία νόμων και κανόνων. Οι τοπικοί δρώντες είναι οι δήμοι και όλοι όσοι εμπλέκονται με τη διοίκηση σε αυτό το επίπεδο δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση τα μέλη ΟΔΕ, ενώ οι βασικοί δρώντες είναι τα στελέχη. Πρόκειται για ένα πολύπλοκο σύστημα το οποίο εντάσσεται εντός του δικτύου, το οποίο παρ' όλη την θετικά προσδιορισμένη οργάνωσή του, προκειμένου να λειτουργήσει συγκροτημένα και συνεργασιακά, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της εξατομικευμένης κοινωνίας (όπως συζητήθηκε νωρίτερα), δημιουργώντας ένα δίκτυο το οποίο θα λειτουργεί ως κοινότητα/ομάδα, οι αλλαγές που χρειάζεται να γίνουν εντάσσονται στο πλαίσιο πρώτα των τοπικών δρώντων και στη συνέχεια των βασικών (σύμφωνα με τον Crozier οι θεσμικοί δρώντες δεν αλλάζουν, ή δεν αλλάζουν εύκολα και γρήγορα). Ωστόσο, τέτοιες αλλαγές παρ' ότι φαντάζουν δύσκολες, εξαιτίας των καθημερινών εργασιακών και κοινωνικών συμμειξων πραγματοποιούνται μέσα από τις κοινωνικές συνδιαλλαγές και διαντιδράσεις. Η συνεργασία βασίζεται στις συνδιαλλαγές αυτές και στον τρόπο με τον οποίο τα άτομα (στελέχη και μέλη ΟΔΕ)

λειτουργούν τόσο απέναντι και βάσει του κανονιστικού πλαισίου, όσο και σε σχέση με τους άλλους ατομικά. Η κοινοτική και συνεργατική προσέγγιση, εκείνη που θα αυξήσει όχι μόνο την αποτελεσματικότητα αλλά και το βαθμό ικανοποίησης τόσο των στελεχών όσο και των ίδιων των ωφελούμενων αποτελεί μία σχεδόν ντετερμινιστική σχέση, εκείνη που δημιουργεί τη σχέση αιτίου και αιτιατού. Έτσι, η αλλαγή επέρχεται αναδεικνύοντας το ζήτημα και προσεγγίζοντας το πρώτα μέσα από την προσέγγιση των τοπικών δρώντων και ύστερα των βασικών (π.χ. συνεργασία και δικτύωση, δράσεις ευαισθητοποίησης στα σχολεία). Από την άλλη υπάρχουν φορείς, όπως οι εισαγγελικές αρχές και η αστυνομία, οι οποίοι εντάσσονται στο ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο και στο τοπικό. Σε αυτή την περίπτωση ο ρόλος της δικτύωσης και της ευαισθητοποίησης είναι διττός. Αφενός επηρεάζεται ο ρόλος του ατόμου το οποίο εκπροσωπεί το θεσμό (π.χ. εισαγγελέας), αφεντέρου επηρεάζεται ο τοπικός δρών από τον οποίο εξαρτάται η εξέλιξη της υπόθεσης της γυναίκας. Παρατηρείται ότι το ζήτημα που αναδεικνύεται μέσα από αυτή την προσέγγιση είναι ιδιαίτερα περίπλοκο και σύνθετο, ωστόσο αρκούν μεθοδευμένες και εστιασμένες δράσεις των οποίων η βάση θα βρίσκεται σε διεπιστημονικά πλαίσια, προκειμένου οι αλλαγές που θα επέλθουν να είναι ορατές και αποτελεσματικές.

Εικόνα 30:Βαθμός ικανοποίησης μελών ΟΔΕ για συνεργασία δικτύου με φορείς-Αριθμός μελών ΟΔΕ: 61

(Ποσοτική έρευνα στα μέλη ΟΔΕ)

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Ένας δείκτης αποτελεσματικότητας είναι η ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας, η διεπιστημονική συνεργασία και η εξωστρέφεια στην επικοινωνία ανάμεσα στα στελέχη.

Προκύπτει ότι οι δράσεις δικτύωσης είναι αποτελεσματικές καθώς ανάμεσα στα στελέχη των Κέντρων και Ξενώνων πραγματοποιούνται διεπιστημονικές συναντήσεις όπως και οργανωτικές/διοικητικές συναντήσεις. Υπάρχει συνεργασία με φορείς απασχόλησης, όπως Κέντρα Κοινότητας και εισαγγελικές Αρχές, Υπηρεσίες Κοινωνικής Στήριξης, ΜΚΟ, Διοικητικές υπηρεσίες των Δήμων, Διοικητικές υπηρεσίες Περιφέρειας και την εκπαιδευτική κοινότητα. Η συνεργασία αυτή είναι ικανοποιητική σύμφωνα με την ποσοτική έρευνα. Ωστόσο, ιδιαίτερα αναφορικά με τις εισαγγελικές αρχές και την αστυνομία η συνεργασία επιδέχεται βελτίωσης.

Τα μέλη ΟΔΕ θεωρούν ότι η δικτύωση αποτελεί μία απαραίτητη αλλά όχι τόσο αποτελεσματική διαδικασία για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου, η οποία ωστόσο δεν αυξάνει την αποδοτικότητα των δομών. Τα δεδομένα αυτά αντικρούονται από τα ποιοτικά δεδομένα που παρείχαν τα στελέχη.

Από τις απαντήσεις που κατέγραψαν τα στελέχη σε ερωτήσεις ανοικτού τύπου ανέφεραν ότι η συνεργασία με εισαγγελικές αρχές ή/και δικηγορικούς συλλόγους θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη.

Συνολικά, το επίπεδο συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών αξιολογείται θετικά από τους συμμετέχοντες στις ποιοτικές και ποσοτικές έρευνες της παρούσας αξιολόγησης. Η συνεργασία αυτή χαρακτηρίζεται από πολλά επίπεδα, η αξιολόγηση για κάθε ένα από τα οποία παρουσιάζεται ως «ικανοποιητική» ή «πολύ ικανοποιητική» από τους ερωτώμενους. Αφορά δε όλα τα επίπεδα συνεργασίας, τόσο στο τοπικό (συνεργασία και δικτύωση με τοπικούς φορείς και αρχές) και στο περιφερειακό, όσο και στο εθνικό επίπεδο (συνεργασία των δομών με τη ΓΓΙΦ, ΚΕΘΙ, τηλεφωνική Γραμμή κλπ.).

3.2.3.2 Πόσο αποτελεσματικές είναι οι διαδικασίες διάχυσης και δημοσιότητας;

Για τη διεξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τις δράσεις δημοσιότητας ερωτήθηκαν σχετικά με αυτές τόσο τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων, όσο και τα μέλη ΟΔΕ. Ακόμα, χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τη Βάση Δεδομένων τα οποία καταδεικνύουν μερικούς από τους τρόπους και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου το δίκτυο και οι υπηρεσίες του να γνωστοποιηθούν στις –εν δυνάμει- ωφελούμενες.

Όπως διακρίνεται από τον Πίνακα 85 ο οποίος σκιαγραφεί τις απόψεις των στελεχών των Ξενώνων Φιλοξενίας σχετικά με τις οριζόντιες δράσεις δημοσιότητας ως Πράξη ενταγμένη στο ΕΠΜΔΤ σε σχέση με τον αντίκτυπο που έχει στην ομάδα στόχου, στις περισσότερες περιφέρειες έχουν αρκετό αντίκτυπο αυξάνοντας την επισκεψιμότητα όπως αφήνουν τα στελέχη να εννοηθεί από τα ποιοτικά δεδομένα των ποσοτικών ερευνών, αλλά και όπως υποστηρίζεται από τα ποιοτικά δεδομένα «έχει παρατηρηθεί ότι μετά από μεγάλες δράσεις αυξάνονται οι επισκέψεις», χωρίς ωστόσο η μέτρηση αυτής (της επισκεψιμότητας) να αποτελεί τεκμηριωμένο δεδομένο. Σε περιπτώσεις όμως όπως το Νότιο Αιγαίο και η Πελοπόννησος, ο αντίκτυπος χαρακτηρίζεται ως μέτριος. Το μεγαλύτερο ποσοστό (Αρκετά και πολύ) καταγράφεται στην Αττική (100%), στη Θεσσαλία (71.43%), το Βόρειο Αιγαίο (80%) και την Κρήτη (85,89%).

Πίνακας 85: Ξενώνες Φιλοξενίας - Αντίκτυπος των δράσεων δημοσιότητας στην ομάδα στόχου

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	20% (1)	60% (3)	20% (1)
Αττική	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	20% (1)	0% (0)	40% (2)	40% (2)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	20% (1)	20% (1)	60% (3)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	33.33% (1)	33.33% (1)	33.33% (1)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	20% (1)	0% (0)	80% (4)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	28.57% (2)	71.43% (5)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	40% (2)	40% (2)	20% (1)
Κρήτη	14.29% (1)	0% (0)	0% (0)	57.14% (4)	28.57% (2)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Σύνολο	1.79% (1)	5.36% (3)	16.07% (9)	60.71% (34)	16.07% (9)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Μία ακόμα μέτρηση που πραγματοποιήθηκε αφορά στις δράσεις δημοσιότητας του δικτύου των δομών και τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία (Πίνακας 86), όπου σε ποσοστό 67,86% τα στελέχη των Ξενώνων θεωρούν ότι οι δράσεις δημοσιότητας είχαν αρκετό ή πολύ μεγάλο αντίκτυπο. Αν και καταγράφονται διαφοροποιήσεις μεταξύ των

περιφερειών, ποσοστό άνω του 60% των στελεχών των ξενώνων σε εννέα περιφέρειες θεωρούν ότι ο αντίκτυπος είναι αρκετά ή πολύ μεγάλος. Αντίθετα, μέτριος κρίνεται ο αντίκτυπος των ενεργειών δημοσιότητας σε τρεις Περιφέρειες (Ηπειρος, Νότιο Αιγαίο και Πελοπόννησος με 40% για την πρώτη και 66% για τις άλλες δύο). Οι διαφοροποιήσεις αυτές εξηγούνται και μέσα από το μέγεθος της κάθε πόλης όπου βρίσκεται η εκάστοτε δομή.

Πίνακας 86: Ξενώνες Φιλοξενίας: Αντίκτυπος των δράσεων δημοσιότητας στην τοπική κοινωνία

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Αττική	0% (0)	0% (0)	40% (2)	40% (2)	20% (1)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	40% (2)	40% (2)	20% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	20% (1)	40% (2)	40% (2)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	66.67% (2)	0% (0)
Ήπειρος	20% (1)	0% (0)	40% (2)	40% (2)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	28.57% (2)	71.43% (5)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	20% (1)	20% (1)	60% (3)	0% (0)
Κρήτη	14.29% (1)	0% (0)	0% (0)	57.14% (4)	28.57% (2)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	0% (0)	33.33% (1)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Σύνολο	3.57% (2)	1.79% (1)	26.79% (15)	50% (28)	17.86% (10)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Ταυτόχρονα, από την άλλη πλευρά, τα στελέχη απάντησαν και αναφορικά με τις δράσεις δικτύωσης και ενημέρωσης του δικτύου στην τοπική κοινωνία. Όπως παρατηρείται, η δικτύωση στην τοπική κοινωνία, βάσει των δράσεων δημοσιότητας, είναι αρκετή, με τα μεγαλύτερα ποσοστά να καταγράφονται στη Θεσσαλία και στη Στερεά Ελλάδα (100%), όπως τις αντιλαμβάνονται τα στελέχη. Αντίστοιχα, μέτριο αντίκτυπο έχουν στο Νότιο Αιγαίο, στην Πελοπόννησο και στην Κεντρική Μακεδονία (Πίνακας 87).

Πίνακας 87: Ξενώνες Φιλοξενίας- Αντίκτυπος δράσεων δικτύωσης και τοπική κοινωνία

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Αττική	0% (0)	0% (0)	20% (1)	80% (4)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	20% (1)	20% (1)	60% (3)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	40% (2)	20% (1)	40% (2)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)
Ήπειρος	0% (0)	20% (1)	20% (1)	60% (3)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	28.57% (2)	71.43% (5)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	40% (2)	60% (3)	0% (0)
Κρήτη	14.29% (1)	0% (0)	0% (0)	57.14% (4)	28.57% (2)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Σύνολο	1.79% (1)	1.79% (1)	23.21% (13)	55.36% (31)	17.86% (10)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Τέλος, οι δράσεις δικτύωσης και ενημέρωσης του δικτύου σε σχέση με την επισκεψιμότητα και την απεύθυνση από τον ωφελούμενο πληθυσμό καταγράφονται, συνολικά, να έχουν αρκετό αντίκτυπο (57.14%). Αναλυτικά, στις περισσότερες περιφέρειες τα στελέχη έχουν απαντήσει «αρκετά» με την Αττική, τη Δυτική Μακεδονία και τη Στερεά Ελλάδα να αγγίζουν το 100% (Πίνακας 88).

Πίνακας 88: Ξενώνες Φιλοξενίας: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δράσεις δικτύωσης/ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του δικτύου δομών έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο σε σχέση με την επισκεψιμότητα ή/και την απεύθυνση του επωφελούμενου πληθυσμού;

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	0% (0)	60% (3)	40% (2)
Αττική	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (5)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	20% (1)	0% (0)	80% (4)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	60% (3)	0% (0)	40% (2)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	40% (2)	60% (3)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	42.86% (3)	57.14% (4)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	20% (1)	60% (3)	20% (1)	0% (0)
Κρήτη	14.29% (1)	0% (0)	14.29% (1)	57.14% (4)	14.29% (1)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	33.33% (1)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (3)	0% (0)
Σύνολο	1.79% (1)	3.57% (2)	28.57% (16)	57.14% (32)	8.93% (5)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Συνολικά, παρατηρείται από τις απαντήσεις που έδωσαν τα στελέχη των Ξενώνων Φιλοξενίας ότι οι δράσεις δικτύωσης και δημοσιότητας διαφοροποιούνται σε σχέση με τον αντίκτυπο που έχουν στην τοπική κοινωνία και τον ωφελούμενο πληθυσμό, ανά περιφέρεια, καθώς αποτελούνται από διαφορετικές προσεγγίσεις και κατέχουν διαφορετικούς στόχους. Το γεγονός αυτό χρήζει μιας πολυδιάστατης θεωρητικής προσέγγισης, η οποία βασίζεται κατά κύριο λόγο στα διαφορετικά κοινωνικό-πολιτισμικά χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής και τις αντίστοιχες κουλτούρες. Ακόμα παραπάνω όμως, το γεγονός ότι η ανάλυση αυτή αφορά σε Ξενώνες Φιλοξενίας περιορίζει εκ των πραγμάτων τις δράσεις, καθώς τα στοιχεία των δομών αυτών χρήζουν προστασίας και διατήρησης της ανωνυμίας.

Στη συνέχεια, ο Πίνακας 89 αποτυπώνει τις απαντήσεις των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων. Συγκεκριμένα παρατηρείται ότι αναφορικά με τις οριζόντιες δράσεις δημοσιότητας σε σχέση με τον αντίκτυπο που έχουν στην ομάδα στόχου τα ποσοστά διαφοροποιούνται ανά περιφέρεια με τα μεγαλύτερα να καταγράφονται στη Θεσσαλία (60%) στο «Πολύ» και στην Πελοπόννησο (72.73%). Αντίστοιχα, αρκετό αντίκτυπο είχαν στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (80%), καθώς και στην Κρήτη (75%) και στα Ιόνια Νησιά (62.5%). Ωστόσο, συνολικά παρατηρείται ότι ο αντίκτυπος ήταν θετικός (αρκετός 48.06% και πολύς 22,48%).

Πίνακας 89: Συμβουλευτικά Κέντρα: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οριζόντιες δράσεις δημοσιότητας που αναλαμβάνουν οι εμπλεκόμενοι φορείς έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην ομάδα στόχου σε σχέση με την επισκεψιμότητα ή/και την απεύθυνση του ωφελούμενου πληθυσμού (πχ tv spot, αφίσες, φυλλάδια κ.α.);

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών κέντρων: 129	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	10% (1)	80% (8)	10% (1)
Αττική	0% (0)	11.11% (2)	16.67% (3)	50% (9)	22.22% (4)
Βόρειο Αιγαίο	42.86% (3)	14.29% (1)	42.86% (3)	0% (0)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	42.86% (3)	42.86% (3)	14.29% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	9.09% (1)	27.27% (3)	54.55% (6)	9.09% (1)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	0% (0)	66.67% (6)	33.33% (3)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	20% (1)	20% (1)	60% (3)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	0% (0)	25% (2)	62.5% (5)	12.5% (1)
Κεντρική Μακεδονία	5.56% (1)	0% (0)	33.33% (6)	44.44% (8)	16.67% (3)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	0% (0)	75% (6)	25% (2)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	44.44% (4)	55.56% (5)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	18.18% (2)	9.09% (1)	72.73% (8)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	25% (2)	50% (4)	25% (2)
Σύνολο	3.1% (4)	3.1% (4)	23.26% (30)	48.06% (62)	22.48% (29)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Στη συνέχεια, αναφορικά με τις δράσεις δημοσιότητας του δικτύου των δομών και τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία, ο αντίκτυπος που καταγράφεται είναι θετικός («Αρκετά» 46.51% και «Πολύ» 27.91%). Τα ποσοστά μεταβάλλονται ανάμεσα στις περιφέρειες, στο μέτρια, στο αρκετά και στο πολύ, ενώ χαμηλά ποσοστά καταγράφονται σε περιφέρειες όπως το Βόρειο Αιγαίο («Λίγο» 14.29% και «Μέτρια» 85,71%) και η Δυτική Ελλάδα («Λίγο» 14.29% και «Μέτρια» 42,86%).

Πίνακας 90: Συμβουλευτικά Κέντρα: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δράσεις δημοσιότητας του δικτύου δομών έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία;

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών κέντρων:129	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	80% (8)	20% (2)
Αττική	5.56% (1)	27.78% (5)	55.56% (10)	11.11% (2)
Βόρειο Αιγαίο	14.29% (1)	85.71% (6)	0% (0)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	14.29% (1)	42.86% (3)	28.57% (2)	14.29% (1)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	9.09% (1)	72.73% (8)	18.18% (2)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	66.67% (6)	33.33% (3)
Θεσσαλία	0% (0)	20% (1)	0% (0)	80% (4)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	37.5% (3)	37.5% (3)	25% (2)
Κεντρική Μακεδονία	11.11% (2)	22.22% (4)	33.33% (6)	33.33% (6)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	50% (4)	50% (4)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	22.22% (2)	66.67% (6)	11.11% (1)
Πελοπόννησος	0% (0)	9.09% (1)	18.18% (2)	72.73% (8)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	25% (2)	62.5% (5)	12.5% (1)
Σύνολο	3.88% (5)	21.71% (28)	46.51% (60)	27.91% (36)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Επιπρόσθετα, διακρίνεται ότι στις δράσεις δημοσιότητας του δικτύου των δομών και τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία και στις δράσεις ενημέρωσης του δικτύου στην τοπική κοινωνία (Πίνακας 91), δεν έχει καταγραφεί καμία απάντηση «Καθόλου», ενώ στα ποσοστά που αντιστοιχούν στην απάντηση «λίγο» είναι περιορισμένα και σε συγκεκριμένες περιφέρειες. Αντίθετα, στο «αρκετά» και στο «πολύ» καταγράφονται τα μεγαλύτερα ποσοστά με την Πελοπόννησο να αναγνωρίζει το μεγαλύτερο ποσοστό αντικτύπου (72.73%) και το Νότιο Αιγαίο το αμέσως επόμενο (100%). Συνολικά 54,26% των στελεχών κρίνουν ως αρκετά μεγάλο τον αναμενόμενο αντίκτυπο των δράσεων δημοσιότητας και 26,68% ως Πολύ μεγάλο.

Πίνακας 91: Συμβουλευτικά Κέντρα: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δράσεις δικτύωσης/ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του δικτύου δομών έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία;

Αριθμός στελεχών Συμβουλευτικών κέντρων:129	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	70% (7)	30% (3)
Αττική	0% (0)	27.78% (5)	55.56% (10)	16.67% (3)
Βόρειο Αιγαίο	14.29% (1)	85.71% (6)	0% (0)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	28.57% (2)	42.86% (3)	28.57% (2)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	9.09% (1)	72.73% (8)	18.18% (2)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	66.67% (6)	33.33% (3)
Θεσσαλία	0% (0)	0% (0)	40% (2)	60% (3)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	12.5% (1)	62.5% (5)	25% (2)
Κεντρική Μακεδονία	5.56% (1)	11.11% (2)	44.44% (8)	38.89% (7)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	50% (4)	50% (4)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	100% (9)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	9.09% (1)	18.18% (2)	72.73% (8)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	25% (2)	75% (6)	0% (0)
Σύνολο	1.55% (2)	15.5% (20)	54.26% (70)	28.68% (37)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Τέλος, οι δράσεις δικτύωσης και ενημέρωσης του δικτύου σε σχέση με την επισκεψιμότητα και την απεύθυνση από τον ωφελούμενο πληθυσμό, έχουν πολύ (27,91%) και αρκετό αντίκτυπο (45.74%), ενώ όπως και προηγουμένως κανένα από τα στελέχη δεν έχει απαντήσει «καθόλου» (Πίνακας 92). Παρ' όλα αυτά ανάμεσα στις περιφέρειες τα ποσοστά διαφοροποιούνται, ενώ στο Βόρειο Αιγαίο οι δράσεις δικτύωσης καταγράφονται ως μέτριες (85.71%), όπως και στο Νότιο Αιγαίο (55.56%).

Πίνακας 92: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δράσεις δικτύωσης/ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του δικτύου δομών έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο σε σχέση με την επισκεψιμότητα ή/και την απεύθυνση του επωφελούμενου πληθυσμού;

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών κέντρων:129	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	30% (3)	50% (5)	0% (0)
Αττική	0% (0)	33.33% (6)	38.89% (7)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	14.29% (1)	85.71% (6)	0% (0)	14.29% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	42.86% (3)	28.57% (2)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	0% (0)	18.18% (2)	63.64% (7)	0% (0)
Ήπειρος	0% (0)	0% (0)	66.67% (6)	0% (0)
Θεσσαλία	0% (0)	20% (1)	20% (1)	0% (0)
Ιόνιοι Νήσοι	12.5% (1)	12.5% (1)	50% (4)	12.5% (1)

Κεντρική Μακεδονία	11.11% (2)	5.56% (1)	55.56% (10)	11.11% (2)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	62.5% (5)	0% (0)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	55.56% (5)	44.44% (4)	0% (0)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	18.18% (2)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	25% (2)	75% (6)	0% (0)
Σύνολο	3.1% (4)	23.26% (30)	45.74% (59)	3.1% (4)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Επιπλέον, όπως τα ίδια τα στελέχη καταγράφουν στις ερωτήσεις ανοικτού τύπου «Συνεργασία, συνεννόηση, καλή επαφή, συμβουλευτική διαδικασία, παραπομπές, συνεργασίες στις δράσεις δικτύωσης και ευαισθητοποίησης», «Γίνονται δράσεις δημοσιότητας και δικτύωσης (ημερίδες ενημέρωσης, παρουσιάσεις σε πολιτιστικούς συλλόγους, συνεργασίες με εμπλεκόμενους φορείς έχοντας πρόσωπα αναφοράς σε κάποιους φορείς, συναντήσεις με φορείς για ενημέρωση, καθώς και προγράμματα σε σχολεία για τη βία σε σχέση με το φύλο)», «Δράσεις Δικτύωσης / Καλές Πρακτικές: Στο πλαίσιο της δικτύωσης με την τοπική κοινωνία αλλά και με άλλους φορείς σε όλη την Ελλάδα έχουμε παρουσιάσει το έργο του Συμβουλευτικού Κέντρου και δημιουργήσει ουσιαστικές συνεργασίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των συμβουλευόμενων, οδηγώντας στη διαμόρφωση Καλών Πρακτικών». Οι φράσεις αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο καταγραφής των καλών πρακτικών που ακολουθούνται από τις δομές του δικτύου, αναδεικνύοντας την προσπάθεια που πραγματοποιείται από τα στελέχη στο πλαίσιο δικτύωσης και συνεργασίας με άλλους φορείς, αλλά και την αποτελεσματικότητα των δράσεων αυτών σε σχέση με την τοπική κοινωνία και την ομάδα στόχου.

Σε αντίθεση με τους Ξενώνες Φιλοξενίας, στα Συμβουλευτικά Κέντρα διακρίνεται ένα μεγαλύτερο ποσοστό αντίκτυπου, δεδομένο το οποίο, σε ένα αρχικό επίπεδο θεωρητικής προσέγγισης, οφείλεται στη δυνατότητα γνωστοποίησης των στοιχείων του Κέντρου (διεύθυνση, τηλέφωνα κλπ.). Ακόμα παραπάνω τα Κέντρα αυτά, ιδιαίτερα μετά τη διεύρυνση της ομάδας στόχου απευθύνονται σε περισσότερες κοινωνικές ομάδες, έχοντας ως αποτέλεσμα την ακόμα μεγαλύτερη απεύθυνση αλλά και την ανταπόκριση περισσότερων γυναικών. Ωστόσο, αξίζει να αναφερθεί και το γεγονός ότι στο πλαίσιο αυτό, **ιδιαίτερα τα Συμβουλευτικά Κέντρα, μετά τη διεύρυνση, αποστιγματίστηκαν, ανοίγοντας το δρόμο σε περισσότερες γυναίκες, ενώ και οι παρεχόμενες υπηρεσίες αποτελούν παράγοντα προσέλκυσης του ωφελούμενου πληθυσμού.** Συνολικά, μέσα από τις δράσεις αυτές διαφαίνονται κοινωνικοί μετασχηματισμοί και θεσμικές παρεμβάσεις, τις οποίες από τη μία πλευρά το δίκτυο καλείται να καλύψει και από την άλλη συμβάλει στην αναδιαμόρφωσή τους.

Αναφορικά με τις απόψεις των μελών ΟΔΕ (Πίνακας 93), το μεγαλύτερο ποσοστό (83.61%) πιστεύει ότι οι δράσεις δημοσιότητας όπως λαμβάνουν χώρα, ευαισθητοποιούν την τοπική κοινωνία και δεν χρήζουν αναδιαμόρφωσης (88.52%). Παράλληλα αναγνωρίζουν την αποτελεσματικότητά τους, τόσο γενικά ως δράσεις (86.89%), όσο και αναφορικά με την επισκεψιμότητα στα Κέντρα και την απεύθυνση από τις γυναίκες (57.38%).

Πίνακας 93: Μέλη ΟΔΕ: δράσεις δημοσιότητας

Αριθμός μελών ΟΔΕ:61	Ναι	Όχι
Χρήζουν αναδιαμόρφωσης	11.48% (7)	88.52% (54)
Είναι αναποτελεσματικές	13.11% (8)	86.89% (53)
Είναι αποτελεσματικές αναφορικά με την επισκεψιμότητα και την απεύθυνση	42.62% (26)	57.38% (35)
Ευαισθητοποιούν την τοπική κοινωνία	83.61% (51)	16.39% (10)
Δεν ευαισθητοποιούν την τοπική κοινωνία	4.92% (3)	95.08% (58)
Βγαίνουν εκτός προϋπολογισμού	1.64% (1)	98.36% (60)

(Ποσοτική έρευνα στα μέλη ΟΔΕ)

Σύμφωνα με τα ποιοτικά δεδομένα όπως προέκυψαν από τις συνεντεύξεις, οι δράσεις δικτύωσης και ευαισθητοποίησης αναδεικνύονται πολύ σημαντικοί δείκτες αναφορικά με το βαθμό δικτύωσης των δομών με εξωτερικούς φορείς και για την αποτελεσματική διάχυση πληροφοριών και τη δημοσιότητα μεταξύ τους. Επιπρόσθετα σημαντική είναι και η διάρκεια και συνέχιση των δράσεων αυτών, επιπλέον ως εργαλείων δουλειάς και ανατροφοδότησης.

«επίσης αυτό το κομμάτι με τις δικτυώσεις και τις δράσεις ευαισθητοποίησης, είναι ένα πολύ βασικό κομμάτι που πρέπει να κάνουν οι σύμβουλοι στα συμβουλευτικά κέντρα, που χρειάζεται να κάνουν. Ε, και ήταν ένα κομμάτι που όταν ξεκινήσαμε, η αλήθεια ήταν ότι δεν το είχαν τόσο πολύ..δεν είχαν δραστηριοποιηθεί τόσο πολύ σ' αυτό. Αυτό είναι επίσης πολύ σημαντικό και για να ενημερωθεί ο πληθυσμός για την ύπαρξη των συμβουλευτικών κέντρων, αλλά και για να έρθουν σε επαφή με επαγγελματίες, με φορείς, όταν κάνουν δικτυώσεις με φορείς, για την καλύτερη παροχή υπηρεσιών. Δηλαδή, ανάλογα με τα αιτήματα της γυναίκας μπορεί να χρειαστεί κάτι άλλο. Με επιδόματα δηλαδή, κοινωνικοί λειτουργοί κτλ. να ξέρουν που θα στείλουν την γυναίκα. Οι φορείς για τα παιδιά, που μπορεί να έχουν παιδιά και μπορούν να την πληροφορήσουν. Ε, οπότε ουσιαστικά τα συμβουλευτικά, οι σύμβουλοι των συμβουλευτικών κουβεντιάσαμε, συζητήσαμε αυτό το πράγμα. Χρειάζεται να έχουν μια εξωστρέφεια, να μην μένουν μόνο στο να παρέχουν υπηρεσίες στις γυναίκες εντός του χώρου των συμβουλευτικών κέντρων, αλλά να δικτυώνονται με φορείς που θα τις βοηθήσει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των γυναικών από τη μία, αλλά και για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης».

«η δικτύωση και η ευαισθητοποίηση δεν σταματάει ποτέ. Δηλαδή είναι μία συνεχής διαδικασία, η οποία μπορεί για παράδειγμα, κι αυτό φαίνεται και από τις βάσεις δεδομένων, για τις δικτυώσεις τουλάχιστον, ότι φαίνεται ότι για παράδειγμα έχουμε, λέω τυχαία νούμερα, εκατό φορείς, αλλά οι επικοινωνίες δεν είναι μία κι έξω. Είναι πολλαπλές, πολλές φορές αλλάζουν τα πρόσωπα επικοινωνίας, οπότε οι σύμβουλοι ανατρέχουν».

Τέλος, τα στοιχεία της Βάσης Δεδομένων συμπληρώνουν τα ποσοστά που προκύπτουν από τις ποσοτικές έρευνες στα στελέχη και τα μέλη ΟΔΕ.²⁷ Συγκεκριμένα, τα στοιχεία της βάσης σχετικά με τα μέσα διάδοσης και τις νέες ωφελούμενες διαφαίνονται από τον Πίνακα 94 Όπως παρατηρείται, οι άλλοι φορείς κατέχουν το μεγαλύτερο ποσοστό διάδοσης, δεδομένο το οποίο καταδεικνύει τη σημαντικότητα της δικτύωσης αλλά και των δράσεων δημοσιότητας. Επιπλέον, τα αμέσως επόμενα μεγαλύτερα ποσοστά διακρίνονται στο Ίντερνετ (13.3%) και στο φιλικό πρόσωπο (12.31%), στοιχεία τα οποία χρήζουν διαφορετικής αναλυτικής προσέγγισης. Συγκεκριμένα, από τη μία πλευρά το διαδίκτυο αναδεικνύει τις νέες μορφές γνώσης και διάδοσης πληροφοριών, στις οποίες το δίκτυο ως κοινωνικός φορέας οφείλει να προσαρμόζεται προκειμένου να καταφθάσουν οι πληροφορίες στις γυναίκες. Παράλληλα το μέσον αυτό δικτύωσης αναδεικνύει και την ανάγκη των γυναικών για ανωνυμία και προστασία, τόσο από τον κοινωνικό περίγυρο όσο και, ενδεχομένως, από το θύτη.²⁸ Από την άλλη πλευρά το φιλικό πρόσωπο αναδεικνύει το ζήτημα της εμπιστοσύνης και της εμπειρίας, δύο άξονες οι οποίοι διαφαίνονται κρίσιμοι ως προς τους τρόπους προσέγγισης των ωφελούμενων. Συγκεκριμένα, η εμπειρία και η μετάδοση αυτής από ένα οικείο πρόσωπο λαμβάνει το χαρακτήρα του σημαντικού, τόσο εξαιτίας της παρελθοντικής σχέσης ανάμεσα στην εν δυνάμει ωφελούμενη όσο και στην ωφελούμενη που έχει ήδη λάβει υπηρεσίες.²⁹ Ωστόσο, στην περίπτωση της «Άλλης εξυπηρετούμενης», παρατηρείται το χαμηλότερο ποσοστό (5.38%) στην Αττική, δεδομένο το οποίο συνάδει με τον τόπο στον οποίο καταγράφεται. Με άλλα λόγια, στα αστικά κέντρα η επαφή με άλλες ωφελούμενες αναμένεται να είναι μικρότερη σε σχέση με τις επαρχιακές περιοχές. Επιπλέον παρατηρείται ότι στην περίπτωση των Ιόνιων Νησιών η έντυπη ενημέρωση κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό (16.16%) σε σχέση με τις υπόλοιπες περιφέρειες, δεδομένο το οποίο εγείρει το ενδιαφέρον σχετικά με τους τρόπους ενημέρωσης, αναδεικνύοντας την εξατομίκευση της κάθε περιφέρειας και τα διαφορετικά τοπικά χαρακτηριστικά. Ακόμα μία διερώτηση που προκύπτει από τα ποσοστά του Νοτίου Αιγαίου σε σχέση με τους άλλους φορείς (67.46%) αφορά στην δικτύωση και στη διάδοση πληροφοριών αναφορικά με το δίκτυο. Όπως και προηγουμένως, έτσι και εδώ, η σημασία της πληροφορίας αυτής εναπόκειται στα τοπικά χαρακτηριστικά και τις τοπικές διαφοροποιήσεις.

Όπως και στην περίπτωση των νέων ωφελούμενων, στις παλαιές ωφελούμενες (Πίνακας 95) οι άλλοι φορείς με ποσοστό 41.7% κατέχουν την πρώτη θέση, αναδεικνύοντας τη σημαντικότητα της δικτύωσης και της ενημέρωσης. Την επόμενη θέση, όπως και παραπάνω κατέχει το φιλικό πρόσωπο (14.14%), ενώ την αμέσως επόμενη το «άλλο» (11.9%), το οποίο αποτελεί ένα αδιευκρίνιστο μέσο πληροφόρησης και ενημέρωσης. Και από τις δύο περιπτώσεις, αρχικά διαφαίνονται οι διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις περιφέρειες και δεύτερον, αλλά ακόμα πιο σημαντικό, παρατηρούνται διαφοροποιήσεις στις αυξήσεις των ποσοστών ανά μέσο διάδοσης. Συγκεκριμένα, η πληροφόρηση που λαμβάνουν οι

²⁷ Ωστόσο χρήζει αναφοράς το δεδομένο ότι στη βάση υπάρχει η δικτύωση και όχι η δημοσιότητα και λείπει η καταγραφή της ευαισθητοποίησης διότι δεν υπάρχει ως πεδίο καταγραφής

²⁸ Συγκεκριμένα η Αθανασίου (2004) αναλύει το ζήτημα του διαδικτύου προσδίδοντας μία βαθύτερη προσέγγιση στον τρόπο με τον οποίο το εκάστοτε άτομο αντιλαμβάνεται και δημιουργεί την πραγματικότητα του σε σχέση με τις πληροφορίες που λαμβάνει, αναδεικνύοντας μία νέα μορφή ενσώματης πραγματικότητας.

²⁹ Για περισσότερα βλ. ανθρωπολογικές μελέτες σχετικά με το ζήτημα της εμπιστοσύνης, της κοινότητας και της συγγένειας ή/και φιλίας (Βασιλειάδου, 2015).

ωφελούμενες από το διαδίκτυο αυξάνεται από 10.5% σε 13.3%. Αντίθετα, στην περίπτωση της γραμμής παρατηρείται σταθερότητα, ενώ στην τηλεόραση, στο ράδιο και στον τύπο παρατηρείται μείωση, δεδομένο το οποίο καταδεικνύει την αναγκαιότητα αναπροσαρμογής του δικτύου σε σχέση με τα μέσα διάδοσης.

Η προηγούμενη ενότητα (δικτύωση) σχετίζεται με την παρούσα περί διάχυσης και δημοσιότητας, παρ' όλο που οι δράσεις της κάθε μίας διαφοροποιούνται. Η βάση ανάμεσα στις δύο είναι κοινή και αναδεικνύεται από τις επιπτώσεις που, ενδέχεται, να έχει, σύμφωνα με τα δεδομένα, στον τοπικό πληθυσμό και στον ωφελούμενο πληθυσμό. Συγκεκριμένα η ευαισθητοποίηση βασίζεται στην αποσταθεροποίηση των στερεοτύπων για την κακοποίηση των γυναικών αλλά και την έμφυλη βία εν γένει μέσα από δράσεις που αφορούν στους τοπικούς και βασικούς δρώντες της κοινότητας και του ευρύτερου δικτύου. Ωστόσο η ευαισθητοποίηση πραγματοποιείται μέσα από ειδικά προσδιορισμένες επιμορφωτικές δράσεις που στοχεύουν στην κατανόηση του φαινομένου της βίας και τη σύνδεση της με όλες τις διαστάσεις της σύγχρονης ζωής. Το αποτέλεσμα των δράσεων αυτών σκιαγραφείται όχι μόνο μέσα από την επισκεψιμότητα των ωφελούμενων αλλά ακόμα και από την διατήρηση των Κέντρων σε κάθε περιοχή. Στο σημείο αυτό η συζήτηση επανέρχεται στον αποστιγματισμό των κέντρων μέσω της διεύρυνσης όπως συζητείται σε άλλο κεφάλαιο, αλλά και στη σύνδεση του αποστιγματισμού με τις δράσεις αυτές. Το δίκτυο, οι δομές, η δικτύωση, η ευαισθητοποίηση και ο από-στιγματισμός αποτελούν θεματικές οι οποίες αλληλοσυνδέονται καλώντας τους αρμόδιους φορείς σε δράσεις αποσταθεροποίησης και πρόκλησης των παγιωμένων στερεοτύπων σχετικά με την έμφυλη βία.

Πίνακας 94: Μέσω ποιου μέσου διάδοσης ενημερώθηκαν οι ωφελούμενες για την ύπαρξη του δικτύου. Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Τηλεόραση	Ράδιο	Τύπος	Έντυπα	Ίντερνετ	Γραμμή SOS	Άλλη εξυπηρετούμενη	Φιλικό πρόσωπο	Άλλος φορέας	Άλλο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	1.75% (19)	0.18% (2)	1.47% (16)	3.4% (37)	16.27% (177)	5.24% (57)	12.13% (132)	13.69% (149)	33.73% (367)	9.93% (108)
Αττική	0.65% (26)	0.05% (2)	0% (0)	1.02% (41)	14.83% (595)	19.72% (791)	5.38% (216)	9.27% (372)	42.77% (1716)	5.26% (211)
Βόρειο Αιγαίο	1.48% (9)	0% (0)	2.3% (14)	4.61% (28)	10.69% (65)	4.28% (26)	11.84% (72)	20.23% (123)	38.16% (232)	6.25% (38)
Δυτική Ελλάδα	0.97% (8)	0% (0)	0.24% (2)	5.1% (42)	11.29% (93)	9.22% (76)	12.26% (101)	13.35% (110)	35.68% (294)	6.43% (53)
Δυτική Μακεδονία	0.66% (2)	0% (0)	1.32% (4)	5.3% (16)	14.57% (44)	3.64% (11)	14.24% (43)	12.25% (37)	32.12% (97)	13.58% (41)
Ήπειρος	2.25% (21)	0.64% (6)	0.32% (3)	3.96% (37)	15.51% (145)	5.67% (53)	16.9% (158)	12.41% (116)	24.71% (231)	17.43% (163)
Θεσσαλία	1.8% (15)	1.08% (9)	1.32% (11)	5.63% (47)	12.93% (108)	8.74% (73)	6.71% (56)	14.85% (124)	38.2% (319)	7.9% (66)
Ιόνια νησιά	0.48% (3)	1.78% (11)	0.65% (4)	16.16% (100)	12.12% (75)	3.55% (22)	10.02% (62)	19.55% (121)	28.92% (179)	8.08% (50)
Κεντρική Μακεδονία	1.07% (21)	0.05% (1)	0.2% (4)	3.52% (69)	14.63% (287)	14.32% (281)	5.5% (108)	14.42% (283)	35.73% (701)	7.19% (141)
Κρήτη	1.77% (18)	0.29% (3)	0.49% (5)	2.56% (26)	9.14% (93)	7.77% (79)	10.82% (110)	12.88% (131)	32.94% (335)	16.03% (163)
Νότιο Αιγαίο	0.88% (7)	0.63% (5)	1.51% (12)	0.75% (6)	3.52% (28)	2.76% (22)	4.52% (36)	9.8% (78)	67.46% (537)	7.41% (59)
Πελοπόννησος	1.67% (13)	0% (0)	0.77% (6)	6.55% (51)	16.82% (131)	11.17% (87)	16.43% (128)	9.24% (72)	29.78% (232)	6.55% (51)
Στερεά Ελλάδα	0.32% (2)	0% (0)	0.63% (4)	1.27% (8)	13.97% (88)	9.52% (60)	7.62% (48)	9.21% (58)	30.95% (195)	5.71% (36)
Σύνολο	1.14% (164)	0.27% (39)	0.59% (85)	3.53% (508)	13.39% (1929)	11.37% (1638)	8.82% (1270)	12.31% (1774)	37.72% (5435)	8.19% (1180)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Πίνακας 95: Μέσω ποιου μέσου διάδοσης ενημερώθηκαν οι ωφελούμενες για την ύπαρξη του δικτύου. Παλαιές ωφελούμενες

Αριθμός Παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785	Τηλεόραση	Ράδιο	Τύπος	Έντυπα	Ίντερνετ	Γραμμή SOS	Άλλη εξυπηρετούμενη	Φιλικό πρόσωπο	Άλλος φορέας	Άλλο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	4.17%	0%	0%	8.33%	6.25%	6.25%	4.17%	10.42%	39.58%	20.83%
Αττική	0.55%	0%	0.55%	1.66%	13.26%	19.34%	3.31%	8.84%	48.07%	8.29%
Βόρειο Αιγαίο	3.85%	0%	0%	11.54%	7.69%	7.69%	0%	0%	69.23%	7.69%
Δυτική Ελλάδα	2.04%	0%	0%	4.08%	8.16%	6.12%	12.24%	16.33%	46.94%	4.08%
Δυτική Μακεδονία	0%	3.7%	0%	7.41%	14.81%	3.7%	3.7%	29.63%	22.22%	22.22%
Ήπειρος	15.49%	1.41%	2.82%	7.04%	5.63%	8.45%	4.23%	16.9%	23.94%	15.49%
Θεσσαλία	0%	0%	2.22%	11.11%	20%	13.33%	6.67%	13.33%	33.33%	17.78%
Ιόνια νησιά	6%	0%	0%	4%	6%	4%	2%	24%	52%	16%
Κεντρική Μακεδονία	7.14%	0%	1.19%	5.95%	10.71%	8.33%	2.38%	22.62%	34.52%	17.86%
Κρήτη	7.69%	1.92%	0%	1.92%	11.54%	15.38%	11.54%	9.62%	36.54%	13.46%
Νότιο Αιγαίο	3.92%	0%	0%	3.92%	7.84%	13.73%	5.88%	19.61%	43.14%	9.8%
Πελοπόννησος	7.46%	0%	1.49%	5.97%	13.43%	8.96%	10.45%	10.45%	41.79%	2.99%
Στερεά Ελλάδα	2.94%	0%	0%	5.88%	5.88%	8.82%	2.94%	8.82%	55.88%	8.82%
Σύνολο	4.71%	0.38%	0.76%	5.1%	10.57%	11.34%	5.22%	14.14%	41.78%	11.97%

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Η συνεργασία της διεπιστημονικής ομάδας, η εποπτεία των συμβούλων σε όλα τα επίπεδα και η διάχυση της πληροφορίας των καλών πρακτικών, των πληροφοριών και δεδομένων και οι δράσεις ευαισθητοποίησης φαίνεται ότι συμβάλλουν σημαντικά στην αποτελεσματικότητα των έργων και των παρεχόμενων υπηρεσιών, ως έμμεση δράση της βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες. Οι δράσεις δημοσιότητας έχουν αρκετό αντίκτυπο αυξάνοντας την επισκεψιμότητα των γυναικών στις δομές και ως εκ τούτου διαφαίνονται ως αποτελεσματικές.

Ο αντίκτυπος των δράσεων δημοσιότητάς στην ομάδα στόχου και την τοπική κοινωνία είναι αρκετά ή πολύ μεγάλος, σύμφωνα με τις απόψεις των στελεχών του δικτύου των δομών. Οι δράσεις δικτύωσης και δημοσιότητας διαφοροποιούνται σε σχέση με τον αντίκτυπο που έχουν στην τοπική κοινωνία και τον ωφελούμενο πληθυσμό, ανά περιφέρεια, κυρίως λόγω διαφορετικών κοινωνικό-πολιτισμικών χαρακτηριστικών της κάθε περιοχής και τις αντίστοιχες κουλτούρες.

Μετά τη διεύρυνση, τα Συμβουλευτικά Κέντρα αποστιγματίστηκαν, ανοίγοντας το δρόμο σε περισσότερες γυναίκες, ενώ και οι παρεχόμενες υπηρεσίες αποτελούν παράγοντα προσέλκυσης του ωφελούμενου πληθυσμού. Συνολικά, μέσα από τις δράσεις αυτές διαφαίνονται κοινωνικοί μετασχηματισμοί και θεσμικές παρεμβάσεις, τις οποίες από τη μία πλευρά το δίκτυο καλείται να καλύψει και από την άλλη συμβάλει στην αναδιαμόρφωσή τους.

3.2.3.3 Πόσο αποτελεσματικές είναι οι διαδικασίες follow up μετά το τέλος της παροχής υπηρεσιών στις ωφελούμενες;

Για τη διερεύνηση της διαδικασίας follow up τα ποσοτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν προέρχονται από την ποσοτική έρευνα που διεξήχθη στα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας, από τη Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ, καθώς και από τις ίδιες τις γυναίκες που έλαβαν ή/και δεν έλαβαν την υπηρεσία αυτή.

Ωστόσο χρήζει επεξήγησης η διαδικασία follow up, η οποία αποτελεί κρίσιμη και ουσιαστική διαδικασία για τη λειτουργία του δικτύου. Συγκεκριμένα, αφορά σε μία διαδικασία η οποία περιλαμβάνει την επικοινωνία της εκάστοτε ωφελούμενης με το εκάστοτε στέλεχος. Η επικοινωνία αυτή πραγματοποιείται ύστερα από συνεννόηση με την ωφελούμενη ώστε να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα (π.χ. η γνωστοποίηση επίσκεψης στο Κέντρο ή διαμονή στον Ξενώνα της ωφελούμενης στο σύζυγο/σύντροφό της κλπ.) και πραγματοποιείται όχι μόνο για τη διερεύνηση της πορείας της ωφελούμενης μετά το πέρας του κύκλου της υποστήριξης, αλλά και ως ένα εργαλείο αποτίμησης της συνολικής πορείας της ωφελούμενης στο δίκτυο. Σημειώνεται ότι για τη γραμμή ΣΟΣ δεν προβλέπεται τέτοια διαδικασία, ωστόσο από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα στελέχη της γραμμής αναδείχθηκε η επιθυμία τους για τη δυνατότητα πραγματοποίησης follow up.

Συγκεκριμένα, τα στελέχη των Ξενώνων Φιλοξενίας ερωτήθηκαν για το πώς αντιλαμβάνονται τη διαδικασία follow up και κατά πόσον πραγματοποιείται. Όπως παρατηρείται από τον Πίνακα 96, το 75% των στελεχών θεωρεί ότι η διαδικασία follow up είναι χρήσιμη για τη γυναίκα, ενώ το 55.36% αντιλαμβάνεται τη χρησιμότητα της διαδικασίας αυτής και ως ένα εργαλείο για τη μετέπειτα κατανόηση της συμπεριφοράς της γυναίκας. Ωστόσο, η συντριπτική πλειοψηφία (98.21%) θεωρεί ότι το follow up αφορά σε μία διαδικασία χρήσιμη για τις γυναίκες που έχουν λάβει υπηρεσίες από τους Ξενώνες, ενώ τα ίδια τα στελέχη, σε ποσοστό 91.07% υποστηρίζουν ότι δεν προσθέτει βάρος στην εργασία τους. Σημαντική είναι η καταγραφή που γίνεται στα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση του follow up, τα οποία όπως αναφέρουν τα στελέχη, επαρκούν (87,5%). Τέλος, είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις οι οποίες αναφέρουν ότι η διαδικασία αυτή δεν πραγματοποιείται.³⁰

³⁰ Πρέπει να λάβει κανείς υπόψη ότι η διαδικασία αυτή καταγράφεται από τον Ιούνιο του 2018 όταν επικαιροποιηθηκαν τα εργαλεία-εντυπα συμβουλευτικής και προστέθηκε πεδίο στην βάση της ΕΕΤΑΑ. Άρα ως διαδικασία εφαρμόζεται περίπου το τελευταίο έτος. Επιπλέον όταν γίνεται λόγος για τα εργαλεία με τα οποία μπορεί να εφαρμοστεί η διαδικασία follow up, εννοείται η γνώση του κανονιστικού πλαισίου καθώς και η γνώση επιτέλεσης της διαδικασίας αυτής.

Πίνακας 96: Ξενώνες Φιλοξενίας- Μετά την ολοκλήρωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, προβλέπεται επικοινωνία για την επικαιροποίηση της κατάστασής της γυναίκας (διαδικασία follow up)

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Ναι	Όχι
Η διαδικασία αυτή είναι χρήσιμη για την γυναίκα	75%	25%
Η διαδικασία αυτή είναι χρήσιμη για την κατανόηση, από τα στελέχη, της συμπεριφοράς των γυναικών	55.36%	44.64%
Η διαδικασία αυτή δεν ωφελεί τις γυναίκες	1.79%	98.21%
Η διαδικασία αυτή προσθέτει βάρος στην εργασία των στελεχών	8.93%	91.07%
Μου αρέσει αυτή η διαδικασία και ύστερα από συνεννόηση με την γυναίκα την ακολουθώ	39.29%	60.71%
Η διαδικασία αυτή χρειάζεται παραπάνω εργαλεία για να λειτουργήσει	12.5%	87.5%
Δεν πραγματοποιείται	1.79%	98.21%

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Συγκεκριμένα, ο Πίνακας 97 καταδεικνύει σε ποια περιφέρεια δεν πραγματοποιείται η διαδικασία follow up επισταμένως, η οποία αφορά στο Βόρειο Αιγαίο.

Πίνακας 97: Ξενώνες Φιλοξενίας: Πραγματοποίηση follow up

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Ναι	Όχι
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0%	100%
Αττική	0%	100%
Βόρειο Αιγαίο	20%	80%
Δυτική Ελλάδα	0%	100%
Δυτική Μακεδονία	0%	100%
Ήπειρος	0%	100%
Θεσσαλία	0%	100%
Κεντρική Μακεδονία	0%	100%
Κρήτη	0%	100%
Νότιο Αιγαίο	0%	100%
Πελοπόννησος	0%	100%
Στερεά Ελλάδα	0%	100%

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Ο Πίνακας 98 αποτυπώνει τις απαντήσεις των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων σχετικά με τη διαδικασία follow up. Παρατηρείται ότι, όπως και στους Ξενώνες, έτσι και στα Συμβουλευτικά Κέντρα οι απαντήσεις των στελεχών κυμαίνονται σε παρόμοια επίπεδα με τις διαφορές να εντοπίζονται σε μικρές ποσοστιαίες διαφορές, οι οποίες δεν κατέχουν κάποια στατιστική σημαντικότητα. Συγκεκριμένα, τα στελέχη των Κέντρων σε ποσοστό 72.87% του συνόλου όσων απάντησαν, πιστεύουν ότι πρόκειται για μία χρήσιμη για τη γυναίκα διαδικασία, ενώ το 56.59% θεωρεί ότι κατανοεί τη συμπεριφορά της γυναίκας μέσα από το follow up. Ακόμα, η συντριπτική πλειοψηφία των όσων απάντησαν (93.8%) πιστεύει ότι το follow up αφορά σε μία χρήσιμη για τη γυναίκα διαδικασία, η οποία δεν προσθέτει επιπλέον βάρος στην εργασία των στελεχών (93.8%). Τέλος, όπως και στους Ξενώνες, έτσι και στα Κέντρα, το 82.17% θεωρεί ότι τα εργαλεία για την πραγματοποίηση του follow up επαρκούν, ενώ μόνο ένα 1.55% δεν πραγματοποιεί τη διαδικασία.

Πίνακας 98: Συμβουλευτικά Κέντρα: Μετά την ολοκλήρωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, προβλέπεται επικοινωνία για την επικαιροποίηση της κατάστασής της γυναίκας (διαδικασία follow up)

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Ναι	Όχι
Η διαδικασία αυτή είναι χρήσιμη για την γυναίκα	72.87% (94)	27.13% (35)
Η διαδικασία αυτή είναι χρήσιμη για την κατανόηση, από τα στελέχη, της συμπεριφοράς των γυναικών	56.59% (73)	43.41% (56)
Η διαδικασία αυτή δεν ωφελεί τις γυναίκες	6.2% (8)	93.8% (121)
Η διαδικασία αυτή προσθέτει βάρος στην εργασία των στελεχών	6.2% (8)	93.8% (121)
Μου αρέσει αυτή η διαδικασία και ύστερα από συνεννόηση με τη γυναίκα την ακολουθώ	40.31% (52)	59.69% (77)
Η διαδικασία αυτή χρειάζεται παραπάνω εργαλεία για να λειτουργήσει	17.83% (23)	82.17% (106)
Δεν πραγματοποιείται	1.55% (2)	98.45% (127)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Στον Πίνακα 99 παρατηρούμε ότι κατά μέσο όρο προγραμματίστηκαν 0,341 ραντεβού ανά follow up ανά ωφελούμενη, από τα οποία 0,318 πραγματοποιήθηκαν και 0,023 δεν πραγματοποιήθηκαν. Ειδικότερα τα προγραμματισμένα ραντεβού που πραγματοποιήθηκαν ή/και δεν πραγματοποιήθηκαν είναι περισσότερα ανά γυναίκα στο Βόρειο Αιγαίο, στην Αττική και στα Ιόνια Νησιά. Ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά follow up παρατηρούνται στη Στερεά Ελλάδα και στη Θεσσαλία. Από την άλλη πλευρά, τα ποσοστά μη πραγματοποίησης των ραντεβού follow up βρίσκονται σε πολύ μικρά επίπεδα σε όλες τις περιφέρειες. Οι περιφέρειες που παρατηρείται ένα μικρό ποσοστό ακύρωσης είναι η Αττική, η Κεντρική Μακεδονία και το Βόρειο Αιγαίο, δεδομένο το οποίο συγκλίνει με τα δεδομένα όπως αυτά προκύπτουν από τις απαντήσεις των στελεχών αναφορικά με το Βόρειο Αιγαίο.

Πίνακας 99: Μέσος όρος (τυπική απόκλιση) συνολικού αριθμού follow-up ανά παλαιά ωφελούμενη διαχωρισμένα ανά περιφέρεια/ πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα-Αριθμός Παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785

Follow-up	Προγραμματισμένα	Έγιναν	Δεν έγιναν
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	0.25(1.31)	0.25(1.31)	0(0)
Αττική	0.503(1)	0.453(0.91)	0.05(0.26)
Βόρειο Αιγαίο	0.885(2.29)	0.846(2.27)	0.038(0.2)
Δυτική Ελλάδα	0.184(0.53)	0.184(0.53)	0(0)
Δυτική Μακεδονία	0.185(0.4)	0.185(0.4)	0(0)
Ήπειρος	0.254(0.55)	0.239(0.52)	0.014(0.12)
Θεσσαλία	0.067(0.45)	0.044(0.3)	0.022(0.15)
Ιόνια νησιά	0.54(1.34)	0.52(1.28)	0.02(0.14)
Κεντρική Μακεδονία	0.452(0.95)	0.417(0.85)	0.036(0.24)
Κρήτη	0.308(0.81)	0.288(0.78)	0.019(0.14)
Νότιο Αιγαίο	0.275(0.57)	0.255(0.56)	0.02(0.14)
Πελοπόννησος	0.134(0.42)	0.134(0.42)	0(0)
Στερεά Ελλάδα	0.088(0.29)	0.088(0.29)	0(0)
Σύνολο	0.341(0.94)	0.318(0.89)	0.023(0.17)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Όσον αφορά στις νέες ωφελούμενες προγραμματίστηκαν 0,14 follow up ανά άτομο, από τα οποία 0,13 πραγματοποιήθηκαν και 0,01 δεν πραγματοποιήθηκαν. Ειδικότερα, η Ήπειρος φαίνεται να δίνει τα περισσότερα ραντεβού ανά ωφελούμενη, ενώ ακολουθείται από το Βόρειο Αιγαίο και τη Κεντρική Μακεδονία. Σε σύγκριση με τις παλαιές ωφελούμενες, στις νέες δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις στα follow-up που δεν πραγματοποιούνται (Πίνακας 100).

Πίνακας 100: Μέσος όρος (τυπική απόκλιση) συνολικού αριθμού follow-up ανά νέα ωφελούμενη, διαχωρισμένα ανά περιφέρεια/ πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα - Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407

Follow-up	Προγραμματισμένα	Που έγιναν	Που δεν έγιναν
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	0.095(0.83)	0.091(0.82)	0.004(0.1)
Αττική	0.102(0.55)	0.091(0.5)	0.011(0.13)
Βόρειο Αιγαίο	0.26(0.97)	0.252(0.96)	0.008(0.11)
Δυτική Ελλάδα	0.117(0.5)	0.115(0.5)	0.001(0.03)
Δυτική Μακεδονία	0.152(0.59)	0.126(0.55)	0.026(0.16)
Ήπειρος	0.282(1.03)	0.276(1.01)	0.006(0.08)
Θεσσαλία	0.096(0.49)	0.086(0.43)	0.01(0.14)
Ιόνια νησιά	0.181(0.66)	0.166(0.63)	0.015(0.14)
Κεντρική Μακεδονία	0.203(0.67)	0.185(0.62)	0.019(0.16)
Κρήτη	0.172(0.79)	0.148(0.64)	0.024(0.33)
Νότιο Αιγαίο	0.137(0.52)	0.133(0.51)	0.004(0.11)
Πελοπόννησος	0.027(0.18)	0.027(0.18)	0(0)
Στερεά Ελλάδα	0.081(0.54)	0.078(0.53)	0.003(0.06)
Σύνολο	0.14(0.66)	0.13(0.623)	0.010(0.15)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Όπως παρατηρείται στην Αττική 5.33% επί των νέων ωφελούμενων προγραμματίσσε τουλάχιστον ένα ραντεβού, ενώ στο Βόρειο Αιγαίο το ίδιο ποσοστό ανήλθε στο 11.84%. Τα ποσοστά προγραμματισμού τουλάχιστον ενός follow-up είναι μεγαλύτερα στις παλαιές ωφελούμενες. Τέλος, τα μεγαλύτερα ποσοστά πραγματοποιημένων συνεδριών follow up καταγράφονται στο Βόρειο Αιγαίο (11.68%) αναφορικά με τις νέες ωφελούμενες και στην Αττική (28.73%) αναφορικά με τις παλαιές. Τα χαμηλότερα ποσοστά πραγματοποιημένων, αντίστοιχα, καταγράφονται στην Πελοπόννησο (2.44%) αναφορικά με τις νέες ωφελούμενες και στη Θεσσαλία (2.22%) αναφορικά με τις παλαιές.

Πίνακας 101: Ποσοστό νέων και παλαιών ωφελούμενων που προγραμματίσαν τουλάχιστον ένα follow-up, το ποσοστό για τις οποίες πραγματικά έγινε τουλάχιστον ένα ραντεβού και το ποσοστό για τις οποίες δεν πραγματοποιήθηκε τουλάχιστον ένα ραντεβού.

Ωφελούμενες βάση ΕΕΤΑΑ: 14.407 & 785	Νέες Ωφελούμενες			Παλαιές Ωφελούμενες		
	Προγραμματισμένη	πραγματοποιημένη	Μη πραγματοποιημένη	Προγραμματισμένη	πραγματοποιημένη	Μη πραγματοποιημένη
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	3.4%	3.31%	0.18%	8.33%	8.33%	0%
Αττική	5.33%	5.16%	0.85%	29.83%	28.73%	3.87%
Βόρειο Αιγαίο	11.84%	11.68%	0.66%	23.08%	23.08%	3.85%
Δυτική Ελλάδα	6.92%	6.8%	0.12%	12.24%	12.24%	0%
Δυτική Μακεδονία	8.61%	6.95%	2.65%	18.52%	18.52%	0%
Ήπειρος	10.27%	10.05%	0.64%	19.72%	19.72%	1.41%
Θεσσαλία	5.51%	5.27%	0.6%	2.22%	2.22%	2.22%
Ιόνια νησιά	10.66%	10.02%	1.13%	22%	22%	2%
Κεντρική Μακεδονία	12.13%	11.26%	1.58%	27.38%	26.19%	2.38%
Κρήτη	8.16%	7.67%	1.08%	15.38%	15.38%	1.92%
Νότιο Αιγαίο	8.79%	8.67%	0.13%	21.57%	19.61%	1.96%
Πελοπόννησος	2.44%	2.44%	0%	10.45%	10.45%	0%
Στερεά Ελλάδα	4.13%	3.97%	0.32%	8.82%	8.82%	0%

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Τέλος, για τη διαδικασία follow up ερωτήθηκαν και οι ίδιες οι γυναίκες τόσο εκείνες που έχουν λάβει υπηρεσίες από Συμβουλευτικά Κέντρα όσο και εκείνες που έχουν λάβει υπηρεσίες από Ξενώνες Φιλοξενίας.

Η διαδικασία της μεταπαρακολούθησης είναι μια σύνθετη διαδικασία που ακολουθεί συνήθως τη συμβουλευτική και την ολοκλήρωση των γυναικών με τους συμβούλους. Ως ένα βαθμό η επιτυχής μεταπαρακολούθηση ή και συχνά η επίτευξη αυτής αφορά σε παράγοντες που δεν μπορούν να ελέγχονται από τους συμβούλους. Για παράδειγμα αλλαγή χώρας ή και της πόλης διαμονής, αλλαγή στοιχείων επικοινωνίας χωρίς ενημέρωση, χαρακτηριστικά στοιχεία που εξατομικεύονται σε κάθε ωφελούμενη, κ.τλ. Οι παραπάνω παράγοντες συχνά είναι αστάθμητο και για τις ίδιες τις ωφελούμενες, παρότι μπορεί να έχουν ως αίτημα το να συνεχίσουν να έχουν επαφές με τους συμβούλους, ενώ η απομάκρυνσή τους από τις υπηρεσίες του δικτύου δεν συνδέεται πάντα με την μη ικανοποίηση ή την μειωμένη αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οφείλουμε σε κάθε ανάλυση του θέματος της έμφυλης βίας να λαμβάνουμε υπόψη ότι είναι ένα σύνθετο πρόβλημα που προκαλείται από μια πληθώρα παραγόντων που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Περιλαμβάνει δε διάφορους παράγοντες, οι οποίοι αλληλοδιαπλέκονται και αλληλεπιδρούν στην καθημερινότητα των θυμάτων. Σαφώς και το νούμερο που προκύπτει από την επεξεργασία των στοιχείων πρέπει να προβληματίσει τους ενδιαφερόμενους, αλλά η ανάλυσή του σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να είναι μονόπλευρη ιδίως όταν οι ομάδες είναι από τις πλέον ευάλωτες όπως οι Ρομά, τα ΑΜΕΑ, οι αλλοδαπές. Καταλήγουμε δε, για μια ακόμη φορά, ότι η εργασία με τους εν λόγω πληθυσμούς απαιτεί ένα πολύ σφιχτά οργανωμένο και συντονισμένο σύστημα καταγραφής, υποστήριξης και παρακολούθησης, με συγκεκριμένες και κοινά αποδεκτές αρχές και μεθοδολογία, στο οποίο θα δεσμευτούν σε βάθος χρόνου πολλοί διαφορετικοί φορείς και υπηρεσίες.

Ο Πίνακας 102 παρουσιάζει τις επιλογές των γυναικών όπως τις κατέγραψαν οι ίδιες, αναφέροντας ότι όταν χρειάστηκαν επικοινωνία πραγματοποιήθηκε (99.18%), εάν το επιθυμούν θα επικοινωνήσουν με το Κέντρο ξανά στο μέλλον (61.48%), ενώ η ίδια η διαδικασία follow up, όπως καταγράφεται κατά 50% πραγματοποιείται και κατά 50% δεν πραγματοποιείται. Ωστόσο το δεδομένο αυτό δεν αποκαλύπτει το λόγο για τον οποίο τηρείται ή/και δεν τηρείται η διαδικασία. Ακόμα παραπάνω, ένα πολύ μικρό ποσοστό (0.82%) αναφέρει ότι δεν μπορεί να κρατήσει επικοινωνία μετά το πέρας της συμβουλευτικής διαδικασίας.³¹

³¹ Είναι ενδεχομένως σημαντικό να αναφερθεί ότι μια γυναίκα πραγματοποιεί follow up όταν το επιτρέπουν οι συνθήκες π.χ σε περιπτώσεις επικινδυνότητας (μετριας ή υψηλής ακόμη και εάν η γυναίκα έχει συμφωνήσει να συμμετάχει σε τηλεφωνικό follow up ή διαζώσης και δεν έρθει ποτέ στο ραντεβού ή δεν σηκώσει το τηλέφωνο, δεν είναι επιτρεπτό στα στελέχη να καλέσουν την γυναίκα διότι μπορεί η ζωή της να τεθεί σε κίνδυνο. Έτσι, πολλά ραντεβού δεν πραγματοποιούνται ποτέ ιδιαίτερα όταν οι γυναίκες ανήκουν στην κατηγορία της ενδοοικογενειακής βίας.

Πίνακας 102: Συμβουλευτικά: Εμπειρία ωφελούμενων με τη διαδικασία follow up

Αριθμός Ωφελούμενων Συμβουλευτικών κέντρων:170	Ναι	Όχι
Ακολούθησε επικοινωνία με την/τον σύμβουλο	50%	50%
Ήθελα επικοινωνία αλλά δεν πραγματοποιήθηκε	0.82%	99.18%
Δεν ήθελα καμία επικοινωνία	2.46%	97.54%
Δεν μπορώ να κρατήσω επικοινωνία	0.82%	99.18%
Χρειάζομαι παραπάνω επικοινωνία προκειμένου	15.57%	84.43%
Θα επικοινωνούσα ξανά, αν χρειαζόμουν	61.48%	38.52%

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Συμβουλευτικά Κέντρα))

Τέλος, όσον αφορά στους Ξενώνες, στον Πίνακα 103 αναφέρεται ότι δεν ακολούθησε επικοινωνία με την/τον σύμβουλο, δεδομένο το οποίο δεν αποτελεί εντυπωσιακό γεγονός καθ' ότι οι διαδικασίες και οι υπηρεσίες από τους Ξενώνες διαφοροποιούνται σε σχέση με τα Συμβουλευτικά Κέντρα, καθώς αποτελούν ένα ιδιαίτερο πλαίσιο. Όμως, τα ποσοστά ανάμεσα στην πραγματοποιημένη διαδικασία και στη μη πραγματοποιημένη (ακολούθησε ή δεν ακολούθησε) δεν διαφοροποιούνται ιδιαίτερα διαχωριζόμενα περίπου στη μέση. Έτσι, όπως παρατηρείται οι μισές περίπου γυναίκες επικοινωνούν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και οι μισές όχι.

Επίσης, το μεγαλύτερο ποσοστό (66.67%) αναφέρει ότι αν χρειαζόταν κάποια ωφελούμενη επικοινωνία στο μέλλον θα την επιδίωκε, δεδομένο το οποίο υποδεικνύει τη χρησιμότητα της διαδικασίας αυτής. Μόνο το 4.76% των ωφελούμενων δεν μπορεί να κρατήσουν επικοινωνία με τους συμβούλους στο μέλλον, ενώ το 100% υποστήριξαν πως όποτε χρειάστηκαν ή/και ήθελαν επικοινωνία αυτή πραγματοποιήθηκε.

Πίνακας 103: Ξενώνες - Εμπειρία ωφελούμενων με τη διαδικασία follow up

Αριθμός Ωφελούμενων Ξενώνων Φιλοξενίας: 58	Ναι	Όχι
Ακολούθησε επικοινωνία με την/τον σύμβουλο	47.62%	52.38%
Ήθελα επικοινωνία αλλά δεν πραγματοποιήθηκε	0%	100%
Δεν ήθελα καμία επικοινωνία	0%	100%
Δεν μπορώ να κρατήσω επικοινωνία	4.76%	95.24%
Χρειάζομαι παραπάνω επικοινωνία προκειμένου	4.76%	95.24%
Θα επικοινωνούσα ξανά, αν χρειαζόμουν	66.67%	33.33%

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Ξενώνες Φιλοξενίας))

Όπως παρατηρείται από την ανάλυση που προηγήθηκε σχετικά με τη διαδικασία follow up, υπάρχουν διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις περιφέρειες χωρίς ωστόσο να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο. Το δεδομένο που προκαλεί ενδιαφέρον σχετίζεται με την ίδια τη διαδικασία η οποία διαφαίνεται χρήσιμη τόσο για τις ωφελούμενες όσο και για τα στελέχη υπό διαφορετικές οπτικές. Συγκεκριμένα από τις απαντήσεις των ωφελούμενων διαφαίνεται η σχέση που αποκτούν με τις δομές καθώς αν χρειαζόντουσαν επικοινωνία στο μέλλον θα

επέστρεφαν. Από την άλλη τα στελέχη θεωρούν τη διαδικασία αυτή χρήσιμη και μέσα από την εφαρμογή της διατηρούν τη σχέση με τις ωφελούμενες. Έτσι, οποιαδήποτε επιστροφή σε κάποια είναι το αποτέλεσμα τόσο προσωπικών λόγων και χαρακτηριστικών της εκάστοτε γυναίκας όσο και αποτέλεσμα της σχέσης που δημιουργείται ανάμεσα στις ωφελούμενες και τα στελέχη.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Συνολικά η διαδικασία follow up, όπως ανέδειξε και η μελέτη του δείκτη 05504 πραγματοποιείται από όλες τις δομές, και συνεπώς οι δικαιούχοι διασφαλίζουν την παρακολούθηση της πορείας της ωφελούμενης γυναίκας καθ' όλη τη διάρκεια παροχής υποστηρικτικής υπηρεσίας αλλά και μετά από αυτήν. Αυτό προκύπτει τόσο από τη βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ όσο και από τις ποσοτικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας αξιολόγησης στα στελέχη των δομών. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή συστηματοποιήθηκε και ξεκίνησε να καταγράφεται από τον Ιούνιο του 2018, όταν επικαιροποιήθηκαν τα εργαλεία-έντυπα συμβουλευτικής και προστέθηκε σχετικό πεδίο στην βάση της ΕΕΤΑΑ. Αυτό το γεγονός εξηγεί και τον μικρό αριθμό ωφελούμενων, στις οποίες εμφανίζεται ρητά ότι εφαρμόστηκε η διαδικασία follow-up μέχρι τις 31/12/2018.

Η διαδικασία follow up, αποτελεί κρίσιμη και ουσιαστική διαδικασία για τη λειτουργία του δικτύου. Συγκεκριμένα, αφορά σε μία διαδικασία η οποία περιλαμβάνει την επικοινωνία της εκάστοτε ωφελούμενης με το εκάστοτε στέλεχος. Η επικοινωνία αυτή πραγματοποιείται ύστερα από συνεννόηση με την ωφελούμενη ώστε να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα (π.χ. η γνωστοποίηση επίσκεψης στο Κέντρο ή διαμονή στον Ξενώνα της ωφελούμενης στο σύζυγο/σύντροφό της κλπ.) και πραγματοποιείται όχι μόνο για τη διερεύνηση της πορείας της ωφελούμενης μετά το πέρας του κύκλου της υποστήριξης, αλλά και ως ένα εργαλείο αποτίμησης της συνολικής πορείας της ωφελούμενης στο δίκτυο.

Πρόκειται για μια διαδικασία που όπως δηλώνουν στη συντριπτική τους πλειοψηφία τα στελέχη των δομών είναι χρήσιμη και ωφέλιμη για τη γυναίκα, δεν προσθέτει βάρος στην καθημερινή τους εργασία και δεν χρειάζονται περισσότερα εργαλεία για να λειτουργήσει. Μια στις δύο ωφελούμενες δηλώνει ότι ακολούθησε επικοινωνία με την/τον σύμβουλο, γεγονός εξηγείται από τη συνθετότητα της διαδικασίας και αστάθμητους παράγοντες που πολλές φορές δεν μπορούν να ελεγχθούν από τους συμβούλους (π.χ. αλλαγή τόπου διαμονής, στοιχείων επικοινωνίας κλπ). Ωστόσο, οι ωφελούμενες σε ποσοστό άνω του 90% δηλώνουν ότι μπορούν να κρατήσουν επικοινωνία με το σύμβουλο, δεν χρειάζονται ούτε θέλουν παραπάνω επικοινωνία, δεν πραγματοποιήθηκε κάποια επικοινωνία που ήθελαν με το σύμβουλο.

Με βάση τα παραπάνω, συνολικά η διαδικασία follow-up κρίνεται ως αποτελεσματική.

3.2.3.4 Οι υπηρεσίες λειτούργησαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές των Πράξεων και του κανονιστικού πλαισίου; Ποιες υπηρεσίες λειτούργησαν αποτελεσματικότερα ως προς την δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες;

Για τη διερεύνηση του παρόντος ερωτήματος χρησιμοποιήθηκε αρχικά το κανονιστικό πλαίσιο των δομών και έπειτα τα στοιχεία της βάσης δεδομένων της ΕΕΤΑΑ.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων οι υπηρεσίες που οφείλουν να παρέχονται στις ωφελούμενες γυναίκες είναι οι ακόλουθες:

- ✓ Η δυνατότητα της πρόσβασης κάθε γυναίκας που έχει ανάγκη σε υπηρεσίες αντιμετώπισης ζητημάτων έμφυλης βίας ή/και πολλαπλών διακρίσεων, ανώνυμα.
- ✓ Η αντιμετώπιση του συμβάντος έμφυλης βίας ή/και πολλαπλών διακρίσεων που θέλει να συζητήσει κάθε γυναίκα.
- ✓ Η πρόληψη και η αντιμετώπιση της έμφυλης βίας ή/και των πολλαπλών διακρίσεων μέσα από τη διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου των Συμβουλευτικών Κέντρων.
- ✓ Η δωρεάν και απόρρητη παροχή υπηρεσιών άμεσης αρωγής προς τις γυναίκες- θύματα έμφυλης βίας ή/και πολλαπλών διακρίσεων, σε **θέματα ενημέρωσης/εξειδικευμένης πληροφόρησης, κοινωνικής, ψυχολογικής, εργασιακής και νομικής στήριξης**, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τη βίαιη συμπεριφορά ή/και τις πολλαπλές διακρίσεις, καθώς και τις επιπτώσεις τους.
- ✓ Η υλοποίηση δράσεων πρόληψης, δικτύωσης και ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης κρίσιμης σημασίας για την ανάδειξη του ζητήματος της έμφυλης βίας όλων των μορφών ή/και των πολλαπλών διακρίσεων, σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.
- ✓ Η συμβολή της λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων στην ενθάρρυνση των γυναικών να «σπάσουν τη σιωπή» τους σχετικά με την έμφυλη βία ή/και τις πολλαπλές διακρίσεις, ώστε να αποκτήσουν φωνή τα ίδια τα θύματα.

Επίσης, στα Συμβουλευτικά Κέντρα πρόσβαση μπορούν να έχουν:

- ✓ Γυναίκες θύματα έμφυλης βίας (π.χ. ενδο-οικογενειακής κακοποίησης, βιασμού ή απόπειρα βιασμού, πορνείας ή trafficking, σεξουαλικής παρενόχλησης κ.λπ.).
- ✓ Γυναίκες που υφίστανται ή έχουν υποστεί οποιαδήποτε μορφή έμφυλης βίας (π.χ. ψυχολογική, συναισθηματική, λεκτική, σωματική, σεξουαλική κακοποίηση, οικονομική, κοινωνικό έλεγχο κ.λπ.).
- ✓ Γυναίκες θύματα πολλαπλών διακρίσεων (π.χ. μετανάστριες, προσφύγισες, ΑμεΑ, άνεργες, μονογονείς κ.λπ.).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας τους, οι Ξενώνες Φιλοξενίας οφείλουν να παρέχουν τη δέουσα ψυχολογική, κοινωνική, νομική, (μέσω παραπομπών στα Συμβουλευτικά Κέντρα) εργασιακή και άλλη στήριξη στις εξυπηρετούμενες γυναίκες, ώστε να αντιμετωπίσουν τόσο τα προβλήματα που προκύπτουν από την εν λόγω συνθήκη, όσο και τις τραυματικές τους εμπειρίες. Ως εκ τούτου, οι γυναίκες, εφόσον ανακτήσουν τις δυνάμεις τους και την αυτοπεποίθησή τους, θα είναι πλέον σε θέση να συνεχίσουν τη ζωή τους σε νέες βάσεις και να στηρίζουν την εκάστοτε επιλογή τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, από τη βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ προκύπτουν τα ακόλουθα:

Παρατηρούνται διαφορές ανάμεσα στα αρχικά αιτήματα των νέων και των παλαιών ωφελούμενων όπως είναι καταγεγραμμένα στη Βάση Δεδομένων. Ωστόσο, χρήζει αναφοράς το γεγονός ότι ο συνολικός αριθμός των νέων ωφελούμενων είναι πολύ μεγαλύτερος (14407) από το συνολικό αριθμό των παλαιών (785). Παρ' όλα αυτά το αρχικό αίτημα όπως καταγράφεται στο έντυπο υποδοχής της εκάστοτε δομής, καταδεικνύει το αρχικό αίτημα που υπέβαλε η γυναίκα στην πρώτη της επαφή με τη δομή. Στην ουσία αποκαλύπτει το είδος της στήριξης την οποία επιθυμούσε αρχικά να λάβει.

Επιπλέον είναι σημαντικό να καταγραφεί η κατανομή του πληθυσμού των ωφελούμενων ανά περιφέρεια σε σχέση με την ενδοοικογενειακή βία και τις πολλαπλές διακρίσεις, όπως διαφαίνεται από τον Πίνακα 104. Συγκεκριμένα παρατηρείται ότι τα μεγαλύτερα, καταγεγραμμένα στο δίκτυο, ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας εντοπίζονται στην Πελοπόννησο (82.16%), στην Κρήτη (80.04%) και στα Ιόνια νησιά (81.1%), ενώ το μικρότερο ποσοστό στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (58.82%). Αναφορικά με τις πολλαπλές διακρίσεις, σε σχέση με τις γυναίκες μονογονείς το μεγαλύτερο ποσοστό καταγράφεται στο Νότιο Αιγαίο (14.95%), ενώ το αμέσως επόμενο στην Κρήτη (12.78%). Το μικρότερο ποσοστών μονογονέων εντοπίζεται στην Πελοπόννησο (2.31%). Οι περισσότερες άνεργες που είναι καταγεγραμμένες στο δίκτυο εντοπίζονται στη Δυτική Ελλάδα (58.86%) και στη Θεσσαλία (55.81%), ενώ τα μεγαλύτερα ποσοστά προσφυγισσών βρίσκονται στο Νότιο Αιγαίο (11.06%) και στο Βόρειο Αιγαίο (8.55%). Αντίστοιχα, το μικρότερο ποσοστό άνεργων γυναικών που καταγράφονται στο δίκτυο εντοπίζεται στα Ιόνια νησιά (44.43%), ενώ το μικρότερο ποσοστό προσφυγισσών βρίσκεται πάλι στα Ιόνια νησιά (0%). Το μεγαλύτερο ποσοστό των αιτουσών ασύλου που συγκεντρώνεται αφορά στο Νότιο Αιγαίο (9.8%), ενώ το αμέσως επόμενο στο Βόρειο Αιγαίο (7.4%). Τέλος, οι περισσότερες μετανάστριες του δικτύου έχουν καταγραφεί στη Στερεά Ελλάδα (4.13%) και οι λιγότερες στην Πελοπόννησο (0%). Αναφορικά με τις γυναίκες ΑμεΑ, τα ποσοστά παραμένουν χαμηλά, ενώ το μεγαλύτερο εκ των μικρών βρίσκεται στη Στερεά Ελλάδα (1.75%) και το μικρότερο όλων στην Πελοπόννησο (0.13%). Η τελευταία ομάδα πολλαπλών διακρίσεων που καταμετρήθηκε αφορά στον γυναικείο πληθυσμό Ρομά, η μεγαλύτερη συγκέντρωση των οποίων βρίσκεται στη Δυτική Μακεδονία (2.32%) και η μικρότερη στην Πελοπόννησο (0%).

Από τους επόμενους πίνακες (Πίνακας 106 και Πίνακας 106) παρατηρείται ότι και στις δύο περιπτώσεις οι περισσότερες γυναίκες είχαν ως αρχικό αίτημα την ψυχολογική στήριξη, ακολούθως τη νομική στήριξη και έπειτα την κοινωνική στήριξη. Αναφορικά με τη νέα υπηρεσία που εντάχθηκε στους κανονισμούς τη νέα Προγραμματική Περίοδο, ο αριθμός των ωφελούμενων με αρχικό αίτημα την εργασιακή συμβουλευτική είναι 1.176 νέες ωφελούμενες (από σύνολο των 14.407) και 78 από τις 785 παλαιές ωφελούμενες (8.16% των νέων και 9.94% των παλαιών ωφελούμενων), δεδομένο οποίο αντικρούει τα μηδενικά ποσοστά στις παλαιές ωφελούμενες αναφορικά με την ανεύρεση εργασίας. Επιπλέον, παρατηρούνται διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις περιφέρειες αναφορικά με την εργασιακή συμβουλευτική. Χαρακτηριστικό αποτελεί το παράδειγμα στις νέες ωφελούμενες στην Αττική, όπου το ποσοστό ζήτησης εργασιακής συμβουλευτικής είναι 3.17% και στα Ιόνια Νησιά 2.1%, σε σχέση με το 23,21% στην Ήπειρο και το 17,28% στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη. Αντίστοιχα, παρατηρείται διαφοροποίηση ανάμεσα στις περιφέρειες σχετικά με υπηρεσίες που ανήκουν στο πεδίο «Άλλο», οι οποίες στο Βόρειο Αιγαίο αντιπροσωπεύονται από το 7.4%, δεδομένο το οποίο προκαλεί ενδιαφέρον και χρήζει διερεύνησης, σχετικά με το είδος της υπηρεσίας που αναζητούν οι ωφελούμενες. Τέλος, σημαντική διαφαίνεται η περίπτωση της Κρήτης, στην οποία η ζήτηση για ψυχολογική στήριξη είναι 69.52%, ενώ στις λοιπές περιφέρειες τα ποσοστά που καταγράφονται είναι σαφώς μικρότερα.

Πίνακας 104: Αριθμός ωφελούμενων ανά περιφέρεια και πολλαπλή διάκριση

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Ενδοοικογενειακή βία	Μονογονέας	Άνεργη	Προσφύγισες	Αιτούσες Ασύλου	Μετανάστριες	ΑμέΑ	Ρομά
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	58.82% (640)	4.96% (54)	53.49% (582)	0.37% (4)	0.37% (4)	0.83% (9)	1.65% (18)	1.47% (16)
Αττική	79.14% (3175)	3.74% (150)	49.73% (1995)	5.11% (205)	2.87% (115)	1.77% (71)	0.8% (32)	0.37% (15)
Βόρειο Αιγαίο	49.84% (303)	8.72% (53)	51.64% (314)	8.55% (52)	7.4% (45)	1.48% (9)	1.64% (10)	1.81% (11)
Δυτική Ελλάδα	67.84% (559)	4.98% (41)	58.86% (485)	2.18% (18)	0.73% (6)	0.73% (6)	0.85% (7)	1.09% (9)
Δυτική Μακεδονία	69.54% (210)	6.62% (20)	51.32% (155)	0.66% (2)	0.66% (2)	2.98% (9)	0.66% (2)	2.32% (7)
Ήπειρος	66.42% (621)	11.23% (105)	56.68% (530)	2.99% (28)	0.21% (2)	0.53% (5)	1.71% (16)	1.39% (13)
Θεσσαλία	75.57% (631)	4.19% (35)	55.81% (466)	4.67% (39)	1.8% (15)	2.16% (18)	0.72% (6)	0.48% (4)
Ιόνια νησιά	81.1% (502)	6.95% (43)	44.43% (275)	0% (0)	0% (0)	0.48% (3)	0.65% (4)	0.97% (6)
Κεντρική Μακεδονία	73.29% (1438)	5.5% (108)	53.72% (1054)	6.88% (135)	2.09% (41)	0.82% (16)	0.71% (14)	1.89% (37)
Κρήτη	80.04% (814)	12.78% (130)	47.49% (483)	0.98% (10)	0.39% (4)	1.57% (16)	0.39% (4)	0.88% (9)
Νότιο Αιγαίο	67.21% (535)	14.95% (119)	53.64% (427)	11.06% (88)	9.8% (78)	1.63% (13)	1.38% (11)	2.26% (18)
Πελοπόννησος	82.16% (640)	2.31% (18)	50.32% (392)	0.64% (5)	0% (0)	0% (0)	0.13% (1)	0% (0)
Στερεά Ελλάδα	72.06% (454)	5.71% (36)	48.57% (306)	5.08% (32)	3.81% (24)	4.13% (26)	1.75% (11)	0.63% (4)
Σύνολο	73.03% (10522)	6.33% (912)	51.81% (7464)	4.29% (618)	2.33% (336)	1.4% (201)	0.94% (136)	1.03% (149)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Πίνακας 105: Αρχικό αίτημα- νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Ψυχολογική Στήριξη	Κοινωνική Στήριξη	Νομική Στήριξη	Νομική Βοήθεια	Φιλοξενία	Πληροφόρηση	Ανεύρεση Εργασίας	Κοινωνική Παροχή	Εργασιακή Συμβουλευτική	Άλλο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	38.69% (421)	21.14% (230)	30.97% (337)	6.53% (71)	8.55% (93)	35.2% (383)	3.49% (38)	4.23% (46)	17.28% (188)	1.84% (20)
Αττική	56.36% (2261)	23.9% (959)	45.56% (1828)	5.63% (226)	13.81% (554)	20.71% (831)	0.75% (30)	1.2% (48)	3.17% (127)	1.05% (42)
Βόρειο Αιγαίο	38.16% (232)	13.98% (85)	23.03% (140)	4.61% (28)	15.95% (97)	28.78% (175)	1.81% (11)	3.78% (23)	18.26% (111)	7.4% (45)
Δυτική Ελλάδα	36.65% (302)	35.19% (290)	39.08% (322)	6.07% (50)	19.3% (159)	18.69% (154)	2.79% (23)	5.46% (45)	10.92% (90)	0.49% (4)
Δυτική Μακεδονία	47.35% (143)	21.19% (64)	25.17% (76)	3.97% (12)	8.94% (27)	60.26% (182)	0% (0)	2.65% (8)	8.61% (26)	0.99% (3)
Ήπειρος	41.5% (388)	25.24% (236)	34.12% (319)	5.45% (51)	10.7% (100)	37.43% (350)	2.67% (25)	8.77% (82)	23.21% (217)	0.96% (9)
Θεσσαλία	55.57% (464)	25.15% (210)	44.79% (374)	7.19% (60)	23.95% (200)	35.21% (294)	4.91% (41)	2.87% (24)	9.34% (78)	1.2% (10)
Ιόνια νησιά	49.92% (309)	22.94% (142)	38.45% (238)	4.04% (25)	10.34% (64)	29.56% (183)	3.72% (23)	1.45% (9)	2.1% (13)	0.81% (5)
Κεντρική Μακεδονία	44.9% (881)	35.63% (699)	38.48% (755)	6.42% (126)	19.06% (374)	25.99% (510)	1.48% (29)	1.12% (22)	8% (157)	0.71% (14)
Κρήτη	69.52% (707)	29.7% (302)	50.44% (513)	11.41% (116)	19.27% (196)	30.97% (315)	3.54% (36)	4.13% (42)	5.51% (56)	0.88% (9)
Νότιο Αιγαίο	44.1% (351)	28.02% (223)	35.55% (283)	7.29% (58)	12.81% (102)	29.27% (233)	0.25% (2)	2.51% (20)	3.77% (30)	1.88% (15)
Πελοπόννησος	46.85% (365)	43.52% (339)	31.71% (247)	11.81% (92)	8.73% (68)	45.31% (353)	2.57% (20)	0.64% (5)	7.7% (60)	2.57% (20)
Στερεά Ελλάδα	37.46% (236)	13.81% (87)	32.22% (203)	6.19% (39)	14.44% (91)	33.81% (213)	0.63% (4)	2.06% (13)	3.65% (23)	0.79% (5)
Σύνολο	49% (7060)	26.83% (3866)	39.11% (5635)	6.62% (954)	14.75% (2125)	28.99% (4176)	1.96% (282)	2.69% (387)	8.16% (1176)	1.4% (201)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Πίνακας 106: Αρχικό αίτημα- παλαιές ωφελούμενες

Αριθμός παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785	Ψυχολογική στήριξη	Κοινωνική στήριξη	Νομική στήριξη	Νομική βοήθεια	Φιλοξενία	Πληροφόρηση	Κοινωνική Παροχή	Εργασιακή Συμβουλευτική	Άλλο
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	45.83% (22)	35.42% (17)	27.08% (13)	6.25% (3)	12.5% (6)	2.08% (1)	4.17% (2)	20.83% (10)	2.08% (1)
Αττική	44.75% (81)	13.26% (24)	38.12% (69)	3.31% (6)	3.31% (6)	3.87% (7)	0.55% (1)	0.55% (1)	0% (0)
Βόρειο Αιγαίο	42.31% (11)	19.23% (5)	30.77% (8)	7.69% (2)	11.54% (3)	0% (0)	0% (0)	30.77% (8)	0% (0)
Δυτική Ελλάδα	28.57% (14)	32.65% (16)	57.14% (28)	2.04% (1)	12.24% (6)	0% (0)	4.08% (2)	12.24% (6)	0% (0)
Δυτική Μακεδονία	77.78% (21)	40.74% (11)	18.52% (5)	3.7% (1)	3.7% (1)	11.11% (3)	7.41% (2)	3.7% (1)	0% (0)
Ήπειρος	53.52% (38)	29.58% (21)	25.35% (18)	0% (0)	4.23% (3)	2.82% (2)	7.04% (5)	23.94% (17)	0% (0)
Θεσσαλία	22.22% (10)	6.67% (3)	20% (9)	0% (0)	4.44% (2)	0% (0)	4.44% (2)	15.56% (7)	2.22% (1)
Ιόνια νησιά	28% (14)	10% (5)	32% (16)	0% (0)	4% (2)	2% (1)	2% (1)	4% (2)	0% (0)
Κεντρική Μακεδονία	35.71% (30)	10.71% (9)	27.38% (23)	4.76% (4)	5.95% (5)	11.9% (10)	4.76% (4)	14.29% (12)	2.38% (2)
Κρήτη	40.38% (21)	25% (13)	30.77% (16)	0% (0)	5.77% (3)	0% (0)	0% (0)	5.77% (3)	1.92% (1)
Νότιο Αιγαίο	41.18% (21)	43.14% (22)	27.45% (14)	9.8% (5)	3.92% (2)	11.76% (6)	19.61% (10)	9.8% (5)	0% (0)
Πελοπόννησος	22.39% (15)	35.82% (24)	13.43% (9)	8.96% (6)	1.49% (1)	7.46% (5)	7.46% (5)	8.96% (6)	1.49% (1)
Στερεά Ελλάδα	26.47% (9)	14.71% (5)	20.59% (7)	8.82% (3)	11.76% (4)	5.88% (2)	2.94% (1)	0% (0)	0% (0)
Σύνολο	39.11% (307)	22.29% (175)	29.94% (235)	3.95% (31)	5.61% (44)	4.71% (37)	4.46% (35)	9.94% (78)	0.76% (6)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Οι δύο παραπάνω πίνακες αναφέρονται στους μέσους όρους των υπηρεσιών που έλαβε η κάθε γυναίκα ανά περιφέρεια, ενώ τα ποσοστά 0% παρουσιάζουν τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έλαβε χώρα κάποια υπηρεσία. Αναφορικά με τις νέες ωφελούμενες, τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στις υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης, ενώ τα μηδενικά ποσοστά που ανευρίσκονται στην Πελοπόννησο αφορούν σε συνεδρίες follow up που δεν πραγματοποιήθηκαν, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι πραγματοποιήθηκε έστω και μία follow up συνεδρία σε κάθε περιφέρεια. Από τον πίνακα των νέων ωφελούμενων εξάγεται το συμπέρασμα ότι έστω και μία γυναίκα έχει λάβει έστω και μία υπηρεσία σε κάθε περιφέρεια. Παράλληλα, στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η θεματική της ικανοποίησης των ωφελούμενων, όπως πραγματεύεται στο κεφάλαιο Συνάφεια και Καταλληλότητα, βάσει του οποίου οι ωφελούμενες λαμβάνουν την υπηρεσία την οποία ζητούν.

Σύμφωνα με μία συνδυαστική προσέγγιση του ζητήματος, διαφαίνεται συνολικά ότι οι ωφελούμενες λαμβάνουν τις υπηρεσίες που αποζητούν, είτε ως αρχικό αίτημα στη Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ είτε όπως καταγράφεται από την ποσοτική έρευνα που διεξήχθη στις ίδιες (βλ. Πίνακα 2 κεφ. Συνάφεια και καταλληλότητα).

Επιπλέον, στον Πίνακα 107 διαφαίνονται σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις περιφέρειες και στις παρεχόμενες υπηρεσίες. Συγκεκριμένα παρατηρείται ότι αναφορικά με την ψυχολογική στήριξη το μεγαλύτερο ποσοστό καταγράφεται στην Δυτική Μακεδονία, ενώ η μεγαλύτερη προσφορά κοινωνικής και νομικής στήριξης ανευρίσκεται στην Κρήτη. Το δεδομένο αυτό συμπληρώνεται και από τα νούμερα του Πίνακα 105, κατά τον οποίο το μεγαλύτερο ποσοστό νομικής στήριξης ως αρχικό αίτημα εντοπίζεται στην Κρήτη, καθώς και το αρχικό αίτημα ψυχολογικής στήριξης. Αντίστοιχα, αναφορικά με την εργασιακή στήριξη το μεγαλύτερο ποσοστό παρεχόμενων υπηρεσιών εντοπίζεται στο Βόρειο Αιγαίο, ενώ το ίδιο συμβαίνει και με τις πραγματοποιημένες συνεδρίες follow up. Οι λόγοι που αυτό συμβαίνει δεν είναι ξεκάθαροι καθώς όπως εξηγείται αμέσως μετά, αφορά σε διαφορετικούς παράγοντες που επηρεάζουν τόσο τη ζήτηση όσο και την προσφορά. Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται κοινωνικό-πολιτισμικοί λόγοι όπως για παράδειγμα αυξημένα ποσοστά βίας σε κάποιες περιοχές, λιγότερες θέσεις εργασίας ή/και περισσότερες σε κάποιες άλλες κ.ο.κ. (βλ. Πίνακας 104 για ποσοστά εμφάνισης βίας και πολλαπλών διακρίσεων ανά περιφέρεια). Δημιουργείται, έτσι, μία άμεση σχέση ανάμεσα στους παραπάνω πίνακες κατά τους οποίους (ιδιαίτερα όσον αφορά στις νέες ωφελούμενες), στις περιοχές με τα μεγαλύτερα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας, όπως η Κρήτη, καταγράφονται μεγαλύτερα ποσοστά αιτήματος ψυχολογικής στήριξης. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση της Πελοποννήσου, όπου καταγράφονται μεγάλα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας και αντίστοιχα μεγάλα ποσοστά κοινωνικής στήριξης. Παρ' όλα αυτά δεν εντοπίζονται παρόμοιες σχέσεις με τις λοιπές πολλαπλές διακρίσεις/περιφέρειες και τα αρχικά αιτήματα.

Από τον επόμενο πίνακα (Πίνακας 108) των παλαιών ωφελούμενων παρατηρείται ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται τόσο στην κοινωνική στήριξη όσο και στην ψυχολογική, ενώ τα μηδενικά ποσοστά που παρατηρούνται αφορούν σε ατομικές προγραμματισμένες συνεδρίες των οποίων η θεματική είναι προσδιορισμένη ως «Άλλο». Όπως γίνεται αντιληπτό, οι ωφελούμενες αναζητούσαν υπηρεσίες οι οποίες παρέχονταν από τις δομές των περιφερειών. Ακόμα μηδενικά ποσοστά καταγράφονται σε ατομικές συνεδρίες χωρίς δήλωση, καθώς και στη διαδικασία follow up που δεν πραγματοποιήθηκε. Έτσι, όπως και

στην περίπτωση των νέων ωφελούμενων, έστω και μία γυναίκα έχει λάβει έστω και μία υπηρεσία σε κάθε περιφέρεια.

Σε σχέση με τους ανωτέρω πίνακες και τον επόμενο (Πίνακας 107) δημιουργούνται συσχετίσεις οι οποίες αφορούν στις περιφέρειες, στα ποσοστά εμφάνισης ενδοοικογενειακής βίας και πολλαπλών διακρίσεων και στις παρεχόμενες υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, στα Ιόνια νησιά και στην Κρήτη, όπου καταγράφονται τα μεγαλύτερα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας, παρέχονται τα μεγαλύτερα ποσοστά ψυχολογική στήριξης. Αντίστοιχα, τα μεγαλύτερα ποσοστά κοινωνικής στήριξης καταγράφονται στην Κρήτη από τη μία πλευρά και στο Βόρειο Αιγαίο από την άλλη. Σχετικά με την Κρήτη αυτό σχετίζεται με τα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας, ενώ αναφορικά με το Βόρειο Αιγαίο σχετίζεται με τα αυξημένα ποσοστά σε προσφύγισες και αιτούσες ασύλου. Η παρεχόμενη υπηρεσία νομικής στήριξης δεν παρουσιάζει την αναμενόμενη συσχέτιση με τα ποσοστά εμφάνισης/περιφέρεια και τις πολλαπλές διακρίσεις, αντίθετα παρέχεται περισσότερο την περιφέρεια της Αττικής. Το δεδομένο αυτό, ωστόσο, ερμηνεύεται από παρουσία νομικού στις δομές και τη δυνατότητα παροχής της υπηρεσίας από τις δομές της εκάστοτε περιφέρειας (βλ. αναφορά σελ. 242). Σε σχέση με την γυναικεία ανεργία, όπως καταγράφεται στο δίκτυο, παρ' ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά ανευρίσκονται στη Δυτική Ελλάδα, τα μεγαλύτερα ποσοστά εργασιακής στήριξης καταγράφονται στο Βόρειο Αιγαίο, στο οποίο ωστόσο τα ποσοστά είναι και εκεί αυξημένα. Αντίθετα, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακας 42, το μεγαλύτερο μέσο όρο ατομικής εργασιακής συνεδρίας τον κατέχει η Ήπειρος, όπου τα ποσοστά ανεργίας είναι μεν από τα πιο αυξημένα ωστόσο δεν είναι το πρώτο από τα μεγαλύτερα. Παρ' όλα αυτά είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η εργασιακή στήριξη δεν ταυτίζεται με την ανεργία, καθώς η υπηρεσία αυτή παρέχεται όχι μόνο στις άνεργες αλλά και σε γυναίκες οι οποίες θέλουν να παραμείνουν σε κάποια θέση εργασίας ή/και να λάβουν συμβουλές σε σχέση με την επαγγελματική τους κατάσταση και πορεία.

Πίνακας 107: Νέες ωφελούμενες- υπηρεσίες και κινήσεις

Αριθμός Ωφελούμενων βάσει ΕΕΤΑΑ: 14407	Συνεδρία Ατομική προγραμματισ μένη - Ψυχολογικής στήριξης	Συνεδρία Ατομική προγραμματισ μένη - Κοινωνικής στήριξης	Συνεδρία Ατομική προγραμματισ μένη - Νομικής στήριξης	Συνεδρία Ατομική προγραμματισ μένη - Εργασιακής στήριξης	Συνεδρία Ατομική προγραμματισ μένη - "Άλλο	Συνεδρία Ατομική προγραμματισ μένη - Χωρίς δήλωση	Συνεδρία Follow up προγραμματισ μένη	Συνεδρία Follow up που πραγματοποιή θηκε	Συνεδρία Follow up που δεν πραγματοποιή θηκε
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	29.78%	64.89%	26.84%	13.05%	0.18%	0.28%	3.4%	3.31%	0.18%
Αττική	29.84%	60.84%	31.41%	3.17%	0.15%	0.3%	5.33%	5.16%	0.85%
Βόρειο Αιγαίο	31.58%	77.3%	19.57%	22.04%	1.32%	1.48%	11.84%	11.68%	0.66%
Δυτική Ελλάδα	28.76%	67.6%	32.65%	12.74%	0.85%	0.12%	6.92%	6.8%	0.12%
Δυτική Μακεδονία	47.02%	65.23%	22.85%	12.58%	1.66%	0.33%	8.61%	6.95%	2.65%
Ήπειρος	35.83%	66.42%	27.06%	20.21%	2.14%	0.64%	10.27%	10.05%	0.64%
Θεσσαλία	36.65%	69.58%	29.82%	8.26%	0%	0.12%	5.51%	5.27%	0.6%
Ιόνια νησιά	41.03%	70.44%	28.59%	4.04%	0%	0%	10.66%	10.02%	1.13%
Κεντρική Μακεδονία	34.05%	74.06%	29.46%	7.08%	1.12%	1.33%	12.13%	11.26%	1.58%
Κρήτη	43.26%	76.89%	34.12%	12.19%	1.28%	0.39%	8.16%	7.67%	1.08%
Νότιο Αιγαίο	32.54%	57.54%	31.03%	5.28%	0.63%	0.75%	8.79%	8.67%	0.13%
Πελοπόννη σος	38.77%	68.42%	20.28%	13.09%	0.51%	0.13%	2.44%	2.44%	0%
Στερεά Ελλάδα	28.73%	58.25%	25.24%	3.17%	3.49%	0.63%	4.13%	3.97%	0.32%

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Πίνακας 108: Παλαιές ωφελούμενες- υπηρεσίες και κινήσεις

Αριθμός παλαιών Ωφελούμενων βάσει ΕΕΤΑΑ: 785	Συνεδρία Ατομική προγραμματισμένη - Ψυχολογικής στήριξης	Συνεδρία Ατομική προγραμματισμένη - Κοινωνικής στήριξης	Συνεδρία Ατομική προγραμματισμένη - Νομικής στήριξης	Συνεδρία Ατομική προγραμματισμένη - Εργασιακής στήριξης	Συνεδρία Ατομική προγραμματισμένη - Άλλο	Συνεδρία Ατομική προγραμματισμένη - Χωρίς δήλωση	Συνεδρία Follow up προγραμματισμένη	Συνεδρία Follow up που πραγματοποιήθηκε	Συνεδρία Follow up που δεν πραγματοποιήθηκε
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	56.25%	85.42%	39.58%	27.08%	0%	2.08%	8.33%	8.33%	0%
Αττική	54.14%	39.23%	53.59%	4.97%	0%	0%	29.83%	28.73%	3.87%
Βόρειο Αιγαίο	38.46%	69.23%	53.85%	34.62%	0%	0%	23.08%	23.08%	3.85%
Δυτική Ελλάδα	36.73%	48.98%	67.35%	20.41%	0%	0%	12.24%	12.24%	0%
Δυτική Μακεδονία	70.37%	70.37%	25.93%	7.41%	0%	0%	18.52%	18.52%	0%
Ήπειρος	56.34%	63.38%	35.21%	25.35%	1.41%	0%	19.72%	19.72%	1.41%
Θεσσαλία	51.11%	46.67%	51.11%	26.67%	0%	0%	2.22%	2.22%	2.22%
Ιόνια νησιά	46%	68%	44%	8%	0%	0%	22%	22%	2%
Κεντρική Μακεδονία	51.19%	45.24%	47.62%	17.86%	2.38%	0%	27.38%	26.19%	2.38%
Κρήτη	53.85%	67.31%	59.62%	21.15%	0%	0%	15.38%	15.38%	1.92%
Νότιο Αιγαίο	39.22%	70.59%	29.41%	21.57%	0%	11.76%	21.57%	19.61%	1.96%
Πελοπόννησος	49.25%	67.16%	40.3%	20.9%	0%	0%	10.45%	10.45%	0%
Στερεά Ελλάδα	38.24%	79.41%	41.18%	2.94%	0%	0%	8.82%	8.82%	0%

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Σε σύγκριση με τα αρχικά αιτήματα, παρατηρείται ότι ενώ **το 49% ζήτησαν ψυχολογική στήριξη το 33,57% την έλαβε** τελικά. Αντίθετα, **το 26,83% ζήτησαν κοινωνική στήριξη και τελικά το 66,64% την έλαβε**. Επίσης, το 39,11% ζήτησε νομική στήριξη αλλά το 28,99% είχε σχετική συνεδρία. Άρα, αναφορικά με τις πιο περιζήτητες συνεδρίες **δεν υπήρξε ισορροπία μεταξύ ζήτησης και προσφοράς**.

Η διαφοροποίηση του αρχικού αιτήματος από το τελικό ή και από την υπηρεσία που λαμβάνει εν τέλει μια ωφελούμενη είναι στην επαγγελματική πράξη μια συνηθισμένη κατάσταση. Συνήθως οι άνθρωποι προσέρχονται με ένα αρχικό αίτημα στις υπηρεσίες και στη συνέχεια μπορεί να αναδειχθούν βαθύτερα θέματα που σχετίζονται ή όχι με το αρχικό. Υπάρχουν κάποιες φορές δε που το αρχικό αίτημα μπορεί να είναι απολύτως προσχηματικό, προκειμένου μια γυναίκα να απευθυνθεί σε μια υπηρεσία με ένα ζητούμενο, το οποίο να υποκρύπτει μια άλλη σοβαρότερη ανάγκη για βοήθεια.

Για αυτό άλλωστε και οι ατομικές συνεδρίες ακόμη και η αρχική βασίζονται σε μια σχέση αποδοχής, σεβασμού και εμπιστοσύνης, ώστε τα άτομα να έχουν την άνεση να εκφραστούν ελεύθερα. Επιπλέον ο ρόλος του συμβούλου δεν είναι να δώσει συμβουλές, αλλά να βοηθήσει το άτομο να δει τις πιθανές λύσεις και να επιλέξει αυτές που του ταιριάζουν, ώστε να αναπτύξει τις εσωτερικές του δυνάμεις στο μέγιστο βαθμό. Πολύ περισσότερο στις γυναίκες που δέχονται βία σε οποιαδήποτε μορφή της όπου σταδιακά εντείνεται το αίσθημα της αδυναμίας και παθητικοποιούνται, αφού πιστεύουν ότι δεν θα τα καταφέρουν και οδηγούνται σε «αυτοαποκλεισμό». Στις περιπτώσεις αυτές συχνά διατυπώνονται ασαφή, συγκεχυμένα ή και ανεφάρμοστα αιτήματα. Για αυτό και στην επαγγελματική ψυχολογική πράξη πρέπει να υπάρχει ο χώρος και ο χρόνος για την έκφραση ενός αιτήματος βοήθειας και πολύ πιθανόν τη μεταβολή ή και αντικατάστασή του στη συνέχεια σε ένα συνεργατικό κλίμα συμβούλου και ωφελούμενης.

Στις συνεδρίες εργασιακής στήριξης υπήρξε αντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Ωστόσο, **αν και περισσότερες από τις μισές ωφελούμενες δήλωσαν άνεργες (51,81%) μόνο το 8,71% έλαβε τέτοια υπηρεσία**.

Πίνακας 109:Συνεδρίες Ωφελούμενες

Είδος Συνεδρίας	Αριθμός συνεδριών	Ποσοστό γυναικών που είχαν έστω μία συνεδρία της κατηγορίας	Ποσοστό γυναικών που είχαν σχετικό αρχικό αίτημα
Συνεδρία Ψυχολογικής στήριξης	43383	33.57%	49%
Συνεδρία Κοινωνικής στήριξης	27882	66.64%	26.83%
Συνεδρία Νομικής στήριξης	10414	28.99%	39.11%
Συνεδρία Εργασιακής στήριξης	6651	8.71%	8.16%
Συνεδρία Άλλο	402	0.79%	-
Συνεδρία Χωρίς δήλωση	149	0.51%	-
Συνεδρία Follow up	2743	7.29%	-

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Οι επόμενοι πίνακες που ακολουθούν σκιαγραφούν τις κινήσεις των ωφελούμενων ανά πολλαπλή διάκριση και προκύπτουν από τη Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ.

Νέες Ωφελούμενες

Από τον Πίνακα 110 παρατηρείται αρχικά ότι οι άνεργες λαμβάνουν περισσότερες συνεδρίες κοινωνικής στήριξης από τις μη άνεργες, δεύτερον ότι δηλώνουν ατομικές συνεδρίες (85.32%) περισσότερο από τις μη άνεργες. Επιπλέον, στις συνεδρίες εργασιακής συμβουλευτικής τα ποσοστά είναι μεν μεγαλύτερα από εκείνα των μη ανέργων, ωστόσο η διαφορά τους δεν θεωρείται στατιστικά σημαντική. Τα δεδομένα που προκύπτουν από τον πίνακα αυτό εντάσσονται στο πλαίσιο συζήτησης σχετικά με τις προσεγγίσεις για την ανεργία, εξαιτίας της οποίας τα άτομα, και στη συγκεκριμένη περίπτωση οι ωφελούμενες, υφίστανται διακρίσεις όχι μόνο έμφυλες, αλλά και διακρίσεις που σχετίζονται με την ίδια την ανεργία καθώς κοινωνικά χαρακτηρίζονται ως μη ενεργές, παθητικές κλπ.

Πίνακας 110:Κινήσεις Ανέργων - Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Μη άνεργες (6943)	Άνεργες (7464)
Εξωτερικές παραπομπές	17.3% (1201)	27.93% (2085)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	37.71% (2618)	41.22% 3077)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΓΙΦ	6.21% (431)	9.34% (697)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	72.07% (5004)	85.32% 6368)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	63.68% (4421)	75.52% (5637)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	34.6% (2402)	38.4% (2866)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	32.94% (2287)	34.16% 2550)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής στήριξης	60.05% (4169)	72.79% (5433)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής στήριξης	28.43% (1974)	29.52% (2203)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής στήριξης	3.04% (211)	14% (1045)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.48% (33)	1.09% (81)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.23% (16)	0.78% (58)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	6.11% (424)	8.39% (626)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	5.79% (402)	8.05% (601)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	0.75% (52)	0.8% (60)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	37.85% (2628)	39.52% (2950)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	11.12% (772)	13.46% (1005)
Έκβαση_ Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	13.64% (947)	16.2% (1209)
Έκβαση_ Κλείσιμο φακέλου	60.28% (4185)	57.38% (4283)
Έκβαση άλλο	0.84% (58)	1.14% (85)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.36% (25)	0.43% (32)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Από τον Πίνακα 111 διαπιστώνεται ότι οι μετανάστριες σε σχέση με τις μη μετανάστριες παραπέμπονται συχνότερα σε φορείς εκτός δικτύου, καθώς έχουν και περισσότερες παραπομπές σε άλλες δομές εντός δικτύου, ενώ προγραμματίζουν περισσότερες συνεδρίες κοινωνικής στήριξης. Αντίστοιχα συμβαίνει και με τη διαδικασία follow up, κατά την οποία προγραμματίζουν συνεδρίες και πραγματοποιούν αυτές σε ποσοστά μεγαλύτερα από τις μη μετανάστριες. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις διακρίνονται διαφοροποιήσεις στα ποσοστά, χωρίς ωστόσο να υπάρχει στατιστική σημαντικότητα. Τα δεδομένα αυτά δικαιολογούνται, ιδιαίτερα σχετικά με τις παραπομπές, καθώς ο πληθυσμός αυτός, όπως και των προσφυγισσών και των αιτουσών ασύλου χρήζει ξεχωριστής και συγκεκριμένης διαχείρισης. Συγκεκριμένα, όπως διαφάνηκε νωρίτερα τα Κέντρα και οι Ξενώνες συνεργάζονται με κέντρα κοινότητας ή ΜΚΟ ή ΚΥΤ κλπ, προκειμένου οι ωφελούμενες να λάβουν τις υπηρεσίες που χρειάζονται. Τα δεδομένα αυτά αναδεικνύουν και το ζήτημα της δικτύωσης, το οποίο στη συγκεκριμένη περίπτωση προσδιορίζεται ως θετικό.

Πίνακας 111: Κινήσεις μεταναστριών- Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Μη μετανάστρια (14206)	Μετανάστρια (201)
Εξωτερικές παραπομπές	22.53% (3201)	42.29% (85)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	39.54% (5617)	38.81% (78)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΓΙΦ	7.69% (1093)	17.41% (35)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	78.8% (11194)	88.56% (178)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	69.63% (9892)	82.59% (166)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	36.64% (5205)	31.34% (63)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	33.61% (4774)	31.34% (63)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	66.52% (9450)	75.62% (152)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	28.98% (4117)	29.85% (60)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	8.74% (1241)	7.46% (15)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.76% (108)	2.99% (6)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.51% (72)	1% (2)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	7.22% (1025)	12.44% (25)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	6.89% (979)	11.94% (24)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	0.77% (110)	1% (2)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	38.79% (5511)	33.33% (67)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	12.38% (1758)	9.45% (19)
Έκβαση_Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	15.05% (2138)	8.96% (18)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	58.83% (8358)	54.73% (110)
Έκβαση άλλο	0.99% (140)	1.49% (3)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.39% (56)	0.5% (1)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Στην περίπτωση των μονογονέων ωφελούμενων (Πίνακας 112) τα ποσοστά διαφοροποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις κινήσεων, συγκριτικά με τις μη μονογονείς ωφελούμενες. Ιδιαίτερη διαφοροποίηση παρατηρείται στις εσωτερικές παραπομπές σε Συμβουλευτικά Κέντρα (46.82%) σε σχέση με τις μη μονογονείς (39.04%), καθώς και στις ατομικές προγραμματισμένες συνεδρίες (87,28% έναντι 78,37%), στις συνεδρίες κοινωνικής στήριξης (77.74% έναντι 65,90%), στις εργασιακές συνεδρίες (14.04% έναντι 8.36% για τις μη μονογονείς), στις συνεδρίες follow up, προγραμματισμένες και πραγματοποιημένες, όπου τα ποσοστά είναι πιο αυξημένα από τις μη μονογονείς (11.62% για τις προγραμματισμένες και 11.07% για τις πραγματοποιημένες συνεδρίες follow up, έναντι 7% και 6.68% αντίστοιχα για τις μη μονογονείς ωφελούμενες). Τα δεδομένα αυτά διαφαίνονται ως λογικά επακόλουθα της κοινωνικής διάστασης της μονογονεικότητας, η οποία κρίνεται ως κοινωνικά στιγματισμένη, ιδιαίτερα σε μικρές πληθυσμιακά περιοχές. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα έμφυλα και εν γένει κοινωνικά στερεότυπα γύρω από το ζήτημα αυτό διατηρούνται σε μεγάλο βαθμό και ο ρόλος των κέντρων διαφαίνεται σημαντικός σχετικά με τη στήριξη των γυναικών.

Πίνακας 112: Κινήσεις μονογονέων - Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Μη μονογονέας (13495)	Μονογονέας (912)
Εξωτερικές παραπομπές	22.35% (3016)	29.61% (270)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	39.04% (5268)	46.82% (427)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΓΙΦ	7.75% (1046)	8.99% (82)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	78.37% (10576)	87.28% (796)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	69.15% (9332)	79.61% (726)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	36.42% (4915)	38.71% (353)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	33.2% (4480)	39.14% (357)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	65.9% (8893)	77.74% (709)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	29.22% (3943)	25.66% (234)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	8.36% (1128)	14.04% (128)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.69% (93)	2.3% (21)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.44% (60)	1.54% (14)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	7% (944)	11.62% (106)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	6.68% (902)	11.07% (101)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	0.78% (105)	0.77% (7)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	38.65% (5216)	39.69% (362)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	12.2% (1646)	14.36% (131)
Έκβαση_Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	15.15% (2044)	12.28% (112)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	59.23% (7993)	52.08% (475)
Έκβαση άλλο	1.01% (136)	0.77% (7)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.41% (55)	0.22% (2)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Οι αιτούσες ασύλου, όπως παρουσιάζεται από τον Πίνακα 113 αποτελούν διαφορετική περίπτωση από τις προαναφερθείσες ομάδες ωφελούμενων. Συγκεκριμένα, παραπέμπονται περισσότερο συχνά (34.82%) σε σχέση με τις άλλες ωφελούμενες, καθώς έχουν και παραπομπές σε άλλες δομές τις ΓΠΦ. Διαφαίνεται ο προγραμματισμός περισσότερων ατομικών συνεδριών (88.1%) σε σχέση με τις υπόλοιπες ωφελούμενες (78.72%) και προγραμματισμένες συνεδρίες (81.25% έναντι 69.54%). Όμως, η μεγαλύτερη ποσοστιαία διαφοροποίηση καταγράφεται στις συνεδρίες κοινωνικής στήριξης με 83.33% για τις αιτούσες ασύλου έναντι 66.25% για τις υπόλοιπες ωφελούμενες. Ακόμα μία μεγάλη διαφορά εντοπίζεται στο πεδίο «Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο» (6.55% έναντι 0.65%), δεδομένο το οποίο σχετίζεται και με άλλα ερωτήματα της παρούσας μελέτης, όπως αυτό που αφορά στις ελλείψεις καθώς και στην καταλληλότητα επιλογής των ωφελούμενων ομάδων του πληθυσμού. Οι ανάγκες της ομάδας αυτής διακρίνονται ως ιδιαίτερες καθώς άπτονται πολλαπλών κοινωνικών μεταβολών και στερεοτύπων. Το δίκτυο ως μέσον υπο-στήριξης και αντιμετώπισης των αναγκών των γυναικών αυτών προωθεί τις ανάγκες τους μέσω της δικτύωσης ενώ παράλληλα τις αντιμετωπίζει μέσω παροχής στήριξης.

Πίνακας 113: Κινήσεις αιτουσών ασύλου- Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Μη αιτούσα ασύλου (14071)	Αιτούσα ασύλου (336)
Εξωτερικές παραπομπές	22.52% (3169)	34.82% (117)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	39.73% (5590)	31.25% (105)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΠΦ	7.57% (1065)	18.75% (63)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	78.72% (11076)	88.1% (296)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	69.54% (9785)	81.25% (273)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	36.61% (5152)	34.52% (116)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	33.49% (4712)	37.2% (125)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	66.25% (9322)	83.33% (280)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	29.52% (4154)	6.85% (23)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	8.81% (1240)	4.76% (16)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.65% (92)	6.55% (22)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.48% (67)	2.08% (7)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	7.36% (1035)	4.46% (15)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	7.02% (988)	4.46% (15)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	0.8% (112)	0% (0)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	38.73% (5449)	38.39% (129)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	12.36% (1739)	11.31% (38)
Έκβαση_Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	15.15% (2132)	7.14% (24)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	59.1% (8316)	45.24% (152)
Έκβαση άλλο	0.99% (139)	1.19% (4)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.41% (57)	0% (0)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Οι κινήσεις των προσφυγισσών (Πίνακας 114) παρουσιάζουν αποκλίσεις σε σχέση με τις κινήσεις των μη προσφυγισσών ωφελούμενων. Συγκεκριμένα παρατηρείται ότι έχουν περισσότερες εξωτερικές παραπομπές αλλά και παραπομπές σε άλλες δομές της ΓΓΙΦ, δεδομένο που υποδεικνύει την παραπομπή τους σε ξενώνες φιλοξενίας. Επιπλέον, οι προσφύγισες λαμβάνουν περισσότερες συνεδρίες κοινωνικής στήριξης και σαφώς λιγότερες νομικής στήριξης. Επιπλέον, φαίνεται να προγραμματίζουν και να πραγματοποιούν ατομικές συνεδρίες παραπάνω από τον υπόλοιπο πληθυσμό ωφελούμενων. Τέλος, ένα ενδιαφέρον στοιχείο που ανακύπτει αφορά στη διαδικασία follow up, στην οποία οι προσφύγισες εμφανίζουν μικρότερα ποσοστά, δεδομένο το οποίο εμπλουτίζει την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε σε άλλο σημείο της μελέτης σχετικά με την πραγματοποίηση follow up, αλλά παράλληλα επιβεβαιώνει τη μεθοδολογία της παρούσας μελέτης σχετικά με την ανεύρεση προσφυγισσών. Καθίσταται δυσχερής η επικοινωνία με προσφύγισες καθώς η ομάδα αυτή πληθυσμού επιλέγει ή/και αναγκάζεται να μεταβεί σε άλλο τόπο (χώρα, πόλη ή/και σημείο συγκέντρωσης προσφύγων).

Πίνακας 114: Κινήσεις προσφυγισσών- Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Μη προσφύγισσα (11173)	Προσφύγισσα (3234)
Εξωτερικές παραπομπές	22.23% (3065)	35.76% (221)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	40.1% (5530)	26.7% (165)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΓΙΦ	7.39% (1019)	17.64% (109)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	78.48% (10821)	89.16% (551)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	69.27% (9551)	82.04% (507)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	36.85% (5081)	30.26% (187)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	33.5% (4619)	35.28% (218)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	65.91% (9089)	83.01% (513)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	30.03% (4141)	5.83% (36)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	8.93% (1232)	3.88% (24)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.57% (79)	5.66% (35)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.44% (61)	2.1% (13)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	7.43% (1025)	4.05% (25)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	7.1% (979)	3.88% (24)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	0.8% (111)	0.16% (1)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	38.78% (5348)	37.22% (230)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	12.42% (1713)	10.36% (64)
Έκβαση_ κλείσιμο χωρίς συνάντηση	15.34% (2115)	6.63% (41)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	59.54% (8210)	41.75% (258)
Έκβαση άλλο	0.96% (132)	1.78% (11)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.41% (56)	0.16% (1)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Στην περίπτωση της ομάδας ΑμεΑ των ωφελούμενων γυναικών (Πίνακας 115), οι κινήσεις δεν παρουσιάζουν κάποια ιδιαίτερη διαφοροποίηση σε σχέση με τις άλλες ομάδες ωφελούμενων. Όσον αφορά στη λήψη υπηρεσιών τα ποσοστά που καταγράφονται είναι περισσότερο αυξημένα, αλλά η διαφοροποίηση παρουσιάζεται ως μικρή. Συγκεκριμένα, οι γυναίκες ΑμεΑ λαμβάνουν περισσότερες συνεδρίες κοινωνικής στήριξης (72.79%) σε σχέση με τις άλλες ομάδες (66.59%), καθώς και περισσότερες συνεδρίες εργασιακής στήριξης (10.29%) και ψυχολογικής στήριξης (39.71%) σε σχέση με τις άλλες ομάδες (8,70% και 33.52% αντίστοιχα). Ωστόσο, λαμβάνουν λιγότερες συνεδρίες νομικής στήριξης (22.06% έναντι 29.06% αντίστοιχα).

Πίνακας 115: Κινήσεις ΑμεΑ- Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Μη ΑμεΑ (14271)	ΑμεΑ (136)
Εξωτερικές παραπομπές	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	27.94% (38)	41.91% (57)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΠΦ	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	27.94% (38)	41.91% (57)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	27.94% (38)	41.91% (57)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	27.94% (38)	41.91% (57)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	27.94% (38)	41.91% (57)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	27.94% (38)	41.91% (57)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	27.94% (38)	41.91% (57)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	27.94% (38)	41.91% (57)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Έκβαση_ Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	27.94% (38)	41.91% (57)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	22.76% (3248)	39.51% (5638)
Έκβαση άλλο	27.94% (38)	41.91% (57)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	22.76% (3248)	39.51% (5638)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Όπως και στις άλλες ομάδες πολλαπλών διακρίσεων των ωφελούμενων γυναικών, οι Ρομά (Πίνακας 116) παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά λήψης υπηρεσιών από το δίκτυο. Συγκεκριμένα, αναφορικά με τις συνεδρίες κοινωνικής στήριξης το ποσοστό για τις Ρομά

γυναίκες είναι 85.23% ενώ για τις υπόλοιπες 66.45%. Αντίστοιχα μεγάλο ποσοστό καταγράφεται στις εξωτερικές παραπομπές (38.26% έναντι 22.65%), ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ποσοστά στο κλείσιμο φακέλου και στη διακοπή συνεδρίας, τα οποία είναι 22.15% (έναντι 12.23%) και 65.77% (έναντι 58.77%) αντίστοιχα, δεδομένο το οποίο συγκλίνει με τις απαντήσεις των στελεχών για την ιδιαίτερη αυτή ομάδα ωφελούμενων. Παρ' όλα αυτά η ομάδα αυτή των ωφελούμενων αποτελεί ιδιαίτερη περίπτωση η οποία, όπως αναφέρεται και σε άλλο σημείο δημιουργεί προβληματισμούς στα στελέχη, ενώ χρήζει διεπιστημονικών προσεγγίσεων και όχι μόνο προσεγγίσεων υπό την οπτική του φύλου. Η ένταξη τους σε ένα κανονιστικό πλαίσιο διαφαίνεται δυσχερής ωστόσο από τη συμμετοχή τους στις συνεδρίες παρατηρείται ότι αποδέχονται την παρέμβαση.

Πίνακας 116: Κινήσεις Ρομά- Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Μη Ρομά (14258)	Ρομά (149)
Εξωτερικές παραπομπές	22.65% (3229)	38.26% (57)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	39.64% (5652)	28.86% (43)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΓΙΦ	7.8% (1112)	10.74% (16)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	78.83% (11240)	88.59% (132)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	69.66% (9932)	84.56% (126)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	36.72% (5235)	22.15% (33)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	33.69% (4804)	22.15% (33)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	66.45% (9475)	85.23% (127)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	29.16% (4157)	13.42% (20)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	8.7% (1241)	10.07% (15)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.79% (112)	1.34% (2)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.5% (72)	1.34% (2)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	7.26% (1035)	10.07% (15)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	6.93% (988)	10.07% (15)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	0.78% (111)	0.67% (1)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	38.88% (5543)	23.49% (35)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	12.23% (1744)	22.15% (33)
Έκβαση_Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	15.01% (2140)	10.74% (16)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	58.7% (8370)	65.77% (98)
Έκβαση άλλο	0.98% (140)	2.01% (3)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.39% (55)	1.34% (2)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Από τον Πίνακα 117 από τα δεδομένα που προκύπτουν διαφαίνεται ότι οι ωφελούμενες θύματα ενδοοικογενειακής βίας, πέραν των υπηρεσιών εργασιακής στήριξης και συνεδριών με άλλη θεματική, υπερέχουν σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη ομάδα ωφελούμενων, σε όλες τις κατηγορίες υποστήριξης. Αντίθετα, στο πεδίο «κλείσιμο φακέλου» και στην «έκβαση χωρίς δήλωση» τα ποσοστά είναι μικρότερα. Τα δεδομένα αυτά ωστόσο προκύπτουν από τα ούτως ή άλλως σημαντικά αυξημένα ποσοστά των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας. Συγκεκριμένα, δεν είναι μόνο οι περιπτώσεις βίας πιο αυξημένες, αλλά εντός των περιπτώσεων αυτών περιλαμβάνονται και περιπτώσεις πολλαπλών διακρίσεων. Με άλλα λόγια, μία περίπτωση η οποία έχει καταγραφεί στο δίκτυο ως ενδοοικογενειακή βία, ενδέχεται παράλληλα να εντάσσεται και σε ομάδα πολλαπλών διακρίσεων (π.χ. ΑμεΑ), ωστόσο να έχει καταγραφεί και αντιμετωπιστεί και ως περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας.

Πίνακας 117: Κινήσεις ενδοοικογενειακής βίας - Νέες ωφελούμενες

Αριθμός Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 14407	Μη ενδοοικογενειακή βία (3885)	Ενδοοικογενειακή βία (10522)
Εξωτερικές παραπομπές	18.33% (712)	24.46% (2574)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	29.99% (1165)	43.05% (4530)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΓΙΦ	4.4% (171)	9.1% (957)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	68.37% (2656)	82.84% (8716)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	61.88% (2404)	72.74% (7654)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	25.05% (973)	40.82% (4295)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	24.35% (946)	36.98% (3891)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	58.04% (2255)	69.83% (7347)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	14.26% (554)	34.43% (3623)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	14.03% (545)	6.76% (711)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.88% (34)	0.76% (80)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.33% (13)	0.58% (61)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	5.82% (226)	7.83% (824)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	5.66% (220)	7.44% (783)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	0.41% (16)	0.91% (96)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	33.31% (1294)	40.71% (4284)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	9.4% (365)	13.42% (1412)
Έκβαση_Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	9.42% (366)	17.01% (1790)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	59.18% (2299)	58.63% (6169)
Έκβαση άλλο	0.82% (32)	1.05% (111)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.44% (17)	0.38% (40)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Από τον Πίνακα 118 προκύπτει ότι η λήψη υπηρεσιών βρίσκεται σε παρόμοια με τις άλλες ομάδες επίπεδα, ωστόσο τα ποσοστά εργασιακής συμβουλευτικής διαφέρουν σε μεγαλύτερο βαθμό. Συγκεκριμένα, ενώ από τις άλλες ομάδες λαμβάνουν υπηρεσίες το 10.83%, οι άνεργες ωφελούμενες λαμβάνουν 40.54%. Αντίστοιχα αυξημένα είναι τα ποσοστά στο κλείσιμο φακέλου, δεδομένο το οποίο υποδεικνύει είτε την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την αντιμετώπιση του ζητήματος μέσω της εύρεσης εργασίας είτε την παύση της διαδικασίας εκ μέρους των γυναικών, δεδομένο το οποίο συγκλίνει και με τις απαντήσεις των στελεχών.

Πίνακας 118: Κινήσεις ανέργων- Παλαιές Ωφελούμενες

Αριθμός παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785	Μη άνεργη (637)	Άνεργη (148)
Εξωτερικές παραπομπές	31.71% (202)	33.78% (50)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	38.15% (243)	43.24% (64)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΠΦ	5.81% (37)	6.76% (10)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	99.22% (632)	100% (148)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	99.22% (632)	100% (148)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	36.89% (235)	31.76% (47)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	51.96% (331)	43.24% (64)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	56.51% (360)	63.51% (94)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	48.98% (312)	37.16% (55)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	10.83% (69)	40.54% (60)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.47% (3)	0% (0)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.78% (5)	1.35% (2)
Συνεδρία (FOLLOW UP) προγραμματισμένη	19.62% (125)	18.92% (28)
Συνεδρία_(FOLLOW UP) πραγματοποιημένη	19% (121)	18.92% (28)
Συνεδρία_(FOLLOW UP) μη πραγματοποιημένη	2.04% (13)	1.35% (2)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	55.73% (355)	43.24% (64)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	16.95% (108)	16.22% (24)
Έκβαση_ Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	12.4% (79)	12.16% (18)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	69.86% (445)	75.68% (112)
Έκβαση άλλο	1.1% (7)	0% (0)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.31% (2)	0% (0)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Όπως και στις νέες ωφελούμενες μονογονείς, έτσι και στις παλαιές μονογονείς, οι διαφοροποιήσεις των ποσοστών ανάμεσα στην ομάδα αυτή και στις άλλες, είναι μικρές. Η έντονη διαφορά εντοπίζεται στις περιπτώσεις κοινωνικής και εργασιακής στήριξης με 69.05% έναντι 57.2% και 30.95% έναντι 15.61% αντίστοιχα (Πίνακας 119). Τα δεδομένα αυτά συνδέονται με την ανάγκη των γυναικών είτε για εύρεση εργασίας είτε για διατήρηση της υπάρχουσας επαγγελματικής θέσης για την εξασφάλιση της διαβίωσης, ιδιαίτερα των παιδιών τους.

Πίνακας 119: Κινήσεις μονογονέων- Παλαιές ωφελούμενες

Αριθμός παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785	Μη μονογονέας (743)	Μονογονέας (42)
Εξωτερικές παραπομπές	32.17% (239)	30.95% (13)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	39.03% (290)	40.48% (17)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΠΦ	6.06% (45)	4.76% (2)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	99.33% (738)	100% (42)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	99.33% (738)	100% (42)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	35.53% (264)	42.86% (18)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	50.34% (374)	50% (21)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	57.2% (425)	69.05% (29)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	47.38% (352)	35.71% (15)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	15.61% (116)	30.95% (13)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0.4% (3)	0% (0)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.81% (6)	2.38% (1)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	19.78% (147)	14.29% (6)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	19.25% (143)	14.29% (6)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	2.02% (15)	0% (0)
Έκβαση_ Ολοκληρωμένη Συνεδρία	53.97% (401)	42.86% (18)
Έκβαση_ Διακοπή Συνεδρίας	16.55% (123)	21.43% (9)
Έκβαση_ Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	12.52% (93)	9.52% (4)
Έκβαση_ κλείσιμο φακέλου	71.06% (528)	69.05% (29)
Έκβαση άλλο	0.94% (7)	0% (0)
Έκβαση_ χωρίς δήλωση	0.27% (2)	0% (0)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Στις περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας στις παλαιές ωφελούμενες, τα ποσοστά δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις άλλες ομάδες, παρά στις περιπτώσεις της διαδικασίας follow up, οι οποίες φαίνεται να προγραμματίζουν και να λαμβάνουν την υπηρεσία περισσότερο από τις άλλες ωφελούμενες. Επιπλέον, σε σχέση με τις νέες ωφελούμενες, οι παλαιές παρουσιάζουν μεγαλύτερα ποσοστά λήψης υπηρεσιών (π.χ. στην ατομική ψυχολογική στήριξη και την κοινωνική στήριξη), ωστόσο αυτό αφορά και στο μικρότερο δείγμα (785 έναντι 14407).

Πίνακας 120: Κινήσεις ενδοοικογενειακής βίας- Παλαιές ωφελούμενες

Αριθμός παλαιών Ωφελούμενων βάση ΕΕΤΑΑ: 785	Μη ενδοοικογενειακή βία (222)	Ενδοοικογενειακή βία (563)
Εξωτερικές παραπομπές	35.14% (78)	30.91% (174)
Εσωτερικές παραπομπές σε συμβουλευτικά κέντρα	35.59% (79)	40.5% (228)
Παραπομπή εσωτερική σε δομή της ΓΠΦ	2.25% (5)	7.46% (42)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη	99.55% (221)	99.29% (559)
Συνεδρία ατομική πραγματοποιημένη	99.55% (221)	99.29% (559)
Συνεδρία ατομική μη πραγματοποιημένη	33.78% (75)	36.77% (207)
Συνεδρία ατομική ψυχολογική στήριξη	46.85% (104)	51.69% (291)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη κοινωνικής	58.11% (129)	57.73% (325)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη νομικής	40.99% (91)	49.02% (276)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	18.02% (40)	15.81% (89)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη άλλο	0% (0)	0.53% (3)
Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη χωρίς δήλωση	0.45% (1)	1.07% (6)
Συνεδρία (FOLLOW UP)προγραμματισμένη	15.32% (34)	21.14% (119)
Συνεδρία (FOLLOW UP)πραγματοποιημένη	14.41% (32)	20.78% (117)
Συνεδρία_(FOLLOW UP)μη πραγματοποιημένη	1.8% (4)	1.95% (11)
Έκβαση Ολοκληρωμένη Συνεδρία	55.41% (123)	52.58% (296)
Έκβαση Διακοπή Συνεδρίας	20.27% (45)	15.45% (87)
Έκβαση Κλείσιμο χωρίς συνάντηση	10.36% (23)	13.14% (74)
Έκβαση κλείσιμο φακέλου	61.26% (136)	74.78% (421)
Έκβαση άλλο	0.45% (1)	1.07% (6)
Έκβαση χωρίς δήλωση	0% (0)	0.36% (2)

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Αναφορικά με τις παλαιές ωφελούμενες που είναι μετανάστριες (11), τις αιτούσες ασύλου (0), ΑμεΑ (7) και Ρομά (4), δε μπορούμε να εξάγουμε συμπεράσματα λόγω του μικρού αριθμού μέσα σε αυτή τη κατηγορία. Μικρές διαφορές εντοπίζονται μεταξύ των παλαιών ωφελούμενων που ήταν μετανάστριες όσον αφορά τις εξωτερικές παραπομπές που είναι σαφώς αυξημένες (54.55% έναντι 31.78%), όπως και οι περιπτώσεις ολοκληρωμένων συνεδριών (63.64% έναντι 53.23%). Στις περιπτώσεις των ΑμεΑ παλαιών ωφελούμενων διαπιστώνονται διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις άλλες ομάδες ωφελούμενων, όπως για παράδειγμα υπηρεσίες νομικής στήριξης (28.57% έναντι 46.92%). Στις περιπτώσεις των παλαιών ωφελούμενων Ρομά (4), ο αριθμός διαθέσιμων ωφελούμενων είναι πολύ μικρός για να έχει νόημα κάθε είδους σύγκριση. Τα αποτελέσματα αυτής της παραγράφου θα πρέπει να ληφθούν υπόψη με προσοχή λόγω του μικρού αριθμού ωφελούμενων ανά κατηγορία.

Όπως παρατηρείται, συνολικά, από τους πίνακες των κινήσεων των νέων και παλαιών ωφελούμενων, κάθε ομάδα πολλαπλής διάκρισης ή/και βίας χρήζει διαφορετικών υπηρεσιών που σχετίζονται με το αίτημα της ωφελούμενης. Διακρίνονται διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις υπηρεσίες που παρέχονται στην κάθε ομάδα, καθώς και διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις παλαιές και νέες ωφελούμενες. **Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, είτε ανά περιφέρεια είτε ανά πολλαπλή διάκριση, οι υπηρεσίες που παρέχονται στις ωφελούμενες λειτουργούν αποτελεσματικά και σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κανονιστικού πλαισίου.** Το δεδομένο αυτό προκύπτει καθώς οι περιπτώσεις οι οποίες «δεν πραγματοποιήθηκαν» είναι μηδενικές. **Ακόμα παραπάνω όμως, τα δεδομένα αυτά συνάδουν με τα δεδομένα που προκύπτουν από τις ποσοτικές έρευνες που διενεργήθηκαν στα στελέχη των δομών και τις ποιοτικές απαντήσεις που προσέφεραν. Τέλος, η διεύρυνση των εξυπηρετούμενων του δικτύου και οι παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως διαφαίνεται, λειτουργούν βάσει των προκαθορισμένων όρων.**

Από τα παραπάνω δεδομένα προκύπτει η παρατήρηση ότι υπάρχει διαφοροποίηση ανάμεσα στα αρχικά αιτήματα και στις υπηρεσίες που τελικά έλαβαν οι γυναίκες. Ωστόσο, αυτό δεν αποτελεί εντυπωσιακό γεγονός, καθώς η γενική αίσθηση ανάγκης για τη λήψη μιας υπηρεσίας συνήθως ερμηνεύεται υπό την οπτική της εκλαϊκευμένης ψυχολογικής γνώσης από την εκάστοτε γυναίκα. Οι ανάγκες όμως αυτές, έπειτα από το αρχικό αίτημα, αξιολογούνται μαζί με την κατάσταση της γυναίκας και στη συνέχεια παρέχονται οι «κατάλληλες» υπηρεσίες, δηλαδή εκείνες που ταιριάζουν στις ανάγκες των ωφελούμενων. Έτσι, όπως διαφαίνεται και από τους προαναφερθέντες πίνακες, οι υπηρεσίες που οφείλουν να παρέχουν οι δομές, πράγματι παρέχονται, διαφοροποιούνται όμως τα ποσοστά ζήτησης και παροχής ανά περιφέρεια. Όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών αυτή αξιολογείται μέσα από τα δεδομένα των ίδιων των γυναικών όπως καταγράφηκαν από την ποσοτική έρευνα που διεξήχθη σε αυτές, αλλά και από τα ίδια τα στελέχη που εκφράζουν τις απόψεις τους μέσα από την καθημερινή εμπειρία τους με τις ωφελούμενες. Έτσι, στην ερώτηση της έρευνας για τις γυναίκες που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο των παρεχόμενων υπηρεσιών, τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και τους Ξενώνες δίνουν τις απαντήσεις που εμφανίζονται παρακάτω (Πίνακας 121 και Πίνακας 122).

Πίνακας 121: Συμβουλευτικά Κέντρα: Ολοκλήρωση κύκλου παρεχόμενων υπηρεσιών

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Ναι	Όχι
Επιστρέφουν στο μέλλον με παρόμοια προβλήματα	43.41% (56)	56.59% (73)
Ανεξαρτητοποιούνται	52.71% (68)	47.29% (61)
Νιώθουν ενδυναμωμένες	95.35% (123)	4.65% (6)
Νιώθουν έτοιμες να εργαστούν	59.69% (77)	40.31% (52)
Γνωρίζουν πώς να υπερασπιστούν τον εαυτό τους, ιδιαίτερα υπό την οπτική του φύλου	65.89% (85)	34.11% (44)
Συνεχίζουν να διατρέχουν κίνδυνο	24.81% (32)	75.19% (97)
Χρηζουν επιπλέον βοήθειας από άλλους φορείς	49.61% (64)	50.39% (65)
Βρίσκουν ένα δικό τους χώρο στέγασης	41.09% (53)	58.91% (76)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων το μεγαλύτερο ποσοστό δεν επιστρέφει με παρόμοια προβλήματα (56.59%), ενώ νιώθουν ενδυναμωμένες ύστερα από την ολοκλήρωση του κύκλου των παρεχόμενων υπηρεσιών (95.35%). Όπως δηλώνουν τα στελέχη οι γυναίκες ανεξαρτητοποιούνται (52.71%), και γνωρίζουν πώς να υπερασπιστούν τον εαυτό τους υπό την οπτική του φύλου (65,89%), όπως τη γνώρισαν μέσα από τη συμβουλευτική διαδικασία. Παρ' όλα αυτά, όπως τα περισσότερα στελέχη αναφέρουν, οι ωφελούμενες συνεχίζουν να διατρέχουν κίνδυνο (75.19%) και χρήζουν επιπλέον βοήθειας από άλλους φορείς (50.39%), ενώ δεν βρίσκουν ένα δικό τους χώρο στέγασης (άποψη του 58.91% των στελεχών). Αξίζει ωστόσο σχολιασμού και το ποσοστό το οποίο όπως διαφαίνεται από τις απαντήσεις επιστρέφει στο μέλλον παρόμοια προβλήματα και συνεχίζει να διατρέχει κίνδυνο. Πράγματι, ο κύκλος της βίας είναι επαναλαμβανόμενος και δεν σημαίνει ότι η γυναίκα θα διαφύγει από την κατάσταση της. Το γεγονός ότι της παρέχεται συμβουλευτική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή στήριξης, δεν ανάγεται στην απεμπλοκή της από τη βία, αντίθετα συμβολίζει την έναρξη μιας επώδυνης κατάστασης κατά την οποία η γυναίκα ξεκινά να αντιλαμβάνεται αυτό που της συμβαίνει και αξιολογεί. Το τελικό αποτέλεσμα άπτεται πολλαπλών παραγόντων όπως τα προσωπικά χαρακτηριστικά της γυναίκας, το περιβάλλον γύρω της (υποστηρικτικό ή όχι), η οικονομική και εργασιακή δυνατότητα κ.ο.κ. Επίσης υπάρχει σεβασμός στο απόρρητο, εχεμύθεια, εμπιστευτικότητα, παρέχεται ένα φάσμα υπηρεσιών και συνεπώς η γυναίκα μπορεί να επιστρέφει στο ΣΚ, όχι μόνο για τη λήψη υπηρεσιών, αλλά και γιατί εντός της δομής νιώθει ασφάλεια. Συγκεκριμένα, μια από τις γυναίκες αναφέρει στο ερωτηματολόγιο που της δόθηκε: «δενόμαστε με αυτούς τους ανθρώπους, είναι η μόνη μας παρέα στο νησί».

Πίνακας 122: Ξενώνες Φιλοξενίας-Ολοκλήρωση κύκλου παρεχόμενων υπηρεσιών

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Ναι	Όχι
Επιστρέφουν στο μέλλον με παρόμοια προβλήματα	12.5% (7)	87.5% (49)
Ανεξαρτητοποιούνται	60.71% (34)	39.29% (22)
Νιώθουν ενδυναμωμένες	80.36% (45)	19.64% (11)
Βρίσκουν εργασία	76.79% (43)	23.21% (13)
Η ζωή τους βελτιώνεται	75% (42)	25% (14)
Συνεχίζουν να διατρέχουν κίνδυνο	14.29% (8)	85.71% (48)
Λαμβάνουν βοήθεια από άλλες κοινωνικές δομές	66.07% (37)	33.93% (19)
Χρηζουν επιπλέον βοήθειας από άλλους φορείς	44.64% (25)	55.36% (31)
Βρίσκουν το δικό τους χώρο στέγασης	80.36% (45)	19.64% (11)
Επιστρέφουν στη ζωή που έκαναν πριν τον Ξενώνα	32.14% (18)	67.86% (38)
Γνωρίζουν πώς να υπερασπιστούν τον εαυτό τους	50% (28)	50% (28)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Παρόμοια εμφανίζεται και η κατάσταση, ύστερα από τη λήψη υπηρεσιών από τους Ξενώνες. Σύμφωνα με τα στελέχη, οι περισσότερες ωφελούμενες δεν επιστρέφουν με παρόμοια προβλήματα (87.5%), ανεξαρτητοποιούνται (60.71%) και νιώθουν ενδυναμωμένες (80.36%), γνωρίζοντας πώς να υπερασπιστούν τον εαυτό τους (50%). Τα περισσότερα στελέχη (76.79%) υποστηρίζουν ακόμα ότι οι ωφελούμενες βρίσκουν εργασία (76,79%) και η ζωή τους βελτιώνεται (75%), ενώ δεν συνεχίζουν να διατρέχουν κίνδυνο (85.71%).³² Παρ' όλα αυτά, λαμβάνουν βοήθεια από άλλες κοινωνικές δομές (66.07%)- δεδομένο που αναδεικνύει τη σημαντικότητα της δικτύωσης και των παραπομπών, ενώ βρίσκουν ένα δικό τους χώρο στέγασης. Τέλος, ένα μικρό ποσοστό των στελεχών (32.14%) υποστηρίζει ότι οι ωφελούμενες επιστρέφουν στη ζωή που έκαναν πριν τον Ξενώνα.

Όπως και στα Συμβουλευτικά Κέντρα, έτσι και στους Ξενώνες Φιλοξενίας, τα στελέχη αναφέρουν ότι οι γυναίκες λαμβάνουν υπηρεσίες και από άλλους φορείς. Αυτό αποτελεί ενδεικτικό σημείο αφενός της διαδικασίας της δικτύωσης, αφετέρου του πολυδιάστατου φαινομένου της βίας, το βίωμα της οποίας, χρήζει πολλαπλής υποστήριξης. Η κάθε περίπτωση βίας (οικονομική, σεξουαλική, σωματική, ψυχολογική κλπ), αλλά και η κάθε περίπτωση γυναίκας, όπως έχει υποστηριχθεί και σε άλλο σημείο, αποτελεί μοναδική περίπτωση και το δίκτυο χαρακτηρίζεται ως ένας χώρος που παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό οι σύμβουλοι, αναγνωρίζουν τις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε γυναίκας και της παρέχουν τις υπηρεσίες που χρειάζεται είτε εντός του δικτύου, είτε παραπέμποντας την σε κάποια άλλη υπηρεσία, όπως για παράδειγμα την υπηρεσία ασύλου, εφόσον πρόκειται για γυναίκα μετανάστρια ή προσφύγισσα.

³² Το δεδομένο αυτό αφορά στη συνολική αλλαγή που επέρχεται στη ζωή μιας γυναίκας που λαμβάνει υπηρεσίες από έναν Ξενώνα, καθώς ενδέχεται η γυναίκα με ή/και χωρίς τα παιδιά της να μεταβούν σε διαφορετικό νομό προκειμένου να προστατευθούν συνολικά από το δράστη.

Η κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων γυναικών αντικατοπτρίζεται συγκεκριμένα στα ευρήματα των ποιοτικών συνεντεύξεων. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

«πάντα στο μυαλό μας ότι αυτές οι δομές φιλοξενίας δεν είναι ξενοδοχεία. Υπάρχει το τρίμηνο της αρχικής παραμονής, το τρίμηνο με απόφαση της ομάδας διοίκησης έργου του δήμου, γιατί οι δήμοι ουσιαστικά έχουν, τρέχουν τους ξενώνες, ε..μπορούν να αποφασίσουν και την παράταση πέρα από τρεις μήνες, δηλαδή μπορεί να δοθεί και...να δοθούν παρατάσεις ανάλογα με την περίπτωση της γυναίκας. Οπότε ουσιαστικά, η δομή αυτή, οι δομές φιλοξενίας, είναι της γυναίκας ένα εφαλτήριο, εγώ θα το έλεγα, για να ενδυναμωθεί, για να μπορέσει να βρει δουλειά, στα σταθεί στα πόδια της και να επιλέξει τι θα κάνει. Δεν έχει νόημα δηλαδή να περιφέρεται τρίμηνα, τρίμηνα, τρίμηνα ή σε άλλες δομές φιλοξενίας ή να είναι τρίμηνα, τρίμηνα, τρίμηνα, στην ίδια δομή φιλοξενίας. Αν χρειαστεί και δεν μπορεί να σταθεί στα πόδια της, να ορθοποδήσει σαφώς και θα μείνει»

«για την στήριξη των γυναικών προσφύγων που είναι θύματα βίας ή και εν δυνάμει θύματα βίας ή και αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών και των παιδιών τους. Οπότε στο πλαίσιο αυτού του πρωτοκόλλου, το οποίο δείτε το κάποια στιγμή είναι χρήσιμο κείμενο, γιατί καλύπτει πάρα πολύ τα θέματα των πολλαπλών διακρίσεων και με εστίαση στις γυναίκες πρόσφυγες. Το δίκτυο προσαρμόστηκε έτσι ώστε, να παρέχει υπηρεσίες, όλο το δίκτυο, εντάξει; Να παρέχει υπηρεσίες άμεσα στον πληθυσμό αυτό. Ε..οπότε σε αυτό το πλαίσιο εμείς αναλάβαμε και ως μέρος του πρωτοκόλλου, όλη την εποπτεία της διαδικασίας στις δομές, στο πως παραπέμπουμε»

«Δηλαδή μιλάμε για ένα ανθρώπινο δυναμικό διαχείρισης, πέρα από τα ζητήματα, είναι πάρα πολύ μεγάλο. Δηλαδή φανταστείτε... μια ερώτηση να κάνουν κάθε μέρα φανταστείτε...»

«Δηλαδή έχουμε αναλάβει να βρούμε ε..ψυχολόγους, επόπτες και επόπτριες για την κλιν..αυτό που ονομάζουμε στα ψυχολογικά κλινική εποπτεία, για όλο το βάρος που κουβαλάνε και την αποφόρτιση και την καλύτερη διαχείριση των..θεμάτων»

«μία ας πούμε, κατά διαστήματα επικαιροποίηση ας πούμε γνώσεων, δεξιοτήτων κτλ των στελεχών για τα ζητήματα που, που τους απασχολούν, αυτό δηλαδή. Μία δια βίου ας πούμε κατάρτιση. Αυτό έχει λίγο και τον χαρακτήρα της εποπτείας, δεν είμαι μόνο εκπαίδευση γιατί έτσι κι αλλιώς όταν καλείσαι καθημερινά να απαντήσεις σε ζητήματα και το καλύτερο είναι να είναι και ενεργά τα στελέχη, να διαβάζουν, να κάνουν κτλ, γιατί μία εκπαίδευση δεν μπορεί να καλύψει, κι αυτή πιάνει τον μέσο όρο ας πούμε».

Γενικά και όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες ψυχολογικές επιπτώσεις της βίας, από συντρόφους ή άλλα πρόσωπα κάνει τα θύματα να υποφέρουν από έλλειψη αυτοπεποίθησης και να αισθάνονται ευάλωτα και ανήσυχα. Οι γυναίκες που έχουν πέσει θύματα βίας από σύντροφο είναι πιο πιθανό να βιώσουν διάφορες μακροπρόθεσμες ψυχολογικές επιπτώσεις σε σχέση με εκείνες που υπέστησαν μεν βία, αλλά ο δράστης δεν ήταν σύντροφός τους. Αυτό μπορεί να αντικατοπτρίζει όχι μόνο τις αντιδράσεις στο πιο σοβαρό περιστατικό βίας, αλλά και το γεγονός ότι η βία από σύντροφο είναι πιο πιθανό να ενέχει περισσότερα περιστατικά που εκτείνονται σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Επομένως το φαινόμενο της έμφυλης βίας και γενικά των διακρίσεων, εκτός από τις ψυχολογικές συνέπειες έχει και πολλαπλές κοινωνικές διαστάσεις για το θύμα πράγμα που ενισχύει την αδυναμία αντίδρασής του. Η ανάγκη απόκρυψης της πραγματικότητας συνάδει στην παθητικοποίηση τόσο του θύματος

όσο και του κοινωνικού του περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα το πρόβλημα να διαιωνίζεται και σταδιακά να παγιώνεται. Έρευνα που έγινε στο Ηνωμένο Βασίλειο σε δείγμα 1.353 ατόμων άνω των 13 ετών έδειξε ότι ενώ τα ποσοστά κοριτσιών και αγοριών που ανέφεραν ότι είχαν βιώσει συναισθηματική και σωματική βία στις ρομαντικές τους σχέσεις ήταν παρόμοια, τα κορίτσια ανέφεραν συχνότερα ότι είχαν υποστεί σοβαρές μορφές κακοποίησης αλλά και ότι η βία ήταν επαναλαμβανόμενη και παρέμενε στο ίδιο επίπεδο ή εντεινόταν με την πάροδο του χρόνου (Barter, Mc Carry, Berridge, Evans, 2009). Αν και σε αρκετές περιπτώσεις οι κακοποιημένες γυναίκες απευθύνονται για βοήθεια στο οικογενειακό, φιλικό περιβάλλον ή σε κάποια κρατική υπηρεσία (π.χ. αστυνομία), εν τούτοις, αντιμετωπίζουν επιφυλακτικότητα, έλλειψη κατανόησης και αποθάρρυνση.

Τα κοινωνικό-πολιτισμικά συστήματα κάθε κοινωνίας είναι σε μια συνεχή αλληλεπίδραση με δυο βασικές διαδικασίες: την κατασκευή της πραγματικότητας και τη νοηματοδότησή της. Στη βάση αυτή κάθε πολιτισμός δημιουργεί ένα σύστημα αξιών και κανόνων στα πλαίσια του φυσικού, κοινωνικού και ηθικού συστήματός του. Οι ρόλοι των ανθρώπων, οι κώδικες επικοινωνίας και όλο το κοινωνικό οικοδόμημα αποτελούν ένα πολιτισμό δημιουργήμα και κάθε σύγκρουση εκλαμβάνεται ως απειλή για το σύνολο της κοινωνίας. Παρότι το θέμα έχει αναλυθεί εξαντλητικά στη βιβλιογραφική ανασκόπηση επισημαίνουμε ότι τα παραπάνω στοιχεία, ερευνητικά και θεωρητικά εξηγούν το θέμα της κάλυψης των αναγκών των γυναικών και της δημιουργίας του φαινομένου της μετάβασης από υπηρεσία σε υπηρεσία. Η έμφυλη βία είναι ένα σύνθετο πρόβλημα που προκαλείται από μια πληθώρα παραγόντων που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Περιλαμβάνει δε διάφορους παράγοντες, οι οποίοι αλληλοδιαπλέκονται και αλληλεπιδρούν στην καθημερινότητα των θυμάτων και εντείνουν το πρόβλημα. Σαφώς υπάρχουν κενά και δυσκολίες στο σύστημα υποδοχής και εξυπηρέτησης των γυναικών αλλά αυτά από μόνα τους δεν εξηγούν πλήρως το ενδεχόμενο πρόβλημα της μη κάλυψης των αναγκών των γυναικών.

Τα δεδομένα που αντλούνται από τους παραπάνω πίνακες αποτελούν μία συνολική αποτίμηση της λειτουργίας των δομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών στις ωφελούμενες, η πλειοψηφία των οποίων βελτιώνουν τη ζωή τους.

Παρ' όλα αυτά τα στελέχη αναφέρουν και την άλλη πλευρά, εκείνη της πολυσύνθετης ψυχοσύνθεσης και της πολυδιάστατης βιογραφίας των κακοποιημένων γυναικών. Σύμφωνα με τους ίδιους *«Επιλέγουν να φιλοξενηθούν αλλού ή να επιστρέψουν σπίτι τους ή απογοητεύονται από την αδυναμία εξυπηρέτησης κάποιων αιτημάτων τους ή φανταζόντουσαν αλλιώς τον Ξενώνα», «Μερικές γυναίκες δεν έχουν την υπομονή να περιμένουν τυχόν θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την στέγαση και την εργασία και επιστρέφουν πάλι πίσω στην προηγούμενη οικία τους», «Οι γυναίκες θύματα βίας που εγκαταλείπουν, συνήθως επιστρέφουν λόγω μη υποστηρικτικού οικογενειακού περιβάλλοντος, κακής οικονομικής κατάστασης και μη κατανόησης του κύκλου της βίας», «Τα θύματα έμφυλης βίας ενδέχεται να αποχωρήσουν πριν την ολοκλήρωση της υποστήριξης και να επιστρέψουν στο θύτη, λόγω πίεσης από τα τέκνα τους. Οι πρόσφυγες πολύ συχνά αποχωρούν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, με αμφιθυμία που αποχωρίστηκαν από το θύτη», «Επιστρέφουν στους συντρόφους/συζύγους για να δώσουν μία ευκαιρία ακόμα, δεν μπορούν να εφαρμόσουν τον κανονισμό λειτουργίας του Καταφυγίου, επιθυμούν να ζούν αυτόνομα σε κάποιο σπίτι/διαμέρισμα», «Αλλάζουν γνώμη κ επιστρέφουν στο θύτη (κυρίως*

πρόσφυγες). Κάποιες θεωρούν τον Ξενώνα ως μέσον πίεσης προς το θύτη. Οι περισσότερες μαθαίνουν τα δικαιώματά τους και δρουν αναλόγως».

Μία σημαντική παράμετρος για την αξιολόγηση του σχεδιασμού αφορά στα μεθοδολογικά εργαλεία και στους κανονισμούς λειτουργίας των δομών. Συγκεκριμένα, όπως παρατηρείται από τα δεδομένα της πρωτογενούς έρευνας στα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων (Πίνακας 123) και των Ξενώνων Φιλοξενίας (Πίνακας 124), παρατηρείται ότι η γνώση των κανονισμών λειτουργίας και των μεθοδολογικών εν γένει εργαλείων, αφορά σε μία διαδικασία η οποία χρήζει τόσο εξατομικευμένων διαδικασιών και προσπάθειας, όσο και θεσμικού συντονισμού. Ωστόσο, όπως και σε άλλες περιπτώσεις, έτσι και στην παρούσα θεματική, διακρίνονται διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις περιφέρειες. Συγκεκριμένα, στο Βόρειο Αιγαίο παρατηρείται το υψηλότερο ποσοστό (71.43%) που αναφέρθηκε στην καταλληλότητα της ενημέρωσης από διαφορετικές πηγές εντός του δικτύου. Αντίστοιχα στην Πελοπόννησο, παρατηρείται το μεγαλύτερο ποσοστό (27.27%) στο πεδίο «Άλλο», δεδομένο το οποίο εγείρει προβληματισμό σε σχέση με τις διαφορετικές πηγές που χρησιμοποιούνται για ενημέρωση στην περιφέρεια αυτή σε σχέση με τις λοιπές περιφέρειες.

Έτσι, συνολικά, τόσο στα Κέντρα όσο και στους Ξενώνες παρατηρούνται διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις περιφέρειες και στον τρόπο εκμάθησης του κανονιστικού πλαισίου. Ωστόσο, πέραν της Κεντρικής Μακεδονίας, στις άλλες περιφέρειες το μεγαλύτερο ποσοστό υποστηρίζει ότι υπάρχει κατάλληλη ενημέρωση από διαφορετικές πηγές του δικτύου. Επιπλέον, σύμφωνα με τις απαντήσεις που παρείχαν τα στελέχη, οι μισοί περίπου (45,74% των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων και 42,86% των στελεχών των Ξενώνων) δηλώνουν ότι υπάρχει κατάλληλη ενημέρωση για το κανονιστικό πλαίσιο και τον τρόπο με τον οποίο οφείλουν να λειτουργούν οι δομές. Λιγότεροι, δηλώνουν ότι διάβασαν μόνοι τους (29,46% των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων και 28,57% των στελεχών των Ξενώνων) ή ότι τους ενημέρωσε η διοίκηση (18,6% των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων και 16,07% των στελεχών των Ξενώνων).

Πίνακας 123: Συμβουλευτικά Κέντρα: Μεθοδολογικά εργαλεία

Αριθμός Στελεχών Συμβουλευτικών Κέντρων: 129	Άλλο	Διάβασα μόνη/ος μου	Έμαθα στην πράξη	Με ενημέρωσε η διοίκηση	Υπάρχει κατάλληλη ενημέρωση από διαφορετικές πηγές εντός του δικτύου (π.χ. διαδικτυακός τόπος της ΓΓΠΦ, έντυπα έγγραφα που αποστέλλονται μετά από κάθε επικαιροποίηση κλπ.)
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	20% (2)	0% (0)	20% (2)	60% (6)
Αττική	5.56% (1)	27.78% (5)	0% (0)	16.67% (3)	50% (9)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	28.57% (2)	0% (0)	0% (0)	71.43% (5)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	28.57% (2)	0% (0)	14.29% (1)	57.14% (4)
Δυτική Μακεδονία	9.09% (1)	45.45% (5)	0% (0)	9.09% (1)	36.36% (4)
Ήπειρος	11.11% (1)	0% (0)	0% (0)	22.22% (2)	66.67% (6)
Θεσσαλία	0% (0)	40% (2)	0% (0)	0% (0)	60% (3)
Ιόνιοι Νήσοι	0% (0)	12.5% (1)	0% (0)	37.5% (3)	50% (4)
Κεντρική Μακεδονία	5.56% (1)	44.44% (8)	0% (0)	33.33% (6)	16.67% (3)
Κρήτη	0% (0)	37.5% (3)	12.5% (1)	0% (0)	50% (4)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	22.22% (2)	0% (0)	22.22% (2)	55.56% (5)
Πελοπόννησος	27.27% (3)	18.18% (2)	0% (0)	27.27% (3)	27.27% (3)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	50% (4)	0% (0)	12.5% (1)	37.5% (3)
Σύνολο	5.43% (7)	29.46% (38)	0.78% (1)	18.6% (24)	45.74% (59)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων)

Στην περίπτωση των Ξενώνων το ενδιαφέρον εστιάζεται στις περιφέρειες Βορείου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας όπου τα στελέχη ενημερώθηκαν αυτόνομα για τα μεθοδολογικά εργαλεία. Το δεδομένο όμως αυτό δεν αναδεικνύει κάποια μορφή έλλειψης ή/και ασάφειας εκ μέρους του δικτύου.

Πίνακας 124: Ξενώνες Φιλοξενίας: Μεθοδολογικά εργαλεία

Αριθμός Στελεχών Ξενώνων Φιλοξενίας: 56	Άλλο	Δεν γνωρίζω τον κανονισμό	Διάβασα μόνη/ος μου	Έμαθα στην πράξη	Με ενημέρωσε η διοίκηση	Υπάρχει κατάλληλη ενημέρωση από διαφορετικές πηγές εντός του δικτύου (π.χ. διαδικτυακός τόπος της ΓΠΦ, έντυπα έγγραφα που αποστέλλονται μετά από κάθε επικαιροποίηση κλπ.)
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	0% (0)	0% (0)	60% (3)	0% (0)	0% (0)	40% (2)
Αττική	0% (0)	0% (0)	0% (0)	20% (1)	20% (1)	60% (3)
Βόρειο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	60% (3)	0% (0)	20% (1)	20% (1)
Δυτική Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	20% (1)	0% (0)	0% (0)	80% (4)
Δυτική Μακεδονία	33.33% (1)	0% (0)	33.33% (1)	33.33% (1)	0% (0)	0% (0)
Ήπειρος	20% (1)	20% (1)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	60% (3)
Θεσσαλία	14.29% (1)	0% (0)	14.29% (1)	0% (0)	42.86% (3)	28.57% (2)
Κεντρική Μακεδονία	0% (0)	0% (0)	40% (2)	0% (0)	40% (2)	20% (1)
Κρήτη	0% (0)	0% (0)	14.29% (1)	14.29% (1)	28.57% (2)	42.86% (3)
Νότιο Αιγαίο	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)
Πελοπόννησος	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)
Στερεά Ελλάδα	0% (0)	0% (0)	66.67% (2)	0% (0)	0% (0)	33.33% (1)
Σύνολο	5.36% (3)	1.79% (1)	28.57% (16)	5.36% (3)	16.07% (9)	42.86% (24)

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Ξενώνων Φιλοξενίας)

Επιπλέον όπως αναφέρεται στις συνεντεύξεις, το δίκτυο φαίνεται ότι εστιάζει και εξατομικεύει σε προβλήματα διαφόρων ομάδων γυναικών.

«για την στήριξη των γυναικών προσφύγων που είναι θύματα βίας ή και εν δυνάμει θύματα βίας ή και αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών και των παιδιών τους. Οπότε στο πλαίσιο αυτού του πρωτοκόλλου, το οποίο δείτε το κάποια στιγμή είναι χρήσιμο κείμενο, γιατί καλύπτει πάρα πολύ τα θέματα των πολλαπλών διακρίσεων και με εστίαση στις γυναίκες πρόσφυγες. Το δίκτυο προσαρμόστηκε έτσι ώστε, να παρέχει υπηρεσίες, όλο το δίκτυο, εντάξει; Να παρέχει υπηρεσίες άμεσα στον πληθυσμό αυτό. Ε..οπότε σε αυτό το πλαίσιο εμείς αναλάβαμε και ως μέρος του πρωτοκόλλου, όλη την εποπτεία της διαδικασίας στις δομές, στο πως παραπέμπουμε»

«δημιουργήθηκε και μια ομάδα διερμηνέων από τον Οκτώβριο του '16 στο ΚΕΘΙ. Αρχικά με χρηματοδότηση από τον τακτικό του προϋπολογισμό, για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, δηλαδή για ενάμιση χρόνο, για να καλύψουμε τις ανάγκες διερμηνείας των γυναικών».

Επιβάλλεται δε και αξιολόγηση θέματα που αφορούν στην κάλυψη αναγκών των γυναικών, αν αυτές επιτυγχάνονται και σε πιο βαθμό, καθώς και νέες διαστάσεις που αφορούν ένα πολύ σημαντικό θέμα, αυτό της παιδικής προστασίας στις περιπτώσεις βίας, πως τα παιδιά προστατεύονται, μειώνεται το ψυχικό τραύμα κατά τη διαδικασία της απομάκρυνσής και δεν βιώνουν μια ακόμη κακοποίηση με την απομάκρυνση από την μητέρα τους.

«το ζητούμενο δεν είναι αν είναι θύμα βίας ή όχι, είναι το ζητούμενο αυτές οι γυναίκες που πάνε, τι ανάγκες έχουν και γιατί πάνε; Μπορεί πράγματι να μην είναι θύμα βίας, αλλά να έχει ένα κάρο προβλήματα, να την διώχνουνε, να είναι φτωχή, να είναι άνεργη, να είναι χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, να έχει κι ξέρω εγώ 2 παιδιά, που δεν ξέρει ξέρω εγώ πως να τα μεγαλώσει και για να...».

«καλό είναι να βάλετε στα ερωτήματά σας προτεραιότητα στο βασικά, τι ανάγκη έχει αυτή, τι ανάγκη είχε και αν της καλύφθηκαν αυτές οι ανάγκες. Αυτό είναι το βασικό. Και το βασικό είναι στους ξενώνες προσοχή ότι, ωφελούμενος πληθυσμός είναι και τα παιδιά, δεν είναι μόνο οι γυναίκες».

Συνεδρίες ανά τύπο δομής

Από τα στοιχεία της Βάσης Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ διαπιστώνεται ότι στους Ξενώνες πραγματοποιούνται συνεδρίες κοινωνικής στήριξης σε περισσότερο από το 60% των γυναικών στα Συμβουλευτικά Κέντρα και στους Ξενώνες, ενώ συνεδρίες ψυχολογικής στήριξης στο 31% και 60% αντίστοιχα. Επίσης, εργασιακή στήριξη παρέχεται στο 17% των ωφελούμενων στους Ξενώνες και στο 8.16% των ωφελούμενων στα Συμβουλευτικά Κέντρα, ενώ συνεδρίες follow up γίνονται σε ποσοστό 20,81% και 6,06% αντίστοιχα. Τέλος, νομική στήριξη δέχονται κυρίως οι γυναίκες ωφελούμενες στα Συμβουλευτικά Κέντρα (31,3% των ωφελούμενων), όπου και οι νομικοί προβλέπονται σε αντίθεση με τους Ξενώνες από τους οποίους οι περιπτώσεις που ζητούν νομική στήριξη παραπέμπονται στα Κέντρα. Η ζήτηση των υπηρεσιών αυτών διαφοροποιείται αναλογικά με τον τύπο δομής καθώς υπάρχει σαφής λειτουργική και θεσμική διαφοροποίηση ανάμεσα στα Κέντρα και στους Ξενώνες. Πράγματι, οι υπηρεσίες σχετίζονται άμεσα με τους λόγους για τους οποίους μία γυναίκα επισκέπτεται ή παραπέμπεται σε κάποια δομή, αλλά σαφώς και με τη φύση της δομής από την οποία λαμβάνει υπηρεσίες. Για παράδειγμα, αποτελεί λογικό αποτέλεσμα η διαφοροποίηση ανάμεσα στα ποσοστά που εμφανίζονται στην εργασιακή στήριξη. Οι γυναίκες που απευθύνονται στους Ξενώνες, όπως αναδεικνύεται και από την ποσοτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις ίδιες (βλ. Πίνακας 12) παρουσιάζονται με πιο αυξημένες ανάγκες σε σχέση με τις γυναίκες που επισκέπτονται Συμβουλευτικά Κέντρα ιδιαίτερα όσον αφορά σε περιπτώσεις που αναζητούν διαμονή (μετά την παραμονή στον Ξενώνα) κλπ. Στις περιπτώσεις αυτές η εργασιακή στήριξη, ενδέχεται, να συνδέεται με την προσπάθεια κάλυψης των αναγκών αυτών.

Πίνακας 125 Συνεδρίες ανά τύπο δομής- Ωφελούμενες βάση

Τύπος δομής	Συνεδρία Ψυχολογικής στήριξης	Συνεδρία Κοινωνικής στήριξης	Συνεδρία Νομικής στήριξης	Συνεδρία Εργασιακής στήριξης	Συνεδρία Άλλο	Συνεδρία Χωρίς δήλωση	Συνεδρία Follow up
Συμβουλευτικά Κέντρα	31.61%	66.43%	31.2%	8.16%	0.19%	0.15%	6.06%
Ξενώνες Φιλοξενίας	60.14%	68.16%	0.21%	16.96%	8.85%	5.51%	20.81%

(Βάση Δεδομένων ΕΕΤΑΑ)

Η φιλοσοφία της λειτουργίας του δικτύου και το πλαίσιο συνεργασίας βασίζονται στην οπτική του φύλου και φαίνονται εναρμονισμένα με τις προδιαγραφές των Πράξεων και του κανονιστικού πλαισίου, αφήνοντας ωστόσο τα περιθώρια για θεωρητική ευελιξία και κατεύθυνση. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στις ωφελούμενες λειτουργούν αποτελεσματικά και σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κανονιστικού πλαισίου. Η διεύρυνση των ομάδων στόχου του δικτύου και οι παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως διαφαίνεται, λειτουργούν βάσει των προκαθορισμένων όρων.

Οι περισσότερες γυναίκες είχαν ως αρχικό αίτημα την ψυχολογική στήριξη ακολούθως την κοινωνική στήριξη και έπειτα τη νομική στήριξη. Σε σύγκριση με τα αρχικά αιτήματα, παρατηρείται ότι ενώ το 49% ζήτησαν ψυχολογική στήριξη την έλαβε το 33,57%. Αντίστοιχα, το 26,83% που ζήτησαν κοινωνική στήριξη την έλαβαν το 66,64%.³³ Οι ανάγκες, έπειτα από το αρχικό αίτημα, αξιολογούνται μαζί με την κατάσταση της γυναίκας και στη συνέχεια παρέχονται οι «κατάλληλες» υπηρεσίες, δηλαδή εκείνες που ταιριάζουν στις ανάγκες των ωφελούμενων. Ωστόσο, αυτό δεν αποτελεί αναγκαστικό γεγονός προς την οριστική απεμπλοκή της γυναίκας από τον κύκλο της βίας, δεδομένο που υποστηρίζεται από τις απαντήσεις των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων.

Οι υπηρεσίες που οφείλουν να παρέχουν οι δομές, πράγματι παρέχονται, υπάρχουν όμως επιμέρους διαφοροποιήσεις όσον αφορά στα ποσοστά ζήτησης και παροχής μεταξύ των επιμέρους ομάδων ωφελούμενων. Επίσης, οι γυναίκες, υπό περιπτώσεις, παραπέμπονται και σε εξωτερικούς φορείς προκειμένου να τους παρασχεθεί ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών.

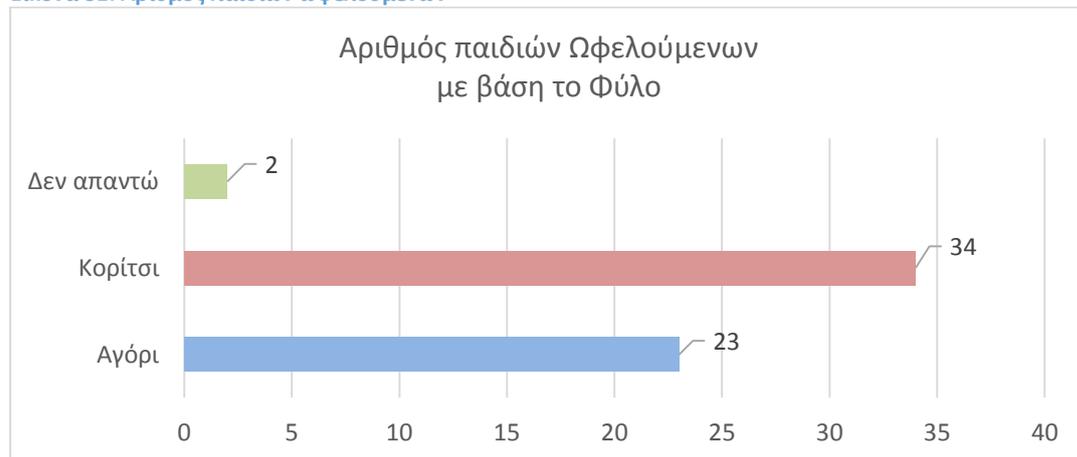
Συνολικά, όπως προκύπτει οι υπηρεσίες με τη μεγαλύτερη ζήτηση και προσφορά ήταν εκείνες της κοινωνικής και της ψυχολογικής στήριξης. Το δεδομένο αυτό συμπληρώνει και η έρευνα στις ωφελούμενες οι οποίες ανέδειξαν τις υπηρεσίες αυτές ως μείζονος σημασίας για την αποκατάσταση τους. Βάσει, επομένως, της ζήτησης και της παροχής, αλλά και βάσει του μέσου όρου του αριθμού των συνεδριών, οι υπηρεσίες που λειτούργησαν πιο αποτελεσματικά είναι οι δύο προαναφερθείσες, ανεξαιρέτως της ομάδας στην οποία ανήκει η εκάστοτε γυναίκα.

³³ Τα δεδομένα αυτά αιτιολογούνται ιδιαίτερα βάσει της κοινωνιολογικής βιβλιογραφίας. Για περισσότερα βλ. (Beck, 2015; Lasch, 2006)

3.2.3.4.1 Φιλοξενούμενα παιδιά ωφελούμενων γυναικών

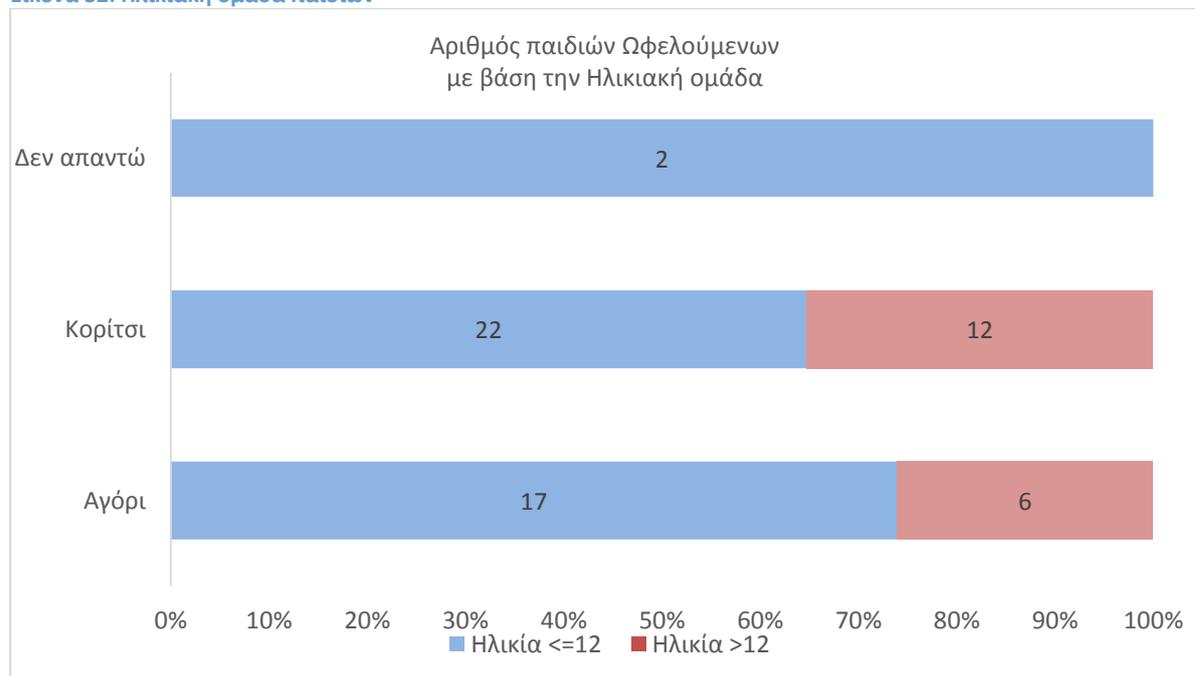
Παράλληλα με τις υπηρεσίες που παρέχουν οι δομές στις ωφελούμενες γυναίκες, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, οφείλουν να παρέχουν υπηρεσίες και στα παιδιά των γυναικών. Ωστόσο, καθώς η βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ παρέχει συγκεκριμένες και περιορισμένες σε ποιότητα πληροφορίες, τα δεδομένα που παρατίθενται στη συνέχεια προέρχονται από την ποσοτική έρευνα που διενεργήθηκε στις ίδιες τις ωφελούμενες οι οποίες διέμεναν στους Ξενώνες μαζί με τα παιδιά τους.

Εικόνα 31: Αριθμός παιδιών ωφελούμενων

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Εικόνα 32: Ηλικιακή ομάδα παιδιών

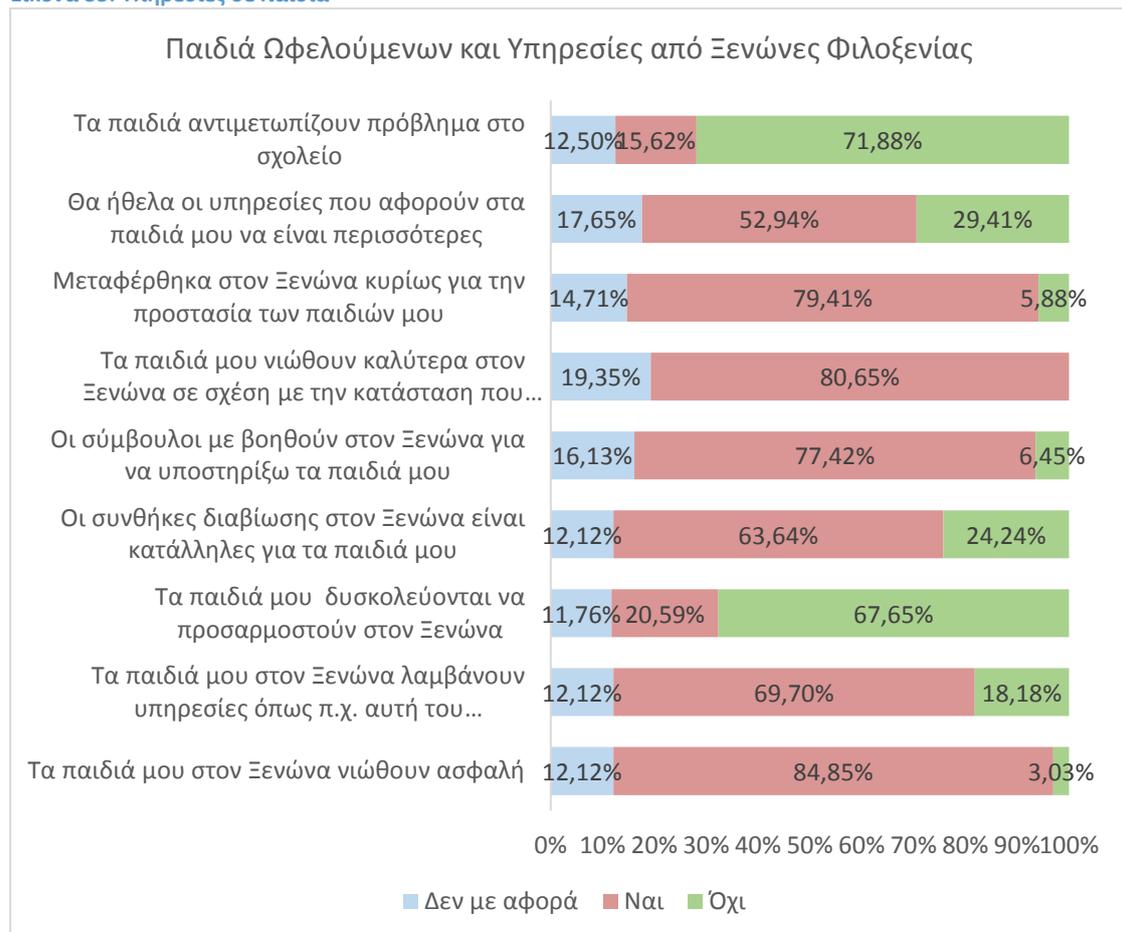

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Από τις παραπάνω εικόνες (Εικόνα 31 και Εικόνα 32) παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών των ωφελούμενων είναι κορίτσια, ενώ και στις δύο περιπτώσεις φύλων, η ηλικιακή ομάδα είναι μικρότερη των 12 ετών. Το ζήτημα που εγείρεται στην προκειμένη περίπτωση, δεν αφορά ιδιαίτερα στη δημογραφική καταγραφή και στην παρουσίαση στατιστικών δεδομένων, αλλά αποτελεί κρούση στο θεσμικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο αγόρια άνω των 12 ετών απαγορεύεται να διαμένουν στους Ξενώνες Φιλοξενίας. Το γεγονός αυτό εγείρει προβληματισμούς σε σχέση με την πορεία της γυναίκας στο δίκτυο και την πορεία του παιδιού εκτός δικτύου, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα δύο μέλη αναγκάζονται να απομακρυνθούν εξαιτίας της θεσμικής οριοθέτησης. Η πράξη αυτή έχει σχολιαστεί και από μερικά στελέχη σύμφωνα με τα οποία: «Κάποιες γυναίκες έχουν παιδιά που είναι αγόρια από 12 έως 18 ετών, και άρα επιλέγουν να παραμείνουν στην κακοποιητική σχέση παρά να εγκαταλείψουν τα παιδιά τους». Πρόκειται για μία πρακτική η οποία χρήζει ολικού επαναπροσδιορισμού, η παραμονή της μητέρας στην κακοποιητική σχέση εξαιτίας του θεσμικού πλαισίου δεν αποτελεί επιθυμητή δράση τόσο για τη γυναίκα όσο και για το παιδί. Επιπλέον, είναι από τις περιπτώσεις οι οποίες επιτάσσουν μία διεπιστημονική θεωρητική προσέγγιση, πέραν από την οπτική του φύλου.

Παρ' όλα αυτά, εφόσον τα παιδιά πληρούν τα κριτήρια και εισέλθουν στους ξενώνες, τους παρέχονται υπηρεσίες οι οποίες άπτονται κυρίως της διαμονής και της φύλαξης.

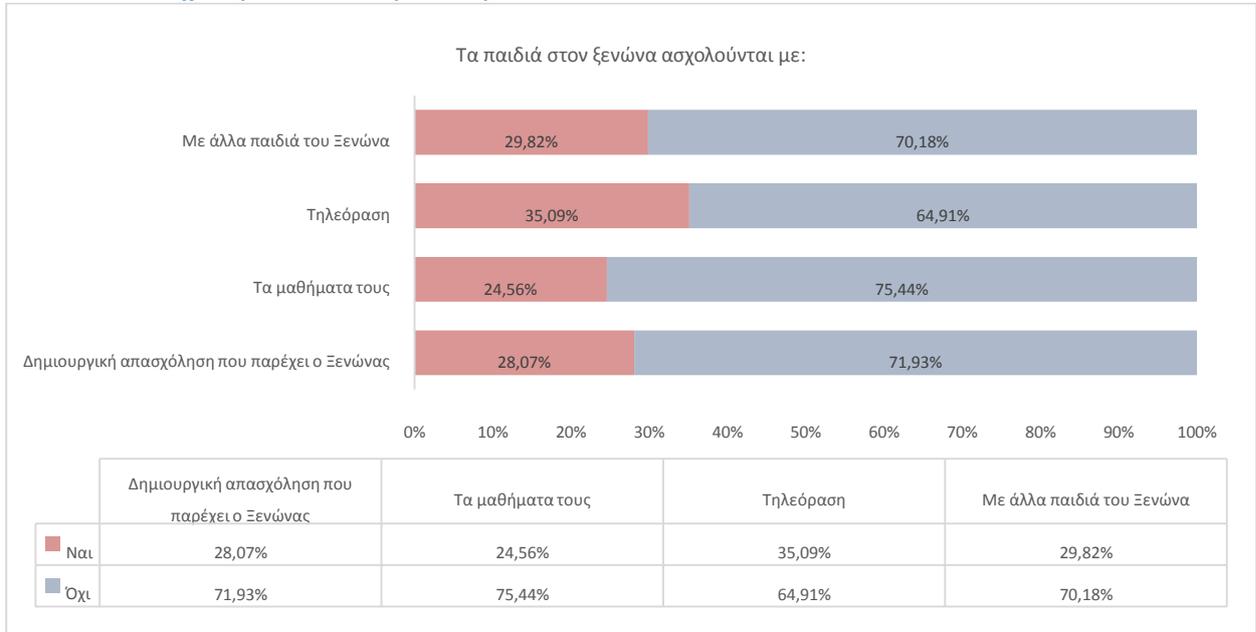
Εικόνα 33: Υπηρεσίες σε παιδιά

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

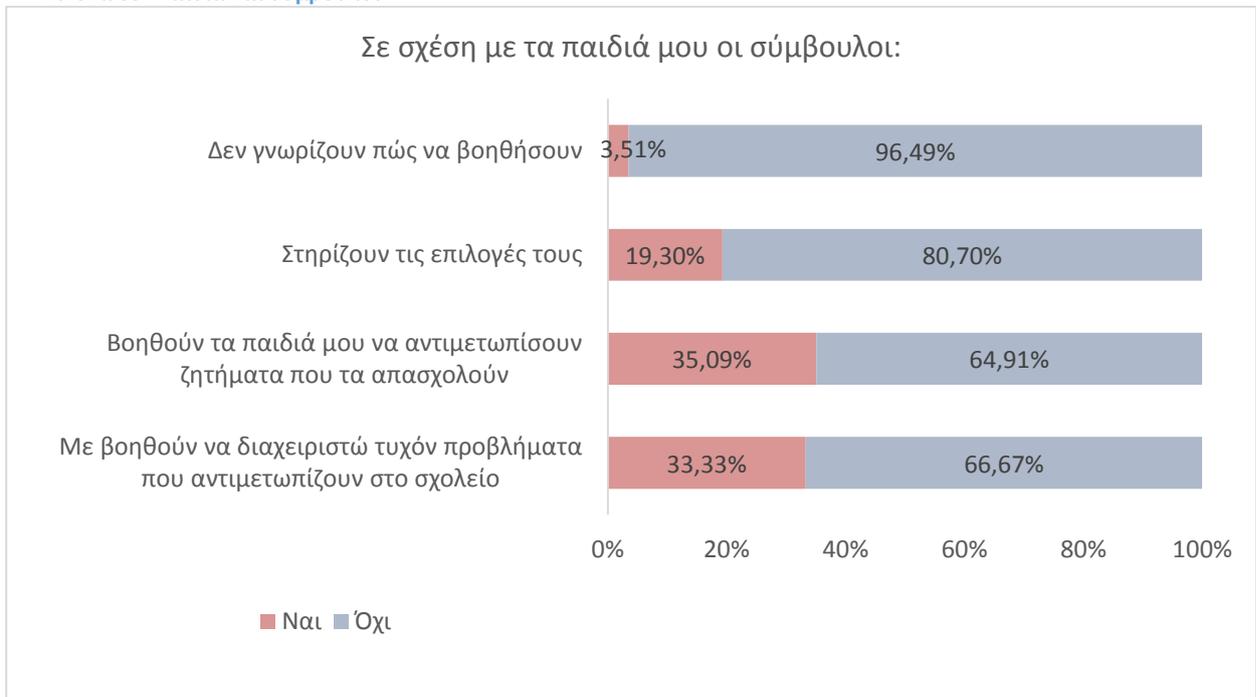
Σε συνέχεια της προηγούμενης παραγράφου, η Εικόνα 33 καταδεικνύει τη σημαντικότητα του ζητήματος σε σχέση με τη φιλοξενία μητέρας και παιδιού. Συγκεκριμένα, λόγος γίνεται για την τοποθέτηση «μεταφέρθηκα στον Ξενώνα κυρίως για την προστασία των παιδιών μου», με την οποία συμφώνησε το 79.41% των ωφελούμενων που έχουν διαβίσει στον Ξενώνα με τα παιδιά. Η φράση αυτή και το ποσοστό που την επέλεξε καταδεικνύουν την ανάγκη των ωφελούμενων για την προστασία των παιδιών τους.

Εικόνα 34: Ασχολίες παιδιών στους Ξενώνες

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Εικόνα 35: Παιδιά και σύμβουλοι

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες)

Όπως παρατηρείται από τις παραπάνω εικόνες από τη μία πλευρά τα παιδιά δεν αντιμετωπίζουν ζητήματα στη διαβίωση στους Ξενώνες αλλά ούτε και με τη ζωή τους έξω από τους Ξενώνες, όπως για παράδειγμα στο σχολείο. Ωστόσο από τις απαντήσεις που έχουν δώσει οι ωφελούμενες παρατηρείται ότι οι σύμβουλοι που αναλαμβάνουν την υποστήριξη των γυναικών δεν είναι ειδικά εξειδικευμένοι σε σχέση με τα παιδιά. Για παράδειγμα, ενώ γνωρίζουν πώς να βοηθήσουν, δεν στηρίζουν τις επιλογές τους και δεν βοηθούν τις ωφελούμενες να αντιμετωπίσουν ζητήματα που τις απασχολούν σε σχέση με τα παιδιά. Τα δεδομένα αυτά υποστηρίζουν και τα ίδια τα στελέχη από τους Ξενώνες: «Περισσότερο προσωπικό κυρίως στη στήριξη των παιδιών ειδικούς παιδαγωγούς/ παιδοψυχολόγο», «προσωπικό παιδοψυχολόγου για παιδιά κυρίως βρεφικής ηλικίας ώστε να διευκολύνεται η πρόσβαση των μητέρων στην αγορά εργασίας». Πράγματι, τα στελέχη που εξυπηρετούν τις ωφελούμενες ειδικεύονται σε άλλους τομείς και όχι στην επιστημονική παρακολούθηση των παιδιών. Για το λόγο αυτό προβλέπονται στη λειτουργία των Ξενώνων Φιλοξενίας παιδοψυχολόγοι, οι οποίοι ασχολούνται με την ψυχοκοινωνική στήριξη των παιδιών. Ωστόσο, σε πολλές δομές διαπιστώνεται έλλειψη αυτής της ειδικότητας, λόγω αντικειμενικών παραγόντων π.χ. καθυστερήσεις στις προσλήψεις, λήψη μακροχρόνιων νόμιμων αδειών του προσωπικού κλπ, παράγοντες που εξηγούν τον περιορισμένο βαθμό ικανοποίησης των ωφελούμενων μητέρων από τις υπηρεσίες για τα παιδιά.

Συνολικά παρατηρείται ότι τα παιδιά στους Ξενώνες προσαρμόζονται εύκολα και το περιβάλλον ενδείκνυται για τη διαμονή τους εκεί καθώς όπως υποστηρίζεται από τις ίδιες τις ωφελούμενες η κατάσταση που βιώνουν τα παιδιά στους Ξενώνες είναι καλύτερη σε σχέση με την κατάσταση που βίωναν στο σπίτι. Τα παιδιά νιώθουν ασφαλή και υπάρχει μία εν γένει στήριξη σε σχέση με αυτά, χωρίς ωστόσο αυτό να επικαλύπτει τις περαιτέρω ανάγκες τους. Ο Ξενώνας, έτσι, διαφαίνεται ως ένα μέρος το οποίο αποτελεί καταφύγιο και διέξοδο από την κατάσταση της βίας, ιδιαίτερα για τα παιδιά, παρ' όλες τις -ενδεχόμενες- ελλείψεις.

Η φιλοσοφία της λειτουργίας του δικτύου και το πλαίσιο συνεργασίας βασίζονται στην οπτική του φύλου και φαίνονται εναρμονισμένα με τις προδιαγραφές των Πράξεων και του κανονιστικού πλαισίου, αφήνοντας ωστόσο τα περιθώρια για θεωρητική ευελιξία και κατεύθυνση. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στις ωφελούμενες λειτουργούν αποτελεσματικά και σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κανονιστικού πλαισίου. Η διεύρυνση των ομάδων στόχου του δικτύου και οι παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως διαφαίνεται, λειτουργούν βάσει των προκαθορισμένων όρων

Οι περισσότερες γυναίκες είχαν ως αρχικό αίτημα την ψυχολογική στήριξη ακολούθως την κοινωνική στήριξη και έπειτα τη νομική στήριξη. Σε σύγκριση με τα αρχικά αιτήματα, παρατηρείται ότι ενώ το 49% ζήτησαν ψυχολογική στήριξη την έλαβε το 33,57%. Αντίστοιχα, το 26,83% που ζήτησαν κοινωνική στήριξη την έλαβαν το 66,64%.³⁴ Οι ανάγκες, έπειτα από το αρχικό αίτημα, αξιολογούνται μαζί με την κατάσταση της γυναίκας και στη συνέχεια παρέχονται οι «κατάλληλες» υπηρεσίες, δηλαδή εκείνες που ταιριάζουν στις ανάγκες των ωφελούμενων. Οι υπηρεσίες που οφείλουν να παρέχουν οι δομές, πράγματι παρέχονται,

³⁴ Τα δεδομένα αυτά αιτιολογούνται ιδιαίτερα βάσει της κοινωνιολογικής βιβλιογραφίας. Για περισσότερα βλ. (Beck, 2015; Lasch, 2006)

υπάρχουν όμως επιμέρους διαφοροποιήσεις όσον αφορά στα ποσοστά ζήτησης και παροχής μεταξύ των επιμέρους ομάδων ωφελούμενων.

Αναφορικά με τα παιδιά, οι Ξενώνες διαφαίνονται ως κατάλληλοι για τη διαμονή τους και παρέχουν ένα ασφαλές περιβάλλον. Παρ' όλα αυτά διακρίνονται ελλείψεις σε σχέση με το επιστημονικό προσωπικό το οποίο αναλαμβάνει τη στήριξη των παιδιών.

Σύνοψη συμπερασμάτων γενικού αξιολογητικού ερωτήματος: Υλοποιείται η παρέμβαση σύμφωνα με το σχεδιασμό και αν όχι ποιοι εκτιμάται ότι είναι οι λόγοι;

Πραγματοποιούνται διεπιστημονικές και οργανωτικές/διοικητικές συναντήσεις μεταξύ στελεχών. Υπάρχει συνεργασία με φορείς απασχόλησης, Κέντρα Κοινότητας εισαγγελικές Αρχές, Υπηρεσίες Κοινωνικής Στήριξης, ΜΚΟ, Διοικητικές υπηρεσίες των Δήμων, Διοικητικές υπηρεσίες Περιφέρειας και την εκπαιδευτική κοινότητα που κρίνεται ως ικανοποιητική από τα στελέχη. Όμως τα μέλη ΟΔΕ θεωρούν ότι πρόκειται για μία απαραίτητη αλλά όχι τόσο αποτελεσματική διαδικασία για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου, που δεν αυξάνει την αποδοτικότητα των δομών.

Η συνεργασία της διεπιστημονικής ομάδας, η εποπτεία των συμβούλων σε όλα τα επίπεδα και η διάχυση της πληροφορίας των καλών πρακτικών, των πληροφοριών και δεδομένων και οι δράσεις ευαισθητοποίησης φαίνεται ότι συμβάλλουν σημαντικά στην αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι δράσεις δημοσιότητας έχουν αντίκτυπο αυξάνοντας την επισκεψιμότητα των γυναικών στις δομές.

Ο αντίκτυπος των δράσεων δημοσιότητάς στην ομάδα στόχου και την τοπική κοινωνία κρίνεται ως σημαντικός.

Μετά τη διεύρυνση, τα Συμβουλευτικά Κέντρα αποστιγματίστηκαν, ανοίγοντας το δρόμο σε περισσότερες γυναίκες, ενώ και οι παρεχόμενες υπηρεσίες αποτελούν παράγοντα προσέλκυσης του ωφελούμενου πληθυσμού. Παρ' όλα αυτά, όπως έχει ήδη αναφερθεί υπάρχουν δομές οι οποίες συνεχίζουν, εξαιτίας της μικρής περιοχής στην οποία βρίσκονται, να είναι στιγματισμένες και συνεπώς λιγότερο αποτελεσματικές. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η τοποθεσία των δομών με την ευρύτερη έννοια καθώς μερικές από αυτές βρίσκονται σε δύσβατες για τις ωφελούμενες περιοχές, έχοντας ως αποτέλεσμα τη μη επισκεψιμότητα και άρα την μικρότερη αποτελεσματικότητα.

Η διαδικασία του follow up πραγματοποιείται από όλες τις δομές. Αποτελεί μία χρήσιμη διαδικασία για τις γυναίκες που έχουν λάβει υπηρεσίες, ενώ τα στελέχη υποστηρίζουν ότι δεν προσθέτει βάρος στην εργασία τους, σε πολύ μεγάλο ποσοστό. Η έρευνα αναφέρει ότι όποτε η γυναίκα ήθελε επικοινωνία με την δομή αυτή πραγματοποιήθηκε από τα στελέχη.

Η φιλοσοφία της λειτουργίας του δικτύου και το πλαίσιο συνεργασίας βασίζονται στην οπτική του φύλου και φαίνονται εναρμονισμένα με τις προδιαγραφές των Πράξεων και του κανονιστικού πλαισίου. Παρ' όλα αυτά, όπως υποστηρίζεται από τα ίδια τα στελέχη η οπτική του φύλου δεν εναρμονίζεται με όλες τις περιπτώσεις.

Οι περισσότερες γυναίκες όταν μεταβαίνουν σε κάποια δομή έχουν ως αρχικό αίτημα την ψυχολογική στήριξη, τη νομική στήριξη και την κοινωνική στήριξη. Οι ανάγκες, έπειτα από το αρχικό αίτημα, αξιολογούνται μαζί με την κατάσταση της γυναίκας και στη συνέχεια παρέχονται οι «κατάλληλες» υπηρεσίες, δηλαδή εκείνες που ταιριάζουν στις ανάγκες των ωφελούμενων. Οι υπηρεσίες που οφείλουν να παρέχουν οι δομές, πράγματι παρέχονται, διαφοροποιούνται όμως τα ποσοστά ζήτησης και παροχής.

Επιπλέον, παρατηρούνται συσχετίσεις ανάμεσα στις περιφέρειες χωρίς ωστόσο να δημιουργούνται αναγκαίες σχέσεις. Έτσι, ενώ στη μία περίπτωση παρατηρούνται σχέσεις ανάμεσα στα ποσοστά εμφάνισης της ενδοοικογενειακής βίας και τις παρεχόμενες υπηρεσίες (π.χ. βλ. περίπτωση Κρήτης), στην άλλη περίπτωση δεν διακρίνονται σχέσεις ανάμεσα στα ποσοστά ανεργίας και την παροχή εργασιακή στήριξης (βλ. περίπτωση Βορείου Αιγαίου). Αυτό συνδέεται ιδιαίτερα με τη δυνατότητα παροχής της υπηρεσίας από την εκάστοτε δομή, ενώ η υπηρεσία αυτή δεν ταυτίζεται μονοδιάστατα με την ανεργία, αλλά και με άλλες εργασιακές ανάγκες των ωφελούμενων.

Συνολικά οι υπηρεσίες που λειτουργούν πιο αποτελεσματικά είναι εκείνη της ψυχολογικής και εκείνη της κοινωνικής στήριξης, ενώ και τα παιδιά νιώθουν ασφαλή εντός των Ξενώνων. Η αποτελεσματικότητα μπορεί, επιπλέον, να μετρηθεί και βάσει της εκάστοτε δομής, όπως παρουσιάστηκε νωρίτερα.

3.3. Το Κριτήριο της Αποδοτικότητας - Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τους στόχους των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Το κριτήριο της αποδοτικότητας προσδιορίζεται από το παρακάτω γενικό αξιολογητικό ερώτημα:

Σε ποιο βαθμό η παρέμβαση υλοποιείται κατά τρόπο αποτελεσματικό σε σχέση με το κόστος; Οι επιθυμητές εκροές επιτεύχθηκαν με το λιγότερο κόστος;

Στη συνέχεια του κεφαλαίου παρατίθενται τα πορίσματα της αξιολόγησης για κάθε ειδικό αξιολογητικό ερώτημα του κριτηρίου της αποδοτικότητας.

Για τον υπολογισμό του ωφελούμενου πληθυσμού στα Συμβουλευτικά Κέντρα και στους Ξενώνες Φιλοξενίας βασιστήκαμε στα στοιχεία που δίνει η Βάση Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ και ότι στους Ξενώνες Φιλοξενίας συμπεριλαμβάνονται οι γυναίκες και τα παιδιά. Επίσης, για τα στοιχεία που αφορούν στις δαπάνες των δομών βασιστήκαμε στα στοιχεία του ΟΠΣ, για ορισμένες όμως δομές έγινε επικαιροποίηση τους είτε από τα στελέχη των επιμέρους ΕΥΔ των ΠΕΠ ή των ίδιων των στελεχών των δομών. Με αυτό τον τρόπο, οι εκτιμήσεις και οι υπολογισμοί της αξιολόγησης βασίζονται στα πλέον επικαιροποιημένα και ρεαλιστικά μεγέθη του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της παρέμβασης. Σημειώνεται ακόμα ότι η αποδοτικότητα για τη λειτουργία της ΓΡΑΜΜΗΣ δεν μπορεί να υπολογιστεί δεδομένου ότι δεν υπάρχει προκαθορισμένη τιμή στόχος στην απόφαση ένταξης Πράξης ή στα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία.

Σημειώνεται ακόμα ότι η παρουσίαση των δεδομένων και των δεικτών αυτής της ενότητας, έχει βασιστεί και στα ανάλυση του evaluation matrix που περιλαμβάνεται στα παραρτήματα του παραδοτέου. Σύμφωνα με αυτή τη μεθοδολογία, οι δομές κατηγοριοποιούνται σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με το βαθμό απόκλισης του μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενο άτομο από την αντίστοιχη τιμή για το σύνολο των δομών.

Όσον αφορά στα Συμβουλευτικά Κέντρα, η ομαδοποίηση τους περιλαμβάνει τις παρακάτω τρεις κατηγορίες:

- Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται τα Συμβουλευτικά Κέντρα με τα μικρότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη (τουλάχιστον 25% μικρότερο από την αντίστοιχη τιμή για το σύνολο των Συμβουλευτικών Κέντρων). Συνολικά, πρόκειται για ΣΚ που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές καλύτερα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και τα οποία βρίσκονται στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη και στις μεγαλύτερες επαρχιακές πόλεις.
- Στη δεύτερη περιλαμβάνονται τα Συμβουλευτικά Κέντρα με μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη κοντά στο μέσο όρο του (από μείον έως συν 25% περίπου) και των οποίων σε γενικές γραμμές τα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και

οικονομικού αντικειμένου κοντά στο μέσο όρο. Πρόκειται για Συμβουλευτικά Κέντρα που βρίσκονται σε «μεσαίου» μεγέθους επαρχιακές πόλεις.

- Στην τρίτη κατηγορία περιλαμβάνονται τα Συμβουλευτικά Κέντρα με τα υψηλότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη (τουλάχιστον 25% μικρότερο από την αντίστοιχη τιμή για το σύνολο των Συμβουλευτικών Κέντρων). Συνολικά πρόκειται για Συμβουλευτικά Κέντρα που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κάτω από το μέσο όρο και τα οποία βρίσκονται συνήθως στις μικρότερες επαρχιακές πόλεις.

Όσον αφορά στους Ξενώνες Φιλοξενίας, η ομαδοποίηση τους περιλαμβάνει τις παρακάτω τρεις κατηγορίες:

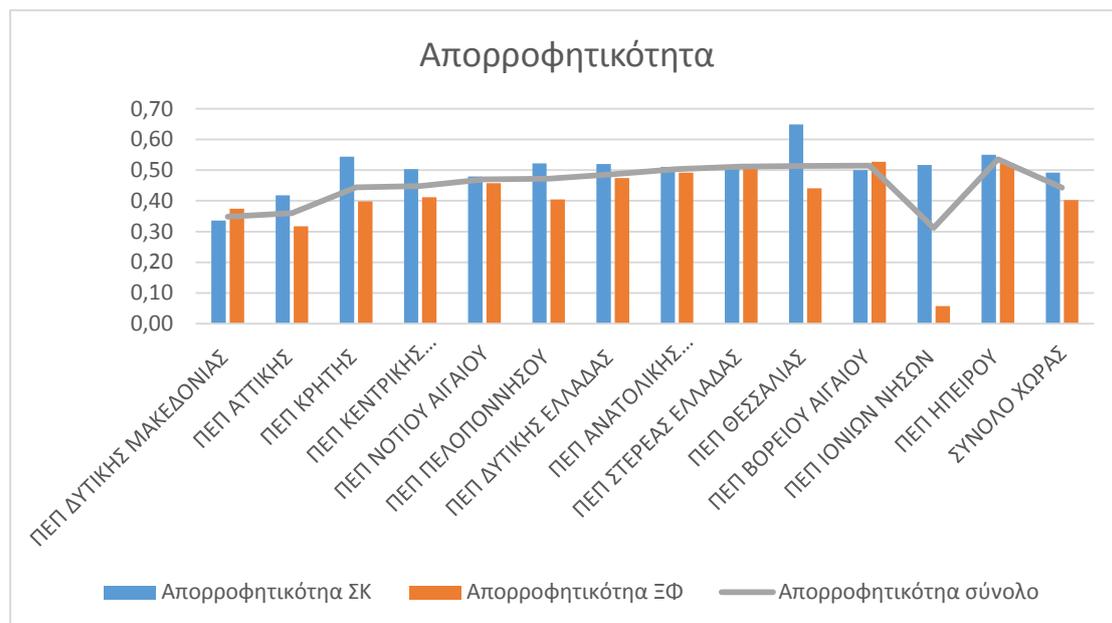
- Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται οι Ξενώνες Φιλοξενίας με τα χαμηλότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη (τουλάχιστον 25% μικρότερο από την αντίστοιχη τιμή για το σύνολο των Ξενώνων Φιλοξενίας). Συνολικά, πρόκειται για ΞΦ που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές καλύτερα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και τα οποία βρίσκονται στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη, σε ορισμένες επαρχιακές πόλεις με μεγάλο πληθυσμό (Λάρισα, Ηράκλειο) ή σε «μεσαίου» μεγέθους επαρχιακές πόλεις (Χανιά, Βόλος).
- Στη δεύτερη περιλαμβάνονται οι Ξενώνες Φιλοξενίας με μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη κοντά στο μέσο όρο του (από μείον έως συν 25% περίπου) και των οποίων σε γενικές γραμμές τα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κοντά στο μέσο όρο. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται ΞΦ τόσο από περιοχές μεγάλης αστικότητας αλλά και από περιοχές μεσαίας ή μεγάλης αστικότητας.
- Στην τρίτη κατηγορία περιλαμβάνονται οι Ξενώνες Φιλοξενίας με τα υψηλότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη (τουλάχιστον 25% μεγαλύτερο από την αντίστοιχη τιμή για το σύνολο των Ξενώνων Φιλοξενίας). Συνολικά πρόκειται για Ξενώνες Φιλοξενίας που εμφανίζουν σε γενικές γραμμές στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κάτω από το μέσο όρο και τα οποία βρίσκονται συνήθως στις μικρότερες επαρχιακές πόλεις (Μυτιλήνη, Τρίπολη που εμφανίζουν και το μεγαλύτερο μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη), ή σε «μεσαίου» μεγέθους επαρχιακές πόλεις (Ρόδος, Κοζάνη), με εξαίρεση το ΞΦ Ιωαννίνων.

Όπως προκύπτει από τα δεδομένα του evaluation matrix και την ανάλυση που ακολουθεί στη συνέχεια του κεφαλαίου, η αστικότητα αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα για τις εκροές και τους δείκτες των παρεμβάσεων, με μεγαλύτερη βαρύτητα στο μοναδιαίο κόστος και το δείκτη αποτελεσματικότητας των Συμβουλευτικών Κέντρων. Μικρότερη εκτιμάται η βαρύτητα της αστικότητας, στην περίπτωση των Ξενώνων Φιλοξενίας.

3.3.1 Απορρόφηση διαθέσιμων πόρων

Ο συνολικός προϋπολογισμός για το δίκτυο υπηρεσιών είναι 36.825.476,40 ευρώ, από τα οποία 33.508.212,83 ευρώ είναι ο προϋπολογισμός των κατά τόπους δομών (15.153.538,77 ευρώ στα Συμβουλευτικά Κέντρα, 18.354.674,06 ευρώ στους Ξενώνες Φιλοξενίας) και τα 3.317.263,57 αφορά στις οριζόντιες δράσεις. Συνολικά εκτιμούμε ότι έχει απορροφηθεί το 46,29% των διαθέσιμων πόρων (19.780.734,98 ευρώ από τα οποία 18.354.674,06 ευρώ για τις κατά τόπους δομές και 1.426.060,98 για τις οριζόντιες). Ειδικότερα 49% των διαθέσιμων πόρων για τα Συμβουλευτικά Κέντρα (7.457.829,08 ευρώ), 40% για τους Ξενώνες Φιλοξενίας, (7.387.895,33 ευρώ) και 1.060,92 ευρώ για τις οριζόντιες δράσεις.

Μεγαλύτερο ποσοστό απορρόφησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού για τα Συμβουλευτικά Κέντρα εμφανίζει το ΠΕΠ Θεσσαλίας (0,65) και μικρότερο το ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας (0,34). Αντίστοιχα, όσον αφορά στους Ξενώνες Φιλοξενίας μεγαλύτερο ποσοστό απορρόφησης εμφανίζει το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου (0,65) και μικρότερο το ΠΕΠ Ιονίων Νήσων (αφορά στον ΞΦ Κέρκυρας που λειτούργησε με προβλήματα και ενδέχεται να απενταχθεί) και το ΠΕΠ Αττικής (0,32). Συνολικά και τους δύο τύπους δομών, μεγαλύτερο ποσοστό απορρόφησης εμφανίζει το ΠΕΠ Ηπείρου (0,54) και μικρότερο το ΠΕΠ Ιονίων Νήσων (0,31) και το ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας (0,37).

Πίνακας 126: Απορροφητικότητα διαθέσιμων πόρων ανά ΠΕΠ

ΠΕΠ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ			ΞΕΝΩΝΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ			ΣΥΝΟΛΟ		
	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Επιλέξιμη / πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Απορροφητικότητα	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Επιλέξιμη / πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Απορροφητικότητα	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Επιλέξιμη / πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Απορροφητικότητα
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	1.237.683,88	632.424,30	0,51	757.000,00	372.470,03	0,49	1.994.683,88	1.004.894,33	0,50
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	2.968.897,04	1.242.591,51	0,42	4.075.706,89	1.293.866,81	0,32	7.044.603,93	2.536.458,32	0,36
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	766.957,00	384.181,75	0,50	879.722,88	463.834,19	0,53	1.646.679,88	848.015,94	0,51
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	762.000,00	396.826,12	0,52	2.124.713,43	1.007.634,65	0,47	2.886.713,43	1.404.460,77	0,49
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	872.000,00	292.662,01	0,34	440.000,00	164.616,40	0,37	1.312.000,00	457.278,41	0,35
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	1.023.750,00	563.105,87	0,55	1.023.000,00	534.744,18	0,52	2.046.750,00	1.097.850,05	0,54
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	803.460,00	521.508,93	0,65	1.478.801,00	652.200,11	0,44	2.282.261,00	1.173.709,04	0,51
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1.100.552,32	568.600,64	0,52	885.000,00	49.932,55	0,06	1.985.552,32	618.533,19	0,31
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.778.125,00	895.715,96	0,50	2.611.923,40	1.074.897,69	0,41	4.390.048,40	1.970.613,65	0,45
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	750.482,00	408.791,99	0,54	1.655.374,34	659.585,84	0,40	2.405.856,34	1.068.377,83	0,44
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.093.800,00	525.089,72	0,48	920.000,00	421.198,00	0,46	2.013.800,00	946.287,72	0,47
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1.019.895,80	533.093,72	0,52	771.832,12	312.744,72	0,41	1.791.727,92	845.838,44	0,47
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	975.935,73	493.236,56	0,51	731.600,00	380.170,16	0,52	1.707.535,73	873.406,72	0,51
ΣΥΝΟΛΟ	15.153.538,77	7.457.829,08	0,49	18.354.674,06	7.387.895,33	0,40	33.508.212,83	14.845.724,41	0,44

3.3.2 Ποιο είναι το κόστος ανά ωφελούμενη και ανά συνεδρία;

Η αποτελεσματικότητα της παρέμβασης είναι συνάρτηση του κόστους των επιμέρους δράσεων. Σύμφωνα με την μεθοδολογία (Παραδοτέο Α) το μοναδιαίο κόστος υπολογίστηκε ανά δομή (Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας), ανά ωφελούμενο άτομο και ανά συνεδρία. Η επιλογή μας να υπολογισθεί επιπλέον το κόστος ανά συνεδρία προήλθε από παρατήρηση των αποτελεσμάτων της Βάσης Δεδομένων, όπου υπάρχουν μικρές διαφορές από δομή σε δομή στον αριθμό συνεδριών ανά άτομο. Σημειώνεται ότι στον ωφελούμενο πληθυσμό στους Ξενώνες συμπεριλαμβάνονται και τα παιδιά που ακολουθούν την μητέρα τους.

Υπενθυμίζουμε ότι ο υπολογισμός του μοναδιαίου κόστους υπολογίζεται από τη παρακάτω μαθηματική πράξη:

Μοναδιαίο Κόστος = (Επιλέξιμες-πληρωτέες Δαπάνες) / (Αριθμός ωφελούμενου πληθυσμού ή αριθμός συνεδριών)

Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο στα Συμβουλευτικά Κέντρα

Μέχρι τις 31/12/2018 το Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενη για το σύνολο των Συμβουλευτικών Κέντρων υπολογίζεται σε 510,32€, τιμή σημαντικά μικρότερη από την προϋπολογισθείσα (839€). Το Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενη που επιτυγχάνεται μέχρι 31/12/2018, είναι μικρότερο για την πλειονότητα των ΣΚ και για τις τρεις κατηγορίες Συμβουλευτικών Κέντρων.

Με βάση την ανάλυση του evaluation matrix (βλ. Παράρτημα), τα μεγαλύτερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη (τουλάχιστον 25% μεγαλύτερο από το μέσο όρο για όλα τα Συμβουλευτικά Κέντρα) παρατηρούνται στις μικρότερες πληθυσμιακά περιοχές. Στα Συμβουλευτικά Κέντρα αυτών των περιοχών παρατηρούνται και οι μεγαλύτερες τιμές του προβλεπόμενου Μοναδιαίου Κόστους ανά ωφελούμενη.

Στα 17 Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη περιλαμβάνονται:

- 11 Συμβουλευτικά Κέντρα σε δήμους με μικρό πληθυσμό, από τα οποία 5 σε νησιωτικές περιοχές (Σύρος, Μυτιλήνη, Κως, Κεφαλλονιά, Ζάκυνθος).
- 5 Συμβουλευτικά Κέντρα σε «μεσαίες» πόλεις της επαρχίας.
- 1 Συμβουλευτικό Κέντρο σε «μεγάλη» πόλη της επαρχίας (Λάρισα).

Επίσης, σε 4 Συμβουλευτικά Κέντρα δικαιούχος είναι το ΚΕΘΙ και σε 14 οι αντίστοιχοι Δήμοι.

Τα μικρότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη (τουλάχιστον 25% μικρότερο από το μέσο όρο για όλα τα Συμβουλευτικά Κέντρα) παρατηρούνται σε μεγαλύτερες πληθυσμιακά περιοχές. Στα Συμβουλευτικά Κέντρα αυτών των περιοχών παρατηρούνται και οι μικρότερες τιμές του προβλεπόμενου Μοναδιαίου Κόστους ανά ωφελούμενη, με εξαίρεση το Χαλάνδρι.

Στα 8 Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη περιλαμβάνονται:

- 6 Συμβουλευτικά Κέντρα στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη.
- 2 Συμβουλευτικά Κέντρα σε «μεγάλη» πόλη της επαρχίας (Ηράκλειο και Πάτρα).

Επίσης, σε 5 Συμβουλευτικά Κέντρα δικαιούχος είναι το ΚΕΘΙ και σε 3 οι αντίστοιχοι Δήμοι.

Πίνακας 127 Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο και μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο

Μεγαλύτερο Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο		Μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο	
Δομή	ΜΚ σε ευρώ	Δομή	ΜΚ σε ευρώ
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Καστοριάς	1431,54	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας	191,29
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	1317,37	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	206,63
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	1241,83	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	279,07
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	1206,90	Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	293,91
Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	1094,99	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας και Πειραιά	328,21
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλονιά	1011,07	Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου	369,85

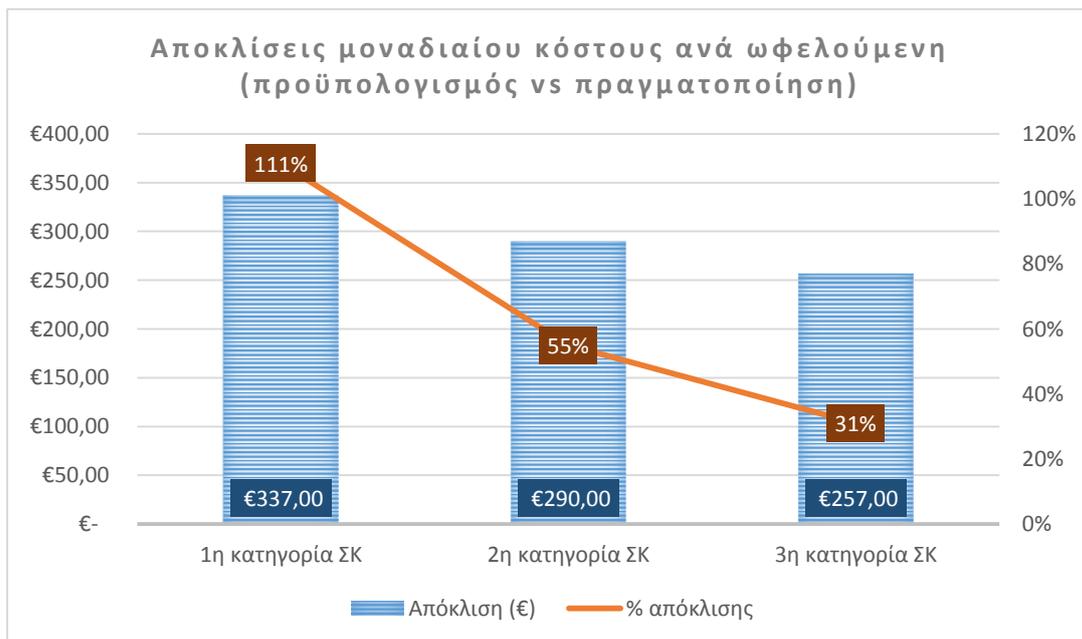
Σύμφωνα με τα παραπάνω φαίνεται ότι ο βαθμός αστικότητας μιας περιοχής επηρεάζει τα μοναδιαία κόστη και το συνολικό Κόστος λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων. Δηλαδή, υπάρχει **σύνδεση του μοναδιαίου κόστους με το πληθυσμό της περιοχής** στην οποία βρίσκεται η εκάστοτε δομή. Πιο συγκεκριμένα, η σχέση του μοναδιαίου κόστους των Συμβουλευτικών Κέντρων ανά ωφελούμενη γυναίκα και του πληθυσμού των πόλεων είναι **αντιστρόφως ανάλογη**.

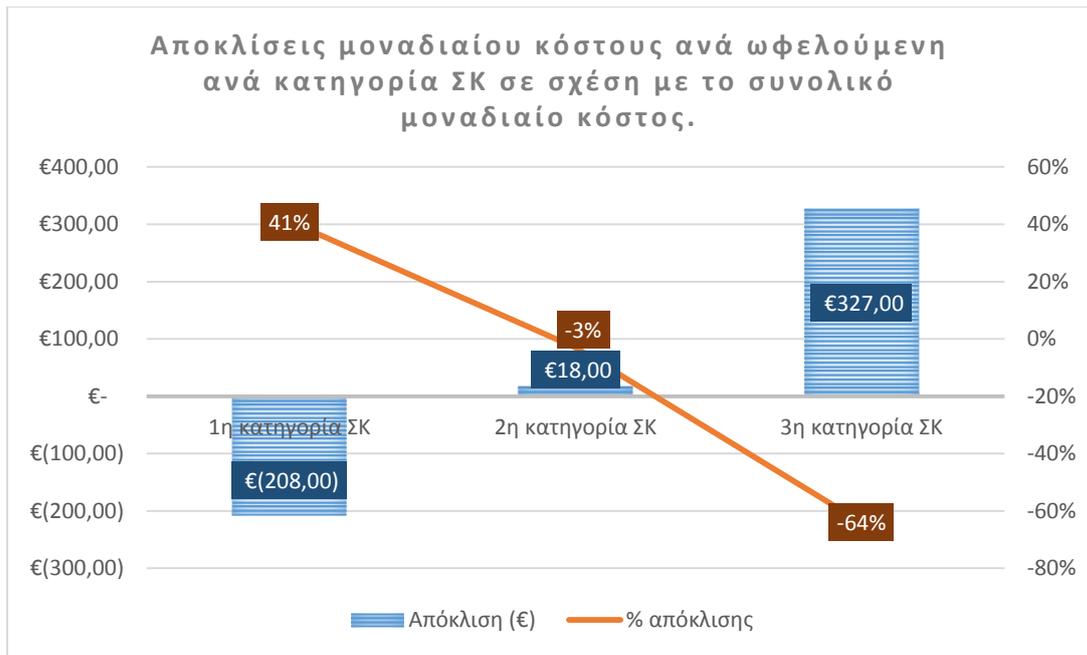
Επίσης, με βάση την ανάλυση του evaluation matrix (βλ. Παράρτημα) σημαντικές αποκλίσεις διαπιστώνονται μεταξύ:

- του μέσου όρου του μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη που επιτεύχθηκε, σε σχέση με το αντίστοιχο ποσό που προκύπτει από τα Τεχνικά Δελτία των Πράξεων (337€ ή 111% για την πρώτη κατηγορία ΣΚ, 290€ για τη δεύτερη και 57 € για την τρίτη), δεδομένου μάλιστα ότι μόνο σε δύο δομές το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη είναι μεγαλύτερο από την προϋπολογισθείσα τιμή και

- του μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη που πραγματοποιήθηκε, σε σχέση με το συνολικό μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη για το σύνολο των συμβουλευτικών κέντρων. Σημαντικά μεγαλύτερες αποκλίσεις παρατηρούνται στην 3^η κατηγορία δομών, στις οποίες το μοναδιαίο κόστος είναι σημαντικά μεγαλύτερο από τη αντίστοιχη τιμή για το σύνολο των ΣΚ.

Κατηγορία ΣΚ	Απόκλιση μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη (πραγματοποίηση vs σχεδιασμός) (€)	Απόκλιση μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη (πραγματοποίηση vs σχεδιασμός) (%)	Απόκλιση μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη (πραγματοποίηση) από το μέσο όρο των ΣΚ (€)	Απόκλιση μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη (πραγματοποίηση vs σχεδιασμός) (%)
1 ^η κατηγορία ΣΚ	337	111%	-208	41%
2 ^η κατηγορία ΣΚ	290	55%	18	-3%
3 ^η κατηγορία ΣΚ	257	31%	327	-64%

Στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικά το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη για κάθε Συμβουλευτικό Κέντρο.

Πίνακας 128 Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά Συμβουλευτικό Κέντρο

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018) Μοναδιαίο κόστος ανά Πράξη	Μοναδιαίο κόστος όφελος ανά Δομή
5000557	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης	Δήμος Αλεξανδρούπολης	309	177.269,46	573,69
5000694	Συμβουλευτικό Κέντρο Κομοτηνής	ΚΕΘΙ	353	244.948,59	693,91
5000563	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Καβάλας	Δήμος Καβάλας	464	210.206,25	453,03
5000855	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βέροιας	Δήμος Βέροιας	315	147.140,72	467,11
5000786	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης	Δήμος Κατερίνης	202	198.667,34	983,50
5000543	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Σερρών	Δήμος Σερρών	344	220.438,94	640,81
5000619	Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	ΚΕΘΙ	1121	329.468,96	293,91
5004062	Συνέχιση Λειτουργίας Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Καστοριάς	Δήμος Καστοριάς	92	131.701,77	1431,54
5004314	Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Φλώρινας	Δήμος Φλώρινας	84	64.255,18	764,94
5004028	Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης	ΚΕΘΙ	172	96.705,06	562,24
5000569	Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων	Δήμος Αρταίων	232	159.345,05	686,83
5000604	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πρέβεζας	Δήμος Πρέβεζας	308	154.346,99	501,13
5000610	Συμβουλευτικό Κέντρο Ιωαννίνων	ΚΕΘΙ	474	249.413,83	526,19
5000586	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία/ Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Τρικκαίων	264	214.701,24	813,26
5000696	Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	ΚΕΘΙ	442	306.807,69	694,14
5000935	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	Δήμος Θηβαίων	118	146.536,10	1241,83
5000973	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	Δήμος Χαλκιδέων	134	161.724,92	1206,90
5000727	Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας	ΚΕΘΙ	388	184.975,54	476,74
5001004	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	Δήμος Πύργου	132	144.539,32	1094,99
5000731	Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας	ΚΕΘΙ	611	252.286,80	412,91
5000957	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο Δήμου Καλαμάτας	Δήμος Καλαμάτας	270	159.405,85	590,39

Κωδικός ΟΠΣ/ ΜΙΣ	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018) Μοναδιαίο κόστος ανά Πράξη	Μοναδιαίο κόστος όφελος ανά Δομή
5000978	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στο Δήμο Κορινθίων	Δήμος Κορινθίων	226	155.052,53	686,07
5000956	Συμβουλευτικό Κέντρο Τρίπολης	ΚΕΘΙ	357	218.635,34	612,42
5000534	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	Δήμος Ζακύνθου	188	247.665,54	1317,37
5000528	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλλονιά	Δήμος Κεφαλλονιάς	147	148.627,90	1011,07
5000662	Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας	ΚΕΘΙ	318	172.307,20	541,85
5000882	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερασινίου - Δραπετσώνας	Δήμος Κερασινίου - Δραπετσώνας	724	138.497,17	191,29
5000959	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	Δήμος Περιστερίου	572	118.193,77	206,63
5000971	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Φυλής	Δήμος Φυλής	278	172.863,92	621,81
5000889	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	Δήμος Χαλανδρίου	640	178.605,16	279,07
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας	ΚΕΘΙ	1933	634.431,49	328,21
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Πειραιά	ΚΕΘΙ			
5000572	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων Δήμου Χίου	Δήμος Χίου	388	200.861,94	517,69
5000640	Συμβουλευτικό Κέντρο Μυτιλήνης	ΚΕΘΙ	229	183.319,81	800,52
5000541	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Κω	Δήμος Κω	223	183.305,92	822,00
5000577	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου	293	140.539,42	479,66
5000608	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Σύρου	ΚΕΘΙ	306	201.244,38	657,66
5000757	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρεθύμνης	Δήμος Ρεθύμνης	314	168.756,97	537,44
5000677	Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου	ΚΕΘΙ	649	240.035,02	369,85
		Σύνολο	14614	7.457.829,08	510,32

Μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούσαν τις συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν σε κάθε Συμβουλευτικό Κέντρο σε σχέση με τις δηλωθείσες δαπάνες, ώστε να υπολογίσουμε το μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία. Επιλέγουμε να συμπεριλάβουμε αυτήν την μέτρηση διότι ο αριθμός συνεδριών αποτελεί έναν ασφαλή δείκτη της δραστηριότητας μίας μονάδας, ίσως περισσότερο από τον αριθμό των ωφελούμενων ατόμων. Στο σύνολο των Συμβουλευτικών Κέντρων, **το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται στα 131,21 ευρώ ανά πραγματοποιημένη συνεδρία.**

Στα **Συμβουλευτικά Κέντρα**, σύμφωνα με τα αποτελέσματα, το μεγαλύτερο και μικρότερο μοναδιαίο κόστος παρατηρείται στις παρακάτω περιπτώσεις:

Πίνακας 129: Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο και μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά συνεδρία

Μεγαλύτερο Μοναδιαίο Κόστος ανά συνεδρία		Μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά συνεδρία	
Δομή	ΜΚ σε ευρώ	Δομή	ΜΚ σε ευρώ
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	872,24	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο Δήμου Καλαμάτας	88,17
Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης	490,54	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας και Πειραιά	75,83
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	463,40	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Φυλής	71,85
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων Δήμου Χίου	318,83	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας	67,59
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	314,70	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Καβάλας	63,35
Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	295,30	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πρέβεζας	48,45

Σε σύγκριση με τον αντίστοιχο πίνακα του μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενο άτομο, παρατηρούμε διαφορετικά Συμβουλευτικά Κέντρα να εμφανίζονται στους πίνακες με τις μεγαλύτερες και μικρότερες τιμές, το οποίο φανερώνει ότι στις δομές αυτές πραγματοποιούνται λιγότερες ή περισσότερες συνεδρίες ανά άτομο αντίστοιχα. Έτσι, παρατηρείται σε αυτό τον πίνακα το ΣΚ **Χίου** να έχει μεγάλο μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία όταν ανά ωφελούμενο άτομο δεν παρουσιάζει μεγάλο κόστος. Από την άλλη πλευρά δεν περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα «μοναδιαίου κόστος ανά συνεδρία» τα ΣΚ **Πύργου**

και **Καστοριάς** γεγονός που υποδηλώνει ότι για τον μικρό αριθμό ατόμων που εξυπηρετούν πραγματοποιούν πιο πολλές συνεδρίες.

Να σημειωθεί ότι το Συμβουλευτικό Κέντρο **Κερασινίου - Δραπετσώνας** εμφανίζει το μικρότερο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο και το τρίτο χαμηλότερο κόστος ανά συνεδρία που πραγματοποιήθηκε. Αντίστοιχα, το Συμβουλευτικό Κέντρο **Θήβας** εμφανίζει το μεγαλύτερο κόστος ανά συνεδρία που πραγματοποιήθηκε και το τρίτο μεγαλύτερο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο. Παρόμοια και τα Συμβουλευτικά Κέντρα Αθήνας και Πειραιά (συνολικά και για τις δύο δομές μαζί) εμφανίζουν το πέμπτο μικρότερο κόστος ανά συνεδρία που πραγματοποιήθηκε όσο και κόστος ανά ωφελούμενο άτομο.

Για τους Ξενώνες Φιλοξενίας κρίνουμε ότι δεν μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για το μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία, διότι τα κόστη των Ξενώνων είναι κατά μεγάλο βαθμό λειτουργικά έξοδα και πολύ λιγότερο μισθοί στελεχών που πραγματοποιούν συνεδρίες.

Πίνακας 130 Μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία σε κάθε Συμβουλευτικό Κέντρο

Κωδικός ΟΠΣ/ ΜΙΣ	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Συνολικός αριθμός συνεδριών - ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ανά πραγματοποιημένη συνεδρία
5000557	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης	Δήμος Αλεξανδρούπολης	1043	177.269,46	169,96
5000694	Συμβουλευτικό Κέντρο Κομοτηνής	ΚΕΘΙ	1452	244.948,59	168,70
5000563	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Καβάλας	Δήμος Καβάλας	3318	210.206,25	63,35
5000855	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βέροιας	Δήμος Βέροιας	1154	147.140,72	127,50
5000786	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης	Δήμος Κατερίνης	405	198.667,34	490,54
5000543	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Σερρών	Δήμος Σερρών	1096	220.438,94	201,13
5000619	Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	ΚΕΘΙ	2528	329.468,96	130,33
5004062	Συνέχιση Λειτουργίας Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Καστοριάς	Δήμος Καστοριάς	488	131.701,77	269,88
5004314	Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Φλώρινας	Δήμος Φλώρινας	607	64.255,18	105,86

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Συνολικός αριθμός συνεδριών - ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ανά πραγματοποιημένη συνεδρία
5004028	Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης	ΚΕΘΙ	514	96.705,06	188,14
5000569	Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων	Δήμος Αρταίων	946	159.345,05	168,44
5000604	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πρέβεζας	Δήμος Πρέβεζας	3186	154.346,99	48,45
5000610	Συμβουλευτικό Κέντρο Ιωαννίνων	ΚΕΘΙ	1369	249.413,83	182,19
5000586	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία/ Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Τρικκαίων	994	214.701,24	216,00
5000696	Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	ΚΕΘΙ	1039	306.807,69	295,29
5027210	Συμβουλευτικό Κέντρο Καρδίτσας	Δήμος Καρδίτσας			
5000935	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	Δήμος Θηβαίων	168	146.536,10	872,24
5000973	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	Δήμος Χαλκιδέων	349	161.724,92	463,40
5000727	Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας	ΚΕΘΙ	854	184.975,54	216,60
5001004	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	Δήμος Πύργου	594	144.539,32	243,33
5000731	Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας	ΚΕΘΙ	2224	252.286,80	113,44
5000957	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο Δήμου Καλαμάτας	Δήμος Καλαμάτας	1808	159.405,85	88,17
5000978	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στο Δήμο Κορινθίων	Δήμος Κορινθίων	1521	155.052,53	101,94
5000956	Συμβουλευτικό Κέντρο Τρίπολης	ΚΕΘΙ	1889	218.635,34	115,74
5000534	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	Δήμος Ζακύνθου	787	247.665,54	314,70

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Συνολικός αριθμός συνεδριών - ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ανά πραγματοποιημένη συνεδρία
5000528	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλονιά	Δήμος Κεφαλλονιάς	879	148.627,90	169,09
5000662	Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας	ΚΕΘΙ	979	172.307,20	176,00
5000882	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας	Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας	2049	138.497,17	67,59
5000959	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	Δήμος Περιστερίου	1331	118.193,77	88,80
5000971	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Φυλής	Δήμος Φυλής	2406	172.863,92	71,85
5000889	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	Δήμος Χαλανδρίου	1763	178.605,16	101,31
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας	ΚΕΘΙ	5215	634.431,49	75,83
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Πειραιά	ΚΕΘΙ	3151		
5000572	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων Δήμου Χίου	Δήμος Χίου	630	200.861,94	318,83
5000640	Συμβουλευτικό Κέντρο Μυτιλήνης	ΚΕΘΙ	670	183.319,81	273,61
5000541	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Κω	Δήμος Κω	659	183.305,92	278,16
5000577	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου	1271	140.539,42	110,57
5000608	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων Βίας Σύρου	ΚΕΘΙ	1008	201.244,38	199,65
5000757	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρεθύμνης	Δήμος Ρεθύμνης	1791	168.756,97	94,22
5000677	Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου	ΚΕΘΙ	2705	240.035,02	88,74
		ΣΥΝΟΛΟ	56.840	7.457.829,08	131,21

Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο στους Ξενώνες Φιλοξενίας

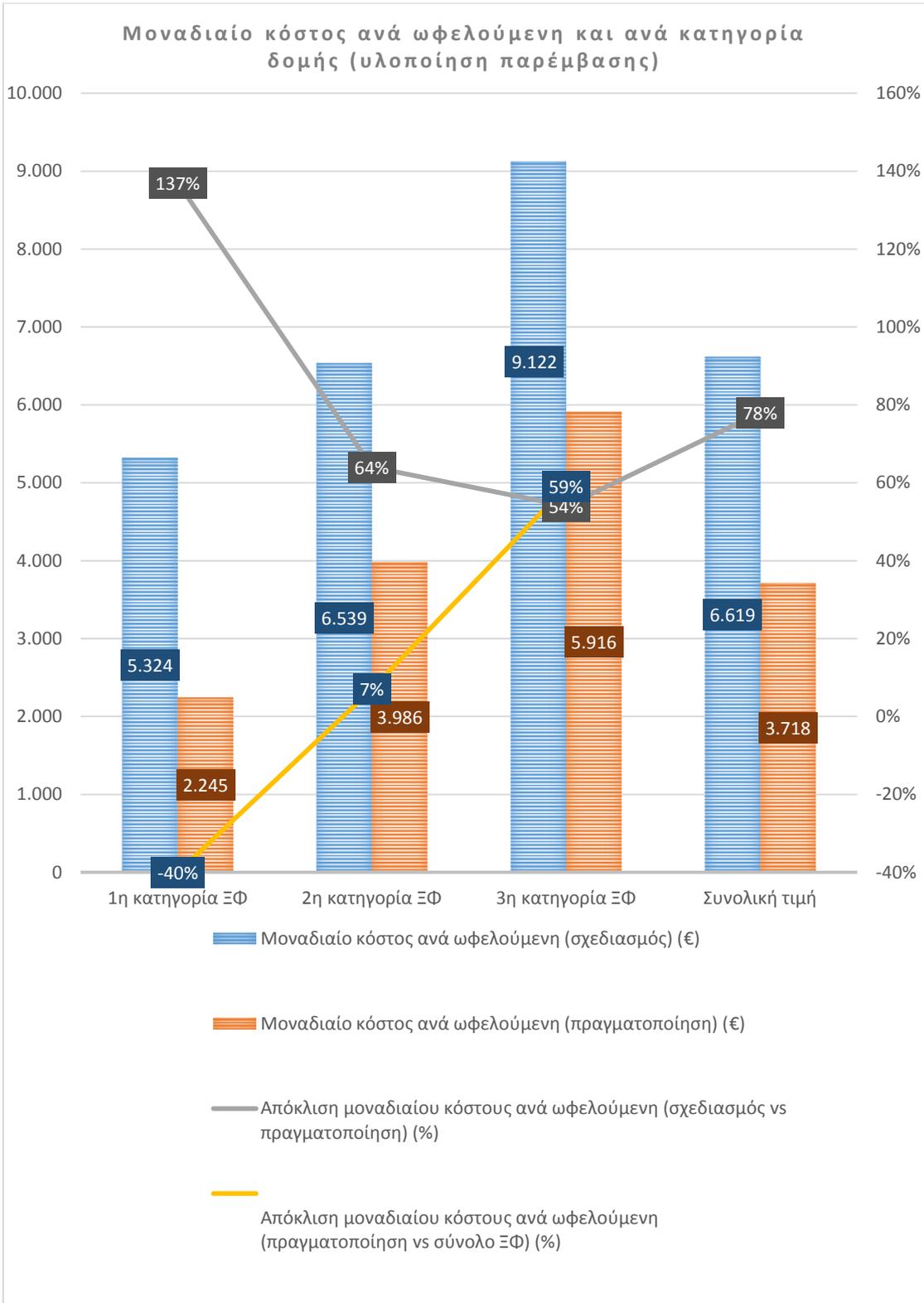
Μέχρι τις 31/12/2018 το Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενη για το σύνολο των Ξενώνων Φιλοξενίας υπολογίζεται σε 3.718,12 €, τιμή σημαντικά μικρότερη από την προϋπολογισθείσα (6.619€) κατά 2.901€ ή 78%. Το μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενη που επιτυγχάνεται μέχρι 31/12/2018, είναι μικρότερο για όλους τους Ξενώνες Φιλοξενίας μικρότερο από και για τις τρεις κατηγορίες Συμβουλευτικών Κέντρων.

Κατηγορία ΞΦ	1 ^η κατηγορία ΞΦ	2 ^η κατηγορία ΞΦ	3 ^η κατηγορία ΞΦ	Συνολική τιμή
Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη (σχεδιασμός) (€)	5.324	6.539	9.122	6.619
Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη (πραγματοποίηση) (€)	2.245	3.986	5.916	3.718
Απόκλιση μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη (σχεδιασμός vs πραγματοποίηση) (€)	3.079	2.553	3.207	2.901
Απόκλιση μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη (πραγματοποίηση) από το σύνολο των ΞΦ (€)	-1.473	268	2.198	0
Απόκλιση μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη (σχεδιασμός vs πραγματοποίηση) (%)	137%	64%	54%	78%
Απόκλιση μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη (πραγματοποίηση vs σύνολο ΞΦ) (%)	40%	7%	5%	0

Τα μεγαλύτερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη (τουλάχιστον 25% μεγαλύτερο από το μοναδιαίο κόστος τιμής για το σύνολο των Ξενώνων Φιλοξενίας) παρατηρούνται στην 3^η κατηγορία ΞΦ, που περιλαμβάνει δομές που βρίσκονται συνήθως στις μικρότερες επαρχιακές πόλεις (Μυτιλήνη, Τρίπολη που εμφανίζουν και το μεγαλύτερο μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη), ή σε «μεσαίου» μεγέθους επαρχιακές πόλεις (Ρόδος, Κοζάνη), με εξαίρεση το ΞΦ Ιωαννίνων.

Τα μικρότερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη (τουλάχιστον 25% μικρότερο από το μοναδιαίο κόστος τιμής για το σύνολο των Ξενώνων Φιλοξενίας) παρατηρούνται στην 1^η κατηγορία ΞΦ που περιλαμβάνει: δομές στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη, σε ορισμένες επαρχιακές πόλεις με μεγάλο πληθυσμό (Λάρισα, Ηράκλειο) ή σε «μεσαίου» μεγέθους επαρχιακές πόλεις (Χανιά, Βόλος).

Επίσης αποκλίσεις καταγράφονται στο μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο, στις επιμέρους κατηγορίες ΞΦ, συγκριτικά με το συνολικό μοναδιαίο κόστος για το σύνολο των Ξενώνων. Ειδικότερα, οι ΞΦ της 1^η κατηγορίας ΞΦ έχουν μοναδιαίο κόστος σημαντικά χαμηλότερο από τη συνολική τιμή (40%), ενώ η 3^η κατηγορία έχει σημαντικά υψηλότερο τιμή. Αντίθετα το μοναδιαίο κόστος στη 2^η κατηγορία ΞΦ εμφανίζει τη μικρότερη απόκλιση (7% μεγαλύτερο από τη συνολική τιμή).

Πίνακας 131: Ξενώνες Φιλοξενίας με το μεγαλύτερο και μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο

Μεγαλύτερο Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο		Μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο	
Δομή	ΜΚ σε ευρώ	Δομή	ΜΚ σε ευρώ
Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	7.818,62	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Λάρισας	2.514,82 €
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	7.027,79	Αναβάθμιση ξενώνων για γυναίκες - θύματα βίας - Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	2.483,85 €
Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	6.291,11	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Χανίων	2.436,48 €
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	6.096,90	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	2.296,45 €
Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	6.017,11	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	1.388,91 €
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων	5.054,72	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	942,12 €

Οι Ξενώνες, έχουν σαφώς μεγαλύτερα κόστη από τα Συμβουλευτικά αφού ουσιαστικά επιβαρύνονται με όλα τα έξοδα φιλοξενίας των ωφελούμενων γυναικών. Όπως και στα Συμβουλευτικά Κέντρα, έτσι και στους Ξενώνες διαπιστώνονται εξίσου μεγάλες διαφοροποιήσεις στο μοναδιαίο κόστος μεταξύ τους. Ωστόσο, μπορεί να οφείλονται σε λειτουργικά κόστη που κάποιες δομές έχουν επιπλέον σε σχέση με άλλες που παρουσιάζουν μικρότερο κόστος ανά μονάδα, όπως είναι το ενοίκιο. Σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν και τα έξοδα ενοικίου. Είναι χαρακτηριστικό ότι αν αφαιρεθεί η επίπτωση του ενοικίου, τότε το μοναδιαίο κόστος μειώνεται. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι για τον Ξενώνα της Τρίπολης το μοναδιαίο κόστος μετά την αφαίρεση του ενοικίου υπολογίζεται σε 6,400€ ανά ωφελούμενο άτομο και στον Ξενώνα των Ιωαννίνων σε 5.100€.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικά το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο για κάθε Ξενώνα Φιλοξενίας.

Πίνακας 132 Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο ανά Ξενώνα Φιλοξενίας

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018) Μοναδιαίο κόστος ανά Πράξη	Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο ανά Δομή
5000571	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Κομοτηνής	Δήμος Κομοτηνής	104	372.470,03	3.581,44
5000675	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης	Δήμος Θεσσαλονίκης	98	415.866,18	4.243,53
5000559	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Ευόσμου Κορδελιού	Δήμος Ευόσμου-Κορδελιού	121	457.839,51	3.783,80
5000596	Αναβάθμιση ξενώνων για γυναίκες - θύματα βίας - Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	ΕΚΚΑ	81	201.192,00	2.483,85
5004182	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	Δήμος Κοζάνης	27	164.616,40	6.096,90
5000595	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	Δήμος Ιωαννιτών	85	534.744,18	6.291,11
5000683	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βόλου	Δήμος Βόλου	131	345.392,42	2.636,58
5000584	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Λαρισαίων	Δήμος Λαρισαίων	122	306.807,69	2.514,82
5000813	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	Δήμος Λαμιέων	76	380.170,16	5.002,24
5000856	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αγρινίου	Δήμος Αγρινίου	112	449.219,39	4.010,89
5000738	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Πάτρας	Δήμος Πάτρας	131	558.415,26	4.262,71
5000936	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	Δήμος Τρίπολης	40	312.744,72	7.818,62
5000533	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	Δήμος Κέρκυρας	53	49.932,55 €	942,12 €
5000782	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων	Δήμος Αθηναίων	144	727.879,68	5.054,72
5001005	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Αχαρνών	Δήμος Αχαρνών	44	177.684,47 €	4.038,28 €
5000950	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους Δήμου Πειραιά	Δήμος Πειραιά	75	206.354,90	2.751,40
5000655	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	ΕΚΚΑ	131	181.947,76	1.388,91
5000587	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	Δήμος Λέσβου	66	463.834,19	7.027,79
5000568	Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου	70	421.198,00	6.017,11
5000767	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	Δήμος Ηρακλείου	92	211.273,64	2.296,45
5000910	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Χανίων	Δήμος Χανίων	184	448.312,20	2.436,48
		Σύνολο	1.987	7.387.895,33 €	3.718,12 €

Μοναδιαίο κόστος ανά διανυκτέρευση σε Ξενώνα Φιλοξενίας

Στους **Ξενώνες Φιλοξενίας**, σύμφωνα με τα αποτελέσματα, το μεγαλύτερο και μικρότερο μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία παρατηρείται στις παρακάτω περιπτώσεις:

Πίνακας 133: Ξενώνες Φιλοξενίας με το μεγαλύτερο και μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά διανυκτέρευση

Μεγαλύτερο Μοναδιαίο Κόστος ανά διανυκτέρευση		Μικρότερο Μοναδιαίο Κόστος ανά διανυκτέρευση	
Δομή	ΜΚ σε ευρώ	Δομή	ΜΚ σε ευρώ
Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	275,55	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Λαρισαίων	86,99
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	258,62	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Πάτρας	85,42
Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	222,90	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους Δήμου Πειραιά	41,15
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	218,79	Ξενώνας για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	35,12
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	197,35	Ξενώνας για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	20,55
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αργινίου	182,61	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	15,81

Σε σχέση με τον αντίστοιχο πίνακα του μοναδιαίου κόστους ανά άτομο, διαπιστώνουμε ότι τέσσερις από τους Ξενώνες με το μεγαλύτερο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο, περιλαμβάνονται στις και τους Ξενώνες με το μεγαλύτερο κόστος ανά διανυκτέρευση. Από αυτούς, η Τρίπολη εμφανίζει το μεγαλύτερο μοναδιαίο κόστος και στις δυο κατηγορίες, Επίσης, τέσσερις από τους Ξενώνες με το μικρότερο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο, περιλαμβάνονται στις και τους Ξενώνες με το μεγαλύτερο κόστος ανά διανυκτέρευση.

Πίνακας 134: Μοναδιαίο κόστος ανά διανυκτέρευση ανά Ξενώνα Φιλοξενίας

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Σύνολο διανυκτερεύσεων- (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ανά διανυκτέρευση
5000571	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Κομοτηνής	Δήμος Κομοτηνής	2.935	372.470,03	126,91
5000675	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης	Δήμος Θεσσαλονίκης	3.498	415.866,18	118,89
5000559	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Ευόσμου Κορδελιού	Δήμος Ευόσμου- Κορδελιού	4.704	457.839,51	97,33
5000596	Αναβάθμιση ξενώνων για γυναίκες - θύματα βίας - Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	ΕΚΚΑ	5.728	201.192,00	35,12
5004182	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	Δήμος Κοζάνης	834	164.616,40	197,38
5000595	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	Δήμος Ιωαννιτών	2.399	534.744,18	222,90
5000683	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βόλου	Δήμος Βόλου	3.748	345.392,42	92,15
5000584	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Λαρισαίων	Δήμος Λαρισαίων	3.527	306.807,69	86,99
5000813	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	Δήμος Λαμιέων	1.470	380.170,16	258,62
5000856	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αγρινίου	Δήμος Αγρινίου	2.460	449.219,39	182,61
5000738	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Πάτρας	Δήμος Πάτρας	6.537	558.415,26	85,42
5000936	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	Δήμος Τρίπολης	1.135	312.744,72	275,55
5000533	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	Δήμος Κέρκυρας	3158	49.932,55 €	15,81
5000782	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων	Δήμος Αθηναίων	7.235	727.879,68	100,61
5001005	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Αχαρνών	Δήμος Αχαρνών	3567	177.684,47 €	49,81 €
5000950	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους Δήμου Πειραιά	Δήμος Πειραιά	5.015	206.354,90	41,15
5000655	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	ΕΚΚΑ	8.856	181.947,76	20,55
5000587	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	Δήμος Λέσβου	2.120	463.834,19	218,79
5000568	Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου	2.981	421.198,00	141,29
5000767	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	Δήμος Ηρακλείου	1.605	211.273,64	131,63
5000910	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Χανίων	Δήμος Χανίων	4.109	448.312,20	109,10
		Σύνολο	77.621	7.387.895,33 €	95,18

Μοναδιαίο κόστος σε κάθε ΠΕΠ

Συγκεντρώνοντας τα στοιχεία ανά ΠΕΠ, παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο παρατηρείται στις δομές της **Δυτικής Ελλάδος** και δευτερευόντως σε **Βόρειο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα και Θεσσαλία**. Αντίστοιχα το μικρότερο μοναδιαίο κόστος εντοπίζεται στην Αττική.

Ανά συνεδρία το μεγαλύτερο κόστος εμφανίζεται στα ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδος, Θεσσαλίας, και στο Βόρειο Αιγαίο, ενώ μικρότερο κόστος ανά μονάδα υπάρχει στις δομές των ΠΕΠ Αττικής, και Κρήτης.

Πίνακας 135: Μοναδιαίο κόστος Ωφελούμενης και συνεδρίας σε κάθε ΠΕΠ

ΠΕΠ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ					ΞΕΝΩΝΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ					ΣΥΝΟΛΟ		
	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	Σύνολο πραγματοποιημένων συνεδριών-ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη / πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη και ΠΕΠ	Μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία και ΠΕΠ	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	Σύνολο διαμονών-ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη / πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη και ΠΕΠ	Μοναδιαίο κόστος ανά διαμονή και ΠΕΠ	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη / πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη και ΠΕΠ
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	1.126	5.813	632.424,30	561,66	108,79	104	2.935	372.470,03	3.581,44	126,91	1.230	1.004.894,33	816,99
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	4.147	15.915	1.242.591,51	299,64	78,08	394	24.673	1.293.866,81	3.283,93	52,44	4.541	2.536.458,32	558,57
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	617	1.300	384.181,75	622,66	295,52	66	2.120	463.834,19	7.027,79	218,79	683	848.015,94	1.241,60
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	743	2.818	396.826,12	534,09	140,82	243	8.997	1.007.634,65	4.146,64	112,00	986	1.404.460,77	1.424,40
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	348	1.609	292.662,01	840,98	181,89	27	834	164.616,40	6.096,90	197,38	375	457.278,41	1.219,41
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	1.014	5.501	563.105,87	555,33	102,36	85	2.399	534.744,18	6.291,11	222,90	1.099	1.097.850,05	998,95
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	706	2.033	521.508,93	738,68	256,52	253	7.275	652.200,11	2.577,87	89,65	959	1.173.709,04	1.223,89
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	653	2.645	568.600,64	870,75	214,97	53	3.158	49.932,55	942,12	15,81	706	618.533,19	876,11
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.982	5.183	895.715,96	451,93	172,82	300	13.930	1.074.897,69	3.582,99	77,16	2.282	1.970.613,65	863,55
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	963	4.496	408.791,99	424,50	90,92	276	5.714	659.585,84	2.389,80	115,43	1.239	1.068.377,83	862,29
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	822	2.938	525.089,72	638,80	178,72	70	2.981	421.198,00	6.017,11	141,29	892	946.287,72	1.060,86
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	853	5.218	533.093,72	624,96	102,16	40	1.135	312.744,72	7.818,62	275,55	893	845.838,44	947,19
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	640	1.371	493.236,56	770,68	359,76	76	1.470	380.170,16	5.002,24	258,62	716	873.406,72	1.219,84
ΣΥΝΟΛΟ	14.614	56.840	7.457.829,08	510,32	131,21	1.987	77.621	7.387.895,33	3.718,12	95,18	16.601	14.845.724,41	894,27

Μοναδιαίο κόστος ανά τύπο δομής

Συγκεντρώνοντας τα στοιχεία ανά τύπο δομής καταλήγουμε ότι στα Συμβουλευτικά Κέντρα το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι 510,32 ευρώ και στους Ξενώνες Φιλοξενίας είναι 3.718,12 ευρώ. Επίσης, στα Συμβουλευτικά Κέντρα το κόστος ανά συνεδρία είναι 131,24 € και στους Ξενώνες Φιλοξενίας το κόστος ανά διανυκτέρευση είναι 95,18 €.

Πίνακας 136: Μοναδιαίο κόστος Ωφελούμενης και συνεδρίας στα Συμβουλευτικά Κέντρα

Συμβουλευτικά Κέντρα	
Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού - (01.12.2015-31.12.2018)	14.614
Σύνολο πραγματοποιημένων συνεδριών-ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)	56.840
Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	7.457.829,08
Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη	495,40
Μοναδιαίο κόστος ανά πραγματοποιημένη συνεδρία	510,32

Πίνακας 137: Μοναδιαίο κόστος Ωφελούμενης και διαμονής στους Ξενώνες Φιλοξενίας

Ξενώνες Φιλοξενίας*	
Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού - (01.12.2015-31.12.2018)	1.987
Σύνολο διαμονών (διανυκτερεύσεις) -ΕΕΤΑΑ (01.12.2015-31.12.2018)	77.621
Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	7.387.895,33
Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη (γυναίκες και παιδιά)	3.718,12
Μοναδιαίο κόστος ανά διανυκτέρευση	95,18

Στις συνεντεύξεις αντίστοιχα αναφέρεται ότι το κόστος λειτουργίας των δομών φαίνεται να καλύπτεται από τον υπάρχοντα εκάστοτε προϋπολογισμό, αλλά υπάρχουν ποσοτικές και ποιοτικές διαφορές στη λειτουργία των δομών. Η αποτύπωση της πραγματικότητας επιβάλλει τη διενέργεια αξιολόγησης με ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα.

«άλλαξε αυτό που είπατε η ομάδα στόχου, αυξήθηκε, προστέθηκε η υπηρεσία της εργασιακής στήριξης, η οποία αρχικά για να σας το πω τώρα, δεν είναι για την συνέντευξη, απλά για να καταλάβετε λίγο πως λειτουργούν τα πράγματα και λίγο στην Ελλάδα. Η εργασιακή στήριξη είχε αρχικά προβλεφθεί στον σχεδιασμό, αλλά ήταν με την πρώτη κυβέρνηση στην περίοδο της οικονομικής κρίσης και όταν ζητήθηκαν οι περικοπές στο δημόσιο τομέα, έγινε οριζόντια περικοπή για να μην απολυθούν ενεργοί εργαζόμενοι. Άρα τι κάναμε; Δηλώσαμε τότε στους 3..στους αρμόδιους. Τι έκανα όλοι οι φορείς; Για να μην απολύουν ας πούμε ενεργούς εργαζόμενους, έκοβαν από τα υπό εξέλιξη προγράμματα τις προβλεπόμενες θέσεις».

«Έχουμε σύμφωνα με τους κανονισμούς λειτουργίας συγκεκριμένο προσωπικό, άρα θα είναι συγκεκριμένο το κόστος. Εκτός από κάποιες περιπτώσεις γι' αυτό μπορεί να δεις κάποιες διαφορές στους προϋπολογισμούς, γιατί ας πούμε μπορεί κάποιες δομές ή όπως κάποιες ξενώνες φιλοξενίας, να έχουνε κάποια σύμβαση για τη φύλαξη, γιατί δεν έχουν άλλο τρόπο φύλαξης ας πούμε για παράδειγμα ή να έχουνε για το catering ή να έχουν ενοίκιο. Αυτά είναι τα βασικά, τα οποία μπορούνε να διαφοροποιούνε το κόστος της μίας δομής από την άλλη».

«είναι η σχέση κόστους – οφέλους. Και η σχέση κόστους – οφέλους, έχει να κάνει με τον αριθμό των επωφελούμενων. Δηλαδή, παρέχουν οι υπηρεσίες αρκετό αριθμό; Ή δεν παρέχουν; Και ιδίως αυτό θα το δεις στους ξενώνες φιλοξενίας. Δηλαδή υπήρχαν στην προηγούμενη προγραμματική το μέσο κόστος ανά άτομο, πήγαινε..ήταν πάρα πολύ διαφορετικό. Γιατί άλλοι ξενώνες ήτανε άδειοι, άλλοι ξενώνες ήταν με μέση ας πούμε πληρότητα κι άλλοι ήτανε γεμάτοι. Εκεί πέρα θα δεις τις διαφορές».

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Στο σύνολο των δομών, **το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται στα 894,27 ευρώ ανά ωφελούμενο άτομο**. Ανά τύπο δομής, στα Συμβουλευτικά Κέντρα το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι 510,31 ευρώ και στους Ξενώνες Φιλοξενίας είναι 3.718,12 ευρώ. Το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι σημαντικά μικρότερο από την αντίστοιχη τιμή του προϋπολογισμού (839,07 ευρώ για τα Συμβουλευτικά Κέντρα και 6.619,07 ευρώ για τους Ξενώνες Φιλοξενίας).

Οι Ξενώνες Φιλοξενίας έχουν σαφώς μεγαλύτερο κόστος ανά ωφελούμενο από ότι τα Συμβουλευτικά Κέντρα. Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο μοναδιαίο κόστος είναι κυρίως αυτά της επαρχίας σε πόλεις με μικρό πληθυσμό ενώ αυτά με το μικρότερα όσα βρίσκονται σε πολυπληθείς περιοχές (Αττική, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο), δηλαδή υπάρχει **σύνδεση του μοναδιαίου κόστους με το βαθμό αστικότητας της περιοχής**. Η σχέση του μοναδιαίου κόστους των Συμβουλευτικών Κέντρων ανά ωφελούμενη γυναίκα και του πληθυσμού των πόλεων είναι **αντιστρόφως ανάλογη**. Σε γενικές γραμμές Συμβουλευτικά Κέντρα με μικρότερο μοναδιαίο κόστος και τα οποία βρίσκονται σε περιοχές μεγάλης αστικότητας, εμφανίζουν σε γενικές γραμμές καλύτερα στοιχεία και δείκτες υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Στους Ξενώνες Φιλοξενίας, ο βαθμός αστικότητας της περιοχής φαίνεται ότι επηρεάζει σε μικρότερο βαθμό το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο. Εκτίμηση του αξιολογητή είναι ότι λειτουργικά έξοδα όπως το κόστος ενοικίου αυξάνει το μοναδιαίο κόστος των Ξενώνων.

Στα Συμβουλευτικά Κέντρα το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται στα **131,21 ευρώ ανά πραγματοποιημένη συνεδρία και στους Ξενώνες Φιλοξενίας το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται στα 101 ευρώ ανά διανυκτέρευση**.

Το μεγαλύτερο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο παρατηρείται στις δομές της **Δυτικής Ελλάδος** και δευτερευόντως σε **Βόρειο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα και Θεσσαλία**. Αντίστοιχα το μικρότερο μοναδιαίο κόστος εντοπίζεται στην Αττική και ακολούθως στα ΠΕΠ Αττικής και Κρήτης. Ανά συνεδρία στα Συμβουλευτικά Κέντρα το μεγαλύτερο κόστος εμφανίζεται στα ΠΕΠ **Στερεάς Ελλάδος, Θεσσαλίας**, και στο **Βόρειο Αιγαίο**, ενώ μικρότερο κόστος ανά μονάδα υπάρχει στις δομές των ΠΕΠ **Αττικής**, και **Κρήτης**. Ανά διανυκτέρευση στους Ξενώνες Φιλοξενίας το μεγαλύτερο κόστος εμφανίζεται στα ΠΕΠ **Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδος και Ηπείρου**. Μικρότερο κόστος ανά διανυκτέρευση εμφανίζεται στο ΠΕΠ Ιονίων Νήσων, που όμως περιλαμβάνει μόνο τον ΞΦ Κέρκυρας που λειτούργησε με πολλά προβλήματα και ενδέχεται να απενταχθεί από το ΕΣΠΑ, και στις δομές των ΠΕΠ **Αττικής**, και **Κεντρικής Μακεδονίας**.

3.3.3 Είναι ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκής για την υλοποίηση της παρέμβασης;

Στο ερώτημα αυτό καλούμαστε να δώσουμε απάντηση στο επίπεδο αποδοτικότητας των διαθέσιμων πόρων και αν αυτοί αρκούν για την υλοποίηση των δράσεων. Για τη εκτίμηση της αποδοτικότητας χρησιμοποιείται ο **Δείκτης Αποδοτικότητας**, που συνδέει το τι επιτεύχθηκε με τους πόρους που χρησιμοποιήθηκαν, δηλαδή συνδέει τους δείκτες προόδου της φυσικής και οικονομικής υλοποίησης μεταξύ τους.

Ο Δείκτης Αποδοτικότητας υπολογίζεται σε επίπεδο εκρών και όπου είναι εφικτό σε επίπεδο αποτελεσμάτων από το πηλίκo:

Δείκτης Αποδοτικότητας = Δείκτης Προόδου Υλοποίησης Φυσικού Αντικειμένου / Δείκτης Προόδου Υλοποίησης Οικονομικού Αντικειμένου

Η μέτρηση συνίσταται ουσιαστικά στην καταγραφή της εξέλιξης του μοναδιαίου κόστους του φυσικού αντικειμένου των επιμέρους δράσεων, όπως αυτές υλοποιήθηκαν, σε σχέση με το μοναδιαίο κόστος που είχε αρχικά προγραμματιστεί. Δηλαδή υπολογίζεται από τη παρακάτω μαθηματική πράξη:

$$\text{Δείκτης Αποδοτικότητας} = (\text{Μοναδιαίο Κόστος του φυσικού αντικειμένου}) / (\text{Μοναδιαίο Κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε})$$

Για τον υπολογισμό του παρονομαστή μετρήθηκε για κάθε δομή το πηλίκo του συνολικού προϋπολογισμού, όπως αυτός προγραμματίστηκε, και της τιμής στόχου του ωφελούμενου πληθυσμού.

Όσο μικρότερη τιμή αποκτά ο Δείκτης Αποδοτικότητας τόσο πιο αποδοτικές θεωρούνται οι δομές. Όταν ο Δείκτης παίρνει την τιμή 1.00, σημαίνει ότι το μοναδιαίο κόστος του φυσικού αντικειμένου συμβαδίζει με αυτό του προγραμματισμού. Όταν είναι μεγαλύτερος της μονάδας, σημαίνει ότι ο προϋπολογισμός δεν είναι αρκετός για την υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης ή ότι ο αριθμός του ωφελούμενου πληθυσμού είναι σημαντικά μικρότερος από την τιμή στόχο και ταυτόχρονα οι δαπάνες είναι στο πλαίσιο του προϋπολογισμού.

Στην πλειονότητα των Συμβουλευτικών Κέντρων, το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη είναι σημαντικά χαμηλότερο από το αντίστοιχο κόστος του προϋπολογισμού των έργων.

Δείκτης Αποδοτικότητας στα Συμβουλευτικά Κέντρα

Ο Δείκτης αποδοτικότητα για το σύνολο των Συμβουλευτικών Κέντρων είναι 0,61 και κρίνεται πολύ ικανοποιητικός.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα της πρώτης κατηγορίας, εμφανίζουν καλύτερο δείκτη αποδοτικότητας από 0,21 έως 0,57 (τουλάχιστον 25% καλύτερο από το μέσο όρο για όλα τα Συμβουλευτικά Κέντρα). Δηλαδή οι καλύτερες τιμές παρατηρούνται σε μεγαλύτερες πληθυσμιακά περιοχές. Συγκεκριμένα, στα 8 Συμβουλευτικά Κέντρα με τον καλύτερο δείκτη αποδοτικότητας περιλαμβάνονται:

- 6 Συμβουλευτικά Κέντρα στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη.
- 2 Συμβουλευτικά Κέντρα σε «μεγάλη» πόλη της επαρχίας (Ηράκλειο και Πάτρα).

Επίσης, σε 5 Συμβουλευτικά Κέντρα δικαιούχος είναι το ΚΕΘΙ και σε 3 οι αντίστοιχοι Δήμοι.

Οι λιγότερο καλές τιμές του δείκτη αποδοτικότητας (τουλάχιστον 25% χειρότερο από το μέσο όρο για όλα τα Συμβουλευτικά Κέντρα), παρατηρούνται στις μικρότερες πληθυσμιακά περιοχές (δείκτης αποδοτικότητάς από 0,55 για το ΣΚ Κατερίνης έως 1,5 για το ΣΚ Τρίπολης). Πρόκειται ουσιαστικά για τις περιοχές που εμφανίζουν και τα μεγαλύτερα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενη. Στα 17 Συμβουλευτικά Κέντρα αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνονται:

- 11 Συμβουλευτικά Κέντρα σε δήμους με μικρό πληθυσμό, από τα οποία 5 σε νησιωτικές περιοχές (Σύρος, Μυτιλήνη, Κως, Κεφαλλονιά, Ζάκυνθος).
- 5 Συμβουλευτικά Κέντρα σε «μεσαίες» πόλεις της επαρχίας.
- 1 Συμβουλευτικό Κέντρο σε «μεγάλη» πόλη της επαρχίας (Λάρισα).

Επίσης, σε 3 Συμβουλευτικά Κέντρα δικαιούχος είναι το ΚΕΘΙ και σε 14 οι αντίστοιχοι Δήμοι.

Συνεπώς ο βαθμός αστικότητας μιας περιοχής φαίνεται ότι επηρεάζει σημαντικά εκτός από το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη και το συνολικό Κόστος λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων, το δείκτη αποδοτικότητας.

Στον επόμενο πίνακα υπολογίζεται ο Δείκτης Αποδοτικότητας για κάθε δομή ξεχωριστά με βάση τα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενο άτομο. Στα **Συμβουλευτικά Κέντρα**, σύμφωνα με τα αποτελέσματα, ο μεγαλύτερος και μικρότερος Δείκτης Αποδοτικότητας παρατηρείται στις παρακάτω περιπτώσεις:

Πίνακας 138 Συμβουλευτικά Κέντρα με το μεγαλύτερο και μικρότερο Δείκτη Αποδοτικότητας

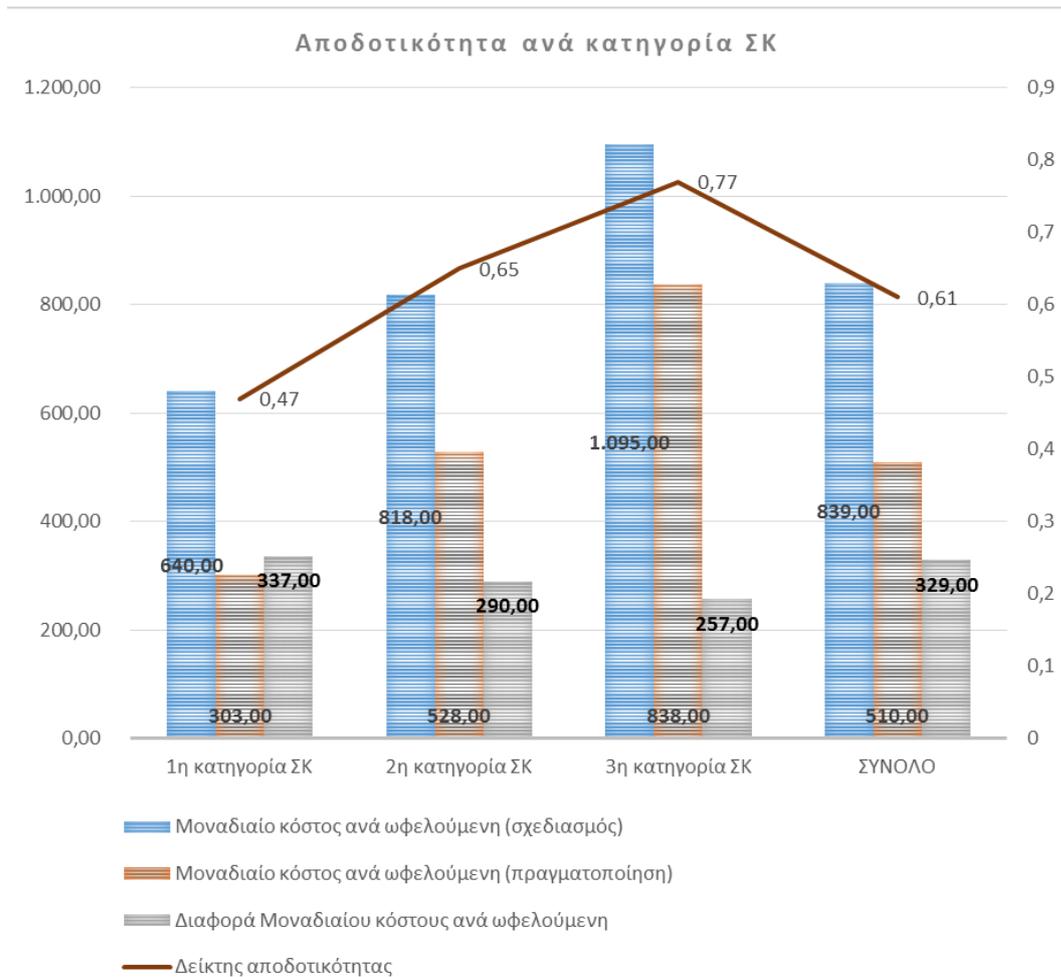
Μεγαλύτερος Δείκτης Αποδοτικότητας		Μικρότερο Δείκτης Αποδοτικότητας	
Δομή	ΔΑ σε ευρώ	Δομή	ΔΑ σε ευρώ
Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	1,50	Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης	0,44
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλλονιά	1,21	Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας	0,43
Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	0,98	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Φλώρινας	0,41
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	0,97	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερασινίου - Δραπετσώνας	0,32
Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων	0,95	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	0,25
Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρεθύμνης	0,91	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	0,21

Παρατηρείται ότι τα Συμβουλευτικά Κέντρα έχουν Δείκτη Αποδοτικότητας μικρότερο της μονάδας, γεγονός που καταδεικνύει ότι υλοποιούνται με αποδοτικό τρόπο. Εξαιρέση αποτελούν το Συμβουλευτικό Κέντρο **Πύργου** και το Συμβουλευτικό Κέντρο Κεφαλονιάς που εμφανίζουν Δείκτη με τιμή 1,50 και 1,21 αντίστοιχα, τιμές σημαντικά μεγαλύτερες από τα άλλα Κέντρα και από το σύνολο της χώρας (συνολικός δείκτης αποδοτικότητας = 0,61).

Στον αντίποδα, το Συμβουλευτικό Κέντρο **Χαλανδρίου** δείχνει ότι υλοποιείται με τον πιο αποδοτικό τρόπο. Στην ίδια λίστα ακολουθούν δύο ακόμα δομές της Αττικής, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχει σύνδεση μεταξύ αποδοτικότητας και μεγέθους του αστικού κέντρου που εδρεύουν.

Επιπλέον διαπιστώνουμε ότι η αποδοτικότητα των ΣΚ επηρεάζεται και από την απόκλιση του μοναδιαίου κόστους ανά ωφελούμενη που πραγματοποιήθηκε σε σχέση με την αντίστοιχη τιμή του προϋπολογισμού. Με βάση και την αστικότητα της περιοχής στην οποία βρίσκονται τα ΣΚ διαπιστώνουμε ότι στα ΣΚ της πρώτης κατηγορίας που εμφανίζουν και τον καλύτερο δείκτη αποδοτικότητας, καταγράφεται σημαντικά μεγαλύτερη διαφορά του μοναδιαίου κόστους πραγματοποίησης από το μοναδιαίο κόστος του προϋπολογισμού.

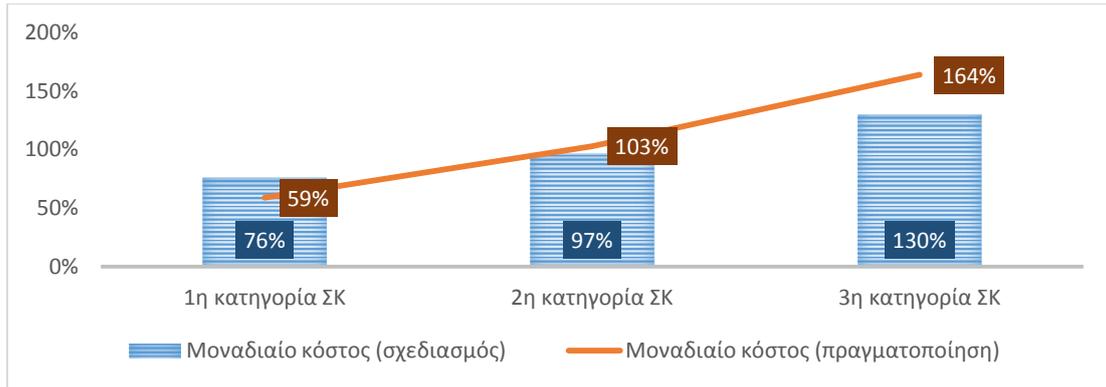
Κατηγορία ΣΚ	Μοναδιαίο κόστος (σχεδιασμός)	Μοναδιαίο κόστος (πραγματοποίηση)	Διαφορά Μοναδιαίου κόστους ανά κατηγορία	Δείκτης αποδοτικότητας
1 ^η κατηγορία ΣΚ	640	303	337	0,47
2 ^η κατηγορία ΣΚ	818	528	290	0,65
3 ^η κατηγορία ΣΚ	1.095	838	257	0,77
ΣΥΝΟΛΟ	839	510	329	0,61

Διαπιστώνουμε επίσης ότι τα Συμβουλευτικά Κέντρα της 1^{ης} κατηγορίας, επιτυγχάνουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομικότητα στην επίτευξη των στόχων τους δεδομένου ότι:

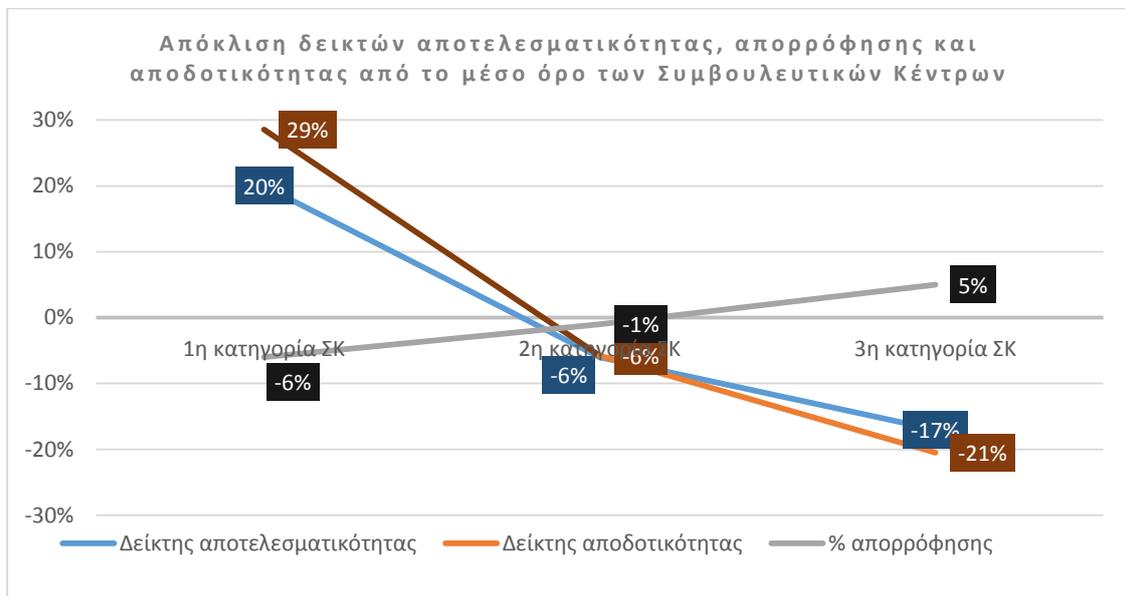
- Το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη του προϋπολογισμού των ΣΚ της 1^{ης} κατηγορίας αντιστοιχεί στο 76% του μοναδιαίου κόστους για το σύνολο των ΣΚ, της 2^{ης} κατηγορίας στο 97% και της 3^{ης} στο 130%.
- Το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενη που επιτεύχθηκε μέχρι 31/12/2018, στα ΣΚ της 1^{ης} κατηγορίας αντιστοιχεί στο 59% του μοναδιαίου κόστους για το σύνολο των ΣΚ, της 2^{ης} στο 103% και της 3^{ης} στο 164%.

Κατηγορία ΣΚ	Ποσοστιαία κατανομή των ωφελούμενων ανά κατηγορία δομής (σχεδιασμός)	Ποσοστιαία κατανομή των ωφελούμενων ανά κατηγορία δομής (πραγματοποίηση)
1 ^η κατηγορία ΣΚ	76%	59%
2 ^η κατηγορία ΣΚ	97%	103%
3 ^η κατηγορία ΣΚ	130%	164%

Όσον αφορά στην αξιολόγηση της αποδοτικότητας των δομών, φαίνεται ότι έχει βαρύνουσα σημασία ο δείκτης αποτελεσματικότητας (αριθμός ωφελούμενου πληθυσμού που εξυπηρετήθηκε ως ποσοστό του επιδιωκόμενου ωφελούμενου πληθυσμού). Συγκεκριμένα:

- Στην πρώτη κατηγορία Συμβουλευτικών Κέντρων, ενώ ο δείκτης απορρόφησης είναι μικρότερος του μέσου όρου του συνόλου των Συμβουλευτικών Κέντρων, η αποδοτικότητα εμφανίζεται υψηλότερη (29% από το μέσο όρο όλων των ΣΚ), δεδομένου ότι ο δείκτης αποτελέσματος είναι 20% υψηλότερος από το μέσο όρο όλων των ΣΚ.
- Αντίθετα, στην τρίτη κατηγορία Συμβουλευτικών Κέντρων, ενώ ο δείκτης απορρόφησης είναι μεγαλύτερος του μέσου όρου του συνόλου των Συμβουλευτικών Κέντρων, εντούτοις η αποδοτικότητα εμφανίζεται μικρότερη (-21% από το μέσο όρο όλων των ΣΚ), δεδομένου ότι ο δείκτης αποτελέσματος είναι 17% μικρότερος από το μέσο όρο όλων των ΣΚ.

Συνεπώς παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα και τον τρόπο λειτουργίας των δομών, οι οποίοι αναφέρονται κυρίως στο προηγούμενο κεφάλαιο σχετικά με την αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας (πρόσβαση δομών, διάρκεια λειτουργίας τους, γραφειοκρατικές δυσχέρειες σε θέματα προσλήψεων κλπ.) επηρεάζουν και το δείκτη αποτελέσματος.

Πίνακας 139 Αποδοτικότητα ανά Συμβουλευτικό Κέντρο

Κωδικός ΟΠΣ/ ΜΙΣ	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Τιμή στόχος δείκτη 05503	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015- 31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά δομή	Δείκτης αποδοτικότητας
5000557	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Αλεξανδρούπολης	Δήμος Αλεξανδρούπολης	480	411.683,88	857,67	309	177.269,46	573,69	0,67
5000694	Συμβουλευτικό Κέντρο Κομοτηνής	ΚΕΘΙ	400	460.000,00	1.150,00	353	244.948,59	693,91	0,60
5000563	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Καβάλας	Δήμος Καβάλας	600	366.000,00	610,00	464	210.206,25	453,03	0,74
5000855	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βέροιας	Δήμος Βέροιας	500	327.325,00	654,65	315	147.140,72	467,11	0,71
5000786	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης	Δήμος Κατερίνης	250	444.400,00	1.777,60	202	198.667,34	983,50	0,55
5000543	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Σερρών	Δήμος Σερρών	500	413.000,00	826,00	344	220.438,94	640,81	0,78
5000619	Συμβουλευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	ΚΕΘΙ	1.200	593.400,00	494,50	1.121	329.468,96	293,91	0,59
5004062	Συνέχιση Λειτουργίας Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Καστοριάς	Δήμος Καστοριάς	150	322.000,00	2.146,67	92	131.701,77	1.431,54	0,67
5004314	Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Φλώρινας	Δήμος Φλώρινας	143	270.000,00	1.888,11	84	64.255,18	764,94	0,41
5004028	Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης	ΚΕΘΙ	220	280.000,00	1.272,73	172	96.705,06	562,24	0,44
5000569	Συμβουλευτικό κέντρο Δήμου Αρταίων	Δήμος Αρταίων	400	287.750,00	719,38	232	159.345,05	686,83	0,95
5000604	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πρέβεζας	Δήμος Πρέβεζας	400	301.000,00	752,50	308	154.346,99	501,13	0,67
5000610	Συμβουλευτικό Κέντρο Ιωαννίνων	ΚΕΘΙ	550	435.000,00	790,91	474	249.413,83	526,19	0,67

Κωδικός ΟΠΣ/ ΜΙΣ	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Τμή στόχος δείκτη 05503	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά δομή	Δείκτης αποδοτικότητας
5000586	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία/ Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Τρικκαίων	400	413.460,00	1.033,65	264	214.701,24	813,26	0,79
5000696	Συμβουλευτικό Κέντρο Λάρισας	ΚΕΘΙ	550	390.000,00	709,09	442	306.807,69	694,14	0,98
5000935	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Θηβαίων	Δήμος Θηβαίων	220	282.885,73	1.285,84	118	146.536,10	1.241,83	0,97
5000973	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Χαλκιδέων	Δήμος Χαλκιδέων	220	343.550,00	1.561,59	134	161.724,92	1.206,90	0,77
5000727	Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας	ΚΕΘΙ	400	349.500,00	873,75	388	184.975,54	476,74	0,55
5001004	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Πύργου	Δήμος Πύργου	400	292.000,00	730,00	132	144.539,32	1.094,99	1,50
5000731	Συμβουλευτικό Κέντρο Πάτρας	ΚΕΘΙ	650	470.000,00	723,08	611	252.286,80	412,91	0,57
5000957	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο Δήμου Καλαμάτας	Δήμος Καλαμάτας	380	300.817,80	791,63	270	159.405,85	590,39	0,75
5000978	Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στο Δήμο Κορινθίων	Δήμος Κορινθίων	320	319.078,00	997,12	226	155.052,53	686,07	0,69
5000956	Συμβουλευτικό Κέντρο Τρίπολης	ΚΕΘΙ	400	400.000,00	1.000,00	357	218.635,34	612,42	0,61
5000534	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στη Ζάκυνθο	Δήμος Ζακύνθου	290	449.439,40	1.549,79	188	247.665,54	1.317,37	0,85
5000528	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Κεφαλλονιά	Δήμος Κεφαλλονιάς	240	201.112,92	837,97	147	148.627,90	1.011,07	1,21
5000662	Συμβουλευτικό Κέντρο Κέρκυρας	ΚΕΘΙ	360	450.000,00	1.250,00	318	172.307,20	541,85	0,43
5000882	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Κερασινίου - Δραπετσώνας	Δήμος Κερασινίου - Δραπετσώνας	900	530.976,32	589,97	724	138.497,17	191,29	0,32

Κωδικός ΟΠΣ/ ΜΙΣ	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Τμή στόχος δείκτη 05503	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	Σύνολο εξυπηρετούμενο υ πληθυσμού- (01.12.2015- 31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά δομή	Δείκτης αποδοτικότητας
5000959	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Περιστερίου	Δήμος Περιστερίου	500	410.580,00	821,16	572	118.193,77	206,63	0,25
5000971	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Φυλής	Δήμος Φυλής	500	357.000,00	714,00	278	172.863,92	621,81	0,87
5000889	Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου	Δήμος Χαλανδρίου	300	394.340,72	1.314,47	640	178.605,16	279,07	0,21
5000729	Συμβουλευτικό κέντρο Αθήνας & Συμβουλευτικό κέντρο Πειραιά	ΚΕΘΙ	2.200	1.276.000,00	580,00	1.933	634.431,49	328,21	0,57
5000572	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων Δήμου Χίου	Δήμος Χίου	420	389.457,00	927,28	388	200.861,94	517,69	0,56
5000640	Συμβουλευτικό Κέντρο Μυτιλήνης	ΚΕΘΙ	350	377.500,00	1.078,57	229	183.319,81	800,52	0,74
5000541	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Κω	Δήμος Κω	340	378.800,00	1.114,12	223	183.305,92	822,00	0,74
5000577	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου	380	325.000,00	855,26	293	140.539,42	479,66	0,56
5000608	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας Σύρου	ΚΕΘΙ	340	390.000,00	1.147,06	306	201.244,38	657,66	0,57
5000757	Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρεθύμνης	Δήμος Ρεθύμνης	540	320.482,00	593,49	314	168.756,97	537,44	0,91
5000677	Συμβουλευτικό Κέντρο Ηρακλείου	ΚΕΘΙ	667	430.000,00	644,68	649	240.035,02	369,85	0,16
	Σύνολο		18.060	15.153.538,77	839,07	14.614	7.457.829,08	510,32	0,61

Δείκτης Αποδοτικότητας στους Ξενώνες Φιλοξενίας

Ο Δείκτης αποδοτικότητας για το σύνολο των Ξενώνων Φιλοξενίας είναι 0,56 και κρίνεται πολύ ικανοποιητικός.

- Στην πρώτη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας περιλαμβάνονται 5 ΞΦ σε Αττική, Θεσσαλονίκη και μεγάλα αστικά κέντρα (Ηράκλειο και Λάρισα) και 2 ΞΦ από μεσαίας αστικότητας περιοχές (Χανιά και Βόλος). Ο δείκτης αποδοτικότητας κυμαίνεται από 0,33 (ΞΦ στο Ηράκλειο) έως 0,66 (ΞΦ του ΕΚΚΑ στη Θεσσαλονίκη). Συνολικά ο δείκτης αποδοτικότητας σε αυτή την κατηγορία είναι 0,42.
- Στη δεύτερη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας περιλαμβάνονται 4 ΞΦ σε Αττική, Θεσσαλονίκη και μεγάλα αστικά κέντρα (Πάτρα), 2 ΞΦ από μεσαίας αστικότητας περιοχές (Αργίνο και Λαμία) και 1 ΞΦ από περιοχή μικρής αστικότητας (Κομοτηνή). Η αποτελεσματικότητα κυμαίνεται από 0,39 (Δήμος Αργινίου) έως 0,90 (Δήμος Αχαρνών). Συνολικά ο δείκτης αποδοτικότητας σε αυτή την κατηγορία είναι 0,61.
- Στην τρίτη κατηγορία Ξενώνων Φιλοξενίας περιλαμβάνονται 2 ΞΦ σε Αττική και σε μεγάλο αστικό κέντρο (Ιωάννινα), 3 ΞΦ από μεσαίας αστικότητας περιοχές (Ρόδος, Λαμία και Κοζάνη) και 2 ΞΦ από περιοχή μικρής αστικότητας (Μυτιλήνη και Τρίπολη). Συνολικά ο δείκτης αποδοτικότητας σε αυτή την κατηγορία είναι 0,65, συνεπώς αυτή η κατηγορία εμφανίζει και τη χαμηλότερη αποδοτικότητα.

Πίνακας 140 Ξενώνες Φιλοξενίας με το μεγαλύτερο και μικρότερο Δείκτη Αποδοτικότητας

Μεγαλύτερος Δείκτης Αποδοτικότητας		Μικρότερος Δείκτης Αποδοτικότητας	
Δομή	ΔΑ σε ευρώ	Δομή	ΔΑ σε ευρώ
Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Αχαρνών	0,90	Ξενώνας Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Πάτρας	0,48
Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	0,86	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Χανίων	0,41
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης	0,81	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αργινίου	0,39
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	0,80	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους Δήμου Πειραιά	0,38
Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	0,68	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	0,37
ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	0,66	Ξενώνας Φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	0,33
Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	0,66	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	0,10

Πίνακας 141 Αποδοτικότητα ανά Ξενώνα Φιλοξενίας

Κωδικός ΟΠΣ/ MIS	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Τιμή στόχος δείκτη 05503	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά δομή	Δείκτης αποδοτικότητας
5000571	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Κομοτηνής	Δήμος Κομοτηνής	120	757.000,00	6.308,33	104	372.470,03	3.581,44	0,57
5000675	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Θεσσαλονίκης	Δήμος Θεσσαλονίκης	170	895.993,40	5.270,55	98	415.866,18	4.243,53	0,81
5000559	Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Ευόσμου Κορδελιού	Δήμος Ευόσμου-Κορδελιού	180	1.076.930,00	5.982,94	121	457.839,51	3.783,80	0,63
5000596	Αναβάθμιση ξενώνων για γυναίκες - θύματα βίας - Ξενώνας φιλοξενίας ΕΚΚΑ Θεσσαλονίκης	ΕΚΚΑ	170	639.000,00	3.758,82	81	201.192,00	2.483,85	0,66
5004182	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κοζάνης	Δήμος Κοζάνης	40	440.000,00	11.000,00	27	164.616,40	6.096,90	0,55
5000595	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των Παιδιών τους Δήμου Ιωαννιτών	Δήμος Ιωαννιτών	140	1.023.000,00	7.307,14	85	534.744,18	6.291,11	0,86
5000683	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Βόλου	Δήμος Βόλου	170	746.101,00	4.388,83	131	345.392,42	2.636,58	0,60
5000584	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Λαρισαίων	Δήμος Λαρισαίων	163	732.700,00	4.495,09	122	306.807,69	2.514,82	0,56
5000813	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λαμιέων	Δήμος Λαμιέων	100	731.600,00	7.316,00	76	380.170,16	5.002,24	0,68
5000856	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αργινίου	Δήμος Αργινίου	100	1.017.500,00	10.175,00	112	449.219,39	4.010,89	0,39
5000738	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας Δήμου Πάτρας	Δήμος Πάτρας	125	1.107.213,43	8.857,71	131	558.415,26	4.262,71	0,48
5000936	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Τρίπολης	Δήμος Τρίπολης	65	771.832,12	11.874,34	40	312.744,72	7.818,62	0,66
5000533	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Κέρκυρας	Δήμος Κέρκυρας	90	885.000,00 €	9.833,33 €	53	49.932,55 €	942,12 €	0.10
5000782	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Αθηναίων	Δήμος Αθηναίων	150	1.391.479,68	9.276,53	144	727.879,68	5.054,72	0,54
5001005	Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Αχαρνών	Δήμος Αχαρνών	150	671.000,00 €	4.473,33 €	44	177.684,47 €	4.038,28 €	0.90
5000950	Ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους Δήμου Πειραιά	Δήμος Πειραιά	150	1.084.923,21	7.232,82	75	206.354,90	2.751,40	0,38

Κωδικός ΟΠΣ/ ΜΙΣ	Τίτλος πράξης	Δικαιούχος	Τμή στόχος δείκτη 05503	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015- 31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενων ανά δομή	Δείκτης αποδοτικότητας
5000655	Αναβάθμιση ξενώνα για γυναίκες - θύματα βίας ΕΚΚΑ Αττικής	ΕΚΚΑ	250	928.304,00	3.713,22	131	181.947,76	1.388,91	0,37
5000587	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Λέσβου	Δήμος Λέσβου	100	879.722,88	8.797,23	66	463.834,19	7.027,79	0,80
5000568	Ξενώνας φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Δήμου Ρόδου	Δήμος Ρόδου	80	920.000,00	11.500,00	70	421.198,00	6.017,11	0,52
5000767	Ξενώνας φιλοξενίας στο Δήμο Ηρακλείου	Δήμος Ηρακλείου	110	770.374,34	7.003,40	92	211.273,64	2.296,45	0,33
5000910	Ξενώνας φιλοξενίας Δήμου Χανίων	Δήμος Χανίων	150	885.000,00	5.900,00	184	448.312,20	2.436,48	0,41
	ΣΥΝΟΛΟ		2.733	18.354.674,06	6.619,07 €	1.987	7.387.895,33 €	3.718,12 €	0.56

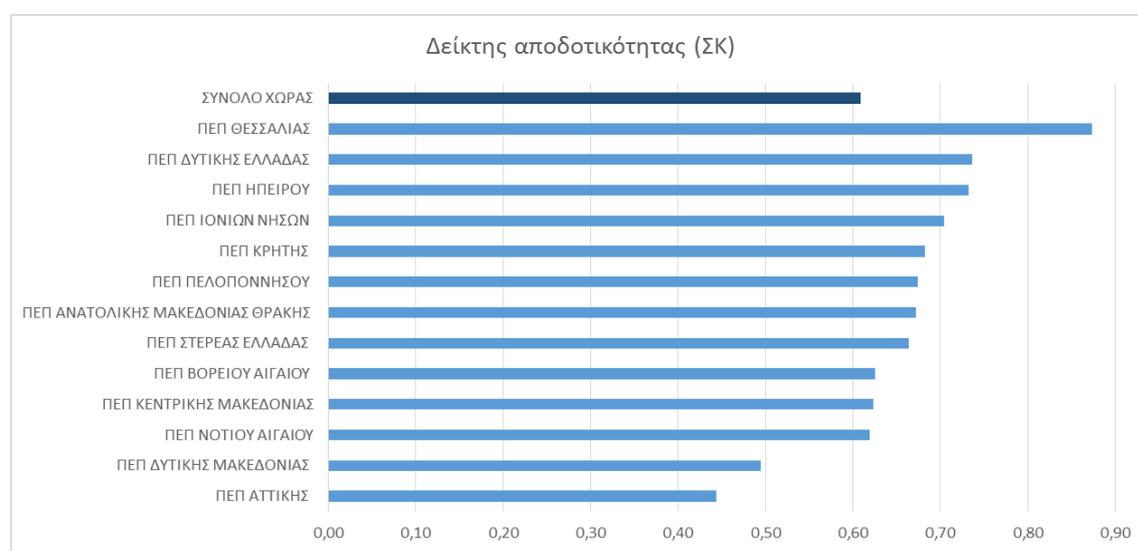
Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ

I. Συμβουλευτικά Κέντρα

Στο σύνολο των Συμβουλευτικών Κέντρων και σε όλη την χώρα, ο Δείκτης Αποδοτικότητας υπολογίζεται στο 0,61. Αυτό δείχνει ότι γενικά η παρέμβαση ως προς τον διαθέσιμο προϋπολογισμό υλοποιείται πολύ ικανοποιητικά.

Στο ΠΕΠ Αττικής ο δείκτης αποδοτικότητας των Συμβουλευτικών Κέντρων εμφανίζει τη μικρότερη τιμή με σημαντική διαφορά από τις υπόλοιπες περιοχές. Ακολουθούν τα ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Κεντρικής Μακεδονίας. Αντίθετα, στο ΠΕΠ Θεσσαλίας παρατηρείται η μεγαλύτερη τιμή με σημαντική απόκλιση από τα υπόλοιπα ΠΕΠ.

Εικόνα 36 Δείκτης αποδοτικότητας Συμβουλευτικών Κέντρων ανά ΠΕΠ

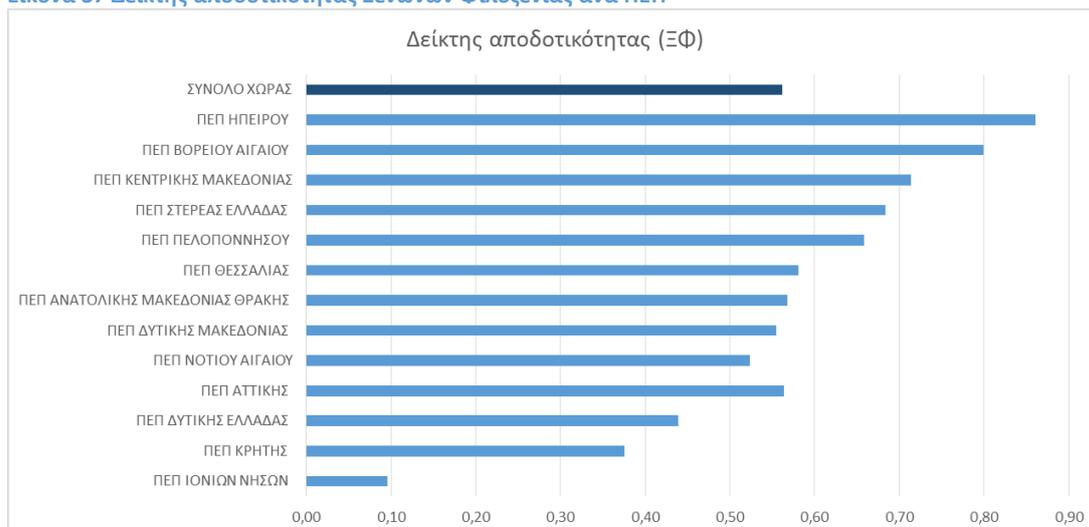
II. Ξενώνες Φιλοξενίας

Στο σύνολο των Ξενώνων Φιλοξενίας και σε όλη την χώρα, ο Δείκτης Αποδοτικότητας υπολογίζεται στο 0,56. Αυτό δείχνει ότι γενικά η παρέμβαση ως προς τον διαθέσιμο προϋπολογισμό υλοποιείται πολύ ικανοποιητικά.

Στο ΠΕΠ Κρήτης ο δείκτης αποδοτικότητας των Ξενώνων Φιλοξενίας³⁵ εμφανίζει τη μικρότερη τιμή με σημαντική διαφορά από τις υπόλοιπες περιοχές. Ακολουθούν τα ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου. Αντίθετα, στα ΠΕΠ Ηπείρου και Βορείου Αιγαίου παρατηρείται η μεγαλύτερη τιμή με σημαντική απόκλιση από τα υπόλοιπα.

³⁵ Στο σχετικό γράφημα η μικρότερη τιμή του δείκτη αποδοτικότητας παρατηρείται στο ΠΕΠ Ιονίων Νήσων, τιμή που προκύπτει από τον ΞΦ Κέρκυρας που όπως έχει αναφερθεί αποτελεί ειδική περίπτωση με προβλήματα στη λειτουργία του, που εξηγεί και την πολύ χαμηλή τιμή του δείκτη.

Εικόνα 37 Δείκτης αποδοτικότητας Ξενώνων Φιλοξενίας ανά ΠΕΠ

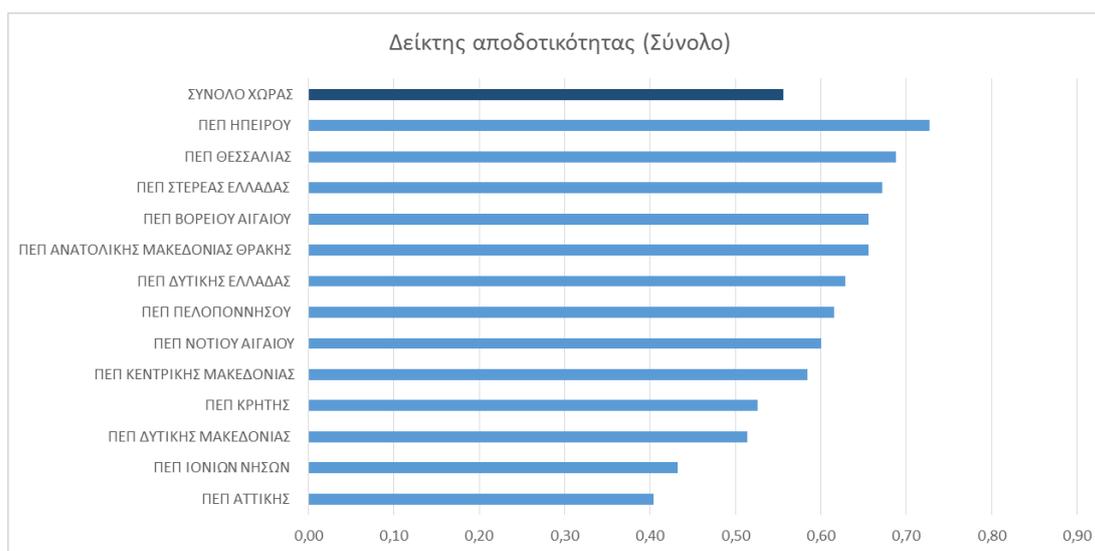

Συμπερασματικά, σε όλα τα περιφερειακά Ε.Π. ο Δείκτης Αποδοτικότητας είναι μικρότερος της μονάδας, δηλαδή η υλοποίηση των δράσεων γίνεται εν γένει εντός του προϋπολογισμού των ΠΕΠ που αφιερώθηκε στην παρέμβαση.

Στο ΠΕΠ Αττικής ο δείκτης αποδοτικότητας εμφανίζει τη μικρότερη τιμή, με σημαντική διαφορά από τις υπόλοιπες περιοχές. Ακολουθούν τα ΠΕΠ Ιονίων Νήσων, Δυτικής Μακεδονίας, Κρήτης και Κεντρικής Μακεδονίας. Αντίθετα, στο ΠΕΠ Ηπείρου παρατηρείται η μεγαλύτερη τιμή χωρίς αυτή να διαφέρει σημαντικά από τα υπόλοιπα ΠΕΠ. Συνολικά ο βαθμός αστικότητας των περιοχών στις οποίες βρίσκονται οι δομές, φαίνεται ότι επηρεάζει το δείκτη αποδοτικότητας, και ότι αυτή η επίδραση είναι εντονότερη στην περίπτωση των Συμβουλευτικών Κέντρων.

Στο σύνολο των δομών και σε όλη την χώρα, ο Δείκτης Αποδοτικότητας υπολογίζεται στο **0,56**. Αυτό δείχνει ότι γενικά η παρέμβαση ως προς τον διαθέσιμο προϋπολογισμό υλοποιείται πολύ ικανοποιητικά.

Εικόνα 38: Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ (σύνολο Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας)

Πίνακας 142 Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ (Συμβουλευτικά Κέντρα)

ΠΕΠ	Τιμή στόχος δείκτη 05503	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού - (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά δομή	Δείκτης αποδοτικότητας
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	1.480	1.237.683,88	836,27	1.126	632.424,30	561,66	0,67
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	4.400	2.968.897,04	674,75	4.147	1.242.591,51	299,64	0,44
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	770	766.957,00	996,05	617	384.181,75	622,66	0,63
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.050	762.000,00	725,71	743	396.826,12	534,09	0,74
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	513	872.000,00	1.699,81	348	292.662,01	840,98	0,49
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	1.350	1.023.750,00	758,33	1.014	563.105,87	555,33	0,73
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	950	803.460,00	845,75	706	521.508,93	738,68	0,87
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	890	1.100.552,32	1.236,58	653	568.600,64	870,75	0,70
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2.450	1.778.125,00	725,77	1.982	895.715,96	451,93	0,62
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	1.207	750.482,00	621,77	963	408.791,99	424,50	0,68
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.060	1.093.800,00	1.031,89	822	525.089,72	638,80	0,62
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1.100	1.019.895,80	927,18	853	533.093,72	624,96	0,67
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	840	975.935,73	1.161,83	640	493.236,56	770,68	0,66
ΣΥΝΟΛΟ	18.060	15.153.538,77	839,07	14.614	7.457.829,08	510,32	0,61

Στον ανωτέρω πίνακα δεν περιλαμβάνονται τα δεδομένα του Συμβουλευτικού Κέντρου Καρδίτσας (ΠΕΠ Θεσσαλίας)

Πίνακας 143 Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ (Ξενώνες Φιλοξενίας)

ΠΕΠ	Τιμή στόχος δείκτη 05503	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού - (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά δομή	Δείκτης αποδοτικότητας
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	120	757.000,00	6.308,33	104	372.470,03	3.581,44	0,57
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	700	4.075.706,89	5.822,44	394	1.293.866,81	3.283,93	0,56
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	100	879.722,88	8.797,23	66	463.834,19	7.027,79	0,80
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	225	2.124.713,43	9.443,17	243	1.007.634,65	4.146,64	0,44
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	40	440.000,00	11.000,00	27	164.616,40	6.096,90	0,55
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	140	1.023.000,00	7.307,14	85	534.744,18	6.291,11	0,86
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	333	1.478.801,00	4.440,84	253	652.200,11	2.577,87	0,58
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	90	885.000,00	9.833,33	53	49.932,55	942,12	0,10
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	520	2.611.923,40	5.022,93	300	1.074.897,69	3.582,99	0,71
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	260	1.655.374,34	6.366,82	276	659.585,84	2.389,80	0,38
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	80	920.000,00	11.500,00	70	421.198,00	6.017,11	0,52
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	65	771.832,12	11.874,34	40	312.744,72	7.818,62	0,66
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	100	731.600,00	7.316,00	76	380.170,16	5.002,24	0,68
ΣΥΝΟΛΟ	2.773	18.354.674,06	6.619,07	1.987	7.387.895,33	3.718,12	0,56

Πίνακας 144 Δείκτης αποδοτικότητας ανά ΠΕΠ (Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας)

ΠΕΠ	Τιμή στόχος δείκτη 05503	Συνολικός προϋπολογισμός ΠΔΕ	Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού - (01.12.2015-31.12.2018)	Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενης ανά δομή	Δείκτης αποδοτικότητας
ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	1.600	1.994.683,88	1.246,68	1.230	1.004.894,33	816,99	0,66
ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ	5.100	7.044.603,93	1.381,29	4.541	2.536.458,32	5.100	0,40
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	870	1.646.679,88	1.892,74	683	848.015,94	1.241,60	0,66
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.275	2.886.713,43	2.264,09	986	1.404.460,77	1.424,40	0,63
ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	553	1.312.000,00	2.372,51	375	457.278,41	1.219,41	0,51
ΠΕΠ ΗΠΕΙΡΟΥ	1.490	2.046.750,00	1.373,66	1.099	1.097.850,05	998,95	0,73
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.283	2.282.261,00	1.778,85	959	1.173.709,04	1.223,89	0,69
ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	980	1.985.552,32	2.026,07	706	618.533,19	876,11	0,43
ΠΕΠ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2.970	4.390.048,40	1.478,13	2.282	1.970.613,65	863,55	0,58
ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ	1.467	2.405.856,34	1.639,98	1.239	1.068.377,83	862,29	0,53
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.140	2.013.800,00	1.766,49	892	946.287,72	1.060,86	0,60
ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1.165	1.791.727,92	1.537,96	893	845.838,44	947,19	0,62
ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	940	1.707.535,73	1.816,53	716	873.406,72	1.219,84	0,67
ΣΥΝΟΛΟ	20.833	33.508.212,83	1.608,42	16.601	14.845.724,41	894,27	0,56

Δείκτης αποδοτικότητας ανά τύπο δομής

Στα Συμβουλευτικά Κέντρα ο Δείκτης Αποδοτικότητας εμφανίζει συνολική τιμή 0,59 και στους Ξενώνες Φιλοξενίας 0,56.

Πίνακας 145: Αποδοτικότητα ανά τύπο δομής

	Συμβουλευτικά Κέντρα	Ξενώνες Φιλοξενίας
Τιμή στόχος δείκτη 05503	18.160	2.773
Συνολικός Προϋπολογισμός ΠΔΕ	15.153.538,77	18.354.674,06
Μοναδιαίο κόστος που αρχικά προγραμματίστηκε	839,07	6.619,07
Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού (01.12.2015-31.12.2018)	14.614	1.890
Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	7.457.829,08	7.387.895,33
Μοναδιαίο κόστος ωφελούμενων ανά δομή	510,32	3.718,12
Δείκτης αποδοτικότητας	0,61	0.56

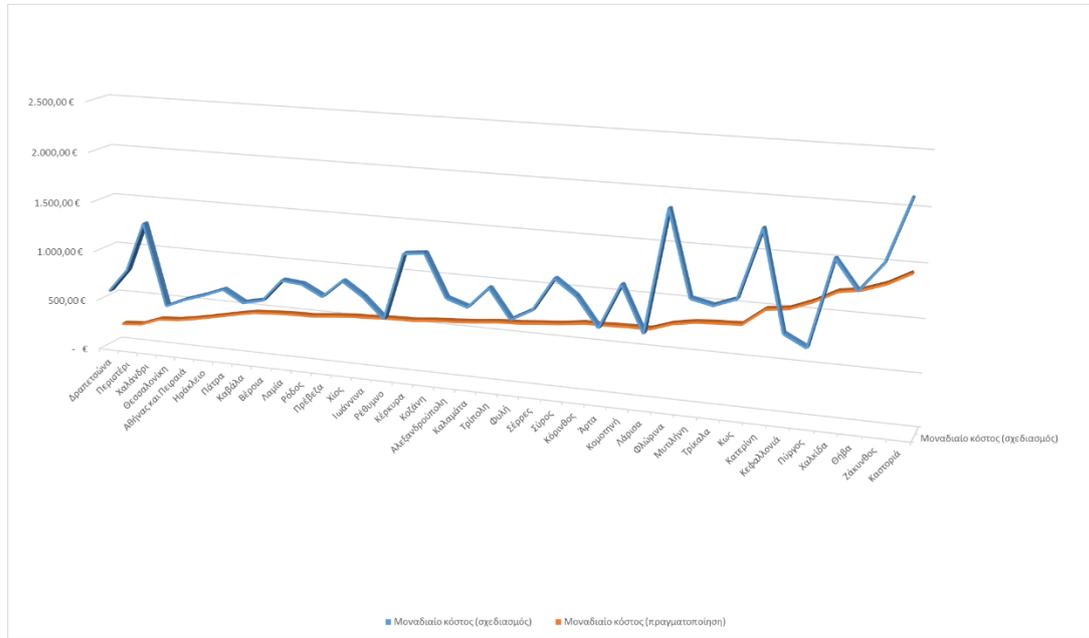
Δεδομένα ποιοτικής έρευνας

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ποιοτικών ερευνών, εκτιμάται ότι η παρέμβαση των υπηρεσιών λειτουργεί αρκετά ικανοποιητικά. Εντούτοις, διατυπώνονται προτάσεις για την βελτίωση της αποδοτικότητας του δικτύου και των υπηρεσιών του. Οι προτάσεις αυτές εστιάζουν στην εκπαίδευση, την ψυχολογική εποπτεία των συμβούλων και των στελεχών, την υποστήριξη των συμβούλων, την πρόσληψη ανθρώπινου δυναμικού, τη διεύρυνση των δράσεων ευαισθητοποίησης, τη βιωσιμότητα των υπηρεσιών σε βάθος χρόνου, την ευελιξία στις παραπομπές και στη συνεργασία ανάμεσα στους φορείς εντός και εκτός του δικτύου, τη διεύρυνση της οπτικής του φύλου προκειμένου να εντοπιστούν και εκεί οι υπάρχουσες διακρίσεις, τη σταθερή και θεσμική συνεργασία με άλλους φορείς και κυρίως την Αστυνομία, τη δημιουργία emergency units και νέων ξενώνων φιλοξενίας.

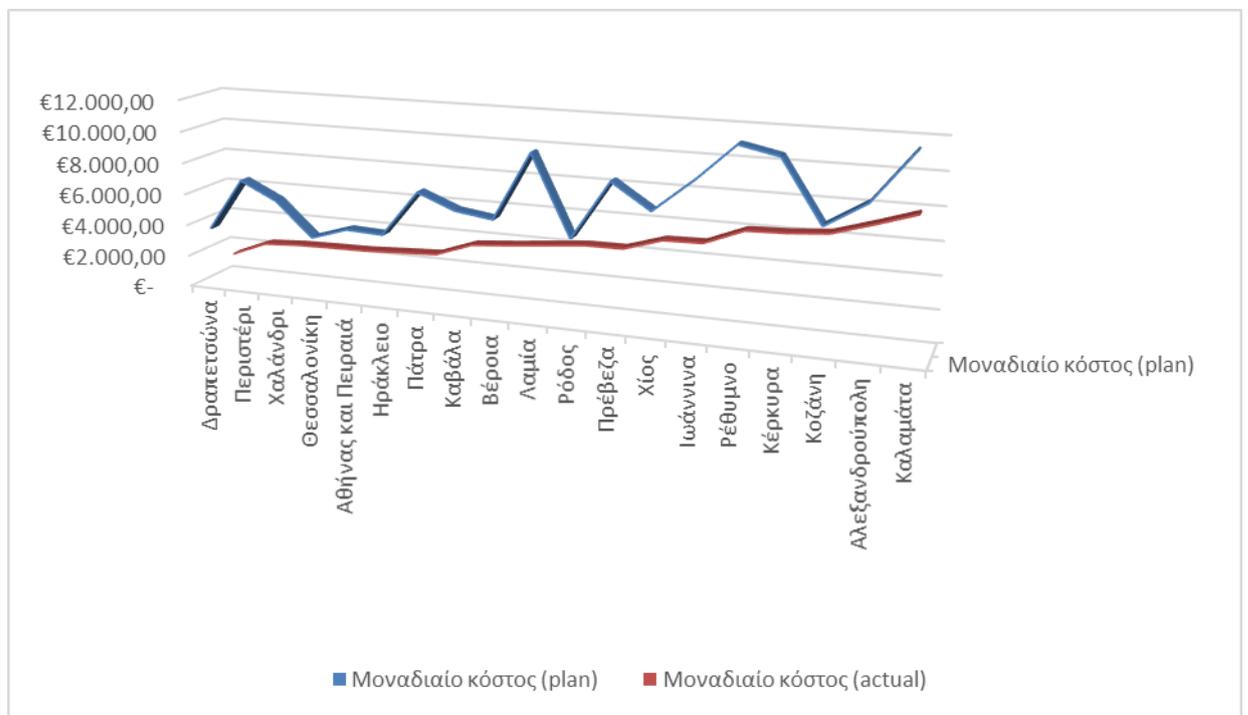
Από τις ποιοτικές έρευνες προκύπτει επίσης ότι ο προϋπολογισμός του έργου, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας με τα μέλη ΟΔΕ, είναι επαρκής για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων και των στελεχών. Τα μέλη ΟΔΕ κρίνουν ακόμα ότι η καλή διαχείριση των οικονομικών πόρων είναι σημαντική. Ταυτόχρονα, τα βασικότερα οικονομικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι οικονομικοί διαχειριστές των δράσεων είναι η μη κάλυψη εξόδων μετακινήσεων του προσωπικού για συνοδεία ωφελούμενων, για τις δράσεις δικτύωσης και ευαισθητοποίησης, η φύλαξη των Ξενώνων, η μη κάλυψη εξόδων που συνδέονται με έκτακτες μεταφορές σε ξενώνες φιλοξενίας καθώς και δαπανών οι οποίες άπτονται διοικητικών διαδικασιών. Τέλος, θεωρείται ότι είναι ιδιαίτερη σημαντική η εξασφάλιση της αναγκαίας χρηματοδότησης στα σωστά χρονικά διαστήματα. Σύμφωνα με τα μέλη ΟΔΕ που ασχολούνται με τα οικονομικά ζητήματα, υπάρχουν περίοδοι που η χρηματοδότηση καθυστερεί και οι ανάγκες καλύπτονται από ιδίους πόρους του Δικαιούχου (κυρίως στις περιπτώσεις των Δήμων).

Τέλος, σημειώνεται ότι το Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι χαμηλότερο (σε όλους τους Ξενώνες Φιλοξενίας και στην συντριπτική πλειονότητα των Συμβουλευτικών Κέντρων) από την αντίστοιχη τιμή του προϋπολογισμού των έργων, γεγονός που καταδεικνύει επιπρόσθετα από τα προηγούμενα δεδομένα, την επάρκεια τους διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Εικόνα 39 Μοναδιαίο κόστος Συμβουλευτικών Κέντρων

Εικόνα 40 Μοναδιαίο κόστος Ξενώνων Φιλοξενίας

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα και οι Ξενώνες έχουν **Δείκτη Αποδοτικότητας μικρότερο της μονάδας**, γεγονός που καταδεικνύει ότι υλοποιούνται με αποδοτικό τρόπο. Η μόνη εξαίρεση αποτελεί το Συμβουλευτικό Κέντρο Πύργου και το Συμβουλευτικό Κέντρο Κεφαλλονιάς που έχουν δείκτη αποδοτικότητας μεγαλύτερο της μονάδας. Όλοι οι Ξενώνες Φιλοξενίας έχουν δείκτη αποδοτικότητας μικρότερο της μονάδας, δηλαδή η υλοποίηση τους κρίνεται ικανοποιητική σε αποδοτικότητα. Παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα και τον τρόπο λειτουργίας των δομών (αστικότητα περιοχής, πρόσβαση δομών, διάρκεια λειτουργίας τους, γραφειοκρατικές δυσχέρειες σε θέματα προσλήψεων κλπ.) φαίνεται ότι επηρεάζουν ανάλογα και το δείκτη αποτελέσματος, ιδιαίτερα στην περίπτωση των Συμβουλευτικών Κέντρων.

Σε όλα τα περιφερειακά ΕΠ ο **Δείκτης Αποδοτικότητας είναι μικρότερος της μονάδας**, δηλαδή η υλοποίηση των δράσεων γίνεται εντός του προϋπολογισμού των ΠΕΠ που αφιερώθηκε στην παρέμβαση. Στο σύνολο των δομών και σε όλη την χώρα, ο **Δείκτης Αποδοτικότητας είναι 0,56**. Στα Συμβουλευτικά Κέντρα ο Δείκτης Αποδοτικότητας εμφανίζει τιμή 0,61 και στους Ξενώνες Φιλοξενίας 0,56.

Επίσης, το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι σημαντικά χαμηλότερο από την αντίστοιχη τιμή του προϋπολογισμού των έργων, σε όλους τους Ξενώνες Φιλοξενίας και στην συντριπτική πλειονότητα των Συμβουλευτικών Κέντρων.

Τα παραπάνω δείχνουν ότι γενικά η **παρέμβαση ως προς τον διαθέσιμο προϋπολογισμό υλοποιείται ικανοποιητικά**. Τα στοιχεία που συλλέξαμε καταδεικνύουν ότι ο **προϋπολογισμός είναι ικανός να ανταποκριθεί ρεαλιστικά στις ανάγκες υλοποίησης της παρέμβασης, δεδομένου ότι εκτιμάται ως υπερ-επαρκής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων της παρέμβασης**.

Σύνοψη συμπερασμάτων για το κριτήριο της αποδοτικότητας

Για την **αξιολόγηση της αποδοτικότητας** της παρέμβασης υπολογίστηκε αρχικά το κόστος ανά ωφελούμενη και ανά συνεδρία και υπολογίστηκε ο δείκτης αποδοτικότητας για την αποσαφήνιση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Υπολογίστηκε επίσης το μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία στα Συμβουλευτικά Κέντρα και το μοναδιαίο κόστος ανά διανυκτέρευση στους Ξενώνες Φιλοξενίας.

Το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται στα 984,27 ευρώ ανά ωφελούμενο άτομο στο σύνολο των δομών. Οι Ξενώνες Φιλοξενίας παρουσιάζουν μεγαλύτερο κόστος ανά ωφελούμενο από ότι τα Συμβουλευτικά Κέντρα. Παρατηρείται ότι **το μοναδιαίο κόστος είναι μικρότερο σε πόλεις με μεγαλύτερο πληθυσμό, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις των Συμβουλευτικών Κέντρων**. Επίσης, το μοναδιαίο κόστος επηρεάζεται από τη συνολική διάρκεια λειτουργίας των δομών, δεδομένου ότι τα 3 Συμβουλευτικά Κέντρα που μέχρι τις 31/12/2018 ολοκλήρωσαν 24 μήνες λειτουργίας (οι υπόλοιπες δομές ολοκλήρωσαν 37

μήνες λειτουργίας), εμφανίζονται στην κατηγορία των δομών με τα μεγαλύτερα μοναδιαία κόστη. Στους Ξενώνες Φιλοξενίας, συγκριτικά με τα Συμβουλευτικά Κέντρα παρατηρούνται μεγάλα μοναδιαία κόστη ανά ωφελούμενο άτομο, που επηρεάζονται λιγότερο από το βαθμό αστικότητας της περιοχής. Επιβαρυντικός παράγοντας είναι συχνά το κόστος ενοικίου.

Ανά τύπο δομής, στα Συμβουλευτικά Κέντρα το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι 510,31 ευρώ και στους Ξενώνες Φιλοξενίας είναι 3.718,12 ευρώ. Τόσο στα Συμβουλευτικά Κέντρα, όσο και στους Ξενώνες Φιλοξενίας το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο, είναι σημαντικά μικρότερο από τον προϋπολογισμό (39% για τα Συμβουλευτικά Κέντρα, 44% για τους Ξενώνες Φιλοξενίας και 41% συνολικά).

	Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενη (προϋπολογισμός)	Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενη (υλοποίηση)	Απόκλιση (%)
Συμβουλευτικά Κέντρα	839,07	510,31	39%
Ξενώνες Φιλοξενίας	6.619,07	3.718,12	44%
Συνολικά	1.608,42	894,27	44%

Σε όλα τα περιφερειακά ΕΠ ο **Δείκτης Αποδοτικότητας είναι μικρότερος της μονάδας**, δηλαδή η υλοποίηση των δράσεων γίνεται εντός του προϋπολογισμού των ΠΕΠ που αφιερώθηκε στην παρέμβαση. Συγκεκριμένα ο **Δείκτης Αποδοτικότητας είναι 0,56**. Στα Συμβουλευτικά Κέντρα ο Δείκτης Αποδοτικότητας εμφανίζει τιμή 0,61 και στους Ξενώνες Φιλοξενίας **0,56**.

Συνολικά η παρέμβαση έχει καλύψει στις 31/12/2018 το 76% της προβλεπόμενης τιμής στόχου για τον ωφελούμενο πληθυσμό, 81% στα Συμβουλευτικά Κέντρα και 72% στους Ξενώνες Φιλοξενίας.

	Ωφελούμενος πληθυσμός (προϋπολογισμός)	Ωφελούμενος πληθυσμός (υλοποίηση)	Αποτελεσματικότητα (% κάλυψης τιμής στόχου ως προς τις ωφελούμενες)
Συμβουλευτικά Κέντρα	18.060,00	14.614,00	81%
Ξενώνες Φιλοξενίας	2.773,00	1.987,00	72%
Συνολικά	20.833,00	16.601,00	80%

Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή η σημαντική πρόοδος στις εκροές της παρέμβασης, επιτυγχάνεται παρά το γεγονός ότι η απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων είναι στο 49% για τα Συμβουλευτικά Κέντρα και στο 40% για τους Ξενώνες Φιλοξενίας. Εκτιμάται επίσης ότι καθυστερήσεις στις διαδικασίες προσλήψεων του προβλεπόμενου στελεχιακού δυναμικού των δομών και ολοκλήρωσης των απαιτούμενων αναθέσεων (ενοικίαση εγκαταστάσεων, σίτιση κλπ.) επηρεάζουν συνολικά την πορεία εκτέλεσης του οικονομικού

αντικειμένου της παρέμβασης χωρίς να παρουσιάζεται μια αντίστοιχη αρνητική επίπτωση όσον αφορά στο φυσικό αντικείμενο.

	Προϋπολογισμός	Επιλέξιμη δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Απορροφητικότητα (% απορρόφησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού)
Συμβουλευτικά Κέντρα	15.153.538,77	7.457.829,08	49%
Ξενώνες Φιλοξενίας	18.354.674,06	7.387.895,33	40%
Οριζόντιες παρεμβάσεις	3.317.263,57	1.424.287,82	43%
Συνολικά	36.825.476,40	16.270.012,23	44%

Από τα παραπάνω τεκμαίρεται ότι η αποδοτικότητα της παρέμβασης επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό από την πορεία υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και πολύ λιγότερο από την πορεία υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου. Επίσης, εκτιμάται ότι η βελτίωση του ρυθμού απορρόφησης και τελικά η αξιοποίηση του συνολικού διαθέσιμου προϋπολογισμού της παρέμβασης, θα οδηγήσει σε υπέρβαση του κύριου δείκτη αποτελέσματος της, δηλαδή ότι το μέγεθος του ωφελούμενου πληθυσμού θα είναι μεγαλύτερο από το αρχικά προβλεπόμενο. Συνεπώς, **ο προϋπολογισμός της παρέμβασης είναι υπερ-επαρκής για την επίτευξη του προβλεπόμενου πληθυσμού ωφελούμενων και οι επιθυμητές εκροές επιτυγχάνονται με μικρότερο κόστος σε σχέση με τον προϋπολογισμό.**

3.4 Το Κριτήριο των Επιπτώσεων - Αξιολόγηση των επιπτώσεων των δράσεων

Το κριτήριο των επιπτώσεων προσδιορίζεται από το παρακάτω γενικό αξιολογητικό ερώτημα:

Πως η λειτουργία δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ συμβάλλει στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων των ΕΠ/ΠΕΠ που εντάσσεται («βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών») και των αντίστοιχων δεικτών αποτελέσματος;

Στη συνέχεια του κεφαλαίου παρατίθενται τα πορίσματα της αξιολόγησης για κάθε ειδικό αξιολογητικό ερώτημα του κριτηρίου της επίπτωσης.

3.4.1 Πως οι υπηρεσίες του δικτύου μετά τη διεύρυνση της ομάδας στόχου συνετέλεσαν στην εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων;

Από τα δεδομένα που παρατίθενται σε προηγούμενα κεφάλαια προκύπτουν στοιχεία σχετικά με την αναζήτηση εργασιακής συμβουλευτικής στα Συμβουλευτικά Κέντρα, καθώς και ο βαθμός ικανοποίησης τους από τη λήψη αυτής της υπηρεσίας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων της ΕΕΤΑΑ, σε όλες τις περιφέρειες παρέχονται υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής (Πίνακας 146: Μέσος όρος εργασιακής συμβουλευτικής). Σε όλες τις περιφέρειες έχουν πραγματοποιηθεί συνεδρίες εργασιακής συμβουλευτικής, ενώ ο μέσος όρος των συνεδριών υποδεικνύει ότι στο Βόρειο Αιγαίο, καθώς και στην ΑΜΘ οι συνεδρίες εργασιακής συμβουλευτικής είναι πιο αυξημένες.

Πίνακας 146: Μέσος όρος εργασιακής συμβουλευτικής

Αριθμός ωφελούμενων: 14407 νέες και 875 παλαιές	(Παλαιές)Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής	(Νέες)Συνεδρία ατομική προγραμματισμένη εργασιακής
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	3.48(5.05)	2.49(4.85)
Αττική	1.5(2.6)	1.37(2.53)
Βόρειο Αιγαίο	4.08(5.35)	3.7(6.36)
Δυτική Ελλάδα	3.51(5.23)	2.92(5.85)
Δυτική Μακεδονία	2.04(3.75)	2.91(5.72)
Ήπειρος	3.08(4.35)	4.19(7.29)
Θεσσαλία	2.89(3.87)	1.7(3.21)
Ιόνια νησιά	1.38(1.76)	1.38(2.53)
Κεντρική Μακεδονία	2.38(3.64)	1.85(3.72)
Κρήτη	2.54(4.06)	2.31(4.53)
Νότιο Αιγαίο	1.76(2.78)	1.5(2.91)
Πελοπόννησος	2.6(3.97)	2.81(5.55)
Στερεά Ελλάδα	1.32(1.89)	1.23(1.87)

Παράλληλα, από την έρευνα που διεξήχθη στις ωφελούμενες γυναίκες από το δίκτυο υπηρεσιών, οι περισσότερες ωφελούμενες που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα και έχουν λάβει εργασιακή συμβουλευτική διαφαινονται ως πλήρως ικανοποιημένες αλλά και πολύ ικανοποιημένες σε ποσοστό 62,69% και 25,37% αντίστοιχα (Εικόνα 41 Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων από την εργασιακή συμβουλευτική στα Συμβουλευτικά Κέντρα).

Εικόνα 41 Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων από την εργασιακή συμβουλευτική στα Συμβουλευτικά Κέντρα

Οι επιπτώσεις από τις παρεχόμενες υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής, δεν καταγράφονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της ΕΕΤΑ. Επίσης, από την πρωτογενή έρευνα στις ωφελούμενες δεν προκύπτουν εμφανείς και άμεσες επιπτώσεις όσον αφορά την εργασιακή κατάσταση τους, μετά τη λήψη της υπηρεσίας. Εντούτοις, όπως προέκυψε από την ομάδα εστίασης (focus group), η εργασιακή συμβουλευτική να μεν αποτελεί μία χρήσιμη και κρίσιμη υπηρεσία η οποία βοηθάει συνολικά τη γυναίκα, ωστόσο παρουσιάζεται ως περισσότερο βοηθητική όταν συνδυάζεται με άλλου είδους υπηρεσίες. Επιπλέον, ως μορφή υπηρεσίας παρέχεται από ορισμένα Κέντρα πριν την ένταξη της στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο. Μέσα από τα παραπάνω προφανώς αναδεικνύονται και τα θέματα της κοινωνικοποίησης και του επιπολιτισμού, που αφορούν αντίστοιχα τον τυπικό και άτυπο τρόπο, μέσω του οποίου αποκτούμε όλα τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά του πολιτισμού μας και αφορά τις γυναίκες ειδικών ομάδων (αλλοδαπές, Ρομά κλπ.). Η κοινωνική ένταξη, από την πλευρά της κοινωνίας, αφορά το πώς ένα άτομο αλληλοεπιδρά με τους υπόλοιπους μέσα στα πολιτισμικά, κοινωνικά και άλλα πλαίσια και σε πιο βαθμό αποδέχεται τους θεσμούς της. Ως εκ τούτου, η κοινωνική αλληλεπίδραση συμβάλλει στην κοινωνική ένταξη. Η κάθε κοινωνία νοηματοδοτεί έννοιες και ένα άτομο κατατάσσεται ως «φυσιολογικό» ή μη,

όπως και ως κοινωνικά αποδεκτό ή όχι. Στη βάση αυτή κατασκευάζονται οι κοινωνικές ανισότητες που αποτελούν αρνητικούς παράγοντες και παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τη διαδικασία της κοινωνικής ένταξης.

Ένα ζήτημα που ανέκυψε κατά την διεξαγωγή της ομαδικής συζήτησης ήταν εκείνο των διαφορετικών ομάδων ωφελούμενων σχετικά με την εργασιακή συμβουλευτική. Πιο συγκεκριμένα, τα μέλη της ομάδας ερωτήθηκαν αναφορικά με τα ευρήματα της έρευνας, βάσει των οποίων δεν διαπιστώνονται διαφορές ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες ωφελούμενων και στη ζήτηση εργασιακής συμβουλευτικής. Παρ' ότι δεν δόθηκε άμεση απάντηση αναδείχθηκε μέσα από τη συζήτηση η σημαντικότητα της δικτύωσης και της ενημέρωσης όχι μόνο στις ίδιες τις ωφελούμενες αλλά και στην τοπική κοινωνία. Όπως αναφέρθηκε από τα στελέχη, παρ' ότι το δίκτυο έχει αναγνωριστεί ως διευρυμένο και δεν αφορά πλέον μόνο στην κακοποίηση, χρειάζεται ακόμα παραπάνω ενίσχυση της δικτύωσης σε κάθε διάσταση του, και ενημέρωση για κάθε υπηρεσία που παρέχεται. Συγκεκριμένα έγινε λόγος για την ανάγκη ενός συνόλου υπηρεσιών, που να διακρίνονται από μια στενή και σφιχτή συνεργασία στο μικρό επίπεδο της παρέμβασης για τη βελτίωση της ζωής των θυμάτων, αλλά και στο μακρο επίπεδο για την παρέμβαση, ευαισθητοποίηση, διάχυση των αποτελεσμάτων μέσα στην εκάστοτε κοινότητα και τους φορείς της, αλλά και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Για παράδειγμα μια μεγάλη εκστρατεία ενημέρωσης και πληροφόρησης των εργοδοτών θα μπορούσε να αυξήσει την δυνατότητα πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι εργασιακές σχέσεις και το εργασιακό καθεστώς του προσωπικού στα Συμβουλευτικά Κέντρα και στους Ξενώνες, καθώς γνωρίζοντας τις ωφελούμενες, γνωρίζουν τις ανάγκες τους και καταφεύγουν στην κατάλληλη παραπομπή ή/και στην εύρεση κατάλληλων και εξατομικευμένων λύσεων, αλλά και στην οργάνωση σχεδίου δράσης. Μία ακόμα προβληματική που επισημάνθηκε αφορούσε στη συμμετοχή διαφόρων Υπουργείων, τα οποία στο πλαίσιο συνεργασίας θα προβάλουν και θα προωθούν την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση των ωφελούμενων.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

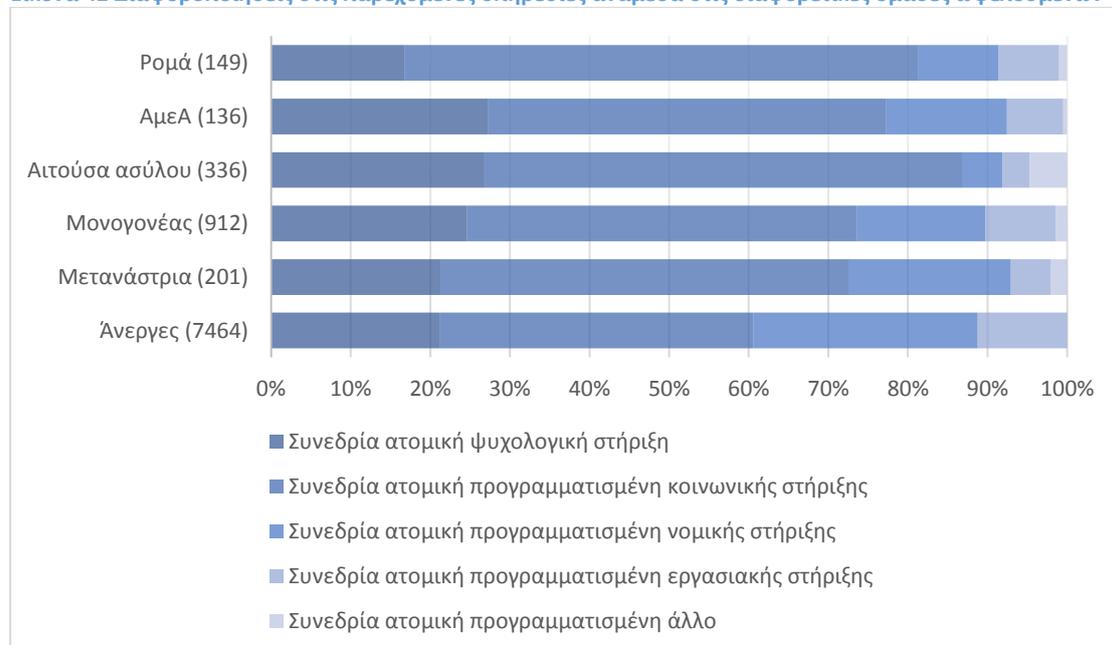
Συμπερασματικά, η εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων αποτελεί ένα κρίσιμο σημείο και μία πολύ σημαντική παράμετρο αποκατάστασης, η οποία αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης και αντιμετώπισης του δικτύου μέσα από την εργασιακή συμβουλευτική που παρέχεται στις ωφελούμενες. Συγκεκριμένα αποτελεί σημαντική προσθήκη στην υπό μελέτη Προγραμματική Περίοδο, που παρότι οι επιπτώσεις της δεν είναι εμφανώς και άμεσα διακριτές, σε συνδυασμό με άλλες υπηρεσίες που παρέχονται κρίνεται ως βοηθητική για τις ωφελούμενες και την κοινωνική τους αποκατάσταση.

3.4.2 Υπήρχαν διαφοροποιήσεις στην επίδραση των δράσεων μεταξύ κατηγοριών ωφελούμενων γυναικών; Διαπιστώνονται ανεπιθύμητες συνέπειες;

Για την απάντηση του ερωτήματος αυτού αρκεί να ληφθούν υπόψη οι πίνακες των σελίδων 180 έως και 191. Συγκεκριμένα, παρατηρούνται διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις επιμέρους ομάδες ωφελούμενων, ωστόσο οι διαφοροποιήσεις αυτές δεν αξιολογούνται ως στατιστικά σημαντικές. Πιο αναλυτικά, σε προηγούμενο πίνακα καταγράφονται οι διαφορές ανάμεσα στις (νέες) άνεργες ωφελούμενες και στις μη άνεργες, κατά τις οποίες οι προγραμματισμένες ατομικές συνεδρίες εργασιακής συμβουλευτικής είναι 18.18% και 16.41% αντίστοιχα. Η διαφορά ανάμεσα στις δύο αυτές ομάδες είναι 1.77%, δεδομένο το οποίο συνεργεί στη διεξαγωγή του συμπεράσματος ότι η διαφορά στη ζήτηση της υπηρεσίας είναι πολύ μικρή.

Επιπρόσθετα, στις μετανάστριες το 7.46% φαίνεται να έχει προγραμματίσει εργασιακή συμβουλευτική, ενώ στις μη μετανάστριες το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται στο 8.74%. Η διαφορά ανάμεσα στα δύο αυτά ποσοστά είναι μόλις 1.28%, δεδομένο το οποίο δεν συνεργεί στο συμπέρασμα κάποιας διαφοροποίησης ανάμεσα στις δύο ομάδες. Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει ομοιότητες και διαφορές σε σχέση με τις διαφορετικές υπηρεσίες στη ζήτηση υπηρεσιών εντός του δικτύου, ανάμεσα σε επιμέρους κατηγορίες ωφελούμενων. Ωστόσο, μία σύγκριση ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες, όπως για παράδειγμα άνεργες με ΑμεΑ, δεν είναι απόλυτα δόκιμη, καθ' όσον, όπως υποστηρίζεται και βιβλιογραφικά, η κάθε ομάδα διακρίνεται από διαφορετικά κοινωνικό-πολιτισμικά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά. Πράγματι, πρόκειται για εξατομικευμένες περιπτώσεις, όπως άλλωστε χαρακτηρίζονται από τις ίδιες τις επόπτριες του δικτύου (βλ. ποιοτικά δεδομένα), οι οποίες χρήζουν διαφορετικής διαχείρισης και διαφορετικών κάθε φορά εργαλείων (ψυχοκοινωνικών, ψυχοθεραπευτικών).

Εικόνα 42 Διαφοροποιήσεις στις παρεχόμενες υπηρεσίες ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες ωφελούμενων

Πηγή: Βάση δεδομένων ΕΕΤΤΑ

Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτό, κοινό σημείο αναφοράς αποτελούν από τη μία πλευρά οι παρεχόμενες υπηρεσίες και από την άλλη πλευρά η οπτική του φύλου. Αναφορικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες διαφαίνονται, βάσει περιφερειών, ως διαρκώς διαθέσιμες και πλήρεις, αρκεί η εκάστοτε ομάδα στόχου να αναφερθεί ή/και να παραπεμφθεί στην εκάστοτε δομή. Με άλλα λόγια, ναι μεν οι υπηρεσίες παρέχονται, όμως οι ωφελούμενες της κάθε ομάδας διαφαίνονται ως περιορισμένες σε αριθμό. Αναφορικά με την οπτική του φύλου, όπως έχει αναφερθεί και από τα στελέχη που εργάζονται στις δομές, δεν μπορεί να εφαρμόζεται εν γένει, καθ' ότι οι ανάγκες της κάθε περίπτωσης είναι διαφορετικές. Το ζήτημα αυτό θίγει περιορισμένα την ανάγκη για μία θεωρητική ευελιξία, η οποία ωστόσο άπτεται ζητημάτων ευρύτερων πολιτικών πρακτικών.

Ένα ακόμα κοινό σημείο αναφοράς αποτελεί η ζήτηση συγκεκριμένων υπηρεσιών, όπως αυτή της κοινωνικής στήριξης ή/και της ψυχολογικής. Οι δύο αυτές μορφές υπηρεσιών βρίσκονται στα υψηλότερα επίπεδα και όπως παρουσιάζεται από τις ίδιες τις ωφελούμενες παραμένουν πλήρως ικανοποιημένες από αυτές, ενώ η ζωή τους αλλάζει βάσει των εργαλείων που λαμβάνουν από τις υπηρεσίες αυτές.

Παρόλα αυτά αναδείχθηκε η άποψη της κοινής παρέμβασης μέσα από ένα κοινό πλαίσιο και τρόπο εργασίας – συνεργασίας, που να αφορά κοινά εργαλεία δουλειάς π.χ. στη συμβουλευτική, στη διαγνωστική διαδικασία και άλλα, αλλά και η συμπλήρωση στοιχείων σε κοινή, διευρυμένη βάση δεδομένων. Με αυτό τον τρόπο θεωρείται ότι μπορούν να αποφευχθούν πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις από και προς τις υπηρεσίες, αλλά και στις ομάδες των ωφελούμενων. Οι όποιες παρεμβάσεις πρέπει να στοχεύουν σε επίπεδο:

- Οικογένειας: παρέμβαση για την πρόληψη και την έγκαιρη παρέμβαση σε οποιαδήποτε μορφή βίας και σε οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας.
- Κοινότητας: σεξουαλική παρενόχληση σε χώρους εργασίας, εκφοβισμός, διακίνηση γυναικών και άλλα.
- Κρατικές παρεμβάσεις και πολιτικές: νομοθεσία, υποδομές, προσωπικό, πόροι, δημιουργία ευκαιριών, κυρώσεις, μη ενδυνάμωση των άνισων σχέσεων σε οποιαδήποτε κοινωνική μορφή και άλλα.

Όπως υποστηρίχθηκε και κατά τη διάρκεια της ομαδικής συζήτησης, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη εντός του δικτύου αλλά και κατά τον επανασχεδιασμό του ότι οι ωφελούμενες προέρχονται όχι μόνο από διαφορετικές ομάδες, αλλά και ενδεχομένως από διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια. Για την αντιμετώπιση του χάσματος ανάμεσα στις κοινωνικό-πολιτισμικές διαφοροποιήσεις της Δύσης και της Ανατολής ή/και άλλων χωρών, χρήζει εδραίωσης μία νέα μορφή δικτύωσης η οποία θα περιλαμβάνει ειδικούς από διαφορετικά χωρικά και επιστημονικά πλαίσια, ενώ βοηθητική θα ήταν η ομογενοποίηση των δεδομένων που αφορούν στο ζήτημα αυτό, εντός της χώρας, ώστε διαφορετικές ομάδες, να παραπέμπονται στους εκάστοτε ειδικούς και οι δράσεις που σχεδιάζονται και πραγματοποιούνται να αφορούν όλες τις ομάδες. Μία σημαντική παρατήρηση που έγινε κατά την ομαδική συζήτηση αφορούσε στην ένταξη και άλλων ομάδων όπως ΛΟΑΤΚΙ άτομα ή/και άνδρες. Όπως υποστηρίχθηκε, η βία δεν αφορά ένα γυναικείο μόνο ζήτημα, αλλά ένα ανθρώπινο, παγκόσμιο φαινόμενο. Το δεδομένο αυτό έρχεται να συμβάλει και να ενισχύσει τα ευρήματα της παρούσας μελέτης, βάσει των οποίων (βλ. κεφάλαιο Αποτελεσματικότητα) το δίκτυο χρήζει περαιτέρω διεύρυνσης. Συγκεκριμένα λόγος έγινε για «πολλαπλή ευαλωτότητα» και όχι πολλαπλές διακρίσεις, όρος που περιορίζει και ενδεχομένως

στιγματίζει το άτομο που υφίσταται τη διάκριση. Η συζήτηση όμως αυτή, έρχεται σε σύγκρουση με τη συζήτηση περί οπτικής του φύλου (ιδιαίτερα όπως αναφέρεται στις ποιοτικές συνεντεύξεις), βάσει της οποίας το γυναικείο φύλο είναι εκείνο που εξαιτίας της φύσης του υφίσταται διακρίσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, όπως υποστηρίχθηκε κατά τη θεωρητική συζήτηση με τα μέλη της ομάδας focus group, αλλά και όπως υποστηρίζεται βιβλιογραφικά, οι θεωρητικές αυτές προσεγγίσεις ενέχουν κινδύνους και ρίσκα. Πιο αναλυτικά, ο κίνδυνος που εντοπίζεται αφορά στη βιολογικοποίηση και το θετικισμό, προσεγγίσεις οι οποίες αναπαράγουν τις διακρίσεις και ενίοτε δημιουργούν νέες. Επομένως, στοχεύοντας στον αποστιγματισμό και στην αντιμετώπιση των διακρίσεων, ιδιαίτερα όπως προδιαγράφουν οι Ευρωπαϊκές οδηγίες, έμφαση πρέπει να δοθεί στη συνολική εικόνα του φαινομένου και όχι σε μία μονόπλευρη οπτική. Ωστόσο, χρήζει αναφοράς ότι η θέση αυτή υποστηρίζεται και από τα ποιοτικά δεδομένα των ποσοτικών ερευνών, εντός των οποίων καταγράφονται οι απόψεις των στελεχών σχετικά με τις εξατομικευμένες προσεγγίσεις και τη δυσκολία εφαρμογής της οπτικής του φύλου σε κάθε περίπτωση.

Σχετικά με τις ανεπιθύμητες συνέπειες, μέσα από τα δεδομένα που κατείχε ο αξιολογητής, δεν ανευρέθησαν κάποιες. Ενδεχομένως, στο πλαίσιο αυτό να εντάσσεται η συνύπαρξη διαφορετικών ομάδων ωφελούμενων στους Ξενώνες ή/και παύση της συμβουλευτικής διαδικασίας από μέρους των ωφελούμενων. Ωστόσο, αυτό αποτελεί ζήτημα το οποίο χρήζει διεπιστημονικής διερεύνησης αλλά και περαιτέρω στοιχείων, καθ' ότι η παύση του κύκλου των συνεδριών ή/και η συνύπαρξη ωφελούμενων από διαφορετικές ομάδες αποτελούν πολυσύνθετα ζητήματα. Συγκεκριμένα, αφορούν στο υπόβαθρο της κάθε ωφελούμενης αλλά και στο σύνολο των εμπειριών βάσει των οποίων έχει διαμορφωθεί η ψυχосύνθεση και η αντίληψη του κόσμου γύρω της. Χαρακτηριστικό αποτελεί το παράδειγμα των Ρομά γυναικών, οι οποίες, σύμφωνα με τα στελέχη φεύγουν από τους Ξενώνες κατά βούληση. Αυτό δεν αποτελεί ούτε εντυπωσιακό γεγονός, αλλά ούτε και ανεπιθύμητη συνέπεια, καθώς η ίδια η καταγωγή των Ρομά αποτελεί μία ιδιάζουσα περίπτωση η οποία δύσκολα εντάσσεται σε κανονιστικά και οριοθετημένα πλαίσια.

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

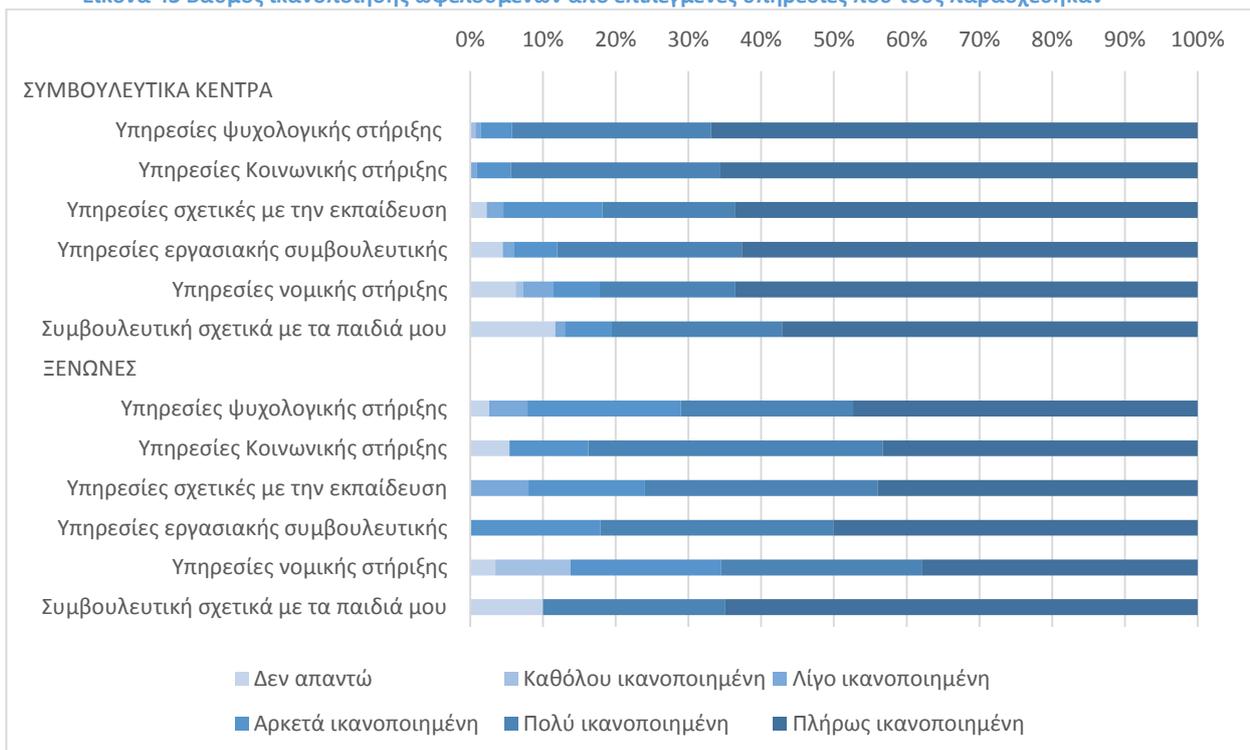
Από τα δεδομένα και την ανάλυση που έχει προηγηθεί συμπεραίνεται ότι οι δράσεις και οι υπηρεσίες του δικτύου δεν είχαν κάποια ουσιαστική διαφοροποίηση ανάμεσα στις κατηγορίες των ωφελούμενων. Κοινωνική στήριξη, ψυχολογική στήριξη, εργασιακή συμβουλευτική κλπ, αποτελούν υπηρεσίες οι οποίες ζητούνται ανεξάρτητα από την ομάδα στην οποία ανήκουν οι γυναίκες. Αντίθετα διαπιστώνεται ότι οι ομάδες αυτές παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις οι οποίες εξηγούνται μέσα από θεωρητικές αναφορές, βάσει των οποίων μπορούν να αντιμετωπιστούν τυχόν προβληματικά σημεία.

3.4.3 Διαπιστώνεται βελτίωση της ποιότητας ζωής και κοινωνικής αποκατάστασης των ωφελούμενων;

Όπως παρατηρείται από τα στοιχεία που παρατίθενται σε προηγούμενα κεφάλαια, οι ωφελούμενες παρουσιάζονται, από τις δικές τους απαντήσεις, όχι μόνο ως ικανοποιημένες, αλλά ακόμα παραπάνω ως λήπτριες υπηρεσιών των οποίων η ζωή βελτιώνεται. Πιο συγκεκριμένα, όπως έχει αναφερθεί, οι ωφελούμενες λαμβάνουν τις υπηρεσίες που χρειάζονται τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα. Λαμβάνοντας τις υπηρεσίες, όπως διαφαίνεται, βρίσκουν λύσεις στα προβλήματα τους και η ζωή τους, σε συνεργασία, με τους συμβούλους οργανώνεται σταδιακά.

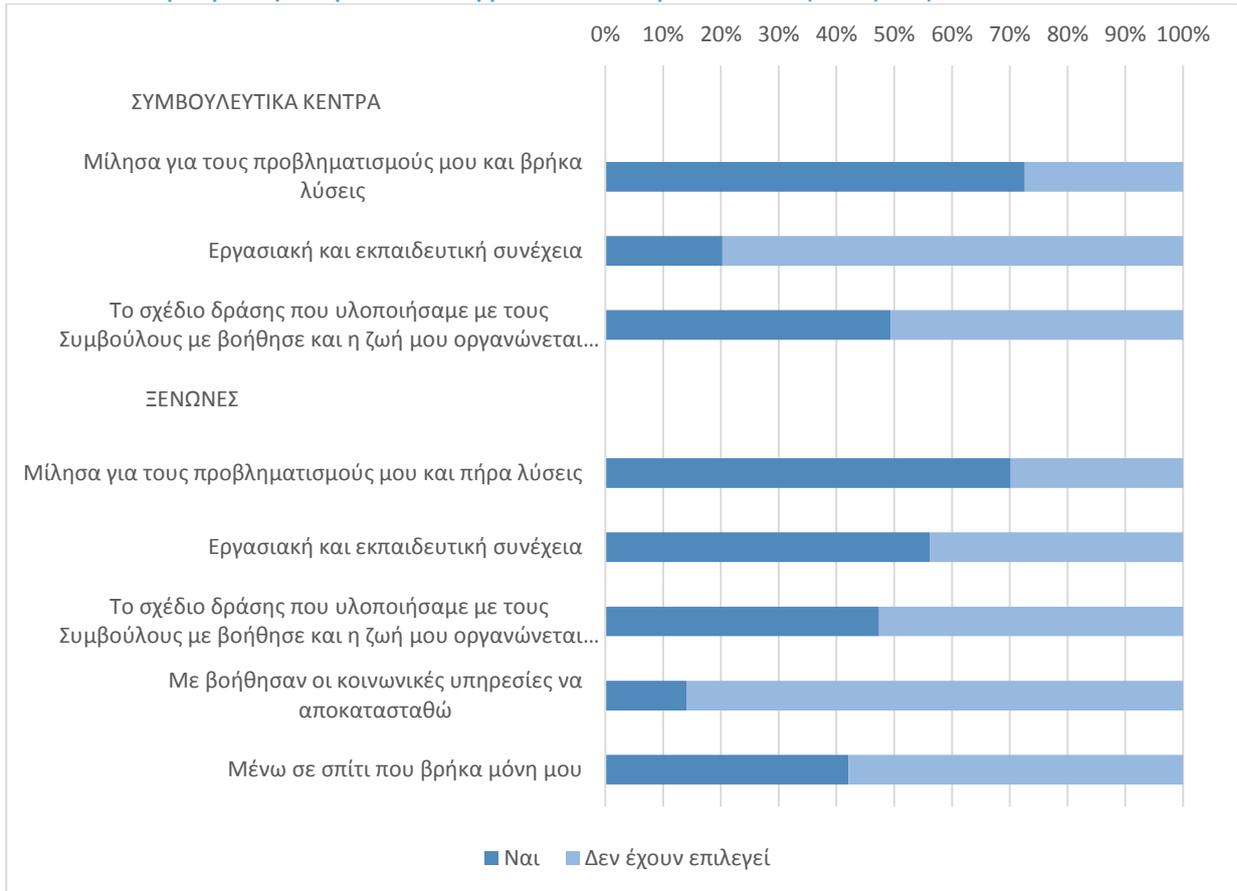
Ακόμα ιδιαίτερης σημασίας, είναι τα δεδομένα που προκύπτουν από τις ωφελούμενες που έχουν διαμείνει σε Ξενώνες Φιλοξενίας, μετά τη διαμονή στους οποίους δεν δυσκολεύτηκαν να βρουν ένα μέρος για να μείνουν αλλά ούτε και δεν είχαν που να πάνε. Τα δύο δεδομένα αυτά αποτελούν μία διάσταση της αποτίμησης του έργου των Ξενώνων αλλά και των δράσεων δικτύωσης με άλλους φορείς.

Εικόνα 43 Βαθμός ικανοποίησης ωφελούμενων από επιλεγμένες υπηρεσίες που τους παρασχέθηκαν

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας))

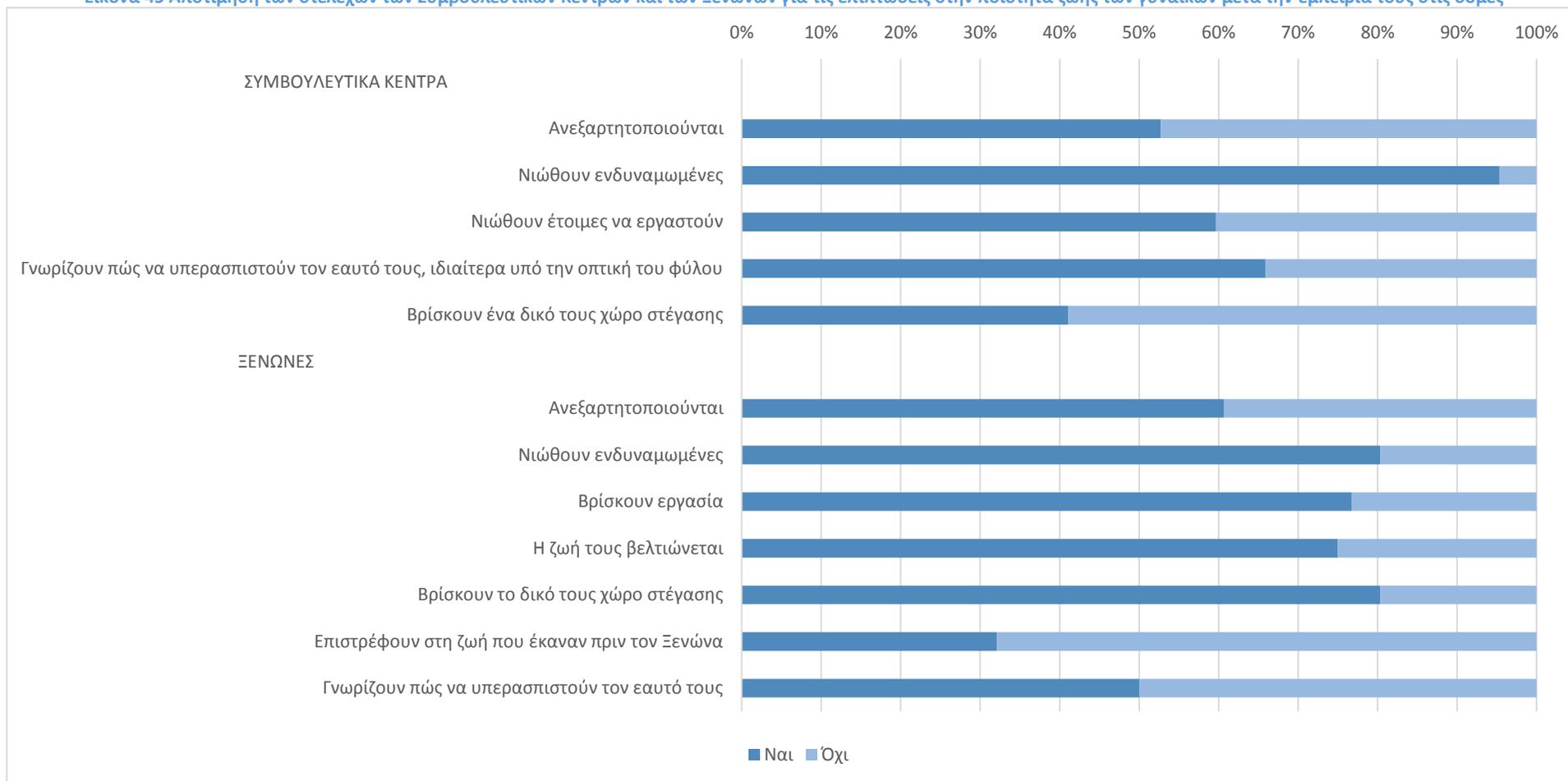
Εικόνα 44: Εμπειρία ωφελούμενων από Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας

(Ποσοτική έρευνα σε ωφελούμενες (Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας))

Επίσης και τα ίδια τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας, αποτιμούν ιδιαίτερα θετικά τα αποτελέσματα του δικτύου για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της κοινωνικής αποκατάστασης των ωφελούμενων.

Εικόνα 45 Αποτίμηση των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων για τις επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των γυναικών μετά την εμπειρία τους στις δομές

(Ποσοτική έρευνα στα στελέχη Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας)

Επιπρόσθετα, συμπληρώνοντας τα ανωτέρω ποσοτικά δεδομένα, οι ίδιες οι ωφελούμενες κατέγραψαν τους τρόπους με τους οποίους αντιλαμβάνονται την αλλαγή στη ζωή τους ύστερα από την εμπειρία τους με τις δομές. Συγκεκριμένα αναφέρουν:

«Με την βοήθειά τους μπορώ να σταθώ ξανά στα πόδια μου».

«Η ύπαρξη του υποστηρικτικού δικτύου είναι πολύ σημαντική και βοηθάει πολλές γυναίκες. Ελπίζω να παραμείνουν να παραμείνουν ανοικτές οι γραμμές και να μην κλείσουν ποτέ».

«έλαβα όση ψυχολογική υποστήριξη χρειαζόμουν. μαζί τους και για όσο καιρό έκανα συνεδρία έκανα πάντα κι ένα βήμα μπροστά. ξεπέρασα σιγά σιγά φόβους και ανασφάλειες. αν χρειαστεί φυσικά και θα ξαναζητήσω τη βοήθειά τους.».

«Έχω περισσότερη αυτοεκτίμηση».

«Ότι χρειάστηκα το βρήκα και με το παραπάνω».

«Η εξυπηρέτηση που λάμβανα ή λαμβάνω ακόμα, ανταποκρίνεται πλήρως στη δική μου προσωπικότητα και ψυχοσύνθεση».

«Είμαι πάρα πολύ ευχαριστημένη και είμαι ευγνώμων που υπάρχει αυτό το κέντρο, βρίσκω λύσεις συμπαράσταση και στήριξη στα προβλήματά μου».

«Στις δύσκολες εποχές που ζούμε το συμβουλευτικό κέντρο παρέχει σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη από βοήθεια, σημαντική στήριξη σε πολλούς διαφορετικούς τομείς της καθημερινότητας, ώστε να καταφέρουν να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής τους».

Από τις αναφορές αυτές συμπεραίνεται ότι οι ωφελούμενες βιώνουν και αντιλαμβάνονται την αλλαγή στη ζωή τους, η οποία αφορά τόσο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής όσο και στην κοινωνική αποκατάσταση. Συγκεκριμένα, παρ' ότι, όπως έχει ήδη παρουσιασθεί από άλλες ενότητες, κάποιες υπηρεσίες έχουν μικρή ζήτηση ή/και μικρή προσφορά, οι ίδιες οι ωφελούμενες παρουσιάζονται όχι μόνο ως ικανοποιημένες, αλλά ακόμα παραπάνω αντιλαμβάνονται τη βελτίωση μέσα από τα ψυχοκοινωνικά εργαλεία που τους παρέχονται στις δομές. Η ποιότητα της ζωής και η βελτίωση της, καθώς και η αποκατάσταση των ωφελούμενων, αξιολογείται από τις ίδιες και αποτελεί ένα μέγεθος μετρήσιμο βάσει της εμπειρίας της εκάστοτε γυναίκας αλλά και του κοινωνικό-πολιτισμικού πλαισίου στο οποίο βρίσκεται. Το δεδομένο αυτό υποστηρίζεται και βιβλιογραφικά (βλ. παράρτημα Β).

Παρ' όλα αυτά, το ερώτημα σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής και της κοινωνικής αποκατάστασης αποτελεί ένα πολυσύνθετο ζήτημα το οποίο χρήζει διεπιστημονικών προσεγγίσεων. Έτσι, αντλώντας δεδομένα από την ομάδα συζήτησης που πραγματοποιήθηκε προκύπτει ότι η βελτίωση της ζωής των κακοποιημένων γυναικών και των γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις βασίζεται στους ακόλουθους άξονες:

1. Παροχή διευρυμένων υπηρεσιών: Συγκεκριμένα, όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα η εργασιακή συμβουλευτική αποτελεί χρήσιμο εργαλείο, ωστόσο η σημαντικότητα της διαφαίνεται όταν συνδυάζεται με άλλες υπηρεσίες όπως ψυχολογική στήριξη ή/και κοινωνική στήριξη. Επιπλέον, η νομική στήριξη, η οποία δεν παρέχεται σε όλα τα Κέντρα, διαφαίνεται ως κρίσιμης σημασίας καθώς ωφελούμενες που καταφθάνουν στις δομές παρουσιάζουν την ανάγκη νομικής στήριξης. Ακόμα, η παροχή

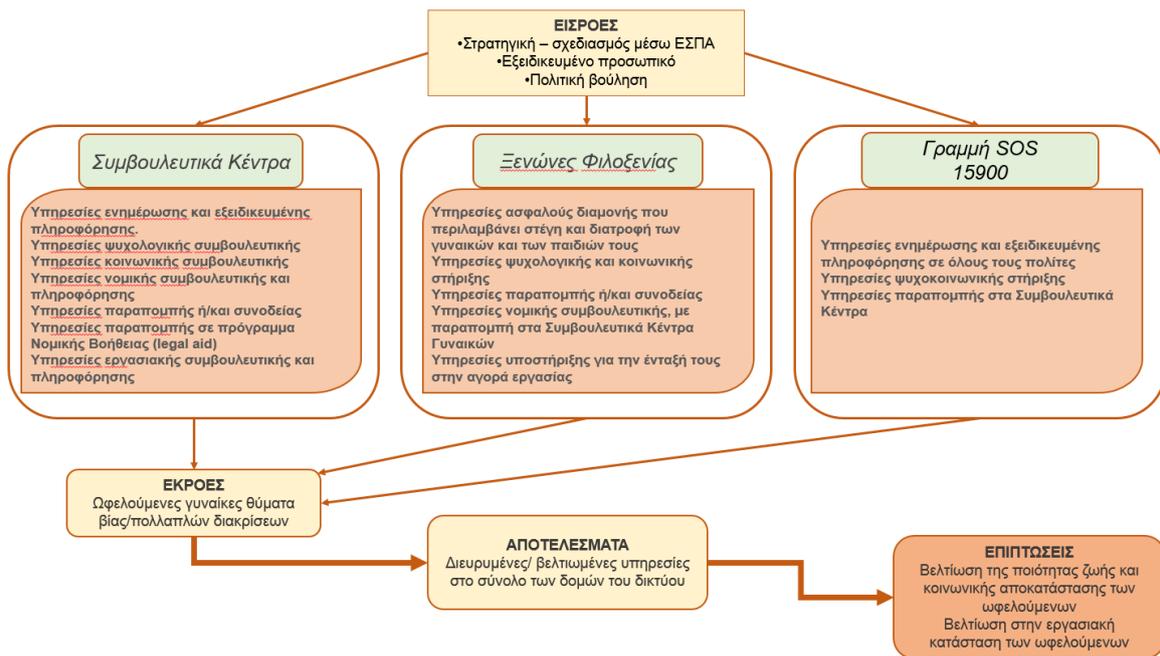
- διερμηνείας χρειάζεται επί μονίμου βάσεως, ιδιαίτερα εφόσον λόγος γίνεται για διεύρυνση του δικτύου και εξυπηρέτηση ωφελούμενων από άλλες χώρες.
2. Δικτύωση και ευαισθητοποίηση: Για τη βελτίωση της ποιότητας τη ζωής και της αποκατάστασης των ωφελούμενων, η δικτύωση όχι μόνο χρήζει και απαιτεί ενίσχυσης, αλλά και επαναπροσδιορισμού της ευρύτερης προσέγγισης. Συγκεκριμένα, η δικτύωση οφείλει να ενισχυθεί από υπηρεσίες υγείας, αλλά ακόμα παραπάνω από ειδικούς στον εκάστοτε χώρο διαφορετικών κοινωνικών και πολιτισμικών πλαισίων. Για παράδειγμα, ψυχιάτρους ή/και κοινωνικούς λειτουργούς ή/και ψυχολόγους ή/και κοινωνιολόγους από διαφορετικές χώρες, οι οποίοι στο πλαίσιο συνεργασίας θα σχεδιάζουν και θα τοποθετούν σε ένα κοινό και γόνιμο διάλογο τρόπους αντιμετώπισης περιστατικών και σχέδια δράσης.
 3. Στο ίδιο πλαίσιο, αναφορικά με τον ελληνικό χώρο, η δικτύωση, αλλά και οι δράσεις ευαισθητοποίησης, αποτελούν το μέσον όχι μόνο μάθησης του δικτύου και παροχής γνώσης σχετικά με τις προσφερόμενες υπηρεσίες, αλλά ακόμα παραπάνω, όπως επιβεβαιώνουν και τα ποιοτικά δεδομένα, εννοιολογικών επαναπροσδιορισμών. Για παράδειγμα, εκείνο που στο παρελθόν αποκαλούνταν «έγκλημα πάθους», σήμερα αποκαλείται «περιστατικό ενδοοικογενειακής βίας». Η εννοιολογική αυτή μετατόπιση γίνεται αντιληπτή ως το αποτέλεσμα μίας συνολικής δράσης ενός διευρυμένου και καλά οργανωμένου δικτύου, του οποίου πρωταρχικός στόχος αποτελεί η ισότητα και η διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων.
 4. Διεύρυνση ομάδων και υπηρεσιών: Είναι σημαντικό, όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα, και σε συνέχεια της προηγούμενης παραγράφου, η διεύρυνση του δικτύου και οι παρεχόμενες υπηρεσίες, να μην άπτονται μονάχα θετικιστικών θεωρητικών μοντέλων, αλλά ακόμα παραπάνω να λαμβάνουν υπόψη τις ίδιες τις κοινωνικές μεταβολές υπό μία κοινωνική κριτική οπτική. Χαρακτηριστικό αποτελεί το παράδειγμα των Ρομά ωφελούμενων, όπως έχει συζητηθεί και σε άλλο σημείο της παρούσας αναφοράς, οι οποίες λόγω κοινωνικής φύσης δεν εντάσσονται σε προκαθορισμένα και περιορισμένα πλαίσια έχοντας ως αποτέλεσμα, στην περίπτωση του δικτύου, την διακοπή συνεδριών ή/και την απομάκρυνση οικειοθελώς από τους Ξενώνες. Για την αντιμετώπιση ενός τέτοιου φαινομένου η διεπιστημονική προσέγγιση, και όχι μόνο η θετικιστική και ντετερμινιστική, καθίσταται απαραίτητη.
 5. Σταθερότητα στις εργασιακές σχέσεις: Μία συνολική αποτίμηση της κατάστασης που υπάρχει και διακρίνεται, μέσα από τα δεδομένα της παρούσας μελέτης, αφορά στη μονιμότητα όχι μόνο του δικτύου αλλά και των στελεχών. Πιο συγκεκριμένα, η διαρκής ή/και συχνή μετατόπιση ή/και αλλαγή στελεχών δυσχεραίνει όχι μόνο τα ίδια τα στελέχη αλλά και τις ωφελούμενες. Όμως, όχι τόσο σχετικά με τα στελέχη, αλλά κυρίως σχετικά με την εκάστοτε δομή, η διατήρηση της και η μονιμότητα της καθίσταται απαραίτητη για τη συνολική βελτίωση της ποιότητας ζωής των κακοποιημένων γυναικών και εκείνων που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις. Ιδιαίτερα, ο λόγος των ωφελούμενων το επιβεβαιώνει «*Το Συμβουλευτικό κέντρο μου έχει παράσχει τις υπηρεσίες που έχω ζητήσει στο μέγιστο βαθμό. Πιστεύω ότι είναι πολύ χρήσιμη και αναγκαία η ύπαρξη λειτουργία του*», «*Πολλές Ευχαριστίες σε όσους με στήριξαν και στάθηκαν στο πλευρό μου, με άκουσαν, με συμβούλεψαν και*

με βοήθησαν λαό σε όσους με υποστήριξαν ενώ δεν έβρισκα κανένα άτομο να με βοηθήσει και να ενδιαφερθεί να με ακούσει. Έχετε από εμένα πολλές ευχαριστίες και απεριόριστη εκτίμηση», «Είναι σημαντικό να υπάρχουν κέντρα που βοηθάνε τόσο τις γυναίκες», «Θεωρώ τη λειτουργία του συμβουλευτικού κέντρου απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας», «Η λειτουργία του Συμβουλευτικού Κέντρου είναι πολύ σημαντική για τις γυναίκες κάθε ηλικίας».

6. Η διάσταση της κοινωνικής κατασκευής του φύλου στις πολιτικές – παρεμβάσεις: όποιες πρωτοβουλίες και αποφάσεις στο επίπεδο της ανάπτυξης πολιτικών για την αντιμετώπιση της βίας που πλήττει τις γυναίκες πρέπει να βασίζονται στις ανάγκες του εκάστοτε πληθυσμού, οι οποίες σε πολλά σημεία διαφοροποιούνται ανάλογα με τα ατομικά χαρακτηριστικά και το είδος της διάκρισης - βίας. Επιπρόσθετα, σημεία αιχμής στην όποια παρέμβαση πρέπει να είναι οι αρχές της ισότητας και ισοτιμίας των φύλων, αλλά και η αρχή της μη διάκρισης, αναφορικά με τα χαρακτηριστικά του κοινωνικού φύλου και όχι ο αυστηρά βιολογικός – γενετικός προσδιορισμός του προβλήματος. Συγκεκριμένα στο σχεδιασμό και την υλοποίηση προτάσεων πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν η επίδραση του κοινωνικού παράγοντα στη συμπεριφορά των δραστών και των θυμάτων, αλλά και ο στιγματισμός τους από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Γεγονός που δυσχεραίνει την αποδέσμευση του θύματος και δημιουργεί έναν σκληρό πυρήνα προς την όποια παρέμβαση.
7. Ευαλωτότητα και οι ψυχοπιεστικοί παράγοντες: η συνεχή και συστηματική έκθεση των ατόμων σε τραυματικά γεγονότα, π.χ. βία, διακρίσεις, μετανάστευση προκαλούν και συντηρούν έναν μηχανισμό πρόκλησης και συντήρησης ψυχοπιεστικών τραυματικών γεγονότων, που δύναται να προκαλέσουν μόνιμες ψυχικές διαταραχές στα άτομα, ανάλογα με τα ατομικά χαρακτηριστικά τους και τα επίπεδα ψυχικής ανθεκτικότητας που διαθέτουν.
8. Ευελξία και δέσμευση: πολύ σημαντικά και τα δυο συστατικά στοιχεία εντός και εκτός του δικτύου και μάλιστα σε μια δυσχερή κοινωνικό – οικονομική πραγματικότητα, η οποία υποχρεώνει συχνά πυκνά τους επαγγελματίες να αυτοσχεδιάσουν, να υπερβούν τον εαυτό τους, να καλύψουν ανάγκες με ατομική εμπλοκή σε κόπο, χρόνο, χρήματα.

Τα παραπάνω επηρεάζουν δυσμενώς την ενσωμάτωση των γυναικών, καθώς επενεργούν σε τομείς όπως η διαχείριση των χρημάτων, η εξασφάλιση στέγασης, η εύρεση εργασίας, η συμμετοχή στην εκπαίδευση, η νομιμοποίηση, οι καθημερινές εργασίες και η φροντίδα των παιδιών. Ο σχεδιασμός των πολιτικών για την πρόληψη και αντιμετώπιση της έμφυλης βίας και η εφαρμογή τους πρέπει να αξιοποιεί και να βασίζεται στα πορίσματα ερευνών, προκειμένου να είναι αποτελεσματικός. Η έμφυλη βία και οι διακρίσεις αποτελούν ένα πολυδιάστατο πρόβλημα με πολλές προεκτάσεις που χρήζουν περαιτέρω συστηματικής ερευνητικής μελέτης.

Εικόνα 46: Διάγραμμα επιπτώσεων παρέμβασης

Σύνοψη συμπερασμάτων αξιολογητικού ερωτήματος

Συνολικά, όπως γίνεται αντιληπτό από τα προαναφερθέντα, ο σχεδιασμός του δικτύου είχε θετική επίπτωση στις ζωές των ωφελούμενων, βελτιώνοντας διαφορετικές διαστάσεις της ζωής τους. Ωστόσο, ο τρόπος ερμηνείας της επίπτωσης ή/και της βελτίωσης άπτεται διεπιστημονικών προσεγγίσεων. Κρίνεται, στο πλαίσιο αυτό, χρήσιμο να ληφθεί υπόψη κάθε διάσταση του φαινομένου της βίας και μέσα από το δίκτυο και τις παρεχόμενες υπηρεσίες να αντιμετωπίζονται οι άξονες και τα παρακλάδια που οι βίαιες πρακτικές επιφέρουν στην κοινωνική, ψυχολογική, εργασιακή κλπ πλευρά της κάθε βιογραφίας. Τέλος, κρίνονται χρήσιμες κάποιες αλλαγές εντός του δικτύου οι οποίες θα συμβάλουν στην περαιτέρω βελτίωση και ενδεχομένως στη συμπερίληψη επιπλέον ομάδων πληθυσμού. Με τον τρόπο αυτό ο στόχος της ισότητας και της κοινωνικής ομαλότητας διαφαίνεται ως περισσότερο εφικτός και πραγματοποιήσιμος.

4 Αξιολογικά συμπεράσματα και Προτάσεις

Στο πλαίσιο του έργου της ΓΓΙΦ «Λειτουργία δομών και υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης για την καταπολέμηση της βίας» για την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο (2014-2020), προβλέφθηκε η διεύρυνση της ομάδας των ωφελούμενων γυναικών, στην οποία συμπεριλαμβάνονται και γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις με ιδιαίτερη έμφαση σε γυναίκες πρόσφυγες θύματα ή εν δυνάμει θύματα βίας και τα παιδιά τους, λόγω και της μεγάλης προσφυγικής κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα μας.

Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) συγχρηματοδοτεί, κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο, το εν λόγω Δίκτυο, με στόχο τη συνέχιση και την αναβάθμιση της λειτουργίας των 61 δομών, μέσω της παροχής βελτιωμένων /διευρυμένων υπηρεσιών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας. Αναλυτικότερα, οι δράσεις που συγχρηματοδοτούνται κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο είναι οι εξής:

1. Συμβουλευτικά Κέντρα υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων και Ξενώνες Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων. Περιλαμβάνει τη συνέχιση της λειτουργίας για 3 έτη, από την ημερομηνία έναρξης υλοποίησής τους:
 - των 14 Συμβουλευτικών Κέντρων σε περιφερειακό επίπεδο με δικαιούχο το ΚΕΘΙ,
 - των 25 Συμβουλευτικών Κέντρων σε τοπικό επίπεδο, με δικαιούχο τον εκάστοτε Δήμο,
 - των 19 Ξενώνων Φιλοξενίας σε τοπικό επίπεδο, με δικαιούχο τον εκάστοτε Δήμο, και
 - των 2 Ξενώνων Φιλοξενίας του ΕΚΚΑ στην Αττική και Θεσσαλονίκη, με δικαιούχο το ΕΚΚΑ.
2. Οριζόντιες Παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας, που αφορούν στα παρακάτω:

Η ΓΓΙΦ ως αρμόδιος φορέας σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ σχεδίασε τις απαραίτητες οριζόντιες δράσεις εθνικής εμβέλειας που ενσωματώνονται στην Πράξη «Οριζόντιες Παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας», η οποία έχει ενταχθεί στην Επενδυτική Προτεραιότητα 11.ι. «Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημοσίων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση» του Ε.Π. ΜΔΤ 2014-2020 και αφορούν στην:

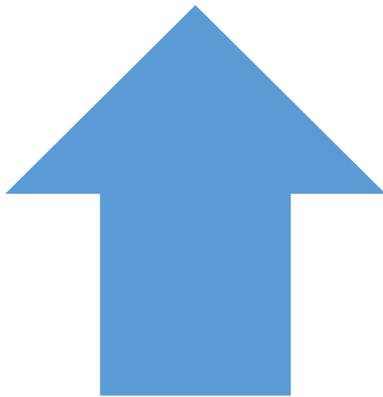
- Επίβλεψη/παρακολούθηση και συντονισμό των Δομών του Δικτύου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.
- Επικαιροποίηση ή/και εκπόνηση εργαλείων και διοικητικών/τυποποιητικών εγγράφων λειτουργίας των δομών.
- Συνέχιση της λειτουργίας της Τηλεφωνικής Γραμμής S.O.S. 15900 πανελλαδικής εμβέλειας.

- Στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη δράσεων δημοσιότητας σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Στη βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ
- Στην παροχή προγραμμάτων επιμόρφωσης στα στελέχη των δομών (ΕΚΔΔΑ)

Ο συνολικός προϋπολογισμός για το δίκτυο υπηρεσιών είναι 36.825.476,40 ευρώ, από τα οποία 33.508.212,83 ευρώ είναι ο προϋπολογισμός των κατά τόπους δομών (15.153.538,77 ευρώ στα Συμβουλευτικά Κέντρα, 18.354.674,06 ευρώ στους Ξενώνες Φιλοξενίας) και τα 3.317.263,57 αφορά στις οριζόντιες δράσεις. Συνολικά εκτιμούμε ότι έχει απορροφηθεί το 46,29% των διαθέσιμων πόρων (19.780.734,98 ευρώ από τα οποία 18.354.674,06 ευρώ για τις κατά τόπους δομές και 1.426.060,98 για τις οριζόντιες). Ειδικότερα 49% των διαθέσιμων πόρων για τα Συμβουλευτικά Κέντρα (7.457.829,08 ευρώ), 40% για τους Ξενώνες Φιλοξενίας, (7.387.895,33 ευρώ) και 1.060,92 ευρώ για τις οριζόντιες δράσεις.

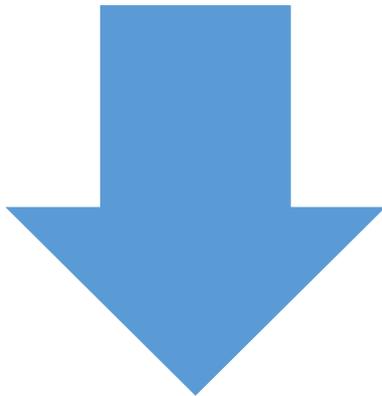
Δυνατά και αδύνατα σημεία της υλοποίησης των δράσεων των δομών του δικτύου

Συμπερασματικά και από τις απαντήσεις των αξιολογητικών ερωτημάτων προκύπτει συνθετικά το παρακάτω σχήμα με τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες της υλοποίησης των δράσεων των δομών του δικτύου.

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Ενσωμάτωση των ζητημάτων ισότητας των φύλων στις εθνικές πολιτικές
- Δομή και οργάνωση του δικτύου σε
 - α) Εθνικό επίπεδο: Συντονισμός και επιστημονική εποπτεία του δικτύου από το ΚΕΘΙ
 - β) Τοπικό επίπεδο: Τοπική Αυτοδιοίκηση και σχέση με την τοπική κοινωνία
- Ενιαίο κανονιστικό και μεθοδολογικό πλαίσιο λειτουργίας των δομών
- Δράσεις δικτύωσης με φορείς εντός και εκτός του δικτύου των δομών.
- Δράσεις διάχυσης – ευαισθητοποίηση σε τοπικές κοινότητες.
- Βαθμός εξειδίκευσης των στελεχών των δομών σε θέματα κακοποίησης και έμφυλης βίας.
- Παροχή διευρυμένων υπηρεσιών στις ωφελούμενες.
- Βάση δεδομένων ως εργαλείο καταγραφής και παρακολούθησης του δικτύου δομών.
- Υψηλός δείκτης αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας για το σύνολο της παρέμβασης και για τη συντριπτική πλειονότητα των επιμέρους δομών.

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Σχετικά χαμηλός βαθμός ικανοποίησης των στελεχών από τα παρεχόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα (θεματικές και συχνότητα εκπαίδευσης).
- Ανάγκες στην ομογενοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών από το δίκτυο των δομών:
 - Ελλείψεις στην παροχή ψυχολογικής εποπτείας στα στελέχη του δικτύου.
 - Ελλείψεις στη διερμηνεία για προσφύγισσες και μετανάστριες.
 - Ελλείψεις στη νομική υποστήριξη των ωφελούμενων.
 - Τυποποίηση καταγραφής δράσεων του δικτύου στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων.
- Γραμμή ΣΟΣ 15900: Ζητήματα στελέχωσης λόγω λήψης νομίμων αδειών- μη διευρυμένες υπηρεσίες.
- Καθυστερήσεις στις διαδικασίες προσλήψεων προσωπικού, ιδιαίτερα όσον αφορά στη φύλαξη.
- Οργανική διασύνδεση των δομών με τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων και υποκατάσταση τους από τις ΟΔΕ
- Μη εφαρμογή της εσωτερικής αξιολόγησης.

Επιπρόσθετα, η συνθετική ανάλυση των πορισμάτων της αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ ΜΔΤ, αναδεικνύει μία σειρά κρίσιμων και συμπερασμάτων που αναπτύσσονται στη συνέχεια της ενότητας, δημιουργώντας το κατάλληλο υπόβαθρο για την τεκμηρίωση συγκεκριμένων Προτάσεων.

4.1 Το περιβάλλον των δομών για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας

Σε διεθνές επίπεδο η Ελλάδα έχει υπογράψει από το 2011 την «Σύμβαση για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας» του Συμβουλίου της Ευρώπης, περισσότερο γνωστή ως *Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης*, η οποία το Νοέμβριο του προηγούμενου έτους επικυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Η Σύμβαση αυτή είναι το πρώτο νομικώς δεσμευτικό κείμενο, το οποίο ορίζει τις μορφές που περιλαμβάνει η βία κατά των γυναικών και παρουσιάζει ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την πρόληψή της, την προστασία των θυμάτων καθώς και την παύση της ατιμωρησίας των δραστών. Στη Σύμβαση προβλέπεται ότι τα κράτη θα λαμβάνουν όλα τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα για να παρέχουν στις γυναίκες θύματα με τα παιδιά τους προσβάσιμες και επαρκείς υποστηρικτικές υπηρεσίες που περιλαμβάνουν, όπου απαιτείται, νομικές και ψυχολογικές συμβουλές, οικονομική βοήθεια, στέγαση, μόρφωση, εκπαίδευση και παροχή συνδρομής στην εξεύρεση απασχόλησης (Council of Europe, Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence).

Η Σύμβαση προστατεύει τις γυναίκες κάθε προέλευσης, ανεξαρτήτως της ηλικίας, της φυλής, του θρησκευματος, της κοινωνικής καταγωγής, της μεταναστευτικής ιδιότητας ή του σεξουαλικού προσανατολισμού τους. Επίσης, αναγνωρίζει ότι κάποιες ομάδες γυναικών και κοριτσιών εκτίθενται συχνά περισσότερο σε πράξεις βίας και τα κράτη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι ιδιαίτερες ανάγκες τους λαμβάνονται υπόψη. Τα κράτη ενθαρρύνονται επίσης να εφαρμόζουν τη Σύμβαση και σε άλλα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, όπως στους άνδρες, στα παιδιά και στους ηλικιωμένους.

Βασική καινοτομία της Σύμβασης συνιστά η ίδρυση μηχανισμού παρακολούθησης. Σε αυτόν περιλαμβάνεται η GREVIO, ανεξάρτητο όργανο, που συγκροτείται από τεχνοκράτες και είναι επιφορτισμένο με την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης, από τα κράτη-μέλη που την έχουν υπογράψει.

Μεταξύ άλλων με το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε το Νοέμβριο του 2018 καταργείται η διάταξη του ποινικού κώδικα που προβλέπει την παύση της ποινικής δίωξης ή την αποχή από αυτήν, αν μεταξύ του δράστη του αδικήματος της αποπλάνησης ανηλικού κάτω των 15 ετών και του θύματος τελέστηκε γάμος. Ωστόσο, η διάταξη αυτή έχει κατακριθεί από εθνικά και διεθνή όργανα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων και από την Κοινωνία των Πολιτών.

Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας είναι η διεθνής συνθήκη που κάνει ιδιαίτερως σημαντικά βήματα για την εξάλειψη αυτών των σοβαρών παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στοχεύει στη μηδενική ανοχή περιστατικών βίας και αποτελεί

σημαντική πρόοδο για την εγγύηση μεγαλύτερης ασφάλειας για τις γυναίκες εντός και εκτός Ευρώπης. Η πρόληψη της βίας, η προστασία των θυμάτων και η δίωξη των δραστών είναι οι ακρογωνιαίοι λίθοι της Σύμβασης. Στόχος της επίσης αποτελεί η εξέλιξη των νοοτροπιών προτρέποντας όλα τα μέλη της κοινωνίας, ιδιαίτερα τους άντρες κάθε ηλικίας, στην αλλαγή συμπεριφοράς. Ουσιαστικά, η Σύμβαση απευθύνει μία νέα έκκληση για την προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, καθώς η βία κατά των γυναικών, διαιωνιζόμενη από μία κουλτούρα ανοχής και άρνησης, αφορά ένα βαθιά ριζωμένο φαινόμενο το οποίο άπτεται της ανισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Η Σύμβαση αναγνωρίζει τη βία κατά των γυναικών ως παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μορφή διάκρισης. Η μη λήψη των κατάλληλων μέτρων από τα κράτη για την αντιμετώπιση αυτού του είδους της βίας επισύρει την ευθύνη αυτών.

Πρόκειται για την πρώτη διεθνή συνθήκη που προσδιορίζει τον όρο «φύλο». Συνεπώς, γίνεται δεκτό σήμερα ότι οι γυναίκες και οι άνδρες δεν έχουν απλώς βιολογικά χαρακτηριστικά θηλυκού ή αρσενικού γένους, αλλά ότι υπάρχει επίσης μία κοινωνικά προσδιορισμένη κατηγορία του φύλου, η οποία προσδίδει στις γυναίκες και στους άνδρες συγκεκριμένους ρόλους και συμπεριφορές. Έρευνες, ιδιαίτερα προερχόμενες από τις μελέτες για το φύλο (βλ. Beauvois, Gilligan κ.α.), έχουν καταδείξει ότι κοινωνικοί ρόλοι και συμπεριφορές συμβάλουν στην αποδοχή της βίας κατά των γυναικών, αλλά και στην αποδοχή της βίας εν γένει.

Η Σύμβαση καθιερώνει ένα αριθμό νέων ποινικών αδικημάτων όπως τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων, τον καταναγκαστικό γάμο, την παρενόχληση, την καταναγκαστική έκτρωση και την καταναγκαστική στείρωση. Τα κράτη θα πρέπει επομένως να καθιερώσουν και να υιοθετήσουν το νομικό πλαίσιο για σημαντικά αδικήματα τα οποία δεν υπήρχαν στο νομικό τους σύστημα.

Η Σύμβαση καλεί κάθε αρμόδιο κρατικό όργανο και κάθε αρμόδια κρατική υπηρεσία να κινητοποιηθεί με στόχο τη συντονισμένη καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Κατά συνέπεια, οι διάφοροι φορείς και οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις δε θα πρέπει να ενεργούν μεμονωμένα, αλλά να εργάζονται μαζί προκειμένου να διαμορφώσουν πρωτόκολλα συνεργασίας.

Σε εθνικό επίπεδο, η εφαρμογή ειδικών μέτρων και η υλοποίηση σχετικών δράσεων για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας συνδέεται άμεσα με την σχετική εθνική στρατηγική τόσο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (2007-2013) όσο και της παρούσας (2014-2020), αλλά και της επόμενης (2020-2027).

- [Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2016-2020](#)

Ως προς την εφαρμογή ειδικών μέτρων και την υλοποίηση σχετικών δράσεων για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας το Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2016-2020 περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, βασικών προτεραιοτήτων του, την ανάπτυξη μιας σειράς δράσεων και πρωτοβουλιών σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, συνεχίζοντας έτσι την αποτελεσματική παρέμβασή της ΓΓΙΦ σύμφωνα και σε συνέχεια με την προηγούμενη περίοδο.

Σύμφωνα με τις καταληκτικές παρατηρήσεις και προτάσεις της Επιτροπής CEDAW η Ελλάδα προτρέπεται να δώσει προτεραιότητα στην καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών και να υιοθετήσει ολοκληρωμένα μέτρα για την αντιμετώπιση τέτοιου είδους βίας, σε συμφωνία με την υπ' αριθμόν 19 (1992) γενική σύστασή της και με τη συμπερίληψη:

- της διασφάλισης αυστηρής εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας για τη βία κατά των γυναικών και της διασφάλισης ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια που είναι θύματα βίας θα έχουν άμεση πρόσβαση σε μέσα αποκατάστασης και προστασίας, όπως και της εξασφάλισης ότι οι δράστες θα διώκονται και θα τιμωρούνται
- της ευαισθητοποίησης των πολιτών μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και των δράσεων και με την παροχή υποχρεωτικής κατάρτισης σε δικαστές, εισαγγελείς, αστυνομικούς, δημοσιογράφους και εκπαιδευτικό προσωπικό, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι θα ευαισθητοποιηθούν σε όλες τις μορφές της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών και ότι θα μπορούν να παρέχουν επαρκή υποστήριξη στα θύματα, έχοντας υπόψη τον παράγοντα φύλο
- της ενθάρρυνσης των γυναικών να αναφέρουν περιπτώσεις ενδοοικογενειακής και σεξουαλικής βίας μέσω του αποστιγματισμού των θυμάτων και της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ποινική φύση τέτοιων πράξεων
- της παροχής επαρκούς βοήθειας και προστασίας στις γυναίκες θύματα βίας μέσω της δημιουργίας ξενώνων, ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές και ενίσχυση της συνεργασίας με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που παρέχουν καταφύγιο και επανένταξη στα θύματα
- της συλλογής στατιστικών δεδομένων για όλες τις μορφές της βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας, ανά φύλο, ηλικία, εθνοτική/μειονοτική ταυτότητα και τη σχέση μεταξύ θύματος και δράστη, καθώς και της εκπόνησης μελετών ή/και ερευνών σχετικά με την έκταση της βίας κατά των γυναικών και των αιτίων που την προκαλούν.

Για το λόγο αυτό, καθίσταται ως αναγκαία η κατοχύρωση της διασύνδεσης των υπηρεσιών, καθώς και η πολυθεσμική προσέγγιση (multi-agency approach), τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό ή/και τοπικό επίπεδο.

- **Εθνικό δίκτυο δόμων**

Στο πλαίσιο του έργου της ΓΓΙΦ «Λειτουργία δομών και υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης για την καταπολέμηση της βίας» για την περίοδο 2016-2020 προβλέφθηκε η διεύρυνση της ομάδας των ωφελούμενων γυναικών ώστε να συμπεριλαμβάνονται και γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις με ιδιαίτερη έμφαση σε γυναίκες πρόσφυγες θύματα ή εν δυνάμει θύματα βίας και τα παιδιά τους λόγω και της μεγάλης προσφυγικής κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα μας.

Για τον καλύτερο συντονισμό έχει υπογραφεί Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων που δρουν στο πεδίο του προσφυγικού (ΓΓΙΦ, ΓΓ Υποδοχής, ΓΓ Δημόσιας Υγείας κ.α.) και εντοπίζουν περιπτώσεις γυναικών προσφύγων στις οποίες

μπορούν να παρασχεθούν οι υπηρεσίες του πανελλαδικού δικτύου δομών των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΚΤ συνεχίζει να συγχρηματοδοτεί, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, το εν λόγω Δίκτυο, με στόχο τη συνέχιση και την αναβάθμιση της λειτουργίας των 61 δομών, μέσω της παροχής βελτιωμένων /διευρυμένων υπηρεσιών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας.

- **ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4604/2019:** Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας - Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας – Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση - Λοιπές διατάξεις.

Ο καινούριος νόμος προβλέπει την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων καθώς και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, ουσιαστικά διατηρώντας τη λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας, της Γραμμής ΣΟΣ 15900 και της Ηλεκτρονικής Βάσης της ΕΕΤΑΑ. Ο νόμος αυτός προάγει την ισότητα των φύλων μέσω της διασφάλισης της προστασίας των γυναικών θυμάτων βίας και πολλαπλών διακρίσεων και της παροχής υπηρεσιών για την κοινωνική επανένταξη τους.

Επιπλέον, στο νόμο αυτό προβλέπεται η συνέχιση της λειτουργίας του δικτύου των δομών και η χρηματοδότηση του. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρ. 30/4604:

- Τα Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών, οι Ξενώνες Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών και τα επικοινωνιακά μέσα εικοσιτετράωρης πανελλαδικής υποστήριξης - ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ SOS 15900 μπορεί να καλύπτονται ως προς τη χρηματοδότησή τους από εθνικούς ή και ευρωπαϊκούς πόρους. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης από ευρωπαϊκούς πόρους εφαρμόζονται οι κανόνες και το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΣΠΑ ή άλλου συναφούς προγράμματος συγχρηματοδότησης ή χρηματοδότησης.
 - Στη Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων (Γ.Γ.Ι.Φ.) του Υπουργείου Εσωτερικών, στα νομικά πρόσωπα με αντικείμενο θέματα ισότητας που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εσωτερικών, στους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού και στα νομικά πρόσωπα αυτών μπορεί να ενταχθούν δομές που λειτουργούν με συγχρηματοδότηση από κοινοτικούς πόρους, έως τις 30.11.2020 και σε κάθε περίπτωση πριν από τη λήξη της συγχρηματοδότησής τους από τα ευρωπαϊκά προγράμματα.
- **Μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Ισότητας το Υπουργείο Εργασίας και μετονομασία της σε Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων.**

Μετά τις εκλογές της 7^{ης} Ιουλίου 2019 υπήρξαν σημαντικές αλλαγές στο σχηματισμό της νέας κυβέρνησης και μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ των Υπουργείων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ. 81/2019, η **Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών, μεταφέρθηκε, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων, προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων, στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το οποίο μετονομάστηκε σε Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Στην εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μεταφέρθηκε επίσης,**

ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Π.Δ. 84/2019, συνιστάται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, **Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων**. Στη νέα Γενική Γραμματεία μεταφέρονται, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων, προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων, οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων που συστάθηκε με το άρθρο 27 του ν. 1558/1985.

4.2 Αξιολογικά συμπεράσματα

I. Συμβολή της παρέμβασης

Από τη μελέτη του Κριτηρίου της **Συνάφειας και της Καταλληλότητας** συμπεραίνεται ότι η **παρέμβαση που αξιολογείται συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα 2014-2020»**. Επίσης, υπάρχει άμεση συνάφεια των δράσεων του δικτύου δομών με την στοχοθεσία των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και τις επιμέρους εθνικές Στρατηγικές (Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ενσωμάτωση, Εθνική Σχέδιο Δράσης Ισότητα των Φύλων 2016-2020). Αναφορικά με τις επενδυτικές προτεραιότητες, διαπιστώνεται πιο άμεση συνάφεια των δομών, με τις επενδυτικές προτεραιότητες 9.iii «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών» και 9.iv «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας». Λιγότερο άμεση διαπιστώνεται η συνάφεια με την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.i: «Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης». Σημειώνεται ότι οι επενδυτικές προτεραιότητες 9.iii και 9.iv εστιάζουν κυρίως σε θέματα κοινωνικής ένταξης, ενώ η επενδυτική προτεραιότητα σε θέματα απασχόλησης. Επίσης, σχετικά με τις οριζόντιες παρεμβάσεις του ΕΠ ΜΔΤ, υπάρχει συνάφεια με τον Θεματικό Στόχο 11 και την επενδυτική προτεραιότητα 11.i.

II. Διεύρυνση της ομάδας στόχου

Σχετικά με την διεύρυνση της ομάδας στόχου, που αποτελεί την κύρια αλλαγή στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, διαπιστώνεται ότι η εξυπηρέτηση από μέρους των στελεχών διαφορετικών ομάδων γυναικών πραγματοποιείται σύμφωνα με το σχεδιασμό. Ωστόσο, προβλήματα εγείρονται όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών σε μετανάστριες και προσφύγισες. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι η κατανόηση των αναγκών των νέων εισαχθέντων στο δίκτυο γυναικών, αλλά και η επικοινωνία με την ομάδα αυτή, τόσο εξαιτίας γλωσσικών περιορισμών και διαφορών όσο και εξαιτίας του κοινωνικό-πολιτισμικού υπόβαθρου, αποτελεί εμπόδιο στην ουσιαστική και αποτελεσματική υποστήριξη τους. Σε κάθε περίπτωση στον σχεδιασμό του δικτύου πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για διερμηνείς-διαμεσολαβητές. Επιπλέον, προβλήματα ανακύπτουν και με τις γυναίκες Ρομά και τις άστεγες, σε μικρότερη συχνότητα.

Από τα στοιχεία της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων διαπιστώνεται ότι οι διακρίσεις και οι μορφές της βίας όπως έχουν προσδιοριστεί από το δίκτυο φαίνεται να πληρούν τους διαφορετικούς αυτόπροσδιορισμούς των γυναικών, σε αντίθεση με τις πολλαπλές διακρίσεις, για τις οποίες οι κατηγοριοποιήσεις διαφαίνονται ως ελλειμματικές. Συγκεκριμένα τα καταγεγραμμένα ποσοστά ωφελούμενων στην κατηγορία πολλαπλές διακρίσεις, όπως αναλυτικά παρουσιάστηκαν, δείχνουν την έλλειψη κατηγοριοποιήσεων στο δίκτυο σε σχέση με τον (αυτό)προσδιορισμό των ωφελούμενων. Συγκεκριμένα, διαφαίνεται η ύπαρξη προσδιορισμών τις οποίες το δίκτυο δεν περιλαμβάνει στις πολλαπλές διακρίσεις, ενώ οι υπηρεσίες που ενδέχεται να χρειάζονται μπορούν να χαρακτηριστούν ως ελλείψεις καθ' όσον δεν ταυτίζονται με κάποια συγκεκριμένη ομάδα. Για παράδειγμα, η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, η οποία δεν περιλαμβάνεται ως ομάδα στο δίκτυο, ενδέχεται να χρήζει ιδιαίτερης και διαφοροποιημένης από τις άλλες, υπηρεσίας, η οποία εξαιτίας της έλλειψης της κατηγορίας δεν μπορεί να διακριθεί στις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες του δικτύου.

Αντίστοιχα και η Γραμμή ΣΟΣ διαφαίνεται ότι εξυπηρετεί επαρκώς και αποτελεσματικά τις ωφελούμενες οι οποίες έχουν υποστεί κακοποίηση, αντίθετα δεν εξυπηρετεί γυναίκες πολλαπλών διακρίσεων σε μεγάλη συχνότητα καθώς από τη μία πλευρά δεν παρέχεται διερμηνεία και από την άλλη τα ίδια τα στελέχη δεν κατέχουν τα απαραίτητα μεθοδολογικά εργαλεία.

III. Πορεία υλοποίησης της παρέμβασης

Όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί, η πορεία υλοποίησης των δεικτών εκρών και αποτελέσματος των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων κρίνεται ικανοποιητική και αναμένεται στο τέλος της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου η υλοποίηση να είναι ίση ή και να ξεπερνά το 100% των τιμών στόχου στις περισσότερες περιπτώσεις. Σε ορισμένους Ξενώνες χρήζει προσοχής ο δείκτης αριθμού ωφελούμενων 05503, ώστε να αυξηθεί το ποσοστό επίτευξης του. Προτείνεται, τα Συμβουλευτικά Κέντρα να ενισχύσουν τις δράσεις διάχυσης και ευαισθητοποίησης διαμέσου πολιτικών ενημέρωσης, για την αποδυνάμωση του κοινωνικού στιγματισμού και του στιγματισμού των δομών, καθώς και να βελτιώσουν τη συνεργασία τους και τη δικτύωση τους με όλες τις κατηγορίες εμπλεκόμενων φορέων, ώστε να βελτιωθεί η διαδικασία παραπομπών στους Ξενώνες Φιλοξενίας.

Μέχρι στιγμής έχει αναπτυχθεί το σύνολο των προβλεπόμενων δομών, αν και έχουν καταγραφεί σε ορισμένες περιπτώσεις προβλήματα και υστερήσεις σε θέματα συνεργασίας των αρμόδιων τοπικών οργάνων, παρακολούθησης ή επιτάχυνσης των απαιτούμενων από το θεσμικό πλαίσιο διοικητικών διαδικασιών στην υλοποίηση των έργων (π.χ. προσλήψεις προσωπικού, αναθέσεις για τη φύλαξη δομών κλπ.). Διαπιστώνεται επίσης ότι δύο Ξενώνες Φιλοξενίας (Κέρκυρας και Αχαρνών) ενδέχεται να απενταχθούν από το ΕΣΠΑ λόγω αυτών των προβλημάτων. Επίσης, μικρή υστέρηση καταγράφεται στο δείκτη C021 καθώς, όπως παρατηρήθηκε, 5 δομές δεν παρέχουν υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης.

Συγκεντρωτικά ο βαθμός επίτευξης των δεικτών στο σύνολο των δράσεων παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα:

Δείκτης	Επίτευξη	Σχόλια
CO21: αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση (ΠΕΠ)	55 /60	5 δομές δεν παρέχουν υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης.
CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο (ΠΕΠ)	60/60	Όλες οι δομές πληρούν τις προϋποθέσεις
05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών (ΠΕΠ)	60/60	Όλες οι δομές πληρούν τις προϋποθέσεις
05503: Αριθμός επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών (ΠΕΠ)	16.044/20.933	Με την επέκταση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου όλες οι δομές έχουν επιτύχει υψηλά ποσοστά ολοκλήρωσης του δείκτη. Όλες οι δομές είναι πάνω από το 50% (από 1/12/2015 μέχρι 31/12/2018) και με την επέκταση έχουν ακόμα δύο χρόνια (μέχρι το τέλος του 2020) για να αυξήσουν το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη. Εκτίμηση της αξιολόγησης είναι ότι ο δείκτης 5503 θα υπερκαλυφτεί από όλες τις δομές και στο σύνολο της παρέμβασης.
T4616: Αριθμός έργων ενίσχυσης Επιτελικών Λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης, περιλαμβανομένων μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης εφαρμογής δημόσιων πολιτικών (ΕΠΔΜΤ)	2/2	Και τα δύο έργα (οριζόντιες παρεμβάσεις και λειτουργία ΒΔ) πληρούν τις προϋποθέσεις
T4620: Αριθμός έργων απλοποίησης εσωτερικών διαδικασιών φορέων του Δημοσίου Τομέα (ΕΠΔΜΤ)	1/1	Οι οριζόντιες παρεμβάσεις είναι το έργο που πληροί τις προϋποθέσεις του δείκτη.
T4621: Αριθμός έργων απλοποίησης διαδικασιών και προτυποποίησης υπηρεσιών προς τους πολίτες (ΕΠΔΜΤ)	1/1	Οι οριζόντιες παρεμβάσεις είναι το έργο που πληροί τις προϋποθέσεις του δείκτη.

Με βάση τα παραπάνω και με βάση τις ερευνητικές διαδικασίες που ακολουθήθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας αξιολόγησης, διαπιστώνεται ότι το δίκτυο των δομών παρέχει σε μεγάλο βαθμό τις διευρυμένες και βελτιωμένες υπηρεσίες που έχουν σχεδιαστεί και ενταχθεί για χρηματοδότηση στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, για τους παρακάτω λόγους: α) παρέχονται υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής, β) παρέχονται υπηρεσίες από προσωπικό που έχει λάβει σχετική εκπαίδευση, γ) τα Συμβουλευτικά Κέντρα και οι Ξενώνες Φιλοξενίας εξυπηρετούν γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, δ) διασφαλίζεται η παροχή των υπηρεσιών με το «Ενιαίο Σύστημα Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών» και εφαρμόζεται η διαδικασία follow up. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα κριτήρια του δείκτη 05504, 51 δομές χαρακτηρίζονται ως «Διευρυμένες και βελτιωμένες υπηρεσίες». Από αυτές 37 είναι Συμβουλευτικά Κέντρα και 14 είναι Ξενώνες Φιλοξενίας. Από τις δέκα δομές που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις, 3 είναι συμβουλευτικά κέντρα και 7 είναι ξενώνες.

IV. Οριζόντιες παρεμβάσεις

Στην κατεύθυνση επίτευξης των στόχων που τέθηκαν κατά το σχεδιασμό του δικτύου συμβάλλουν, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό και οι **οριζόντιες δράσεις**, αν και εντοπίζονται σημεία προβληματισμού που πρέπει να αντιμετωπιστούν για να βελτιώσουν περαιτέρω τη λειτουργία του δικτύου.

- Συγκεκριμένα, όσον αφορά στη Γραμμή SOS 15900 διαπιστώνονται ζητήματα στελέχωσης λόγω λήψης νόμιμων αδειών του προσωπικού στην τρέχουσα περίοδο. Στην Γραμμή δεν έχει εντοπιστεί η διεύρυνση της ομάδας στόχου καθώς παρουσιάζονται και αντιμετωπίζονται κυρίως περιστατικά βίας. Υπάρχει αδυναμία στην παραπομπή σε Ξενώνες Φιλοξενίας όπως και στην διαδικασία του follow up.³⁶ Επίσης, τα στελέχη της Γραμμής δεν λαμβάνουν ψυχολογική εποπτεία, ενώ ελλείψεις διαπιστώνονται όσον αφορά στη επάρκεια των μεθοδολογικών εργαλείων και των παρεχόμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για αυτή την κατηγορία στελεχών.
- Σχετικά με την οριζόντια δράση συντονισμού/παρακολούθησης του δικτύου κρίνεται ότι η επιστημονική εποπτεία που παρέχεται από τις επόπτριες του ΚΕΘΙ είναι επαρκής από την πλειοψηφία των στελεχών των δομών, παρ' ότι διαπιστώνονται διαφοροποιήσεις ανά τις περιφέρειες. Η συνεργασία μεταξύ ΚΕΘΙ και δομών είναι ικανοποιητική όπως αξιολογείται από τα στελέχη των ΣΚ και ΞΦ με ελάχιστες εξαιρέσεις που δηλώνουν δυσaréσκεια ή ουδέτερη στάση. Αντίθετα, υπάρχει πλήρης έλλειψη στην ψυχολογική εποπτεία η οποία κρίνεται απαραίτητη.
- Η Βάση Δεδομένων που διατηρεί η ΕΕΤΑΑ αξιολογείται σε μεγάλο βαθμό ως πρακτική και χρήσιμη από τα στελέχη του δικτύου των δομών. Πρόκειται για ένα εργαλείο που παρέχει μια «εικόνα» των παρεχόμενων υπηρεσιών και δυνατότητα ανατροφοδότησης των στελεχών για το έργο τους. Καταγράφεται ότι υπήρχαν προβλήματα που σε ένα σημαντικό βαθμό έχουν αντιμετωπιστεί. Ωστόσο, μια σειρά από θέματα σχετικά με την περαιτέρω αναβάθμιση της βάσης δεδομένων και βελτίωση της λειτουργικότητας –αποτελεσματικότητας της, όπως ο απαιτούμενος τεχνικός εξοπλισμός, η εκπαίδευση των συμβούλων, η δικτύωση ανάμεσα στις δομές και ο τρόπος αποτύπωσης αυτής μέσα στη βάση, η πολυπλοκότητα του δικτύου και η ανάγκη κάλυψης πολλών και διαφορετικών αναγκών των γυναικών, η διαφορετική λειτουργία των Ξενώνων από τα Συμβουλευτικά Κέντρα, η εισαγωγή νέων διαστάσεων και στοιχείων μέσα στην βάση, δηλαδή της έννοιας του φύλου, οι πολλαπλές διακρίσεις, τα άτομα που ανήκουν σε συγκεκριμένες ομάδες και υφίστανται διακρίσεις, όπως οι ΛΟΑΤΚΙ και οι μετανάστριες ή/και προσφύγισες. Συνοπτικά, διαπιστώνεται έλλειψη τυποποίησης και προτύπων διαχείρισης των διαδικασιών και των πληροφοριών.
- Τα επιμορφωτικά/ εκπαιδευτικά προγράμματα αξιολογούνται θετικά, ωστόσο χρήζουν θεματικού εμπλουτισμού και επαναληψιμότητας. Συγκεκριμένα, παρ' ότι βοηθούν τα στελέχη και προσφέρουν εργαλεία για την καλύτερη αντιμετώπιση και στήριξη των γυναικών, χρήζουν θεματικής επικαιροποίησης, ώστε να ανταπεξέρχονται στις νέες ανάγκες του προσφυγικού πληθυσμού. Επιπλέον,

³⁶ Παρ' ότι δεν προβλέπεται η διαδικασία follow up στη Γραμμή, τα στελέχη τα οποία συμμετείχαν στην ποσοτική έρευνα δήλωσαν την επιθυμία τους για την πραγματοποίηση follow up.

χρειάζεται να είναι περισσότερα σε αριθμό και ανά τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να προλαμβάνουν τις διαρκώς ανακύπτουσες ανάγκες.

- Οι δράσεις δημοσιότητας και δικτύωσης λαμβάνουν θετικό πρόσημο τόσο από τα στελέχη όσο και από τα μέλη ΟΔΕ. Όπως παρατηρείται από τις ποσοτικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν, οι δράσεις δημοσιότητας φαίνεται να έχουν επίδραση τόσο στην τοπική κοινωνία όσο και στον ωφελούμενο πληθυσμό, ενώ η δικτύωση τόσο εντός του δικτύου όσο και με άλλους φορείς αξιολογείται όχι μόνο ως αποτελεσματική αλλά και ως αναγκαία. Συνολικά, οι διαφορετικές αυτές δράσεις καθίστανται απαραίτητες για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του δικτύου. Επιπλέον ανακύπτει η έλλειψη χρήσης ψηφιακών εργαλείων τα οποία ενδέχεται να συμβάλουν στη βελτίωση της συνεργασίας τόσο μεταξύ των στελεχών και των δομών εντός του δικτύου όσο και μεταξύ του δικτύου με άλλους φορείς.

V. Αποδοτικότητα της παρέμβασης

Για την **αξιολόγηση της αποδοτικότητας** της παρέμβασης υπολογίστηκε αρχικά το κόστος ανά ωφελούμενη και ανά συνεδρία και υπολογίστηκε ο δείκτης αποδοτικότητας για την αποσαφήνιση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Υπολογίστηκε επίσης το μοναδιαίο κόστος ανά συνεδρία στα Συμβουλευτικά Κέντρα και το μοναδιαίο κόστος ανά διανυκτερευση στους Ξενώνες Φιλοξενίας.

Το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται στα 894,27 ευρώ ανά ωφελούμενο άτομο στο σύνολο των δομών. Οι Ξενώνες Φιλοξενίας παρουσιάζουν μεγαλύτερο κόστος ανά ωφελούμενη από ότι τα Συμβουλευτικά Κέντρα. Συγκεκριμένα στα Συμβουλευτικά Κέντρα το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι 510,31 ευρώ και στους Ξενώνες Φιλοξενίας είναι 3.718,12 ευρώ. Το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι σημαντικά μικρότερο από την αντίστοιχη τιμή με βάση τον προϋπολογισμό των έργων (839,07 ευρώ για τα Συμβουλευτικά Κέντρα και 6.619,07 ευρώ για τους Ξενώνες Φιλοξενίας), δηλαδή εμφανίζεται απόκλιση 39% για τα Συμβουλευτικά Κέντρα, 44% για τους Ξενώνες Φιλοξενίας και 44% συνολικά. 1.

	Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενη (προϋπολογισμός)	Μοναδιαίο Κόστος ανά ωφελούμενη (υλοποίηση)	Απόκλιση (%)
Συμβουλευτικά Κέντρα	839,07	510,31	39%
Ξενώνες Φιλοξενίας	6.619,07	3.718,12	44%
Συνολικά	1.608,42	894,27	44%

Συμβουλευτικά Κέντρα με μεγαλύτερο μοναδιαίο κόστος είναι κυρίως αυτά της επαρχίας, σε πόλεις με μικρό πληθυσμό, ενώ αυτά με το μικρότερο βρίσκονται σε πολυπληθείς περιοχές (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο), δηλαδή υπάρχει **σύνδεση του μοναδιαίου κόστους με την αστικότητα και συνεπώς με τον πληθυσμό μιας περιοχής**. Η σχέση του μοναδιαίου κόστους των Συμβουλευτικών Κέντρων ανά ωφελούμενη γυναίκα και του πληθυσμού των πόλεων είναι **αντιστρόφως ανάλογη**. Στους Ξενώνες Φιλοξενίας φαίνεται ότι λειτουργικά έξοδα και κυρίως το κόστος ενοικίου επηρεάζει αναλογικά και το μοναδιαίο κόστος.

Το μεγαλύτερο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο παρατηρείται στις δομές της Δυτικής Ελλάδος και δευτερευόντως σε Βόρειο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα και Θεσσαλία. Ανά συνεδρία στα Συμβουλευτικά Κέντρα το μεγαλύτερο κόστος εμφανίζεται στα ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδος, Θεσσαλίας, και στο Βόρειο Αιγαίο, ενώ μικρότερο κόστος ανά μονάδα υπάρχει στις δομές των ΠΕΠ Αττικής, και Κρήτης. Ανά διανυκτέρευση στους Ξενώνες Φιλοξενίας το μεγαλύτερο κόστος εμφανίζεται στα ΠΕΠ Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδος και Ηπείρου, ενώ μικρότερο κόστος ανά μονάδα υπάρχει στις δομές των ΠΕΠ Αττικής, και Κεντρικής Μακεδονίας.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα και οι Ξενώνες έχουν **Δείκτη Αποδοτικότητας μικρότερο της μονάδας** (με εξαίρεση μόνο δύο Συμβουλευτικά Κέντρα), γεγονός που καταδεικνύει ότι υλοποιούνται με αποδοτικό τρόπο. Μόνη εξαίρεση αποτελεί το Συμβουλευτικό Κέντρο Πύργου.

Σε όλα τα περιφερειακά ΕΠ ο **Δείκτης Αποδοτικότητας είναι μικρότερος της μονάδας**, δηλαδή η υλοποίηση των δράσεων γίνεται εντός του προϋπολογισμού των ΠΕΠ που αφιερώθηκε στην παρέμβαση. Στο σύνολο των δομών και σε όλη την χώρα, ο **Δείκτης Αποδοτικότητας είναι 0,56**. Στα Συμβουλευτικά Κέντρα ο Δείκτης Αποδοτικότητας εμφανίζει τιμή 0,61 και στους Ξενώνες Φιλοξενίας 0,56. Επίσης, το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο είναι σημαντικά χαμηλότερο από την αντίστοιχη τιμή του προϋπολογισμού των έργων, σε όλους τους Ξενώνες Φιλοξενίας και στην συντριπτική πλειονότητα των Συμβουλευτικών Κέντρων.

Συνολικά, στις 31/12/2018 η παρέμβαση έχει καλύψει περίπου το 50% του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος της (36 δομές συγχρηματοδοτούνται ήδη για δύο χρόνια και η χρηματοδότηση τους θα συνεχιστεί για ακόμα δύο χρόνια, ενώ 22 δομές θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούνται για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών), και έχει ήδη επιτύχει το 76% της προβλεπόμενης τιμής στόχου για τον ωφελούμενο πληθυσμό, 81% στα Συμβουλευτικά Κέντρα και 72% στους Ξενώνες Φιλοξενίας.

	Ωφελούμενος πληθυσμός (προϋπολογισμός)	Ωφελούμενος πληθυσμός (υλοποίηση)	Αποτελεσματικότητα (% κάλυψης τιμής στόχου ως προς τις ωφελούμενες)
Συμβουλευτικά Κέντρα	18.060	14.614	81%
Ξενώνες Φιλοξενίας	2.773	1.987	72%
Συνολικά	20.833	16.601	80%

Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή η σημαντική πρόοδος στις εκροές της παρέμβασης, επιτυγχάνεται παρά το γεγονός ότι η απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων είναι στο 49% για τα Συμβουλευτικά Κέντρα και στο 40% για τους Ξενώνες Φιλοξενίας. Εκτιμάται επίσης ότι καθυστερήσεις στις διαδικασίες προσλήψεων του προβλεπόμενου στελεχιακού δυναμικού των δομών και ολοκλήρωσης των απαιτούμενων αναθέσεων (ενοικίαση εγκαταστάσεων, σίτιση κλπ.) επηρεάζουν συνολικά την πορεία εκτέλεσης του οικονομικού αντικείμενου της παρέμβασης χωρίς να παρουσιάζεται μια αντίστοιχη αρνητική επίπτωση όσον αφορά στο φυσικό αντικείμενο.

	Προϋπολογισμός	Επιλέξιμη δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018)	Απορροφητικότητα (% απορρόφησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού)
Συμβουλευτικά Κέντρα	15.153.538,77	7.457.829,08	49%
Ξενώνες Φιλοξενίας	18.354.674,06	7.387.895,33	40%
Οριζόντιες παρεμβάσεις	3.317.263,57	1.424.287,82	43%
Συνολικά	36.825.476,40	16.270.012,23	44%

Από τα παραπάνω τεκμαίρεται ότι η αποδοτικότητα της παρέμβασης επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό από την πορεία υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου και πολύ λιγότερο από την πορεία υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου. Επίσης, εκτιμάται ότι η βελτίωση του ρυθμού απορρόφησης και τελικά η αξιοποίηση του συνολικού διαθέσιμου προϋπολογισμού της παρέμβασης, θα οδηγήσει σε υπέρβαση του κύριου δείκτη αποτελέσματος της, δηλαδή ότι το μέγεθος του ωφελούμενου πληθυσμού θα είναι μεγαλύτερο από το αρχικά προβλεπόμενο. Συνεπώς, **ο προϋπολογισμός της παρέμβασης είναι υπερ-επαρκής για την επίτευξη του προβλεπόμενου πληθυσμού ωφελούμενων και οι επιθυμητές εκροές επιτυγχάνονται με μικρότερο κόστος σε σχέση με τον προϋπολογισμό.**

VI. Συγκριτικά στοιχεία δομών σε σχέση με το φορέα λειτουργίας τους

Το δίκτυο των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας έχει αναπτυχθεί και δραστηριοποιείται με Φορείς Λειτουργίας τους κατά τόπους Δήμους (25 Συμβουλευτικά Κέντρα και 17 Ξενώνες Φιλοξενίας), το ΚΕΘΙ (Εποπτεία του δικτύου και 14 Συμβουλευτικά Κέντρα) και το ΕΚΚΑ (2 Ξενώνες Φιλοξενίας).

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα κυριότερα δεδομένα και δείκτες σχετικά με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, με βάση το είδος του φορέα λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων (Δήμος ή ΚΕΘΙ). Εκτιμάται ότι η εμπειρία και η εξειδίκευση του ΚΕΘΙ στα θέματα έμφυλης βίας και δεδομένου ότι τα Συμβουλευτικά του Κέντρα έχουν κατά μέσο όρο τιμή στόχο 592 ωφελούμενες (σημαντικά μεγαλύτερη σε σχέση με τις 391 ωφελούμενες για τα ΣΚ των Δήμων), δημιουργεί οικονομίες κλίμακας που οδηγούν σε καλύτερα στοιχεία λειτουργίας συγκριτικά με τα ΣΚ των Δήμων. Ειδικότερα, τα Συμβουλευτικά Κέντρα που λειτουργούν από το ΚΕΘΙ εμφανίζουν καλύτερα στοιχεία λειτουργίας συγκριτικά με τα ΣΚ των δήμων, δεδομένου ότι έχουν υψηλότερο βαθμό αποτελεσματικότητας (0,89 έναντι 0,74 του μέσου όρου των ΣΚ των Δήμων), απορρόφησης πόρων (52,6% έναντι 46,81% του μέσου όρου των ΣΚ των Δήμων) και καλύτερη αποδοτικότητα (δείκτης αποδοτικότητας: 0,59 έναντι 0,63).

Πίνακας 147 Συγκριτικά στοιχεία μεταξύ των Συμβουλευτικών Κέντρων των Δήμων και του ΚΕΘΙ.

	Σύνολο ΣΚ με δικαιούχο Δήμο	Σύνολο ΣΚ με δικαιούχο το ΚΕΘΙ	Σύνολο
Αριθμός Συμβουλευτικών Κέντρων	25	14	39
Προϋπολογισμός	8.852.138,77 €	6.301.400,00 €	15.153.538,77 €
Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018) Μοναδιαίο κόστος ανά Πράξη	4.143.249,37 €	3.314.579,71 €	7.457.829,08 €
Ωφελούμενος πληθυσμός (τιμή στόχος)	9.773	8.287	18.060
Ωφελούμενος πληθυσμός (μέσος όρος τιμής στόχου για κάθε ΣΚ)	391	592	463
Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	7.261	7.353	14.614
Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο βάση σχεδιασμού	905,77 €	760,40 €	839,07 €
Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο (πραγματοποίηση)	570,62 €	450,78 €	510,32 €
Δείκτης αποτελεσματικότητας	0,74	0,89	0,81
% απορρόφησης	46,81%	52,60%	49,22%
Δείκτης αποδοτικότητας	0,63	0,59	0,61

Όσον αφορά στους Ξενώνες Φιλοξενίας, οι Δήμοι εμφανίζουν καλύτερη αποτελεσματικότητα δεδομένου ότι έχει ήδη επιτευχθεί το 50% της τιμής στόχου για τον αριθμό των ωφελούμενων και έχουν απορροφήσει ήδη το 41,73% των διαθέσιμων πόρων, τιμές σημαντικά καλύτερες σε σχέση με τις αντίστοιχες για τους δύο Ξενώνες Φιλοξενίας του ΕΚΚΑ στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, που όμως εκτιμάται ότι εξυπηρετούν πιο «ιδιαίτερες» περιπτώσεις (π.χ. άστεγες, θύματα trafficking κλπ.) σε σχέση με τους Ξενώνες των Δήμων. Όσον αφορά στο δείκτη αποδοτικότητας, οι δύο κατηγορίες Ξενώνων δεν παρουσιάζουν σημαντική διαφοροποίησης.

Πίνακας 148 Συγκριτικά στοιχεία μεταξύ των Ξενώνων Φιλοξενίας των Δήμων και του ΕΚΚΑ.

	Σύνολο ΞΦ με δικαιούχο Δήμο	Σύνολο ΞΦ με δικαιούχο το ΕΚΚΑ	Σύνολο
Αριθμός Ξενώνων Φιλοξενίας	17	2	19
Προϋπολογισμός	16.787.370,06 €	1.567.304,00 €	18.354.674,06 €
Επιλέξιμη/πληρωτέα Δαπάνη (1/12/2015 μέχρι 31/12/2018) Μοναδιαίο κόστος ανά Πράξη	7.004.755,57 €	383.139,76 €	7.387.895,33 €
Ωφελούμενος πληθυσμός (τιμή στόχος)	2.353	420	2.773
Σύνολο εξυπηρετούμενου πληθυσμού- (01.12.2015-31.12.2018)	1.181	117	1.298
Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο βάση σχεδιασμού	7.134,45 €	3.731,68 €	6.619,07 €
Μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο άτομο (πραγματοποίηση)	5.931,21 €	3.274,70 €	5.691,75 €
Δείκτης αποτελεσματικότητας	0,50	0,28	0,47
% απορρόφησης	41,73%	24,45%	40,25%
Δείκτης αποδοτικότητας	0,83	0,88	0,86

VII. Ικανοποίηση ωφελούμενων

Συνολικά, η ικανοποίηση των γυναικών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες στα Συμβουλευτικά Κέντρα και στους Ξενώνες Φιλοξενίας βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα. Οι περισσότερες γυναίκες που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα επέλεξαν να επισκεφθούν ένα Συμβουλευτικό Κέντρο για να μιλήσουν για την κατάσταση τους, αλλά και για να λάβουν υπηρεσίες, πρώτα ψυχολογικής στήριξης και έπειτα συμβουλευτικής στήριξης, για τις οποίες δηλώνουν πολύ ή/και πλήρως ικανοποιημένες. Όσον αφορά στο λόγο για τον οποίο βρέθηκαν στον Ξενώνα, η πλειοψηφία αναφέρει ότι ήθελε να μιλήσει σε κάποιον για την κατάσταση που βίωνε, με την επιθυμία να σταματήσει η κατάσταση που βίωναν. Παρ' όλα αυτά εκφράστηκε η ανάγκη των γυναικών να βελτιώσουν τη σχέση τους με τον σύζυγο/σύντροφο τους μέσα από την παραμονή τους στον Ξενώνα, δεδομένο το οποίο συμπληρώνεται και από τις απαντήσεις των στελεχών, καθώς και από την τρέχουσα βιβλιογραφία. Οι υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης που παρέχονται στις γυναίκες, φαίνεται, να εναρμονίζονται με τον αρχικό λόγο επίσκεψής τους στις δομές. Χαμηλότερος βαθμός ικανοποίησης των γυναικών διαπιστώνεται όσον αφορά στις υπηρεσίες νομικής στήριξης, καθώς φαίνεται ότι δεν ικανοποιούν τις γυναίκες ή/και δεν καλύπτουν τις ανάγκες τους. Αντίστοιχα οι καταγραφές των στελεχών σχετικά με τις υπηρεσίες νομικής στήριξης επιβεβαιώνουν τον περιορισμένο βαθμό ικανοποίησης, ειδικά όσον αφορά στις μετανάστριες και προσφύγισες ωφελούμενες.

Σε μια συνολική αποτίμηση της ικανοποίησης των γυναικών και αξιολόγησης της συνολικής τους εμπειρίας από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες Φιλοξενίας **διαφαίνεται υψηλός βαθμός ικανοποίησης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες**, το σχέδιο διαφυγής και το σχέδιο δράσης που συνδιαμόρφωσαν με τα στελέχη, ενώ έλαβαν όποιες και όσες υπηρεσίες χρειάστηκαν, μίλησαν για τους προβληματισμούς τους και πήραν λύσεις.

VIII. Πεδία βελτίωσης του δικτύου

Αναφορικά με τις πιθανές αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις στο σχεδιασμό των παρεμβάσεων όπως προέκυψαν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, περιορίζονται σε επιμέρους παραμέτρους σχετικά με την εκπαίδευση/ επιμόρφωση που έλαβαν ή/και συνεχίζουν να λαμβάνουν τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων, την εποπτεία καθώς και θέματα που αφορούν στα λειτουργικά εργαλεία, την κτιριακή υποδομή και την χωροταξική τοποθεσία της δομής και αναδεικνύονται σε πεδία βελτίωσης του δικτύου. Συγκεκριμένα:

- Η εκπαίδευση/ επιμόρφωση αποτελεί έναν από τους καθοριστικούς παράγοντες τόσο για τη λειτουργία των δομών, όσο και για την **βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών** που παρέχουν στις ωφελούμενες σε όλη την Ελλάδα. Όπως παρουσιάζεται από τα ευρήματα τα στελέχη έχουν λάβει εκπαίδευση/επιμόρφωση από φορείς (ΕΚΚΔΑ, ΓΓΙΦ, ΕΕΤΑΑ, ΚΕΘΙ). Τα εκπαιδευτικά προγράμματα αξιολογούνται ως χρήσιμα προκειμένου τα στελέχη να ανταπεξέλθουν αποτελεσματικότερα στις εκάστοτε απαιτήσεις, ενώ συχνά παρέχονται εργαλεία για τη διαχείριση δύσκολων περιστατικών. Η εκπαίδευση αυτή, ωστόσο, **χρίζει βελτίωσης σε επιμέρους θεματικές**, ιδιαίτερα όσον αφορά στις νέες ομάδες όπως

αυτή των προσφυγισσών. Σε αυτό το πλαίσιο είναι απαραίτητος ο θεματικός εμπλουτισμός των παρεχόμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων με έμφαση στην πολιτισμική διάσταση της βίας, καθώς και η αύξηση της συχνότητας των εκπαιδευτικών ευκαιριών, προκειμένου το δίκτυο, μέσω των στελεχών, να επιδεικνύει ευελιξία και αποτελεσματικότητα.

- Η εποπτεία, όπως προέκυψε και από τις ποιοτικές συνεντεύξεις αποτελεί ένα **βασικό εργαλείο αύξησης** της αποτελεσματικότητας, αυτοπροστασίας των εργαζομένων και μείωσης του εργασιακού στρες των στελεχών. Ένα ζήτημα που ανέκυψε σχετικά με ελλείψεις, αφορά στην Ψυχολογική Εποπτεία που δεν λαμβάνουν τα στελέχη των Κέντρων και των Ξενώνων. Στις δομές παρέχεται επιστημονική εποπτεία, αλλά σε περιφέρειες όπως στην Ήπειρο και τα Ιόνια Νησιά στα Συμβουλευτικά Κέντρα, τα ποσοστά λήψης της υπηρεσίας από τα στελέχη καταγράφονται αρκετά χαμηλά. Χρήζει συνεπώς παροχή ψυχολογικής εποπτείας και ενίσχυση της επιστημονικής εποπτείας σε συγκεκριμένες περιφέρειες.
- Από την έρευνα που διενεργήθηκε προκύπτει μία ακόμα προβληματική αναφορικά με τυχόν ελλείψεις ή/και προβλήματα σχετικά με τη λειτουργικότητα της εκάστοτε δομής, τα λειτουργικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται, την κτιριακή υποδομή και την χωροταξική τοποθεσία της δομής. Αν και τα λειτουργικά εργαλεία (γραφική ύλη, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, θέρμανση κλπ.) καταγράφονται ως επαρκή από την πλειοψηφία των στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων, εντούτοις καταγράφονται κάποιες ελλείψεις περισσότερο από τα στελέχη των Ξενώνων Φιλοξενίας και κυρίως των Ξενώνων στην επαρχία. Ένα ακόμα ζήτημα που απασχολεί τα στελέχη των Ξενώνων Φιλοξενίας, αφορά στη βελτίωση της φύλαξης της δομής.

ΙΧ. Επιπτώσεις της παρέμβασης ως προς τις ωφελούμενες

Η παρέμβαση σε γενικές γραμμές υλοποιείται σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό. Συγκεκριμένα, η φιλοσοφία της λειτουργίας του δικτύου και το πλαίσιο συνεργασίας βασίζονται στην οπτική του φύλου και φαίνονται εναρμονισμένα με τις προδιαγραφές των Πράξεων και του κανονιστικού πλαισίου. Επίσης, οι υπηρεσίες που παρέχονται στις ωφελούμενες λειτουργούν αποτελεσματικά και σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κανονιστικού πλαισίου. Η διεύρυνση των ομάδων στόχου του δικτύου και οι παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως διαφαίνεται, λειτουργούν βάσει των προκαθορισμένων όρων. Οι περισσότερες γυναίκες είχαν ως αρχικό αίτημα την ψυχολογική στήριξη ακολούθως την κοινωνική στήριξη και έπειτα τη νομική στήριξη. Σε σύγκριση με τα αρχικά αιτήματα, παρατηρείται ότι ενώ το 49% ζήτησαν ψυχολογική στήριξη την έλαβε το 33,57%. Αντίστοιχα, το 26,83% που ζήτησαν κοινωνική στήριξη την έλαβαν το 66,64%.³⁷ Οι ανάγκες, έπειτα από το αρχικό αίτημα, αξιολογούνται μαζί με την κατάσταση της γυναίκας και στη συνέχεια παρέχονται οι «κατάλληλες» υπηρεσίες, δηλαδή εκείνες που ταιριάζουν στις ανάγκες των ωφελούμενων. Οι υπηρεσίες που οφείλουν να παρέχουν οι δομές, πράγματι παρέχονται,

³⁷ Τα δεδομένα αυτά αιτιολογούνται ιδιαίτερα βάσει της κοινωνιολογικής βιβλιογραφίας. Για περισσότερα βλ. (Beck, 2015; Lasch, 2006)

υπάρχουν όμως επιμέρους διαφοροποιήσεις όσον αφορά στα ποσοστά ζήτησης και παροχής μεταξύ των επιμέρους ομάδων ωφελούμενων.

Στον τομέα της δικτύωσης των δομών διαπιστώνεται ότι πραγματοποιούνται διεπιστημονικές όπως και οργανωτικές/διοικητικές συναντήσεις ανάμεσα στα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας. Επίσης, υπάρχει συνεργασία με φορείς απασχόλησης, Κέντρα Κοινότητας εισαγγελικές Αρχές, Υπηρεσίες Κοινωνικής Στήριξης, ΜΚΟ, Διοικητικές υπηρεσίες των Δήμων, Διοικητικές υπηρεσίες Περιφέρειας και την εκπαιδευτική κοινότητα. Η συνεργασία αυτή κρίνεται ικανοποιητική σύμφωνα με τα πορίσματα της ποσοτικής έρευνας. Στα μέλη της ΟΔΕ οι απόψεις είναι αντικρουόμενες. Συγκεκριμένα, από την ποσοτική έρευνα προκύπτει ότι τα μέλη ΟΔΕ θεωρούν ότι πρόκειται για μία απαραίτητη αλλά όχι τόσο αποτελεσματική διαδικασία για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου, η οποία ωστόσο δεν αυξάνει την αποδοτικότητα των δομών, απόψεις που δεν συνάδουν με τα πορίσματα των συνεντεύξεων και τις δηλώσεις των στελεχών. Επίσης, κρίνεται ότι θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη η συνεργασία με εισαγγελικές αρχές ή/και δικηγορικούς συλλόγους, διάσταση που πρέπει να ενισχυθεί στις επόμενες φάσεις της λειτουργίας του δικτύου.

Η διεπιστημονική συνεργασία των στελεχών, η εποπτεία των συμβούλων σε όλα τα επίπεδα και η διάχυση της πληροφορίας των καλών πρακτικών, των πληροφοριών και δεδομένων και οι δράσεις ευαισθητοποίησης φαίνεται ότι συμβάλλουν σημαντικά στην αποτελεσματικότητα των έργων και των παρεχόμενων υπηρεσιών, ως έμμεση δράση της βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες. Επιπρόσθετα, τα ίδια τα στελέχη του δικτύου δηλώνουν ότι ο αντίκτυπος των δράσεων δημοσιότητάς στην ομάδα στόχου και την τοπική κοινωνία είναι αρκετά ή πολύ μεγάλος, αυξάνοντας την επισκεψιμότητα των γυναικών στις δομές. Μετά τη διεύρυνση, τα Συμβουλευτικά Κέντρα αποστιγματίστηκαν, ανοίγοντας το δρόμο σε περισσότερες γυναίκες, ενώ και οι παρεχόμενες υπηρεσίες αποτελούν παράγοντα προσέλκυσης του ωφελούμενου πληθυσμού. Συνολικά, μέσα από τις δράσεις αυτές διαφαίνονται κοινωνικοί μετασχηματισμοί και θεσμικές παρεμβάσεις, τις οποίες από τη μία πλευρά το δίκτυο καλείται να καλύψει και από την άλλη συμβάλει στην αναδιαμόρφωσή τους.

Η διαδικασία του follow up, όπως ανέδειξε και η μελέτη του δείκτη 05504 πραγματοποιείται από την πλειοψηφία των δομών. Αποτελεί μία χρήσιμη διαδικασία για τις γυναίκες που έχουν λάβει υπηρεσίες, ενώ τα στελέχη, σε πολύ μεγάλο ποσοστό, υποστηρίζουν ότι δεν προσθέτει βάρος στην εργασία τους. Από την έρευνα καταγράφηκε ότι όποτε η γυναίκα ήθελε επικοινωνία με την δομή αυτή πραγματοποιήθηκε από τα στελέχη.

X. Προοπτικές βιωσιμότητας του δικτύου των δομών

Η μελέτη της βιωσιμότητας της λειτουργίας του δικτύου των δομών είναι απαραίτητο στοιχείο για τη συνέχιση της λειτουργίας αυτής της παρέμβασης που αποτελεί παράδειγμα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Για την απάντηση στο ερώτημα «Υπάρχει η ανάγκη για την παροχή των υπηρεσιών του δικτύου πέραν της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου;», διαφαίνεται ως απαραίτητη η ανάλυση όλων των δεδομένων της παρούσας μελέτης, κατά την οποία διακρίνεται ο θετικός

αντίκτυπος που έχει η παρέμβαση στις τοπικές κοινωνίες και στην ομάδα στόχου. Στον θετικό αντίκτυπο περιλαμβάνονται όχι μόνο τα αποτελέσματα της παρούσας αξιολόγησης, αλλά και οι μεταβολές οι οποίες παρατηρούνται στο ευρύτερο ελληνικό κοινωνικό πλαίσιο, όπως ο τρόπος με τον οποίο γίνεται αντιληπτή η έμφυλη βία.

Δεδομένης της ανάγκης ύπαρξης της παρέμβασης, πρέπει να αναζητηθεί το κατάλληλο πλαίσιο για την διατήρηση της. Αρχικά, σκιαγραφούμε την υφιστάμενη κατάσταση και τι έχει επιτευχθεί έως τώρα.

A. Υφιστάμενη κατάσταση:

- Παρατηρείται η ύπαρξη ενός εκτεταμένου δικτύου με κεντρική διοίκηση και 61 τοπικές δομές ανά την Ελλάδα. Πρόκειται για ένα επιτυχημένο σύστημα διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο, όπου η ΓΠΦ σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ έχουν αναλάβει τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη των προτύπων και προδιαγραφών λειτουργίας καθώς και το κανονιστικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα οι ρόλοι χωρίζονται και το ΚΕΘΙ, το οποίο κατέχει την επιστημονική εποπτεία και το mentoring ενώ η ΓΠΦ κατέχει την εσωτερική αξιολόγηση, η οποία ωστόσο καθίσταται ελλιπής ως προς την αξιοποίηση. Σε τοπικό επίπεδο υπάρχει διοίκηση από τους Δήμους με τη σύσταση Ομάδων Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) και τους Υπεύθυνους Έργου.
- Έχει ολοκληρωθεί η πιλοτική λειτουργία του Δικτύου και λειτουργεί σε πλήρη παραγωγική διαδικασία τα τελευταία 5 χρόνια.
- Το δίκτυο διαθέτει υποδομές σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο και έχει στελεχωθεί πλήρως με εξειδικευμένο προσωπικό, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, τόσο τα δυνατά σημεία όσο και τις αδυναμίες του δικτύου όπως προκύπτουν από τις διαφορετικές έρευνες που έλαβαν χώρα, διαφαίνεται σε ένα συνολικό επίπεδο ότι η εν λόγω παρέμβαση χρήζει συνέχειας για την υποστήριξη των γυναικών θυμάτων βίας/πολλαπλών διακρίσεων, καθώς το δίκτυο αξιολογείται ως ικανό για τη συνολική υποστήριξή τους. Ωστόσο, για την επίτευξη του στόχου αυτού, δηλαδή της συνέχειας της λειτουργίας, χρειάζονται επαναδιαπραγματεύσεις και επανατοποθετήσεις σχετικά με διαφορετικά ζητήματα όπως αυτά έχουν συζητηθεί έως τώρα (βλ. ελλείψεις και αστοχίες). Απαιτείται επίσης η επανατοποθέτηση του δικτύου των δομών (π.χ. φιλοσοφία, στοχοθεσία, μέγεθος) σε συνέχεια των πολιτικών εξελίξεων, της μετονομασίας της «Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων» σε «Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων» η οποία πλέον υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

B. Προοπτικές βιωσιμότητας:

Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο, που ήδη υφίσταται με την μορφή του **Νόμου υπ' αριθμ. 4604.**, στηρίζει σε μεγάλο βαθμό τη βιωσιμότητα του δικτύου των Δομών. Συγκεκριμένα:

- Στο άρθρο 6 αναφέρεται η σύσταση Δημοτικής επιτροπής Ισότητας που θα είναι συμβουλευτικό προς το Δημοτικό Συμβούλιο όργανο.
- Στο άρθρο 7 αντίστοιχα αναφέρεται για την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας.
- Στο άρθρο 25 περιγράφονται οι αρμοδιότητες των συμβουλευτικών Κέντρων και στο άρθρο 26 αντίστοιχα των Ξένων Φιλοξενίας, παρέχοντας τη δυνατότητα ένταξης τους στους ΟΤΑ, στη διεύθυνση που ασκεί αρμοδιότητες κοινωνικής προστασίας ή

κοινωνικής υπηρεσίας, όταν έχει συσταθεί στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών.

- ο Στο άρθρο 27 περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Γραμμής SOS και στο άρθρο 28 της Βάσης Δεδομένων.
- ο Το άρθρο 29 περιγράφει τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας Μονάδων του Δικτύου.
- ο Το άρθρο 30 αναφέρει ειδικότερα ζητήματα εποπτείας, χρηματοδότησης και εφαρμογής.

Σήμερα η ΓΓΙΦ και το ΚΕΘΙ έχουν τη συνολική ευθύνη των οριζόντιων δράσεων του δικτύου (Γραμμή ΣΟΣ, επιστημονική και ψυχολογική- εποπτεία του δικτύου κλπ.), αρμοδιότητες τις οποίες προτείνεται να διατηρήσουν και να τις αναβαθμίσουν.

Όσον αφορά στις δομές σε τοπικό επίπεδο προτείνεται η λειτουργική και ουσιαστική ένταξη των δομών στο οργανωτικό πλαίσιο των Κοινωνικών Υπηρεσιών του κάθε δήμου, σύμφωνα και με τις προβλέψεις του Νόμου Υπ' Αριθμ. 4604/2019. Η ένταξη αυτή θα εξασφαλίσει μεγαλύτερες συνέργειες αξιοποίησης και επικουρικής υποστήριξης από τις υπόλοιπες υπηρεσίες των δήμων (Κοινωνική Υπηρεσία, Κέντρα Κοινότητας/ παράρτημα Ρομά, Υπηρεσίες Αθλητισμού και Νεολαίας κλπ.). Για την πλήρη ένταξη τους στο Οργανόγραμμα των Κοινωνικών Υπηρεσιών των δήμων προτείνεται:

1. Η λειτουργική-υπηρεσιακή ένταξη των δομών στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας των ΟΤΑ, ειδικότερα στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης που ασκεί κοινωνικής προστασίας ή κοινωνικής υπηρεσίας.
2. Για το προσωπικό των δομών κρίνεται απαραίτητη η μέριμνα για την συνέχιση των συμβάσεων των στελεχών μετά την λήξη της Προγραμματικής Περιόδου και η ενσωμάτωση τους στο τακτικό προσωπικό των ΟΤΑ. Ενδεχομένως να είναι απαραίτητη σχετική νομοθετική ρύθμιση.
3. Η ένταξη των λειτουργικών εξόδων των δομών στον τακτικό προϋπολογισμό των δήμων με την εξασφάλιση των αντίστοιχων πόρων, σε περίπτωση που η εκ νέου συγχρηματοδότηση των δράσεων τίθεται υπό διακύβευση.

Οι αρμοδιότητες στα θέματα ισότητας των φύλων και καταπολέμησης της έμφυλης βίας κατανέμονται σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης (κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό) και λειτουργεί ένα πανελλαδικό δίκτυο εξειδικευμένων υπηρεσιών το οποίο είναι εγκατεστημένο σε περιορισμένο αριθμό δήμων (κυρίως μεγάλοι δήμοι και έδρες περιφερειακών ενοτήτων). Επιπρόσθετα, ανάλογες παρεχόμενες υπηρεσίες για την υποστήριξη ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, που μπορεί να συμπεριλαμβάνουν τις γυναίκες θύματα βίας και πολλαπλών διακρίσεων, εντοπίζονται και σε άλλες κοινωνικές δομές (π.χ. Κέντρα Κοινότητας). Σε αυτό λοιπόν το πλαίσιο απαιτείται η αξιοποίηση των δυνατοτήτων της διαβαθμιδικής συνεργασίας και της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση πόρων και η μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων. Σημειώνεται ότι τα σχεσιακά εργαλεία υποστήριξης της διαβαθμιδικής συνεργασίας και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης περιλαμβάνουν προγραμματικές συμβάσεις, συμβάσεις συνεργασίας φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συμβάσεις διαδημοτικής ή διαβαθμιδικής συνεργασίας κλπ.

Με την πρόσφατη μετονομασία της Γενικής Γραμματείας και την μεταφορά της στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δημιουργείται ένα νέο υπόβαθρο συζήτησης σχετικά με τις προτεραιότητες, τη στοχοθεσία, τις προοπτικές αλλά και τη βιωσιμότητα του δικτύου δομών. Φαίνεται να δημιουργούνται νέες προκλήσεις για τη δημόσια διοίκηση και ανακύπτουν ανάγκες για την εφαρμογή της νέας πολιτικής. Η ένταξη της θεματικής της οικογένειας στο πλαίσιο της ισότητας των φύλων αναδεικνύει τους πολλαπλούς ρόλους της κάθε γυναίκας και την υποστήριξη που οφείλει η κοινωνία και η πολιτεία να της παρέχει. Προκειμένου να υλοποιηθεί η νέα πολιτική, η πολιτεία καλείται να διερευνήσει τις δυνατότητες ενσωμάτωσης αυτής της αλλαγής στο πλέγμα των υφιστάμενων δομών, να σχεδιάσει και να εξειδικεύσει τις δράσεις που θα την υπηρετούν καθώς και να συνεκτιμήσει πιθανές αλληλοεπικαλύψεις μεταξύ των επιμέρους κοινωνικών υπηρεσιών. Με αυτή τη νέα συνθήκη, οι δράσεις που προτείνεται να αναπτυχθούν και να συγχρηματοδοτηθούν την επόμενη προγραμματική περίοδο, μπορούν να εστιάζουν στην υποστήριξη γυναικών σε τομείς όπως:

- Ατομική και οικογενειακή συμβουλευτική.
- Οικογενειακού προγραμματισμού, γενετικής συμβουλευτικής, προετοιμασίας γονεϊκότητας, αναπαραγωγικής υγείας.
- Εξισορρόπησης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής με α) συμβουλευτική σε θέματα δικαιωμάτων και επιδομάτων εργαζομένων γονέων καθώς και σε διαμοιρασμού των ρόλων και των αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της οικογένειας, β) πρόσβασης σε υπηρεσίες πληροφόρησης και νομικής υποστήριξης για τα δικαιώματα των εργαζόμενων γονέων, γ) ενδυνάμωσης και υποστήριξης γυναικών-φροντιστριών ενηλίκων ή ανηλίκων.
- Υποστήριξης και ενδυνάμωσης γυναικών για επανένταξη στην αγορά εργασίας μετά τον τοκετό.
- Προστασίας και προαγωγής της σωματικής και ψυχικής υγείας του παιδιού (συνθήκες υγιεινής, μητρικός θηλασμός, εμβολιασμοί, διατροφή κλπ.)
- Προώθηση της ενεργούς συμμετοχής των γυναικών στα κοινά (active citizenship) και σε θέσεις ευθύνης.

4.3 Προτάσεις

Λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση που έχει προηγηθεί και τα συμπεράσματα για κάθε αξιολογητικό ερώτημα, ανακύπτουν οι ακόλουθες προτάσεις:

- **Υπηρεσίες:** Η διεύρυνση των ομάδων των ωφελούμενων συνδυάστηκε με την ταυτόχρονη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών, εντάσσοντας στο δίκτυο την εργασιακή συμβουλευτική. Προτείνεται οι διευρυμένες υπηρεσίες να εφαρμοστούν σε όλες τις δομές του δικτύου και να ξεπεραστούν τα προβλήματα και οι καθυστερήσεις στη διαδικασία πρόσληψης. Τέλος, στο ίδιο πλαίσιο χρήζει επάρκειας η φύλαξη στους Ξενώνες Φιλοξενίας, όχι μόνο από την πλευρά της στελέχωσης αλλά και των λειτουργικών εργαλείων των δομών (κόκκινο κουμπί κλπ). Η φύλαξη κρίνεται απαραίτητη για την ασφάλεια των ωφελούμενων και για τη συνέχιση της λειτουργίας των Ξενώνων (βλ. περίπτωση Ξενώνα Κέρκυρας).
- **Διεύρυνση:** Η διεύρυνση αποτελεί κύρια και κεντρική θεματική τόσο της παρούσας αξιολόγησης όσο και του τμήματος των συμπερασμάτων και των προτάσεων, καθ' όσον αυτή βασίζονται οι δράσεις της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου και οι μεταβολές εντός του δικτύου σχετικά με τις λειτουργίες και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Έτσι, κάθε πρόταση του παρόντος κεφαλαίου σχετίζεται άμεσα με τη θεματική της διεύρυνσης αποτελώντας άξονα της. Ωστόσο, εστιάζοντας στη διάσταση αυτή, μέσα από τα αποτελέσματα μιας συνθετικής ανάλυσης, προτείνεται η διερεύνηση της δυνατότητας διεύρυνσης του δικτύου στην κατεύθυνση μετατροπής του σε ένα συμπεριληπτικό δίκτυο. Συγκεκριμένα προτείνεται η διερεύνηση της οπτικής του φύλου και η θεωρητική της επέκταση, αφενός για την αποτελεσματική υποστήριξη όλων των ομάδων (π.χ. υιοθέτηση κοινωνιολογικών και πολιτισμικών προσεγγίσεων για τις προσφύγιες, μετανάστριες και Ρομά) και αφετέρου για την παροχή διευρυμένων υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, προτείνεται η παροχή εξειδικευμένων εργαλείων, υπό μία ευρύτερη κοινωνικό-πολιτισμική προσέγγιση (π.χ. παροχή διερμημένων για προσφύγιες), για τη βελτίωση της ποιότητας των ήδη παρεχόμενων υπηρεσιών και την καλύτερη και αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις ανάγκες των ωφελούμενων.
- **Εκπαίδευση/ επιμόρφωση στελεχών του δικτύου:** Από τις ποσοτικές έρευνες που διεξήχθησαν στα στελέχη του δικτύου και στα μέλη ΟΔΕ, παρατηρήθηκε η επιθυμία και η ανάγκη επιπρόσθετης και διαρκούς επιμόρφωσης. Για το λόγο αυτό συνιστάται η πραγματοποίηση περισσότερων επιμορφωτικών σεμιναρίων και η χρονικά τακτική τους υλοποίηση. Τα σεμινάρια/ προγράμματα αυτά, προτείνεται, να κατέχουν επικεντρωμένες θεματικές οι οποίες θα καλύπτουν τις νέες και διαρκώς ανακυπτόμενες κοινωνικές ανάγκες, όπως για παράδειγμα το προσφυγικό ή/και η εργασιακή συμβουλευτική. Επιπρόθετα, σε συνέχεια της παραπάνω παραγράφου, προτείνεται η θεωρητική επέκταση των προγραμμάτων/ σεμιναρίων προκειμένου να καλύπτονται διεπιστημονικά και πολυδιάστατα θεματικές που άπτονται πολλαπλών πεδίων, όπως η περίπτωση του προσφυγικού ή/και των Ρομά (ιδιαίτερα η τελευταία ομάδα χρήζει διαφορετικής προσέγγισης καθώς όπως διαφαίνεται από τις έρευνες τα στελέχη παρουσιάζονται ως προβληματισμένα απέναντι στην ομάδα αυτή). Προτείνεται επίσης να διερευνηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης, στις εκπαιδευτικές δράσεις, ψηφιακών μέσων σύγχρονης ή/και ασύγχρονης εκπαίδευσης, καθώς και βιωματικών μεθόδων. Τέλος, οι δράσεις εκπαίδευσης/επιμόρφωσης, συνιστάται, να εξειδικευθούν σε

περιφερειακό επίπεδο και να προσαρμόζονται στις ανάγκες της κάθε περιφέρειας, καθώς όπως παρατηρείται εντός της μελέτης τα ζητήματα διαφοροποιούνται.

- Διεύρυνση των δραστηριοτήτων της Γραμμή ΣΟΣ 15900: Από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στη γραμμή ΣΟΣ διαπιστώθηκαν από τη μία πλευρά κενά στη στελέχωση και από την άλλη πλευρά κενά στις παρεχόμενες υπηρεσίες ή/και στις δυνατότητες υπηρεσιών οι οποίες στο παρόν δεν λαμβάνουν χώρα. Έτσι, προτείνεται η αντιμετώπιση του ζητήματος της υποστελέχωσης, είτε μέσω προσλήψεων ή/και μετατάξεων. Επιπλέον, όπως και στο υπόλοιπο δίκτυο, κρίνεται αναγκαία η ψυχολογική εποπτεία των στελεχών. Τέλος, όσον αφορά στις λειτουργίες και στις υπηρεσίες της γραμμής, προτείνεται να διερευνηθεί περαιτέρω η δυνατότητα περισσότερων δράσεων, όπως π.χ. πραγματοποίηση συνεδρίας και ενημέρωση στελεχών για την πορεία της εκάστοτε ωφελούμενης στο δίκτυο μέσω της διαδικασίας follow up.
- Λειτουργική αναβάθμιση της Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων: Παρακολουθώντας τα αποτελέσματα των ερευνών που πραγματοποιήθηκαν για τη διερεύνηση της βάσης δεδομένων, διαπιστώθηκαν περθώρια βελτίωσης των λειτουργιών της αναφορικά με τα ψηφιακά εργαλεία. Συγκεκριμένα βάσει των δεδομένων που ανέκυψαν προτείνεται η βελτίωση της λειτουργικότητας της βάσης μέσω της δημιουργίας περισσότερων πεδίων και κατατηγοριοποιήσεων, όπως για παράδειγμα εκτενές πεδίο για τις δράσεις δικτύωσης και τις δράσεις ευαισθητοποίησης. Επιπλέον, δημιουργία κοινού τρόπου καταγραφής των δεδομένων εντός του δικτύου και επιμόρφωση των στελεχών επ' αυτού.
- Εγκαθίδρυση και αξιοποίηση της εσωτερικής αξιολόγησης της ΓΠΦ: Μία εκ των σημαντικότερων δράσεων, η οποία προβλέπεται ωστόσο όπως παρατηρήθηκε δεν αξιοποιείται, αποτελεί η εσωτερική αξιολόγηση των δομών από τις ωφελούμενες. Προτείνεται η υλοποίηση και αξιοποίηση της δράσης αυτής προκειμένου οι δομές να παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με τις ανάγκες των ωφελούμενων. Μία τέτοια μορφή αξιολόγησης ενδέχεται να παρέχει τη δυνατότητα κατανόησης των αναγκών, της ικανοποίησης και των προβληματισμών των ωφελούμενων, και συνεπώς, μέσα από τον αναστοχασμό, της προσωπικής και επαγγελματικής βελτίωσης των στελεχών και της αποδοτικότητας του δικτύου.
- Ενίσχυση των δράσεων Δικτύωσης: Η αποτελεσματικότητα των δράσεων δικτύωσης διερευνήθηκε κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της αξιολόγησης αναδεικνύοντας τη σημαντικότητα της για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η συνέχιση και ο εμπλουτισμός των συγκεκριμένων δράσεων. Πιο αναλυτικά, προτείνεται δικτύωση με εργοδοτικούς φορείς και η δημιουργία πρωτοκόλλων συνεργασίας με βάση την οπτική του φύλου (η οποία στο πλαίσιο αυτό διαφαίνεται ως η πιο κατάλληλη λόγω των ανισοτήτων στους χώρους εργασίας) και όχι την εστίαση στην κακοποίηση. Επιπλέον, προτείνεται η ενίσχυση της δικτύωσης μέσω και της υλοποίησης κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε επαγγελματίες υγείας, όπως μαίες, γυναικολόγους, προσωπικό πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες νοσοκομείων κλπ. Με τον τρόπο αυτό εκτιμάται ότι θα βελτιωθεί η διαδικασία αναγνώρισης της κακοποίησης που έχουν υποστεί οι γυναίκες και η άμεση παραπομπή τους στις αρμόδιες δομές ή/και υπηρεσίες. Ακόμα, προτείνεται η συνεργασία του δικτύου με αντίστοιχους φορείς του εξωτερικού, ιδιαίτερα στην περίπτωση των προσφυγισσών οι οποίες μετά το πέρασμα από τις δομές της Ελλάδας επιθυμούν τη μετακίνηση τους σε χώρες της δυτικής Ευρώπης. Για παράδειγμα η επικοινωνία κοινωνικών λειτουργών του δικτύου με την αντίστοιχη ειδικότητα σε δομές άλλων χωρών

(κύριος προορισμός προσφύγων) ενδείκνυται ως καλή πρακτική αντιμετώπισης και διαχείρισης της έμφυλης βίας και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής των ωφελούμενων (ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την εκάστοτε περίπτωση, διατήρηση επικοινωνίας μέσω της follow up διαδικασίας, εκμάθηση εμπειρικών πρακτικών για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών).

- Ενίσχυση των δράσεων Διάχυσης/ Ευαισθητοποίησης: Η αποτελεσματικότητα των δράσεων διάχυσης/ ευαισθητοποίησης διερευνήθηκε και αυτή, αναδεικνύοντας όχι μόνο τη σημαντικότητα της για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου αλλά και για τις επιπτώσεις που έχει στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο. Χαρακτηριστικό αποτελεί το παράδειγμα της επανενοιολόγησης όρων όπως το «έγκλημα πάθους» και η μετατροπή του σε ενδοοικογενειακή βία ή/και γυναικοκτονία. Προτείνεται η συνέχιση των δράσεων και ακόμα παραπάνω οι στοχευμένες δράσεις σχετικά με τις πολλαπλές διακρίσεις. Έτσι, αποσιγματίζονται τόσο το δίκτυο των δομών όσο και οι ίδιες οι ωφελούμενες, καθώς είτε στην περίπτωση των πολλαπλών διακρίσεων είτε στην περίπτωση των κακοποιημένων γυναικών, έμφαση δίνεται στην έμφυλη διάσταση και όχι στους αρνητικά συμβολισμένους χαρακτηρισμούς και τα κοινωνικά στερεότυπα. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ταυτόχρονα με τις δράσεις δικτύωσης, προτείνονται δράσεις ευαισθητοποίησης σε φορείς όπως εισαγγελικές αρχές, αστυνομία, προκειμένου το προσωπικό τους να αναγνωρίζει σημάδια κακοποίησης, πιθανές δράσεις στις οποίες μπορεί η ωφελούμενη να προβεί, καθώς και τις δομές και τις υπηρεσίες στις οποίες μπορούν να την παραπέμψουν (επίσης βλ. Crozier (1980, 1982)).
- Παροχή ψυχολογικής εποπτείας στελεχών: Από τις δηλώσεις των στελεχών προέκυψε η έλλειψη που υπάρχει στο δίκτυο σχετικά με την παροχή ψυχολογικής εποπτείας στα στελέχη. Για την αντιμετώπιση της έλλειψης αυτής προτείνεται η παροχή ψυχολογικής εποπτείας στα στελέχη, η οποία ως ζήτημα αναδεικνύεται μεγάλης σημασίας. Συγκεκριμένα, η καλή ψυχική κατάσταση των στελεχών αποτελεί ζήτημα που επηρεάζει όχι μόνο τα ίδια τα στελέχη αλλά και την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του δικτύου. Για την επίτευξη της παροχής αυτής προτείνεται η διακριτική μεταβολή της ψυχολογικής εποπτείας και η προσαρμογή των ζητούμενων στις ανάγκες των στελεχών. Πιο συγκεκριμένα, καθώς ένα από τα ζητήματα που αναδείχθηκαν και καθυστερούν την εποπτεία είναι εκείνο της δυσκολίας εύρεσης εποπτών λόγω των αυξημένων τυπικών προσόντων που χρειάζονται για την άσκηση εποπτείας στα στελέχη με ήδη αυξημένα τυπικά προσόντα, προτείνεται οι –κλινικοί- επόπτες/επόπτριες των στελεχών να κατέχουν ίδια ή/και παρόμοια τυπικά προσόντα με αυτά των στελεχών και ο όρος εποπτεία να μεταβληθεί σε «στήριξη». Στόχος της αλλαγής αυτής είναι η αποφόρτιση και η ενδυνάμωση των στελεχών μέσα από τη διαντίδραση.

Τέλος, όσον αφορά στις προοπτικές και στη βιωσιμότητα του δικτύου, η πολιτεία πρέπει να αξιοποιήσει τις δυνατότητες του νέου θεσμικού πλαισίου. Ειδικότερα, των προβλέψεων του Ν.4604/2019 και των πρόσφατων αλλαγών με τη μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Ισότητας στο Υπουργείο Εργασίας και της μετονομασία της σε Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, όπως αναλυτικότερα έχουν αναφερθεί στην ενότητα 4.2 στην παράγραφο «Χ. Προοπτικές βιωσιμότητας του δικτύου των δομών».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 Επιτελική σύνοψη	Σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή
Παράρτημα 2 Executive summary	Σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή
Παράρτημα 3 Βιβλιογραφική ανασκόπηση για την έμφυλη βία	Σε ηλεκτρονική μορφή
Παράρτημα 4 Αποτελέσματα ερευνών που διεξήχθησαν στο πλαίσιο της αξιολόγησης	Σε ηλεκτρονική μορφή
Παράρτημα 5 Στοιχεία από τη βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ (Σε ηλεκτρονική μορφή
Παράρτημα 6 Αναλυτικά στοιχεία υπολογισμού δεικτών ΟΠΣ	Σε ηλεκτρονική μορφή
Παράρτημα 7 ερωτηματολόγια και οδηγοί συνέντευξης	Σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή
Παράρτημα 8 Evaluation grid_ Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας	Σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή